

2 400 40

87

R. 4002

BR

TRACTATUS
DE VICARIO
EPISCOPI,

vel officio della compagnia de' vescovi

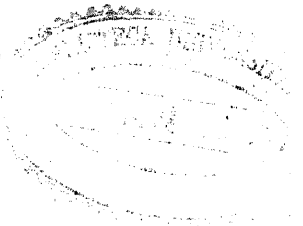
OFFICIO EIVS, ET POTESTATE
CONSTITVENDA, EXERCENDA,
ET FINIENDA,

Studio ac diligentia IACOBI SBROZZII, Iur. Vtr.
Doc. ab Vrceano, elaboratus ;

*Et in gratiam omnium Iudicum Ecclesiasticorum & aliorum, qui in foro
praesertim pontificio versantur, in lucem editus.*

CVM SVMMARIIS, AC INDICE, SERIE
Aphabetica congesto.

CVM PRIVILEGIO.

V E N E T I I S, M D X C I I.

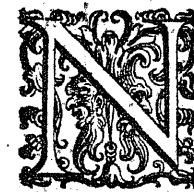
Apud Iulium Somaschum.

SERENISSIMO
FRANCISCO MARIAE
FELTRIO A ROBORE, II
VRBANI DVCI VI.

M. FERETRII AC DV RANTIS COMITI,
PISAVRI ET SENOGALLIAE
DOMINO, ALMAE VRBIS
PRAEFECTO, ETC.

Jacobus Sbrozzius ab Vrceano.

NON minus rationi quàm officio meo consentaneum esse existimaui inter Principes huius seculi viros, Te vnicum optare (SERENISSIME DVX) cui lucubrationes meas (tametsi ad ius canonicum, non ad ciuile conscriptas) nuncuparem: Quamuis enim Cæsareæ leges oculis meis oblatae esse videantur, & in iis congrua operis consecrandi ratio versetur, quibus subiectis populos miro quodam ordine ac pene celesti hierarchico moderas, & gubernas; Pontificias tamen Cæsareis socias, & velut animas

corporum affectas à Deo Opt. Max. institutas ad vniuersalis Ecclesiæ firmamentum, vt non alienas ab officio scribendi, ita non ab re offerendas à subdito, qui Numini suo studium, operam, vitam denique debet, arbitratus sum: Cumque etiam inter præclaras animi tui dotes, scientiam rerum humanarum, ac etiam diuinarum sacrorum dogmatum cultum; & Serenitatem tuam tam iustitiæ splendore quàm sanctitate vitæ, quæ omnibus exemplo est, imitatricem summæ illius Pontificiæ dignitatis; cui datæ fuerent clauces Regni cælorum, Mortales vna omnium voce adeo extollant & admirentur, & Cæsarea & Pontificia iura in tui pectoris scrinio residere intueor; Placida itaque fronte exiguum serui ac subditi munus accipere tua Serenitas ne dedignetur in aliquod deuiti addictique animi signum, & vt meus iste partus ab oculis Momorum protegatur sub vmbra alarum tuarum, tutusque reddatur à Monstris, tuæ nodoso

ROBORE QUERCUS. Quod sicut boni diligunt, colunt, ac venerantur tanquàm iustitiæ propugnaculum à summo rerum omnium conditore paratum, & malis hominibus obiectum, vt eius formidine à peccando deterreantur, floridum ita diutissime seruet ille ipse Deus, qui trinus regnat & vnus.

A V C T O R

Amico Lectori S. D.

Nanis gloriæ vanitatem, & præmii cupiditatem, a me, hanc Vicarii episcopalis tractationem in lucem emissuro, longe abesse, vnicuique statum matrimonii, cui sum alligatus, intuenti, fas erit credere. Cum enim in vno eodemque officio non debeat dispar esse professio: dicente Moysè in lege diuina, Non arabis in boue, & asino; Nec iudicare possit ordinatos, qui ad ordines promoueri non potest. Et sacerdotii, & præmiorum, quæ inde scatent ambitione, carere me omnes certiores esse debent. Nimirum cum post vnum supra vigesimum annum ætatis meæ, qua doctoratus insignia recepi officio Prætoris fungi inciperè, & aditum mihi licet immaturè adhuc ætatis ad maiores magistratus pararem, pestis illa funesta, quæ trans Padum serpebat, me non solum a prætura, sed ab aliis maioribus magistratibus ad quos fueram delectus, abdicauit. Quapropter vix incolumis reuersus in patriam ob grauiora in itinere passa, quibus Deus Opt. Max. dedit finem, generalis Vicarius in episcopatu Fani ab Illustri, & Reuerendissimo Domino Episcopo Rusticutio hic Vrceani residente cooptatus fui. Cuius gratia cum inter Præsidem illius Ciuitatis, & me de iurisdictione episcopatus orta esset contentio, non ab

re esse duxi tūc Librum de Vicario Episcopi conscribere, vt inde certi fines huiusce potestatis apparerent. Verum angustię domus meę, quę variis fortunę insidiis tenebatur obfessa, assiduę curę familiares, quę propterea me maiorem in modum torquebant, posteaque forensium causarum patrocinia, quibus vacare cogebat opus inceptum, & suis fere partibus absolutum intermittere pluribus ab hinc annis coegerunt. Cumque grauius dolerem iuueniles lucubrationes meas aduersę fortunę telis videre prostratas, post aliquod temporis spacium ad Urbem accersitus, illas cum Illustri, & Reuerendissimo Domino Paulo Albero Archiepiscopo Ragusię, Patrono meo semper, & vbique plurimum obseruando, tanquam viro acerrimi iudicii, & præclaris virtutibus ornato, Pontificii, Cęsarei que iuris Doctore celeberrimo, sæpius communicavi, & eiusdem gratis, & fauoribus intermissum opus resumpsi, & multis sacrę Rotę decisionibus non impressis exornari, & qua inde potui diligentia perfeci. Denique Amicorum hortatibus, qui Vicarias gerunt Episcoporum, idem in lucem emittere curavi, vt ita laboribus meis consulerem, Amicis obtemperarem, & tironibus, qui Pontificię iurisdictioni præesse cupiunt, in aliquo prodessem: Meque tandem aliquando de huiusmodi iurisdictione bene meruisse omnibus palam facerem. Alacri igitur animo Librum perlegere ne dedigneris (amice Lector.) Habes enim potestatem Vicarii episcopalis supremis vix antea labiis degustatam.

ac

ac pene obrutam, hic in vnum congestam, & radiis dignitatis, & iurisdictionis episcopalis illustratam. Et si quę in opere errata tuo iudicio cognoueris, noli (amabo te) procacitate linguę illa improbare, sed ea, qua decet charitate corripere. Testor enim me nihil in hoc opere, neque in alio, ita ex animo affirmare, vt a legibus, & sacrosanctę Ecclesię decretis, & illius canonibus, & traditionibus, nec latum quidem pilum, deuiare præsumam.

a

4

Ordo

Ordo rerum, quæ in primo Libro continentur.

Præfatio.

Etimologia Vicarij.

Genera, species, & differentia omnium Vicariorum.

Descriptio Vicarij episcopalis & origo.

Vicarij generales episcoporum &

Foranei quamplures recensentur.

Quales eligi,

Qualiter & quando,

Et quibus modis & formis eligantur,

In quo loco resideant explicatur.

Ordo Secundi Libri.

Episcopi origo, & potestas omnis, ad tria compendiose redigitur.

Nempe ad

Ordinem, ad dignitatem, & iurisdictionem.

Ordinis actus, dignitatis, & iurisdictionis episcoporum, & archiepiscoporum,

brevi manu describuntur.

Ecclesiarum aliorumque locorum

Vestiumque diuino cultui deputatorum

Abbatum, & Abbatissarum ac Monialium

edificatio, benedictio

consecratio, & recon-

ciliatio.

Nec non

Chrisin & olei cathecuminorum & infirmorum confectio.

Et

Baptizatorum confirmatio.

Pontificalium usus & alia quæ ordinis sunt episcopalis, qualiter, & quando per Vicarium exerceri possunt, explanatur.

Penitentia sacramentum & alia quæ ordinis sunt & fori sacerdotalis, qualiter, & quando Vicarius episcopi exhibere ac ministrare possit aperitur.

Dignitas inde Vicarij episcopalis priuilegium, & prærogativa demonstratur.

Dignitati sepiscopalis quæ sunt, vt

Dispensationes & gratiæ &

Indulgentiæ in casibus a iure permissis.

Prædicationes.

Dimissoria.

Causæ

Causæ matrimoniales.

Synodi celebratio, & conuocatio.

Concilij Prouincialis.

Decimarum, & aliarum rerum ecclesiæ exactiones, an & qualiter, & quando Vicario episcopi competant pluribus connexis quæstionibus dilucidantur.

Iurisdicctio postea Vicarij episcopalis tam ordinaria, quam delegata tam

Generalis, quam

Foranei vnius &

Plurium etiam

Substitutorum,

Episcopaliū &

Archiepiscopaliū demonstratur.

Iurisdictionis actus, & effectus extraiudiciales episcopo attributi an competant eius Vicario. declaratur pluribus qq. pertinentibus

Ad

Collationes beneficiorum.

Resignationes.

Præsentationes, & electiones,

Institutiones,

Vniones ecclesiarum erectiones.

Diuisiones.

Alienationes, translationes.

Visitationes.

Iudiciales inde subnectuntur actus pertinentes

Ad

Iurisdictionem Vicarij episcopalis in

Ciuitatibus

Beneficialibus.

Criminalibus.

Censuris & alijs.

Penis fori episcopalis.

Absolutionibus.

Executionibus.

Auxilio brachij secularis.

Voluntaria demum iurisdictionis actus ad regimen diœcesis pertinentes qualiter, & quando competant.

Vicario episcopi enucleatur.

Ordo

Ordo Tertij & vltimi Libri.

Officium & potestatem Vicarij episcopalis suspendi per
Appellationem,
Nullitatem,
Recusationem,
Prohibitionem,
Excommunicationem, & alias censuras, Nec non per
Culpam, ostenditur.

Et expirare per

Mortem,

Renovationem,

Translationem,

Crimen, multifariam multis que modis aperitur.

Tandem totius operis ordinem cuiuslibet libri exordia & singularium qq.
quæ tam in principio libri quam in medio & fine subordinantur, oculata se
de demonstrant & materias connectunt.

INDEX
RERVM SINGVLARIVM
IN TRACTATVM DE VICARIO
EPISCOPI, SERIE ALPHABETICA

C O N G E S T V S.

A

Bbas habens administra-
tionem potest esse offi-
cialis episcopi, q. 38. nu-
me. 16. lib. 1.
Absolutio poenitentis a
peccatis est fori sacerdotalis, non au-
tem iurisdictionalis, q. 19. nu. 6. lib. 2.
Absoluens a culpa debet esse sacerdos,
q. 171. nu. 9. lib. 2.
Absolvere nemo potest, qui non po-
test condemnare, q. 173. nu. z. & 3. li-
bro 2.
Declaratur, nu. 17.
Absoluendi potestatem habens habet
potestatem ligandi, q. 174. numero 5.
lib. z.
Absentia episcopi confirmatur pote-
stas Vicarij, q. 198. nu. 5. lib. z.
Absoluendi potestas par est cum pote-
state ligandi, q. 180. nu. z. lib. z.
Absolutio ab excommunicatione est
delegabilis, ibid. nu. z.
Absolutionis ab excommunicatione
forma qualis? q. 172. lib. z.
Absolutio a suspensione iuris concedi
tur episcopo in casibus in quibus po-
test dispensare, q. 183. nu. z. lib. z.
Absolutio a canone, si quis suadente
diabolo, in quibus casibus competat
episcopo, remissive tamen, q. 179. nu-
me. 1. lib. z.
Absolutio a iuramento dicitur quædam
dispensatio, q. 186. nu. z. lib. z.
Est iurisdictionis, ibi. nu. 3.
Spectat ad iudicem ecclesiasticum,
nume. 4.

Ad capitulum sede uacante, nume-
ro quinto.
Ad Vicarium episcopi, nu. 6.
Ampliatur, nu. 7.
Declaratur, numero 8. 9. & seq.
Conceditur parte etiam non citata,
nume. 7.
Periuro concedi non potest a Vica-
rio episcopi, ibid. nu. 11.
Nulliter concessa a Vicario episco-
pi cognosci potest a iudice seculari,
ibid. nu. 12.
Ablatini important conditionem, q. 7.
nu. 13. lib. 1.
Absolutus a crimine non commisso ha-
bet exceptionem rei iudicatæ, nec
amplius contra eum procedi potest,
q. 165. nu. 6. lib. z.
Absoluens a crimine non probato po-
test iterum inquiri, nec illi compe-
tit exceptio rei iudicatæ. ibidem, nu-
mero 7.
Actus non valet ultra intentionem agē-
tis, q. 36. nume. 1. lib. 2. & 43. nume-
ro 21.
Additi, & principalis eadem est dispo-
sicio, q. 30. nu. z. lib. z.
Declaratur, nu. 8. cum seq.
Administratio episcopi in spiritualib.
& temporalibus, in quibus consistat,
q. 11. nu. 2. & 3. cum seq. lib. 1.
Administrationis qualitas cognoscitur
ex natura rei administratæ, q. 12. nu-
1. lib. 1.
Administratio spiritualis consistit etiã
in presentando aliquem ad benefi-
cium iurispatronatus, q. 108. num. 1.
lib. z.

Admi-

INDEX

- Administrator episcopatus** succedit in iurisdictione ordinaria episcopi, q. 62. nu. 1. lib. 1.
- Aequiparatur capitulo & Vicarium** constituere potest, ibi. nu. 2.
- Aduersatiua autem, aduersatur in facto & in iure, repetendo qualitates praecedentes,** q. 7. nu. 18. lib. 1.
- Alienatio rerum ecclesiae dicitur esse de arduis,** q. 117. nu. 4. lib. 2.
- Alienatio continens meram donationem, non potest expediri à Vicario episcopi etiam habente mandatum faciendi quidquid ipse episcopus in persona facere posset,** q. 117. nume. 8. lib. 2.
- Altari seruiens, de altari viuere debet,** q. 56. nu. 1. lib. 1.
- Andreas Iustus I. C. Montauienſis Gubernator Beneuenti laudatur,** q. 47. nu. 4. lib. 2.
- Anathema quid sit,** q. 169. nu. 2. & nu. 3. lib. 2.
- Qualiter differat ab excommunicatione, ibi. nu. 1. & 10.
- Qua solennitate feratur & qualiter etiam absolutio, ibi. nu. 6.
- Quando & quibus imponatur, ibi. numero 7.
- Competit solis episcopis, ibi. nu. 8.
- Anathematizati sunt à fraterna societate & à corpore Christi, quod est ecclesia,** ibi. nu. 4.
- Anathematis solennia hodie communiter non seruantur,** ibi. nu. 12.
- Apostoli elegerunt septuaginta duos discipulos,** q. 3. nu. 13. lib. 1.
- Appellatur à sententia Vicarij foranei ad generalem, siue à delegato episcopi ad episcopum, siue ad eius Vicarij Generalem,** q. 23. nu. 9. lib. 1. & q. 62. nu. 6. lib. 2. & q. 174. nu. 9.
- Declaratur, nu. 15.
- Appellatur à collatione beneficij facta à Vicario, ad episcopum, non autem ad alium superiorem,** q. 88. in fine, libro 2. & q. 2. nu. 21. lib. 3.
- Appellatur à sententia Vicarij episcopi ad Archiepiscopum, vel ad illum ad quem ab episcopo appellaretur vel ad Papam,** q. 1. nu. 1. lib. 3.
- Appellatio ab interlocutoria Vicarij episcopi vel à quocunq; grauamine reparabili per difficultatem non datur,** ibi. nu. 3. & q. 2. nu. 19.
- Appellari non potest à sententia Vicarij ad episcopum,** q. 2. nu. 1. lib. 3.
- Ampliatur,** nu. 5. 6. 8. 10. 11. 12. 14. Declaratur, nu. 15. 16. 17. 18. 20. cum seq. vsque ad finem.
- Appellatio quid sit,** ibi. nu. 2. & 14.
- Appellari non potest ab eodem ad se ipsum,** ibi. nu. 3.
- Appellari non potest à Vicario generali constituto tantum in Ciuitate ad episcopum,** ibi. nu. 5.
- Appellari non potest ab officialibus inferiorum prelatorum ad ipsos prelatos,** q. 2. nu. 6. lib. 3.
- Declaratur, nu. 7.
- Appellatio à quocunq; Vicesgerente non datur ad illum, cuius vices gerit,** ibi. nu. 8.
- Declaratur, nu. 9.
- Appellatur à Vicario foraneo vel delegato episcopi ad episcopum,** ibidem nume. 15.
- Appellari potest à Vicario ad episcopum causa sibi delegata per eundem episcopum,** ibi. nu. 20.
- Declaratur, nu. 23.
- Appellari non potest à delegato episcopi ad Vicarium,** q. 6. nu. 1. lib. 3.
- Contra, nu. 11. cum seq.
- Ampliatur,** nu. 26. cum seq.
- Declaratur, nu. 20. cum seq.
- Subdeclaratur, nu. 27. cum seq.
- Appellari potest à delegato Vicarij episcopi ad ipsum Vicarium,** q. 7. num. 3. lib. 3.
- Appellari potest à sententia inferioris prelati ad Vicarium episcopi Diocesis sui,** q. 8. nu. 1. lib. 3.
- Appellare & recusare, equiparantur,** q. 6. nu. 9. lib. 3.
- Appellatis in potestate est, an appellare velit ad Vicarium, an vero ad episcopum à delegato Vicarij,** q. 7. nu. 2. lib. 3.
- Appe l-

INDEX

- Appellatione prohibita à sententia postestatis ex forma statuti non intelligitur prohibita à sententia sui Vicarij,** q. 4. nu. 2. lib. 3.
- Appellationum causa Apostolica auctoritate committenda, quibus committi debeant,** q. 3. nu. 1. lib. 3.
- Arbitri cognoscunt de suspensione vicarij episcopi existentis in remotis,** q. 16. nu. 5. lib. 3.
- Declaratur, nu. 7.
- Archidiaconus absente episcopo efficitur eius Vicarius ipso iure,** q. 3. nu. 15. lib. 1. & q. 36. nu. 6. lib. eodem.
- Vices gerit episcopi inquirendo qualiter quisque viuat, ibi. nu. 16.
- Oculus episcopi dicitur,** ibi. nu. 17. & q. 35. nu. 10.
- Et Vicarius natus ibidem.
- Doctor esse debet iuris canonici vel licentiat.** ibidem.
- Potest absolueri excommunicatum ab episcopo,** q. 173. nu. 13. lib. 2.
- Declaratur, nu. 18.
- Sustinet vices vicarij sede vacante, dum agitur de electione vicarij à capitulo,** q. 61. nu. 1. lib. 1.
- Præcedere debet Præpositum, nisi repugnet consuetudo,** questio. 25. in fi. libro 2.
- As autem præcedere debeat vicarij episcopi, traditur latissime in dicta q. 25. per totam.**
- Dimissorias concedere non potest absente episcopo, questio. 41. nume. 13. libro 2.
- Nec vnire beneficia,** q. 114. nume. 4. lib. 2.
- Nec diuidere ecclesias sine consensu episcopi,** q. 115. nu. 6. lib. eodem.
- Nec alienare bona ecclesie sine speciali mandato episcopi,** q. 117. num. 3. eo. libro.
- Archidiaconus Bononiensis habet priuilegium doctorandi,** lib. 2. q. 29. numero 3.
- Archidiacono soli quotidiana visitatio ab episcopo demandatur,** q. 119. num. 10. lib. 2.
- Archidiaconorum Vicarij qui, remissive,** q. 3. nu. 34. lib. 1.
- Non habent dignitatem, q. 22. nu. 17. lib. 2.
- Archidiaconi auctoritas in sexto Decretalium præualet omnibus alijs,** q. 12. nu. 5. lib. 3.
- Archiepiscopus tenetur Vicarium constituere episcopo negligente,** q. 46. nume. 4. lib. 1. & q. 57. nume. 1. & 2.
- Est ordinarius omnium episcoporum suae prouinciae, q. 58. numero primo lib. 2.
- Non potest constituere Vicarios in Diocesis suffraganeorum, q. 63. nu. me. 3. lib. 1.
- Declaratur, nu. 4. 5. 6. & seq.
- Nec concedere alteri vsum pallij tanquam personalem, questio. 7. in fi. lib. 2.
- Non habet, nec ipse, nec eius vicarius iurisdictionem in Vicariis episcoporum suffraganeorum, q. 59. nu. 1. lib. 2.
- Nec iudicare aliquid vt disponere potest in Diocesis suffraganeorum, q. 63. nu. 1. lib. 1.
- Archiepiscopi mittendo clericos in diocesis suffraganeorum pro incendis vel recognoscendis contractibus dicuntur mittere falcem in messem alienam,** q. 63. nu. 2. lib. 1.
- Synodum prouincialem per se ipsos aut illis impeditis per coepiscopum antiquiorem congregare debent, q. 46. nu. 5. lib. 2.
- Causas ciuiles suffraganeorum cognoscunt,** q. 59. nu. 2. lib. 2.
- Excommunicare possunt Vicarium episcopi suffraganei,** q. 59. numero 6. lib. 2.
- Ex consuetudine speciali, ibidem,** numero 7.
- Et confirmare episcopos,** q. 70. nu. 1. lib. 2.
- Non possunt ipsi, neque eius Vicarij punire Vicarios & officiales suffraganeorum suorum nisi pro vt punire possunt alios subditos episcopis, ibi. nu. 3. & nu. seq.

Nec

I N D E X

Nec esse iudices subditorum suffraganeorum, nisi in casu appellationis, q. 177. nu. 7. lib. 2.

Nec possunt adiri per viam querele ab excommunicato per suffraganeum, q. 177. nu. 6. li. 2.

Declaratur, nu. 10.

Consecrare tenentur episcopos suffraganeos infra tres menses à die confirmationis computandos, q. 10. nu. 1. lib. 2.

Archipresbyter Ciuitatensis dicitur vicarius episcopi, gerit vices episcopi, in quibusdam spiritualibus ecclesie, ibi, nu. 7. & 9. q. 3. nu. 17.

Ardua non transeunt vicarium etiam constitutum cum amplissima facultate, q. 44. num. 5. lib. 2. & q. 114. nu. 5. lib. 2.

Nisi ad sit mandatum speciale, q. 116. nu. 4. lib. 2.

argumentum contra diffinitiones quod, remissive, q. 2. nu. 25. li. 1.

A deriuatis siue coniugatis valet, q. 16. nu. 4. lib. 1.

De testibus ad instrumenta, q. 64. nu. 3. lib. 1.

Declaratur, nu. 12.

A potestate archidiaconi ad potestatem vicarii episcopi, q. 41. nu. 14. lib. 2. & q. 55. nu. 15. lib. 2.

Ab æquiparatis quando procedat, q. 61. nu. 11. lib. 2. cum seq. & q. 6. nu. 8. & 19. li. 3.

articulus causæ potest subdelegari quãuis causa principalis subdelegari non possit, q. 43. numero 31. libro secundo.

affessor suspectus recusari potest, iudice, cui assidet recusato, q. 15. num. 2. lib. 3.

Recipi solet communiter ob iudicis imperitiam, ibi. nu. 4.

auditorium vicarii quando sit diuersum ab auditorio episcopi, q. 14. nu. 3. 8. & seq. lib. 3.

auditores Rotæ habent ordinariam cognitionem causarum solum viuente Papa, q. 45. nu. 4. li. 3.

Augusta coruscet radiis dignitatis Principis, q. 49. nu. 7. lib. 3.

B

Baldi auctoritas est grandis, q. 71. nu. 6. lib. 2.

Baro non potest punire suos officiales, q. 57. nu. 7. lib. 3.

An possit reuocare compositionem sui officialis, remissive, q. 41. num. 2. lib. 3.

Benedictio & consecratio Virginitatis est ordinis episcopalis, q. 8. num. 3. libro 2.

Nec potest delegari non habenti illum ordinem, ibi. nu. 4.

Benedictio calicis & patenæ est ordinis episcopalis, q. 10. numero octauo, lib. 2.

Beneficiorum collatio non venit in generali commissione vicariatus, q. 7. nu. 11. lib. 1.

Nulliter facta per Vicarium non potest ratificari ab episcopo, sed est facienda de nouo, q. 52. nu. 3. li. 1. & q. 36. nu. 12. li. 3.

Facta ab episcopo excommunicato vel ab eius vicario non valet, q. 17. nu. 2. lib. 3.

Nisi excommunicatus sit occultus, vel toleratus, q. 17. nu. 6. eo. lib.

At contra, nu. 8.

Auctor sequitur affirmatiuam, nu. 9. Facta à Vicario episcopi sigillo munita probat vicariatum, q. 64. nu. 33. lib. 1.

Non tamen in tertij præiudicium, ibi. nu. eo.

Includit quamlibet aliam prouisionem, q. 30. nu. 6. lib. 2.

Facta à canonico vicario episcopi de beneficio spectante ad collationem episcopi, & capituli, quando ualeat, q. 89. lib. 2.

Committi non potest per episcopum vicario non habenti administrationem temporalium, q. 89. libro secundo.

Facta

I N D E X

Facta ab episcopo præfertur collationi Vicarij, q. 93. nu. 1. & 2. lib. 2.

Ampliatur, nu. 3. & 4.

Declaratur, nu. 5. 6. & 8.

Nec Vicarius cognoscere potest, an valeat, q. 94. nu. 1. lib. 2.

Facta à Vicario episcopi excommunicati, interdicti vel suspensi, an teneat, remissive, q. 95. lib. 2.

Et an valeat facta à Vicario episcopi reuocato, remissive, q. 96. lib. 2. & q. 36. num. 1. cum pluribus sequen. libro 3.

Valet tamen sciente & patiente episcopo, ibi. nu. 11.

Concessa Vicario intelligitur de prima vice, q. 38. nu. 2. lib. 3.

Irrita est, nisi fiat personis dignis & habilibus, q. 99. nu. 2. lib. 2.

Beneficia, quibus personis debeant conferri, q. 210. nu. 1. lib. 2.

Conferentes indignis subiacent multis pœnis, & quibus, remissive, q. 97. nu. 2. lib. 2. & q. 99. nu. 3. lib. 2.

Conferens tempore excommunicationis efficitur irregularis, q. 17. nu. 3. lib. 3.

Ampliatur, nu. 4.

Declaratur, nu. 5. 6. cum seq.

Idoneus ad beneficia quis, q. 99. nu. 1. lib. 1.

Beneficium primum curatum dicitur ipso iure vacare per secundum, q. 45. nu. 2. lib. 1.

Ampliatur, nu. 3.

Beneficium curatum Vicarij episcopi non vacat per adeptionem Vicariatus, q. 22. nu. 16. lib. 2.

Beneficium curatum quando coram Vicario episcopi dimitti possit, q. 71. nu. 12. lib. 2.

Beneficium possidens 30. annis, dicitur acquisisse possessionem, licet collatio facta sit per assertum Vicarium, q. 80. nu. 1. lib. 2.

Beneficiorum appellatione veniunt etiam dignitates, quæstio. 81. num. secundo. lib. 2.

Beneficij, possidentis melior est condi-

tio quam prouisi, q. 93. numero quinto, lib. 2.

Prouisi de Beneficijs habentibus curam animarum & de Canonicatibus & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus, qualiter & quando facere debeant professionem coram Vicario episcopi, q. 118. nu. 6. lib. 2.

Beneficia incompatibilia coram Vicario episcopi dimitti possunt, q. 129. num. 6. lib. 2.

Brachij secularis inuocandi praxis & forma, remissive, quæstio. 189. numero 2. lib. 2.

Brachiumulare præstandum est vicario episcopi, quæstio 189. numero 3. lib. 2.

Brachiumulare iuste peti debet & in subsidium, q. 189. numero secundo. lib. 2.

Non debet concedi in crimine seculari vel mixto, nisi sibi fiat fides de processu, q. 189. nu. 8. lib. 2.

C

Canonicorum numerus taxari, an possit à Vicario episcopi, q. 198. nu. 7. lib. 2.

Canonici mortuo episcopo nõ possunt de nouo eligere Vicarium, sed solum electum ab episcopo confirmare, q. 60. nu. 1. lib. 1.

Contra, nu. 2.

Ampliatur, nu. 3. & 5.

Canonici ecclesie cathedralis & alij habentes dignitatem possunt esse delegati Papæ, q. 23. nu. 11. lib. 2.

Canonici, quando in eorum ecclesia creare possint dignitatem nouam vt Archidiaconatum & Archipresbyteratum, q. 31. nu. 2. lib. 2.

Canonici regulares per se ipsos clerici censentur, quæstio. 37. numero secundo, lib. 1.

Veniunt appellatione clericorum, ibi. nu. 3.

Canonicus regularis, Monachus clericusque tonsuratus ante annos legitimos

I N D E X

mos sine consensu Parentum creatus potest à parentibus reuocari, ubi ad Papam reclamauerit intra annū aut ad episcopum vel eius Vicariū, q. 207. lib. 2.

Canonicus regularis potest esse Vicarius episcopi, q. 37. numero primo, libro 1.

Declaratur, nu. 7.

Et Archidiconus, ibi. nu. 5.

Canonicus secularis potest esse Vicarius episcopi, q. 42. numero primo, libro 1.

Et Vicarius capituli sede vacante, ibid. nu. 2.

Distributiones duas percipere potest quotidianas in ecclesia, vnam quia Vicarius, alteram quia Canonicus, q. 43. nu. 1. lib. 1.

Communis contra, nu. 2.

Declaratur, nu. 3.

Canonicus Vicarius capituli debet habere salarium, sicut extraneus Vicarius, q. 55. numero 7. libro primo, & q. 60. nu. 4.

Capitula ecclesiarum cathedralium sede vacante dicuntur Vicarij episcoporum improprie tamen & remissive, q. 3. nu. 15. lib. 1. & q. 15. nu. 1. 2. cum seq. & nu. 4.

Capitulum sede vacante dicitur proprie successor episcopi, q. 15. num. 4. libro 1.

Declaratur, q. 16. nu. 1. & 7.

Est idem cum episcopo, ibi. nu. 6.

In finita potest quæ non potest Vicarius, ibidem, & q. 160. num. 7. lib. secundo.

Vicarium constituere tenetur, q. 16. nume. 8. & 9. 160. nu. 8. libro primo, & 2.

Iurisdictionem habet episcopalem, ibid. nu. 7.

Illam exercere poterat per se ipsum ante Concilium Tridentinum, nec tenebatur constituere vicarium, ibi. num. 9.

Administat duas species episcopalis iurisdictionis, q. 25. nu. 2. li. 1.

Et ipso negligente visitatur ab Archiepiscopo creatus, ibi.

Vicarios plures potest constituere sicut episcopus, q. 50. nu. 3. lib. 1.

Succedit in iurisdictione episcopi et quoad Vicarij constitutionem, q. 59. nu. 1. lib. 1.

Non tamen episcopo negligente, vel absente, q. 45. nu. 5. li. 3.

Prout etiam succedit in iurisdictione episcopi quoad facultatem interueniendi alicui electioni de consuetudine, q. 30. nu. 3. li. 1.

Contra, nu. 3. & seq.

Non tamen succedit in consilio episcopi requisiti in aliquo actu, q. 160. nu. 6. lib. 2.

In quibus autem dicatur successor episcopi, traditur, q. 187. numero 6. lib. 2.

Cōfirmare potest, quamuis non possit beneficia conferre, q. 70. nume. 4. lib. 2.

Resignationem quamlibet recipere, q. 71. nume. 13. lib. 2. & q. 129. numero 3.

Statuta facere, constitutiones & edicta distringentia totam diocesim, q. 187. numero 1. libro 2. & numero 5. & 6.

Suspendere est interdicere, q. 181. nu. 7. lib. 2.

Instituere presentatum, q. 110. nu. 3. & 4. lib. 2.

Non tamen cognoscere beneficia spectantia ad collationem episcopi, ibidem.

Nec cognoscere causam Vicario de legatam sub nomine officij, q. 135. nu. 6. lib. 2.

Contra, nu. 8.

Vices gerit episcopi, q. 110. num. 3. & 14. lib. 2.

Dominos terrarum, & vniuersitates compescere potest ecclesiastica censura, ne permittat alienigenas in terris suis conducere domos ad senus exercendum vel conductas habere, q. 149. in fi. lib. 2.

Capi-

I N D E X

Capitulum quando sine consensu episcopi non possit conferre, q. 71. nume. 2. lib. 2.

Capitulum & ecclesie inferiores, quibus casibus statuere non possint absque consensu episcopi, q. 198. nume. 1. lib. 2.

Capitulum, postulasti, de rescrip. non habet locum in Vicario episcopi, q. 56. nu. 6. lib. 1.

Capitulum sede vacante non potest cognoscere causas feudales, q. 124. num. 3. lib. 2.

Captus repertus clericus debet remitti ad iudicem ecclesiasticum, q. 191. nu. 3. lib. 2.

Cardinalis deputare possunt Vicarios in ecclesijs eorum titulo subiectis, q. 3. nu. 22. lib. 1.

Et facere omnia quæ sunt iurisdictionis episcopalis, ibi. nu. 23.

Cardinales quandoque Vicarij episcoporum, q. 64. nu. 23. lib. 1.

An autem de iun. esse possint, dubitatur, ibi. nu. 20.

Cardinales Diaconi habentes iurisdictionem, quales dare possint indulgentias, q. 40. nu. 5. lib. 2.

Cardinalis assertio est credendum absque litteris testimonialibus, q. 64. nu. 21. lib. 1.

Declaratur, nu. 27.

Cardinali non creditur, neque episcopo, neque Vicario in his quæ requirunt speciale mandatum, q. 64. nu. 27. lib. 1.

Cardinalis potestas raro aut nunquam in dubium reuocatur, q. 64. numero 22. lib. 1.

Casus episcopis reseruati quales, remissive, q. 19. nu. 1. lib. 2.

Casus speciales non veniunt in generali commissione, ibi. nu. 2.

Causa terminada secundum ius canonici cum committi debet Auditori in iure canonico, q. 36. nu. 6. lib. 1.

Causa delegata Vicario episcopi intelligitur delegata vicario principali ex pluribus in solidum constitutis, q. 62. nu. 3. lib. 2.

causa committi non debet extra ciuitatem vel Diocesim quando Reus & Actor sunt eiusdem Diocesis, q. 53. nu. 1. lib. 3.

causatus subest suo causanti, q. 62. num. 9. lib. 2.

Causa matrimonialis est dignitatis episcopalis, q. 43. nume. 6. lib. 2. & q. 44. nume. 9.

Gravis & ardua, q. 43. nu. 10. lib. 2. & q. seq. nu. 4.

Declaratur, nu. 17. cum seq.

Committi solet à Curia episcopis tantum, ibi. nu. 13.

At contra, nu. 17.

Cognosci debet per iudicem habentem iurisdictionem & canonum scientiam, q. 44. nu. 1. lib. 2.

Aequiparatur criminali, ibidem, numero 3.

Non potest agitari per Procuratorem non habentem speciale mandatum, ibi. nu. 6.

causæ piæ fauor rescindit iuris subtilitates, q. 49. nu. 5. lib. 2.

causæ episcopo delegatæ non transeunt in capitulum sede vacante, q. 134. nu. 4. lib. 2.

causæ commissio impetrata contra Canonicos & capitulum non comprehendit episcopum, neque Vicarium, q. 59. nu. 2. lib. 3.

causæ criminales fori episcopalis quæ sint, q. 142. nume. 1. in fi. lib. 2. remissive.

cenfura est neruus ecclesiasticæ discipline, q. 181. nu. 2. lib. 2.

cenfura appellacione non solum venit excommunicatio, verum etiam suspensio & interdictum, quæstio. 181. numero 1. libro 2. & quæstio. 182. numero 2.

certum etiam dicitur per relationem ad aliud, q. 78. nu. 3. lib. 2.

christus virtus & sapientia Dei est, q. 210. nu. 4. lib. 2.

christus vnum tantum instituit episcopum Petrum, à quo alij deinde instituti

b

I N D E X

instituti fuerunt, quæst. 1. numero 7. lib. 2.
 Christianus semel in anno peccata confiteri debet proprio sacerdoti, q. 14. nu. 1. lib. 2.
 Chrismatis confectio, & olei cathecuminorum, & infirmorum est ordinis episcopalis, q. 10. nu. 9. lib. 2.
 Ciuiles causæ fori episcopalis, quæ sint remissive, q. 124. nu. 2. lib. 2.
 Ciuitatis cura commissa, dicitur commissa cura districtus, q. 29. nume. 9. lib. 1.
 ciuitate alicui concessa dicitur concessa tota eius iurisdictione, ibidem, numero 10.
 ciuitate episcopo concessa intelligitur concessa diocesis, ibid. nu. 11.
 Contra, nu. 12.
 Communis, nu. 14.
 ciuitates, & dioceses diuersarum linguarum, quæst. 31. nu. 17. lib. 1.
 clausula generalis secuta post specialia expressa in mandato includit similia non expressa, non autem maiora, q. 114. nu. 10. lib. 2.
 clausula citra reuocationem operatur, vt primus Vicarius non censeatur reuocatus per constitutionem secundi, q. 33. nu. 13. lib. 3.
 clericus cum virgine coniugatus laicus censeatur præterquam in duobus casibus reseruatis, q. 31. nu. 6. lib. 1.
 Declaratur, nu. 3.
 clericus cū virgine coniugatus, an possit esse vicarius episcopi, q. 31. nu. 8. cum seq.
 clericus inferioris gradus a canonico inseruiens episcopo pro vicario non lucratur fructus sicut canonicus lucratur, q. 43. in fi. lib. 1.
 clericus sine litteris commedatitij ordinari non potest, quæst. 4. 1. nume. 1. lib. 2.
 clericus non potest prorogare iurisdictionem alterius iudicis absque consensu episcopi proprii, q. 202. nu. 3. lib. 2.
 clericus in casu quo sit verberandus nõ

potest verberari per laicum etiam de mandato episcopi, sed per ministrum ecclesie, q. 153. nu. 8. lib. 2.
 clericus missus de facto in exilium per vicarium episcopi, potest per eundem reuocari, q. 155. nu. 5. lib. 2.
 clericus etiam consentiente episcopo nõ potest prorogare iurisdictionem iudicis secularis, q. 202. nu. 4. lib. 2.
 clerico debet episcopus providere necessaria donec assequatur beneficiũ, q. 56. nu. 4. lib. 1.
 clerici mendicare non debent, q. 54. nu. 2. lib. 1.
 clerici ordinari non possunt, nisi possideant beneficium ad victum sufficiens, ibid. nu. 3.
 cognitor causarum matrimonialium, canonum scientiam habere debet, & iurisdictionem, q. 43. nu. 5. lib. 1.
 coadiutores, & vicarij ecclesiarum imperitis Rectoribus deputantur, q. 211. nu. 1. lib. 2.
 coadiutoris episcopalis datio est de reseruatis Papæ, quæst. 211. numero 5. lib. 2.
 commissio data ab inferiori a principe non potest exerceri extra territorij committentis, q. 112. nu. 2. lib. 2.
 compositionum praxis, quæ fit per officiales, remissive, quæst. 37. nume. 13. lib. 2.
 concilium Lateranense prohibet specialem facultatem concedendi collationes beneficiorum alteri, quam vicario generali episcopi, q. 28. num. 3. lib. 1.
 concilium Lateranense prohibet conferre beneficium, antequam vacet, q. 48. nu. 2. lib. 1.
 Nec non etiam promittere, q. 52. nume. 22. lib. 1.
 concilium Lateranense non permittit episcopo creare sibi vicarium ad beneficij vacaturam, ibi. nu. 2.
 Fraus, quæ fieri potest Concilio Lateranensi prohibenti creare Vicarij ad vacaturam, quando cesset, ibi. nu. 3.
 concilium Toletanum prohibet ne iudices

I N D E X

dices ecclesiastici iudicium sanguinis agitent, q. 153. nu. 1. lib. 2.
 condemnare, qui non potest, non potest etiam absoluere, q. 173. num. 9. libro 2.
 Declaratur, nu. 17. & 18. & q. 265. numero 3.
 condemnare, qui potest, potest etiam absoluere.
 conferre verbum comprehendit institutionem, supra in ver. beneficiorum collatio.
 coitus impotētia, qualiter probetur in praxi, q. 43. nu. 3. lib. 2.
 confirmare est de lege iurisdictionis, q. 70. nu. 5. lib. 2.
 confiscatio bonorum non venit in generali commissione iurisdictionis, q. 157. nu. 3. lib. 2.
 consensus episcopi requisitus in statutis capituli, & ecclesie inferioris, non potest per Vicarium suppleri, q. 198. nu. 2. lib. 2.
 Contra, nu. 3.
 Communis, nu. 4. & 6.
 conseruatores, quando & a quo deputari soleant, q. 27. lib. 2.
 Formade putandi conseruatores, quæ remissive, ibid. nu. 2.
 conseruatorum facultas sublata in quibusdam per Concil. Trident. q. 27. nu. me. 3. lib. 2.
 Vicarius episcopi conseruator deputari potest, q. 27. numero 4. & 9. libro secundo.
 Contra, nu. 7. cum seq.
 Ampliatur opinio affirmatiua, nu. 14.
 Declaratur, nu. 15. & 16.
 conseruator deputari potest habens dignitatem in ecclesia, q. 27. nume. 1. & nume. 8.
 consecratio episcoporum est ordinis episcopalis, q. 10. nume. 4. lib. 2.
 Et ecclesiarum, ibid. nu. 9.
 consiliarium Principis occidens non in contemptum dignitatis, sed ratione odij priuati, non incidit in crimen læsæ maiestatis, q. 60. nu. 9. lib. 3.
 Contra, nu. 10.

consuetudo votum inducens captanda mortis non valet, q. 52. nu. 12. lib. 1.
 consuetudo, quod Archidiaconus præferatur Vicario episcopi, est detestabilis, q. 25. nu. 6. lib. 2.
 consuetudo, vt omnia gratis fiant per visitatores, seruanda est, q. 122. nu. 3. lib. 2.
 consuetudo obseruat, quod laici torqueant clericum de mandato episcopi, quamuis aliud disponat ius commune, q. 152. nu. 7. & 9.
 consuetudo, quod a sententia Vicarij episcopi non appelletur ad Archiepiscopum, vel ad superiorem ad quæ ab episcopo appellatur, non debet attendi, q. 111. nu. 2. lib. 3.
 consuetudo, quod a Vicario appelletur ad episcopum, non est attendenda, q. 2. nu. 14. lib. 3.
 correctio iuris ciuilibus, & canonici, vitanda, q. 55. nu. 8. lib. 2.
 correptionum vsus sublatus, q. 32. nu. 13. lib. 3.
 crimina mixti fori, quæ sint, remissive, q. 150. nu. 1. lib. 2.
 crimina communis fori, quæ sint, remissive, q. 156. nu. 14. lib. 2.
 culpa officialis domino nocere non debet, q. 29. nu. 6. lib. 3.

D

Decretum in alienationibus minorum interponi potest a Vicario, q. 55. nu. 22. lib. 2.
 Decreti interpositio delegari potest, q. 55. nu. 23. lib. 2.
 Contra, q. 192. nu. 9.
 Est de lege iurisdictionis, q. 192. nu. 8. lib. 2.
 delicta clericorum non debent remanere impunita, q. 152. in fi. lib. 2.
 delicta personarum ecclesiasticarum, quæ ob illorum atrocitatem deponuntur, & traduntur curiæ seculari, quæ sint remissive tamen, q. 156. nu. 1. lib. 2.
 dictio aliorum, denotat similitudinem, q. 43. nu. 8. lib. 2.

I N D E X

Distio, nisi, facit exceptionem a casu precedenti, quæst. 43. numero 23. libro 2.
 distio quoquomodo, quot casus includat, q. 110. nu. 8. lib. 2.
 distio, nisi, excludit alios casus præter nominatos, ibid. nu. 9.
 distionis tantum natura qualis? q. 119. nu. 11. lib. 2.
 dignitas nunquam moritur, q. 22. nu. 12. lib. 2. & q. 49. nu. 8. lib. 3.
 dignitas ecclesiastica, sine curatum beneficium Vicarij episcopi non vacat per adeptionem Vicariatus, q. 2. nu. me. 16. lib. 2.
 dignitas episcopalis est supra omnes alias quantumcunque potest, q. 26. nu. 1. lib. 2.
 dignitas nihil aliud est, nisi quædam præ eminentia, vel quædam prærogatiua in gradu, q. 27. nu. 10. lib. 2.
 dignitas ecclesiastica, nil aliud est, nisi rerum administratio ecclesiasticarum cum iurisdictione, ibid. nu. 11.
 dignitas Vicariatus episcopalis vicario non competit iure proprio, q. 49. nu. me. 4. lib. 3.
 dignitas pontificalis episcopi incommutabilis, & indiuisibilis, q. 2. nu. 9. lib. 2. & infra in ver. Pontifex.
 dignitas vicarij coruscet radijs episcopi, q. 1. nu. 1. lib. 2.
 dignitatem omnino nouam creare per rinet ad Papam, q. 3. nu. 1. libro secundo.
 dignitaris episcopalis, quæ sunt, vel iurisdictionis, prælato inferiori committi possunt, q. 33. nu. 4. lib. 2.
 dignitatem habentem curam animarum, quis consequi possit? quæst. 36. nu. 8. lib. 1.
 dignitatis ratione, quæ competant episcopo, q. 3. lib. 2.
 digniora censentur in dubio demandata, q. 27. nu. 5. lib. 1.
 distinctio non debet alteri conuenire, quam rei distincta, q. 2. nu. 4. lib. 1.
 Debet conuerti cum suo distincto, ibi. nume. 9.

Constare debet ex genere, & differentijs, ibid. nu. 27.
 diœcesi alicui concessa, ciuitas quoque dicitur concessa, q. 30. numero 1. libro 1.
 diœcesis appellatione ciuitas venit in materia larga, ibi. nu. 2.
 diœcesis dicitur territorium episcopi, q. 55. nu. 20. lib. 2.
 diœcesanus episcopus habet fiscum, q. 159. nu. 2. lib. 2.
 At contra, quod habeat cameram tantum, nu. 3.
 dispensare in quibus casibus possit episcopus, remissiuè, q. 33. num. 2. libro secundo.
 dispensationes commissas nullus præter legatum sedis Apostolicæ demandare potest, q. 34. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 4.
 dispensatio est iurisdictionis, q. 35. nu. 1. lib. 2.
 Habet instar restitutionis in integrum, ibid. nu. 4.
 dispensatio dicitur iuris relaxatio, q. 37. nu. 1. lib. 2.
 Differt a remissione pœnæ, ibi. nu. 2.
 dispensandi potestas super crimine nõ venit in generali potestate dispensandi, ibid. nu. 10.
 Nec etiã comprehendit potestatem commutandi pœnas, vel faciendi compositiones, ibi. nu. 10.
 dispensatio a canone solis episcopis est permissa, q. 178. nu. 1.
 distinctio personarum debet esse inter iudicem a quo, & iudicem ad quem, q. 2. nu. 4. lib. 3.
 diuisio est species alienationis, q. 115. nu. 7. lib. 2.
 doctoratus insignia recipi non possunt sine imperiali, vel Apostolica auctoritate, q. 29. nu. 1. lib. 2.
 doctorandi priuilegium cõpetens episcopo non transit in vicariũ, nisi concedatur, q. 29. nu. 4.
 Declaratur, nu. 8. & 9.
 Nec transit in capitulum sedẽ vacante, ibid. nu. 6.

Domi

I N D E X

Dominus qui ex aliqua iusta causa procuratorem reuocauit quem non reuocare promisit sub iuramento, an sit periturus, quæstio. 32. numero 10. lib. 3.
 Dominus nouiter creatus non conuenitur per rescriptum obtentum contra Vicarium, nisi lite contestata, q. 135. nu. 13. lib. 2.
 Dominus non tenetur ex delicto sui officialis extra officium commissio, q. 30. nu. 5. & 10. lib. 3.
 Donare qui non potest, ita nec potest donanti consentire, q. 71. numero 20. lib. 2.
 Duces Sabaudie & Mediolani Vicarij imperiales, quæstio. 3. numero 45. libro 1.
 Dux loco Principis est, q. 62. nume. 13. lib. 2.

E

Ecclēsia Romana maior omnium Ecclesiarum, quando cõstituta. in præm. nu. 1.
 Ecclesia quoad feudalitatem, quæ habet à domino temporali, legibus eiusdem feudalibus ligatur, q. 26. nu. 25. lib. 2.
 Ecclesia quales possit indicare pœnas, q. 158. nu. 1. lib. 2.
 Ecclesia, cathedralis vacat per renunciationem, sicut per mortem, q. 42. nu. 1. lib. 3.
 Et quot modis vacare dicatur, nu. 2. 3. cum eq.
 Ecclesia agere potest pro iniuria illata clerico, q. 60. nu. 1. lib. 3.
 Ecclesiæ plures parochiales, & dignitates ecclesiæ non recipiendæ, q. 45. nu. me. 1. lib. 1.
 Ecclesiarum reconciliationes sunt ordinis episcopalis, q. 10. nu. 9. lib. 2.
 Ecclesiæ quilibet seruire debet in propria persona, quæstio. 46. numero 1. lib. 1.
 Declaratur, nu. 7. & 10.
 Episcopatus est honoris & oneris, & qualis; in præm. nu. 12.

Episcopatum qui desiderat, bonũ opus desiderat, ibi. nu. 14.
 Episcopi sunt columna ecclesiæ Romanæ. in præm. nu. 2.
 Vicarij Dei & locum tenentes, ibi. nu. me. 3. & q. 3. nu. 10.
 Legati Christi ibidem.
 Oculi Domini, specula, ora, trona Ministri & sacerdotes Dei ibidem numero 4.
 Pupillæ oculi Christi, ibi. nu. 5.
 Fratres summi Pontificis & coepiscopi, ibi. nu. 6. & q. 3. nu. 11.
 Patres & Pastores nostri, ibidem, nu. me. 8.
 Illustres.
 Principes.
 Serenissimi, ibidem, nu. 7. & q. 62. nu. 13. lib. 2.
 Hierarchiæ celestis ordinem referunt in terris, ibi. nu. 9.
 Positi sunt supra omnes gradus, ibi. nu. 10. & q. 26. nu. 3. lib. 2.
 Episcopo nihil beatius, ibi. nu. 11.
 Episcopi, ad quæ sint vocati, ibidem, nume. 13.
 Episcoporum de manu sanguis subditorum est requirendus, ibi. nu. 15.
 Episcopi sunt successores Apostolorum & Vicarij, q. 3. nume. 8. & sequen. libro 1.
 Quandoque Vicarij Christi, ibidem, nume. 10.
 Titulares episcopi vocantur Nullatenenses, quæstio. 31. numero 18. libro 1.
 Episcoporum munus grande, quæstio. 46. nume. 18.
 Semper sunt in necessitate propter regimen episcopale, ibi. nu. 12.
 Regimen eorum versatur circa spiritualia & temporalia, q. 48. in fi. lib. 1.
 Episcopus & Cardinalis Vicarius eligi potest alterius episcopi, q. 44. nume. 1. lib. 1.
 Contra, nu. 2.
 Declaratur, nu. 3.
 Episcopus est caput Ciuitatis & diœcesis in spiritualibus, q. 26. nu. 4. lib. 2.

I N D E X

Duci cōparatur, & dicitur princeps, q. 62. nume. 12. lib. 2. & q. 55. nu. 14. libro 2.

Episcopus Parmēsis, princeps vocatur, ibid. nu. eo.

episcopus, quādoque est loco Abbatis, q. 199. nu. 1. lib. 2.

episcopo, quæ competant ratione ordinis, q. 1. & seq. lib. 2.

episcopus per consecrationem sequitur ordinem, & per baculum iurisdictionem, q. 1. nu. 4. lib. 2.

episcopus committere potest Vicario, qui episcopus est ea, quæ sunt ordinis episcopalis, q. 5. nu. 10. lib. 2.

episcopus vicarius alterius episcopi ex sola generali commissione Vicariatus, non potest exercere ea, quæ sunt ordinis episcopalis, sed requiritur speciale mandatum, q. 6. nu. 1. lib. 2.

episcopus in aliena diœcesi Pontificalia exercere potest de licētia episcopi ordinarii, q. 7. nu. 7. lib. 2.

episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & moniales, & dat illis velū consecrationis, q. 7. nu. 1. lib. 2.

Vicario dare potest auctoritatē specialem committēdi alicui episcopo, ea, quæ sūt ordinis episcopalis, q. 12. nu. 1. lib. 2.

Ampliatur, nu. 1.

Declaratur, nu. 3. cum seq.

Subdeclaratur, nu. 6.

Ordines sacros non confert clericis non subditis, nisi illorum superiore ex ægritudine impedito, q. 12. nu. 6. lib. 2.

episcopo, quæ competant ratione dignitatis, q. 3. lib. 2.

episcopus dicitur summus sacerdos, q. 9. nu. 3. lib. 2.

episcopo maior honor debetur, quam eius Vicario, q. 24. numero septimo, libro 2.

episcopus committere potest eius Vicario ea, quæ sunt dignitatis episcopalis, q. 28. nu. 1. lib. 2.

episcopus æquiparatur Duci, Comiti, vel Baroni, q. 55. nu. 14. lib. 2.

episcopi habent plerunque potestatem doctorandi ex privilegio, q. 29. nu. 2. lib. 2.

Et de iure communi, ibid. nu. 8.

episcopus, qui per se prædicare non potest, tenetur assumere idoneos ad huiusmodi officium, q. 21. nu. 7. lib. 2.

episcopi, quādo interfunt electioni Archiepiscopi, & statutis canonicorū, q. 30. nu. 1. lib. 2.

episcopi tacitus consensus non sufficit in creatione iurispatronatus, q. 31. nu. 8. lib. 2.

episcopus dispensare potest in quibusdam auctoritate ordinaria, & in quibusdam auctoritate delegata, q. 33. nu. 1. lib. 2.

Et in quibusdam ex decreto Conci. Trid. q. 36. nu. 6. lib. 2.

Regulariter tamen dispensare non potest super omnibus criminib. nec super maioribus adultero, q. 3. nu. 4. lib. 2.

Nec sine causa, ibid. nu. 6.

Et in pluribus casibus remissive, ibi, nume. 5.

Nec minūere pœnam, ibid. nu. 6.

Nec illam commutare in aliam, ibi.

Nec recipere compositionem, ibid.

Vicario committere potest dispensationes, quæ competunt episcopo ordinaria auctoritate, q. 33. nu. 3. lib. 2.

Ampliatur, nu. 6.

Et subdelegare illas cum causæ cognitione, q. 34. nu. 3. lib. 2.

Non tamen nudum factum dispensandi, nu. 5.

Nec dispensationes sibi committendas, nu. 6.

Licet factum nudum dispensandi cōpetens iure proprio possit vicario delegari, q. 33. nu. 6. lib. 2.

Sicut nec etiam dispensare potest super ætate sui Vicarij, q. 35. nume. 6. lib. 1.

Dictatorem vindiçtę sanguinis, an dispensare possit, q. 41. numero 6. libro 1.

episcopus intra suum episcopatum concedere

I N D E X

cedere potest indulgētiis, & quales, q. 40. nu. 1. lib. 2.

Licet non consecratus, neque sacerdos, sed electus, & confirmatus, ibid. nume. 6.

episcopus tenetur sibi Vicarium constituere, q. 46. nu. 2. lib. 1. & in proœmio; nume. 16.

Et quidem generalem, q. 48. num. 1. lib. 1.

Nec requiritur consensus capituli, q. 54. nu. 1. lib. 1.

Ita dictante consuetudine, nu. 2.

Nisi quando vicarium crearet perpetuum, q. 51. nu. 3. lib. 1.

Ante apprehensionem episcopatus creari non potest, q. 46. in fine, libro primo.

episcopo negligente Archiepiscopus illum constituit, & quando, q. 57. nu. 2. lib. 1.

Non tamen capitulum, q. 59. num. 1. lib. 1.

Metropolitano negligēte antiquior episcopus in Metropolitana Vicariū creat, q. 58. nu. 1. lib. 1.

Et propinquior episcopo exēpto, ibi.

Captus a Turcis illum deputare nō potest, q. 46. nu. 14. lib. 1.

Plures tamen Vicarios potest episcopus constituere, q. 50. nu. 1. lib. 1.

Tam generales, quam foraneos, ibi, nume. 4.

Tam insolidum, quam pro parte, ibi, nume. 5.

Tam in qualibet parte diœc. sis, quā in loco particulari, q. 47. numero 1. libro 1.

Declaratur, nu. 2.

Subdeclaratur, nu. 3.

Vicarium tamen laicū deputare non potest, quæst. 31. nume. 1. & q. 34. numero 4.

Alioquin puniretur episcopus, q. 31. nume. 2.

Ampliatur, nume. 4. 5. 8. 9. cum sequentibus.

Declaratur, nume. 11. 12. 13. 14. cum sequen.

Quādoque etiam tenetur creare vicarium episcopum, q. 31. nume. 16. lib. 1.

Salarium congruum tenetur illi subministrare, q. 55. nume. 1. & 3. libro primo.

Contra, nu. 4.

Declaratur, nu. 6.

Etiam quando Vicarius esset canonicus, ibid. nu. 7.

Nec non etiam facere illi litteras patentes, q. 64. nu. 14. lib. 1.

Maiorem tamen sibi retinuit potestatem, quam Vicario dederit, q. 24. nu. 10. lib. 1.

Et maius imperium, ibid. nu. 12. & q. 176. nu. 2.

Nec dicitur a se abdicasse iurisdictionem episcopalem in totum per constitutionem vicarij perpetui, q. 51. nume. 4. lib. 1.

episcopus vnus, & vnus vicarius esse debet in qualibet ciuitate, q. 46. num. 3. lib. 1.

Causas matrimoniales Vicario committere potest, q. 43. nume. 2. & 4. libro 2.

Declaratur, nu. 9. 15. 18. 22. 24.

Prout etiam illas committere potest Doctoribus non vicarijs discutiendas, & determinandas, q. 43. nu. 7. li. 2.

Non tamen mandare potest vicario facultatem concedendi licentiā contrahendi matrimonium sine denunciationib. præcedentib. q. 43. num. 2. lib. 2.

At contra, nu. 28.

Ea vero, quæ sunt dignitatis episcopalis, vicario potest cōmittere, q. 28. nu. 1. lib. 2.

Et alia etiam committere, quæ alijs non possunt, q. 34. numero quinto, libro 2.

episcopus, quando de consensu capituli constituere possit aliquem vicariū perpetuum, q. 51. nu. 3. lib. 1.

episcopus creare potest Vicarium specialem ad beneficia conferendum, q. 52. nu. 1. lib. 1.

I N D E X

Communis contra, nu. 2. & 4.
Ampliatur, nu. 5. 8. 9. 11. 13. 14. cum se
quen.
Declaratur, numero 18. 19. 20. 21. 24.
25. 28.
Nec alteri, quam vicario huiusmodi
authoritatem concedere potest, ibi.
nu. 26. cum seq.
Nec Vicario generali dare potest au
thoritatem specialem, certum bene
ficiam conferendi, quæst. 53. num. 1.
lib. 1.
Ampliatur, nu. 2.
Declaratur, nu. 3. 5. 6. 7. cum seq.
Non tamen prohibetur dare faculta
tem illi, conferendi beneficium va
cans, q. 53. nu. 6. lib. 1.
Nec non recipiendi resignationem
beneficij, & illud sic resignatum con
ferendi, ibi. nu. 7.
episcopus dare potest commissionem
vicario suo viue vocis oraculo absq;
alia scriptura, q. 53. nu. 8. lib. 1.
Et potest commissio testibus proba
ri, q. 64. nu. 29. lib. 1.
episcopus maior est Vicario suo, q. 145.
nu. 7. lib. 1.
Et iurisdictionem habet firmiorem,
q. 176. nu. 2. lib. 2.
Mentio tamen episcopi vicarium nõ
excludit, q. 200. nu. 2. lib. 2. & q. 6. nu
me. 12. & 14. & q. 208. nu. 3.
episcopus non potest committere Vica
rio suo futuras commissiones Papæ,
q. 132. nu. 2. lib. 2.
Vicarium constituendo, videtur illi
solum committere ea, quæ compe
tunt ratione ordinariæ iurisdictionis,
q. 134. nu. 3. lib. 2.
Absentia episcopi ampliatur vicarij
potestas, quæst. 30. numero 14. libro
secundo.
Contra, nume. 16. & q. 6. nume. 3. li
bro 3.
Præsens, quando dicatur episcopus,
q. 30. nu. 18. lib. 2.
Et præsumatur, q. 74. nu. 2. lib. 2.
episcopus, qui dedit Vicario potestatem
conferendi beneficia ante Vicarium

conferre potest, q. 92. numero 1. & 4.
lib. 2.
Non tenetur stare collationi vicarij
factæ contra formam mandati, q. 79.
nu. 1. lib. 2.
Litteræ privatae episcoporum, in qui
bus committitur collatio beneficio
rum vacantium in favore certæ per
sonæ non valent in præiudicium col
lationis factæ per vicarium, q. 93. nu
me. 7. lib. 2.
episcopus, an sit privatus potestate cõ
ferendi, si eius vicarius beneficium
indigno contulerit, remissive, q. 97.
nu. 2. lib. 2.
episcopus vicarius alterius episcopi re
cipiendo insinuationem nominato
rum ad beneficia, in dubio intelligi
tur recipere tanquam episcopus nõ
tanquam vicarius, q. 106. nu. 1. lib. 2.
episcopus ad eudus est in his, quæ sunt
gratiæ, non autem vicarius, q. 38. nu
me. 3. lib. 2.
episcopi quales accedere debeant ad
Concilium provinciæ, q. 47. num. 1.
lib. 2.
Impediti mittere possunt Vicarium
ad Concilium, ibid. nu. 2.
Ampliatur, nu. 3 & 7.
Declaratur, nu. 5. 6. cum seq.
episcopus nihil recipere potest pro col
lationibus beneficiorum, q. 102. nu. 1.
lib. 2.
Nec pro litteris dimissorijs, aut testi
monialibus, vel eorum sigillo, q. 102.
nu. 3. lib. 2.
episcopus dare non potest iudicem or
dinarium, q. 55. nu. 2. lib. 2.
episcopus est inferior principe quoad
iurisdictionem, quæst. 55. numero 3.
libro 2.
episcopi hodie contra capitula omnia
iura illi competentia de consuetudi
ne usurparunt, q. 55. nu. 14. lib.
episcopus confirmare potest quamlibet
sententiam ex illis contrarijs prola
tis per Vicarios, q. 63. nu. 1. lib. 2.
Dicitur elegisse industriam personæ
sui Vicarij propter graues causas, &
arduas

I N D E X

arduas illi mandatas, quæst. 66. nu
me. 4. lib. 2.
Iudex esse potest in causa sui vicarij,
q. 137. nu. 2. lib. 2.
Declaratur, nume. 3. & numero 5. &
sequen.
Non tamen potest cognoscere cau
sam Vicario suo delegatam, q. 135. nu
me. 1. lib. 2.
Contra, numero 8. & q. 176. nume. 5.
cum sequen.
Declaratur, numero 6. 8. 9. 12. 13. &
sequen. & q. 176. numero 5. libro
secundo.
Ampliatur, nu. 6.
Declaratur, nu. 7.
Vicario tamẽ interdiceret potest cau
sæ cognitionem, & eandem sibi aduo
care, q. 173. no. 6. lib. 2. & q. 174. nu. 4.
& q. 176. numero 1. & q. 6. numero 6.
lib. 3.
Et causam delegando alicui videtur
abdicare illam Vicario suo, q. 138. nu
me. 3. lib. 2. & q. 174. nu. 3. lib. 2. & q. 6.
nu. 5. lib. 3.
An autem delegare possit causam vi
cariorum alterius episcopi, q. 149. num. 1.
lib. 2.
Et an habeat iurisdictionem in loco
Vicarij specialis suæ diocesis, q. 139.
nu. 1. lib. 2.
Et an cognoscere possit de nullitate
sententiæ sui Vicarij & contra, remis
sive, q. 141. nu. 1. lib. 2.
episcopus vel alius superior, an ex ea
dem inquisitione Vicarij sine nouo
processu condemnare debeat inquisi
tum, remissive, q. 142. nu. 9. lib. 2.
episcopus tenetur defendere sententiã
sui officialis, q. 28. nu. 1. lib. 3.
Declaratur, numero 2. remissive ta
men.
episcopus confirmans vnam causam de
gestis & administratis per suum Vi
carium videtur cetera reprobare, &
econtra vnam reprobandam videtur alia
confirmare, quæstio. 17. numero 1.
lib. 3.
Declaratur, nu. 2.
Episcopus non potest contrauenire ge
stis per suum Vicarium, q. 29. num. 1.
lib. 3.
Quando gesta sunt bene, non autem
male, ibi. nu. 3. & q. 137. numero 4.
lib. 2.
episcopus non tenetur de imperitia sui
Vicarij, ibi. nu. 5.
Declaratur, nu. 6. & 8.
Et nouiter creatus non conuenitur
ex gestis per Vicarium, ibidem, nu
me. 8.
Ex delicto sui Vicarij quando teneat
ur, q. 30. num. 4. & 8. cum seq. lib. 3. &
57. nu. 5. & nu. 10.
& ad restitutionem damnorum dato
rum, ibi. nu. 2.
Potest tamen teneri ex pacto vel sta
tuto, ibi. nu. 9.
Et retractare compositionem factam
à Vicario in pœnis, in quibus dispen
sare non poterat, q. 29. numero 4. li
bro 3.
Sicut etiam quando compositio pecu
niaria facta fuit super pœna depositio
nis, q. 41. nu. 1. lib. 3.
Ampliatur, nu. 3.
episcopus tenetur de delicto sui vicarij
in officio, q. 57. nu. 5. lib. 3.
Declaratur, nu. 10.
Et illum delinquentem exhibere,
ibi. nu. 6.
Et punire, q. 57. numero secundo, li
bro 3.
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 7. cum seq.
Nec liberatur episcopus exhibendo
Vicarium, si promiserit soluere om
nem condemnationem, q. 30. nume.
8. lib. 3.
episcopus nõ potest in propria causa iu
dicare, q. 137. numero 1. lib. 2. & q. 57.
nu. 11. lib. 3.
Quando dicatur in propria causa iu
dicare, q. 137. nu. 3. lib. 2.
Iudex esse potest subvicarij, q. 57. nu.
14. lib. 3.
episcopus ratificare potest gesta eius nõ
mine per vicarium, q. 26. nu. 3. lib. 3.
Non

INDEX

Non tamen potest ratificare sententiam latam ab eius Vicario non habente mandatum speciale in casibus illud exigentibus ibidem numero primo.

episcopus cognoscere potest de nullitate sententiæ sin Vicarij & econtra, q. 10. nu. 1. lib. 2.

Et reuocare interlocutoriam eiusdem eo casu quo possit ipse Vicarius, ibi. nume. 2.

Nec non admissionem appellationis eo casu quo possit idem vicarius, ibi. nu. eo. & 3.

Quando autem possit restituere in integrum aduersus sententiam sui vicarij, q. 12. nu. 1. lib. 3.

Episcopus intrusus qui, remissive, q. 24. nu. 1. lib. 3.

Gesta Vicarij episcopi intrusi non tenent, q. 24. nu. 2. lib. 3.

Declaratur, numero 2. remissive tamen.

episcopus potest cognoscere causam delegatam eius Vicario, finito officio vicariatus, q. 51. nu. 1. lib. 3.

Contra, nu. 2.

episcopus delegando causam Vicario malitiose in fraudem appellationis interponendæ ad Metropolitanum potest excommunicari per ipsum superiorem, q. 2. nu. 3. lib. 3. & q. 130. nu. me. 4. lib. 2.

episcopus committere potest causam vicario, vt cognoscat illam tanquam delegatus, non tanquam vicarius, q. 130. nu. 2. lib. 2.

Declaratur, nu. 4.

Et auocare causam Vicario & illi prohibere ne iudicet, sed non econuerso, ibi. nu. 3. lib. 2.

Ampliatur, nu. 3. 4. & seq.

Declaratur, nu. 6. & q. 39. nu. 1. lib. 3.

Prout etiã interdiceret ne de aliquo negocio se intromittat, q. 111. nu. 6. lib. 2.

episcopus Xantonensis non est obligatus reddere Auditorium Xantoni, q. 70. nu. 4. lib. 1.

episcopus electus licet non consecratus

habet iurisdictionem, q. 1. nume. 1. lib. 2.

Iurisdictione illius deriuat à Papa, ibi. nu. 6. cum seq.

episcopi potestas versatur circa tria, ibi. nume. 8.

episcopus componere debet controuersias præcedentiæ omni appellatione remota, q. 35. nu. 2. lib. 2.

episcopus & capitulum non habent tantam communionem in his quæ de iure speciali competunt, secus in his quæ de iure communi, q. 30. num. 10. lib. 2.

episcopus in his quæ sunt de iure communi dicitur ordinarius in his autem quæ de iure speciali, dicitur delegatus, ibi. nu. 11.

episcopus tenere potest officiales armatos pro exequiis, q. 151. nu. 2. lib. 2. & q. 190. nu. 2. lib. eo.

episcopus ad conseruationem suæ iurisdictionis potest vti gladio spirituali & materiali, q. 191. nu. 12. lib. 2.

episcopus vel eius Vicarius habita notitia clerici detenti à seculari, debet illum repetere, alias punitur, ibi. nume. 10.

Creditur eidem repetenti si scribat seculari captum ab ipso clericum esse, ibi. nu. 12.

Quando possit illi prohibere ne procedat in causa clerici, q. 202. nume. 5. lib. 2.

episcopi expulsi à suis diocesium procedere possunt contra expulsores in locis aliarum diocesium obtenta vel petita licentiâ ab episcopo diocesano, q. 204. nu. 2. lib. 2.

episcopus visitare debet annuis vicibus diocesim & quare, q. 119. numero 1. lib. 2.

Visitationem quotidianam non potest alteri quam Archidiacono de mandare, ibi. nu. 10. lib. 2.

Deleganti illam alteri propter impedimentum est credendum, q. 120. nu. me. 1. lib. 2.

Vicario visitanti ministrare tenetur equos, vestes, familiam, & alia oport-

INDEX

portuna, q. 122. nu. 1. lib. 2.

Et etiam expensas victualium, ad vitandum scandalum, ibi. nu. 2.

Tenetur ex delicto vicarij commissio in visitatione, questio. 123. libro secundo.

episcopus seu eius vicarius tenetur singulis annis, in synodo diocesana sex ad minus eligere examinatuos, q. 210. nu. 6. lib. 2.

episcopus non potest exercere iurisdictionem contentiosam, extra diocesim, q. 140. nu. 2. lib. 2.

episcopus cognoscit causam sibi delegatam, non vt episcopus, sed delegatus, q. 134. nu. 2. lib. 2.

episcopus recipit iuramentum fidelitatis, & obedientiæ, à Vassallis suis beneficiatis, q. 118. nu. 1. lib. 2.

episcopus, quando possit absoluere à suspensione iuris, q. 183. numero 4. lib. 2.

Et ex causa à iuramento, & qua, q. 186. nu. 1. lib. 2.

episcopus, vel eius Vicarius dare potest licentiam exuli reuertendi ex iusta causa, quest. 155. numero 3, lib. 2.

Declaratur, nu. 4.

episcopus confirmat Abbates, & Priores, q. 70. nu. 1. lib. 2.

episcopus, & Vicarius non sunt canonici, neque capitulum, q. 59. nume. 2, lib. 3.

episcopus agere potest pro iniuria illata eius Vicario, quest. 60. numero 2. libro 3.

Ampliatur, nu. 3.

Declaratur, nu. 8. cum seq.

episcopus sine causa dispensans super pena depositionis peccat, q. 41. nume. 4. lib. 3.

episcopus non potest aduocare ad se causam vertentem coram Archidiacono, q. 49. nu. 6. lib. 3.

episcopus factum, dicitur vicarij factum, q. 6. nu. 13. lib. 3.

episcopus coadiutor deputatur alteri episcopo propter illius imbecillita-

tem, & senectutem, quest. 46. num. 3. libro 1.

episcopus potest in totum eximere ecclesiam à sua iurisdictione, q. 41. nume. 1. lib. 1.

Contra, nu. 2.

episcopi hodie non possunt in criminibus conueniri nisi ob causam depositionis, & priuationis à solo summo Pontifice terminandam, q. 55. numero 7. lib. 2.

episcopus, quando beneficia conferre non possit sine consensu capituli, q. 114. nu. 15. lib. 2.

episcopus sine consensu capituli non potest reuocare vnionem beneficiorum sicut nec illam facere, q. 115. nume. 5. lib. 2.

episcopus, quando nouam possit erigere parochiam, q. 116. nu. 5. lib. 2.

episcopus dicitur executor piarum voluntatum, & pater, ac procurator pauperum, q. 136. nu. 4. lib. 2. & q. 59. num. 1. lib. 2.

episcopus habet quartam decimarum ab ecclesijs decimis percipientibus, q. 48. nu. 2. lib. 2.

Quartam etiam ex mortuarijs, ibi. num. 2.

Procuracionem ratione visitationis, num. 3.

Subsidium caritatum, numero 4 & sequen,

episcopus qui facit aliquem crudeliter suffigari, per duos menses à missarum celebratione suspenditur, q. 153. nume. 6. lib. 3.

episcopus Calinensis fuit amotus ab executione Pontificalis officij, & administratione ecclesiæ, quia nesciebat Donatum, quest. 210. numero 5. lib. 2.

episcopo translato, an valeant gesta vicarij, q. 42. nu. 5. lib. 3.

episcopo deposito expirat ipso facto Vicarij potestas, quest. 33. nume. 6. libro 3.

episcopus, cuius vicarius contulit beneficium indigno, an sit priuatus potestate

INDEX

estate conferendi, q. 37. numero 3. & 4. lib. 3.
 episcopus causas per se audire non prohibetur, licet habeat vicarium, q. 39. num. 6. lib. 3.
 Vicarius tamen regulariter ad eundem est in his, quæ non sunt gratiæ sed iustitiæ, q. 38. nu. 3. lib. 2.
 episcopus nouus si vicarium veterem idoneum repererit, debet illum confirmare, q. 42. nu. 9.
 episcopus reuocare potest vicarium ad libitum, q. 6. nu. 7. lib. 3. & q. 32. nu. 1. lib. eod.
 Ampliatur, numero 2. 3. 4. 5. cum sequen.
 Declaratur, nume. 8. 11. 12. 14. 16. cum seq.
 Confirmatum à Papa reuocare non potest, q. 33. nu. 11. lib. 3.
 Declaratur, nu. 12.
 Si iurauit non reuocare debet petere absolutionem à iuramento, si reuocare illum intendit, q. 33. num. 8. lib. 3.
 Periurus, an sit reuocando illum nõ perita absolutione, ibi. nu. 9.
 episcopus suspectus recusari potest eius vicario recusato, q. 15. num. 1. & 5. lib. 3.
 Contra, nu. 3.
 Declaratur, nu. 5.
 episcopo excommunicato suspenditur Vicarii potestas, quæst. 17. nume. 1. lib. 3.
 episcopus potest alterum eligere Vicarium, quando electus est excommunicatus, q. 23. nu. 1. lib. 3.
 error communis facit ius, q. 62. num. 2. lib. 2.
 etimologia. continet substantiam vocabuli, q. 2. nu. 2. lib. 1.
 exactores publici non possunt aliter inchoare exactiones, nisi ostendant commissionem iudici prouinciali, q. 191. num. 3. lib. 2.
 excommunicatio est actus iurisdictionis episcopi, quæst. 167. numero. 2. libro 2.

Et meri imperii, quandoque etiam mixti, & delegari potest, q. 180. num. 3. libro 2.
 Nulliter lata, & iniuste ligat & vinculum iniicit, quæst. 20. nume. 4. & 5. libro 3.
 Lata ab homine, per quem remittatur, q. 174. nu. 8. lib. 2.
 excommunicatus remitti debet ad suum excommunicatorem absoluentem, q. 171. nu. 1. & 183. nu. 1. lib. 2.
 Qualiter, & quando in absolutione excommunicationis prestare debeat cautionem iuratoriam de parendo mandatis, q. 172. nu. 1. lib. 2.
 excommunicatus ab episcopo non potest absolui, nisi à Metropolitano, vel à Papa, quæstio 173. numero 4. libro 2.
 excommunicatus à delegato Papæ nõ potest absolui nisi per Papam, etiam defuncto delegato, q. 174. numero 8. libro 2.
 excommunicatus à delegato episcopi non potest ab episcopo absolui, q. 76. nu. 4. lib. 2.
 Declaratur, nu. 7.
 excommunicatus a vicario episcopi, suffraganei potest absolui ab Archiepiscopo, vel eius vicario, q. 177. nume. 1. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 2.
 Declaratur, nu. 3. 4. 5. 6. cum seq.
 excommunicatus iuste remitti debet absoluentem ad suum excommunicatorem, q. 177. nume. 3. & nume. 8. libro 2.
 Et ad cautelam etiam in dubio, ibi. nume. 4.
 Nisi excommunicator requisitus malitiose denegasset absolutionem excommunicato, ibi. nu. 5.
 excommunicatus ab episcopo suffraganeo quibus casibus adire possit Archiepiscopum per viam querelæ, q. 177. nu. 9. & 10. lib. 2.
 excommunicatus nulliter per suffraganeum, absolui potest ab Archiepiscopo recepta idonea cautione ad cautelam,

INDEX

relam, ibi. nu. 10.
 Non tamen de necessitate, ibid. nume. 11.
 Excommunicatus contumax non potest absolui, nisi præstita cautione. Vbi tamen probetur contumax, nõ autem si præsumatur, quæst. 177. nume. 12. lib. 2.
 Excommunicatus maiori excommunicatione episcopo reseruata absoluitur à solo episcopo, minori autem à sacerdote, q. 178. nu. 3. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 4.
 Excommunicatus excommunicatione canonis non potest ab episcopo absolui, vbi conditor Canonis reseruauit sibi absolutionem, ibi. nu. 5.
 Ampliatur & declaratur octo modis remissive, ibid.
 Excommunicatus excommunicatione iuris vel canonis ab ordinario exemptus debet absolui per Papam, ibid. nume. 6.
 Excommunicatus ab homine absolui debet à solo excommunicate, ibi. n. 7.
 Nisi excommunicatio lata sit per generalem hominis vel iudicis sententiam, ibi. nu. 8.
 Excommunicatus à delegato non potest absolui nisi à summo Pontifice, q. 6. nu. 4. lib. 3.
 Excommunicato Vicario non erit excommunicato illius successor, q. 19. nu. 1. lib. 3.
 Excommunicator iniustus tenetur reficere damna & expensas excommunicato, q. 20. nu. 7. lib. 3.
 Et punitur, nu. 8.
 Executor testamentarius non potest facere subexecutorem, quæst. 49. nu. 3. lib. 2.
 Executori non creditur, nisi ostendat copiam sue potestatis, q. 191. nu. 7. lib. 2.
 Etimologia continet substantiam vocabuli, q. 2. nu. 2. lib. 1.
Familiares episcopi & Vicarij illorumque famuli portare possunt en-

ses & arma defensiua vel inuasua, q. 146. nu. 1. lib. 2.
 Federicus de Senis, præcipuus Decretorum Doctor & Rector magnæ sciētiz appellatur, q. 7. nu. 2. lib. 1.
 Fiscus, quomodo differat à Camera, q. 159. nu. 4. lib. 2.
 Fons scaturiens est maior quàm riuus inde proueniens, quæstio. 24. nume. 11. lib. 2.
 Forma Breuis Papæ in delegandis causis episcopis, & illorum Vicarijs, q. 43. nu. 20. lib. 2.
 Forma litterarum Vicariatus est attendenda, q. 27. nu. 7. lib. 1. & q. 29. nume. 16. lib. eo.
 Ex illa mensuratur Vicarij episcopalis potestas, q. 68. nu. 1. lib. 1.
 Reuocatur sæpe in dubium, ibi. nu. 2.
 Ponitur in fine, q. 70. lib. eo.
 Forma colligitur ex conditione, q. 7. nu. 14. lib. 1.
 Ex forma ratio colligitur, ibi. nu. 15.
 Franciscus Maria Henricus episcopus Senogallia, & Comes Porcozzoni laudatur, q. 11. nu. 4. lib. 1.
 Fratres ordinis minorum funditus pro mortuis habentur, quæstio. 38. nume. 5. lib. 1.

G

Gabriel de Monte Episcopus Aenus contulit Canonicatū eius Vicario, extra diocesim, quæst. 112. nume. 5. lib. 2.
 Generaliter multa committuntur quæ specialiter fieri prohibentur, q. 53. nu. 4. lib. 1.
 Et ad naturam rei de qua loquitur dispositio, quæstio. 25. numero. 20. lib. primo, & quæstio. 52. numero 7. lib. eod.
 Gladius excommunicationis est neruus ecclesiasticæ disciplinæ, q. 167. nu. 1. lib. 2.
 Glo. dictum debet intelligi secundum auctoritatem quam allegat, quæst. 7. nu. 20. lib. 1.

Guber-

I N D E X

Gubernator Urbis præfertur vicario
Papæ, qui non sit Cardinalis, q. 26.
nu. 28. lib. 2.

gubernator Perusiæ est maior vicario
episcopi, q. 26. nu. 31. lib. 2.

gubernator Beneventi est maior Vica-
rio Archiepiscopi, ibi. num. 31.

At contra, nu. 32.

gubernatores ciuitatum gerunt vices
Papæ, q. 26. nu. 29. lib. 2.

gubernatores ecclesiastici legati de la-
tere non possunt procedere contra
clericos episcopo irrequisito, q. 191.
num. 9. lib. 2.

H

Habilitatus respectu vnus impe-
dimenti non censetur habilita-
tus respectu alterius, quæst. 43. nu-
me. 26. lib. 2.

Heresis in causa, qualiter procedatur,
q. 160. nu. 1. lib. 2.

Heresis in causa exprimuntur nomi-
na accusatoris, & testium coram epi-
scopo, vel absente coram eius Vica-
rio, ibi. nu. 2.

Ampliatur, nu. 4.

Declaratur, nu. 5.

Subdeclaratur, nu. 8.

I

Ignorantia mater cunctorum erro-
rum, vitanda à sacerdotibus, q. 210.
num. 2. lib. 2.

Imperator subest episcopo, q. 26. num.
2. lib. 2.

Imperatores, & Principes sunt vicarij
Dei in temporalibus, q. 3. nume. 43.
libro 1.

Imperium merum non venit in man-
dato cum clausula generali, & ex-
pressionem mixti imperii, q. 65. nume.
11. lib. 1.

Imperium episcopi maius est vicarij
imperio, q. 112. nu. 4. lib. 2.

Indefinita, quando non æquipolleat
vniuersali, q. 142. nu. 5.

indulgentiæ, quæ sunt de foro peniten-
tiæ, non possunt concedi ab alio quàm
sacerdote, q. 40. nu. 8. lib. 2.

indulgentiæ dicuntur esse de maiori-
bus episcoporum, ibi. nu. 10.

Nec possunt concedi ab inferiore
ab episcopo sine speciali mandato, q.
q. 40. nu. 2. lib. 2.

inferior ab episcopo causas matrimo-
niales cognoscere non potest, q. 43.
nu. 1. lib. 2.

inferior factum superioris rescindere
non potest, q. 84. lib. 2.

Nec impedire, q. 111. num. 3. lib. 2. &
q. 39. nu. 2. lib. 2.

inferior ab episcopo habens episcopa-
lem iurisdictionem de iure speciali
potest anathematizare, q. 169. num.
11. lib. 2.

inferior quando absoluere possit ex-
communicatum, in statutis episcopi
remissive, q. 173. nu. 20. lib. 2.

ingressus, & accessus ad moniales, an
de licentiâ episcopi dari possit, & qua-
liter, q. 208. nu. 1. lib. 2.

inhibitio facta vicario capituli sede va-
cante, non afficit successorem, & mo-
dernum episcopum, quæst. 135. nu-
me. 14. lib. 2.

iniuria facta Regio officiali spectat ad
ipsum Regem, q. 60. nu. 6. lib. 3.

iniuria quando dicatur facta ratione of-
ficii vel odij priuati, quæst. 60. num.
12. lib. 3.

inquisitor hæreticæ prauitatis, de con-
silio episcopi siue eius vicarij, ad hæ-
retici condemnationem procedere
debet, q. 160. nu. 3. lib. 2.

inquisitores hæreticæ prauitatis depu-
tati in aliqua prouinciâ vel castro di-
cuntur delegati ad vniuersitatem
causarum, q. 61. nu. 7. lib. 2.

insinuationes nominatorum ad bene-
ficia, quibus fiant, quæst. 103. num. 1.
lib. 2.

Fieri possunt à Vicariis etiam extra
diocesim, q. 112. nu. 7. lib. 2.

Facta vicariis ligat episcopos, q. 103.
nu. 1. lib. 2.

Recipi

I N D E X

Recipi possunt à vicario episcopo-
rum episcopis absentibus, vel impe-
ditis, ibi. nu. 2.

Ampliatur, nu. 3.

Facta capitulo cuius canonicus erat
vicarius, quando ligent episcopum,
q. 106. nu. 2. lib. 2.

insinuans vicario episcopi nominatos
ad beneficia querere debet instru-
mentum vicariatus, aut probare vica-
rium communiter reputari, q. 107.
num. 1. lib. 2.

institutio quid, q. 110. nu. 2. lib. 2.

institutio, & desitutio pertinet ad epi-
scopum, ibi. nu. 6.

intellectus. l. vnica. C. si quac. præd. dig.
q. 14. nu. 6. lib. 3.

intellectus auctoris ad c. cum nullus.
§. inferiores, de temp. ord. in 6. q. 7.
nu. 17. lib. 1.

intellectus Fel. ad c. in noua, 16. q. 7.
Confutabatur ab auctore.

intellectus. l. vnica. C. de mand. princ.
q. 64. nu. 19. lib. 1.

intellectus c. vnica. §. fin. ne sede vacan-
lib. 6. quæst. 30. nu. 17. & nu. 24. lib. 2.

intellectus c. primi. cum glo. in ver. po-
testatem, extra de consang. & affi. q.
44. nu. 8. lib. 2.

intellectus c. statutum, de præb. lib. 6. q.
12. nu. 6. lib. 2.

intellectus Rebuffi ad c. ex frequentibus,
extra de inst. q. 110. numero 10.
libro 2.

intellectus Abbatis ad idem, ibi.

intellectus Couar. ad idem, ibid.

intellectus Auctori ad idem, ibi.

intellectus c. cum non ab homine, ex-
tra de indic. quæstio 154. nu. 3. lib. 2.

intellectus c. 2. extra de cler. excomm.
ibidem.

intellectus c. pastoralis, §. præterea, ex-
tra de offic. ord. q. 173. numero 16.
libro 2.

interdicta ab homine, & à iure, vel ca-
none proferuntur, q. 184. numero
1. libro 2.

interdicti pena minor est suspensionis
ab officio, q. 184. nu. 3. lib. 2.

irregularitatis periculum imminet cle-
rico torquenti, q. 152. numero 2.
libro 2.

irregulares sunt iudices, & omnes par-
ticipantes in causa sanguinis, q. 153.
nu. 2. lib. 2.

Ioannis Andrææ consilium datum cui-
dam scholari suo, reprehenditur, q.
52. nu. 3. lib. 1.

iudex, & quilibet participans in causa
sanguinis, efficitur irregularis, q. 41.
num. 3. lib. 1.

iudex ordinarius debet scriptura pro-
bari, nec non iudex quilibet & offi-
cialis ecclesiasticus, ibi. nu. 10.

Et ab initio ostendere litteras sue
potestatis, nu. 9. 11. & 16.

iudex in omni loco sue iurisdictionis
ius reddere potest, q. 70. numero 3.
libro 1.

iudicandi onus sibi mandatum in alte-
rum rejicere non potest, q. 66. num.
6. libro 2.

Quando iudicare possit in causa suo-
rum familiarium, quæst. 145. nume.
5. libro 2.

iudex esse potest illiteratus, q. 36. nu-
me. 3. lib. 1.

contra, nu. 11.

Declaratur, nu. 13.

iudex laicus causas ecclesiasticas sine li-
centia Papæ cognoscere non potest,
q. 31. nu. 3. lib. 1.

An autem cognoscere possit crimen
vsurarium, an vero remitti debeat ad
iudicem ecclesiasticum, remissive, q.
146. nu. 1. lib. 2.

Vsuram cognoscere potest, quando
quæstio versatur super facto, non au-
tem super iure, q. 147. numero 2. &
4. libro 2.

In crimine mere ecclesiastico tenetur
stare processui iudicis ecclesiasti-
ci, non autem in crimine commu-
nis fori, q. 156. nu. 13. lib. 2.

Exilij poenam imponere, an possit, q.
154. nu. 1. lib. 2.

Clericum an punire possit qui cor-
eo falsum deposuit, q. 202. nu. 6. lib. 2.

In

INDEX

- In rebus ecclesiasticis tenetur exequi mandatum iudicis ecclesiastici nec aliud querere, ibi. nu. 9.
 Non potest esse Vicarius episcopi, si fuit iudex maleficiorum, q. 41. num. 1. libro primo.
 Declaratur, nu. 5.
Iudex ecclesiasticus, an laicum punire possit, qui coram eo falsum deposuit q. 147. nu. 7. lib. 2.
 Pœnam exilij imponere non potest, q. 154. nu. 1. lib. 2.
 Contra, nu. 2.
 Non tenetur stare processui facte per sæcularem, q. 191. nu. 4. lib. 2.
 Clericos quibus casibus punire possint publicatione bonorum, q. 157. nu. 1. lib. 2.
 Iudicium sanguinis non potest agitare, q. 153. lib. 2.
 Excommunicare potest extra diocesim etiam non sacerdos aut subdiaconus, quæst. 171. num. 3. & nu. 7. & 8. & 12.
 Contra, nu. 11.
 Declaratur, nu. 9. cum seq. & nu. 13. cum alijs seq.
 Suspendere potest, & interdicere quemadmodum excommunicare, q. 181. nu. 3. lib. 2.
Iudicem sæcularem compellere potest sub pœna excommunicationis ad præstandum sibi auxilium, q. 189. numero 5. lib. 2.
 Incipere non debet à cauda, sed à capite, ibi. nu. 7.
 Appellatione pendente non debet inuocare brachium sæculare, ibi. num. 11.
 Iudici sæculari quibus casibus, & qualiter possit inhibere, q. 147. nu. 8. li. 2.
Iudex animarum est dignior iudice sæculari, quæst. 26. numero 8. & 13. libro primo.
 Iudicare non potest ordinaros, qui ad ordines ascendere non potest, q. 41. nu. 2. lib. 1.
 Indices plures creari possunt sicut plures administratores, plures procura-

- tores, plures actores, plures curatores, & tutores, ibi. nu. 2.
Iudices & magistratus laici non clericis, sed laicis præferuntur, q. 26. nu. 9. libro secundo.
 iudici debetur reuerentia tam in assurgendo, quam in salutando, q. 25. nu. 15. lib. 2.
 iudicis erronei gesta sustinentur ob cõmunem errorem, & publicam utilitatem, q. 39. nu. 6. vol. 1.
 iudicis qui patiebatur defectum impeditiuum potestatis sententia, & processus tenent parte non opponente. q. 39. nu. 10. li. 1.
 iudici facilius est pœnam remittere, quam dispensare, q. 38. numero 2. li. secundo.
 iuramentum purgationis, quando deferatur, q. 166. nu. 1. li. 2.
 Est meri imperij, nu. 2.
 Non potest à Vicario deferri sine mandato speciali episcopi, ibidem.
 iurisdictione à quibus detur, q. 55. numero 10. li. 2.
 Declaratur, num. 28.
 Concessa in certo territorio dicitur ordinaria, ibi. nu. 19.
 Ordinaria publico debet instrumento probari, quæstio 64. numero 18. li. primo.
 Committi non potest, quæ nondum competiti, q. 36. nu. 5. li. 2.
 Pars domini dicitur, q. 55. numero 7. libro 2.
 Declaratur, nu. 28.
 Durat post mortem constituentis re non integra, q. 35. numero secundo, li. 3.
 Ecclesiastica, vel spiritualis est maior temporalis, q. 26. numero 7. libro secundo.
 Sine coercionem esse non potest, q. 181. nu. 4. li. 2.
 iurisdictione episcopi est ordinaria, q. 55. nu. 16. li. 2.
 Spiritualia, & temporalia comprehendit, q. 26. nu. 2. li. 1.
 Et quæ contineat, q. 4. li. 2.

Fu-

INDEX

- Futura committi non potest Vicario per episcopum, q. 45. num. 2. lib. secundo.
 Firmior est iurisdictione Vicarij, q. 11. num. 4. lib. 2.
Iurisdictione vicarij est maior iurisdictione delegati ab episcopo, q. 130. nu. 1. libro 2.
 Sine facultate excommunicandi est in effectu nulla, q. 167. num. 9. libro secundo.
 Quæ sunt iurisdictionis, quando transferantur in vicarium episcopi, remissive, q. 56. nu. 13. lib. 2.
Iurisdictione Vicarij episcopi absentis probari debet per scripturam, presentis vero per testes, q. 27. num. 28. libro 1.
 Notoria non eget alia probatione, q. 64. in 4. lib. 1.
 Maior est quam iurisdictione delegati, q. 67. nu. 4. li. 1.
 Voluntaria transfertur in Vicarium episcopi, q. 51. numero secundo, lib. secundo.
 Morte episcopi finitur, q. 55. num. 6. lib. secundo.
Iurisdictionis mandatum simile est mandato procuratoris, q. 27. num. 2. lib. 1.
 Ius autorizandi est ius mere episcopale, q. 117. nu. 6. lib. 2.
Iuramentum fidelitatis episcopo præstandum à beneficiatis potest recipi per eius Vicarium, q. 118. nu. 3. li. 2.
 Declaratur, nu. 7. & 8.
 Forma eiusdem iuramentum ponitur, q. 118. nu. 2. lib. 2.

L

- L**aicus est inferior clerico, q. 26. numero 10. lib. 2.
 Non potest regulariter capere clericos sine mandato prælati cui subsumunt, quæstio 191. numero primo, libro secundo.
 Alioquin est excommunicatus, ibi. num. 2.

- Asserens se habere litteras Apostolicas brachii sæcularis, vel aliud Apostolicum mandatum, tenetur exhibere, ibi. nu. 5.
 Factus clericus postquam fuit iudex maleficiorum non potest esse vicarius episcopi, q. 31. nu. 9. li. 1.
 Constitutus Vicarius episcopi intelligitur constitutus assessor, non autem Vicarius episcopi, ibi. nu. 10.
 Potest tamen Vicarius episcopi in temporalibus deputari, ibidem numero 11.
 Et esse assessor & consultor episcopi, ibi. num. 12.
 Et Vicarius etiam, ubi adsit licentia Papæ, ibi. nu. 13.
 Doctus & sancte vitæ prædicare potest ex delegatione, q. 21. num. 6. lib. secundo.
 Qui deposuit falsum coram iudice fido, cui tamen remissa fuit examinatio per vicarij episcopi potest ab eodem Vicario puniri, q. 142. nu. 15. lib. 2.
 Legatus non facit idem tribunal cum Papa, sicut episcopus cum Vicario, q. 174. nu. 13. lib. 2.
 Generalis non potest se impedire in causa specialiter commissa per Papam, ibi. num. 1. lib. 2. & q. 6. num. 3. lib. 3.
 Coadiutores dare non potest episcopi sine speciali mandato, q. 211. nu. 4. lib. 2.
 Primus non censetur reuocatus per secundum, q. 33. nu. 2. lib. 3.
 Legatus de latere gerit vices Papæ, q. 211. nu. 3. li. 2.
 Delegare non potest causas ex certa scientia Vicario foraneo episcopi, q. 23. nu. 10. lib. 2.
 Legati gesta non valent quando fuit reuocatus à Papa, licet ignoretur reuocatio, q. 36. nu. 3. li. 3.
 At contra etiam si reuocatus fuerit in publico concistorio, ibi. numero tertio.
 Legatum factum Principi transit in successum.

c

I N D E X

successorem, q. 49. num. 3. li. 3.
 Legatum factum Augustæ non transit
 in successorem, ibid.
 Legatum factum Vicario episcopi de-
 cedenti viuo testatore, successori nõ
 debetur, q. 50. nu. 1. li. 3.
 Quid si fuerit factum sub nomine
 dignitatis, q. 49. nu. 2. li. 3.
 Lex noua suppletur per antiquæ in-
 terpretationem, quaestio 110. nu. 16.
 Locum tenens Principis habet eandem
 prerogatiuam quam Princeps, q. 24.
 nu. 4. & 5. li. 2.
 locus exemptus intra diocesim, quoad
 iurisdictionem per ordinariu exer-
 cendam loco extra territoriu equi-
 paratur, q. 70. nu. 8. li. 1.
 licentia concessa ab episcopo siue eius
 Vicario intradit cum plastro in mo-
 nasterio montium, intelligitur de
 prima vice tantum, q. 209. nu. 1. li. 2.
 licentiam dare electo in prælatum ec-
 clesiæ alterius diocesis, vel volenti
 se transferre ad aliam diocesim, est
 iurisdictionis, q. 201. nu. 1. li. 2.
 litteræ episcoporum sigillo munite fa-
 ciunt fidem tanquam publicum in-
 strumentum, q. 74. nu. 15. vol. 1.
 luminare minus per luminare maius
 superueniens obscuratur, q. 24. nu-
 me. 17. libro secundo, & q. 58. nu. 5.
 lib. secundo.
 Magistratus possunt condere stã-
 tuta super ijs quæ pertinent ad
 propriam iurisdictionem, q. 187. nu.
 4. lib. secundo.
 Maior viginti an potest esse iudex ordi-
 narius, quaestio 35. num. primo, lib.
 primo.
 Maiora non comprehenduntur in ge-
 nerali mandato Vicarij, q. 6. num. 2.
 lib. secundo.
 maiora dicuntur ea quæ sunt ordinis
 episcopalis, ibi. nu. 3.
 maior tanto quis est, quanto meliori-
 bus præest, q. 26. nu. 1. li. 2.

mandatum probari potest per testes, q.
 64. nu. 6. lib. 1.
 Declaratur, nu. 12. cum sequen. & nu-
 mero 8.
 Nisi mandatum sit Principis, quia
 non potest probari nisi per scriptu-
 ram, ibidem.
 mandatum speciale quod, q. 65. num. 2.
 libro 1.
 Ad alienandum dicitur speciale, &
 si in illo non fuerit expressa causa
 neque persona, ibi. nu. 3.
 mandatum singulari quod ibi. nu. 4.
 mandatum procuratoris cum libera ha-
 bet vim specialis mandati, ibidem
 numero 8.
 Cum cla. generali maiora expressis
 non comprehendit, q. 65. num. 12.
 libro primo.
 Non extenditur ad causas non de-
 uolutas tempore constitutionis, q.
 84. nu. 2. lib. secundo.
 Fieri potest ad causas futuras, q. 132.
 nu. 1. lib. secundo.
 mandatum generale Vicarii non com-
 prendit specialia, nec illa quæ ex
 gratia proueniunt, q. 183. num. 3. li. 2.
 mandatum vicarij episcopi cum libera
 & plena potestate, æquiparatur
 mandato speciali, q. 65. nu. 6. li. 1.
 Declaratur, nu. 7. q. 10. cum seq.
 Generale cum cla. generali, exceptis
 quibusdam specialibus, non includit
 alios casus exigentes mandatum
 speciale, ibi. nu. 13. & 14.
 Communis contra, nu. 15.
 Nec comprehendit ea quæ sapiunt
 gratiam & liberalitatem, q. 35. nu. 5.
 libro secundo.
 Cum expressione aliquot specialiu
 non sufficit in creatione iurispatro-
 natus, q. 31. nu. 9. li. 2.
 Speciale non prodest Vicario episco-
 pi in causis specialiter episcopo dele-
 gatis, q. 45. nu. 1. li. 2.
 Ad conferendum beneficia qualiter
 accipiat, q. 72. nu. 1. li. 2.
 Et quando se extendat ad illa, quæ
 episcopus conferre potest auctori-
 tate

I N D E X

tate apostolica, uel alia speciali, q. 72.
 nu. 2. lib. 2.
 Mandatum Apostolicum, an vni ex Vi-
 cariis presentari sufficiat, q. 104. nu.
 1. & 2. lib. 2.
 Presentatum Vicario non ligat epi-
 scopum absentem quominus con-
 ferre possit beneficium, quaest. 105.
 nu. 1. lib. 2.
 Contra, nu. 2. Declaratur, nu. 3.
 Directum episcopo non transit in
 Vicarium, q. 134. nu. 5. lib. 2.
 Nisi Vicarius sit creatus à Papa, ibi.
 nume. 7.
 Directum Vicario transit etiam in
 episcopum, q. 135. nu. 9. lib. 2.
 Contra, nu. 10.
 Ampliatur affirmatiu, nu. 11.
 Mandatum Papæ ad absoluidum ex-
 communicatum ab episcopo vel eius
 Vicario, non extenditur ad absolu-
 dum excommunicatum per delega-
 tum episcopi, q. 175. nu. 1. lib. 2.
 Matrimoniales cause tractandæ sunt
 per iudices non ignaros canonum,
 q. 36. nu. 5. lib. 1.
 Matrimonium contractum per procu-
 ratorem reuocatum non tenet, & an
 si reuocatio ignoretur, q. 36. nu. 4. &
 5. lib. 3.
 Menochii locus de Arbit. iud. lib. 2. ca-
 su 222. nume. 9. reprehenditur, q. 10.
 nu. 11. lib. 2.
 Laudes, q. 25. nu. 1. lib. 2. & q. 10. nu-
 me. 10. eo. lib.
 Merum & mixtum Imperium secun-
 dum canones omnia episcopalia iu-
 ra comprehendit, q. 56. nu. 3. lib. 2.
 Quæ sint meri imperii, ibi. nume. 12.
 cum seq. & nu. 15.
 Gradus plures dantur, secundum ius
 ciuile & canonicum, ibi. nu. 2.
 Non transfertur in Vicarium epi-
 scopi, sine speciali commissione, ibi.
 nume. 1.
 Declaratur, numero 4. 5. cum seq. &
 nume. 10.
 Mixti imperii quæ sint, ibidem nume-
 ro 12.

Quando non transferantur in Vica-
 rium episcopi, nisi cum speciali man-
 dato, ibi. nu. 9. cum seq.
 Modica coersio est meri Imperii, ibi.
 nume. 8.
 Declaratur, ibid.
 Minor 25. an non potest habere cu-
 ram animarum, q. 35. nu. 3. lib. 1.
 Nec esse Vicarius episcopi, ibid. nu-
 me. 2.
 Nec habere dignitatem cum admi-
 nistratiõne, ibid. nu. 4.
 Metropolitanus non potest cognosce-
 re de negotio principali, omisso ar-
 ticulo appellationis, etiam cum con-
 sensu Vicarij, suffraganei, quaest. 1. nu.
 me. 4. lib. 3.
 Ampliatur, nu. 5.
 Monachus habetur pro mortuo, q. 38.
 nu. 1. lib. 1.
 Contra, nu. 5.
 Non habet velle, neque nolle, nu. 2.
 & q. seq. nu. 2.
 Stare debet in cella, nu. 3.
 Vicarius episcopi deputari potest,
 nu. 4. & 9.
 Ampliatur, nu. 9.
 Declaratur, nu. 10. cum seq.
 Toleratus Vicarius episcopi habet
 iurisdictionem propter publicam
 vtilitatem, q. 39. nu. 7. lib. 1.
 Plura potest exercere officia, & qua-
 lia, nu. 7. remissive.
 Obedire quando debeat Abbati ma-
 gis quam episcopo, nu. 12.
 A Claustro potest auocari per epi-
 scopum causa vtilitatis, ibi. nu. 8.
 Ad studium ire non potest sine licen-
 tia Abbatis, q. 199. nu. 2. lib. 2.
 Toleratus Vicarius episcopi præsi-
 mitur canonicè institutus, q. 39. nu.
 5. lib. 1.
 At sententia lata per ipsum Vica-
 rium episcopi constitutum sine li-
 centia superioris non tenet, ibid.
 nume. 1.
 Contra, nu. 4.
 Ampliatur, nu. 8.
 Declaratur, nu. 9.

Monachorum status differt à statu fratrum ordinis minorum, q. 38. num. 6. lib. primo.

Monitoria contra detinentes res alienas aut scientes detineri, non aliter quam ab episcopo conceduntur, q. 170. nu. 1. lib. 2.

An autem ab eius Vicario, ibidem nume. 2.

Mors civilis quando æquiparetur naturali, q. 42. nu. 3. lib. 3.

Mortis captandæ uorum non debet induci, q. 52. nu. 23. lib. 1.

Morte episcopi vel Vicarij expirat potestas Vicarij, quæstio. 44. numero 1. lib. 3.

Mortuo episcopo Vicarius non potest expedire causas ceptas illo uiuente, quæstio. 45. numero primo libro tertio.

Contra, nu. 3.

N

Nemo cogitur suis stipendijs militare, q. 55. nu. 2. lib. 1. & q. 122. nume. 2. lib. 2.

Nicolaus Biluzius, V. L. D. Auctoris cõterranæus & Auunculus reconciliatus & rebenedixit ecclesiam Sanctæ Mariæ de Castro plani pollutam ex homicidio, q. 5. nu. 6. lib. 2.

Nomen rei pertractandæ noscere oportet, quæstio. prima, numero primo lib. 1.

Nomen non debet ita attendi sicut effectus rei, quæstio. secunda, num. 24. lib. 1.

Non entis nullæ sunt partes, q. 16. num. 10. lib. 1.

Notarius episcopatus tenetur infra triginta dies gratis exhibere acta appellanti recepta competenti mercede, q. 9. nu. 2. lib. 2.

Pro mercede ordinationis non potest aliquid accipere à clerico, q. 42. nu. 1. lib. 2.

Declaratur, nu. 2. & 4.

Deputatus ad scribendum omnes sen-

tentias episcopi, tenetur etiam scribere sententiam in causa commissâ Vicario suo, q. 131. nu. 1. lib. 2.

Declaratur, nu. 2.

Nullitas sententiæ Vicarij proponi potest coram episcopo, q. 2. numero 24. lib. 3.

Nec non coram ipso Vicario, q. 11. nume. 1. lib. 3.

Nuncio sedis Apostolicæ non creditur absque litteris, q. 191. nu. 6. lib. 2.

Officialis quis eo ipso probatur quod exercet officium Domino sciente, q. 64. nu. 5. lib. 4.

Seruire quando possit per substitutum, remissiuè, quæst. 66. numero 24. lib. 4.

Punire potest arbitrariè illum qui non exhibet ei reuerentiam, q. 25. nume. 16. lib. 2.

Officialis episcopi sine speciali mandato non potest concedere litteras cõmendatitias, q. 7. nu. 3. lib. 1.

Declaratur, nu. 12. cum seq.

Nec commutare pœnam depositionis vel priuationis à beneficio in pœnam pecuniariam, nisi habeat potestatem dispensandi etiam super crimine, q. 37. nu. 3. lib. 2.

Declaratur, nu. 12. 13. 14. & 15.

Acta coram eo valent, quamuis eius potestas non probetur per litteras patentes, quando à partibus non negatur, q. 64. nu. 20. lib. 1.

Officiales episcopi arma deferre non prohibentur, q. 190. numero secundo lib. 2.

Officiales episcoporum dicuntur qui uices eorum gerunt, q. 7. nu. 12. lib. 1.

Officialis foraneus episcopi est proprie Vicarius, q. 20. nu. 1. lib. 1.

Contra, nu. 3. cum seq.

Ampliatur, nu. 6.

Declaratur, nu. 10.

Non dependet à Vicario Principali, q. 6. nu. 2. lib. 3.

Contra

P

Contra, nu. 15.

Officialis Archiepiscopi cognoscit causam appellationis interpositæ ad Archiepiscopum, q. 6. nu. 16. lib. 3.

Officialis minor nolens punire delinquentem subditum maiori officiali illi tenetur notum facere, q. 145. nu. 6. lib. 2.

Omnia fieri debent honesta & secundum ordinem, in prog. nu. 20.

Opera malorum hominum utens est in culpa, q. 30. nu. 3. lib. 3.

Operis diuisio qualis, in præm. numero 21.

Ordinarius habet iurisdictionem iure proprio, delegatus iure alieno, q. 61. nu. 8. lib. 2.

Voluntariam iurisdictionem extra territorium exercere non prohibetur, q. 101. nu. 3. lib. 2. & q. 112. num. 1. lib. 2.

Administrationem habens potest cõcedere restitutionem in integrum, q. 13. nu. 2. lib. 3.

Cognoscere potest omnes causas territorij & illas sub sua potestate complecti, q. 57. nu. 9.

Declaratur, nu. 10.

Rationem exigere potest à Religiosis etiam exemptis de testamentorum executionibus & circa illas punire delinquentes, q. 52. nu. 1. lib. 2.

Ordinis episcopalis, quæ sunt, quæstio. 2. lib. 2.

Vicarius episcopi illa exercere non potest nisi sit episcopus, q. 68. num. 3. lib. 1. remissiuè.

Sicut nec alter inferior ab episcopo, q. 5. nu. 7. lib. 2.

Ordinis episcopalis potestas consistit in certa forma tradita per ecclesiam, q. 5. nu. 3. lib. 2.

Delegari potest, ibi. nu. 11.

Ordinum sacrorum collatio est ordinis episcopalis, q. 10. numero decimo, libro 2.

Ordo est incipere à genere ad faciliore speciei cognitionem, q. 1. numero 2. libro 1.

Pallij Archiepiscopi usus tanquam personalis alteri nõ conceditur, q. 7. in fi. lib. 2.

Pandolphus Malaresta Vicarius summi Pontificis in ciuitate Fani, q. 157. nu. 4. lib. 2.

Papa solus est episcopus exemptorum, q. 178. nu. 6. lib. 2.

Papa cõmittere potest causas criminales clericorum etiam mero laico, q. 31. nu. 14. lib. 1.

Dare potest alicui specialem potestatem conferendi etiam certa beneficia, q. 52. nu. 18. lib. 1.

Mandare potest Vicario episcopi ea quæ sunt ordinis episcopalis, q. 5. nu. 4. lib. 2.

Et simplici clerico, ibi. nu. 6.

Declaratur, nu. 7. cum seq.

Non tamen committere potest quæ sunt ordinis episcopalis ex dispositione diuina non habenti illos ordines secundum Theologos, ibi. nu. 8.

Contra, secundum Canonistas, numero 9.

Maiorem potestatem sibi retinuit quam concesserit, q. 92. num. 2. lib. 2.

Pastorale munus à Christo institutum & quando Patriarcha confirmare potest Archiepiscopos, q. 70.

Patroni factum qui præsentauit clericum Vicario episcopi & rogauit illum ut admitteret & Vicarius respondit, placet, q. 110. nu. 18. lib. 2.

Parum est iura condere, nisi conditor illa tueatur, quæst. 188. numero primo libro 2.

Parochus vel alius sacerdos siue regularis siue secularis, qui sponso alterius parochiæ sine illorum parochi licentia matrimonio coniungere ausus fuerit, suspensus debet manere arbitrio ordinarij, q. 168. nu. 3. lib. 2.

Paulus de Castro Vicarius fuit Florentiæ in spiritualibus, licet esset cõiugatus, q. 31. nume. 15. lib. 1.

INDEX

Paulus Alberus Romanus vtriusque signaturæ Referendarius Archiepiscopus Ragusæ, Auctoris patronus laudatur, q. 86. nu. 2. lib. 2.

Pecantes publice, palam sunt compien di, q. 17. nu. 1. lib. 2.

pœnitentias publicas iniungere est dignitatis episcopalis, ibi. nu. 3.

pœnitentiarij Magistri Doctores vel licentiatii in theologia reconciliant & absoluunt, q. 19. nu. 10. lib. 2.

Instituuntur ex decreto concilij Tridentini in cathedralibus ecclesijs, ibidem.

Absoluere possunt excommunicatos etiam in casibus episcopo reseruatis, q. 173. nu. 14. lib. 2.

pœna depositionis non potest commutari in pecuniariam nisi ab habente potestatem dispensandi super crimine, q. 41. nu. 3. lib. 3.

pœne indigne conferentium quæ, remissive, q. 37. nu. 1. lib. 3.

personatus est sola præminencia in ecclesiasticum iurisdictione, q. 27. nu. 12. lib. 2.

Et dignitas largo modo, ibi. nu. 13.

permutatione episcopatus non expirat Vicarij potestas, q. 42. numero 10. lib. 3.

Declaratur, nu. 11.

potestas exequi debet sententiam episcopi vel eius Vicarij, q. 189. nume. 10. lib. 2.

Non tenetur de gestis per officiales extra officium nisi ad exhibendum illos, q. 30. nu. 6. lib. 3.

Declaratur, nu. 7.

Punire potest suos officiales, quos elegit, delinquentes in officio, q. 57. nu. 1. lib. 3.

potestates terrarum quotidie illiterati eliguntur, q. 36. nu. 4. lib. 1.

pontificalis dignitatis ornamenta, quæ sint, q. 7. nu. 1. lib. 2.

Comperunt episcopo ratione dignitatis, ibi. nu. 2.

Concedi non possunt prælato inferiori ab episcopo, nu. 3.

Declaratur, nu. 4. & 5. cum seq.

Subdeclaratur, nu. 9.

practica iudicis ecclesiastici in causis criminalibus, remissive, q. 142. nume. 17. lib. 2.

prædicandi officium spectat ad episcopum, deinde ad Rectores curam habentes animarum, q. 21. nu. 1. & seq. lib. 2.

prædicare non est minus quam corpus Christi consecrare, ibidem, numero tertio.

prædicatio non est iurisdictionis, sed ministerij, ibi. nu. 4.

Laius sanctæ vitæ & doctus potest prædicare ex delegatione, ibidem, numero 5.

prædicandi officium subdelegare non potest, ibi. nu. 8.

præsides prouinciarum comparantur Archiepiscopis & proconsulibus, q. 26. nu. 27. lib. 2.

prælatus quando facere possint inuesturas, locationes, arrendationes & annuos census rerum ecclesiæ & alienationes, q. 117. numero primo libro secundo.

Committentes vices suas sub annuo censu puniuntur, q. 54. nu. 1. lib. 3.

Inferiores episcopo non possunt vni re beneficia, q. 114. numero 12. libro 2.

prælatorum ordo tripartitus & qualis, q. 3. nu. 25. lib. 1.

prælatus nisi sit sacerdos, non habet auctoritatem ligandi & soluendi in foro pœnitentiali, quæst. 19. numero 7. libro 2.

Potest tamē illam committere sacerdoti, ibi. nu. 8.

Declaratur, nu. 9.

prælatus qui præscripsit facultatem exequendi contra laicos, potest illos capi facere & incarcerari, q. 151. nume. 4. lib. 2.

præsbyteri, Abbates & leuiter nullis debent verberibus subiacere, exceptis grauib & mortalibus culpis, q. 153. nu. 7. lib. 2.

præ-

INDEX

Præfens quis dicatur, q. 103. numero 5. libro 2.

Præsentatio patroni dicitur donatio, q. 109. nu. 3. lib. 2.

Princeps solus & non alius dare potest licentiam misso in exilium reuertendi, q. 155. nu. 2. lib. 2.

Incipiendo causam cognoscere videtur eandem sibi aduocare, q. 173. nu. me. 5. lib. 2.

Solus admittit supplicationem propriam & strictam, q. 12. nu. 7. li. 3.

Solus restituit in integrum aduersus rem iudicatam, q. 13. numero septimo, libro 3.

Habet dignitatem iure proprio, q. 49. nu. 6. li. 3.

Concessio illius ad vicarium non extenditur, q. 24. nu. 9. li. 2.

Præuilegium episcopi quod à sententia sua non appelletur, non transit in Vicarium, q. 2. nu. 1. li. 3.

præuentio locum habet in causis subditorum prælatis episcopo subiectis inter Vicarium episcopi, & ipsos prælatos, nisi obstat consuetudo, q. 60. nu. 1. li. 2.

Procurator is intelligitur in dubio, cui vniuersa negocia mandata sunt, q. 27. nu. 3. lib. 1.

Electus à iudice in causis spiritualibus, alteri procuratori præfertur, q. 62. nu. 21. lib. 2.

Alienare non potest sine mandato speciali, q. 114. nu. 7. lib. 2.

Darus ad acceptandum beneficia poterit etiam acceptare dignitates, q. 81. nu. 3. lib. 2.

Et curata beneficia, q. 82. nu. secundo, lib. 2.

Sine mandato Domini non potest donare, quæstio 109. nume. 4. libro secundo.

Generalis causas ciuiles agere potest, si non requirunt mandatum speciale, q. 124. nu. 2. li. 2.

An verò prohibere possit speciale negocium sibi commissum, q. 174. nu. me. 12. li. 2.

Reuocari potest non obstante iuramento Domini de non reuocando, q. 31. nu. 6. lib. 3.

processus in causa appellationis interpositæ à vicario ad episcopum, est nullus, q. 2. nu. 11. lib. 2.

Ampliatur, nu. 12.

Declaratur, nu. 13.

prouisionis verbum est latum, q. 71. nu. 28. li. 2.

præsentatio facta episcopo, an præferatur præsentationi primo loco factæ eius Vicario, q. 93. nu. 9. li. 2.

Q

Quidditas & essentia rei non solet à Legislatoribus explicari, q. 2. num. 36. libro 1.

R

Rebellio facta in personam vicarii imperialis perinde est ac si esset facta in personam imperatoris, q. 60. nu. 4. lib. 3.

Rebuffi ratio in constitutione Vicarij generalis reprehenditur, q. 48. nu. 4. libro 1.

Rectores ecclesiarum non possunt sibi regulariter vicarios constituere, q. 46. nu. 8. li. 1.

Subiecti immediate episcopo ad illum recurrere debent pro omnibus sacramentis, q. 11. nu. 1. lib. 2.

Regularis non potest alicui prælato seruire sine licentia sui superioris, q. 36. nu. 8. lib. 1.

Reconciliationes publicæ sunt ab episcopo pœnitentibus in grauissimo crimine, & publico, q. 18. nu. 1. li. 2.

Reconciliationis publicæ pœnitentium forma, remissive, q. 17. nume. 2. lib. secundo.

Regula c. is cui licet, de reg. iur. in 6. declaratur duobus modis, q. 37. num. 1. lib. secundo.

Reges & Principes laici creare possunt generales procuratores, & illi dare

I N D E X

potestatem conferendi beneficia, & presentandi antequam vacent, q. 52. num. 19.

Regula Cancellariæ referuans beneficium eorum, qui sunt familiares, & Commensales continui sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinalium, an censetur referuare beneficium vicarij Cardinalis constituti in archiepiscopatu, vel episcopatu, q. 107. nu. 1. li. 2.

Regula Cancellariæ de triennali possessione non prodest Vicario episcopi destituto, q. 48. nu. 1. li. 3.

Declaratur, nu. 3.

Religionem professurus poterat disponere de rebus suis inter viuos donâdo sub conditione, si fuerit professus religionem, q. 205. nu. 1. li. 2.

Religiosi ministrâtes sacramenta clericis, vel laicis alienâ parochiæ de licentia diocessani post factum à pœna excusantur, q. 16. nu. secundo, lib. secundo.

Religiosus non potest renunciare aut obligare se cum iuramento etiam in fauorem piæ causæ nisi de licentia episcopi intra duos menses proximos ante professionem, q. 205. num. 2. li. 2.

Reseruatiōne episcopatus expirat Vicarij potestas, q. 42. num. 2. li. 3.

Reseruata non veniunt in mandato generali, q. 114. nu. 5. li. secundo, q. 115. nu. 4. li. 2.

Restitutorio in integrum ex generali mandato non delegatur, q. 35. num. 4. li. secundo.

Concedi debet ex causa, q. 13. nu. 7. li. 3.

Et tractari coram superiore iudicariis, ibi. nu. 10.

Resignationes beneficiorum recipere potest, qui potest beneficia destituere, q. 129. nu. 2. li. 2.

Resignatio facta in manibus Vicarij reuocari per mortem episcopi ante noticiam obitus valêt, q. 36. num. 8. li. 3.

S

Sacramentum confirmationis solus episcopus conferre debet omnibus baptizatis, q. 9. nu. 1. li. 2.

Sacerdos qui non est, potestatem non habet ligandi & soluendi in foro pœnitentiæ, q. 17. nu. 10. li. 2.

Absoluere quando possit excommunicatum à c. si quis suadente diabolus, q. 179. nu. 5. li. 2.

Scire debet canones & sacras scripturas, q. 210. nu. 3. li. 2.

Pœnitentias publicas iniungere potest de mandato episcopi, q. 17. nu. 4. li. secundo.

Matrimonium etiam solemnizare de licentia parochi siue ordinarij, q. 15. nu. 3. li. 2.

sacerdos proprius quis sit, q. 14. nu. 2. li. secundo.

sacerdotes sunt patres, & magistri regum, & Principum, q. 26. num. 14. li. secundo.

Dicuntur Vicarij Christi, & sanctorum discipulorum, q. 3. num. 12. cum seq. li. 1.

sacerdotali potestati omnes homines à lege Christi subiecti sunt, q. 27. nu. 12. li. secundo.

sanguinis effusio non decet ministros Dei, q. 41. nu. 4. li. 1.

Senatus Parisianus de decreto permissum est Vicarijs episcoporum aureum tantum recipere pro collationibus beneficiorum, q. 102. nu. 3. li. 2.

Senatores Principe presente non possunt condere statuta nisi à Principe confirmantur, q. 58. num. 4. libro secundo.

Si vinco vincentem te, vinco te, q. 26. nu. 16. li. 2.

Silvester in summa, in ver. Vicarius, num. 4. confutatur, q. 20. numero 9. libro 1.

Simonias committendi non est occasio danda, quæst. 40. numero secundo, libro 1.

I N D E X

spiritualis, & tēporalis potestas restringitur in manu vicarij episcopalis. in proœmio, nu. 77.

spiritualia sunt digniora temporalibus, quæstio. 27. numero quarto, libro 1.

specialia non veniunt in generali mandato vicarij, nec priuilegia episcopi, q. 29. nu. 5. li. 2. & q. 30. num. 5. & 35. nu. 5. eo. lib.

Stilus curiæ habetur pro lege, q. 43. nu. 14. li. 2.

substitutus Comitum, vel Baronum dicitur ordinarius, q. 55. numero 18. libro 2.

substitutus siue locum tenens vicarij poterit alterum subdelegare ad recipiendum iuramentum, & examen testium, q. 68. nu. 1. li. 2.

Et constituere procuratorem, q. 69. li. 2.

An auctem exequi possit commissaria vicario substituente, quæst. 67. libro secundo.

an litteras delegatas vicario super delegatione fructuum, ibidem.

Conferre potest beneficia vicario substituente habenti potestatem substituendi, q. 91. num. 2. & num. 3. li. 2.

Capit auctoritatem ab episcopo, ibi. num. 4.

subdelegatus absoluere potest excommunicatum per delegantem, q. 173. nu. 10. li. 2.

subvicarius episcopi non potest conferre beneficia, quæst. 78. numero 1. li. 2.

Declaratur, nu. 2.

Nō dicitur excommunicatus, quamuis sit excommunicatus vicarius, q. 18. nu. 1. li. 3.

Ampliat, nu. 2.

Declaratur, num. 3. 4. 5. 6. 7. cum sequen.

Excommunicato vicario non potest perficere causas ceptas ante excommunicationem vicarij, quæst. 18. nu.

mero 10. libro tertio.

successor, & antecessor pro una persona reputantur, quæst. 15. numero 5. li. 1.

successor in vicariatu succedit in cognitione causæ delegatæ Vicario sub nomine dignitatis, q. 49. numero 1. li. 3.

Contra, nu. 3.

Declaratur, nu. 9.

suffraganei absoluere possunt excommunicatos a concilijs prouincialibus, q. 173. nu. 1. li. 2.

suffraganeorum subditi non possunt conueniri coram Archiepiscopo, nec ab eo puniri, nisi in quibusdā, q. 59. nu. 4. li. 2.

summi Pontifices sunt Petri successores, q. 3. nu. 3. li. 1.

Gerunt vicem Dei in terris, ibidem, num. 4.

Vicarij supremi Iesu Christi vocantur, ibid. nu. 5.

Vicarij Petri, nu. 6.

Improperie tamen, nu. 7.

summus Pontifex transmittit litteras capitulo sede vacante tanquam vicario episcopi, q. 15. nu. 3. li. 1.

superior non tenetur de excessibus officialis integri reputati, q. 29. num. 7. li. 3.

supplicari potest a sententia officialis ad suffraganeum, q. 12. numero primo, li. 3.

At contra, nu. 4.

Ampliat, nu. 9.

Declaratur, nu. 10. cum seq.

supplicari non potest coram iudice aduersus rem iudicatam.

Sed coram principe, q. 12. nu. 8. li. 3.

supplicatio differt ab appellatione, q. 13. nu. 2. li. 3.

Declaratur, nu. 6.

suspectus quādo est superior, sunt quoque suspecti eius officiales, q. 14. nu. 5. li. 3.

suspendere qui potest, potest etiam ab soluere, q. 182. numero primo, libro secundo.

suspensio

INDEX

Suspensio episcopi habentis privilegium doctorandi, an afficiat vicarium, remissive, q. 2. l. lib. 3.
 suspensio officialis a collatione doctoratus non afficit Archidiaconum, qui dedit officiali talem facultatem, & minus episcopum, q. 22. numero 1. libro 3.
 Declaratur, nu. 2.
 suspensus in contumaciam absolui debet prestito iuramento de parendo mandatis ecclesie, q. 182. numero 4. lib. 2.
 suspensus, & ecclesia interdicta remittuntur ad suspendentem, & interdicentem absolventi, q. 182. numero 3. lib. 2.
 suspensio perpetua, vel diuturna dicitur esse de arduis, q. 181. numero 5. lib. 2.
 Ferrum non potest per episcopum sine capitulo, ibid. nu. 6.
 suspensio vicarij committi debet per episcopum alicui confidenti, q. 16. nu. 8. lib. 3.
 Causa suspicionis probari debet coram episcopo, q. 16. numero primo, lib. 3.
 Ampliatur, numero secundo, cum sequen.
 synodus graece interpretatur latine concilium, & quale, q. 46. numero 3. libro 2.
 synodicum, vel cathedraticum, qualiter, & quando solvatur episcopo, q. 48. nu. 1. lib. 2.
 Exigi non potest per vicarium episcopi, non habentem mandatum speciale, ibi. nu. 6.

T

Testes, & instrumenta parum vim habent, q. 64. nu. 1. lib. 1.
 Testes veniunt appellatione instrumentorum, ibi. nu. 2.
 testis, qui deposuit falsum in causa matrimoniali coram episcopo, vel eius vicario, potest etiam puniri per iudi-

cem secularem, q. 142. numero 16. libro 2.
 tortura debilitat membra, q. 152. nu. 1. lib. 2.
 tortura clericorum non debet esse saeva, sicut laicorum, q. 152. num. 8. libro 2.
 tutor datus in testamento non revocatur per constitutionem alterius in codicillis, quaest. 33. numero tertio, lib. 3.

V

Vicarius dicitur a vice, quam gerit, q. 1. lib. 1.
 Vicarij nomen comprehendit plures species vicariorum. in proemio, numero 6.
 vicariorum genera diversa, & quae, q. 3. nu. 1. lib. 1.
 vicarij a lege, & ab homine deputantur, ibid. nu. 2.
 vicariorum alij generales seu principes, & qui? ibid. nu. 26. & q. 62. nu. 1. libro 2.
 vicarij, quandoque pro loci habitatoribus sumuntur, ibi. nu. 58.
 vicarij Imperatorum, Regum, & Principum, ibi. nu. 44. cum seq.
 vicarij praefectorum praetorio, & proconsulum, nume. 53. & q. 66. nu. 17.
 vicarij praesidum gubernatorum, Rectorum, & aliorum magistratuum secularium, nu. 56.
 Non possunt exercere iurisdictionem voluntariam extra territorium, q. 101. nu. 3. lib. 2.
 Repraesentationes concedere possunt, q. 164. nu. 1. lib. 2.
 An autem interponere possint decreta, quaest. 192. numero septimo, libro 2.
 vicarij castrorum sunt iudices, & notarii, q. 3. num. 47. lib. 1.
 vicarij deputati a superiore in locum illorum, qui superioris vicem gerunt, nu. 48. ibid.
 vicarij praetorum, & locum tenentes,

INDEX

numero 49. remissive, ibidem.
 vicarij iustitiae, nu. 50. ibid.
 vicarij inferiorum a Principe, num. 52. ibidem.
 vicarij servorum, ibi. nu. 55.
 vicarij magistrorum militum, num. 54. ibid.
 vicarij provisionum, numero 57. ibidem.
 vicarius Archidiaconi, numero 34. remissive.
 Non dicitur habere dignitatem, q. 22. nu. 17. lib. 2.
 At contra, nu. 18.
 vice gerens Avinionis, est loco auditoris camerae, quaest. 3. numero 19. libro primo.
 vicarius Archiepiscopi, ibidem, numero 24.
 Non habet iurisdictionem in episcopos suffraganeos, q. 58. numero 2. libro 2.
 Declaratur, nu. 3.
 Subdeclaratur, nu. 6.
 Quando autem illos suspendere possit, excommunicare, & interdicere, ibidem, nume. 3. & q. 167. nume. 3. libro 2. & q. 20. numero 1. & 4. libro tertio.
 Et an ob huiusmodi excommunicationem puniatur, ibidem, numero secundo.
 Causas ad ipsum devolutas cognoscere potest, sicut vicarius Patriarchae & episcopi, q. 5. lib. 3.
 vicarius Cardinalis, quaestio. 3. numero 21.
 vicarius Cardinalis habentis indultum praesentialitatis praestat consensum absentis Cardinali, quaest. 30. num. 15. lib. 2.
 Punire potest familiares eidem Cardinali servientes, q. 135. numero 4. libro 2.
 vicarius legati Avinionis, quis, q. 3. nume. 21. remissive.
 vicarij legatorum natorum, qui? ibid. nume. 24.
 vicarij administratorum episcopatuum,

ibid. nume. 30. remissive.
 vicarij praetorum inferiorum, numero 32.
 Conferuatorum, nume. 33. remissive.
 Archipresbiterorum plebanorum, & sacristarum, ibid. nu. 36.
 Abbatum, nu. 39.
 Abbatissarum, & superiorum regularium, nu. 42.
 Ordinum provincialium, & ministrorum regularium, nu. 40.
 Creantur a summo Pontifice generali vacante, nu. 4.
 vicarij ecclesiarum, nu. 37.
 Perpetui, & temporales, numero 38.
 vicarius praepositi Pontificali, est ordinarius, nu. 35.
 vicarius generalis Imperatoris, quando consensum praestare possit in feudis imperij, q. 192. nume. tertio, libro secundo.
 vicarius Papae in vrbe, est tanquam ordinarius in sua dioecesi, q. 3. num. 19. lib. 1.
 Non tamen concedere potest litteras commendatitias ad ordines, q. 41. nu. 6. lib. 2.
 Contra, nu. 7.
 Nec attentare potest Papae reservata sine speciali mandato, q. 46. nu. 2. lib. 2.
 Nec absolvere a violenta manu iniectione subditos, vel aliunde venientes sine speciali mandato, q. 179. nu. 4. lib. 2.
 vicarij generales Papae deputati ad regendas provincias, qui, q. 3. num. 19. lib. 1.
 vicarius Papae positus in aliqua vrbe, dicitur positus in eius territorio, q. 29. nu. 15. lib. 1.
 Habet ius confiscandi, q. 157. num. 4. lib. 2.
 vicarius capituli sede vacante, q. 3. nume. 30. lib. 1.
 Dicitur vicarius iurisdictionis episcopalis, q. 16. nu. 3. lib. 1.

Decla-

I N D E X

Declaratur, nu. 11.
 Non tamen dicitur vicarius episcopi, nu. 6.
 Sed habet eandem iurisdictionem, quam episcopus, quæst. 57. nume. 1. lib. 2.
 Præfertur vicario foraneo, q. 62. nume. 4. lib. 2.
 Non autem alteri generali eiusdem episcopi, ibi. nu. 14.
 Declaratur, nume. 15. 16. 17. cum sequentibus.
 Nec habet maiorem potestatem vicario episcopi, quæst. 41. numero 5. lib. 2.
 Nec facit idem concistorium cum capitulo in causa sibi delegata, q. 14. nume. 10. lib. 3.
 Nec suspensa est eius iurisdicção capitulo excommunicato, q. 17. nu. 11. lib. 3.
 Sed expirat per adeptionem possessionis episcopatus noui prelati, q. 47. nu. 8. lib. 3.
 Conferatur deputari potest, q. 27. nu. 14. lib. 2.
 Et delegatus Papæ, q. 23. nume. 3. libro 2.
 Annus quadragesimus quando de beat attingere, q. 35. nume. 7. libro primo.
 Nec aliter sint nulla eius gesta, ibid. nu. 8.
 Ciuiles causas potest cognoscere, q. 124. nu. 1. lib. 2.
 Non tamen feudales, ibid. nu. 3.
 Nisi de speciali mandato, ibidem.
 Episcopum uicinum conuocare potest, qui conferat ordines, q. 12. nume. 2. lib. 2.
 Sed nõ potest deponere aliquem ab ordine, q. 156. numero septimo, libro 2.
 Nisi etiam de mādato speciali, nu. 8.
 Declaratur, nu. 9.
 Potest se intromittere in causa vicarij specialij, q. 138. nu. 1. lib. 2.
 Contra, nu. 2.
 Et uti debet carceribus, & alijs mini-

sterijs episcopi, q. 16. numero 5. libro primo.
 Non autem dispensare sine speciali mandato, quæst. 35. numero sexto, libro 2.
 Nec etiam visitare, q. 119. nume. 5. libro 2.
 Reuocatus non censetur per constitutionem secundi, q. 33. nume. 12. libro 3.
 Puniri potest ab episcopo nouo, q. 57. nu. 12. lib. 3.
 vicarius episcopi quis? q. 2. nu. 1. lib. 1. & nume. 5.
 Appellatur officialis, ibid. nu. 10. & q. 30. & q. 13. nu. 1.
 Deputatus, nu. 11.
 Commissarius, nu. 12.
 Missus Dominicus siue nuncijs, numero 13.
 Visitator, nu. 14.
 Suffectus, nu. 10.
 Substitutus, nu. 15.
 Ordinarius, nu. 16.
 Procurator, nu. 17. & q. 115. nu. 8. lib. 2. & q. 118. nu. 5. lib. 2.
 Oeconomus, nu. 18.
 Locumtenens, nu. 19.
 Vicegerens, nu. 20.
 Vicedominus, nume. 21. & q. 46. nume. 6. lib. 1.
 Legatus, nu. 22.
 Nomina supradicta synonyma, numero 23.
 Differunt tamen, q. 7. nu. 3. cum seq. lib. 1.
 Contra, nu. 10.
 Ampliatur, nu. 21.
 Declaratur, nu. 22. cum seq.
 vicarij episcopalis materia frequens, & ampla, sed parum tractata in proem. nume. 9.
 vicarius episcopi proprie est vicarius, q. 4. nu. 2. lib. 1.
 vicarius episcopi est officialis communis sicut episcopus, q. 5. numero 1. libro 1.
 vicaria episcopalis, quo iure introducuntur, q. 7. nu. 1. lib. 1.

vicarij

I N D E X

vicarij episcoporum simpliciter constituti, q. 9. nu. 1. lib. 1.
 vicarij foranei quot species, & unde dicti, q. 13. nume. 2. & 4. cum seq. lib. 1. & q. 3. nu. 30.
 Decani rurales nonnunquam foranei vicarij, ibid. nu. 6.
 Delegati etiam ad vniuersitatē causarum, ibid. nu. 7.
 Et ad certos actus, vel ad certum genus causarum, ibid. nu. 8. & q. 22. nume. 7. & 8.
 vicarius foraneus episcopi, an sit proprie vicarius, vide in verbo, officialis.
 vicarij foranei, quandoque ordinarij, quando sunt delegati ad vniuersitatem causarum, q. 20. nu. 2. & nu. 10. libro 1. & q. 22. nu. 7. & 8.
 Non gerunt vices episcopi in tribunali episcopi, ibi. nu. 8.
 Dicuntur quandoque vicarij generales, ibid. nu. 11. & 12.
 Delegatus tamen dicitur foraneus vicarius episcopi sui, q. 21. nu. 1. lib. 1. & q. 23. nume. 6. & q. 62. numero 27. lib. 2.
 Differt a vicario episcopi, ibidem, numero secundo, & tertio, & q. 62. nume. 27.
 Constitutus in ciuitate tantum, in qua residet episcopus, dicitur foraneus vicarius, non generalis, q. 29. libro 1.
 Non facit idem concistorium cum episcopo, sicut generalis, ibid. nu. 2. & q. 62. nu. 7. lib. 2.
 Subditus est generali vicario, q. 6. nume. 15. lib. 3.
 Non potest in integrum restituere, q. 13. nu. 12.
 Declaratur, nu. 13. lib. 3.
 vicarius episcopi, quis proprie dicatur, q. 22. nu. 3. & q. 28. nume. 3. & 8. libro primo.
 Vicegerens ordinarij, quando dicitur vicarius, & quando delegatus, ibid. nu. 4. & 8.
 vicarij episcoporum, quando dicantur

delegati ad vniuersitatem causarum, ibid. nu. 7.
 vicarius foraneus episcopi non potest esse delegatus Papæ, q. 22. nu. 14. libro 2. & q. 23. nu. 8.
 Declaratur, nu. 9. cum seq. lib. 2.
 vicarius foraneus episcopi dependet a generali, siue principali, & illi subditus est, q. 62. nu. 5. lib. 2.
 Declaratur, nu. 8. & q. 6. nu. 15. lib. 3.
 vicarius foraneus episcopi alteri foraneo nõ præfertur, q. 62. nu. 24. & 25.
 Declaratur, nu. seq. lib. 2.
 vicarius specialis episcopi, quis? q. 14. libro 1. & q. 22. nu. 9.
 Quando constituatur ab episcopo, q. 48. nu. 5. lib. 1.
 Specialiter deputatus ab episcopo potest absolueri a suspensione non deducta ad forum contentiosum, & a casibus etiam Apostolicæ sedi reseruatis, q. 183. nu. 5. lib. 2.
 vicarius generalis episcopi, quis? q. 23. nu. 4. & 3. lib. 1.
 Est ordinarius, ibid. nu. 5.
 Vna, & eadem persona, cum episcopo, ibid. nu. 7.
 Constitutus in spiritualibus tantum non est generalis, quæst. 25. numero primo.
 Contra, nu. 4.
 Declaratur, nu. 5. lib. 1.
 Sicut nec constitutus in temporalibus tantum, quæst. 26. numero 1. libro 2.
 Declaratur, nu. 3.
 Simpliciter constitutus ab episcopo intelligitur constitutus generalis in spiritualibus, q. 27. nu. 1. lib. 1.
 Ampliatur, nu. 6. 8. & 10.
 Generalitates duæ sunt vicarij episcopalis, quæst. 26. numero quarto, libro 1.
 Constitutus ab episcopo generaliter ad conferendum omnia, & quæcunque beneficia certi loci dicitur generalis, quæstio. 28. numero primo, lib. 1.
 Contra, nu. 2.

Gene-

I N D E X

- Generalis, est vnum est idem cum Vicario Principali, q. 20. num. 3. & 6. lib. 1.
- Concistorium vnius, est alterius, numero 6.
- Ordinarius dicitur vnus, sicut alter, nume. 7.
- Contra, nu. 4.
- Communis, nu. 5.
- Venit appellatione Vicarij, q. 48. nu. 5. lib. 1.
- Generalis esse debet tam in spiritualibus quam in temporalibus, q. 49. nu. me. 1. lib. 1.
- At contra, quod sufficiat si Generalis in spiritualibus constituitur, numero tertio.
- Declaratur, nu. 4.
- Ex generali mandato cum cla. generali, & omnia alia &c. & cum expressione aliquot specialium, omnia etiã specialia poterit, quaestio 65. nume. 5. lib. 1.
- Principalis, an idem quod Vicarius Generalis, q. 3. nu. 27. & q. 62. num. 1. lib. 2.
- Deputatur episcopo capto ab hostibus vel exule, durante impedimẽto, q. 3. nu. 27. lib. 1.
- Vicarius episcopi in temporalibus quis, ibi. nu. 28. & q. 11. nu. 1.
- Non dicitur proprie Vicarius, q. 4. nu. 1. lib. 1.
- Contra, nu. 2. & 3.
- Vicarius episcopi in spiritualibus, qui, q. 10. nu. 1. lib. 1.
- Vicarius episcopi in spiritualibus & temporalibus quis, q. 12. numero secundo libro 1.
- Vicarius episcopi in spiritualibus, dignior est Vicario in temporalibus, q. 29. nu. 7. lib. 1.
- Et illi praefertur, q. 62. numero 15. libro 2.
- Vicarij vnitas cum episcopo, quanta, q. 57. nu. 3. lib. 2.
- Vicarius episcopi non dicitur Vicarius perpetuus, q. 56. numero septimo, libro 1.
- Vicarius dicitur procurator episcopi, q. 44. nu. 2. lib. 2.
- Vicariatus episcopi requirit scripturã, q. 64. nu. 7. lib. 1.
- Ampliatur, numero 17. cum sequen.
- Declaratur, nu. 19. 20. 21. 22. 26. ab vlt. que ad finem.
- Vicariatus amissarum litterarum tenor potest testibus probati, q. 64. nu. 30. lib. 1.
- Declaratur, numero 31. remissive tamen.
- Ampliatur, nu. 6.
- Declaratur, numero 7. 13. 14. cum sequen.
- Est diuersa à dignitate episcopi, nume. 11.
- Vicariatus nomine aliquid facere, non est facere nomine constituentis, q. 26. nu. 2. lib. 3.
- Vicariatum episcopi acceptans perdit priorem dignitatem siue curatum beneficium, q. 45. numero 4. & sexto lib. 1.
- Contra, nu. 7.
- Declaratur, numero 11. cum sequenti.
- Vicarius episcopi in temporalibus constitutus spiritualia exercere non potest, q. 49. nu. 2. lib. 1.
- Vicarius episcopi in spiritualibus deputatus cum iurisdictione, differt a deputato sine iurisdictione, quaestio 25. num. 3. lib. 1. & q. 49. nu. 5.
- Vicarius episcopi constitutus in una diocesi, non dicitur in altera constitutus, quamuis sit eiusdem episcopi, q. 27. nu. 10. lib. 1.
- Vicarius simpliciter constitutus ab episcopo in Ciuitate, dicitur etiam constitutus in Diocesi, quaestio 29. nu. 8. lib. 1.
- Vicarius constitutus in Diocesi, dicitur etiam constitutus in Ciuitate, quaestio 30. numero tertio & quarto, libro 1.
- Declaratur, nu. 4.
- Vicariatus forma seruãda, vide in forma Vi-

I N D E X

- Vicarius episcopi debet esse clericus, non laicus, quaestio. 3. nume. primo, & quaestio, 37. numero quarto libro primo.
- Ampliatur, numero 4. 5. 8. 9. cum sequen.
- Declaratur, numero 11. 12. 13. 14. cum sequen. sufficit illi prima tonsura.
- Sed habitu clericali incedere debet per Ciuitatem & Diocesium, sicut episcopus, q. 32. nu. 1. lib. 1.
- Habitu consueto, vti potest in itinere, ibi. nu. 2.
- Vicarij episcopi qualitates, q. 33. nu. 1. & q. 36. nu. 1. cum seq. lib. 1.
- Vicarius episcopi exterus eligi non debet, q. 34. nu. 1. lib. 1.
- Nec minor 25. an. ibi. nu. 2.
- Vicarius episcopi debet esse idoneus moribus, scientia & aetate, q. 36. nu. 1. lib. 1.
- Doctus, benemeritus & bonae opinionis, q. 36. nu. 2. & 12. lib. 1.
- Doctusque iuriscanonici, ibi. nume. 9. & 12.
- Declaratur, nu. 13. 14. & 15.
- Vicariatus episcopi dignitas perpetua esse potest, quaestio 45. numero quinto lib. 1.
- Vicaria episcopalis non confertur in titulum, ibi. nu. 8.
- Non est perpetua, nec dignitas cum alia incompatibilis, ibi. ad finem.
- Iure canonum fuit introducta, q. 7. lib. 1.
- Vicarius episcopi an excusetur a residentia, & faciat fructus sui beneficij suos, q. 43. lib. 1.
- Quid si esset Canonicus, an fructus & distributiones quotidianas lucratur, ibi.
- Vicarius episcopi debet habere salariũ etiam non contentum, quando extraordinaria Banchi sunt exigua, secus si reddant eo singulo anno scutos tercentum, q. 55.
- Vicarius mortuo episcopo consequi debet salariũ à capitulo de bonis ec-
- clesiae vacantis pro tempore quo vixit episcopus, quaestio. 55. numero 2. libro 1.
- Vicarius residere debet in episcopatu in quo residet episcopus, q. 69. nume. 1. lib. 1.
- Cognosceret ex loco residentiae episcopalis, ibi. nu. 2.
- Tribunal tamen sibi eligere potest in quocunque loco diocesis, q. 70. nu. 2. & 5. lib. 1.
- Declaratur, numero 6. 7. 8. 9. cum sequen.
- Et valet processus, quamuis non federit in loco ordinario, q. 70. numero 2. lib. 1.
- Causam spiritualement cognoscere potest in domo laicorum, ibidem, numero 9.
- Vicarius episcopi potest esse delegatus Papae, q. 22. nu. 5. lib. 2.
- Vicarius episcopi habet dignitatem, ibi. numero 1. & quaestio. 23. numero secundo.
- Declaratur, nu. 10. & 15.
- Praelatus dicitur large loquendo, ibi. nu. 4.
- Spectabilis etiam & de medijs magistratibus, nu. 5. & q. 24. nu. 18. & q. 26. nume. 17.
- Coruscat radijs dignitatis episcopi sicut Augusta radijs dignitatis Principis, ibi. nu. 8.
- Vicarius episcopi electi & confirmati licet non consecrati potest esse delegatus Papae, q. 23. nu. 4. lib. 2.
- Vicarius representat personam episcopi & auctoritatem, q. 14. nume. primo lib. 2.
- Superior est sicut episcopus, ibi. nume. 2.
- Non tamen in omnibus, nu. 12. & q. 57. nu. 13. & 14.
- Honorandus est sicut episcopus, numero 3.
- Et sedere debet in eius loco, ibidem.
- At contra, nu. 8.
- Declaratur, num. 13. cum seq. & vide q. 25.

I N D E X

quæst. 25. nume. 3.
 Non habet idem privilegium, & immunitatem, quam episcopus, numero 6.
 Declaratur, nu. 13. cum seq. vsque ad finem.
 Nec illi debetur tantus honor quantum episcopo, nu. 7.
 Nec est pater omnium sicut episcopus, nu. 8.
 Nec concurrere potest cum episcopo, q. 24. num. 12. & quæst. 57. numero 12.
 vicarius collega potest esse episcopi in causa sibi delegata specialiter per Papam, q. 23. nu. 5. lib. 2.
 vicarius facit idem concistorium cum episcopo, quæst. 25. numero 3. libro secundo.
 Afficiatur illi in iurisdictione, ibidem.
 Reuerentiam repræsentat episcopalem, ibid.
 Gradus medius non datur inter vni & alterum ibi. Tribunal.
 Persona, caput, agens, & actio vnius dicitur alterius, ibid. & quæst. 57. numero 2.
 Quando autem non faciat idem tribunal cum episcopo? quæst. 30. nu. 12. lib. 2.
 vicarius episcopi præcedere debet Archidiaconum, q. 25. numero primo, lib. 2.
 Ampliatur, nu. 5. 6. 7. cum seq. & nume. 12. & 13.
 Declaratur, numero 18. cum sequentibus.
 Nec nõ iudices, & magistratus seculares, quæstio. 26. numero 5. & 18. libro 2.
 Declaratur, num. 21. 24. cum seqq. & nume. 33.
 Et omnes prælatos episcopo inferiores, quæst. 25. numero nono, & decimo, lib. 2.
 Contra, nu. 10.
 Et canonicum ecclesiæ etiam episcopum, ibi. nu. 11.

vicarius episcopi canonicus stare debet in loco suo, nec præcedere antiquiores, quæst. 25. nume. 17. libro secundo.
 vicarius episcopi præcedere debet in ecclesia quamlibet aliam dignitatem primam post episcopum, ibid. nume. 6.
 vicarius episcopi deputari potest consecrator, q. 27. numero 4. & 9. libro secundo.
 Ampliatur, nu. 14.
 Declaratur, nu. 15. & seq.
 Contra, nu. 7.
 vicarius episcopi statim ingressus episcopatum debet publicare litteras testimoniales sicut præfides civitatum, quæst. 64. numero 16. volumine primo.
 vicarius episcopi, quando dicatur ordinarius, & quando delegatus, q. 67. nu. 2. & 3. lib. 1.
 vicarius episcopi non potest exercere ea, quæ sunt ordinis episcopalis, q. 5. nume. 2. libro 2. & quæst. 10. numero 5.
 Declaratur, nu. 4.
 Ampliatur declaratio, nume. 6. cum sequen.
 Subdeclaratur, nu. 8.
 Contra, nu. 9.
 vicarius, qui non est episcopus, non potest benedicere Abbates, Abbatissas, & moniales, nec illis dare velum consecrationis, q. 8. nu. 2. lib. 2.
 Nec conferre sacramentum confirmationis, q. 9. nu. 2. lib. 2.
 Nec consecrare episcopo suffraganeos, q. 10. nu. 2. lib. 2.
 vicarius qui etiam episcopus est sine speciali mandato episcopi non potest exercere pontificalia, q. 10. nu. 5. lib. 2.
 vicario, qui non est episcopus non possunt committi ea, quæ sunt ordinis episcopalis, q. 10. numero quinto, libro 2.
 vicarius episcopi habens auctoritatem conuocandi episcopum in vicinum, ut exer-

I N D E X

exerceat Pontificalem, protestari debet quod propter hoc nil iuris illi episcopo acquiratur, q. 12. numero 3. lib. 2.
 vicarius episcopi an exhibere possit sacramenta. Rectoribus ecclesiarum ad episcopum recurrentibus, q. 11. nu. 2. & 3. lib. 2.
 vicarius episcopi, qui non est sacerdos exequi non potest ea quæ sunt fori pœnitentialis, q. 13. nu. 1. lib. 2.
 Concedere tamen potest de mandato episcopi facultatem alicui sacerdoti exequendi ea quæ sunt fori pœnitentialis, q. 18. nu. 2. lib. 2.
 vicarius episcopi si est sacerdos audire potest confessiones sicut proprius parochus ex mandato speciali episcopi, q. 14. nu. 6. lib. 2.
 vicarius generalis episcopi dare potest licentiam subdito eligendi sibi confessorem, q. 15. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 vicarius episcopi non debet dare licentiam Religiosis ministrandi sacramenta clericis alienæ parochiæ, sicut presbyter parochialis, q. 16. numero 1. lib. 2.
 vicarius episcopi publicas iniungere potest pœnitentias de mandato speciali episcopi, q. 17. nu. 2. lib. 2.
 Declaratur, nu. 6.
 Reconciliare potest publice pœnitentem ex mandato speciali, q. 18. nu. 4. lib. 2.
 Declaratur, nu. 5. & 6.
 Absolvere non potest pœnitentem a casibus episcopo reseruatis, q. 19. nu. 2. lib. 2.
 Declaratur, nu. 5.
 Subdeclaratur, nu. 6.
 Nec etiam subditos absolvere potest in crimine hæresis in foro conscientiæ, q. 20. lib. 2.
 vicarius episcopi de mandato speciali prædicare potest, q. 21. numero quinto, lib. 2.
 vicarius episcopi sine speciali mandato non potest dispensare cum inhabili, q. 33. nu. 7. lib. 2.

Dispensando palam & publice præsumitur habere auctoritatem, q. 35. nu. 7. lib. 2.
 Ex mandato speciali ad dispensandû non poterit dispensare in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, q. 36. nu. 1. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 4.
 vicarius de mandato speciali episcopi indulgentias concedere potest, q. 40. nu. 3. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 4.
 Declaratur, nu. 7. & 9.
 vicarius episcopi concedere potest litteras cõmendatitias siue dimissorias ad ordines etiam sacros, q. 41. nume. 2. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 3. 4. cum seq.
 Declaratur, nu. 8. 9. cum seq. vsque ad finem.
 vicarij Apostolici deputati in episcopalibus propter inhabilitatem episcoporum litteras commendatitias concedere possunt, ibi. nu. 6.
 vicarius episcopi habens mandatum generale cum expressione aliquot specialium secuta generali clausula dimissorias concedere potest, ibidem nume. 9.
 Declaratur, nu. 10. & 12.
 At contra, nu. 11.
 vicarius episcopi nihil accipere potest etiam sponte oblatum pro dimissorijs aut testimonialibus, nec pro sigillo, q. 42. nu. 3. lib. 2.
 vicarius episcopi non potest cognoscere causas matrimoniales sine speciali mandato, q. 44. nu. 2. lib. 2.
 vicarius episcopi non potest celebrare synodum sine mandato speciali, q. 45. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi non potest conuocare capitulum, q. 46. nu. 2. lib. 2.
 vicarij septem pro totidem episcopis absentibus impeditis ad Concilium vniuersale, quando fuerint transmissi, q. 47. nu. 8. lib. 2.
 vicarius episcopi sine speciali mandato non potest exigere quartam
 d deci-

deimarum mortuorum in synodali
cum, & subsidii charitativum, q. 48.
nu. 6. lib. 2.
vicarius episcopi agere, & experiri po-
test in iudicio, ac si esset procurator
episcopi, q. 48. in fi. lib. 2.
vicarius episcopi pias voluntates exe-
qui non potest sine mandato specia-
li, q. 49. nu. 2. lib. 2.
Et nisi causa adsit, nu. 6.
vicarius episcopi non dicitur habere
mandatum ad liquidandum fructus,
q. 49. nu. 7. lib. 2.
vicarius episcopi executores fideicom-
missarios, & laicos compellere potest
ex officio ad exequendum pias defun-
ctorum voluntates, q. 5. nu. 1. lib. 2.
Et prorogare tempus executoribus
piarum voluntatum, q. 5. numero 1.
lib. 2.
vicarius episcopi adire potest heredita-
tem lucrosam delatam ecclesie cathedra-
li, quando habet mandatum spe-
ciale, q. 53. nu. 1. lib. 2.
vicarius episcopi non potest constituere
economum ecclesie sine manda-
to speciali, ibid. nu. 2.
vicarius episcopi, quando possit in ali-
quo commutare voluntatem testa-
toris, q. 54. nu. 1. lib. 1.
vicarius episcopi potest esse executor
mandatorum, & gratiarum Papae, q. 23.
nu. 6. lib. 2.
Et mittere in possessionem ecclesie
illos, qui beneficia a Papa impetra-
runt, ibid. nu. 7.
vicarius episcopi non omnia potest, quae
capitulam, q. 29. numero 7. libro se-
cundo.
vicarius episcopi creare potest nota-
rios, q. 29. nu. 10. lib. 2.
vicarius episcopi non habet auctorita-
tem interveniendi electioni, & con-
sentiendi statutis, in quibus episco-
pus intervenit, & consentit de iure
speciali, q. 30. numero 4. & 7. libro
secundo.
Declaratur, nu. 13. cum seq.
Subdeclaratur, nu. 19. cum seq.

vicarius, quando possit consensum, &
auctoritatem praestare, absentis epi-
scopi, ibidem, numero 13. cum se-
quentibus.
Declaratur, nu. 19. cum seq.
Et an consilium praestare, ibid. nu-
me. 19.
In casibus tamen comprehensis in
generali mandato consentire potest,
ibid. nu. 22.
At quod etiam in requirentibus spe-
ciale, nu. 23.
vicarius episcopi sine speciali mandato
non potest interponere auctoritatem
in creatione dignitatis, q. 31. num. 2.
lib. 2.
Nec ius patronatus creare, ibid.
Contra, nu. 3.
Ampliat, nu. 5. cum seq. vsque ad
finem.
Nec transferre illud in laicum, ibi-
dem.
Eriam absente episcopo a civitate,
nume. 6.
Contra, nu. 7. remissius tamen.
Nec creare novum beneficium in ec-
clesia sine speciali mandato, q. 32. nu-
me. 1. lib. 2.
Nec dispensare cum inhabili, q. 33.
nu. 7. lib. 2.
vicarius episcopi habet ordinariam iu-
risdictionem, q. 55. nu. 9. lib. 1.
Ampliat, nu. 31. 32.
Declaratur, nu. 33. 34. 35. cum seq. vs-
que ad finem.
vicarius episcopi dicitur territorio praes-
esse, q. 55. nu. 21. lib. 2.
vicarius episcopi, an fiat cum consensu
capituli, ibid. nu. 11. cum seq.
vicarius episcopi dicitur associatus epi-
scopo in iurisdictione, ibid. nu. 27. &
q. 57. nu. 1. & q. 208. nu. 2.
vicarius episcopi incognitus est a iure
civilium, ibid. nu. 29.
Nominatur paucis in locis apud Gre-
gorianum, ibid. nu. 30.
vicarius regulariter omnia potest, quae
episcopus, q. 57. nu. 5. lib. 2.
Ampliat, nu. 6.

Decla-

Declaratur, nu. 7. 8. 11. 15. 17.
vicarius episcopi est in causis regulari-
ter ad eundem, q. 57. num. 15. lib. 2. &
q. 64. nu. 2.
Declaratur, nu. 3. 4. 5. & 6. & 16. & q.
78. nu. 1. lib. 2.
vicarius episcopi non potest constituere
delegatum ad universitatem cau-
sarum, q. 55. nu. 9. lib. 2.
Declaratur, nu. 25.
vicarius, quando non habeat eandem
iurisdictionem, quam episcopus, q. 6.
nu. 24. lib. 3.
vicarius episcopi debet infra xxx. dies
gratis exhibere acta appellanti, q. 9.
nu. 1. lib. 3.
vicarius non habet idem concistorium
cum episcopo quoad supplicationem,
q. 12. nu. 3. lib. 3.
vicarius episcopi potest in integrum re-
stituire, q. 13. nu. 1. lib. 3.
Ampliat, nu. 2. 3. 4. 5. 6.
Declaratur, numero 7. 8. cum se-
quentibus.
Restitutionem in integrum conce-
dere potest ex causa tam minori, quam
maiori, q. 13. nu. 4. lib. 3.
Et tam adversus sententiam suam,
quam episcopi, ibid. nu. 5.
At contra, nu. 11.
Non tamen adversus rem iudicatam,
ibid. nu. 8.
Sed adversus sententiam, quae non
transiit in rem iudicatam, ibid. nu-
mero 9.
vicarius episcopi non potest sine cau-
sa, & sine mandato alium facere vica-
rium, q. 15. nu. 7. lib. 1.
Nec omnia exercere sine mandato
speciali, ibid. in fine.
vicariis episcoporum multa committi
possunt, quae alijs non possunt, q. 46.
nu. 9. lib. 1. & q. 5. num. 12. lib. 2. & q. 7.
nu. 8. & q. 28. nu. 2.
vicarius regulariter omnia potest, quae
episcopus, q. 48. nu. 7. lib. 2.
vicarius, quae exercere non possit sine
mandato speciali, q. 65. numero 1. li-
bro 1.

vicario episcopi attestante de commis-
sione superioris, an sit credendum,
q. 66. nu. 1. lib. 1. & nu. 2.
vicarius episcopi in casibus, in quibus
est delegatus, non potest prorogare
iurisdictionem ad similia, ibid. nu-
mero 6.
vicarius episcopi maiorem habet iuris-
dictionem, quam delegatus, q. 17. in
fi. lib. 2.
vicarius praesumitur magis obediens epi-
scopo in iurisdictione episcopali,
quam sit in delegata, q. 14. numero 7.
lib. 3.
vicarij factum dicitur factum ab episco-
po, q. 29. nu. 2. lib. 3.
Vices suas quis non potest alteri ma-
dare cuius personae est electa indu-
stria, q. 43. nu. 12. & 19.
vicarij plures si fuerint ab episcopo de-
putati simpliciter, an unus sine alio
procedere possit separatim, q. 61. nu.
1. 2. cum seq. lib. 2.
Communis, nu. 3. & 12.
Ampliat, nu. 4.
Contra, nu. 6.
Ampliat communis, nu. 16. 7.
Declaratur, nume. 18. 20. 21. 22. 23. vs-
que ad 34.
vicarius exercere potest iurisdictionem
praesente episcopo, q. 64. numero primi
mo, libro secundo.
vicarij Apostolici deputati in episcopa-
tibus omnia possunt, qui sui princi-
pales, ibid. nu. 6.
Quando deputari soleant a Papa, q.
90. nu. 4. lib. 2.
Consequuntur omnes prerogativas
episcoporum, q. 134. nu. 6. lib. 2.
vicarius episcopi alium vicarium regu-
lariter constituere non potest, q. 66.
nu. 1. lib. 2.
Ampliat, nu. 9. cum seq. & nu. 11.
12. 13. 14.
Declaratur, nu. 15. 16. 17. 18. 19. 20.
cum sequentibus, vsque ad fi-
nem.
vicarium dari difficilium est, quam dele-
gatum, q. 66. nu. 2. lib. 2.

I N D E X

vicariorum infinitas vitada, q. 66. nu. 3. lib. 2.
 Vices suas demandare, quis non potest, quando electa est industria personarum suarum, ibid. nu. 5.
 vicario episcopi afferenti causam absentia creditur, ibid. nu. 18.
 vicarius substitutus a vicario habente facultatem substituendi exequi potest commissa vicario substituenti, q. 67. nu. 1. lib. 2.
 Et litteras delegatas vicario super liquidatione fructuum, ibid. numero secundo.
 vicarius episcopi non potest delegare laico causas criminales etiam simul cum clerico, q. 66. nu. 20. lib. 2.
 vicarius non potest cognoscere causam specialiter episcopo delegatam sive noua episcopi commissione, q. 36. nu. 3. lib. 2.
 vicarius episcopi potest expedire ea, quae sunt iustitiae, & necessitatis, non autem ea, quae sunt mere gratiae, q. 38. nu. 2. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 4.
 vicarius episcopi sine speciali mandato non potest facere gratiam, q. 38. nu. 1. lib. 2.
 In quibus autem possit facere gratiam de mandato episcopi, ibidem, numero 5.
 vicarius non potest cognoscere de validitate, vel invaliditate dispensationis ab episcopo factae, q. 39. numero 1. libro 2.
 vicarius non censetur exclusus facta mentione de episcopo: sed continetur sub episcopi mentione, q. 43. numero 29. lib. 2.
 vicarius episcopi cognoscere potest causas beneficiales civiliter motas, q. 125. nu. 1. lib. 2.
 Non tamen criminaliter sine speciali mandato, ibid. nu. 2.
 Nisi vicarius esset creatus a Papa, ibid. nu. 3.
 vicarius episcopi sequestrare potest possessionem beneficij, cum fructuum

custodia apud idoneam personam, q. 26. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi arctare potest illicitum possessorem ad exhibendum titulum, q. 27. lib. 2.
 vicarius episcopi mandare potest executioni sententiam suam, q. 28. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 vicarius episcopi non potest cognoscere causam episcopo delegatam, q. 134. nu. 1. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 4. & seq.
 Declaratur, nu. 6. cum seq. & nu. 9.
 vicarius episcopi ardua expedire non potest sine mandato speciali, q. 17. nu. 5. lib. 2.
 vicarius episcopi strictiorem habet potestatem, quam capitulum sedem vacante, q. 124. nu. 5. lib. 2.
 vicarius episcopi, an & quando debeat in foro suo attendere statuta, & consuetudines civitatis, ibid. nu. 6.
 vicarius episcopi delegatus Papae maior est episcopo suo in causa sibi delegata, q. 135. nu. 4. lib. 2.
 Causam cognoscere dicitur vice episcopi, ibid. nu. 7.
 vicarius potest esse iudex in causa sui episcopi, q. 136. numero 1. libro secundo.
 Contra, nu. 2.
 Ampliatur, nu. 5.
 Declaratur, nu. 6. & 7.
 vicarius dicitur iudex competens ad mittendum in possessionem nominis pauperum episcopi procuratorem, q. 136. nu. 3. lib. 2.
 vicarius episcopi non potest cognoscere causas criminales sine mandato speciali, q. 142. nu. 1. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 3. & 4.
 Declaratur, nu. 6. 7. 8. 10. 11. 12. cum sequen.
 vicarius dicens in principio inquisitionis de mandato, & ordine superioris, an dicatur procedere, vt ordinarius, an vero vt delegatus, q. 143. nu. 1. lib. 2.

vica-

I N D E X

vicarius episcopi qualiter procedere possit contra canonicos ecclesiae cathedralis, q. 144. nu. 1. & 2. lib. 2.
 vicarius episcopi non potest punire excessus officialium laicorum illi servientium, q. 145. nu. 1. lib. 2.
 At contra, nu. 2.
 Ampliatur, nu. 3.
 Declaratur, nu. 5.
 vicarius episcopi inhibere potest iudici seculari ne instrumentum quasi usurarium exequatur, q. 147. nu. 3. & 5. lib. 2.
 Et reuocare inhibitionem, & reuocationem inhibitionis in causa usuraria, ibid. nu. 3.
 An autem inhibere possit iudici laico ne procedat contra clericum, qui falsum coram eo deposuit, q. 147. nu. 6. lib. 2.
 vicarius episcopi recipere potest cautionem de restituendis usuris ab haeredibus usurarii manifesti, & illis parare actionem quibus est facienda restitutio, q. 148. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi debet compescere per censuram ecclesiasticam dominos, & terrarum uniuersitates ne permittant alienigenas in terris suis conducere domos ad foenus exercendum, vel conductas habere, q. 149. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi in criminibus mixti fori procedere potest contra laicos per viam capturae, q. 151. nu. 1. lib. 2.
 At contra, nu. 3.
 Declaratur, nu. 4.
 vicarius episcopi torturam inferre potest absque periculo irregularitatis, q. 152. nu. 3. lib. 2. & nu. 4. & 7.
 Ampliatur, nu. 11.
 Et mandare laicis ministris, ut torqueant clericum, ibid. nu. 5. & 9.
 Quamuis de iure episcopus, vel eius vicarius faciens clericum torqueri per laicos sit excommunicatus, ibi, nume. 6.
 vicarius episcopi non potest exercere poenam verberationis, vel sustigatio-

nis, q. 153. nu. 3. lib. 2.
 Contra, nu. 4.
 Declaratur, nu. 5. cum alijs seq.
 vicarius episcopi non potest reuocare clericum ab exilio, q. 155. nu. 1. libro secundo.
 vicarius generalis episcopi non potest aliquem deponere ab ordine, q. 156. nu. 7. lib. 2.
 At contra si addit mandatum speciale, ibid. nu. 8.
 Declaratur, nu. 9.
 vicarius episcopi sine speciali mandato non potest confiscare bona clericorum, q. 157. nu. 2. lib. 2.
 vicarius episcopi potest imponere clericis penas pecuniarias, & illas camerae episcopali applicare, q. 159. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi, quando dare possit consilium inquisitori haereticae prauitatis in condemnatione haeretici, q. 161. nu. 1. lib. 2.
 Non tamen condemnare potest haereticum ad mortem, sed tantum declarare illum esse haereticum, q. 160. nume. 3.
 Nec sanguinis iudicium agitare, q. 153. lib. 2.
 vicarius episcopi, an possit requirere magistratus seculares, ut iurent facere obseruari constitutiones contra haereticos, q. 162. nu. 1. lib. 2.
 vicarius episcopi compellere potest ecclesiastica censura magistratus ad exhibendum sibi statuta facta contra sanctum officium Inquisitionis, q. 163. nu. 1. lib. 2.
 Et quandoque illos priuare officijs, & inhabilitare, ibid. nu. 2.
 vicarius episcopi, an habeat merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem, q. 164. nu. 2. lib. 2.
 At merum imperium exercere non potest sine mandato speciali, q. 166. nu. 3. lib. 2.
 vicarius episcopi absolvere potest inquisitum absque mandato speciali, q. 165. nu. 1. & nu. 4. lib. 2.

I N D E X

- Contra, nu. 2.
 Declaratur, nu. 5.
 Vicarius episcopi non potest quem desituerit & priuare beneficijs sine mado speciali, q. 129. nu. 4. lib. 2.
 Vicarius episcopi incognitus est à iure civili, q. 55. nu. 27. lib. 2.
 Vicarios plures habere damnū est subditorum, q. 33. nu. 1. lib. 3.
 Vicarius episcopi cum assistentia iudicis secularis faciens torqueri clericū ob crimen, qui postea persistens condemnatus fuit ad mortem, non efficitur irregularis, q. 153. nu. 11. lib. 2.
 Vicarius episcopi priuare potest officijs seculares officiales in concernētibus fidem, q. 26. nu. 19. lib. 2.
 Vicarius episcopi æquiparatur legato Proconsulis in temporalibus, ibidem nume. 22.
 Contra, nu. 10.
 Vicarius non potest exercere actus voluntariæ iurisdictionis sine mandato specialis episcopi, quæstio. 65. numero 1. & 2.
 Contra, nu. 3.
 Vicarius episcopi potest exercere voluntariam iurisdictionem extra diocesim, ibi. nu. 4.
 Vicarius episcopi potest interponere decretum in alienationibus minorum, q. 55. nu. 22. lib. 2.
 Vicarius recipit potestatem ex commissione episcopi, q. 111. nu. 5. lib. 2.
 Vicarij Apostolici deputati in episcopatibus, omnia possunt quæ sui Principales, q. 64. nu. 6. lib. 2.
 Vicarius episcopi facere potest edicta constitutiones & statuta distringentia totam Diocesim, q. 187. numero 1. libro 2.
 Statuere tamen non potest super ijs quæ competunt episcopo de iure speciali, q. 187. nu. 3. lib. 2.
 Declaratur, numero 7.
 Vicarius episcopi absque speciali mandato exequi non potest mandata, præcepta & pœnas edictorum, q. 188. nu. 2. lib. 2.
 Vicarius episcopi mandare potest potestatiue faciat retineri eum qui est in carceribus suis, nec eum relaxet sine ipsius Vicarij licentia, q. 189. nume. 4. lib. 2.
 Vicarius episcopi deputare potest Cancellarios, Notarios, nuncios & executores, q. 190. nu. 3. lib. 2.
 Vicarius episcopi an possit facere gratiam delinquentibus, remissiuæ tamē. q. 191. nu. 1. lib. 2.
 Vicarius episcopi an possit exercere actus voluntariæ iurisdictionis, q. 192. nu. 1. lib. 2. & q. 193.
 Vicarius sine mandato speciali episcopi non potest interponere auctoritatē in actibus voluntariæ iurisdictionis, ibi. nu. 1. & 2.
 Declaratur, nu. 10. cum seq.
 Vicarius episcopi dare potest Curatorem minoribus ad exercendas lites spirituales, ibi. nu. 4. & 6.
 In quibus autem casibus non possit decretum interponere, ibidem numero 10.
 Et quid in alienatione rerum minoris, nu. 5.
 Et quid in emancipationibus liberorum, ibidem.
 Quid in creatione dignitatis quæ fit per Canonicos in ecclesia cathedrali remissiuæ q. 194. lib. 2.
 Quid etiam in doctoratu scholastici. q. 195. lib. 2. remissiuæ.
 Et in ædificatione Monasterij & creatione Abbatissæ, q. 196. nume. primo & 2. lib. 2.
 Vicarius episcopi an transferre possit ius patronatus in laicum vel approbare similem donationem sine consensu episcopi, q. 196.
 Vicarius episcopi quando dare possit licentiam Monacho eundi ad studium in locis in quibus episcopus est loco Abbatis, quæstio. 199. numero tertio libro 2.
 Vicarius episcopi, an possit dare licentiam contrahendi matrimonium nō precedentibus denunciationibus per sacrum

I N D E X

- ni etiam episcopo præseate, q. 71. nu. 22. lib. 2.
 At contra, nu. 23.
 Ex mandato speciali conferendi non potest conferre beneficia de nouo creata nisi exprimatur in mandato talis singularis facultas, q. 73. nu. 1. lib. 2.
 Habens facultatem conferendi beneficia quoad episcopus absit conferre non poterit episcopo præseate, q. 74. nu. 1. lib. 2.
 Habens facultatem conferendi beneficia affecta graduatis & nominatis vel vacantia in mensibus præstituta, non poterit alia conferre, q. 75. nu. me. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 Deputatus à Papa ad conferendum beneficia referuata siue affecta non potest conferre beneficia referuata Papæ, q. 77. nu. 1. lib. 2.
 Beneficia in curia etiam post mensem conferre non poterit ex mandato et speciali, q. 76. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2. & 3.
 Sed Dignitates conferre poterit, q. 81. nu. 1. lib. 2.
 Pensionesque constituere, q. 71. nu. 24. lib. 2.
 Et conferre curata beneficia, officia Cappellas & alia munera ecclesiastica, q. 82. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 Et conferre beneficia quæ vacarunt ante datam facultatem, q. 84. num. 1. lib. 2.
 Et prouidere de illis, quæ episcopus habet cum personam suam, q. 85. nu. 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 Et conferre in mense alternatio, q. 86. nu. 1. lib. 2.
 Et conferre beneficia etiam episcopo præseate, quæstio. 87. numero 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 3.
 Non tamen conferre poterit episcopo qui illum constituit, q. 90. nume. 1. lib. 2.
 sacrum Tridentinum Concilium iudicio ordinarij remissis, q. 200. nume. 1. lib. 2.
 Vicarius episcopi non potest dare licentiam clerico prorogandi iurisdictionem, q. 202. nu. 2. lib. 2.
 Declaratur, nu. 3. remissiuæ.
 Subdeclaratur, nu. 4.
 Vicarius episcopi sine mandato specialis non potest dare licentiam expulsi à suis Diocesibus exercendi iurisdictionem in sua Diocesi, q. 204. nu. 2. lib. 2.
 Vicarius episcopi dare potest licentiā Religionem professuro, renuncianti bonis, & si obligandi, q. 205. nu. 3. lib. 2.
 Vicarius absente episcopo vel impedito siue ab episcopo specialiter deputatus explorare debet voluntatem virginis uolentis suscipere habitum regularem vel postea emittere professionem, an sit coacta vel seducta, q. 206. lib. 2.
 Vicarius episcopi iudicatur sicut Vicarius perpetuus, q. 48. numero secundo, lib. 3.
 Vicarius episcopi representat episcopū licet confirmatus à Papa, ibidem, numero 3.
 Vicarius recipere debet salarium de Camera episcopi, nec proprijs stipendijs militare, q. 54. nu. 3. lib. 3.
 Vicarius episcopi non potest confirmare Prelatos sine speciali mandato, q. 70. nu. 2. lib. 2.
 At contra, nu. 3.
 Ampliatur, nu. 6.
 Declaratur, nu. 7. 8. & 9.
 Vicarius episcopi non potest conferre beneficia sine mandato speciali.
 Et quæ sit forma mandati ad conferendum, quæstio. 71. numero primo lib. 2.
 Ampliatur, nume. 3. 4. cum sequen. q. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. cum sequen. 24.
 Declaratur, nu. 25. 26. 27.
 Vicarius non potest consentire collatio

INDEX

Nec poterit conferre sibi ipsi, q. 91. nu. 1. lib. 2.
 Nec extra diocesim, q. 101. nume. 1. lib. 2.
 Contra, nu. 4.
 Ampliatur, nu. 6. & 8.
 Declaratur, nu. 7. 9. & 10.
 Conferre dicitur tanquam commissarius, nō tanquam ordinarius, q. 88. nu. 1. lib. 2.
 Non prohibetur conferre beneficia tis, ppter illa verba vicariatus, quod conferat idoneis, q. 100. nu. 1. li. 2.
 Declaratur, nu. 2.
 Si conferat nulliter tenetur, ad damna, & expensas, & ad conferendum aliud beneficium, q. 79. nu. 2. li. 2.
 Si contulerit beneficium indigno, an possit digno conferre, q. 98. lib. 2. remissive.
 Vicarius episcopi nihil recipere potest etiam sponte oblatum pro litteris dimissoriis aut testimonialibus aut pro eorum sigillo, q. 102. numero 3. lib. 2.
 Sed an aliquid pro collatione beneficiorum, ibi. nu. 2.
 vicarius ceusetur reuocatus ab episcopo quoad collationem beneficii ab episcopo factam, q. 92. numero 2. lib. secundo.
 vicarius episcopi sine mandato speciali non potest presentare, q. 108. nu. 2. lib. 2.
 Nec presentare se ipsum ex mandato speciali ad presentandum, q. 109. nu. 5. lib. 2.
 Presentatum autem admittendo non dicitur instituire, quæst. 10. nume. 18.
 vicarius episcopi potest instituire presentatum sine mandato speciali, q. 110. nu. 1. lib. 2.
 At contra, nu. 4.
 Ampliatur communis, nume. 17. 19. 20. 21.
 Declaratur, nu. 22.
 Non tamen poterit instituire extra diocesim, q. 112. numero tertio, li-

bro secundo.
 Contra, nu. 4.
 Remouere potest ad petitionem patroni institutum per episcopum vel alium in ecclesia. Et instituire presentatum ab ipso patrono, q. 111. nu. 1. lib. 2.
 Contraria sententia est verior, numero 2.
 Ampliatur, nu. 7.
 Declaratur, nu. 8.
 Afferenti in institutione de iure patronatus non creditur in præiudicium episcopi, q. 112. nu. 1. li. 2.
 vicarius episcopi non potest prinare aliquem beneficio sine mandato speciali, q. 110. nu. 7. lib. 2.
 vicarius episcopi vnire potest beneficia, q. 114. nu. 2. li. 2.
 At contra, nisi adsit mandatum speciale, nu. 3. & 8.
 Reuocare potest vniones, & diuidere ecclesias parochiales, q. 115. numero 2.
 At contra, nisi adsit mandatum speciale, num. 3. & 8.
 vicarius episcopi sine mandato speciali non potest nouam erigere parochiam, q. 116. nu. 2. li. 2.
 Nec transferre ecclesias vetustate collapsas in matrices aut alias ecclesias viciniores, q. 116. nu. 3. lib. 2.
 Nec beneficium supprimere, ibid. num. 5.
 vicarius episcopi non potest alienare res ecclesie, nisi adsit mandatum speciale, q. 117. nu. 2. lib. 2.
 Declaratur, nu. 7. cum seq.
 vicarius episcopi non potest visitare diocesim absque mandato speciali, q. 119. nu. 2. & 6. li. 2.
 Declaratur, nu. 8. 9. 10. & 12.
 Visitanti diocesim debent congrue ministrari necessaria & quæ, q. 121. nu. 1. lib. 2.
 Vicarius episcopi non potest recipere resignationes beneficiorum absque mandato speciali, q. 129. nu. 1. li. 2.
 Declaratur, nu. 5. 6. cum seq.

Nisi

INDEX

Nisi pertineant ad institutionem episcopi, q. 179. numero septimo, lib. secundo.
 Vicarius episcopi suffraganei, an consentire possit, quod Metropolitanus cognoscat de negotio principali omisso articulo appellationis, q. 203. nu. 1. lib. 2.
 Vicarius, qualiter, & quando possit examinare clericos descriptos ad examen, q. 210. nume. 7. 8. & 9. vsque ad 11. lib. 2.
 Vicarius episcopi, an conferre teneatur nominatis ab episcopo si cognouerit illos inhabiles, q. 210. nu. 11. & 12. lib. 2.
 Vicarius episcopi sine mandato speciali, an deputare possit coadiutores sine vicarios perpetuos, q. 211. nu. 27. & 6. lib. 2.
 Vicarius episcopi dare potest licentiam celebrandi in domo, & sacramenta conficiendi, q. 213. num. 1. lib. 2.
 Vicarius qui contulit beneficium indigno, nō potest illud conferre digno, q. 38. nu. 1. lib. 3.
 Ampliatur, nu. 3. & 4.
 Vicarius non potest prohibere episcopo ne iudicetur in causa pendente coram ipso episcopo, q. 40. nu. 1. li. 3.
 Nec quidquā ordinare aduersus factum episcopi, nisi habeat mādaturum speciale, q. 40. nu. 2. li. 3.
 Vicarius episcopi maiora potest, quam delegatus, q. 174. nu. 11. li. 2.
 Vicarius non habet in omnibus idem concistorium cum episcopo, q. 174. nu. 16. lib. 2.
 Vicario competit iurisdictio nomine episcopi, q. 176. numero tertio, libro secundo.
 Vicario episcopi aliqua committi possunt, quæ aliis non possunt, q. 176. nu. 3. lib. 2.
 Vicarius episcopi, & quilibet iudex ecclesiasticus potest excommunicare, q. 167. nu. 3. lib. 2.
 Ampliatur, nu. 5. 6. & 7.
 Declaratur, nu. 8.
 An autem possit excommunicare iudices, & Dominum temporalem, q. 167. nu. 8. lib. 2.
 Et quando denunciare possit excommunicatos religiosos, q. 168. nu. 1. & 2. lib. 2.
 Anathematizare potest sine mandato speciali, q. 169. numero 9. libro secundo.
 Vicarius episcopi potest absoluere illum, quem excommunicauit, q. 171. nu. 3. lib. 2.
 Et absoluere potest excommunicatum ab episcopo, q. 173. numero 15. libro 2.
 Declaratur, numero 18. cum sequentibus & per totam q. & q. 176. numero tertio.
 Nec non etiam excommunicatum à delegato ipsius episcopi, q. 174. nu. 7. lib. 2.
 Declaratur, nu. 14.
 Non tamen absoluere potest excommunicatum excommunicatione canonis, q. 178. nu. 2. li. 2.
 Declaratur, nu. 3.
 Quandoque etiam ex solo mandato ad excommunicandum non potest absoluere excommunicatum, q. 171. nu. 15. & 16. li. 2.
 Sicut nec etiam sine speciali commissione potest absoluere excommunicatum, quando tantum esset illi commissā sententia excommunicationis, q. 171. nu. 14. lib. 2.
 Potest tamen absoluere de mandato speciali excommunicatum pro violenta manu iniectione in illis casibus quibus competit episcopo absolutio, q. 179. numero secundo, lib. secundo.
 Et committere alteri absolutionem ab excommunicatione, q. 180. nu. 1. libro 2.
 Et quando non esset sacerdos, sancte & honeste faceret si committeret sacerdoti absolutionem, q. 171. nu. 10. & 13. lib. 2.

Vica-

INDEX

vicarius episcopi relaxare potest interdium & absoluere à suspensione, q. 182. numero 1. libro 2. & q. 184. numero 2.
 Declaratur, nu. 4.
 Non tamen absoluere potest suspensum à suspensione iuris vel canonis sine speciali mandato, q. 183. numero 1. lib. 2.
 Declaratur, nu. 4.
 Subdeclaratur, nu. 5.
 Nec cum mandato speciali ad absoluendum absoluere potest suspensum in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, quæstio. 185. numero primo, libro secundo.
 vicarius ex suspitione episcopi non potest suspectus recusari, q. 14. nu. 1. & sequen. lib. 3.
 Contra, nu. 4.
 Ampliatur, nu. 4. & 7. 10.
 Declaratur, nu. 8. 11. 13.
 vicarius episcopi creatus à Papa vel ab alio superiore, non potest suspectus recusari, licet recusatus sit episcopus, q. 14. nu. 11. lib. 3.
 Declaratur, numero 12. cum sequen.
 vicarius episcopi cognoscit de suspitione alterius Vicarij vel Auditoris episcopi absente episcopo, q. 16. numero 5. lib. 3.
 vicarij qui delinquit in officio gesta valent antequam ab officio remoueatur, q. 31. nu. 1. lib. 3.
 vicarij reuocati gesta, an valeant, q. 32. numero 15. & 16. lib. 3.
 vicarius episcopi per constitutionem secundi censetur tacite reuocatus, q. 23. nu. 1. lib. 3.
 Contra, nu. 2.
 Declaratur, nu. 3. 4. 5. 7. 9. 11. 12. cum sequen.
 vicarij gesta post notificationem illi factam de creatione secundi, non tenent, ibi. nu. 4.
 Declaratur, nu. 5.
 Sicut nec etiam quando habuit scien-

tiam creationis secundi Vicarij, ibi. nu. 7. & 8.
 Contra, nu. 9.
 Declaratur, nu. 11.
 vicario qualiter sit notificanda creatio secundi, ibi. nu. 10.
 vicarij gesta post eius reuocationem sciente & patiente episcopo valent, ibi. nu. 11.
 vicarius generalis episcopi non censetur reuocatus per constitutionem secundi specialis, vel ad certas causas deputari, quæstio. 33. numero 12. libro 3.
 vicarius non censetur reuocatus per constitutionem alterius, vbi constitutio est nulla, ibi. nu. 14.
 Nec per episcopi presentiam, q. 34. nu. 1. lib. 3.
 Declaratur, nu. 2. & 4.
 vicarius deputatus donec alius conuulerit reuocatus censetur ipso reualescente, quæstio. 34. numero tertio lib. 3.
 vicarius episcopi ignorans reuocationem sui Vicariatus & creationem sui successoris debet habere salariam, q. 35. nu. 1. lib. 3.
 Vicarius episcopi mortui in longinquis beneficia conferre potest non data scientia mortis, q. 36. numero nono lib. 3.
 vicarij dolus imputari non debet episcopo, qui non est in culpa, q. 37. nu. 2. lib. 3.
 vicarius episcopi ad libitum remoueri potest, q. 45. nu. 9. lib. 1.
 vicarius vel officialis episcopi, quando aliquid faceret vt priuatus, non punitur ab Archiepiscopo, secus si peccaret in ijs, quæ sunt iurisdictionis, quæstio. 59. numero quinto, libro secundo.
 vicarius in malefactis à se non gerit vices episcopi, quæstio. 137. numero quarto lib. 2.
 vicarius episcopi quando conueniri possit coram Metropolitano siue eius vicario, ibi. nu. 5.

Vica-

INDEX

Vicarij iurisdictione suspensa dicitur in causa per episcopum aduocata, q. 173. nu. 6. lib. 2.
 Vicarij gesta post resignationem episcopatui, quando valeant, q. 42. nu. 2. lib. 3.
 Vicarij potestas, quibus modis expirat, ibi. nu. 4.
 Vicarius episcopi non habet iurisdictionem coherentem territorio, q. 42. nu. 7. lib. 3.
 Vicarij translati de officio ad aliud gesta valent, quæstio. 43. numero primo, libro tertio.
 Vicarius episcopi cui fuit commissa causa sub expresso nomine proprio potest adhuc in ea procedere, quamuis designat esse Vicarius, q. 46. nu. 1. lib. 3.
 Ampliatur, nu. 2.
 Declaratur, nu. 3. & 4.
 Vicarius finito officio non potest procedere in causa sibi commissa ratione officii, quæstio 47. numero primo.
 Ampliatur, nu. 2. & 3.
 Declaratur, nu. 4.
 Subdeclaratur, nu. 5. & 6.
 Vicarius episcopi finito officio vicariatus indicari debet, sicut alij officiales, quæstio 52. numero primo, libro tertio.
 Declaratur, nu. 1. & 3.
 Vicarius episcopi vigore rescripti Papalis extra diocesim conueniri potest, q. 53. numero secundo, libro tertio.
 Contra, nu. 3.
 Vicarius qui dedit pecuniam episcopo vt illum faceret vicarium, priuari debet officio vicariatus, q. 54. numero 2. lib. tertio.
 Ampliatur, nu. 4.
 Vicarius episcopi differendo pœnam delinquentibus per gratiam, vel dissimulationem punitur, q. 55. numero 1. lib. tertio.
 Vicarius episcopi pro debitis aliorum

vicariorum non tenetur, q. 56. nu. 1. lib. tertio.
 Vicarius episcopi peccans in ijs quæ sunt iurisdictionis non punitur ab Archiepiscopo, q. 57. numero tertio, libro 3.
 Vicarius non dicitur subditus episcopo, quoad iurisdictionem, ibi. numero 4.
 Vicarius episcopi male agens vt priuatus, non dicitur gerere vices episcopo sed illi subditus est, ibi. numero 8. & 9.
 Vicarius episcopi non potest conueniri durante officio, q. 57. numero 13. libro 3.
 Vicarius episcopi vsurpans sibi iura episcopalia, non debet amplius admitti ad officium Vicariatus, q. 58. numero 1. lib. 3.
 Vicarium Cæsarum offendens incidit in crimen læsæ maiestatis, sicut Cæsarem offendens, q. 60. numero quinto, lib. 3.
 Vicarium vel nuncium episcopi offendens, ipsum episcopum offendit, q. 60. nu. 7. lib. 3.
 Declaratur, nu. 8. & 11.
 Visitatio diœcesis est reseruata episcopo, quæstio. 119. numero tertio, libro secundo.
 Competit episcopo iure ordinario, ibi. nu. 7.
 Visitandi tenentur vicario visitanti ad expensas victualium, q. 122. numero 1. lib. 2.
 Visitatoris vicarij sumptus, & famularum quales, remissiuè, ibidem, numero quarto.
 Visitatoris à quibus debeant abstineri, quæ sunt illis præmissa, ibidem, numero 5.
 Vnire beneficia est alienare, q. 114. nu. 6. libro 2.
 Vnio est de arduis & reseruatis episcopo, quæstio. 114. numero 3. libro secundo.
 Vniones ecclesiarum, qualiter, & quan-

I N D E X

- do fiant per episcopos, q. 114. numero 1. lib. 2.
- Vnſendi facultas non cenſetur data ex mandato conferendi beneficia cum clauſula generali, q. 114. numero. 9. lib. ſecundo.
- Vnſire beneficium eſt quid maius, quã conferre, ibi. nu. 11.
- Vnio non poteſt fieri ab episcopo ſine conſenſu capituli. ibidem, numero 13.
- Vniones eccleſiarum, quando reuocentur, & diuidantur, quaſtio 114. numero 1. lib. ſecundo.
- Voti commutatio eſt de caſibus episcopo reſeruatis, q. 19. numero quarto, lib. 2.
- Vocabulorum diuerſitates, locorum diuerſitatibus dimittuntur, q. 7. nu. 2. libro 1.
- Vrbis appellatione non venit diaceſis, quaſtio 29. numero 13. libro primo.
- Vſus communis loquendi præualet in ſtatutis, quaſt. 4. numero quarto, libro primo.

F I N I S.

T R A C T A T V S

D E V I C A R I O E P I S C O P I,

O F F I C I O E I V S, E T

P O T E S T A T E, E T C.

L I B E R P R I M V S,

A V C T O R E I A C O B O S B R O Z Z I O

I. V. D. A B V R C E A N O.

S Y M M A R I V M.

- 1 Ecclesia Romana maxima omnium eccleſiarum, quando fuerit conſtituta.
- 2 Episcopi ſunt columna eccleſie Romana.
- 3 Vicarij Dei, & locum tenentes, & Chriſti legati.
- 4 Oculi Domini, ſpecula, oru, throni, Miniſtri & Sacerdotes Dei.
- 5 Pupilla oculi Chriſti.
- 6 Fratres Summi Pontificis & Coepiscopi.
- 7 Illuſtres, Princip. 3, Sereniſſimi.
- 8 Patres & Paſtores noſtri.
- 9 Hierarchia celeſtis ordinem reſerunt in terris.
- 10 Sunt conſtituti ſupra omnes gradus.
- 11 Episcopo nihil clarus & beatus.
- 12 Episcopatus eſt honoris, & oneris, & qualis.
- 13 Episcopi, ad qua ſint vocati.
- 14 Qui episcopatum deſiderat, bonũ opus deſiderat.
- 15 Sanguis ſubditorum de manu episcoporum requirendus.
- 16 Episcopi debent conſtituere Vicarios in ſuis diaceſibus.
- 17 Spiritualis & temporalis poteſtas reſtringitur in manu Vicarij episcopalis.
- 18 Vicarij vnitas cum episcopo quanta.
- 19 Vicarij episcopalis materia frequens eſt ampla, ſed parum tractata ab interpretibus.
- 20 Omnia fieri debent honeſtè & ſecundum ordinem.
- 21 Operis diuiſio.

P R O O E M I V M.

IN A mater Ecclēſia Romana eminentiã poteſtatis ſuper vniuerſas eccleſias a Chriſto aſſecuta, cum dixit Petro principi Apoſtolorum, Tu es Petrus, &c. Matth. 16. A c. ſacra-

c. sacramenta, 21. dist. c. fundamenta, de elec. in 6. c. consideran. 50. dist. c. manet, & ca. quando cunq; 24. q. 1. Et si diligis me, pasce oues meas, &c. Io. 20. c. significasti, ext. de elec. vices suas alijs elargiri dedignata non est, vt in partē sollicitudinis vocaretur, & onera gradatim distribueretur, teste Gregorio Primo, in c. decreto, 2. q. 6. Innocentio Tertio, in c. ad honorem, ext. de au. ct. & vsu pal. & Leone Decimo 1. C. Julio Lateranensi, ses. 10. In partem huius sollicitudinis vocati sūt sanctissimi episcopi, quos Deus
 2 Opt. Max. elegit in oculos, & columnas ecclesie Romanæ, vt illam sustineret, & proprijs humeris portaret. Vnde Apostolus scribit, cap. 20. A. ct. episcopos tanquam posteros a Spiritu sancto regere ecclesiam Dei sanguine suo acquisitam, cuius dictum extollit diuus Hieronymus in Epistola 85. ad Euandrum, vel Eugenium episcopum, canonizata in c. legimus, dist. 93. Et viri Pontificij iuris, & sacrarum litterarum consultissimi episcopos in eorum diocesis. Vicarios Dei, & Locumtenentes sanctissimos Iesu Christi legatos, oculos Domini
 4 Specula, Ora, Trona, Ministros, & Sacerdotes Dei, pupillas oculi Christi, fratres summi Pontificis, & coepiscopos, columnas ecclesie Romanæ, Illustres, Principes, Serenissimos, & vbiq; Patres, & Pastores nostros appellarunt, cle. 2. §. nec super, de pen. Abb. c. 1. nu. 7. ext. de inre iur. in c. cū satis, in fi. prin. ext. de of. Arch. Concil. Trid. c. 17. ses. 15. fase Burf. conf. 125. edito super ordine epatus, & sacerdotij iuris dicitur, nu. 61. vol. 1. Barb. de pract. in. Card. q. 1. nu. 20. Corset. sing. 14. late Reuerendissimus Sarnen. trac. de visi. & reg. eccl. c. 2. nu. 10. Iac. Ben. de priuileg. iurisc. 14. nu. 4. Et eodē ordine cœlestis hierarchiæ referre in terris, & supra oēs dignitatis gradus cōstitutos, & iurisdōne roboratos affirmat sacrosancta Tridēna

Synodus, c. 4. ses. 23. & cap. 1. ses. 24. post Abb. c. quanto, nu. 2. ext. de excess. præla. Fel. c. dilectus, nu. 4. extra de præscr. Burf. d. conf. 125. num. 39.
 11 Et nihil clarius, nihilq; beatus episcopus inquit, Card. clem. plerisq; de elec. 12 Ceterum epatus non tantū honoris est, quantum oneris, secundum Apost. ad Timo. 3. c. qui epatum, 8. q. 1. Atq; adeo grauis, & humeris et Angelicis formidandi, vt si pro rei magnitudine expendatur, nūquā satis cautum de eo videatur, Ant. de Pret. trac. de iurisd. epis. in proœm. per totū, & c. 8. nu. 7. & c. 7. ses. 24. apud Conciliū Tridētinū. Non enim ad propria cōmoda, non ad diuitias, aut luxū, sed ad labores, & sollicitudines pro Dei gloria sunt vocati, inquit tex. c. 1. ses. 25. apud Conc. Trid. de refor. & tex. c. cū in cūctis, de elec. late Pau. Fufe. d. trac. de visi. ca. 3. nu. 1. cū seq. lib. 1.
 14 Vnde apostolus ad Tim. 3. qui epatū desiderat, bonum opus desiderat, & animæ hominū illis adeo creditæ sunt, c. præcipimus, 12. q. 2. c. quæcūque, 10. q. 1. Vt de manu eorū sanguis subditorū sit requirendus, cirrefragabilis, in prin. cū gl. 1. ext. de of. ord. Clamante dño apud Ezechielē, c. 34. Vos lac comedebatis, & lanis operiebamini, & quod crassum erat occidebatis; gregē autem meū non pascebatis. & paulo infra. Ego dñs super Pastores requirā gregē de manib. eorū. & 3 Reg. c. 2. Custodi viri istum, qui si lapsus fuerit erit anima tua p. animam illius. refert hæc Henri. Boi. trac. de syno. par. 2. num. 3. Cūq; ecclesia Dei omni diligentia, & bona fide, q̄ Deo debetur q̄ oia præuidet, & cuncta iudicat gubernari cōueniat, & dispensari cū iudicio, & potestate eporū, d. c. quæcunq; 10. q. 1. d. ca. p̄cipimus, 12. q. 1. Nō est cur dedignentur vocare i partē sollicitudinis viros, q̄ moribus, scientia, & ætate reperti sunt p̄batissimi, & vices suas illis elargiri more apostolorū, qui olim videntes messem

messē esse multā, & paucos operarios, rogauerunt Dñm messis, vt mitteret operarios i messē suā, c. in nouo, 21. dist. & sanctæ Romanæ ecclesie matris oīum aliarum maiorū ecclesiarū, q̄ alias in partē sollicitudinis
 16 vocare dedignata non est: Propterea ep̄i, qui reb. ecclesie, & fori præesse nequeunt, Vicarios in suis diocesis. constituere debent, c. in noua, 16. q. 7. & c. cū simus, 9. q. 4. & c. qm̄, 89. dist. Cucc. Insti. iur. can. de Vicar. nu. 1. & nu. 45. lib. 2. tit. 8. Io. de Selua trac. de benef. par. 3. q. 16. in fi. In materia vicarij episcopalis restringitur, vt plurimū temporalis, & spūalis potestas, si Bal. credendum est, conf. 478. nu. 5. in 4. Totiusq; digressus possum esse regimen dixit Diaz prac. cri. cano. c. 3. nu. 4. Et Vicarios, ex quadam cōsciētia, & p̄missione iuris madata sibi a Trælatis exercere iurisdōnem scribit Couar. lib. 3. var. resolu. c. 20. nu. 4. Ita vt faciant idē cōstitutum cum ep̄is, associentur eis dē iurisdōne tāquam Tribunal Auditoriū, & confistorium vnus sit quoque alterius. Vna sit eorū persona, unum sit caput, vnū quoq; corpus, vnū officiū, vnus iudex, vnū iudicium, vnū ægens, & vna actio, c. Romana, de app. in 6. c. non putamus cū gl. in ver. videatur, & vtrobiq; Canonista, de consue. eo. lib. 6. c. 1. vbi et Doc. de of. Vic. eo. lib. gl. cle. 2. vbi et Doc. de rescri. Rot. deci. 8. de of. vic. in vlt. Abb. cōf. 21. num. 2. par. 1. Ant. de Pret. d. trac. de iurisd. episc. 7. Meno. cōf. 5. 1. nu. 2. cū seq. vol. 1. Brugē. enchir. par. aut sim. iur. in ver. iudiciū. Ad forum Vicarij episcopalis, q̄ frequēs est, & amplū, sed parum ab interpretib. tractatū, secundū Rebus. prac. benef. coll. plur. sic. pos. Mandos. reg. Cancell. 14. referuat. q. 6. nu. 3. in fi. Nactus oīū meam extēdi curā, & more maiorū, qui operā dederunt libros ordinis dignitatis, & iurisdōnis ep̄alis antea confusos in luculentā erigere cō-

sonantiā, curauī secundū tenues vires meas Vicariā operam post eorū terga cœlesti favore adimplere. Vt ū vt cuncta, q̄ huc spectāt honeste fiāt, & secundum ordinem, sicut monet Apost. ad Cor. 14. breuisq; insurgat operis diuisio, & inde res clara reddatur, & aperta, iux. gl. in proœm. Insti. §. eadem, cum cōcordantib. adductis per Menoc. lib. 1. de arb. iud. q. 1. in fi. Tractatū in libros tres subordinabo. In quorū priore ponā quæstiones, quæ respiciunt constitutionem Vicarij ep̄alis, & qualitates. In secundo, q̄ spectant ad eius officiū, & potestatem. In tertio verò, & vltimo quot, & quib. modis eiusdem officii cesset, & expiret. Quib. absolutis erit quoq; absolutus totus iste tractatus ad laudem Dei Opt. Max. & Diuę Virginis Marię Genitricis.

S V M M A R I V M.

- 1 Nomen rei petra tractanda noscere prius oportet.
- 2 Ordo est incipere a genere ad faciliorem species cognitionem.
- 3 Vicarius dicitur est a vice quam gerit.

QVAESTIO I.

Explicaturus itaq; quid quantūq; complecti potuerim, atq; intelligere de Vicario ep̄i, necessario prius
 1 exponendū existimaui, vnde hoc nomen Vicarius descēdat, in xta præceptū l. 1. ff. de iust. & iu. & l. 1. ff. si cer. pet. Hinc etenim ad specialē cognitionē Vicarij ep̄alis facilius deuenimus, secundū Bal. theoricā, & ordinē, in d. l. 1. de iust. & iu. post glo. rub. de reg. iur. in 6. cum alijs congestis per Balb. trac. de præscr. 1. par. prin. i. p̄missis, circa principium, & latissime omnium per Simon. de Pret. trac. de interp. vlt. volum. in præfat. Vicarius igitur dicitur est a vice, quam gerit, vel
 3 qua alicui muneris seu officio, vel loco succedit, aut ore Tul. in Verr. act. 6. ibi, succedā ergo Vicarius mo muneris. & pro Roscio Amer. Propterea

quod quibus rebus ipsi interesse nō possumus, in his vicaria fides amico rum supponitur, probatur in l. Vicarius alieni muneris, ff. de leg. & tradit Goffred. in sum. ver. Vicarius, in prin. dicens hanc esse Vicarij etymologiam, Card. cle. 1. nu. 4. de of. Vic. Alber. d. ver. vicē alterius, Curt. iun. rub. nu. 1. 6. Calepha. nu. 47. ff. de offi. eius, late Pet. Belli, tract. de re milit. par. 1. titu. 17. de of. Vic. nu. 1. & 2. cō seq. Mandos. reg. C.ancel. 14. referua. q. 6. nu. 2. Succ. Inst. iur. can. de Vicarijs, tit. 8. nu. 4. lib. 2. Alphō. Carmon. tract. de benef. incō. par. 1. c. 15. nu. 1.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, quis dicatur.
- 2 Etymologia continet substantiam vocabuli.
- 3 Archidiaconi, & Archipresbiteri Ciuitates dicuntur Vicarij Episcopi.
- 4 Diffinitio non debet conuenire alij, quā rei diffinitio.
- 5 Vicarij Episcopalis descriptio.
- 6 Vicarij nomen generale comprehendit plures species Vicariorum.
- 7 Archipresbiteri gerunt vices episcopi in quibusdam spiritualibus ecclesie.
- 8 Vicarij foranei deputantur in aliqua parte diocesis, vel ad certos actus.
- 9 Diffinitio debet conueniri cum suo diffinito.
- 10 Vicarius episcopi dicitur et officialis, prout seruitur in Hispania, et ultra montes.
- 11 Deputatus.
- 12 Commissarius.
- 13 Missus Dominicus, sive Nuntius.
- 14 Visitator, & suffectus.
- 15 Substitutus.
- 16 Ordinarius.
- 17 Procurator.
- 18 Oeconomus.
- 19 Locumtenens.
- 20 Vicegerens.
- 21 Vicedominus.
- 22 Legatus.
- 23 Nomina predicta sunt synonyma.

- 24 Effectus res potius, quam nomen attendi debet.
- 25 Argumenta contra diffinitiones, quā remissiuē.
- 26 Quidditas, & essentia rei non solet a Legis explicatione.
- 27 Legista debent esse contenti diffinitione, quā constat ex genere, & differentijs.

QVAESTIO II.

VT autem clare intelligatur Vicarius episcopi, de quo sumus tractaturi: Quæro qualiter is possit in iure describi. Et videtur illū esse Vicarium episcopi, qui gerit vices episcopi, vt post Host. in sum. de of. Vic. nu. 1. & alios scribit Capra, regu. 92. Rebus. prac. benef. titu. de Vic. episc. nu. 4. Calephat. rub. nu. 47. post Cur. iun. & alios, ff. de of. eius, Bero. rub. nu. 2. cum seq. extra de of. deleg. Vbi late cōprobat, quod gerit vices alienas, & quod frustratorij est de hoc disputare post alios per eum citatos. Et cum huiusmodi descriptio consonet etymologiae, quam etiam posuimus in precedenti q. videtur recipiēda propter eiusdem etymologiae consonantiam in qua vocabuli substantia consistit, vt per Euerar. in loco ab etymol. Verum quia sub hac generali descriptione comprehenduntur et alij Vicarij, quā illi qui habēt iurisdicōnē episcopalem. Nā Archidiaconi, & Archipresbiteri Ciuitatenses gerūt vices episcopi, & propterea eius Vicarij dicuntur. tex. cum glo. c. 1. & cap. ad hęc, §. secundū, & §. itē epistola. ext. de of. Arch. Host. in sum. eo. titu. nu. 1. & de of. Archipresb. nn. 2. Vt de scriptio cōueniat solis episcopum Vicarijs exercentib. spūalem iurisdicōnem de quib. habēdus est sermo, iux. tex. l. 1. §. dōlū, ff. de dolo, Doct. l. 1. i. prin. ff. de acq. poss. & in l. ofis diffinitio, ff. de reg. iur. Ille Vicarius episcopi dicitur potest, qui gerit vices episcopi in eodē Tribunali, in quo iudicare solet episcopus secun-

- 9 secundum Bar. sic Vicarium describentem, l. 1. in ff. quis & a quo. Maran. de ord. iud. 4. par. dist. 5. princ. nu. 3. Calephat. d. rub. nu. 48. ff. de of. eius, Alex. consi. 12. nu. 2. & 3. in 6. Franc. Marc. quæst. Delph. 3. r7. nu. 17. in prima Couar. lib. pract. q. ca. 4. nume. 3.
- 6 Et comprobatur huiusmodi descriptio. Namque vt supetius dixi, Vicarius in genere dicitur qui gerit vices vicem alterius, l. 2. cum gl. in ver. Reatorum, C. de offi. eius qui vic. alter. ger. l. Vicarius, ff. de legat. c. pen. vbi Doct. extra de off. vic. firmat Goffred. in summa; tit. de offi. c. Vic. nu. 1. Alcia. rub. nu. 2. extra de offic. ord. Et illa autem verba, in eodem loco, & Tribunali, ponuntur ad differentiā
- 7 Archipresbyterorum, qui gerunt vices episcopi in quibusdam spiritualibus ecclesie secundum Host. in sum. d. tit. de offi. Archipresb. nu. 2. Prout etiam ad exclusionem foraneorum Vicariorum, qui non sedent in eodē loco, quo Vicarius Episcopalis; sed in aliqua parte diocesis, vel ad certos actus deputantur, per glo. cle. & si principalis, in ver. foraneus, de rescri. & in c. in eodem ver. foraneus de offi. ord. lib. 6. & vtrouique Doct. & in rub. ff. de offi. eius. vbi in specie Calephat. nu. 48. Alex. d. consi. 12. nu. 3. Franc. Marc. d. q. 317. nume. 17. par. 1. Nec huiusmodi descriptioni refragatur si dicatur, non conuertit cum suo diffinito, iuxta l. 1. §. 1. ff. de dolo, & docent scribes, l. 1. ff. de acq. poss. & l. omnis diffinitio, vbi Dec. nu. 2. ff. de regu. iur. Et quod multi gerunt vices episcopi, & tamen non appellātur Vicarij, sed quandoque officiales episcopi, vt in d. cle. & si principalis
- 10 cū gl. in ver. officialis, vbi etiā Doct. de rescri. c. Romana, i. prin. de appel. in 6. c. 1. 2. & 3. cum gl. in ver. officialium, extra de inst. Card. cle. 1. n. 18. cum seq. de off. Vic. Rota decis. 11. tit. de offic. Vic. in nouis, vbi Papaz. in-

quit in apōst. quod Vicarij in Hispania; & alijs Prouincijs appellātur officiales, Rim. iun. rub. nu. 113. ff. de of. eius, post Bero. rub. de of. dele. firmat Capra reg. 92. n. 4. Couar. li. 3. var. resol. c. 20. nu. 4. Cōcil. Tri. c. 16. sess. 14. in decreto de refor. Et apud Ultramōntanos Vicarij appellari officialē restatur Gem. c. fi. n. 5. de of. vic. in 6. Hiero. Paul. lib. pōtif. fol. 13. & 14. cū seq. quē refert Menoc. cōf. 51. nu. 36. & 38. in 1. Mādos. reg. C.ancel. 14. q. 6. n. 8. Vbi dicit quod ex filio Romana curia quādo scribitur pro materijs seu expeditionib. cōcernentib. Italiā, Vngariā, Dalmatiā, Epirum siue Albaniam, Sclauoniā, Cyprum, & Cretā, & partes Orientales, itē Sicilia, Sardinia, & Corsica, Cancellaria sēper vitur hoc termino Vicarius; Hoc modo videlicet, Dilecto filio Vicario venerabilis fratris nostri Episcopi Bononiēsis in spiritualibus generali. Sed ultra mōtes Alpinos pro Hispania, Gallia, Germania, Polonia, Anglia, & Aphrica, nōminatur officialis hoc modo, videlicet, Dilecto filio officiali Lugdunēsi. Subdens, quia ista est verā forma, qua pratermissa litteræ siue bullæ non carēt suspitione falsitatis, firmat Cucc. Inst. iur. can. de Vicar. ti. 8. nu. 5. lib. 2. Alphō. Carmon. tract. de incōp. benef. par. 1. tit. 15. nu. 1. Quandoq; etiā appellatur deputatus, & Cōmissarius, secundum Paul. de Pot. ca. sede vac. 2. par. prin. q. 10. in prin. Mādos. d. q. 6. nu. 10.
- 13 Quandoq; missus Dominicus siue Nuntius, c. 2. cum glo. in ver. admissum, extra de frig. & malef. gl. c. 2. in ver. officialem, de off. Vic. in 6. Capra, d. reg. 92. nu. 3. Alcia. rub. nu. 23. extra de off. ord. Mandos. d. q. 6. n. 10.
- 14 Quandoq; visitator, & suffectus, c. fi. de supplē. neg. prelat. lib. 6. Archid. c. caritatem, 12. q. 2. Paulin. d. q. 10. in prin. Mandos. d. q. 6. nu. 14. Paul. Gran. lib. 1. Theor. 12. nume. 2. vers. de iure autem canonico, in fine.

- 16 Quandoque substitutus, clem. 1. & 2. de hæret. Pauin. d. q. 10. in prin. Man. d. d. q. 6. nu. 10.
- 16 Quandoque ordinarius, glos. c. Romana, in prin. vers. generaliter, de ap. pel. in 6. Doct. ff. de off. eius.
- 17 Quandoque procurator episcopi. c. petitio, vbi Doct. extra de procura. Gemin. c. licet, num. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6.
- 18 Quandoque œconomus. c. in nona, 16. q. 7. cap. cum simus. 9. q. 3. cap. quoniam, 89. dist. Abb. ca. quoniam, nu. 3. extra de off. ord.
- 19 Quandoque locum tenens, Fede. de Sen. conf. 302. nu. 1. in fi. Maran. de ord. iud. 4. par. 5. dist. princ. nu. 6. Couar. d. lib. 3. var. resol. c. 10. nu. 4.
- 20 Quandoque Vicegerens, Alex. d. rub. nu. 14. & 17. ff. de of. eius, Maran. d. dist. 5. princ. nu. 9.
- 21 Quandoque Vicedominus, Turrecrem. ca. volumus, 89. dist. & c. Diaconum, & c. seq. ead. dist. Specu. lib. 1. tit. de Vice domino, Abb. c. 2. nu. 3. extra ne Præla. vic. suas.
- 22 Nec nõ etiam legatus. l. Vicarius. ff. de leg. Barb. tract. de præstan. Cardin. in prælud. 2. par. Boer. tract. de ord. gra. ver. fo. num. 9. Rebuff. prac. benef. tit. for. vic. arch. nu. 64. & 65.
- 23 Quoniam ad ista omnia respondeatur quod sunt synonyma, secundum Io. Andr. in addit. ad Specu. rubr. de off. Vic. post glo. l. 2. in ver. Reclorũ. C. de offic. eius, qui vic. alt. ger. Rebuff. d. præf. benef. tit. for. vic. Arch. nu. 24. Diaz. prac. cit. can. c. 3. n. 4. Papaz ad Rotam d. decis. 111.
- Quidquid dixerit antiquus Doct. Lau. cle. 1. de off. Vic. Vbi distinguebat Officiales a Vicarijs in ijs, quæ sunt iustitiæ, & dicebat esse similes in ijs, quæ sunt gratiæ, cuius dicta reasumit ibi Card. num. 18. cum seq. qui illius contradictione detegit, & hos promiscue accipi posse concludit, & hæc est eõs opinio, teste Diaz. d. c. 3. nu. 4. Meno. d. cõf. 51. n. 38. in 1.

Nec potest negari quin isti officiales sint Vicarij, quamuis diuerso vocabulo nominentur, quia satis est, quod gerant vices & operam Vicariam præbent, cuius effectus attendi debet etiã si cum illo pugnet nomen. l. si forte. ff. de castren. pecul. l. cum falsa. C. de iur. & fac. ignor. & in his terminis Gemin. c. si. nu. 5. de off. Vic. in 6. Alex. cons. 107. num. 8. in 1. Dec. 160. nu. 2. Soc. 88. vers. non obstat, vol. 1. Tiraq. de retract. conuent. glo. 1. nu. 24. Diaz. d. c. 3. nu. 4.

25 Non etiam obstant supradictæ descriptioni, quæ adduci solent contrarum definitionibus, de quibus passim Doct. l. 1. ff. de acqu. poss. l. 1. ff. de testa. l. 1. ff. de dolo. l. omnis definitio. ff. de reg. iur. & in rubri. extra de probatio.

Quia non est nostrum explicare illam rei quidditatem, & essentiam quam Philosophi perscrutantur, testimonio Dec. d. l. omnis, nu. 3. Raro enim esset quod non posset definitio subverti.

26 Sed huiusmodi scholasticas inuestigationes illis dimittemus differendas, qui cathedrale magisterium profitentur, contenti sola illa descriptio ne, quæ constat ex genere, & differentijs, quam satis probarunt Doct. d. l. 1. in princ. ff. de acq. p. b. ff. & Dec. d. l. omnis, in fi. de reg. iur.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicariorum varia, & diuersa genera, & qualia?
- 2 Vicarij alij a lege, alij ab homine deputantur.
- 3 Summi Pontifices sunt Petri successores.
- 4 Vicem gerunt Dei in terris.
- 5 Vicarij supreni Iesu Christi vocantur.
- 6 Vicarij Petri.
- 7 Improprie tamen.
- 8 Episcopi successores, & Vicarij Apostolorum, & nu. seq.
- 10 Et quandoque Vicarij Christi.

- 11 Pontifices, & summi sacerdotes in eorum diocesisibus.
- 12 Sacerdotes Vicarij Christi, & sanctorum discipulorum, & nu. seq.
- 13 Apostoli elegerunt septuaginta duos discipulos.
- 14 Capitula ecclesiarum cathedralium, sede vacante dicuntur Vicarij Episcoporum, improprie tamen, & remissive.
- 15 Archidiaconi absente episcopo sumi ipso iure Vicarij episcopales.
- 16 Vices gerunt episcopi inquirendo qualiter quisque uiuat.
- 17 Oculi dicuntur episcopi, & Vicarij nati.
- 18 Archipresbyteri Ciuitatenses sunt Vicarij nati episcopi in quibusdam spiritualibus.
- 19 Vicarius Papa in Vrbe est tamquam Ordinarius in sua diocesi.
- 20 Vicarij generales Papa deputati ad regendas prouincias qui? Vicegerens Animonis est loco Auditoris Camera.
- 21 Vicarij Cardinalium legatorum de late, qui? Vicarius legati Animonis, qui? remissive.
- 22 Cardinales deputare possunt Vicarios in Ecclesijs eorum titulo subiectis.
- 23 Et facere omnia quæ sunt iurisdictionis Episcopalis.
- 24 Vicarij legatorum natorum, qui?
- 25 Prælatorum ordo tripartitus, & qualis?
- 26 Vicariorum alij generales, & principales, & qui?
- 27 Vicarius generalis deputatur Episcopo capto ab hostibus, vel exuli durante impedimento.
- 28 Vicariorum alij simpliciter constituti, alij in temporalibus, & alij in spiritualibus.
- 29 Vicarij Foranei qui? remissive.
- 30 Vicarij capitulorum, & administratorum Episcopatum, qui? remissive tamen.
- 31 Vicarij Vicariorum Papa, & Vicario-

- rum Episcopatum, quales.
- 32 Vicarij Prælatorum episcopis inferiorum, quales?
 - 33 Vicarij conseruatorij, quales, remissive.
 - 34 Vicarij Archidiaconorij, qui, remissive.
 - 35 Vicarius Præpositi Pontificalis est Ordinarius.
 - 36 Vicarij Archipresbyterorum, Plebanorum, & Sacristarum, qui?
 - 37 Vicarij ecclesiarum constituantur in ecclesijs auctoritate Episcopi, & certam habent portionem.
 - 38 Vicarij Ecclesiarum quidam perpetui, & quidam temporales.
 - 39 Vicarij Abbatum, qui habent usum mitre, & baculi, qui?
 - 40 Vicarij Ordinarum Prouincialium, & Ministrorum regularium, quales.
 - 41 Creatura summo Pontifice, Generali vacante.
 - 42 Vicarij Abbatissarum custodum, et aliorum Regularium superiorum.
 - 43 Imperatores, & Principes sunt Vicarij Dei in temporalibus.
 - 44 Vicarij Imperatorum, Regum, & Principum, qui? & nu. 46.
 - 45 Duces Sabaudia, & Mediolani, Vicarij Imperiales.
 - 47 Vicarij Castrorum dicuntur Iudices, & Notarij, & Vicarij Comitatus.
 - 48 Vicarij deputati a superiore in locum eorum, qui superioris vices gerunt, qui?
 - 49 Locum tenentes, & Vicarij Prætorum qui? remissive.
 - 50 Vicarij iustitiæ, quales.
 - 51 Delegati gerunt vices delegantis Dicuntur largo modo vicarij.
 - 52 Vicarij inferiorum a Principe, auctoritate Principis constituti quales.
 - 53 Vicarij Præfectorum Prætorio, & Proconsulium, qui?
 - 54 Vicarij Magistrorum militum, qui?
 - 55 Vicarij constituti in locum seruorũ, qui.
 - 56 Vicarij Præsulum, Gubernatorum, Reclorũ, & Potestatum, & aliorũ secularium magistratum, quales.
 - 57 Vicarij promissionũ quales, eorum officij.
 - 58 Vicarij quandoque pro loci habitatoribus accipiuntur.

QVAESTIO III.

Sed clarius demonstrabitur Vicarius Episcopalis, si illum ab alijs Vicarijs distinguemus, iuxta text. S. igitur, cum glo. in procem. Instit. l. 1. vbi glo. & Doct. ff. de doli excep. Ideo quiritur quot sunt genera Vicariorum.

1 Respondeo, varia, & diuersa esse a iuris interpretibus constituta, secundum Canonist. clem. 1. de offic. Vic. late Mandos. reg. cancel. 14. referuat q. 6. a nu. 4. vsque ad finem, & remissive Massuer. ad Pract. Papien. for. libel. act. real. in ver. Vicarius. Alphos. Carmon. trac. de benef. in comp. c. 15. nu. 1. par. 1. Ut autem Vicarios quos potui reperire in vtroque iure descriptos, recenseam: Distinguo in primis duo genera principalia Vicariorum. Nam alij sine facto hominis ab ipsa lege constituti sunt: Alij autem hominis facto, vt scribit Maran. de ord. iud. par. 4. dist. 5. princ. nume. 6. Mandos. d. reg. 14. q. 6. nu. 16. Vicarij, qui a lege sine hominis facto sunt constituti, in tres species diuiduntur. Nam in prima resident illius successores, cui Evangelica voce Domini & Redemptoris nostri clauas aeternae vite tradite fuerunt, & terreni simul, & celestis Imperij iura commissa; ut traditur, c. quamuis, 21. dist. c. omnes dist. 22. Qui summi Pontifices a Beato Isidoro appellatur in can. clericos, 21. dist. cum adductis per Pet. a monre in Monarch. Concil. c. 1. nu. 6. cum seq. & latius per Bursat. consi. 118. nume. 1. cum seq. & consi. 110. num. 5. in princ. Mandos. d. q. 6. nume. 4. Cum enim gerant vicem Dei in terris. ca. quanto, extra de translac. epif. cap. ad apostolicam. S. nos, de re iud. in 6. Supremi Vicarij Iesu Christi vocatur, c. inter corporalia, extra de transac. epif. glo. cle. 1. in ver. vnde cuncte, de iud. cum adductis per Barb. tracta. de practan. Card. q. 1. num. 14. Nauar. in extrau. Indulgen. ann. Iobel. Sanctif.

D. N. nu. 12. Et licet in c. ego Lodouicus, 63. dist. c. Constantinus, 96. dist. & c. quoties, 1. q. 7. Summus Pontifex Vicarius Petri dicatur, firmat Barba. d. q. 1. num. 15. Tamen huiusmodi appellatio impropria est: vel ita debet intelligi, quod exerceat eandem Vicariam quam Petrus exercuit, secundum glo. cle. 1. in ver. Vicarium, de iure iuri. Nauar. com. de Iobel. c. 20. in fi.

2 Secunda vero species est illorum qui Apostolis successerunt, vt sunt Episcopi, c. legimus, 93. dist. c. in nouo, dist. 21. Concil. Trid. ca. 4. sess. 23. & supra dixi in procem. Qui cum gerant vices Apostolorum, ca. quorum vices, 69. dist. glo. c. porro, 66. dist. eorum Vicarij dicuntur, c. 1. S. per frontis, vbi Abb. de sacra vnct. Et quantum doque etiam Christi vicarij, gl. c. mulier, il. 2. vers. in hoc, 33. q. 5. & c. 2. in ver. Vicarium, extra de transla. epif.

3 Et Pontifices in eorum diocesibus, & summi sacerdotes, c. insolita, & c. de persona, 11. q. 1. d. S. per frontis, & tradit Bertac. tract. de epif. in preiud. nu. 13. Tertia species Vicariorum est illorum, quos dominus noster Iesus Christus ascensus a terris ad caelos reliquit tanquam Praesides, & Iudices, ad quos omnia mortalia crimina deferantur, in qua Christi fideles ceciderint, Concil. Trid. ca. 5. sess. 13. in decreto de confess. post tex. c. accursatio, in fi. 2. q. 7. Spec. de leg. S. 1. nu. 1. Et isti etiam Sacerdotes Vicarij Sanctorum Discipulorum domini nostri Iesu Christi dici possunt a vice quam gerunt. Nam Apostoli olim videntes messem esse multam, & operarios paucos rogauerunt dominum messis vt mitteret operarios in messem suam. Vnde elegerunt septuaginta duos discipulos, quorum vicem Presbyteri gerunt, d. c. 1. nouo, 21. dist. Bertac. d. trac. de epif. in principio. late Io. Vgo. trac. de of. qua. Preiud. late Io. Vgo. trac. de of. qua. Preiud. 3. par. c. de regen. pop. num. 1. & 2.

4 Quarta species illorum est, qui se de episcopali vacante sunt ipso iure

Vicarij Episcoporum, improprie tamen, vt sunt capitula Cathedralium ecclesiarum, de qb. dica. inf. q. 15. hoc eod. lib.

5 Quinta species est Archidiaconorum, qui absentibus episcopis absque aliquo facto sunt ipso iure illorum Vicarij, c. 1. vbi gl. & But. c. ad haec, S. secundum, & S. ite epistola, extra de of. Arch. Host. in sum. eo. tit. nu. 1. Alex. rub. nu. 16. ff. de of. eius, Dec. col. 664. nu. 3. Mandos. d. q. 6. nu. 16. Franc. Marc. q. Delphin. 495. nu. 9. Foller. in 1. par. comen. super const. reg. titu. de sacros. eccl. c. peruenit ad audientiam, nu. 75. i. fi. & c. iustitiarum, nu. 15. ti. de of. iust.

6 Hi enim gerunt Episcoporum vices inspiciedo, & inquiredo qualiter quisque viuat, d. S. item epistola, & d. S. sciendum. & ideo, & Vicarij nati, quia cum Archidiaconatu Vicarij ipso iure efficiuntur, & oculi episcopi dicuntur, Host. d. tit. de of. Archi. nu. 1. Abb. c. dilecto, nu. 3. extra eod. Bero. rub. nu. 9. extra de of. deleg. & consi. 22. nu. 3. vol. 1. Cuce. Inst. iur. cano. de Vic. Epif. tit. 8. nu. 3. lib. 2. & num. 18. post Canon. c. 1. de of. Archipresb. & iterum Cuce. de Arch. n. 8. ti. 10. eo. li. 2.

7 Sexta species est Archipresbiterorum Ciuitatis, qui est dicitur Vicarij nati episcopi, quoad spiritualia quaedam, vt in prouidendo ad vitam omnium presbiterorum, in dicendo Missam maiorem absentibus episcopo, in absoluedo a peccatis episcopo referuatis penitentiam iniungendo, & alia faciendo, quae scribit Host. d. tit. de of. Archipresb. post gl. c. 2. i. ver. suo subdito, d. penit. in 6. Sylu. i. sum. i. ver. Vicarius, nu. 7. Ab. c. coquerete, n. 4. circa fi. ext. d. of. ord. Dec. d. consi. 664. nu. 2. Bero. rub. nu. 9. extra de of. delega. & consi. 22. nu. 3. vol. 1. Deci. resp. 16. nu. 20. in 2. Alterum vero, & secundum principale genus Vicariorum hominis facto constituto est, in alias quoque species diuidi potest, quia alij creantur secundum ius canonicum, & alij secundum ius civile.

8 Primo loco secundum ius canonicum creatur in alma Urbe Vicarius

summi Pontificis, qui velut Ordinarius in sua diocesi habet iurisdictionem in clericos, c. tua nobis, vbi Canonista, extra de of. Vic. plura scribit Pau. trac. d. Pot. c. sede vac. c. fi. Vestr. in prac. lib. 2. c. 6. vbi Grauat. in addit. Vant. de nullit. ex def. iurisd. nu. 13. Mandos. d. reg. 14. q. 6. nu. 5. Alphos. Carmonen. in tract. de incop. benef. c. 15. nu. 1. par. 1.

9 Secundo loco sunt illi Vicarij generales per sedem Apostolicam ad certam ecclesiam Prouinciā regendam destinati, vt exequantur illa, quae sunt fori contentiosi, de quibus Capra, reg. 92. nu. 8. latius de Vicarijs quondam Ferrariā, Pisauri, Arimini, & aliarum Ciuitatum ecclesiarum Roma. consi. 59. Pau. d. tract. q. 10. in fi. 2. par. prin. & de Vicegerente Apostolico Auinionis, qui habet maximam auctoritatem, & est loco Auditoris Camerę, Franc. Marc. q. Delph. 347. Ret. dec. 86. alias 580. & 880. ti. de refer. in antiq. & de alijs Vicarijs Apostolicis, Rui. consi. 148. num. 5. in 4. Alphos. Carmon. d. trac. de incop. benef. c. 15. nu. 1. par. 1.

10 Tertio loco sunt Cardinalium Vicarij legatorum de latere, de quibus Abb. c. nouit, ext. d. iud. & de Vicario legati Auinionis, Frac. Mar. q. 31. n. 25. p. 1. & de alijs Vicarijs legatorum Cardinalium, Pau. d. trac. 2. par. pri. q. 10. nu. 35.

11 Quarto loco sunt Vicarij Cardinalium in ecclesijs eorum titulo subiectis, i. qb. Cardinales habent iurisdictionem episcopalem, Abb. c. his, quae, nu. 1. vbi et Sapia i. apost. & c. tua, nu. 5. ext. d. of. vic. Bursat. consi. 107. nu. 7. i. 1. Fusc. trac. de visit. d. trac. de visit. & reg. eccl. c. 2. nu. 5.

12 Et patet fulminare censuras ecclesiasticas, & reliqua facere, quae sunt iurisdictionis episcopalis, sicut Abb. ibi, Imol. cle. ne Romani, col. 6. vers. 4. q. 10. d. ele. Ro. consi. 498. nu. 11. cfi. seq. d. trac. de visit. & reg. eccl. c. 2. nu. 5.

13 Quinto loco sunt Vicarij legatorum natorum, vt sunt in Anglia Vicarij Archiepiscoporum Cantuarien. & Eboracen. i. Francia Archiepiscopi Rhemen. & Pisani

- Pifani in Italia, Gemin. c. 1. extra de fil. presb. & in c. ubi Franc. de appel. in 6. Abb. in c. 1. nu. 1. per illum text. vbi Zacar. in apost. extra de off. de le. Pau. dicto Tract. de pot. cap. sede uac. in sexto prælud. nu. 13.
- 25 Sexto loco sunt Vicarij Prælatorū quorum ordo cum sit tripartite collectus: Nam alij sunt Patriarche siue Primates, alij Archiepiscopi siue Metropolitanij, & alij episcopi, secundum Host. in sum. de off. ord. §. sunt autē. Bertac. in Trac. de Epif. in prælud. nu. 3. late Boer. Trac. de auc. magni cons. nu. 50. cum seq. Alber. Rub. de sta. ho. primo cōmen. Fel. Rub. nu. 1. & 9. in fine, extra de maio. & obed. Lancelot. Inst. Iur. cano. tit. de epif. & sum. Pont. cum glo. in ver. Tripartitus, latius Pau. dicto Trac. de of. & pot. cap. sede uac. in sexto prælud. nu. 13. referens sex in orbe Primates, videlicet in Italia Archiepiscopum Srigontensē, in Alemania Archiepiscopum Magdeburgensem, in Hispania Toletanum, in Francia Vien. Bituricen. & Lugdunen. & in Anglia Cantuariēsem, eodem modo tripartitus dabitur ordo Vicariorum, Nam alij sunt Vicarij Patriarcharum siue Primatum, & alij Archiepiscoporum siue Metropolitanorum, & alij episcoporum, Rebuf. prac. benef. Tit. forma Vic. arch. nu. Concil. Trid. c. 3. sess. 24. In decre. de refor. Port. Imo. cons. 87. nu. 16. in fine, Mandos. dicta q. 6. nu. 8. Alphons. Carmonensis d. c. 15. nu. 1. par. 1.
- 26 Ex ijs autē Vicarijs alij sunt generales, siue principales, qui principaliter super eodem Tribunali episcopatus gerentes uices episcoporum cognoscunt omnes causas spectantes ad illum forum, vt in c. fi. de off. Vic. in 6. glo. c. 2. eo. tit. cle. & si principalis, de rescrip. cum gl. in ver. Foraneos. vbi Io. And. Card. nu. 3. & 24. Ancar. col. 1. Imola, nu. 17. & seq. de rescrip. Bar.
1. in fine. ff. quis & à quo. Alexā. in rub. nu. 17. ff. de off. eius. Bertac. Trac. de epif. par. 6. Tit. de Vic. epif. nu. 84. Rebuf. prac. benef. Tit. de Vic. epif. nu. 6. & post Inno. c. Romana. de off. ord. Franc. Marc. q. 37. nu. 17. par. 1. Rolan. consi. 75. nu. 17. vol. 3.
- Dicti Vicarij creati, quia sunt ad nutum Episcopi & voluntatem, vt inquit Bero. rub. num. 9. extra de offi. deleg.
- 27 Qui autē a Papa dantur Episcopis captis ab hostibus fidei vel schismaticis, vsquequo durat impedimētum, c. si Episcopus, extra de supplen. negl. prælat. in 6. & tradit Mandos. reg. cancell. 24. de male promotis; q. 6. nu. 13.
- 28 Aut ab Episcopis eliguntur quando que in spiritualibus & insimul etiā in diuinis, quandoque in temporalibus tantum, quandoque in spiritualibus & temporalibus, & quandoque simpliciter, prout latius de his omnibus dicam infra, q. 9. cum sequentibus.
- 29 Alij vero Vicarij sunt foris ab Episcopis constituti, dicti Vicarij Foranei, de quibus infra suo loco, q. 13. hoc eodem libro.
- 30 Septimo loco sunt Vicarij capitulorum & Administratorum Episcopatum, sedibus Episcopalibus vacantibus, de quibus & infra suo loco q. 16. & q. 62. nu. 1.
- 31 Octauo loco sunt Vicarij Vicariorum Papæ & Vicariorum Episcopaliū, qui constitui solent speciali mādato Episcopi ad modicum tempus vel ex causa necessaria sui, glo. in cle. 1. ver. locum, de reg. Fel. in c. G. perpetuus, col. 1. extra de fide instr. Maran. de ord. iud. 4. par. 5. dist. princ. nu. 12. Guido Papæ, decis. 374. Paris. cōf. 80. num. 15. in 4. post Host. in c. 1. de off. Vic. in 6. Rot. deci. 387. eodem tit. in nou. vbi Papæ, vel solent constitui de consuetudine, Aufre. ad decis. Tolos. 36. Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. Epif. nu. 37. cum seq. Paris. d. consi.

consi. 60. Vant. de null. ex def. iurisd. ord. nu. 25.

- 32 Nono loco sunt Vicarij illorum Prælatorum episcopis inferiorum, qui habent iurisdictionem, vt sunt
- 33 Vicarij Conseruatorum, de quibus Bald. in l. aliquando, nume. 5. ff. de offic. proc. Abb. in ca. statuimus, ext. de offic. delega. Vicarij Archidiaconorum, de quibus gloss. in clem. & si principalis, in verbo, Episcopi, vbi Car. n. 14. de resc. Vicarius.
- 34 Præposito Pontiroli, quem Ordinarium esse respondit Port. consi. 87. nu. 26.
- 36 Nec non Vicarij Abbatum, Archipræbiterorum, Plebanorum & Sacristarum maiorum, qui ad ministeria Ecclesiæ Vicarios cōstituunt, de quibus Claud. Seyfell. in rub. nu. 14. ff. de off. eius, Paris. consi. 50. num. 5. 8. & 12 post Doct. in c. fi. de cil. Vic. lib. 6. Io. Bapt. Ferrer. consi. 327. nu. 3.
- 37 Decimo loco sunt Vicarij ecclesiaram, qui autē Episcopi in Ecclesia sū persona instituantur & certā habent portionem, secundum gl. in c. fi. ver. perpetuus, ext. de off. Vic. c. extirpāda. §. qui vero, vbi Doct. ext. de prob. Doct. in cle. 1. de off. Vic. Abb. Fel. & alij in c. postulasti, in princ. extra de rescrip. Rot. decis. 237. Tit. de exceis. prælat. in no. Capra, reg. 92. nu. 6. Concil. Trid. c. 6. sess. 21. in decreto de reform. & c. 7. sess. 7. late Alphons. Carmonēs. Trac. de benef. in comp. par. 1. c. 15. nume. 2. cum seq.
- 38 Horum quidam perpetui sunt, qui deputantur Ecclesiæ curatæ perpetuo annexæ cathedralibus, Monasterijs, Ecclesijs, collegijs, Beneficijs, seu alijs locis, de quibus text. in d. §. qui vero, in cle. vnica, de of. Vic. Concil. Trid. c. 7. sess. 7. Quidam vero temporales, qui deputantur propter absentiam Rectoris causa studij vel ob eius inperitiam, de quibus text. in d. c. 6. sess. 21. & in c. cum ex eo, de elect. lib. 6. Doct. in d. c. postulasti, &

in c. G. perpetuus, extra de fide instr. Vel ad iuuandum Rectorem, vt per Zabarel. in cle. 1. nu. 4. vbi Imola uocat istos, Capellanos, num. 6. de off. Vic. Mandos. late d. q. 6. nu. 11. cum sequen.

39 Vndecimo loco sunt Vicarij Abbatum, qui habent vsum mitræ & baculi & iurisdictionem in Ecclesijs & locis Abbatie subiectis, de quibus Dec. consi. 128. nu. 1. & 632. post ca. Abbates, de priuil. in 6. Port. consi. 165. nu. 15. Bursat. d. consi. 107. nu. 7. in primo. De his Vicariis meminit Paris. consi. 22. num. 19. in 4. Rebuff. in pract. benef. Tit. de Vic. Epif. num. 24. & 169. & de Vicario Abbatum Cluniacensis, Crauet. consi. 96. in fine.

40 Duodecimo loco sunt Vicarij ordinum provincialium & Ministrorum regularium, de quibus text. in clem. dudum. §. statuimus, de sepul. in clem. exiui. §. ceterum, & ibi Card. de verb. sig. Fel. rub. nu. 5. ad finē extra de maior. & obed. Mandos. dicta q. 6. nume. 14. Vicarij Ordinum & Ministrorum creati solent à summo Pontifice, vacante Generali, d. §. ceterum, & ibi Card. Ruin. consi. 148. per totum, vol. 4. Rebuf. in prac. benef. Tit. coll. plur. an fieri poss. num. 18. Pauin. de pot. cap. sede vac. prælud. 6. nu. 21.

42 Decimotertio loco sunt Vicarij Abbatissarum, qui habent Vicariam in Ecclesijs & Priorissarum & aliarum prælatarum habentium quomodo libet iurisdictionem in subiectis, de quibus text. in c. dilecta, vbi Abb. extra de maior. & ob. Rot. decis. 21. in antiq. Pauin. d. prælud. 6. nu. 22. Nec non Vicarij custodum & aliorum superiorum Regularium, iuxta Prouinciarum & Monasteriorum seu conuentuum ritum & consuetudinem, Pauin. d. prælud. 6. num. 15. & isti sunt Vicarij, qui secundum ius canon. cū creantur vel deputari solent.

lent, Vicarii autem secundum ius ci-
nile, plures quoque reperiuntur. Nam
43 alii sunt Vicarii Dei in tempora-
libus, ut sunt Imperatores & Princi-
pes, secundum Bal. in c. significanti-
bus, in fine, de off. deleg. Curt. sen-
cōsis. 65. nu. 5. circa medium, vers. sic
et tex. Cephal. consi. 301. nu. 20. in 3.
& consi. 369. nu. 71. vol. eo. Pet. Bell.
Trac. de re milit. par. 1. Titi de offi.
Vic. 17. nu. 8. Alii sunt Vicarii Im-
44 peratorum, Regum & Principum
Ducum, Marchionum & Comitum
qui deputantur ab ipsis in locum eo-
rum in Imperio, Regno, Principatu,
Ducatu, Marchionatu & Comitatu
& in prouincijs & Ciuitatibus, secun-
dum Bal. in l. 1. C. vbi & apud quē. Ale.
in ru. nu. 17. ff. de off. eius Alcia. rub.
nu. 25. extra de of. ord. Marā. de ord.
Iud. 4. par. disti 5. princ. nu. 9. Man-
dos. d. q. 6. nu. 6. Alphons. Carmones.
d. c. 15. nu. 1. Rolan. consi. 86. nu. 32.
cum seqq. in princ. & consi. 3. num.
45 110. Franc. Marc. qui de Serenissimo
Duce Sabaudia & Duce Mediolani
Vicariis Imperatoris pertractat. q.
Delphin. D. C. XVII. n. 6. & 7. par. 1.
& de Vic. Generali Regni Neapolis
Carauit. in titu. 55. nu. 2. & 3. Et de
Vice Ducibus, Vice Marchionib. &
46 vice Comitibus late Foller. super
confi. Regni, cap. Iustitiarum per Pro-
uincias, Tit. de off. Iust. num. 4. Alij
autem Vicarii deputantur à princi-
47 pibus in Castris & oppidis, quos Vi-
carios Comitatus Iudices & insimul
Notarios appellat Bar. in l. i. ubemus,
la 2. nu. 12. C. de sacros. eccl. Rolan.
confi. 75. num. 11. 16. & seq. in 3. vol.
48 Et alij ab eodem superiore depu-
tantur in locum eorum, qui ab ipso
superiore creati fuerunt, de quibus
glo. post tex. in l. 2. C. de off. eius qui
vicem alt. ger. Hostiē. in sum. de off.
Vic. nu. 1. Archid. in c. si. in fi. eo. ti. in
6. Maran. de ord. iud. 6. par. disti. 5.
nu. 7. Rebuff. in prat. benef. Titu. de
Vic. episc. nu. 240. referens exempla

legatorum Proconsulit. Azo in sum.
C. de off. eius qui vicem &c. Rolan.
confi. 39. num. 16. cum seq. vol. 1. qui
49 de locum tenentibus vel Vicariis
Prætorum seu vice potestatum lo-
quitur, de quibus Anca. in elicet. in
fi. de off. Vic. in 6. Dec. in c. quoniam
abbas, nu. 15. vers. secundus casus, de
off. deleg. Iatus Boss. Tit. de sent. nu.
21. 22. 23. cum seq. Olfac. de cif. Ped.
131. nu. 15. & 16. Foller. super confi.
Regni cap. iustitiarum, Tit. de off. iust.
nu. 14. cum seq. Iul. Clar. prac. cri. S. fi.
q. 40. in princ. Mandos. dicta q. 6. nu.
50 16. Horum etiam numero describi
possunt Vicarii Iustitiarum, de quibus
Cassan. super confue. Burg. num. 41.
quem refert Clar. d. s. fin. q. 55. vers.
quomodo, in fine.
51 Sexto etiam loco poni possunt il-
li qui à Principe seu ab alio delega-
ti sunt & gerunt vicem delegantis, di-
cti largo modo Vicarii, secundum
Alex. rub. nu. 16. ff. de off. eius, Zaba-
rel. in clem. 1. nu. 3. de off. Vic. Ruin.
confi. 141. nu. 4. in 4. glo. & Alciat. in
rub. nu. 6. de off. ord. in 6. Menoc. de
arb. Iud. lib. 1. q. 12. nu. 5.
52 Septimo loco, sunt ij, qui ab infe-
riore à Principe in locum ipsorum
authoritate tamē ipsius cōstituūt ur
de quibus Bald. in l. aliquando, in se-
cunda oppos. ff. de off. proconf. Al-
ciat. rub. nu. 25. extra de off. ord. Ma-
rā. de ord. Iud. par. 6. dist. quinta, qui
dat exemplum Vice Comitum Vice
Marchionum & Vice Ducum, qui
sunt ab ipsis Ducibus, Comitibus &
Marchionibus constituti in Regno
ex licentia Principis ex priuilegio,
firmat Faber in §. item si adhuc, nu.
5. Inst. mand.
53 Octauo loco sunt alij constituti
ab inferiore à Principe absq; ipsius
Principis auctoritate, quorum quidā
antiquitus constituebantur à Præfe-
ctis Prætorio & a Proconsulibus ad
causas ciuiles audiendas & terminā-
das, de quibus tex. in l. 1. cum glo. C.
de

de off. Vic. & in l. à Proconsulibus, cū
gl. in princ. C. de appel. Azo in sum.
tit. de off. Vic. Alciat. d. rub. num. 25.
extra de off. ordi. l. aliquando, & ibi
Bal. col. 1. ff. de of. proconf. Didac. de
prac. quest. cap. 4. nu. 8. in fine 5. con-
clus. nu. 4. Rolan. conf. 75. nu. 16. in
3. Pet. Bell. tract. de re milit. par. 1.
Tit. 17. de of. Vic. nu. 1. cum seq. & de
Vicario Beneuentano, in tempora-
libus ad ciuiles causas deputato, tra-
dit Quintil. Mandos. in praxi form.
3. com. it. ean. in c. summarie, in fine.
54 Quidam autem à Magistris militū
& à Comitibus in negotijs militum
de quibus Azo, d. tit. de off. Vic. Pet.
Bell. d. trac. de re milit. par. 1. d. titu.
17. de off. Vic. nu. 1. & 7. Mandos. d. q.
6. nu. 3. Alphons. Carmon. d. c. 15. nu.
55 1. Et etiam alij constituebantur in
locū seruorū Ordinariorū, & eorū vi-
ces gerebāt, quorum meminit Ho-
rat. in 2. sermonū, sat. 7. ibi, Siue Vi-
carius est q. seruo parer uti mos Ve-
ster ait: seui conseruus, & Martial.
in illo carmine Esse fat est seruum,
iam nolo Vicarius esse de quibus lo-
quitur text. in l. vbana familia ff. de
verb. sig. & in §. cum autē Insti. quod
cum eo. Bell. d. trac. de re mil. d. Tit.
de off. Vic. nu. 1. quos etiam subiniti-
tores appellat Alciat. in d. l. vbana
nu. 7. & in rub. nu. 23. extra de off. or-
di. Mandos. d. q. 6. nu. 3. Alphons. d. c.
15. num. 1.
56 Nono loco constituuntur à Præsi-
dibus secularibus, Gubernatoribus,
Rectoribus, Potestatibus & cæteris
Magistratibus vel ex consuetudine
vel in casu necessitatis, puta absentia
vel infirmitatis, de quibus Bald. in l.
aliquando. ff. de offi. proconf. Alex.
in rub. nu. 18. Seyfell. n. 10. cum seq.
ff. de offi. eius, Gemin. in c. si. nu. 9. de
off. Vic. in 6. & ibi Ancar. in fine, qui
de Vicepotestate loquitur, Maran.
de ord. iud. par. 6. dist. 5. nu. 18. & 19.
Didac. de prac. q. d. c. 4. nu. 4. & 8. &
per torum, Franc. in c. dilecti, q. 6. ex

tra de appellat. Bell. d. trac. de re mi-
lit. d. par. 1. d. Tit. de off. Vic. nu. 7. &
de Vicario, Gubernatoris, Assensis
Olfac. decif. Ped. 131. in princ. Man-
57 dos. dicta. q. 6. num. 15. sunt etiam &
vlt. quidam Vicarii prouisionum,
quorum officium, versatur circa car-
nes & frumenta, & idem sunt, quod
Præfetti Urbis, de quibus Boss. ii. de
regal. nu. 20. de extraord. cum nu. 6.
de aq. & flum. nu. 20.
58 Et quidam loci habitatores, qui
Vicarii dicuntur, in l. vnica, C. non
licere hab. metro. cum gl. in ver. Vic.
& adductis per Mandos. d. q. 6. num.
3. in fine.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vicarius temporalis non est proprie Vi-
carius. Contra nu. 2. & 3.
- 2 Vic. Episcopi est proprie Vicarius.
- 4 Vfus communis loquēdi præualet etiam
in statutis.

QVAESTIO III.

Sed an Vicarius Episcopi dicat pro-
prie Vicarius. Dicendū videtur,
quod non, quia non est perpetuus: &
1 Vicarius temporalis non est proprie
Vica. Butr. Abb. Fel. & alij in c. G. per
peruus, in princ. extra de fide instru.
Lancellott. Inst. iur. Cano. in rub. de
off. Vic. Gemin. in c. 1. nu. 1. de of. Vic.
in 6. Ioā. Bapt. Castell. in add. ad Al-
ber. in ver. Vicarii appellatione.
2 Sed contrarium tenet Fel. in d. c. G.
perpetuus, nu. 2. Dec. in c. postulasti.
nu. 1. ad fi. extra de rescri. ea ratione
quia Vicarius dictus est à vice, quā
gerit, ut dixi supra, q. 1. & argumen-
tū ab ethymologia probat in propo-
sito, Dec. in d. c. postulasti, nu. 1. & de
Vicario Episcopi iudicari posse sicut
de perpetuo, quamuis non iuuetur
decreto de pacifico possessore, probat
Rebuf. Trac. de pacif. possess. nu.
79. dicam infra lib. 3. q. 48. Nec ad-
uer-

uerfatur, quod Vicarius Episcopi, uerfatur perpetuus. Quia fat est, quod non sit pe perpetuus, vt animaduert possit est d. c. G. perpetuus. Et licet tit Fel. in effer ab Episcopo deputatus ad tempus, proprie tamen Vicarius diceretur, ex communi vsu loquendi, qui et praualet in statutis, Bar. & alij in rub. ff. de oper. no. nūc. Abb. & alij in progm. decret. & tradit in specie Fel. in d. c. G. nu. 2. & perpetuam iudicari dignitatem Vicarii Episcopi comprobat Gabr. conf. 32. nu. 19. & 21. volu. 2. post hæc scripta visus.

S V M M A R I V M.

Officialis communis, dicitur etiam Episcopus siue eius Vicarius.

QVAESTIO V.

Sed hic per incidens non omitto, quod etiam sub nomine officialis communis, venit Episcopus siue eius Vicarius, vt in specie pro Vicario Bononiensi resp. Ancar. conf. 340. Viso themate, nu. 1. Pau. trac. de of. & por. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 28. Dec. in c. ecclesia S. Mariæ nu. 10. extra de const. in c. sane, col. fi. extra de of. deleg. Roland. conf. 37. nu. 23. in 4.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius Episcopi, quot et quibus nominibus vocetur, remissive.

QVAESTIO VI.

1 **N**unquid autem Vicarius Episcopi alijs nominibus vocetur & quot, dixi sup. q. 2. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius Vicegerens, Vice Dominus, locū tenens, officialis ordinarius, Procurator

tor œconomus substitutus commissarius, Deputatus, Visuator et Missus dominicus Episcopi differunt, et nu. 3. cum seq.

Contra nu. 7. cum seq.

Nomina supradicta sunt synonyma nu. 10.

Promiscue accipiuntur nu. 8. et sunt etiam et idem, nu. 10.

Ampliantur, nu. 21.

Declarantur, primo et 2. nu. 22. cum seq.

2 **Federicus de Senis** precipuus decretorū Doctor et Rector magna scientiæ appellatur.

3 **Officialis Episcopi sine speciali mandato non potest concedere litteras commendatitias.**

Declarat, nu. 12. cum seq.

11 **Beneficiorum collatio non venit in generali commissione Vicariatus.**

12 **Officiales episcoporum dicuntur, qui eorum vices gerunt.**

13 **Ablatini important conditionem.**

14 **Forma colligitur ex conditione.**

15 **Ratio colligitur ex forma.**

16 **Cessante causa auctoritatis, cessat auctoritas.**

17 **Nonus Auctoris intel. ad c. nō nullus §. inferiores, de temp. ord. in 6.**

18 **Aduersatua autem aduersatur in iure et in facto, repetendo præcedentes, qualitates, et nu. 19.**

20 **Dictum glo. debet intelligi secundum auctoritatem quam allegat.**

22 **Vocabulorum diuersitates locorum diuersitatibus di. mittenda sunt.**

QVAESTIO VII.

Successiue quaero, an ista nomina Vicarius Vigerens locum tenens, Officialis Ordinarius Procurator œconomus substitutus Commissarius Deputatus, nec nō Missus Dominicus, quibus Doctores passim appellant Vicariū episcopi, vt supra dixi, q. 2. differant in effectu inter se. Hanc q. super differentia Vicarii & officialis excirauit Lau. antiquus Doctor in cle.

cle. vnica vbi. Card. illū refert. n. 18. de of. Vic. & precipuus Decretorum Doctor, & Rector magnę scientiæ Feder. de Sen. conf. 302. num. 4. sic dictus à Ias. in l. legatū, nu. 16. ff. de le. 1. & cōl. 10. col. 3. verum moueor in primis, vol. 4. illam inter Vicarium & officialem Episcopi constituēs differētiā, quod Vic. possit omnia quæ potest officialis, sed non e conuerso, allegans Guil. in Clement. 1. de off. Vic. & Io. And. in c. fi. eo. ti. in 6. Mouentur isti ad id dicendū ex tex. in c. cū nullus §. inferiores, cum gl. in verbo, non extendar, de temp. ord. in 6. Vbi officialis Episcopi absque mandato specialis non potest litteras commendatitias ad ordines Clericis concedere, quas tamen Vicarius in spūalibus generalis concedere potest. Secūdo adducitur tex. in c. licet, in c. fi. de off. Vic. in 6. Vbi Vicarius, & officialis ponitur distinctē tanquā in re se differentes. Tertiō istorum nominum differentiam probat glo. in clement. & si principalis, in verbo officialis, vbi Imol. nu. 17. de rescript. dicens non videri, quod Vicarius Episcopi in spūalibus, qui non est officialis possit esse delegatus Papę At officialem posse ex tex. in d. Clement. & si principalis. Vltimō hanc sententiā tenuit etiam Aufrel. ad Tolos. q. 148. dicens Vicarium & officialem diuersos esse præsertim apud citramontanos post Io. And. & alios in d. c. fi. & in addi. ad Specu. super rub. de of. Vic. & hanc eandem differentiam inter Vicariū vice gerentem officialem, Delegatum, & locum tenentem ponit Pau. in tract. de potest. Capit. sede vacan. in 2. par. princ. quæst. 10. Vbi dicit vice gerentem esse illum qui fuit à superiore constitutus propter impedimētum principalis officialis, de quo loquitur tit. de off. eius qui vic. alt. ger. Vicarium verō ab Episcopo creari vt supra dictum fuit, & dicam infra, q. 46. cum seq.

7 Sed cōtrariam sententiam recte defendunt Io. And. in addi. ad Spec. in rub. de off. Vica. Archid. in cap. 2. in princ. Gemin. in c. fin. & ibi Franc. in 2. notab. de off. Vic. in 6. firmat Card. in d. clem. vnica, nu. 18. Dicens tales terminos posse accipi promiscuē, & quod sic accipiunt Barbat. in d. cle. et si principalis, vbi Inno. nume. 16. de rescript. Pauin. Tract. de potest. sed. vacan. prima parte, q. 2. in 2. Rota decis. 4. aliis 378. num. 3. in nouis Bal. conf. 93. in fi. vol. 1. Dicens, quod non est differentia in nomine officii sed in qualitate, Diaz. pract. crim. Can. c. 3. nu. 4. Rebus in prac. benef. tit. de Vicarijs Episc. nu. 24. Papazon ad Rot. decis. 66. eo. tit. nullam in effectu constituentem differentiam inter prædictos terminos, esse synonyma, & vnum, & idem esse affirmantes, Mandos. in reg. cancell. 14. reseruat. q. 6. num. 16. Hippoli. Riminal. in rub. nu. 113. ff. de of. eius. & hæc videtur esse communis & recepta opinio nedum apud Hispanos, vt affirmat Papazon ad Rot. in decis. præal leg. verum etiam apud Italos ut testatur Ioan. And. ad Spec. in d. rub. Feder. de Sen. d. quæst. 302. nu. 4. Menoch. conf. 51. nu. 38. in primo. Hæc autem opinio satis commodè probatur in cap. fina. de offic. Vica. in 6.

11 Vbi collatio beneficiorum, non venit in generali concessione facta Vicarij Episcopi, nec in ea facta officiali, ad idem text. in ca. Romana, in princip. de appel. in 6. Vbi officiales Episcoporum dicuntur, qui vices eorum gerunt, secundum Hostien. in summa. de offi. Vic. in princ. Syl. in summa, in ver. Vicarius, in princip. Rebuff. in d. pract. benef. d. Titu. de Vica. Episc. num. 1. cum quibus concordat text. in cap. 16. sess. 24. apud Concilium Trident. in decreto de reformat. vbi Vicarius & Officialis Episcopi pro eodem accipiuntur.

Nec obstant adducta supra in contrarium & primo nõ obstat tex. in d. c. cum nullus §. inferiores. Nam mirum non est si ibi Vicarius in spiritualibus generalis facultatem habet concedendi litteras commendatitias ad ordines, quia tunc episcopus agebat in remotis, & ista ratio deducitur ex verbis illius tex. ibi, episcopo autem in remotis agente, quæ cum 13 ablatiua sint, important conditionem, lab. emptione, ff. de pac. l. euistis agris, ff. de vsur. Crauet. consi. 156. nume. 5. vol. 1. Caphal. consi. 292. nu. 6. 14 in 2. ex qua conditione forma colligitur, Felin. in c. cum dilecta, col. 6. ver. secundum signum, de restr. cum adductis per Roland. consi. 32. nu. 5. vol. 1. Plot. de in lit. iur. §. 2. nume. 3. 15 Et per consequens ratio l. Iulianus, §. sed si quis, ff. ad exhiben. Felin. in d. cap. dilecta, d. col. 6. Bal. in l. comparationes, 2. col. C. de fide instrum. Soc. consi. 24. circa finem, volum. primo. 16 Ergo cessante absentia episcopi cessare debet auctoritas concedendi litteras, c. cum cessante, extra de appell. cum adductis per Euerard. in loco a cessatione rationis, & per consequens Vicarius non poterit concedere huiusmodi litteras, sicut nec officialis, absque speciali mandato. Quod etiã comprobatur retorquendo illum tex. in contrarium, quia non solum non facit differentiam inter officialem episcopi, & Vicarium, sed vnum, & idem esse in effectu præsupponit. Nam dicit, quod inferiores Prælati, vel officiales episcopi non possunt licentiã ordinandi impartiri, nullam de episcopi absentia faciens mentionem in d. §. inferiores, sed subdit in §. seq. Episcopo autem in remotis agente posse Vicarium in spiritualibus generalem dare huiusmodi licentiã ordinandi ergo tex. in d. §. inferiores, 17 loquitur, quando episcopus non est in remotis, & quod tunc officialis non potest concedere huiusmodi li-

18 centiam, propter illam dictionem autem, quæ aduersatur tam in iure, quam etiam in facto, l. hoc amplius, §. de his autem, ff. de dam. infec. Dec. consi. 387. num. 7. Et sic quando episcopus est in remotis, tex. repetere videtur eundem officialem posse dare huiusmodi licentiã, qui fuit prohibitus, quando episcopus non erat 19 in remotis. Quia illa aduersatiua reperit easdem qualitates, quamuis aduersetur, Dec. d. consi. 387. nume. 7. Caphal. cõsi. 278. nu. 90. in secundo. Et ideo dum dicitur in tex. quod Vicarius potest concedere licentiã episcopo agente in remotis, debet intelligi de eodem officiali de quo proxime dictum fuerat, quia repetitus cõfetur, & ita idem erit officialis, quod Vicarius. Secundo non obstat tex. in d. c. licet, & in cap. si. de off. Vic. in 6. Quia ad hæc respondit Card. in dicta clemen. vnica, num. 18. & 19. quod huiusmodi differentia nõ probatur, cū ibi Vicarius & officialis p̄miscue accipiuntur. Sicut etiam, & tertio nõ obstat, glo. in dicta clemen. & si principalis, quia licet dicat credere, quod Vicarius in spiritualibus, qui non sit officialis episcopi non possit esse delegatus Papæ: tamen respondeo negando Vicariũ episcopi non esse officialem episcopi, cum sint vnum, & idem, vt proxime diximus, & firmat Barbat. in d. clemen. vnica. 20 Prout etiam respondeo dictum glo. debere intelligi, secundum auctoritatem, quam allegat, Bar. in l. nõ solum, §. si liberationis, ff. de liber. le. gata. Afflic. deci. 321. nu. 16. Crauet. consi. 37. nu. 14. Caphal. consi. 179. nume. 13. in 2. Port. consi. 36. nume. 53. & glo. nihil allegat, nisi tex. in d. c. cum nullus, §. 1. cui satis fuit supra resp. d. sum. Et contra glo. stringit tex. in dicta clemen. & si principalis, in princ. quæ vult principalem officialem episcopi posse fieri delegatum Papæ, firmat ibi Anchar. col. 1. Card. num. 3. Imola,

Imola, num. 18. Rebuff. in d. prac. be. nef. tit. de Vic. episc. in prin. & tit. for. Vicar. Archiepisc. nume. 27. Ex quibus absoluta remanet conclusio: quod Vicarius, & officialis episcopi in effectu sunt vnum & idem.

- 21 Ampliatur, vt procedat tam in officiali & Vicario quam etiam in Vicegerente Episcopi, nec non in Vice domino, Locumtenete, Ordinario, Oeconomio, Procuratore, & Missodnico. Nã oēs isti termini verificantur in Officiali & Vicario Episcopi, cum Doctores permixtim vtantur istis vocabulis, vt supra diximus, q. 2. & in eis vim non esse faciendam admonet Rot. decif. 378. nu. 3. i. nouif.
- 22 Declaratur vt non procedat qñ consuetudo loci vel prouincię aliud suaderet, quia diuersitas horũ vocabulorũ, locorũ diuersitatibus dimittenda sunt, Io. And. ad Spec. in d. rub. de off. vic. Domin. in d. c. fi. num. 5. de off. vic. Diaz. in prac. crim. cano. cap. 3. num. 4. Ioan. Iac. Melil. in tracta. de Vic. Præced. cap. 1. num. 13. post Barbat. in d. clem. 2. de rescript.
- 23 Secũdo declaratur, nisi episcopus in litteris testimonialibus Vicariatus aliter expressisset officialem, Syl. in summa in ver. vicarius.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicaria episcopalis quo iure introducta fuerit.

QVAESTIO VII.

- Vlterius autem progrediendo, quæro quo iure introducta fuerit vicaria episcopalis. Rãdeo, quod de iure canonũ. Nã de iure ciuili vicarius episcopi cognitus nõ reperitur, teste Riminal. iun. in rub. nu. 159. ff. de of. eius. & alibi scripsit Card. in cle. 1. nu. 19. de of. vic. quod in volumine Gregoriano paucis in locis de vicarijs episcopi mentio fit, sed in Sexto pluries.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius generalis episcopi, quis, remissio nomen.

QVAESTIO VIII.

- ET quoniam dictũ fuit superius inter vicarios episcoporum alios esse generales & alios foraneos. Quæro secundum ordinem, quis dicatur generalis vicarius episcopi. 1 Respondeo vt su pra, q. 3. nume. 26. cum seq. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarij episcoporum constituti simpliciter qui sunt.

QVAESTIO IX.

- Dixi etiam supra, Vicarios Generales sive principales episcopo rum aliquando simpliciter esse constitutos, quandoq; in spiritualibus tantũ, nõ nunquã in temporalibus, & in simul quoq; in diuinis. Quæro modo qui sint Vicarij simpliciter constituti. Respondeo esse illos qui constituuntur absq; expressione spiritualitatis, & temporalitatis, c. statuta, de heret. li. 6. c. vt officium §. compeccedi, eodem titulo, pulcre Bal. cõsi. 478. nu. 1. cum seq. vol. 4. Feder. de Sen. q. 302. nu. 1. Diaz. in prac. crim. cano. c. 3. in prin. Rebuffus in prac. benef. ti. forma Vic. Arch. num. 17.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi in spiritualibus qui.
2 Administratio spiritualis in quibus constituitur, remissio.

B QVAE-

QVAESTIO X.

Successive quero, quis dicatur Vicarius episcopi in spiritualibus tantum. Respondeo illum esse, qui habet ab episcopo spirituales rerum administrationem, c. cum nullus. §. penul. de tempor. ordi. in sexto, Bal. consi. 478 num. 1. cum seq. volum. 4. Feder. de Sen. q. 302. ad fin. Diaz. in prac. crim. cano. q. 3. in princ. Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vica. Arch. num. 18. firmat Chif. decis. Rot. 200. Cucc. Insti. iur. cano. de Vica episco. num. 60. cum seq. In quibus autem administratio spiritualis consistat, scribunt Bald. Feder. de Sen. & Rebuf. in locis iam adductis, Bertac. in in trac. de episco. titu. de pot. episco. circa spiri. per totum, & dicam latius infra lib. 2. q. & tere per totum.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi in temporalibus, qui.
- 2 Administratio episcopi in temporalibus quandoque ad iudicialia pertinet, & quandoque ad extra iudicialia.
- 3 Administratio episcopi in temporalibus quo ad iudicialia in quibus consistat.
- 4 Franciscus Maria Henricus, episcopus Senogallia & Comes, laudatur.
- 5 Administratio episcopi in temporalibus circa extraiudicialia, in quibus consistat.

QVAESTIO II.

Et eodem modo dicitur Vicarius episcopi in temporalibus ille qui ab episcopo consecutus fuerit administrationem circa temporalia, Bald. consi. 478. num. 2. in 4. Feder. de Sen. q. 302. num. 1. Pavin. de pot. capituli sede vacante, 2. par. prin. cap. q. 10 num. 10. Rebuffus in praxi benefici. tit. forma Vic. Archiepiscopi. nu. 12. 20. & seq. Cucc. qui plura re-

S V M M A R I V M.

- 1 Administrationis qualitas cognoscitur ex natura rei administrative.
- 2 Vicarius episcopi in spiritualibus et temporalibus, qui.

QVAE-

QVAESTIO XII.

Et cum ex natura eius, quod administratur, administratio qualis sit cognoscatur, teste Bal. consi. 478. nu. 2. in 4. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. nu. 60. si Vicarius episcopi spūalem ab eo & tēporalem, ac in diuinis insimul cōsequutus fuerit administrationē, dicitur Vic. Episc. in spūalibus & tēporalib. & indinis etiam cōstitutus in c. si vbi Abb extra de concess. prebē. c. 1. & 2. & ibi Io. An. de suppl. neg. prel. lib. 6. Bal. consi. 478. nu. 1. cū seq. vol. 4. Rebuf. in prac. benef. Titu. forma Vic. Arch. nu. 5. & 15. & de Vicario episcopi presbitero in spūalib. & tēporalib. & insimul indiuis constituto, Bero. consi. 22. num. 10. & 19. vol. 1. In quibus autem huiusmodi Vicarii administratio cōsistat, tradunt præcitati Doctores, & alij quos retuli in duabus qō. præcedentib. & latiore folio dicam inf. lib. 2. vbi est huius materię locus.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarij Foranei, qui.
- 2 Vicariorum Foraneorum species & qualitates, & nu. 4. cum seq.
- 3 Vicarij Foranei unde disti.
- 6 Decani rurales, nonnunquam Vicarij Foranei
- 7 Delegati ab episcopo ad vniuersitatem carum sumi Vicarij Foranei, & etiã delegati ad certū genus causarum, nu. 8.

QVAESTIO XIII.

Dixi est supra quod post Vicarios generales episcoporum reperiuntur et Vicarij Foranei, Ideo quero in proposito qui sint Vicarij Foranei Respondeo esse illos qui ab episcopis in certa parte delegati, vel ad certos actus deputantur, gl. in cle. 2. in ver. foraneo, vbi Ancar. & Car. de reser. & in c. 1. in ver. foraneus, de of. or. in 6.

& ibi Doc. & in rub. ff. de of. eius Fel. in c. cū cām, el primo, nu. 8. vbi Al. b. nu. 3. de of. dele. Maran. de ord. iud. par. 4. dis. 5. prin. n. 14. Natta ad Ale. cōf. 12. nu. 3. vol. 6. Francisc. Marcus q. Delph. 317. nu. 17. par. 1. Capra regula 12. nu. 8. Rolādus cōf. 75. nu. 17. li. 3. Didac. Couar. lib. prac. q. c. 4. nu. 8. 2 Quorū quidā ponebāt ab Archiepiscopis in dieccē suorum suffraganeorū, qui prohibebāt Indicib. à quibus appellatū fuerat ne pendēte appellatōne procederēt, licet cās non cognoscerēt dicti foranei, ad illorū differentiā, quos Archiepiscopus cōstituebat in sua Curia, vel quali forū tenētes Archid. Imol. & alij, in d. c. 1. in prin. post gl. 1. in ver. foraneus, Syl. in sum. in ver. Vicarius, nu. 4. Quidā verō cōstituitur ab Archiepiscopis, & Episcopis in Ciuitate tantū vel in certo loco, Card. in cle. 2. nu. 3. de reser. Et quidā in aliqua parte diocesis suum vel per parrochias, gl. in d. cle. 2. in ver. foraneo, & ibi Ioan. And. & Card. nu. 3. Nonnunquam sunt Decani rurales, c. adhuc extra de of. Archid. gl. in d. cle. 2. vbi Card. in fine, & Imol. nu. 33. Alii sunt delegati ad vniuersitatē carum scdm Bar. in l. 1. in ff. quis & à quo. Innoc. in d. c. 1. in ff. de off. ord. Abb. in c. relati, nu. 8. extra de of. dele. Alex. cōf. 12. nu. 2. & 3. lib. 6. Fran. Marc. d. q. Delph. 317. nu. 17. Didac. de prac. q. d. c. 4. num. 8. 8 Et alij constituuntur ad certos actus, gl. in d. cle. 2. in ver. foraneo, qui etiã dicitur delegati ad certū genus carum, quia certę causę in genere distinctę illi mādantur Bur. in l. more, nu. 14. ff. de iurisd. om. Iud. Salic. in l. à Iudice colu. 1. in ff. ver. quero ad declarationem vbi Castrensi, nu. 3. 6. de iud. Alex. in l. 1. nu. 76. & 77. ff. de offic. eius.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius specialis Episcopi, qui.

QVAESTIO XIII.

Sed quid si Vicarius fuerit quis ab Episcopo deputatus ad vñū actū specialem, vt pote ad absoluedum à peccatis occultis, & Apoltolica fedi referuatis p̄gna dispensatione, secū dum Concil. Trid. c. 6. sess. 24. in decreto de reformat. Respondeo hu-
 1 iusmodi Vicarium dici specialem, quia causa illi specialiter committitur, & ad illam specialiter deputatur ab Episcopo, d. c. 6. sess. 24. Couar. lib. prac. q. c. 4. nu. 8.

S V M M A R I V M.

- 1 *Capitulum sede vacante gerit vices episcopi, & nu. 3. Declaratur, nu. 9. & seq.*
- 2 *Vicarius dicitur esse à vice, quam gerit.*
- 3 *Summus Pontifex transmittit literas Capitulo sede vacante, tanquam Vicario Episcopi.*
- 4 *Capitulum sede vacante improprie est Vic. episcopi, proprie autem successor.*
- 5 *Successor & antecessor pro sua persona reputantur.*
- 6 *Capitulum sede vacante idem est cū episcopo. Infinita potest, quā non potest Vicarius. Similior est Vicarij potestas, quā capituli sede vacante.*
- 7 *Vicarius episcopi nō potest sine cū & mandato episcopi constituere Vicarium.*
- 8 *Capitulum sede vacante, Vicarium constituere tenetur.*
- 10 *Vicarius episcopi sine eius mandato, non potest omnia exercere.*

QVAESTIO XV.

Dixi et aliās, Capitulū, sede episcopali vacante cōnumerandū inter Vicarios episcoporum: id in proposito quaero, an dicatur propriē Vicarius episcopi, partem affirmatiuam probare videtur gl. in c. vnico in 2. notab. de maior. & obe. in 6. Innoc. in c. eā te. nu. 4. & seq. Dec. nu. 7. ver. successiue, extra de rescript. vbi

1 dicitur quōd Capitulum sede vacante gerit vices episcopi, & latē comprobatur Rebuf. in pract. benef. titu. de deuolut. nume. 58. cum pluribus sequent. ergo est Vicarius episcopi
 2 à vice quam gerit, iuxta rex. in l. vicarius. ff. de legat. l. 2. cum glo. in verbo rector. C. de off. eius qui vic. alie. gerit Siluest. in summa in verbo Vicarius, in prin. latē Per. Bellin. tract. de re milit. par. prima. tit. 17. de offic. vic. nu. 1. & 2. cum seq. Et huic capitulo tanquam Vicario episcopi litteras transmitti à summo Pontifice dicit Inno. in d. c. eam te. nume. 5.

Sed quōd non dicatur propriē Vicarius episcopi, neque procurator, sed successor episcopi sit, respondit Feder. de Sen. consil. 30. nu. 3. post glo. in d. c. vnico. de maiori. & obed. in 6. & hoc pro regula ponit Abb. in c. cū olim, in 1. notab. extra eo. & hæc est communis opin. recte Roman. consil. 506. nu. 13. in fi. vbi Mandos. in littera l. successor enim & antecessor pro vna persona reputantur. c. 1. extra de solu. cap. dilecti, de foro compe. & ad terminos nostros Innoc. in d. c. eam te. nu. 6. & 7. Feder. in dicto consil. 30. nu. 3. dicens Capitulum sede vacante, idem esse cum episcopo, & infinita posse, quæ non potest Vicarius, quæ sequitur Dec. in c. qm̄ Abb. nu. 15. ver. & videmus, extra de offic. deleg. Pauin. in tract. de potestate Cap. sede vacan. parte prima, quæst. 2. nu. 2. subdens strictiorem esse potestatem Vicarij episcopi, quā Capituli sede vacante, & quæst. 5. nume. 9. ad fin. inquit, quōd plura potest, quā Procurator, aut Vicarius episcopi: Prout et quia si capitulū Vicarius esset, Vicariū cōstituere nō posset quia regulariter Vicarius absque speciali ep̄i cōsensu & causa Vicariū cōstituere non potest. c. Clericos, & ibi Ioan. And. & Host. extra de offic. vic. Rota decisio. 378. in nouis, & ibi Pappaz. in apostilla Port. cōsi. 87. nu. 16.

At

De Vic. Episc. Lib. I.

At hoc est falsum, quia Capitulum sede vacante Vicarium constituere potest, Abb. in cap. irrefragabili, nu. 2. circa principium, extra de off. ord. post Hostien. ibi relatum & Felin. in c. cum olim, nu. 9. extra de maior. & obed. & hodiē tenetur ex Conc. Triden. in ca. 16. in decret. de reformat. aliaq; infinita potest, quæ non potest Vicarius Episcopi secundum supra allegatos, & latius Rebuf. dicit. de deuolut. à nu. 58. vique ad fin. tit. ergo sequitur, quōd Capitulum proprie non sic Vicarius Episcopi, sed successor. Nō obstat quōd Capitulum sede vacante gerat episcopi vices, secundum gl. in d. c. vn. cum alijs quæ supra in contrarium relata sunt, quia non inferunt necessariū, quōd sit Vicarius, sed quōd episcopi vicem suppleat, vt declarat glo. in c. si episcopus, in verbo, sed Capitulum vbi Doct. de supplē. neglig. Prælat. in 6. Nec semper fungitur vice episcopi vt in collationibus præbendarū est tex. in c. vnico, ne sede vacan. lib. 6. Ripa in d. c. eam te, nu. 47. Lancellot. in §. licet, cum glo. in verbo fungitur Inst. Iur. Can. de collat. Ideo propriē non est Vicarius episcopi, sed improprie secundum Feder. de Sen. d. consil. 30. num. 3. cum alijs superioribus adductis, quæ omnia aduertenda sunt, quia Vicarius episcopi etiam Generalis non omnia, quæ ad episcopalem spectant auctoritate gerere potest absque speciali mandato c. 2. & 3. de off. Vic. in 6. Fed. de sen. d. consil. 30. nu. 3. Rota de cis. 378. titu. de off. Vic. in nouis. Rolan. consil. 47. num. 21. & 45. volu. 1. & dicam latius infra suo loco, ergo nec est possit Capitulū prædicta facere si propriē episcopi Vicarius diceretur.

S V M M A R I V M.

- 1 *Capitulum sede vacante succedit Episcopo in his quæ illi competunt de in-*

re communi: non si de speciali vel delegato.

- 2 *Nemo plus Iurisdictionis in alium transferre potest quam ipse habeat.*
- 3 *Vicarius capituli sede vacante est Vicarius Iurisdictionis Episcopalis. Declaratur nu. 11.*
- 4 *Argumentum à coniugalibus siue deriuatis valet.*
- 5 *Vicarius capituli sede vacante debet vti carceribus & alijs ministerijs Episcopi.*
- 6 *Vicarius capituli sede vacanti non dicitur Vicarius Episcopi.*
- 7 *Capitulum sede vacante habet Iurisdictionem Episcopalem, & est episcopi successor.*
- 8 *Creare debet Vicarium ex Conc. Trid.*
- 9 *Vicarium ante Concilium Tridentinum, constituere non cogebatur, & per seipsum poterat exercere Iurisdictionem.*
- 10 *Non entis nulla sunt partes.*

QVAESTIO XVI.

Sed an Vicarius deputatus a capitulo sede vacante dicatur Vicarius episcopi, an vero Vicarius capituli. Vtilis est huiusmodi quæstio quando summus Pontifex mandat alternatiue episcopo vel eius Vicario absolutionem à peccatis, si iste enim erit Vicarius episcopi absolue re poterit, non si erit Vicarius capituli. Van sede vacante capitulū succedit episcopo in his, quæ illi competunt de iure cōi, nō si de speciali vel delegato competat Doc. in c. eam te vbi Fel. nu. 17. extra de refer. & in c. cum olim, extra de maior. & obed. in c. verū, nu. 17. extra de foro cōp. Dec. in c. quoniam Abbas, nu. 15. extra de of. deleg. Roma. consil. 56. vbi Mandos. in add. nu. 14. Dec. consil. 128. col. 1. Et ideo quemadmodum capitulū absoluere non posset, cum absoluit iure delegato, episcopo cōpetat secundum gl. in clem. 1. in ver. casus, de heret. Fel. in d. c. eā te, nu. 17. ergo nec

eiusdem capituli Vicarius, qui plus
 2 iurisdictionis habere non potest
 quam capitulum. I. nemo plus iuris.
 ff. de regu. iur. Fel. in practicato cap.
 eam te, nu. 17. Cucc. Inst. iur. cano. de
 offi. Vic. nu. 39. lib. 2. post Host. Frac.
 & alios à se cumulos. Dic ergo
 plures esse, qui dicerent prima fronte
 te talem esse Vicarium Episcopi,
 Quia glo. in clem. & si principalis, in
 ver. Episcopi, & ibi Card. nu. 15. &
 Imo. nu. 20. de rescrip. sentiunt illi
 3 esse Vicarium iurisdictionis Episco-
 palis, firmat Fel. in d. cap. eam te. per
 tex. in c. vnico. de maior. & obed. lib.
 6. ibi, ad quem episcopalis iurisdic-
 tio. ergo eodem modo dici poterit
 Vicarius Episcopi à quo deriuat epi-
 scopalis iurisdictione, arguendo à deri-
 uatis seu coniugatis, vt late scribit
 4 Euerard. in loco ab etymolog. nume.
 15. Pro ut etiam, quia debet iste Vi-
 5 carius vti carceribus Episcopi & a-
 lijs ministerijs, non autem capituli
 alijs habentis iurisdictionem, secun-
 dum Pauin. in tract. de offic. & pot.
 cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 9.
 per not. in clem. 1. de heret.
 Sed contrarium tenet glos. in d.
 clemē. & si principalis, in d. ver. epif-
 copi. de rescrip. vbi Imol. colum. 5.
 Dicens quod iste Vicarius est Epif-
 6 copalis iurisdictionis, non autem Epi-
 scopi, & eam sequitur Fel. in sepius
 allegato cap. eam te. nu. 17. ad finem.
 Pauin. d. q. 10. nu. 2. Lambert. de iure
 patron. lib. 2. par. 3. art. 7. 1. q. princ.
 nu. 3. Cucc. Inst. iur. cano. tit. de Vic.
 epif. nu. 39. lib. 2. Et ab hac sententia
 non puto recedendum, tum propter
 glo. auctoritatem, tum etiam quia Vi-
 carius iste gerit vicem capituli à quo
 deputatur, quia capitulum habet iurisdictionem
 7 Episcopalem sede vacante, & est Episcopi successor, Abb.
 in d. cap. cum olim. nume. 1. Feder.
 de Sen. confi. 30. nu. 3. post alios sur-
 perius relatos, Bursat. confi. 108. nu.
 25. in primo. vicesque gerit Episco-

pi. glo. in cap. vnico, in 2. not. extra
 de maior. & obed. in 6. Et pro hac iurisdictione
 exercenda hodie ex con-
 cil. Trid. cap. 16. sess. 24. in decreto de
 8 reform. debet creare Vicarium sede
 vacante. Nam antea poterat per se
 9 ipsum exercere iurisdictionem, nec
 cogebatur constituere Vicarium,
 Abb. in cap. irrefragabili, nu. 2. circa
 princ. extra de offic. ord. Fel. in d. c.
 cum olim. nume. 9. extra de maior. &
 obed. Nec scio videre, quam aliam vi-
 cem gerat iste Vicarius, nisi illius, à
 quo habet iurisdictionem. Nec Epi-
 scopus qui non adest sede vacante, da-
 10 re potest illi iurisdictionem, cum
 non entis nullę sint partes, l. 2. ff. de
 vsufr.

Non obstant ea que superius addu-
 cta fuerunt in contrarium, quia licet
 glo. in d. clemē. & si principalis, di-
 cat hunc Vicarium à capitulo depu-
 tatum, esse Vicarium Episcopalis iurisdictionis,
 tamen intelligitur quod
 sit Vicarius illius iurisdictionis,
 11 quę est in capitulo in quantum re-
 presentat Episcopum, non autem to-
 tius episcopalis iurisdictionis, quę
 non transit in capitulum, vt decla-
 rat Felin. in sepius allegato capit.
 eam te, nume. 17. ad finem, post Car-
 din. in dicta clemē. 2. nume. 15. de
 rescrip. Et potest esse iste Vica-
 rius episcopalis iurisdictionis, cum
 gerat vicem capituli successoris epi-
 scopi, non autem Vicarius episcopi.
 Quia vacante sede episcopali re-
 manet episcopalis iurisdictione ipsi ca-
 pitulo, secundum supradicta, cum qui-
 bus concordat tex. in c. vnico ibi, ad
 quem iurisdictione episcopalis, de ma-
 iori. & obed. lib. 6. & in dicto cap.
 16. sess. 24. in decreto de reform.
 apud Concil. Triden. Neque su-
 mi potest argumentum à nomine
 deriuato ab episcopo, quia vt vide-
 mus datur episcopalis iurisdictione se-
 de episcopali vacante, & sic Episcopo
 non extante, d. c. vnico, & d. c. 16. ne-
 que

que possumus vllum habere respec-
 tum ad episcopum, qui non extat
 cum non entis nullę sint partes, d. l.
 2. ff. de vsufruc.

S V M M A R I V M.

1 Archidiaconus, an sit Vicarius episcopi,
 & quando, remissive tamen.

QVAESTIO XVII.

1 QVæro etiam, an Archidiaconus
 sit Vicarius episcopi. Dixi supra
 q. 3. nu. 14. cum seq.

S V M M A R I V M.

1 Archipresbiter, an & quando sit Vica-
 rius episcopi, remissive.

QVAESTIO XVIII.

1 Sicut etiam quæro, an Archipres-
 biter sit Vicarius episcopi? dixi su-
 pra, q. 3. nu. 16. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Decanus ruralis, an sit Vicarius episco-
 pi, remissive.

QVAESTIO XIX.

1 Item etiam quæro, an Decanus ru-
 ralis dicatur Vicarius episcopi? Re-
 pō deo, quod est foraneus Vicarius,
 vt dixi sup. q. 13. nu. 6. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Officialis foraneus episcopi est proprie
 Vicarius.
 Contra, nu. 3. cum seq.
 Ampliatur, nu. 6.

Declaratur, nu. 10.

- 2 Vicarij foranei episcopi ordinarij vocan-
 tur, quando sunt delegati ad vniuer-
 sitatem causarum, & nu. 10.
- 3 Vicarius proprie dicitur, qui gerit vicē
 Ordinarij in loco, in quo ipse ordina-
 rius sedet.
- 4 Vicegerens ordinarij in alio loco, quam
 illo quo sedet ordinarius, non dicitur
 Vicarius, sed delegatus, & nume-
 ro 8.
- 5 Delegatus gerit vicem delegantis.
- 7 Vicarij episcoporum deputati certa pas-
 te diocesis, & in loco quo foranei offi-
 ciales constituuntur, dicuntur delega-
 ti ad vniuersitatem causarum.
- 8 Vicarij foranei non gerunt vices episco-
 pi in loco, & Tribunali que solet red-
 dius ab episcopo.
- 9 Siluest. in summa, in ver. Vscario, nu. 4.
 consultatur.
- 11 Vicarij foranei episcoporum, quando-
 que generalēs dicuntur.
 Declaratur, nu. 12.

QVAESTIO XX.

Rvrsus quæro secundum ordinē,
 an Vicarius siue officialis fora-
 neus episcopi dicatur propiē Vica-
 rius. Partem affirmatiuam probat
 glo. in clemē. 2. in ver. foraneos, de
 rescrip. Dicens huiusmodi officialē
 gerere vices episcopi in illa parte die-
 cesis in qua fuit constitutus, ergo est
 1 Vicarius a vice quam gerit dicendus
 secundum ea, quę dixi supra, q. 1. nu-
 me. 3. & comprobant De et. in rub. ff.
 de offic. eius, & in clemē. 2. de re-
 script. Abb. in cap. causam, il primo,
 nume. 7. Fel. nume. 8. extra de c. ff. de
 leg. Bertach. de epif. par. 8. lib. 4. titu-
 de Vic epif. nu. 17. Maran. de ord. iud.
 4. par. dist. 5. prin. nume. 14. Siluest. in
 sum. in ver. Vicarius, num. 4. Nat. ad
 Alex. confi. 12. nume. 3. in 6. Qui ap-
 2 pellant hos officiales Vicarios fora-
 neos siue rurales, & ordinarios etiā

& Generales, quando delegati sunt ab episcopis ad vniuersitatem causarum certi loci.

- 3 Sed contrarium tenet Bart. in l. r. in fi. ff. quis & a quo, dicens illum intel ligi Vicarium, qui gerit vices Ordinarii, in eodē loco & Tribunali, quo ipse Ordinarius, quem sequutus est Maran. d. 5. dist. nu. 3. Alex. conf. 12. nu. 2. in 6. Beroach. d. Tit. de Vic. ep. sco. nu. 8. Couar. de prac. quæst. ca. 4. nu. 8. Alioquin secundum ipsos qui non sedet, in eodē loco quo ordinarius, non esse Vicarium sed delegatum. Et ideo cum foraneus Vicarius non gerat vicem episcopi in eodē loco, quo episcopus, non videtur proprie Vicarius appellandus. Hanc etiam partem probat glo. in d. clem. 2. in ver. foraneos, dum inquit
- 4 Officiales foraneos episcopi esse delegatos, quam sequuntur ibi Ancar. colum. 2. & Card. Archid. in ca. 2. de consuet. in 6. Hostien. de of. Vica. num. 2. Innoc. in cap. Romana de off. ordin. in 6. Fel. in rub. num. 41 extra de off. delega. Alexan. & alii in d. rub. de of. eius & d. consil. 12. nu. 2. Bertach. in d. Tit. de Vic. episc. nu. 16. Couar. d. c. 4. nu. 8. Non obstat gloss. supra adducta in contrarium, quia responderetur, verum esse quod isti foranei, officiales gerunt vices, episcopi in illa parte diœcesis seu in illis actibus in quibus fuerunt constituti sed tamen vt delegati, quia delegati, sunt, vt superius dictum fuit & tradunt omnes supra relati, & Delegati gerunt vices delegantis
- 5 Alex. in d. rub. nu. 16. in fin. ff. de of. eius. Card. in clem. 2. num. 3. de off. Vica. Menoch. de arb. iud. libr. 1. q. 12. num. 5.
- 6 Ampliatur supradicta conclusio, vt vere, & proprie officiales foranei non sint Vicarii, etiam si Episcopus sine eius Generalis, Vicarius diceretur, Facio vos Vicarios in illa parte Diœcesis, & loco in quo sunt

depurati. Quia tales dicuntur Delegati ad vniuersitatem causarum, non autem Vicarii, secundum Bar. in l. r. in fi. ff. quis, & a quo, Maran. de ord. iud. d. 4. part. dist. 5. prin. uu. 8. Alexan. d. conf. 12. num. 3. Couar. d. ca. num. 8. ea ratione, quia non gerunt Episcopi, vices in eodē loco & Tribunali, quo solet episcopus secundum præallegatos, & Inno. in d. c. Romana ad finem Hostien. d. Tit. de offic. Vic. num. 2. in fin. Bertach. d. Titu. de off. Vica. episc. num. 8. Rebus. in prac. benef. Tit. de Vica. episc. num. 6. Ex quibus confutatur Syluest. in sum. in ver. Vicarius, num. 4. qui vocat istos Foraneos ne dum Vicarios, verum etiam Generales, & etiam Ordinarios.

- 10 Declaratur supradicta conclusio, vt proprie Vicarii nō dicantur, sed largo modo, cum gerant largo modo, vices secundum Alexan. in d. rub. num. 16. post glo. in d. clem. 2. in ver. Foraneos, Abb. in cap. quis contra colu. 20. extra de foro comp. quem refert Fel. in c. causam, el primo, nu. 8. extra de of. deleg.
- 11 Ampliatur hec declaratio vt secundum generalitatem causarum vel actuum ipsis commissorum, dicantur etiam Vicarij Generales. Syluest. in ver. Vica. num. 4.
- 12 Intellige tamen secundum quod Syluest. in d. summa. in ver. Vicarius, num. 4.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius foraneus dicitur Episcopi sui delegatus.

QVAESTIO XXI.

EX præmissis etiam absoluta remanet conclusio, quod Vicarius foraneus dicitur esse episcopi sui delegatus, quod est in sequenti quodae cōprobabo, & latius q. 55. li. 2. ubi vide,

S V M M.

S V M M A R I V M.

- 1 Delegatus ad vniuersitatem causarum, quis? & nu. 2.
- 2 Delegatus ad certum genus causarum, quis? & nu. 4.
- 3 Delegatus ad quasdam causas in genere distinctas dicitur ordinarius.
- 4 Forma litterarum Vicarius foranei est inspicienda ad cognitionem delegata iurisdictionis.
- 5 Vicarius foraneus constitutus ab episcopo ad vniuersitatem causarum alicuius loci dicitur delegatus ad vniuersitatem causarum.
- 6 Vicarius foraneus constitutus ad aliquos actus, vel ad aliquas causas in genere distinctas, dicitur delegatus ad certum genus causarum.
- 7 Vicarius specialis, quando simplex delegatus dicitur.
- 8 Vicarij foranei tribus modis deputantur, & quibus.
- 9 Delegatorum differentia, quae, remissive.
- 10 Delegatus ad vniuersitatem causarum ordinario aequiparatur.
- Contra, nu. 13.
- Communis, nu. 14.
- Certa in quibusdam casibus, nu. 15.

QVAESTIO XXII.

Alia etiam ex prædictis quaestio Amanare videtur, An. si Vicarius episcopi foraneus, dicatur delegatus ad vniuersitatem causarum, an vero ad certum genus, itē an simplex delegatus.

- 1 Pro intellectu huius quaestiois aduertendum cenfeo, quod delegatus ad vniuersitatem causarum dicitur ille, cui omnes causae vnius territorij committuntur, vel vniuersitatis, secundum glo. in l. r. in prin. ver. q. b. eo. ff. quis, & a quo, ubi Bar. in vltimis verbis, Sal. in l. a iudice, col. 1. in fi. ver. quare ad declarationem, & ibi Fel. nu. 8. C. de iud. Castren. in l. 2. ff.

de off. eius, Fel. in c. causam matrimonio nij, nu. 7. ad fi. ext. de off. deleg.

- 2 Et iste delegatus dicitur ad vnum corpus, & ad vnum totum cōplectēs multa corpora, arg. l. hæreditas, ff. de verb. sig. l. peculium, la. 4. ff. de pecul. l. quod dicitur, ff. de impens. in rebus dotal. fac. & not. per Doct. in rub. ff. sol. mar. Delegatus vero ad certū genus causarum dicitur ille, qui est constitutus ad omnes causas, puta mutui, vel fideicommissi, vel verentes inter Titium, & Sempronium, Sal. in d. l. a iudice, col. i. in fi. ver. quare ad declarationem, Castren. nu. 3. Franc. in d. c. cum causam, col. fi. ext. de off. deleg. Vel ad quasdam causas in genere distinctas, Bar. in l. more, nu. 4. Soc. nu. 17. ff. de iurisd. om. iud. Alex. in l. r. nu. 78. ff. de off. eius, Alci. i rub. nu. 5. de of. ordin. in 6. Menoch. de arbit. iud. lib. 1. q. 12. nu. 8. & 9. Subdēs huiusmodi delegatum recte dicitur ordinariū. Si ergo quaeritur, an Vicarius foraneus episcopi sit delegatus ad vniuersitatem causarum, an vero ad certum genus, inspicienda est forma cōstitutionis Vicarij foranei, siue litterarum testimonialium tāquā cōstituentium essentiam horum delegatorum. l. Iulianus, ff. ad exhib. & in specie nostra, Bal. in l. aliquando, nu. 4. ff. de off. procons. post Bart. in l. Vicarius, ff. de leg. Car. in cle. i. nu. 17. & seq. de off. Vic. Abb. in c. tna, nu. 5. ext. eod. & conf. 88. nu. 6. col. 5. vol. 1. Dec. conf. 66. nu. 4. Pet. Bell. in tract. de re mil. lib. 1. par. 1. tit. 17. de offic. Vic. nu. 7. Et ideo si foraneus erit cōstitutus ad vniuersitatem causarum alicuius loci diœcesani, iste quidē dici poterit delegatus ad vniuersitatem causarum, secundum Bar. in d. l. r. in fi. ff. quis & a quo, Abb. in cap. si quis contra, 20. col. extra de foro compe. Imo. in clem. 2. nu. 34. de rescrip. Fel. in d. c. cum causam, num. 7. circa mediū, ext. de off. deleg. post Abb. nu. 7. & idē Fel. in rub. nu. 4. & in c. relati, nu. 8.

nu.8. eo. tit. Alex. conf. 12. num. 3. vbi Nat. in addit. lib. 6. Sin autem Vicarius foraneus constitutus erit ad aliquos actus, vel ad aliquas causas in genere distinctas, dicetur delegatus ad certum genus, secundum supradicta. Et eadem forma inspecta cognoscisci poterit Vicarius specialis siue simplex delegatus, vt si aliqua causa specialis committeretur ab episcopo alicui, qui propterea specialis Vicarius, vel delegatus diceretur, Felin. in d. rub. num. 4. ext. de off. deleg. Franc. in c. dilecti, in 3. q. extra de ap. pel. Couar. lib. prac. q. cap. 4. num. 8. Concil. Trident. cap. 6. sess. 24. in decreto de reform.

10 Que omnia in practica vtilia sunt. Nam istis tribus modis Vicarij foranei deputari solent, secundum Felin. in d. rub. num. 4. & supra dixi, q. 13. & ex his cognoscuntur qualitas, & natura Vicariorum foraneorum, vt animaduertit Imo. in clemen. 2. num. 34. in fi. de rescrip. & differentia delegatorum, de quibus Barto. in d. l. more, vbi Alexand. & alij, presertim

12 propter delegatum ad vniuersitatem earum, qui ordinario æquiparatur secundum glo. in d. l. a iudice, in fine vbi Ias. nu. 8. & in c. statutum. §. insuper, in ver. moderatas, de rescri. in 6. Bal. in l. si vt proponis. col. 3. ver. quid si delegatus. C. quomodo, & quando iud. & in specie nostra no. Felin. in d. cap. causam, num. 7. circa medium, Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 66. nu. 3. 1. Vant. de nullit. tit. de null. ex defec. iurisd. ord. num. 178. Cæphal. conf. 359. nu. 21. in 3.

13 Et licet multi sentiant contrarij, vt Abb. in c. relatum, num. 7. ext. de offic. deleg. Alex. in d. l. more, nu. 26. in fine, Dec. num. 32. & in d. ca. cum causam, in fine.

14 Tamen præcedens opinio est communis, teste Vant. dicto titu. de null. ex defec. iurisd. ord. nu. 178. Cæphal. d. conf. 359. num. 21. in 3.

15 Et certa in multis casibus in quibus ordinario æquiparatur, vt per Doc. in d. l. a iudice, & in d. cap. cum causam, post glo. in d. ca. statutum, in ver. moderatas, Ias. in l. vni. nu. 8. vsq; ad finem, ff. de re iud.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius foraneus, in quibus differat a Vicario generali.
- 2 Vicarius foraneus, qui?
- 3 Vicarius generalis, qui?
- 4 Vicarius constitutus ab episcopo limitate ad Civitatem tantum, non dicitur generalis.
- 5 Vicarius generalis episcopi est ordinarius.
- 6 Foraneus Vicarius est delegatus.
- 7 Vicarius generalis censetur vna, & eadem persona cum episcopo.
- 8 Appellatio a sententia Vicarij generalis ad episcopum non datur.
- 9 Appellatio datur a Vicario foraneo siue delegato episcopi, ad episcopum siue eius Vicarium generalem.

QVAESTIO XXIII.

Licet Vicarius foraneus, quandoque sit delegatus ad vniuersitatem causarum, vt dixi supra in præcedenti q. Differt tamen in pluribus a Vicario generali episcopi, siue principali. Nam foraneus constituitur in certo loco, vel in certa parte diocesis, vel ad certos actus, glo. Anchara. Card. & Imo. in clemen. 2. in ver. foraneus, de rescript. Inno. & alij in c. Romana, in fi. de offic. ord. in 6. & in cap. Romana, de appell. in 6. Doct. in rub. ff. de offic. eius. Generalis vero, qui super eodem loco, & Tribunali episcopi gerit vices episcopi cognoscendo causas spectantes ad illum forum, Bart. in l. i. in fi. ff. quis, & a quo, Anchar. in clemen. 2. num. 3. col. 1. Imo. num. 17. & 18. Card. num. 3. de rescrip. Abb. in ca. relatum, num. 8.

EXTRA

extra de offic. delega. Maran. de ord. iud. 4. par. in 2. distin. princ. num. 8. Rebuff. in pract. benef. tit. de Vicar. episc. num. 6. Rolan. conf. 75. nu. 17. in 3. Didac. de prac. q. cap. 4. num. 8. Cuc. Inst. iur. can. de Vic. episc. nu. 131.

4 Cum declaratione tamen, quod non restringatur ad solam Civitatem, secundum Card. in d. clemen. nu. 3. ea ratione, quia tunc non faceret idem concistorium cum episcopo, & per consequens non diceretur Vicarius generalis. Rursus Vicarius generalis episcopi est ordinarius, ca. Romana, de appell. in 6. glo. in c. 2. in ver. ordinariam, vbi Host. num. 2. de off. vic. in 6. Archid. in c. 2. de consuetu. in 6. Innoc. in d. c. Romana, de offic. ord. in 6. Anchar. Imo. & Card. in d. cle. 2. de rescrip. Abb. in c. decernimus, nu. me. 12. extra de iud. Alexan. in rub. num. 17. vbi Ias. num. 2. de off. eius, & hæc est communis opinio, vt Doct. restantur in d. rub. & Couar. lib. 3. variar. resolu. cap. 20. num. 4. Vicarius vero foraneus est delegatus, glo. in dicta clemen. 2. Bart. in d. l. i. in fine, Host. in d. c. Romana, Alexan. & alij in dicta rubri. ff. de off. eius, Alexan. conf. 12. nu. 3. in 6. Maran. d. 2. distin.

7 princ. nu. 8. Couar. d. c. 20. nu. 4. Tercio Vicarius generalis censetur vna, & eadem persona cum episcopo, & facit idem auditorium, & concistorium cum episcopo, c. 2. vbi Archid. de consi. in 6. d. c. Romana, de appell. eo. lib. 6. glo. in d. clemen. 2. Faber in §. item si adhuc, nu. 5. Instit. mand.

8 Et ideo a sententia Vicarij generalis non datur appellatio ad episcopum tanquam ab eodem ad se ipsum, d. ca. Romana, vbi Innocen. & Archid. de appell. in 6. & idem Innocen. in d. c. Romana, in fi. de offic. ord. in 6. Ber tach. in tract. de episc. tit. de Vic. episc. nu. 17. Rebuff. in pract. benef. tit. de Vic. episc. nu. 6. Secus a sententia Vicarij foranei a quo datur appellatio ad episcopum siue ad eius Vicarij

generalem secundum Doct. præcitate, & Card. in d. clemen. 2. num. 24. Ioan. And. in d. c. 2. de consuetu. in 6. Rot. decis. 350. & 371. de offic. Vicar. vbi Papaz. in apost. Abb. in rep. cap. si quis contra, num. 35. extra de foro competen. & hæc est magis communis opinio, vt testatur Couar. dicto cap. 20. nu. 4. & dicam latius infra, libro tertio, quæstio. 1. & sequen. vbi etiam vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius generalis, & Vicarius principalis episcopi, sunt idem.

QVAESTIO XXIII.

AN etiam Vicarius generalis sit idem, quod Vicarius principalis episcopi? Respondeo, quod sic, vt dixi supra, quæst. 3. num. 26. cum seq. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi in spiritualibus tantum constitutus non est generalis. Contra, nu. 4. Declaratur, nu. 5.
- 2 Capitulum sede vacante, vel eo negligente visitator ab Archiepiscopo creatus administrat duas species episcopalis iurisdictionis.
- 3 Vicarius episcopi in spiritualibus deputatus cum iurisdictione, differat a deputato sine iurisdictione.
- 6 Generalitas regulatur secundum naturam rei de qua loquitur dispositio.

QVAESTIO XXV.

VERO iterum, an Vicarius episcopi in spiritualibus tantum constitutus dicatur Vicarius generalis? partem negatiuam tenet Pavin.

vin. in tracta. de offic. & pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 6. in fi. Rebuff. in prac. benef. titu. de Vic. episc. nu. 18. & tit. de deuol. nume. 59. & de forma Vic. Arch. nume. 16. quem sequitur sui Io. Iac. Melill. in opusc. de præced. Vic. c. 1. nume. 5. moti ex tex. in c. pen. de supplen. negl. præla. in 6. Vbi sede vacante capitulum, vel eo negligente visitator ab Archiepiscopo creatus administrat duas species iurisdictionis episcopalis, videlicet temporalem & spirituales, quasi quod superstiti temporali iurisdictione tanquam specie iurisdictionis episcopalis Vicarius in alia tantum constitutus, non sit generalis, & alibi dicit Rota decis. 37 r. nu. 1. differentiam esse inter Vicarium Episcopi in spiritualibus deputatum cum iurisdictione, & sine iurisdictione post Ioan. And. Pau. Zenzel. & Guil. in cle. 2. de rescrip. Sed contrarium probat tex. in ca. cum nullus, S. episcopo, de tempor. ord. in 6. Concil. Trident. in c. 1. 2. 3. & 4. sess. 13. in decreto de reser. Vbi Vicarius episcopi in spiritualibus appellatur generalis firmat Feder. de Sen. q. 302. nume. 4. ver. his verbis in ter eius consilia. Nec aduersantur, quæ superius adducta fuerunt in contrarium, quia lo cum habent in ea specie iurisdictionis ad quam generalitas Vicarij, qui tantum in spiritualibus deputatur, restringi debet. Nam generalitas regulatur secundum naturam rei de qua loquitur dispositio. I. sed si adijciatur. ff. pro soc. l. 1. §. 1. ff. de off. procu. Cæsar. Soc. consil. 145. nume. 44 in primo, Crauet. consil. 186. nume. 5. Cæphal. consil. 77. nume. 88. in primo. Et ideo cum dispositio Vicariatus loquatur de generalitate spiritualium, ad huiusmodi spiritualia tantum generalitas restringi debet, non autem ad temporalia, & ita declarando vtraque sententia conciliatur.

- 1 Vicarius episcopi in temporalibus tantum constitutus non dicitur generalis. Declaratur, nu. 3.
- 2 Iurisdictione episcopi comprehendit spiritualia, & temporalia.
- 4 Vicariatus episcopalis generalitates duas sunt.

QVAESTIO XXVI.

Sed quid econuerso: an Vicarius Episcopi in temporalibus tantum constitutus dicatur generalis, Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. episc. & in forma Vic. Arch. nu. 16. dicit quod non, quem sequitur Io. Iac. Melill. in tract. de præced. Vic. c. 1. nu. 5. Cum enim generalitas episcopalis iurisdictionis spiritualia, & temporalia comprehendat, c. pen. & vlt. de supplen. negl. præla. in 6. Bal. consil. 478. num. 1. cum seq. volumine 4. Vicarius in vna specie tantum constitutus non erit generalis cum aliam non comprehendat, iuxta regulam l. in agris, ff. de acquir. rer. dom. cum vulg. & in terminis Prosper Paseth. consil. 43. nu. 4. Declaratur, vt non procedat quoad generalitatem restrictam, & limitatam ad temporalem iurisdictionem tantum, in quo est Vicarius constitutus, quia in illa erit generalis secundum ea, quæ dixi supra in proxima q. præcedenti, & tradit Siluest. summa in ver. Vicarius, nu. 4. Et ideo videmus in foro episcopali duas dari generalitates Vicarij, vna in spiritualibus, & altera in temporalibus, vt docet formul. Rom. fol. 245. exemplo litterarum testimonialium, in quibus huiusmodi Vicarij generales appellantur, & deputantur, & in dies videmus in Breuibus summi Pontificis ad episcopos transmissis Vicarios eorum generales in spiritualibus vocari. Sub hac forma Verabili

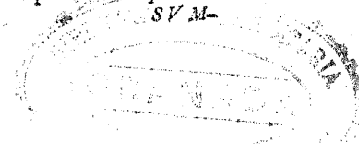
nerabili fratri episcopo Fanen. sine dilecto filio eius vicario in spiritualibus generali.

- 1 Vicarius simpliciter constitutus ab episcopo, intelligitur constitutus generalis in spiritualibus. Ampliatur, nu. 6. 3. 10.
- 2 Mandatum iurisdictionis simile est m. dato Procuratoris.
- 3 Procurator is intelligitur in dubio, cui vniversa negotia mandata sunt.
- 4 Spiritualia sunt digniora temporalibus.
- 5 Digniora censeantur in dubio demum lata.
- 7 Forma litterarum testimonialium Vicariatus est attendenda.
- 9 Vicarius episcopi in spiritualibus dignior est vicario in temporalibus.
- 10 Vicarius constitutus in vna diocesi ab episcopo qui habet plures dioceses, dicitur etiam in altera constitutus.

QVAESTIO XXVII.

Vbi autem vnicus Vicarius ab Episcopo constitutus fuerit simpliciter absq; expressione spiritualitatis, & temporalitatis, tunc censebitur constitutus in spiritualibus generalis, Diaz in prac. crim. cano. c. 3. nu. 3. post Fede. de Sen. q. 302. nu. 4. verbi ex his verbis. Quamuis iste Doctor loquatur quando eps facit vnum Vicarium generalem, nõ si simpliciter illum constituat. Sed hæc conclusio ex alio probatur. Nam mandatum iurisdictionis simile est Procuratoris mandato, vt per l. & quia, ff. de iurisd. om. iud. respondit Abb. consil. 87. nu. 2. in primo, post Inno. in c. fuscitata, extra de rescrip. in integ. Ac vbi mentio fit de Procuratore, de illo intelligitur, cui vniversa negotia mandata sunt, l. ediles. §. procuratoris. ff. de edil. edic. Bald. in l. fi. colum. 2. C. de edil. acc. & in l. prima, in prima oppo. C. etiam per Procur. c. petito, vbi

Canonista, extra de proc. ergo p. cõ sequens qñ Vicarius erit simpliciter constitutus dicitur constitutus generalis in spiritualibus tãquã illi vniversa negotia spiritualia censeantur mandata. Ea ratione quia spiritualia digniora sunt temporalibus, c. solite vbi Doc. extra de maior. & obed. Et digniora censeantur in dubio de mandata, glos. in clem. 2. in ver. principalis, extra de reser. & in c. quoniam Abb. in ver. substitutum, in fine, extra de of. del. g. faciunt in proposito congesta per Tiraquel. de retractu. l.igna. §. 30. glos. l. num. 15. cum pluribus sequen. Ampliatur, etiam si creatus fuerit simpliciter officialis, quia adhuc huiusmodi appellatione veniet Vicarius generalis, Feder. d. q. 302. nu. 4. Diaz d. c. 3. nu. 3. ea ratione, quia ista vocabula, Vicarius & officialis, sunt synonyma & vnum, & idem, vt late dixi supra, q. 7. Intellige, nisi forma testimonialium litterarum Vicariatus aliud suaderet, Siluest. summa, in ver. Vicarius, num. 4. verbi quia tamen in Italia, ista enim forma attendenda est tãquam essentiam tribuens, l. Iulianus. ff. ad exhiben. cum. l. diligenter. ff. mada. c. cum dilecti, vbi late Fel. col. 6. ver. de forme obseruatiã, extra de rescrip. Abb. in c. tua, num. 5. extra de offic. Vic. qui in specie nostra loquitur. Secundo ampliatur, etiam si Vicarius esset generaliter constitutus, nõ autem simpliciter. Nam adhuc dicitur constitutus generalis in spiritualibus. Fede. d. q. 302. num. 4. verbi ex his verbis, ea ratione quia is dignior est Vicario generali in temporalibus, d. c. solite, extra de maior. & obed. & in dubio censeantur mandata digniora vt superius dictum fuit. Tertio ampliatur etiã si eps duas hæret dioceses, quia constitutus in vna cõsetur et in altera constitutus, Card. in cle. 2. q. 2. de rescrip.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius constitutus ab episcopo generaliter ad conferendum omnia, & quaeunque beneficia certi loci, dicitur Generalis.
- At contra, nu. 2.
- 3 Concilium Lateranense prohibet specialem facultatem concedendi collationes beneficiorum alteri, quam Vicario generali episcopi.
- 4 Vicarius constitutus generaliter ad conferendum beneficia certi loci dicitur delegatus ad certum genus causarum.
- 5 Delegatus ad certum genus causarum, quis?
- 6 An sit Vicarius foraneus episcopi.
- 7 Vicarius episcopi proprie, quis? & numero 8.

QVAESTIO XXVIII.

- D**Vbitari etiam solet, an Vicarius constitutus ab episcopo generaliter ad conferendum omnia, & quaeunque beneficia certi loci, dicatur
- 1 Vicarius generalis. Nam partem affirmatiuam tenuit Barba. in clem. 2. de rescript. & Rebuff. in prac. benefic. tit. de Vic. epif. nu. 23. quorum opinio nulla ratione comprobatur.
 - 2 Sed credo quod iste Vicarius non sit generalis, nec Vicarij nomen mereatur, quia Vicarius generaliter constitui debet, & generalitas non est restringenda tantum ad collationem beneficiorum ne fraus fiat Lateranensi Concilio prohibenti speciales istas facultates concedendi collationes beneficiorum alteri, quam Vicario generali. c. fi. vbi gl. & Doct. de offic. Vic. c. constitutus, & c. fi. extra de concess. preb. Doct. in c. delib. rationem, de off. leg. in 6. Rot. decis. 397. in princ. vbi Papaz. in annot. Rebuff. in pract. benefic. tit. forma Vicar. Archiep. nu. 3. & 9. Tum etiam quia talis constitutus ad conferendum ge-

neraliter beneficia certi loci, dicitur constitutus delegatus ad certum genus causarum, secundum Barto. in l. more, nu. 14. ff. de iurisd. om. iud. Alexan. in l. 1. nu. 76. & seq. ff. de offic. eius, Salic. in la iudice, col. 1. in fine, ver. quæro ad declarationem, vbi Castren. nu. 3. C. de iud. dum volunt illum esse delegatum ad certum genus causarum, cui causæ distincte in genere mandantur, & per consequens erit Vicarius foraneus, cum ad certos actus fuerit constitutus, vt per gl. in clement. 2. in ver. foraneos, de rescript. & in c. 1. vbi Innocen. de offic. ord. in 6. Host. in summa de offic. vic. nu. 2. Alex. in rub. num. 16. ff. de offic. eius, & sic non erit proprie Vicarius secundum Bar. in l. 1. in fi. ff. quis, & a quo dum inquit, illum intelligi Vicarium, qui gerit in eodem loco uices ordinarij, in quo ipse ordinarius iudicare solet, alias esse delegatum, & non Vicarium, etiam si speciali titulo vicarij crearetur, & Bar. sequitur Maran. de ord. iudi. in 4. par. distin. 5. princ. nume. 8. Didac. de prac. quæst. c. 4. nu. 8.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius constitutus ab episcopo in Ciuitate tantum in qua residet, dicitur foraneus, non autem generalis.
- 2 Vicarius episcopi restrictus ad Ciuitatem tantum non facit idem concistorium cum episcopo sicut facit Vicarius principalis.
- 3 Vicarius generalis, & Vicarius principalis episcopi sunt idem. Contra, nu. 4. Communis, nu. 5.
- 6 Facit vnus eorum idem concistorium, quod alter.
- 7 Ordinarius dicitur vnus eorum, sicut alter.
- 8 Vicarius simpliciter constitutus ab episcopo in Ciuitate, dicitur etiam constitutus in diocesi.

9 Cui-

- 9 Ciuitatis cura commissæ dicitur commissæ curæ districtus.
- 10 Ciuitate alicui concessa tota eius iurisdictione concessa dicitur.
- 11 Ciuitate episcopo concessa, intelligitur concessa diocesis. Contra, nu. 12. Communis, nu. 14.
- 13 Vrbs appellatione non venit diocesis.
- 15 Vicarius Papa positus in aliqua Vrbe dicitur positus in eius territorio.
- 16 Vicariatus forma seruanda.

QVAESTIO XXIX.

- S**ed nec illud omittendū est, quod Vicarius ab episcopo constitutus in Ciuitate tantum in qua residet ipse
- 1 episcopus, & eius ecclesia, non erit appellandus generalis, sed foraneus, Anchar. in clement. 2. col. 1. vbi dat exemplum de Vicario Patriarchæ Aquilegensis, constituto in Aquilegia, cum tamen Patriarcha morâ trahat in Vtino, & Grandensis Venetijs, Card. num. 2. vbi Franc. in addit. Imo. nume. 19. de rescript. ea ratione
 - 2 fundamentali, quia ita restrictus ad Ciuitatem duntaxat non facit idem concistorium cum episcopo sicut facit vicarius principalis, secundum gl. in d. clement. 2. in ver. foraneos, ca. 2. cum glo. in ver. officialis, de consuet. in 6. in c. Romana, in princ. versic. ad se ipsos, vbi Io. And. de appel. in 6. Innocen. in c. Romana, de off. ord. in 6. Rot. decis. 371. in no. Paris. consi. 89. nu. 10. in 4. Et ideo non poterit dici vicarius principalis, & per consequens, nec generalis, cum nulla sit differentia inter vicarium principalem episcopi, & generalem, secundum gl. in dicta clement. 2. in ver. foraneos, vbi Anchar. col. 1. Card. nu. 3. & 24. Imo. nume. 17. cum seq. & sic erit vicarius foraneus.
 - 4 Et licet Laur. in d. clement. 2. relatus per Card. ibi faciat differentiam inter vicarium generalem, & princi-

palem, nihilominus contrariam sententiam probant Card. Anchara. & Imo. dicto loco. Quorum sententia verior videtur, quia per glo. in dicto ver. foraneos, nulla inter istos constituitur differentia, & idem concistorium facit cum episcopo vicarius generalis, quod facit vicarius principalis, d. ca. 2. cum glo. in ver. officiali, de de consuet. in 6. iunctis alijs, quæ supra proxime dicta sunt, & vnus dicitur ordinarius sicut alter, Card. in dicta clement. num. 3. Innocen. in dicto cap. Romana, in fine, de offic. ordin. in sexto.

Declaratur ista conclusio, vt procedat, quando vicarius ab episcopo constitutus esset limitate ad Ciuitatem, sicut loquuntur Doct. præalligati, secus si simpliciter esset constitutus, quia tunc erit quoque constitutus in diocesi, & per consequens dicitur generalis. Et hoc probatur: nam commissæ cura ciuitatis dicitur

- 9 commissæ cura districtus. l. 2. §. cum vrbem, ff. de off. pref. vrb. Abb. & Fel. in c. Rodolphus, nume. 8. extra de rescript. & concessa alicui Ciuitate, intelligitur concessa cum omni sua iurisdictione, Bar. in l. 2. in princ. ff. de verb. sig. & in l. fi. ubi fac. num. 8. ff. de const. princ. & specialiter, quod concessa alicui diocesis ex eisdem firmat Alex. in addit. ad Bar. in d. l. 2. num. 3. & Bened. de Vad. in addit. ad Fel. in d. c. Rodolphus, nume. 8. in littera b. Ant. Franc. in addit. ad Abb. in c. tua, nu. 5. extra de offic. vic. cum adductis per Capr. regu. 101. nume. 20. cum sequentibus.
- 12 Et licet contrarium teneat Abb. in c. tua, nume. 5. extra de offic. vicar. Vbi in iurisdictione vicarij vrbs non includitur diocesis ea ratione, quia
- 13 diocesis non venit appellatione vrbis, vbi aliud non exprimitur, per tex. in d. c. tua, & in l. ff. de off. pref. vrb. Tamen præcedens opinio est communis

14 munis, ut testantur Alexan. & Bene
diēt. in locis superius adductis, &
15 alias vicarium Papæ positum simpli
citer in aliqua vrbe, etiam dici posi
tum in eius territorio, firmat Pauin.
de potest. cap. sede vac. in 10. q. 2. par.
princ. in fi. q. post finem bullæ Pauli
summi Pont. in ver. superest. Tutius
tamen esset in litteris testimoniali
bus vicariatus, exprimere etiam diœ
16 cesim, sicut communiter exprimi so
let, ut habetur in pract. benef. Rebus.
tit. for. Vic. Arch. & in formu. Rom.
fol. 247. Quia forma talis commissio
nis attendi debet, Card. in clemen. 1.
nu. 17. & 18. de offic. Vic. Abb. in d. c.
tua, nu. 5. extra eod.

S V M M A R I V M.

- 1 Diœcesi concessa alicui, Ciuitas quoque
dicitur concessa.
- 2 Diœcesis appellatione, Ciuitas Genit in
materia larga.
- 3 Vicarius ab episcopo constitutus in diœ
cesi, intelligitur etiam constitutus in
Ciuitate. Declaratur, nu. 4.

QVAESTIO XXX.

ET quemadmodum concessa ali
cui Ciuitate dicitur etiam con
cessa diœcesis, vt dixi in præcedenti
proxima q. Ita econuerso concessa
1 diœcesi censetur quoque ciuitas
concessa, Alexan. in addit. ad Bart. in
l. 2. nume. 3. ff. de verb. sig. Felin. in c.
Rodolphus, nu. 3. vbi apoft. Benedi.
2 de Vad. extra de rescrip. Ea ratione,
quia appellatione diœcesis, venit ci
uitas in materia larga, pro ut ista, de
qua agimus, teste Bal. in l. fi. ff. de con
stit. princ. cum adductis per Fel. in d.
c. Rodolphus, d. nume. 8. Capra, reg.
107. nume. 20. cum seq. Et ideo vica
3 rius constitutus ab episcopo in diœ
cesi censetur etiam constitutus in
4 Ciuitate, nisi limitate ad diœcesim

restringeretur, ut dixi in proxima q.
præced. Tutius tamen esset seruare
formam litterarum vicariatus in ele
ctione vicarij generalis ad tollendas
quascunque difficultates, ut etiam
dixi in d. q. præced. in fi.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi debet esse clericus, non
autem laicus.
Ampliat, nu. 4. 5. 8. 9. & seq.
Declaratur, nume. 11. 12. 13. 14. cum
sequen.
- 2 Episcopus est puniendus, quando Vica
rium laicum constituit.
- 3 Index secularis causas ecclesiasticas sine
licentia Papæ cognoscere non po
test.
- 4 Bigamus non potest esse Vicarius epi
scopi.
Declaratur, ibidem.
- 6 Clericus cum virgine coniugatus laicus
censetur, præterquam in duobus ca
sibus reseruat.
- Declaratur, nu. 7.
- 9 Laicus factus clericus postquam fuit
index malefactorum, non potest esse
Vicarius episcopi.
- 10 Laicus constitutus Vicarius episcopi, in
telligitur constitutus assessor, non au
tem Vicarius.
- 11 Laicus Vicarius episcopi in temporali
bus deputari potest reprobata opinio
ne Barb. & Ripæ.
- 12 Laicus potest esse assessor, & consultor
episcopi.
- 13 Laicus potest esse Vicarius episcopi de
luentia Papæ.
- 14 Papa potest committere causas crimi
nales clericorum etiam mero laico.
- 15 Paulus de Castro fuit Vicarius Floren
tie in spiritualibus, licet esset coniu
gatus.
- 16 Episcopus habens populos in ciuitate,
vel diœcesi diuersarum linguarum
tenetur sibi necessitas vrget constitui
re sibi Vicarium episcopum illius lin
gua diuersa.

17 Ciui-

- 17 Ciuitates, & diœceses, in quibus adsunt
populi diuersarum linguarum,
quæ?
- 18 Episcopi titulares, Vocantur Nullatenen
ses.

QVAESTIO XXXI.

POSTquam vidimus etymologiam
& descriptionem Vicarij episco
pali, nec non varia ac diuersa gene
ra Vicariorum, & plures in simul spe
cies, ac differētijs illorum, qui iuris
dictionem habent episcopalem: Vi
dendum est modo, quis esse debeat
huiusmodi vicarius, qualis, a quo quā
do, & qualiter creari, & constitui de
beat, & in quo loco residere.

- Ideo quæro, an Vicarius episcopi
debeat necessario esse clericus, an ve
ro laicus etiam deputari possit. Et
quod debeat esse clericus, non autē
1 laicus, dicit formalibus verbis, tex. c.
in noua, vers. indecorum est enim vi
carium episcopi laicum esse, & viros
ecclesiasticos iudicare, l. 6. q. 7. Cano
nista in c. decernimus, vbi Abb. nu
me. 12. Fel. nume. 6. Dec. nu. 15. Ripæ,
nu. 36. extra de iud. Turrecrem. in di
cto c. in noua, nu. 1. & 2. dicens, quod
2 punitur episcopus, qui Vicarium lai
cū constituit, Frac. l. c. 1. ad fi. vers. quar
to de offic. Vic. in 6. Alber. in Dictio
in ver. vicarius. Mil. in rept. in ver.
laicus, Lancestot. Inltit. iur. cano. de
offic. Vic. §. 1. Bertac. trac. de epis. tit.
de Vic. episc. nu. 14. Io. de Selua, tract.
de benef. par. 2. q. 23. nu. 13. Masluer.
ad prac. Papiens. in for. libel. act. rea.
in ver. Vicarius fidem faciens de cō
muni, Frac. Marc. q. Delph. 1001. par.
1. Ant. de Pret. trac. de iurisd. episc. c.
6. nu. 43. Foller. super consti. regni. c.
non exigit agendo, ti. de episc. & cler.
nu. 15. Camil. Borel. in comment. ad
prag. reg. §. 2. glo. 1. nu. 85. & ratio est,
quia non debet in vno, & eodem of
ficio dispar esse professio, iuxta illud
propheticum, Non arabis in boue,

& asino, de quo in d. c. in noua. Vn
de sacrosancta Tridētina synodus il
los detestatur, qui pedes in diuersis
ponunt, vnum in diuinis, & alterum
in carnalibus, vt in c. 6. sess. 14. in de
creto de refor. Tum etiam, quia secu
laris iudex causas ecclesiasticas, ne
que principaliter, neque incidenter
sine licentia Romani Pontificis cog
noscere, potest d. c. decernimus, vbi
Doc. cap. quanto, extra de iud. Vant.
de nullit. ex defect. iurisd. nu. 54.

4 Ampliatur etiā si laicus esset ma
gnæ sanctimonie, Ripa in d. c. decer
nimus, nume. 56. vbi etiam alij, ma
xime Dec. nume. 15. reprobata opi
nione Siculi, & Barbatæ, qui diuer
sum fenserant.

Ampliatur, vt nec etiam bigamus
admissus ad ordines ecclesiasticos
possit esse vicarius episcopi, Corrad.
tit. de const. episc. nu. 6. quæ refert, &
5 sequi videtur, Cucc. Inltit. iur. cano.
de vicar. episc. numero 5. libro secun
do. Cum declaratione tamen, nisi so
lucus fuerit a bigamia impedimen
to, & cęlibatum obseruet.

Ampliatur, vt non debeat esse cle
ricus coniugatus etiam cum virgine
vnica, Gemi. c. 1. num. 8. post Lapum
ibi relatum, Anchar. nume. 3. Franc.
in glo. ver. recipiunt, de offic. vicar. in
6. In. in clemen. 2. nume. 14. de re
scrip. & cap. Ioannes, col. 9. vers. circa
quintam oppositionem, extra de fide
instru. Abb. Fel. Dec. & alij in c. 2. nu
me. 6. & 15. extra de iud. & in c. sane,
nu. 2. extra de cler. coniug. Io. de Sel
ua, tract. de benef. par. 2. q. 23. nu. 13.
Nicol. Mil. in reper. ver. Vicarius epi
scopi, post Io. Andr. in c. fi. eo. titu. de
cler. coniug. Ant. de Pret. in tract. de
iurisd. episc. c. 6. nu. 43. Franc. Marc. q.
Delph. 1501. nu. 1. par. 1. Capr. reg. 97.
Parif. cons. 40. nu. 25. in 4. Foller. su
per const. reg. in c. non exigit agēdo,
nume. 9. Cucc. Inltit. iur. cano. de vi
car. episc. nu. 48. lib. 2. Ea ratione, quia
clericus cū virgine coniugatus cę
tur

- 6 tur laicus præterquam in duobus casibus reservatis, videlicet in privilegio canonis, si quis suadere ac et fori ubi de crimine civiliter, vel criminaliter agitur, & hoc si in habitu, & rōsura incedat. c. clerici. §. in literis, ext. de cler. coniug. c. vnico, de cler. coniug. in 6. Capra, d. reg. 96. nu. 27. Paris. d. conf. 30. nu. 21.
- 8 Extende huiusmodi ampliatiōē etiam si iste cōiugatus non bigamus incederet in habitu, & tonsura, quia Vicarius episcopi esse non potest nec officialis vel delegatus ad causam spiritalis, Gemin. in d. c. 1. nu. 8. post Anchar. nu. 3. & Fran. in gl. in ver. recipiunt, Capra d. reg. 97. nu. 26. cum seq. ea ratione, quia quoad reliqua, vt laicus reputatur, d. c. vnico, vbi Io. And. de cler. coniug. lib. 6. & prædicta maxime procedunt si fuit laicus iudex malefactorū, quia qui non potest ordinari ordinatus etiam non potest iudicare, & per consequens prohibetur esse Vicarius Episcopi, Bal. in proēm. decret. nu. 18. Fel. in c. 2. num. 6. Dec. nu. 15. ext. de iudic.
- 10 Ampliatur, vt verba debeant impropriari, & intelligi quōd Vicarius laicus constitutus in spiritualibus, intelligatur constitutus Assessor. Bald. in cap. 2. Feiyn. nume. 6. extra de iudi.
- 11 Primo declaratur, quando Vicarius Episcopi, esset in spiritualibus constitutus, secus si in temporalibus tantum, vt si episcopus haberet temporalem iurisdictionem in aliquibus locis, in quibus laicus Vicarius deputari potest, Arch. in d. c. in noua, Turre Crema. nu. 1. & 2. Fel. post alios, in d. c. 2. rol. 3. nu. 6. vers. 5. Dec. num. 15. vbi refert argumenta adducta in contrarium, extra de iudi. Zacar. in apost. ad Abb. in c. quoniam, num. tertio, extra de offic. ordi. Anto. de Pret. in tracta. de iuris. episc. cap. 6. nume. 43. Pauin. de offic. & pot. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 15. post Ioan. And. in c. cum Ioannes, extra de cler. coniug. Butr. in c. decernimus, col. §. extra de iud. Lap. in c. 1. de off. Vic. in 6. Nicol. de Mil. in reper. in Vicarius episcopi, Cami. Borell. d. §. 2. glos. 1. nume. 56. quid sentiant Sicul. Barba. & Rip. in d. c. decernimus, num. 56. de iud. quorum opinio ex numero, & auctoritate, & ratione Doct. qui superius citati sunt consutatur.
- 12 Secundo declaratur, vt non procedat in Assessore, & Consultore Episcopi, qui laicus esse potest Archid. in c. plures. 16. q. 1. Abb. Fel. & alij, in c. 2. extra de iud. Roma. in l. 2. ff. de off. assess. & est communis opinio, vt testatur apost. ad Fel. in d. c. 2. num. 6. Lanfranc. de arb. par. 2. ad finem, apost. ad Abb. in c. cum causam, in fi. extra de iud. Cagnol. in reper. l. diē functo, nume. 15. ff. de off. assess. Gasp. Caballi. in addi. ad const. Aegid. lib. 3. cap. 17. num. 3. Borell. d. §. 2. gl. 1. nume. 85. Cucc. d. tit. de Vic. episc. nume. 49.
- 13 Tertio declaratur, nisi adsit licentia Papæ, c. Hadrianus, 63. distinct. Gemin. in c. 2. de præb. lib. 6. Anto. Franc. in apostilla ad Abb. in c. quoniam, nume. 3. extra de off. ord. Bertrach. tract. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vic. episc. nu. 14. Rip. in d. c. decernimus, num. 56. Caballi. in d. c. 17. num. 14. 3. & Papam committere posse clericorum causas criminales etiam merito laico, dicit glos. in c. bene quidem in præter 96. dist. quam totum mundum sequi testatur Bero. q. 7. num. 1. Clar. in prac. crim. §. fin. q. 41. ver. sed quid dicendum, & Pau. de Cast. consil. 220. incipiente, visa quadam disputatione affirmat se fuisse Florentiæ tempore, quo ibidem aderat Papa Martinus Quintus officio Vicariatus Florentiæ, in spiritualibus Pontificis decreto licet esset coniugatus, decoratum, prout illum refert Tho. Diplomat. in eius vita.

Quarto

- 16 Quarto declaratur quando in ciuitate, vel diocesi populi diuersarū linguarū reperiuntur, quia tunc si vrget necessitas tenetur episcopus cōstituire sibi Vicarium non tantū clericum, sed episcopū illius lingue. c. quoniā, vbi Abb. in 3. not. ext. de off. ord. ponit exemplum de ciuitate Constantinopolitana, & de multis locis Calabriae, & de Ciuitate Tridentina, in qua adsunt Theutonici, & Itali, & de Ciuitate Meten. in qua adsunt Galli, & Theutonici. in istis. n. ciuitatibus, Abb. in d. c. quoniam, in 4. not. secundū tertium intellectum, dicit esse cōstituendos Vicarios, qui episcopi sunt, & non habent administrationem episcopatus, quos idem Abb. in d. c. quoniā, nu. 4. in fi. vocat nullatenus episcopos, & Picard. inter consil. Menoc. 52. nu. 91. vol. 1. At Concilium Tridentinum, titulares, vt in c. 2. sess. 14. in decreto, de reformat. firmit Cucc. Inst. iur. can. de episc. nu. 416.
- 2 Declaratur ut debeat gestare vestes clericorum, non autem omnes quæ soli episcopo cōueniunt, Cucc. dicto titu. de Vic. episc. num. 50. cum seq. Dicens quōd si Vicarius laicorum vestibus incedat & illis indutus intra suam diocesim vel Ciuitatem beneficium ecclesiasticum alicui cōferat, debere eum, qui beneficium assecutus fuit aut Vicarium ipsum probare quōd esset Vicarius, & Clericus quo tempore contulit beneficium, quamuis alioquin hoc probare opus non esset.
- 3 Declaratur quando Vicarius incedit in Ciuitate & diocesi, non autē si in itinere, in quo reputatur peregrinus, & eius habitu cōlucto vti potest, Rebuf. dicto titu. de Vic. episc. nu. 39. Cucc. in eodem tit. nu. 52.

SYMARIUM.

I Vicarij episcopalis qualitates.

QVAESTIO XXXIII.

IN assumendo autem Vicario non oscitanter se gerere debet episcopus, sed personam eligere debet qualificatam, circumscriptam, bonæ & approbate vitæ, timentem Deum veridicam, liberalem, temperatam, fortem, magnanimam, mansuetam, doctam, & quæ non declinet ad dexteram, neque ad sinistram, vt monet Paul. de pot. cap. se. vac. 2. par. princ. quæst. 10. nume. 34. Foller. pract. cri. can. par. 1. moral. nume. 116. Rebuf. pract. benefici. tit. de Vic. episc. nu. 28. & 33. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. nume. 44. cum seq. Vbi monet episcopū ne talē Vicariū constituat cui illud Virgilianum exprobari possit. Hic alienus otis custos his mulget in hora. Et succus pecori, & lac subducitur agnis. Paul. Fusc. trac. de Visit. & regu. eccles. c. 15. nume. 32. lib. 1.

C 2 SVM-

SYMARIUM.

- 1 Vicarius Episcopi incedere debet in habitu clericali per Ciuitatem, & diocesim, sicut episcopus. Declaratur, nu. 2.
- 3 Vicarius Episcopi in itinere, habitu consueto uti potest.

QVAESTIO XXXII.

LIcet autem Vicarius Episcopi debeat esse clericus. Non tamen requiritur necessariō, quōd sit in sacris constitutus, sed tantum quōd prima tonsura sinitriatus, vt ex facto resp. Brun. consil. 97. lib. 2. Et incedat in habitu clericali per Ciuitatem, & Diocesim sicut episcopus ipsum constituens. c. in noua. 16. q. 6. 7. Rebuff. pract. benefici. titu. de Vic. episc. nu. 37. Cuc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 50. cum seq.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi exterius eligi nō debet.
- 2 Nec excommunicatus.

QVAESTIO XXXIII.

ET vt conuersatio Vicarij episcopalis nota esse possit ac probata, non expedit eligere exterium, ad Vicariatum, secundum Foller. prac. crimin. can. 1. par. moral. nu. 117. qui damnat prælatos, qui Vicarios eligunt Hispanos, aut alterius nationis, firmat Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. nume. 53.

- 2 Pro vt nec etiam eligi debet excommunicatus, secundum Franc. c. 1. de off. vic. in 6. Foller. vbi supra, nume. 116. Cucc. dicto tit. de vicar. episc. nume. 54.

S V M M A R I V M.

- 1 Ordinarius esse potest maior annis xx.
- 2 Vicarius episcopi non debet esse minor annorum xxv.
- 3 Sicut nec promouendus ad dignitates habentes curam animarum.
- 4 Nec ad officium, vel dignitatem continens administrationem.
- 5 Vicarius episcopi habet dignitatem cum administratione.
- 6 Episcopus super ætate Vicarij dispensare non potest.
- 7 Vicarius capituli sede vacante in causa hæresis constitutus debet attingere quadragesimum annum.
- 8 Alioquin gesta non valebunt.

QVAESTIO XXXV.

AN autem vicarius episcopi debeat excedere annum ætat. sue

vigesimumquintum. Dubitari poterat, quia maior viginti annis potest ordinarius deputari etiā ab inferiori a principe, l. quidam consulebant, vbi Imo. & Alex. in prin. ff. de re iud. gl. l. cum prætor, in fi. ff. de iud. c. cum vigesimum, vbi Canonistæ, ext. de of. deleg. Capr. reg. 3. n. 5. ergo etiam dicendū est posse creari vicarius episcopi, qui etiam ordinarius est, secundum communem Doctorum sententiam, de qua dicam, inf. lib. 2. q.

Sed quod non debeat esse minor xxv. ann. probat text. in c. cum in cūctis, §. inferiora, vbi Ab. & Dec. nu. 5. ext. de elec. a quo postmodum excerptus est text. in c. 12. ver. nemo igitur, fess. 24. i. decreto de refor. apud C. 6c. Trid. vbi nemo ad quascunq; dignitates quib. animarum cura subest promoueri potest, nisi qui ætatis suæ vigesimum quintum annum attigerit.

Et cōprobatur, quia minor 25. ann. ad officium, vel dignitatem continēs administrationē admitti non debet, l. ad rempublicam, ff. de mun. & hon. Bar. in d. l. quidam, nu. 2. ff. de re iud. Sed vicarius episcopi habet dignitatem, & quidem cum administratione rerum spiritualium, glo. in clem. secunda, in ver. delegatus, & ibi Anchara. in princ. Card. nume. 22. Imo. nume. 18. de rescript. glo. in clem. auditor, de rescrip. Abb. in cap. quoniam, nume. 11. extra de offic. deleg. Staphil. de lit. grat. & inst. tit. de modo, & forma impetr. benef. cap. dignitatis person. & offic. diff. numero 12. Ant. de Pret. i. tracta. de iuris. episc. cap. 6. nume. 51. Nicol. Mil. in repert. in ver. Dignitas est esse vicarium episcopi, ergo vicarius episcopi non debet esse minor annis vigintiquinque, & ita in specie firmat Rebuff. quamuis de prædictis nō faciat mentionem in prac. benef. tit. de vic. episc. nume. 28.

Non obstant adducta supra in contrarium, cū de alio iudice loquantur quam

quæ de Vicario episcopi, in quo propter dignitatem, & administrationē spiritualium ætas vigintiquinque annorum requiritur, d. §. inferiora, cū adductis ibi per Abb. nu. 3. & d. c. 12. fess. 24. & d. l. ad rempublicam.

- 6 Ampliatur, vt nec episcopus dispensare valeat super ætate sui Vicarij, Card. in clem. 1. q. 38. num. 25. de offic. Vic. Dicens opinionem Archid. qui contrarium tenet in c. licet canon, de elect. in 6. communiter reprobati, Abb. in d. c. cum in cunctis, §. inferiora, nume. 3. vbi Dec. nu. 8. extra de elect.
- 7 Declaratur, vt non procedat in vicario capituli sede vacante in causa hæresis, in qua non potest deputari Vicarius a capitulo, nisi attigerit annum suæ ætatis quadragesimum, alias non vaient gesta per eum, etiam si non opponatur, Pau. de potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. num. 9. post gl. in d. clem. 1. in ver. committi, de hæret.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi idoneus esse debet moribus scientia, & aiatæ.
- 2 Vicarius episcopi eligi debet doctus, bonæ opinionis, & benemeritus, & nume. 12.
- 3 Iudices esse possunt illiterati. Contra, nu. 11. Declaratur, nu. 13.
- 4 Potestates terrarum quotidie illiterati eliguntur.
- 5 Matrimoniales cause tractanda sunt per iudices, qui non ignorent statuta canonum.
- 6 Causa terminanda secundum ius canonicum committi debet auditori in iure canonico.
- 7 Vicarius episcopi causas matrimoniales cognoscere potest.
- 8 Promoueri quis debeat ad dignitatem habentem curam animarum.
- 9 Vicarius episcopi debet esse Doctor iuris canonici, & nu. 12. Declaratur, nu. 13. & 15.

10 Archidiaconi sunt oculi episcoporum. Debent esse Doctores iuris canonici, vel licentia, & i.

QVAESTIO XXXVI.

ET cum Vicarius episcopi non solum moribus, & græte idoneus esse debeat, verum, et scientia, vt scribit Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. episc. nu. 28. subdens, num. 33. doctos, & bonæ opinionis homines ac bene meritos esse eligendos. Idcirco quæro in proposito, an Vicarius episcopi debeat necessario esse Doctor saltem iuris canonici, & primo aspectu respondendum videbatur, quod nō per regulam l. pen. & ibi Doct. C. de iud. c. sciscitatus, vbi Abb. & Fel. nume. 9. extra de rescript. Vbi illiterati iudices esse possunt, & ideo secundū Bal. & Ias. in d. l. pen. & Fel. in d. c. sciscitatus, num. 9. Potestates terrarum quotidie eliguntur viri illiterati, pro quibus late differēdo respondit Menoc. cons. 100. a nu. 243. vsq; ad 259. volum. 1.

Sed contrarium probat text. in c. fi. in fi. vbi Abb. extra de consang. & affinit. Vbi habetur, quod causæ matrimoniales tractanda sunt per iudices qui non ignorent statuta canonū, firmat Rot. dec. 84. alias 778. ti. de resc. in antiq. dicens, quod causa terminanda, secundum doctrinam iuris canonici debet committi auditori in iure canonico. Sed Vicario episcopi com petit cognitio huiusmodi causarum matrimonialium. c. pen. in fi. ext. de rest. in integ. Bertac. in trac. de episc. lib. 4. par. 7. ti. de Vic. episc. nu. 14. & dictā latius infra, lib. 2. q. 43. & seq. merito debet esse Doctor iuris canonici.

Secundo pro hac sententia potest adduci text. in c. cum in cunctis, §. inferiora, & ibi Abb. ext. de elec. Conc. Trid. in c. 12. verfi. nemo igitur deinceps, fess. 24. in decreto de reformat.

- 8 Vbi ad quascunque dignitates quibus subest cura animarum nullus admitti debet, nisi illa doctrina commendetur idoneus, quae ad suum munus exequendum est necessaria. Vnde cum scientia canonum sit necessaria ad munus Vicariatus exequendum, vt probatur in d. cap. 1. in fi. extra de consang. & affi. & dixi supra in progymio, Vicarius episcopi debet esse Doctor iuris canonici.
- 10 Tertio adducitur haec ratio, Archidiaconi dicuntur oculi episcoporum, c. ad hęc, extra de offic. Archid. Host. in summa, de offic. Archid. num. 1. & ipso iure Vicarij illorum absentium, c. 1. vbi glo. & Bur. c. ad hęc, §. secundum, & §. item epistola, extra de off. Archid. Sed Archidiaconi Doctores esse debent, aut licentiatum in iure canonico, Concil. Trid. d. c. 12. vers. Archidiaconi, sess. 24. ergo etiam Vicarius in spiritualibus generalis.
- 11 Quarto accedit auctoritas multorum, qui affirmarunt imperitum, & illiteratum munus iudicandi obtinere non posse, vt post Bal. in l. vlt. q. 16. C. de hered. instituen. & alios congestos refert Menoc. d. consil. 100. nume. 243. vol. 1.
- 12 Vltimo hancq. decidere videtur Concilium Tridentinum in cap. 16. sess. 24. in decreto de reformat. Vbi mortuo episcopo Vicarius creari debet, qui saltem sit in iure canonico Doctor, vel licentiatum, vel alias quantum fieri potest idoneus, & alibi Pauin. de pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nume. 24. scribit huiusmodi officiales eligi de militibus, & sufficientioribus, & diuitibus Deumque timentibus, & inter litteratos Vicarij episcopi optimum locum tenere asserit Pau. Granut. lib. 1. theorem. 12. nu. 2. vers. de iure ciuili.
- 13 Declaratur haec conclusio, vt non habeat locum, quando Vicarius episcopi assumeret sibi assessorem, quia tunc nõ requiritur necessario, quod

Doctor sit, cum possit assessorem Doctorem iuris canonici consulere. Nã & iudices imperiti esse possunt, & Rectores Ciuitatum assumendo assessores, Bal. Salic. & Ias. in d. l. pen. in princ. C. de iud. & in l. fi. C. de sent. ex breui. c. rec. Fel. qui de iudice spirituali loquitur in d. c. sciscitatus, num. 9. extra de rescrip. Et ita obseruari vidi in episcopatu Fanensi, in quo alias deputatus fuit Vicarius Reuer. Pater, frater Io. Maria Brunellus ordinis S. Dominici sacre Theologiae professor, qui assessorem Doctorem iuriscanonici cõsulebat, & de assessore Vicarij episcopi Brun. cõfi. 89. nu. 18. cum seq.

14 Secundo declaratur, nisi Vicarius esset in iure canonico licentiatum, vel alias idoneus probatus, secundum Concil. Trident. d. c. 16. sess. 24. Pau. Fusc. tract. de visit. & reg. ecc. c. 15. nu. me. 32. lib. 1.

15 Tertio declaratur, vt procedat in Vicario generali episcopi, non autem in Vicario foraneo, qui non dicitur habere dignitatem, Anchar. Card. & Imo. in cle. 2. de rescript. Rebuff. in prac. benefic. tit. de Vic. episc. nu. 4. Vã. de null. rit. de nul. sent. ex def. iurisd. deleg. nu. 66. & ideo non militat in eo, quae supra de scientia canonum dicta sunt.

S Y M M A R I V M.

- 1 Canonici regulares potest esse Vicarius episcopi. Declaratur, nu. 7.
- 2 Canonici regulares per se ipsos clerici censentur.
- 3 Canonici regulares Senium appellatiōne clericorum.
- 4 Vicarius episcopi debet esse clericus.
- 5 Canonici regulares creari potest Archidiaconus.
- 6 Archidiaconus absente episcopo, eius Vicarius dicitur ipso iure.
- 8 Regularis obsequio alicuius Praelati se subijcere

subijcere non potest sine licentia sui superioris.

QVAESTIO XXXVII.

QVæro etiam, an idoneus ad Vicariatum episcopi dicatur esse canonicus regularis? Respondeo, q. sic. Doct. in c. si quis, 68. dist. Ioan. de Imo. in c. fi. de cler. egro. quos refert & sequitur Paris. consil. 40. nu. 19. in 4. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. nu. 57. lib. 2. Franc. Marc. q. 1287. in prin. par. 1. Mouentur isti auctoritate glo. in d. cap. si quis, in ver. maiorem, dist. 78. quæ de monachis loquitur. Quibus astipulatur haec ratio: nam canonici regulares per se ipsos clerici censentur, cap. 1. & c. generaliter, 16. q. 1. & diuus Thom. 2. 2. q. 169. arti. 4. in responso ad secundum argumentum. Vbi inquit, quod ordini canonicorũ regularium qualitas clericatus per se competit, sed monachis cõpetit per accidens, quem sequitur consulendo Port. Imo. consil. 165. nu. 93. cum seq. & nu. 23. per tex. in c. cum tibi, in ver. consultationi tuæ, de ver. sig. Vbi clericorũ appellatiōne canonicis continentur nulla habita distinctione secularium, vel regularium. cum ergo clericus Vicarius episcopi esse debeat, c. in noua, 16. q. 7. & dixi supra, q. 31. nimirum si etiam canonicus regularis esse potest, qui clerici appellatiōne continetur.

5 Secundo facit hęc alia ratio: Canonicus regularis potest creari Archidiaconus, glo. 2. in c. præterea, extra de præb. Port. Imol. consil. 165. nu. 40. ergo eodem modo creari potest Vicarius episcopi, cum Archidiaconus episcopo absente dicatur eius Vicarius ipso iure, c. 1. vbi glo. & Bur. c. ad hęc, §. secundum, & §. item epistola, extra de off. Arch.

7 Declaratur ut procedat, quando interuenisset superioris licentia, Re

buff. in pract. benefic. titu. de vicar. episcop. numero tertio, Franc. Marc. dicta questio. 1287. in princip. Concil. Triden. in cap. 4. sessio. 23. titu. de regul. & monial. vbi prohibetur quibuscunque regularibus sine suorum superiorum licentia subijci obsequio alicuius Praelati. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicar. episc. nume. 58. quamuis absque huiusmodi licentia canonicum regularem eligi posse ad Vicariatum episcopi scribant, Cardin. Flor. clemen. 1. §. ad prioratus, de regul. & Corrad. de conslitu. episcop. nume. 5.

S Y M M A R I V M.

- 1 Monachus habetur pro mortuo. Contra, nu. 5.
- 2 Non habet velle, nec nolle.
- 3 Stare debet in cella.
- 4 Vicarius episcopi deputari potest. Ampliatur, nu. 9. Declaratur, numero 10. 11. 13. 14. & 15.
- 5 Fratres ordinis Minorum funditus pro mortuis habentur.
- 6 Monachorum status differt a statu fratrum ordinis Minorum.
- 7 Monachi plura officia exercere possunt & qualia, r. mis. siue.
- 8 Episcopus vilitatis causa Monachos a claustro auocare potest.
- 9 Monachus deputari potest locum tenens Vicarij episcopi.
- 10 Monachus sine licentia Abbatis non potest esse Vicarius episcopi. Ampliatur, nu. 11.
- 13 Monachus habes administrationem Vicarij episcopi deputari potest sine licentia Abbatis.
- 12 Monachus, quãdo obedire debet Abbati potius quam episcopo.
- 16 Abbas habens administrationem potest esse officialis episcopi.

QVAESTIO XXXVIII.

MAior autē in monacho videbatur esse dubitatio, quod nō posset deputari vicarius episcopi, cū monachus habeatur pro mortuo, & sit a cetero seculariū penitus segregatus. l. Deo nobis. §. hoc etiam congruum; C. de episc. & cler. iuncta l. iudicium soluitur, ff. de iud. c. placuit, et secundo, & cap. monachi. 16. q. 1. capit. causam, quæ. extra de iud. cap. ex parte, extra de accusat. Guido Papæ, q. 563. in princ. Vant. de nullit. titu. de null. 2. ex defec. iurisd. deleg. nume. 82. Nec habet quoad hoc velle, nec nolle, Rot. decis. 4. nume. 2. titu. de offic. Vicar. in antiq. Et stare debet in cella, Rom. singul. 500. & simplicem monachū non posse deputari Vicariū episcopi, tenet Guid. dec. manuscrip. 114.

4 Sed contrarium tenet Abb. in cap. si. nume. 4. extra de cler. agrot. & in ca. cum causam, nume. 9. extra de elect. post Ioan. And. in clemen. & si principalis. vbi Card. nume. 17. Imol. nume. 26. de rescri. & Archid. in cap. in noua, 16. q. 7. Rota decis. 3. alias 284. nume. 2. in antiq. titu. de offic. Vicar. & decisio. 4. in antiquior. per Biffig. Guido Papæ, decis. 563. in princip. Rebuff. in pract. benefic. titu. de Vic. episc. nume. 30. Franc. Marc. q. 1287. in princip. par. 1. Vant. de nullit. titu. de null. ex defec. iurisd. deleg. nume. 82. Reuerēdis. Do. Fuscus episcopus Saranen. tract. de visit. & reg. eccles. c. 17. nume. 100. lib. 2. Cucc. Insti. iur. can. de Vic. episc. nu. 57. lib. 2.

Mouentur omnes per glo. in cap. de presentium, in ver. defensor, 16. q. 1. & in cap. monachi, in ver. Abbate, eadē q. Vbi monachus iudex ab episcopo constitui potest, melior gl. in c. si quis. & ibi Doct. in ver. maiorem distin. 58. Vbi monachus potest esse vicedominus episcopi ea ratione, quia episcopus debet habere testimonium a monachis, 2. quæstio. 7. c.

cū pastoralis, firmat expressius Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi.

5 Ad contraria responderetur, quod locum habent in fratribus ordinum minorum, qui funditus pro mortuis habentur, clement. exiui de Paradiso, extra de verborum significationibus, Bal. in l. cum acutissimi, colum. fin. C. de fideicom. Dec. consil. 499. per totum, & ita declarat Vant. de nulli. ex defec. iurisd. deleg. num. 78.

6 secus in monachis, quorum status lōge differt ab illis, vt respōdit Dec. consil. 199. in princip. & multa officia exercere non prohibentur, vt fuisse illa refert Innocen. Abb. & Felin. in cap. cum I. & A. extra de re iudic. Guido Papæ, dicta quæstio. 563. numero secundo, & Vant. in loco præcitato, possuntque per episcopos utilitatis causa a claustro auocari, Rot. dicta deci. 3. tit. de offi. Vicar. in antiq. per tex. in cap. qui vere, 16. quæstio. ne prima, Card. in clem. 1. §. ad prioratus, nu. 6. de reg.

9 Ampliatur, vt etiam deputari possit locum tenens Vicarij, vel officialis episcopi, Rot. dicta decis. 3. alias 283. & decisio. quarta, eodem tit. de officio Vicar. in antiquioribus, per Biffig.

10 Declaratur supradicta conclusio, vt procedat interueniente licentia Abbatis, vel superioris, alias sine huiusmodi licentia Vicarius episcopi deputari non poterit, Biffig. dicta decisio. 4. titu. de offic. Vic. in antiquioribus Rotæ, secundum nouam impressionem, Card. in dicta clemen. 2. nume. 17. Imo. nume. 26. Guido Papæ, d. q. 563. Frac. Marc. d. q. 1287. in prin. Abb. in d. cap. cum causam, nume. 9. extra de elect. Rebuff. d. titu. de Vic. episc. num. 30. & in monacho professo ordinis sancti Benedicti, idem Marc. q. 1120. nume. 12. par. 2. Mil. in d. reper. in ver. Vicarius episcopi, Fusc. dicto tract. de visit. & reg. eccl. dicto capit. 17. nu. 100. vbi citat Card.

in

in diuersam sententiam cum glo. in cap. si quis, 58. distinctio. Cucc. Insti. iur. cano. dicto titu. de Vicar. episc. numero 57. cum sequen. Feder. de Sen. consilio 104. columna secunda, Ant. de Pret. in tract. de iurisd. episc. cap. 6. nume. 43. Crauet. consilio 325. nume. 1. ver. secundo dubitatur, & Concil. Trident. cap. 4. sess. 25. titu. de reg. & monial. dum prohibet ne quis regularis sine sui superioris licentia subijciat se obsequio alicuius Prælati, post gl. in d. c. de presentium, & in d. c. monachi.

11 Extende hanc declarationem, vt nec etiam possit sine licentia Abbatis, vel superioris esse Vicarius capituli sede vacante, nec locum tenens Vicarij, Pauin. de pot. capit. sede vac. 2. parte princ. quæst. 10. nume. 15. Et si monachus nō est exemptus debet etiam interuenire licentia episcopi, secundum Laud. quem refert, & sequitur Cardin. in dicta clemen. 2. nume. 17. Subdens, quod si discordant episcopus, & Abbas, debet monachus obedire potius Abbati, quam episcopo.

13 Subdeclaratur, vt procedat in monacho claustrali: secus in monacho habente administrationem, Card. cle. 2. nume. 17. de rescrip. Guido Papæ, dicta quæst. 563. verfic. secundo casu, Vant. dicto titu. de nullit. ex defec. iurisd. delega. nume. 82. ea ratione, quia cum illis administratio concedatur, & consequenter conuersatio, & frequentatio cum hominibus laicis, & alijs in causis secularibus, multo magis poterit præsidere, & iudicare in causis spiritualibus iuxta regu. auth. multo magis. C. de sacrosanct. eccles.

14 Subdeclaratur, nisi forsan Abbas esset mortuus, vel absens, & necessitas vigeret, vel vilitas monasterij, Biffig. dicta decisio. quarta, numero tertio.

Secundo principaliter declaratur

quādo monachus habet secum vnū religiosum de suo conuentu, quia solus stare non debet, capit. 2. de statu monac. clemen. ne in agro. §. ad hæc. eo. titu. Imola in c. fin. de cler. agrot. Rebuff. dicto titu. de Vicar. episc. nume. 31. Franc. Marc. dicta quæst. 1287. in princ. Cucc. dicto tit. de Vic. episc. num. 59. post Card. Alexan. c. si quis, circa finem, dist. 58. Imola in c. si. de cler. agrot.

16 Tertio declaratur, vt non procedat in Abbate habente administrationem, qui potest esse Vicarius episcopi, Guido decisio. 112. in codicibus manuscriptoris.

S V M M A R I V M.

1 Sententia lata per monachum constitutum Vicarium episcopi, sine licentia superioris non tenet.

Contra, nu. 4.

Ampliatur, nu. 8.

Declaratur, nu. 9.

2 Monachus non habet velle, nec nolle.

3 Voluntate deficiente nihil explicari potest.

5 Monachus Vicarius episcopi toleratus, præsumitur canonice institutus, & cum licentia Abbatis.

6 Gestia per iudicem erroneum, quando sustineantur.

7 Monachus vicarius episcopi toleratus habet iurisdictionem propter publicam vilitatem.

10 Processus, & sententia lata per iudicem, qui patebatur defectum sui potestatis impeditum, si non sunt oppositum ipso iure tenent.

QVAESTIO XXXIX.

ALia etiam præmissis quæstio vel an diuidenda, an. si sententia lata per monachū, qui fuit constitutus Vicarius absq; licentia sui superioris sit ipso iure nulla. Dabitur. n. faciebatur, quæ

quæ scribit Biffig. ad 4. decif. Rot. titu. de offic. Vic. in antiq. dum inquit, nullam esse sententiã propter impedimētum iudicantis proueniēs
 2 ex defectu voluntatis, quia Monachus non habet, neque uelle, neque nolle. c. si religiosus. de elect. c. religiosus, de testa. in 6. & voluntate de
 3 si sente, nihil explicari posse multis comprobatur Vant. de null. ex def. iurisd. deleg. nu. 84. ver. & videbitur.
 4 Sed contrariam partē tenuit Rot. decif. 3. aliãs 284. tit. de offic. Vic. in antiq. secundum nouam impressionem, Guido Papæ decif. 563. nu. 1. ad si. Vant. de null. sent. ex defec. iurisd. dele. nu. 82. & hæc opinio est equior & receptor, ut testantur Biffign. & Vant. in locis iam adductis. Huius sententiæ fundamentum illud est, quia ex quo Episcopus illum tolerauit, præsumptio est quod canonicè, & cum licentia Abbatis illum met cõstituerit, secundum Biffig. d. decif. 4. in si. & ob huiusmodi errorem præsumptionem, & publicam utilitatē, sententia ab ipso prolata ualebit, secundum Guid. Papæ d. decif. 563. nu. 1. quia ob cõmunem errorem & publicam utilitatem gesta per erroneū iudicem sustinentur, l. Barbarius, ubi Bar. & alij. ff. de offic. præsid. l. 2. C. de sent. præsertim, quãdo toleratur à superiore Episcopo, quo casu habet iurisdictionem propter publicam utilitatem, per ea quæ scribit Fel. in c. sciscitatus. nu. 5. uer. aliz rationes, extra de rescr. dum dicit. Ordinarium toleratum à superiore habere iurisdictionem ordinariam.
 8 Ampliatur ista sententia etiam si lata fuisset per Monachū Vicariū Capituli sede uacante, absque licentia uel tolerantia Abbatis, Pauin. de pot. c. sede uac. 2. par. prin. q. 10. nu. 15. post Canonist. in cle. & si principalis, de rescr. Declaratur ut procedat, quando ab initio non fuit oppositum cõtra personam ipsius Monachi, uideli-

cet, quod non poterat esse Vicarius sine licentia Abbatis, quia tunc ualere sententia, & processus, ut declarant Biffig. Rot. Guido, & Vant. in locis præallegatis, & ratione, quia processus, & sententiæ latæ per iudicē, qui patiebatur defectum sine potestatis impeditiuum si non fuit oppositum ipso iure tenent, Innoc. Abb. & Fel. in d. c. sciscitatus, col. 3. nu. 4. extra de rescr. Vant. de null. tit. quib. mod. sententiæ nul. def. poss. nu. 4. & est cõmunis opin. teste Fel. & Vant. in locis præallegatis.

S V M M A R I V M.

- 1 Religiosus ordinis mendicantium non potest esse Vicarius episcopi.
- 2 Simonias committendi occasio & recedendi à regula dari non debet.

QVAESTIO XL.

Quid autem de religioso ordinis mendicantium? an possit Vicarius episcopi deputari? Respondeo quod non, clem. 1. §. ad prioratus, & ibi Paul. & Card. nume. 6. de reg. Rebuff. in prac. benef. tit. de Vic. episc. nu. 32 Franc. Marc. q. Delphin. 1287. nu. 1. par. 1. post Io. And. & Io. de Imo. in c. fin. extra de cler. ægrot. Ant. de Prat. in tract. de iurisd. episc. c. 6. nu. 43. Paul. Fusc. de Visit. & reg. eccl. c. 17. nu. 100. lib. 2. Corrad. de const. episc. nu. 5. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 56. Ea ratione, quia daretur occasio committendi simonias, & à regula recedendi cõtra text. in c. 1. fess. 25. apud concil. Trid. ut animaduertit Card. in clemen. plenique. nu. 14. de elect.

S V M M A R I V M.

- 1 Index laicus Malefactorum non potest esse Vicarius Episcopi. Declaratur, nu. 5.

Ordin-

- 2 Ordinatos iudicare non potest is qui non potest ascendere ad ordines.
- 3 Irregularis fit iudex & quicumque participat in causa sanguinis.
- 4 Sanguinis effusio non decet ministros Dei.
- 6 Episcopus dispensare potest Dictatorem vindictæ sanguinis.

QVAESTIO XLI.

Dixi supra, quòd Vicarius Episcopi non debet esse laicus. Quæro modò, an is qui fuit iudex laicus, malefactorū possit esse Vicarius Episcopi. Respondeo quod non, teste Bal. in prælud. decret. in ver. vniuersis, col. 2. nu. 18. sequitur Pauin. in tract. de pot. ca. sede vac. 2. par. prin. q. 10. num. 34. Ant. Franc. in apost. ad Abb. in c. sicut, ante finem, extra ne cler. vel mona. Io. de Sel. tract. de benef. 2. par. 2. q. 23. nu. 13. Qui enim non potest ascendere ad ordines, non potest iudicare ordinatos, secundum Bal. in d. ver. vniuersis, num. 18. post Inno. in c. cum P. Manconella, extra de accus. Et aliàs diuus Thomas 4. sent. dist. 2. 2. art. 5. post medium, scribit quod iudex et omnes qui participant in causa sanguinis, sunt irregulares propter hoc quod effusio sanguinis non decet Ministros Dei, refert illum Ant. Fran. in apost. ad Abb. in c. sicut, ante finem, extra ne cler. vel mona. firmant Canonistæ in c. in Archiepiscopatu. c. clerici, & c. sententiam, extra eod. Diaz in prac. crimi. cano. cap. 92. Dec. c. 2. num. 4. de iud. Declaratur, nisi fuerit dispensatus, ut per Card. in c. 1. extra ne cle. vel mona. Fel. in c. cum illorum, num. 12. de sent. excom. Et de Episcopo dispensante Dictatorem vindictæ sanguinis, Bertach. tract. de episc. par. 2. lib. 4. tit. de ant. episc. circa spir. nu. 141. vers. centesimoquinquagesimo sexto. & ab omnibus irregularitatibus, non deductis ad forum contentio-

sum, Concil. Trid. c. 6. Sess. 24. in decreto de referuat.

S V M M A R I V M.

- 1 Canonicus secularis Vicarius Episcopi deputari potest.
- 2 Et Vicarius capituli sede vacante.

QVAESTIO XLII.

Numquid etiam Canonicus secularis deputari possit Vicarius episcopi. Respondeo quod sic, ut per Card. in clem. statutum, de elec. Pauin. trac. de of. & pot. ca. sede vac. 2. par. prin. q. 10. num. 4. Foller. super const. regni. tit. de sacros. eccl. nu. 75. Anchar. Card. Abb. & Imo. post Io. And. in c. cum olim, de re iud. & But. in c. petio, nu. 2. extra de proc. Bal. conf. 344. li. 5. Card. conf. 53. incipiente, Decanus, de quo meminit Fel. d. c. cum olim, colum. 1. cum cæteris adductis per Ferret. conf. 327. nu. 4. & per totum. Ex quibus constat Canonicum tam ab episcopo, quam etiam à capitulo sede vacante Vicarium creati & constitui posse.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi Canonicus, percipere potest in ecclesia, duas distributiones quotidianas, vnã tamquam Vicarius, & alteram uti Canonicus residens. Contra, num. 2. Declaratur, num. 3.
- 4 Vicarius episcopi excusatur à residentia sui beneficij, & illius fructus lucratur. Declaratur, num. 5. Contra, num. 6.

QVAESTIO XLIII.

Sed reuocatur in dubium, an Vicarius episcopi, qui ex statuto, & con-

consuetudine ecclesie habet in illa vnam prebendam Canonicalem, & quotidianas distributiones residentie etiam si non interfit diuinis, & est Canonicus in dicta ecclesia prebendatus, possit percipere, & consequi in eadem ecclesia duas distributiones quotidianas, vnam quia Vicarius, altera uti Canonicus residens & diuinis interessens. Nam Io. And. in occurrenti casu ecclesie Florentinae respondit pro affirmatiua, ut ipse refert in c. cum olim, de re iud. cuius iura, & rationes ponunt & sequuntur Anchar. Card. Abb. & Imo. in d. c. cum olim, & hanc partem sequitur consulendo Bal. in conf. 344. incipi. & pro ista opinione, lib. 5. Cuius consilium refert & sequitur subscribendo Car. conf. 53. inci. Decanus Ecclesie Tridentinae, de quo etiam meminit iterum Card. in d. c. cum olim, quos refert & sequitur Fel. ibi, col. 1. Ferret. conf. 327. nu. 4.

2 Sed quod Vicarius & Canonicus non consequi debeat nisi vnicam residentiam tanquam Vicarius vel Canonicus residens ad sui beneplacitum probant Butr. & Are. in d. c. cum olim, duabus rationibus, quas refert, & sequitur Ferret. contra Vicarium Concordiensem, d. conf. 327. num. 4. post Nic. de Mill. in repert. in ver. distributiones, & hac partem magis æquã esse & in puncto iuris veriore testatur idem Ferret. qui, nu. 5. declarat in hac questione standum esse consuetudini ecclesie, post Butr. Card. & Abb. in d. c. cum olim, & ex facto probat Vicarium Episcopi Concordiensis qui Canonicus erat, habere vnicam residentiam ratione consuetudinis. Et Vicarium Episcopi Canonicum non posse percipere distributiones quotidianas cõprobat Alfonso Carmonens. tract. de benef. incompat. c. 10. num. 16. par. 2. Vbi declarat nisi consuetudo sit in contrarium quia seruanda erit.

Non tamen diffiteor Vicarium Episcopi excusari à residentia & facere fructus sui beneficii vel Canonici, suos in absentia, per tex. in c. ad audientiam, & c. de cetero, extra de cler. non resid. & in specie firmat Rebuf. in prac. benef. tit. de Vic. Episc. nu. 5. Alfonso Carmonens. tract. de incompat. benef. c. 10. nu. 15. & 16. par. 1. qui declarant nisi consuetudo esset in contrarium, secundum Rebuf. & Alfonso. in locis prope citatis, & tunc etiam excusari à pœna priuationis beneficii. Quamuis contra Clericum inferioris gradus à Canonico inferiori gradus pro Vicario cum ipsius episcopi dispensatione decisum fuerit in Rota quod fructus, non lucretur in vna Calaguricana fructuum coram R. Patre Bubalo die 17. Martii 1583.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus, & Cardinalis potest eligi Vicarius alterius Episcopi.
Contra, nu. 2.
Declaratur, num. 3.

QVAESTIO XLIII.

- 1 Sed mirum videtur, episcopum & Cardinale electos ad Vicariatum episcopi fuisse, ut scribit Rebuf. prac. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 35. 39. & 68. Mandos. reg. Cancel. 24. de male promot. q. 6. nu. 13.
- 2 Quia diuersum firman expresse Io. de Plat. tract. de excom. par. 2. nu. 4. Mill. in reper. in ver. Vicarius episcopi, Ant. de Pret. tract. de iurisd. episc. c. 6. num. 43. in fi. Ioan. Picard. inter consi. Menoch. 52. num. 59. volumine primo. Quod tamen declaratur, nisi vrgens adesset necessitas secundum Io. de Plat. & Picard. in locis iam adductis post gl. in c. quonia, extra de off. ord.

S V M M A R I V M.

S V M M A R I V M.

- 1 Ecclesia plures parochiales & dignitates ecclesiastica recipi non debent.
- 2 Beneficium primum curatum dicitur ipso iure vacare per secundum.
Ampliatum, num. 3.
- 4 Vicariatum Episcopi acceptans perdit priorem dignitatem, sine curatum beneficium, & nu. 6.
Contra, nu. 7.
Declaratur, nu. 11. & 12.
- 5 Vicariatus Episcopi perpetua dignitas esse potest.
- 8 Vicaria Episcopalis in titulum non conferuntur.
- 9 Vicarius Episcopi remoueri potest ad libitum.
- 10 Vicaria Episcopalis non est perpetua nec est dignitas incompatibilis, sed cõpatibilis cum alia.
Ampliatum, num. 11.
Declaratur, num. 12. cum seq.

QVAESTIO XLV.

- ET quia olim fuit prohibitum in Concilio Lateranensi, ut nullus diuersas dignitates ecclesiasticas, vel plures ecclesias parochiales recipere contra sacrorum canonum instituta, c. quia nonnulli, de cler. non resi. c. eam te, extra de ætate, & quali. & 21. q. 1. per totam. Et postea statutum in Concilio generali, quod per secundum beneficium curatum dicatur ipso iure vacare primum, c. de multa, vbi Abb. ext. de preb. & in extrauag. Io. Papæ, 22. incip. execrabilis, & postremo hoc idem innouatum in Concilio Tridentino, c. 3. & 4. sess. 7. in decreto de reform. & 17. sess. 24. in decreto simili, de quo late in proposito, Caraita. in comēt. super rit. magnæ curiæ Vic. in ritu. 30. nu. 30. cum pluribus seq. Et ampliatum, in personatibus & dignitatibus, d. c. de multa, cum gl. in

ver. in eadem, in fi. vbi Docto. & in Vicaria firmat Goffred. in summa ti. de of. Vic. nu. 9. Carait. qui plures tradit declarationes, d. ritu 3. num. 31. cum seq.

Quæro modo, in proposito, numquid acceptans Vicariatum episcopi perdat dignitatem, vel beneficium curatum. Dubium facit gl. i. cle. & si principalis, vbi Docto. de rescr. & gl. in cle. auditor, de rescr. Vbi habetur, quod per Vicariatum episcopi dicitur quis habere dignitatem. Et satis est, quod huiusmodi dignitas possit esse perpetua, quia forsitan episcopus non remouebit huiusmodi Vicarium in vita, arg. l. iuris peritos, ff. de excus. tut. cum adductis per Fel. in c. G. perpetuus, nu. 2. ext. de fide instr. ex quibus hanc partem defendit Abb. in d. c. de multa, num. 23. extra de preben. post Goffred. in sum. tit. de of. Vic. num. 9.

- 7 Sed contrariam sententiam tenet Calder. conf. 9. de rescr. Abb. in d. c. de multa, nu. 23. Fel. in c. postulasti, nu. 1. col. 2. in fi. Dec. nu. 1. in fi. ext. de rescr. ea ratione, quia Vicaria episcopalis, in titulum non conferuntur, c. cum eo, de elect. lib. 6. c. peruenit, ext. de app. prout etiam, quia Vicarius potest ad libitum remoueri per episcopum, gl. in ciem. fi. de procur. & in cle. & si principalis, in ver. per electionem, vbi Ancha. col. 2. Card. nu. 10. Abb. nu. 9. de rescr. Host. in sum. de de of. Vic. §. & in quibus, ver. sed numquid. Barb. in c. postulasti, in 1. not. in fi. de rescr. Bertrand. conf. 72. nu. 1. in 10 x. vol. Et ideo non est perpetuus, nec habet dignitatem incompatibilem, sed cõpatibilem cum alia, Abb. in d. c. de multa, nu. 23. Pauin. de of. & pot. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. de Vic. episc. num. 7. Carait. super rit. magna Curie, ritu 3. num. 32. & late differendo comprobatur Alphon. Carmonens. de benef. incompat. par. 2. cap. 10. numero primo, cum sequentibus & num. 16.

Am-

- 11 Ampliatur tam in Vicario genera-
li episcopi quam etiam in foraneo &
Vicario capituli, sede uacante: Nec
non in habente officia temporalia
ab Episcopo, & in Vicario episcopi
habente Vicariam perpetuam, Al-
phonf. dicto tract. c. 10. nume. 18. vsq;
ad finem, licet Fel. sentiat contra-
rium d. c. postulasti, nume. 2.
- 12 Declaratur nisi Vicarius episcopi
electus, sit episcopus, quia tunc statim
expirat Vicariatus, Bal. 1. iudicium,
nume. 3. ff. de iudic.

S V M M A R I V M.

- 1 Quilibet regulariter seruire debet eccle-
sia in propria persona.
Declaratur, in. 7. c. 10.
- 2 Episcopus tenetur sibi Vicarium con-
stituere.
- 3 Episcopus vnus, & vnus Vicarius debet
esse in qualibet Ciuitate.
- 4 Archiepiscopus tenetur constituere Vica-
rium episcopo negligenti.
- 5 Intellectus Fel. ad c. in noua. 16. q. 7. con-
sultatur ab Auctore.
- 6 Vicarius episcopi dicitur etiam Vicedo-
minus.
- 8 Rectores ecclesiarum Vicarios sibi con-
stituere regulariter non possunt.
- 9 Vicarijs episcoporum, multa committi
possunt, quae alijs non possunt.
- 11 Episcopus coadiutor deputatur alteri
episcopo propter eius imbecillitatem
& senectutem.
- 12 Episcopus semper est in necessitate, pro-
pter regimen episcopale.
- 13 Episcoporum munus grande est.
- 14 Episcopus captus a Turcis, nec bene-
ficia conferre potest, nec Vicarium
creare.
- 15 Episcopus ante apprehensionem episco-
patus Vicarium creare non potest.

QV AESTIO XLVI.

POST species, differentias, & quali-
tates Vicariorum episcopatum

uideamus à quo eligi & constitui de-
beant, qualiter & quando & in quo
loco. Et ideo Quæro in primis, an
episcopus teneatur, constituere Vi-
carium. Dubitari poterat ex eo quia
i quilibet regulariter debet in perso-
na propriæ ecclesie deseruire, c. quia
non nulli, vbi glos. extra de cler. non
ref. c. relatum, eod. titu. Host. in sum.
de off. Vic. §. & in quibus. nume. 4. cū
adductis per Bald. in l. aliquando,
nume. 1. ff. de offic. procons. Fel. in
c. quoniam, ante finē. ext. de offic. ord.
Vbi hoc sub dubio reliquit diluens
omnia iura & rationes ex aduerso ci-
tatas ibi per Abb. glos. in titu. de offic.
Vic. in princi. in ver. rationabili. Inst.
iur. Cano. Lancelot. Capra reg. 92.
nume. 10. cum seq.

Secundo, adducitur hæc ratio: epi-
scopus tenetur sibi constituere Vica-
rium quando vrgens necessitas pos-
tularret. d. c. quoniam, vbi Abb. ext.
de offic. ord. c. petisti. 7. q. 1. firmat glo.
in c. 2. in ver. statuuntur, extra ne præ-
lati vices suas, ergo arguendo à spe-
ciali citra vrgentem necessitatem nõ
tenetur, & ideo hoc sub dubio reli-
quit glo. Inst. Iur. can. Lancelot. in d.
titu. de offic. Vic. in princi. in ver. non
potest, & probat hanc partem Bero.
in capitu. prudentiam, de offic. deleg.
nu. 100 & ita decisum fuit in Rota, te-
ste Moh. decis. manuscr. 356. Vic. suo
cogitur Gom. 20. si consueuerit, lib.
2. Eut. 6. de offic. Vic.

2 Sed contrarium tenet Bald. in d. l.
aliquando, nume. 1. in 4. oppos. Abb.
in d. c. quoniam, nu. 3. Dicens etiam
extra huiusmodi casum episcopum
teneri sibi constituere Vicarium vel
officialem, & alias de hoc fuisse inter
rogatum: & ibi etiam idem firmat
Bal. dicens quod in qualibet Ciuitate
debet esse vnus episcopus & vnus
Vicarius, sequitur Ruin. consi. 148.
nume. 4. volum. 2. Boer. decis. 347. nu.
6. Dicens episcopum posse cogi tene-
re Vicarium, Lancelot. Inst. Iur. can.

de

de off. Vic. in princi. Rebuff tract. no-
minat. q. 4. nume. 61. Dicens quod
episcopus tenetur creare Vicarium
& illum in Ciuitate relinquere, Co-
uar. lib. 3. var. resol. capi. 20. nume. 4.
Foller. in prac. cri. cano. 1. par. moral.
nume. 74. Bero. consi. 23. nume. 4. vol.
1. Cucc. Inst. iur. cano. de episc. nume.
72. titu. 6. li. 2. Alphonf. Carmonenf.
trac. de benef. incompat. par. 2. c. 10.
num. 9. & per immemorabile tempus
episcopos maxime nobilium ciuita-
rum, habuisse & habere, Vicarios te-
statur Gabr. consi. 32. nume. 22. lib.
2. post hæc scripta visus, Mouentur
ex tex. in c. in noua. 16. q. 7. & in c. cū
simus 9. q. 3. & in c. quoniam 89. dist.
Vbi dicitur quod episcopus tenetur
ecclesie suæ cõstituere æconomum
Generalem & eo negligente Archie-
piscopus debere sibi illum consti-
tuere. Quem æconomum generalem
pro Gerente vices episcopi vniuersali-
ter etiam in iudicandis clericis probat
tex. in d. c. in noua, vbi iste æcono-
mus appellatur Vicarius, quem tamē
impugnare videtur Fel. in d. c. quon-
iam, in si. intelligendo illum tex. lo-
qui de æconomus, non autem de Vica-
rio ex eo quia illud verbum iudicare
positum in d. c. in noua, capitur pro
quadam auctorizatione, quam habet
æconomus in rebus exigēdis, & quia
si loqueretur de Vicario, diceret iu-
diciam, non autem. Testimonium
Sed tamen iste intellectus Fel. vide-
tur repugnare verbis expressis in d.
c. in noua, quæ de Vicario loquuntur
& æconomum intelligunt esse Vica-
rium, nec illud verbum iudicare con-
sonat auctorizationi æconomi, sed po-
tius iudicis, sicut est Vicarius episco-
pi ratione correlationis igitur nec in-
tellectus Fel. conuenire debet. l. 4. §.
toties, ff. de damno. infec. cum simi-
libus.

Secundo adducitur tex. in c. volu-
mus 89. distin. vbi summus Pontifex
mandat Paschasio episcopo vt ordinet

sibi Vicedominum qui idoneus & pa-
ratus existat causis quæ eueniunt, fir-
mat Alber. in dictionario in ver. Vice
dominus debet.

- 6 Sed Vicedominus dicitur Vica-
rius episcopi, Abb. in c. 2. num. 3. ext.
ne Præla. vices suas, Rot. decis. 378.
tit. de off. Vica. in no. merito Vica-
rium debet episcopus ordinare. Non
obstant modo adducta superius in cõ-
trarium, Et primo non obstat quod
quilibet debeat ecclesie suæ deserui-
re, d. c. quia non nulli, & d. c. relatum
cum alijs superius adductis, Nam iu-
ra allegata ex aduerso per Bal. in d. l.
aliquando, loquuntur de loci seruare
& in casu speciali secundum eun-
dem Bal. ibi. dicta vero per Host. in d.
§. & in quibus, loquuntur de Rectori-
bus ecclesiarum parochialium qui
regulariter non possunt Vicarios in
ecclesijs constituere, c. clericos, extra
de off. Vic. c. extirpanda. §. qui vero,
vbi Abb. extra de præben. quorum ra-
tio longe distat a presenti quæstione,
Nam Rectoribus regulariter est pro-
hibitum constituere Vicarios, d. c. cle-
ricos & d. §. qui vero, & multa com-
mitti possunt Vicarijs episcoporum
q̄ alijs non possunt, Fel. in c. quod ad
sedem, nume. 2. circa finē, ex. de offic.
ord. Nec episcopi reperiuntur perso-
naliter astricti vt prohibeantur adim-
plere officium per Vicarium, vt pro-
bat Ruin. d. consi. 148. nume. 1. in 4.
post alios ibi cumulat.

- 10 Secundo non obstat tex. in d. ca-
quoniam, & in d. c. petisti, quia spe-
cialitas ibi non est illa causa necessi-
tatis ob quam Vicarius ab episcopo
constituitur, sed quod episcopus eli-
git sibi Vicarium alterum episcopum
propter linguarū diuersitatem, quæ
erat in populis illius diocesis, quib-
11 tenetur episcopus de Catholico Præ-
sule prouidere qui illis nationibus
sit conformis & eisdem sacramenta
ministrat, & ad tex. in d. c. petisti, re-
sponderetur quod ibi non fuit constitu-
tus

tus Vicarius, sed deputatus coadiutor quidam Episcopus ex speciali indulto Pontificis, & ob senectutem, & imbecillitatem episcopi, & ideo de coadiutore ad Vicarium, non est inferendū tāquam ab illo diuersum.

Secundo respondetur, quod episcopus semper dici potest constitutus in necessitate ppter ingētes occupationes, in quibus episcopale regimē & animarum cura versatur. c. inter cetera, & ibi Ab. & in d.c. quoniam, nu. 2. ad finem, extra de of. ord. Host. in d. §. & in quibus, num. 4. ad finem, Ruin. d. conf. 148. nu. 4. Et si hęc necessitas ardeat erit potissima causa constituendi Vicarium. Nam minus episcoporuū est adeo grande propter amplas, & diffusas dioceses, vt cū p se ipsos, & si diligentissimos nō valeant omnia ministrare debeat cū alijs onera sua partiti, d. c. inter cetera, cū gl. in ver. per se ipsos, Ruin. d. conf. 148. nu. 5. quia vehilli soli, qui cū ceciderit non habet subleuantē, vt ex diuini oraculi mente refert, in proposito tex. in c. illud. 7. q. 1.

14 Declaratur, quādo episcopus esset captus à Turcis, quia tunc nec beneficia conferre potest nec Vicarium creare, Domin. & Franc. in cap. si episcopus, de supplen. negli. praela. quos refert, & sequitur Rebuff. in Concord. Franc. rub. de collat. §. reneantur, in ver. aut eorum Vicarijs, Mandos. in reg. 24. cancell. de male promotis. q. 6. nu. 13.

15 Secundo declaratur, vt non possit creare Vicarium ante apprehensionem possessionis episcopatus, quāuis fuerit per Papam pronunciatu episcopus, Fel. conf. 40. nume. 7. post Abb. in c. qualiter, primo not. extra de elect.

Tertio declaratur, vt episcopus non possit deputare Vicarium perpetuum nisi ex legitima causa, neq; talis deputatio ligat successorē, Put. decif. 4. de off. Vic.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus potest sibi Vicarium constituere in qualibet parte diocesis, vel particulari loco.
- Declaratur, nu. 2.
- Subdeclaratur, nu. 3.

Q V A E S T I O X L V I I.

Possē autem episcopum sibi Vicarium constituere, in qualibet parte diocesis vel particulari loco tradit Gemin. post Archid. in c. cum episcopus, nu. 7. de off. ord. lib. 6. Vbi declarat, nisi in illa parte ad sit Archidiaconus habens ex consuetudine iurisdictionem, & subdeclarat, quando eidem Archidiacono competeret per modum prouentionis, vel prioritatis, vt episcopo, in eiusdem, Archidiaconi negligentia, secus si cum episcopo competeret cum mulatiue.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus debet constituere sibi Vicariū generalem.
- 2 Concilium Lateranense prohibet conferri beneficium antequam vacet. Nec permittit episcopo creare sibi Vicarium ad beneficij vacaturam.
- 3 Fraus qua fieri potest Concilio Lateranensi prohibenti creare Vicarium ad vacaturam, quando esset.
- 4 Rebuffi ratio constituendi Vicarium generalem, reprehenditur ab Auctore.
- 5 Vicarius specialis, ab episcopo, quando constituatur.
- 6 Vicarij appellatione venit generalis.
- 7 Vicarius episcopi, regulariter omnia potest qua episcopus.
- 8 Episcopi regimen versatur circa temporalia, & spiritualia.

Q V A E

Q V A E S T I O X L V I I I.

Debet etiam episcopus vicarium sibi constituere generalem, vt tradit Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. episc. nu. 15. & 18. & in tit. forma Vic. Arch. nu. 2. Franc. Marc. q. 1062. art. 17. par. 1. ea ratione, quia si Vicarius esset specialis non autem generalis, fraus fieri posset Concilio Lateranensi, quod prohibet beneficium conferri antequam vacet. c. constitutus, & c. si vbi Abb. extra de concess. praela. Nam si Episcopus posset Vicarios speciales facere, videns non posse conferre alicui beneficium uacaturam faceret ad huiusmodi uacaturam Vicarium specialem, quod ratione fraudis est prohibitum. d. c. constitutus, ubi Abb. nume. 5. & in d. c. fin. & cap. fin. cum glo. in uer. commissis, & ibi Io. And. de offic. Vic. in 6. c. statutum, cum glo. in ver. id canonice & ibi Doct. de praela. in 6. c. deliberationem. §. prohibemus, cum glo. in ver. cuiusque, & ibi Io. And. de offic. leg. in 6. Et ista fraus cessat generali vicario constituto, dicto §. prohibemus, & d. c. statutum cum ceteris superius adductis, Oldra. consil. 77. Rot. decif. 287. in antiq. & decif. 397. nu. 3. in nouis.

Sed huiusmodi ratio, quæ Rebuffi est in loco superius citato, non videtur usquequaque uera, quia licet episcopus Vicarium specialem ad beneficia conferendum constituere non possit in fraudem Lateranensis Concilij iuribus superius citatis: Non tamen sequitur, ergo debet illum facere generalem, quia nulla fraus fit concilio Lateranensi si Vicarius non est generaliter constitutus, cum deputari possit specialiter ad alios actus, quam ad conferendum, vt scribit Fel. in rub. nume. 4. extra de offic. deleg. Franc. in cap. dilecti, q. 3. extra de appel. Couar. lib. pract. q. cap. 4. nu. 8. & dixi supra, q. 14. & 22. per totum.

Quinimo si ratio constituendi Vicarium generalem illa esset ne, scilicet creando speciales Vicarios fraus fieret Lateranensi Concilio, sequeretur omnimodo esse prohibitum episcopo facere Vicarios speciales contra tex. in cap. 6. sess. 24. apud Concil. Triden. in decreto de reforma, & contra auctoritates superius adductas. Et ideo crederem illam esse ueram rationem creandi Vicarium generalem ab episcopo, quia appellatione Vicarij venit generalis, Fel. in c. G. perpetuus, nume. 2. Dec. nume. 1. ad finem, extra de rescrip. in cap. postulasti, & dixi supra, q. 4. & confirmatur hęc ratio, quia Vicarius regulariter omnia potest, quæ potest episcopus, Hostien. Ioan. And. Archid. & alij in cap. fin. de offic. Vic. in 6. Bertac. trac. de episc. par. 6. lib. 4. titu. de Vic. episc. nume. 3. Port. Imol. consil. 99. nu. 43. Couar. d. ca. 4. nume. 4. Rolan. consilio 86. nume. 83. in primo. Sed hęc regula non conuenit, nisi generali, cū specialis Vicarius non omnia possit, quæ potest episcopus cuius administratio non est circa specialia tantū, sed generalis est in spiritualibus, & temporalibus, cap. si quis, 1. quæst. 3. cap. fin. de concess. praela. c. cum nobis olim, in fi. de elect. c. penul. & fin. de supplen. negli. praela. in 6. Bald. consilio 478. numero primo, cum sequen. volumine quarto. merito ubi dicitur quod episcopus debet sibi Vicarium constituere de Vicario est intelligendum, qui generalis est deputandus.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi debet esse generalis, tā in spiritualibus, quam etiam in temporalibus.
- At contra, quod sufficiat si generalis in spiritualibus constituatur, nume. 10. 3.

D Decla-

Declaratur, num. 4.

- 2 *Vicarius episcopi, in temporalibus constitutus spiritualia exercere non potest.*
 5 *Vicarius episcopi deputatus, in spiritualibus cum iurisdictione differt à deputato sine iurisdictione.*

QVAESTIO XLIX.

- N**on solum autem Vicarius episcopi generalis esse debet, sed tam in spiritualibus, quam etiam in temporalibus videtur deputandus, ut probat Pauin. in trac. de of. & pot. cap. sede vac. par. 1. q. 43. nu. 5. dum inquit, vicarium datum ad temporalia tantum, non posse spiritualia exercere, Fran. Mar. q. Delph. 1587. nu. 17. Rebus. in prac. benef. tit. de Vic. episc. nu. 18. & forma Vica. Arch. nu. 15. & seq. vbi tenet Vicarium episcopi, non esse generalem nisi in spiritualibus, & temporalibus, sequitur Melil. in opusc. de Præced. Vic. c. 1. nu. 5. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. num. 60.
- 3 Sed contrarium probant Feder. q. 302. nu. 4. & Diaz. in prac. cri. cano. c. 3. nu. 3. dum dicit, quod si episcopus faciat vnum Vicarium generalem talis intelligitur generalis in spiritualibus, moti ex c. nullus. §. episcopo autem, de temp. ord. in 6. Concil. Trid. c. 1. 2. 3. & 4. sess. 13. in decreto de reform. Et in breuius summi Pontificis cum delegantur causæ episcopis seu eorum Vicarijs, Vicarij generales, in spiritualibus, appellantur. Ideo satisfactum erit legi si episcopus Vicarium in spiritualibus, generalem sibi constituat. Tutius tamen esset illum constituere generalem in spiritualibus, & temporalibus, propter ingentes episcoporum necessitates, in quibus animarum cura versatur, arg. c. inter cetera, vbi Abb. extra de offi. Vic. §. & in quibus, num. 4. ad finem, & ita constitui solent, ut plurimum ab episcopis, cum ampla & libera fa-

cultate, & cum iurisdictione ad eandem differentiam inter Vicarium in spiritualibus, cum iurisdictione vel sine, de qua Rot. decis. 7. alias 371. nu. 1. in no. post Paul. Zenzel. & Guil. in clem. 2. de refer.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus plures Vicarios, sibi constituere potest.*
 2 *Iudices plures creari possunt, sicut plures procuratores, administratores, plures actores, plures tutores, & curatores.*
 3 *Sicut etiam capitulum sede vacante.*
 4 *Et potest constituere non solum plures Vicarios generales, sed etiam plures foraneos.*
 5 *Et tam in solidum, quam pro parte.*

QVAESTIO L.

Illud autem certi iuris est, quod episcopus plures Vicarios sibi constituere potest, clem. & si principalis, vbi Card. nu. 3. de refer. c. prudentia, vbi Abb. nu. 10. Fely. in prin. & latius Bero. nu. 2. ext. de of. deleg. post Bar. & Bal. in l. 1. nu. 7. ff. de off. conf. Lancello. Inst. iur. cano. de iud. §. ite mandari. Albe. in Dic. in ver. Vicarijs, vide supra, ad fi. Old. conf. 318. nu. 1. & seq. Rebus. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 203. Frã. Mar. q. Delph. 997. in prin. par. 1. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. num. 43. lib. 2.

- 2 *Quemadmodum enim dari possunt plures procuratores, actores, tutores, curatores, & administratores, ita etiam plures iudices. l. si quis. §. vnus. l. pluribus. l. qui duo. ff. de proc. c. duo. eod. tit. lib. 6. l. si alicuius, vbi Bar. ff. de neg. gest. l. creditor. §. duobus, vbi Bart. ff. manda. & in l. 1. §. si plures, vbi Bart. per discursum. ff. de exerc. l. decreto. §. si duobus. l. diuis. l. cum plures. l. tres. l. si plures. ff. de administr.*

administr. tuto. l. 1. & per totum. C. si ex plur. tutor.

- 3 *Ampliatur, idem in capitulo sede vacante, quod potest plures vicarios constituere Io. And. in c. tua, ext. de of. Vic. Pauin. in tract. de post. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. num. 6.*
 4 *Secundo ampliatur, ut tam plures Vicarij generales, quam plures Vicarij foranei creari possint, ut probatur in d. clem. & si principalis, in prin. cum gl. & ibi Card. nu. 3. & seq. Inn. in c. Romana, de offic. ord. in 6. late Fel. in c. causam matrimonij, nu. 8. extra de offi. deleg. post gl. in c. quonia Abbas, in ver. iustitutum, vbi Abb. & alij, extra eo. & in d. c. prudentiam vbi Bero. nu. . . .*
 5 *Tertio ampliatur, ut tam in solidum creari possint, quam simpliciter, & pro parte gl. in d. cle. & si principalis, in prin. vbi Card. nu. 3. & seq. Bal. in l. 1. ff. de of. conf. quem refert, & sequitur Fely. in d. c. prudentiam, num. 1. post Abb. nu. 10. Fran. Marc. d. q. 997. in prin.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus potest in totum eximere ecclesiam à sua iurisdictione.*
Contra, num. 2.
 3 *Episcopus, quando de consensu capituli constituere possit aliquem Vicarium perpetuum.*
 4 *Episcopus, per constitutionem Vicarij perpetui non dicitur à se in totum abdicasse iura episcopalia.*

QVAESTIO LI.

- C**ontroversi iuris est apud Canonistas, an episcopus possit in totum eximere ecclesiam à sua iurisdictione. Nam pro affirmatiua, respondit Oldr. conf. 182. & Fede. con fil. 147. sed negatiuam probat Ioan. Andr. in cap. cum venerabilis, quem

retulit Abb. ibi, numero 4. extra de consuetu.

- Sed quæro modo, in proposito, an episcopus possit per modum cuiusdam Vicarij perpetuæ concedere inferiori Prælati, etiam recipienti nomine sue dignitatis omnia iura episcopalia. Respondit Abb. in d. c. cum venerabilis. num. 4. episcopum posse de consensu capituli constituere aliquem Vicarium suum perpetuum, nomine dignitatis sue, ut illa exerceat tanquam Vicarius episcopi, præter tria ut cathedralicū, reuerentiam, & charitatiuū subsidium, conferunt etiam tradita per Canonistas, in c. cum factis, extra de offi. Arch.
- 4 *Declaratur, secundum Abb. in loco superius citato, quod per constitutionem huiusmodi Vicarij perpetui, non sunt ex toto abdicata ab episcopo iura episcopalia. Quia saltem eo Vicario negligente poterit episcopus illa iura exercere, arg. c. irrefragabili. §. excessus, extra de of. ord. & eorum, quæ ad hanc declarationem scribit Inno. in c. in Lateranensi, nu. 4. extra de præben.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus creare potest Vicarium specialem ad beneficia conferendum.*
Communis est contra, num. 2. & 4.
 3 *Io. Andrea consilium datum cuidam scolari suo reprehenditur.*
 4 *Communis opinio, quod Vicarius specialis ad conferendum beneficia creari non possit ab episcopo.*
Ampliatur, num. 5. 8. 9. 11. 13. 14. 15. 16. 17.
Declaratur, num. 18. 19. 20. 21. 24. 25. 28.
 6 *Generalis concessio restringitur ad specialem præcedentem, & nu. 10.*
Et ad naturam rei, de qua loquitur dispositio, num. 7.
 12 *Consuetudo inducens votum captanda mortuus, non valet.*

D 2 Colla-

- 13 Collatio beneficij nullius facta per vicarium non potest ab episcopo ratificari sed est faciendum de nouo.
- 18 Papa dare potest alicui specialem potestatem conferendi etiam certis beneficiis.
- 19 Reges, & Principes laici creare possunt generales, procuratores, & illis dare potestatem conferendi beneficia, & presentandi.
- 22 Concilium Lateranense prohibet promittere beneficia antequam vacent.
- 23 Mortis captanda votum induci non debet.
- 26 Episcopus dare non potest facultatem conferendi beneficia alteri, quam vicario generali, & nu. seq.

QVAESTIO LII.

- R**ursus queritur, & in dubium, etiam reuocatur, an episcopus creare possit Vicarium specialem ad beneficia conferendum, & possit sentit Bifign. ad Rotam, decis. 2. tit. de concess. prae. quem sequutus fuit Staphil. in 3. par. de lit. gra. in qua tractat de var. mod. vac. fol. 68. & in alia impress. fol. 57. sicut refert Papaz. in addi. ad Rot. decis. 397. nu. 5. de offi. Vic. in nouis.
- 2 Sed contrarium tenent Io. And. in c. deliberatione. §. prohibemus, de offi. lega. in c. si. de offi. Vic. in c. statutum, de prob. lib. 6. vbi etiam Archid. in glos. in ver. generaliter, & in d. c. fin. vbi Gemin. num. 9. Franc. col. 2. in si. de offi. Vica. eod. lib. 6. Host. & Innoc. in c. ex parte, el primo, extra de offi. deleg. Rot. d. decis. 397. vbi Papaz. in apost. nume. 5. & decis. 327. tit. de offi. Vic. in antiq. Abb. in c. constitutus, nume. 5. post Burr. & Imo. super glos. penult. col. quarta, extra de concess. prae. Bellame. decis. 343. Oldrad. consil. 77. Paris. consil. 50. numero primo, cum sequent. in 4. Staphil. de lit. gra.

- & iust. fol. 68. latissime Franc. Marc. q. Delph. 317. num. 8. & 99. nume. 7. 8. & 9. cum seq. par. 1. Vbi damnat
- 3 Ioan. Andr. in d. c. constitutus, quia dedit consilium cuidam scholari suo qui volebat dare potestatem vni conferendi primam vacaturam, quod daret sibi tanquam Vicario generali potestatem conferendi omnia beneficia ad ipsum spectantia deinde scriberet tibi per aliam litteram inhibendo, ne post primam collationem faceret aliam nisi habito responso ab ipso. Ioan. de Selua, in tract. de benef. 2. par. q. 22. nume. 1. & est communis opinio, vt testatur Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 7. Couar. lib. 3. var. refol. c. 20. nu. 6.
- 4

Probatur haec communis sententia ex tex. in d. c. statutum, ver. tantummodo, de prae. in 6. Vbi episcopus, vel alter ad quem spectat beneficiorum collatio non potest illam concedere nisi eius Vicario generali.

Secundo adducitur tex. in d. c. de liberatione. §. prohibemus, de offi. leg. in 6. Vbi prohibet expresse legato etiam de latere, ne in genere, vel in specie cuiquam committat siue det potestatem recipiendi resignationem, & conferendi beneficia etiam personis idoneis infra legationem suam existentia, ea ratione, quia per huiusmodi commissionem daretur via ad beneficia vacatura, contra Concilium Lateranense, in d. c. constitutus, de concess. prae. & in d. §. prohibemus, & hoc per indirectum, quia ille, qui velle permittere ius ad vacatura alicui, constitueret Vicarium amicum illius quem scit illi beneficium collaturum, & sic fraus fieret concilio, vt animaduertit glo. in d. capit. si in commissa, de offi. Vicarii, in sexto, Paris. dicto consilio quinquagesimo, numero decimo.

Noa

Non aduersantur auctoritates superius in contrarium relatae, quia tolluntur ex prohibitione supra deducta in d. c. statutum, & ex ratione dicti cap. constitutus. Vbi prohibetur huiusmodi concessio ne aperiat via ad beneficia vacatura: Et quia Bifign. in dicta decis. 5. supra relata in contrarium loquitur quando non committitur generalis potestas, conferendi quous modo vacet beneficium, sed duntaxat si vacet beneficium per resignationem faciendam, sub quo modo cessat ratio concilii Lateranensis, & periculum captandae mortis, cum facultas data non sit in casu vacationis per mortem, sed per resignationem, vt declarat idem Bifign. d. decis. 5. Et isto casu etiam corrumpit eius opinio ob fraudem quae fieri posset a Resignatario cum Resignante, quando sciret commissionem huiusmodi esse factam ab Episcopo, vt animaduertit Papaz. in addi. ad Rot. d. decis. 397. nu. 5.

- 5 Ampliatur ista communis, vt procedat etiam si episcopus daret Vicario generalem potestatem conferendi & illum postea crearet Vicarium generalem, quia adhuc diceretur Vicarius generalis ad conferendum tantum, non autem in spiritualibus, & temporalibus, & ideo non teneret, Rebuf. dicto tit. forma Vic. archiep. nume. 3. ea ratione, quia illa generalitas restringitur ad specialem concessionem conferendi. I. quatum. §. sed si fundus, vbi Bart. ff. de fundo instr. Doct. in c. pastoralis. §. fina. & §. sedes, extra de rescrip. & ad naturam rei, de qua loquitur dispositio. I. sed si adijciatur. ff. pro soc. l. 1. §. 1. de offi. procur. Celsar Soc. iun. consil. 145. nume. 44. in princ. Crauet. consil. 186. nume. 1. Cephal. consil. 77. nume. 88. in princ. Et ideo diceretur creatus ad conferendum, & non valeret ratione fraudis superius allegatae.
- 8 Ampliatur etiam si Episcopus crea-

ret illum generalem ad conferendum quaecunque beneficia, quia adhuc non posset ratione fraudis, quae indirecte fieri posset ad vacatura contra tex. in dicto cap. constitutus, & in dicto §. prohibemus, vt not. ibi Ioan. Andr. & Archid. & in dicto cap. statutum, & in dicto cap. fin. de offi. Vic. in 6. Rebuf. in loco superius allegato, nume. 4. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 13. & 15.

- 9 Tertio ampliatur etiam si in litteris diceret Episcopus, creamus te Vicarium generalem in spiritualibus & temporalibus specialiter, & expresse ad conferendum, quia diceretur adhuc deputatus ad conferendum tantum, & ideo non valeret eius constitutio, tanquam expressa illa generalitas restricta fuerit in fraudem legis ad specialem conferendi potestatem, Soc. consil. 260. col. 11. conclus. 5. volu. 2. quem sequitur Rebuf. in loco supra citato, nume. 10. Franc. Marc. dicta quaest. 995. nume. 18. per tex. in dicto §. prohibemus, & in dicto cap. statutum, de prae. in 6. & per alia iura relata. Et quia quando fit enumeratio specierum post genus illa enumeratio restringitur in dubio ad illas species. I. sed si adijciatur. ff. pro soc. l. legata. §. 1. ff. de supel. leg. l. quatum. §. sed si fundus, vbi Bart. ff. de fundo instr. cum concord. quae superius adduxi in prima ampliatione.
- 10

- 11 Quarto ampliatur etiam si consuetudo extaret in contrarium, quia non esset attendenda, Barbat. in c. constitutus, col. 1. in fine, extra de rescri. Soc. dicto consil. 260. Rebuf. in loco superius citato, nume. 10. Paris. d. consil. 50. nume. 11. ea ratione, quia votum inducitur captandae mortis, & ideo consuetudo non valet tanquam contra bonos mores. c. mala, dist. 8.
- 12
- 13 Quinto ampliatur, vt non valeat huiusmodi collatio beneficij ab huiusmodi Vicario speciali facta, etiam

- si ab episcopo ratificata foret, Guido Papæ conf. 189. Rebus in loco superior citato, nu. 11. ea ratione, quia collatio nulla ratificari non potest, nec retrahitur, sed de nouo est faciendâ Soc. in reg. ratiuhabitione, de reg. iur. in 6. c. examinata vbi Do& extra de confirm. vtil. vel inut. Gozad. cõf. 72. nu. 5. Paris. qui alios citat cõf. 24. num. 156. vol. 2. Laur. Sylua. conf. 71. num. 16. vol. 2.
- 14 Sexto ampliatur non solum in episcopo, verum et in legato de latere, quia nec is dare potest specialē potestatem conferendi beneficia, & ad huiusmodi actū specialē creare Vicarium, d. §. prohibemus, & ibi Dec. de off. leg. in 6. Rot. d. decis. 397. in princ. Abb. in d. c. constitutus, num. 2. cum seq. & in c. fi. nu. 6. extra de concess. præb. Pauin. de off. & pot. cap. sede vacan. 2. par. prin. q. 10. nu. 34. in fine, Franc. Marc. d. q. 995. nu. 7. & q. 317. num. 8. par. 1. Roland. conf. 47. num. e. 56. in primo.
- 15 Septimo ampliatur, ut locum etiā habeat in præbenda, d. c. 1. & 2. extra de concess. præben. Rolan. conf. 47. num. 55. in primo.
- 16 Octauo ampliatur, ut procedat in quolibet alio habente potestatem conferendi, nā illam alteri specialiter dare non potest, c. statutum. §. vbi de præben. in 6. Paris. d. conf. 50. num. 1. cum seq. Franc. Marc. d. q. 996. nu. 15. cum seq. Nam inde sequeretur illa fraus ad beneficia vacatura, ut docet Abb. in d. c. constitutus, & in d. c. fin. extra de concess. præb. & superius dictum fuit.
- 17 Nono ampliatur, ut non solum vicariis facere non possit, sed nec Procuratorem ad conferendum tantum ratione eiusdem fraudis, glos. in d. §. prohibemus, & in d. c. constitutus, extra de concess. præb. Paris. d. conf. 50. nu. 1. & per totum Rebus. in loco superius citato, nu. 12. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 3. & 7.
- 18 Declaratur, ut non procedat in summo Pontifice, qui potest alicui dare speciale conferendi potestatem et ad certa beneficia, c. is cui, de præb. in 6. c. proposuit, extra de concess. præb. Oldr. d. conf. 87. Rebus. in loco alias citato, nu. 12.
- 19 Secundo declaratur in Regibus Principibus, & laicis, qui nulla habent iura spiritualia, ad quæ possint generales facere Vicarios, quoniam isti possunt generales Procuratores omnium bonorum creare dando illis potestatem conferendi, & presentandi, Abb. in d. c. fi. nu. 6. vbi etiam alij, extra de concess. præben. Paris. d. cõf. 50. nu. 4. Rebus. in loco præcitato, nu. 13. Pau. de Cittad. in tracta. de iure patron. par. 6. q. 41. Roc. Cur. in eod. tract. in ver. honorificum, q. 5. Rolan. d. conf. 47. nu. 54. in primo, vbi de communi testatur.
- 20 Subdeclaratur, ut non procedat, quando specialis potestas daretur, presentandi, ad beneficium vacaturum secus si ad vacans Rolan. d. conf. 47. nu. 53. cum sequen. post Feder. de Sen. Abb. & alios, per eum cummulatos.
- 21 Tertio principaliter declaratur, ut procedat, quando beneficium esset vacaturum, secus si vacans. Quia tunc potest collator dare specialem alicui potestatem illud conferendi, d. c. constitutus, in fi. & ibi Abb. nu. 5. extra de concess. præb. Rora d. decis. 327. tit. de off. Vic. in antiquis, Ioan. de Selua in tract. de benef. q. 21. num. 1. par. 2. Bellame. decis. 443. Rebus. in loco superius allegato, num. 7. & 14. Franc. Marc. d. q. 995. nu. 4. par. 1. ea ratione, quia Concilium Lateranense prohibet beneficia promitti alicui antequam vacent, d. c. constitutus & ideo ne fraus illi fiat, per indirectum prohibetur specialis conferendi potestas alicui dari antequam beneficium vacet ne queratur uotum captandæ mortis, ut animaduertit, Abb.
- Abb. in d. c. constitutus, & in c. fi. nu. 6. extra de concess. præb. Paris. d. cõf. 50. nu. 12. & diximus supra, quæ ratio cessat, quando vacat beneficium, quia tunc nulla fraus nullumque uotum induci potest captandæ mortis, ut probatur in d. c. constitutus. ergo cessare debet dispositio. Ladiger. §. quamuis, ff. de iure patro. c. cum cessante, extra de app. cum vulg.
- 24 Quarto declaratur, quando episcopus committeret alicui receptionem resignationis beneficii, & quod resignatum beneficium alteri conferret quia tunc & resignatio, & collatio valeret, Bisig. in decis. Rotæ, 5. in antiqu. tit. de concess. præb. secundum nouam impressionem, quam refert Staphi. qui late hæc partem defendit, de lit. grat. & iust. fol. 68. dicens opinionem Rotæ esse verissimam, Fran. in d. c. deliberatione. §. prohibemus, ver. & aduerte, de off. deleg. in 6. Fran. Marc. d. q. 995. num. 9. quamuis sub dubio, Pauin. tracta. de offic. pot. cap. sede vacan. 2. par. princip. q. 10. num. 31. & 33. ea ratione, quia per huiusmodi commissionem nulla fit fraus Concilio Lateranensi prohibenti viam aperiri ad vacatura, d. c. constitutus, d. c. deliberatione, & c. 2. & c. ex parte, extra de concess. præben. cum alijs superius adductis. Nam Lateranense Concilium prohibet aperiri viam, ad vacatura, scilicet, generaliter viam iniquam, per quam veniret etiam modus vacandi per mortem, ut cum generaliter promittitur primum beneficium vacaturum, vel mandatur conferri, sub qua promissione, vel gratia veniret etiam, si per mortem vacaret, & ideo non valet, quia sic captari possit mors aliena, ut animaduertit Bisig. d. decis. 2. num. 23. Dicens sic loqui tex. in d. c. constitutus, in c. ex parte, & c. 2. extra de concess. præben. Sed in casu isto non committitur generaliter potestas conferendi, quouis modo vacet benefici-
- cium, sed duntaxat, si vacet per resignationem faciendam, sub quo modo cessat ratio Concilij Lateranensis, & uotum captandæ mortis, & ideo valet collatio ab isto speciali Vicario facta.
- 25 Sed contra huiusmodi declarationem tenuerunt iidem Domini de Rotæ in libro decis. de anno 1544. ut refert Papaz. in addit. ad decis. Rotæ 397. num. 5. tit. de off. Vic. in nouis. & in eadem decisione prohibetur episcopus alteri, quam suo Vicario generali committere huiusmodi facultatem, Abb. in d. c. constitutus, num. 5. post Ioan. Andr. & alios antiquiores, in d. c. fin. de offic. Vica. in 6. & in d. c. statutum, Rebus. in præc. benef. titu. de Vica. episc. num. 20. post Io. de Selua, in d. tract. de benef. par. 2. q. 21. quorum sententia probatur, tum ex generali ratione tex. in d. §. prohibemus, & in d. c. constitutus, quæ prohibent alteri concedi beneficiorum collationes, ne aperiat viam ad beneficia vacatura, tum etiam ex tex. in d. c. statutum, vbi prohibetur fieri huiusmodi collatio palios, quam per Vicarios Episcoporum, generales, & quia dari posset occasio inferendi vim vel simoniam, quia Resignatarius, qui scit collationem omnino esse faciendam, in eius fauorem posset concordari cum Resignante, postquam sciuit Notarium esse rogatum de tali commissione facta, per episcopum, ut considerat Papaz. ad Rot. d. decis. 397. num. 5. in fin. in nouis. secundum nouam impressionem tit. de offic. Vic.
- 28 Subdeclaratur, ut procedat, quando permixtim simul, & semel darentur ambobus prædictis potestates, secus si diuisim concedatur facultas admittendi resignationem, & illa postea admitta per episcopum, daretur facultas conferendi beneficium resignatum, quia tunc valeret. Rot. d. decis. 397. numero 3. & licet loqua-

tur de huiusmodi facultate concessa generali, tamen Papaz. ibi, in addit. loquitur indistincte, & ratio militat etiam concessa facultate alteri, quam Vicario generali. Namque diuisim concessa facultate, & distincta, cessat tunc prohibitio tex. in d. §. prohibemus, qui solum intelligitur per Rot. in præallegata decisione, quando permixtim simul, & semel darentur alicui ambæ facultates, non si diuisim, & sicut legatus potest commissiones sic distinctas facere cuiuscunque personæ secundum Rot. in loco iam relato, pari modo episcopus, quia eadem ratio militat in vno, quæ in alio, vt in specie dicit Rot. dicta decisio. numero secundo, merito idem ius statuendum, cap. translato, extra de constitut. cum similibus

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus dare non potest Vicario generali specialem potestatem certum beneficium conferendi.
Ampliat. in d. 2.
Declaratur, num. 3. 5. 6. 7. & seq.
- 4 Generaliter multa permittuntur, quæ specialiter prohibentur.
- 6 Episcopus dare potest facultatem Vicario suo specialem conferendi beneficium vacans.
- 7 Nec non recipiendi resignationem beneficij, & conferendi illud sic resignatum.
- 8 Episcopi, commissio dari potest Vicario vna vocis oraculo absque alia scriptura.

QVAESTIO LIII.

Consequens etiam sit præmissis episcopum dare non posse Vicario suo generali specialem potestatem conferendi certum beneficium,

vt probatur in eadem deliberatione; §. prohibemus, de off. leg. in 6. & in specie nostra respondit Oldr. consi. 77. Rot. decis. 367. tit. de off. Vic. num. 2. cum seq. in nouis. vbi Papaz. in addi. num. 6. Put. decis. 8. de proc. Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi, post Roma. consi. 317. firmat Abb. in c. constitutus, num. 5. extra de concess. præben. Pauin. tract. de pot. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 31. vigeat enim adhuc ratio sepius allegata fraudis, quæ fit Concilio Lateranensi prohibenti viam aperiiri ad beneficia vacatura, dicto §. prohibemus, vbi Canonistæ.

- 2 Ampliatur, vt locum habeat etiam si episcopus daret Vicario generali generalem potestatem conferendi, & postea per secundas litteras inhiberet ne procederet ad secundam collationem, antequam insinuaret sibi primam, & expectaret secundum responsum, an vellet habere ratum, quia quoad secundas litteras non videtur delegata generalis potestas conferendi, & esset in fraudem Concilij Lateranensis ideoque non valeret Ioan. Andr. in d. c. constitutus, quem sequitur ibi Abb. num. 5. ad fin. post Butr. & Imo. Fran. Mar. q. Delph. 965. num. 15. in prima.
- 3 Declaratur, vt procedat data speciali facultate conferendi certum beneficium, secus si generaliter data esset, quia tunc teneret, cap. fina. vbi Docto. de præben. in sexto, Oldrad. dicto consilio septuagesimo septimo, Abb. post alios, in dicto cap. constitutus, numero quinto, Paris. consilio 50. numero secundo, & tertio, in quarto. multa enim inquirunt ipsi, generaliter permittuntur, quæ specialiter prohibentur.
- 5 Extenditur huiusmodi declaratio, etiam si generalis ista conferendi potestas daretur, Vicario generali certij loci, dummodo plura vbi

vbi adsint beneficia, quia valeret ex quo cessat fraus prohibita a Concilio Lateranensi, Rebuff. in pract. beneficij, tit. de Vic. episc. nu. 23. & 24.

- 6 Secundo principaliter declaratur, quando beneficium esset vacaturus, secus si vacans, quia tunc dari potest Vicario specialis potestas illud conferendi, d. capit. constitutus, in fi. vbi Abb. num. 5. Bellame. decis. 443. Rebuff. in d. pract. beneficij, forma Vic. Arch. nu. 7. & 14. Frac. Marc. d. q. 995. nume. 4. & dixi supra q. præcedenti, nume. 11.
- 7 Tertio declaratur, vt non procedat, quando episcopus commisit eidem Vicario generali potestatem recipiendi resignationem, & ea admissa daret illi episcopus potestatem conferendi beneficium sic resignatum, quia commissiones sic distinctas posset Vicarius exequi, Rota decis. 397. nume. 3. titu. de offic. Vic. in no. vbi Papaz. num. 10. & dixi supra in q. præcedenti, in fine quartæ declarationis, vbi posui rationem. Put. dicta decis. 8. de Procur. dicens valere mandatum ad certum beneficium conferendum ex causa permutacionis.
- 8 Extenditur hæc declaratio etiam si episcopus vniq. vocis oraculo commisisset articulum resignationis, & collationis, quia commissio valet absque alia scriptura, & per testes probari posset, Rota dicta decis. 397. in fine, Franc. Marc. dicta quaestio. 995. nume. 14.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus potest constituere Vicarium sine consensu capituli.
- 2 Consuetudo, qua datur auctoritatem episcopo constituendi sibi Vicarium sine consensu capituli seruanda est.

QVAESTIO LIIII.

In electione autem Vicarij per episcopum facienda non requiritur consensus capituli, firmat Hofst. in sum. de offic. Vicar. §. & in quibus, num. 5. Gemin. in c. i. num. 10. Anchar. nu. 4. Franc. col. 2. vers. sed queritur, de offic. Vic. in 6. Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 12.

- 2 Dicens ita approbare consuetudinem quæ in huiusmodi casibus est seruanda, Bertach. in tracta. de episc. par. 7. q. 10. Rebuff. in pract. beneficij, titu. de Vic. episc. in princ. Siluest. sum. in ver. Vicarius, nume. 4. vers. potest. Bero. consi. 23. nume. 4. vol. 1. Cucc. Instit. iur. cano. tit. 8. de Vic. episc. nume. 36. libro 2.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus tenetur subministrare Vicario congruum salarium, & numero 3.
Contra, nu. 4.
Declaratur, nu. 5.
Contra, nu. 6.
- 2 Nemo cogitur suis stipendijs militare, Vicarius mortuo episcopo consequi debet salarium a capitulo de bonis ecclesie Sacantis, pro tempore quo vixit episcopus.
- 6 Vicario episcopi salarium debetur etiã non conueniens, quando extraordinaria Banchi sunt exigua, secus si magna, & quolibet anno reddant ei scutos 300.
- 7 Canonicus Vicarius capituli debet habere salarium sicut extraneus vicarius.

QVAESTIO LV.

Cum autem episcopus Vicarium sibi constituit debet illi congruum salarium subministrare, vt probatur in c. si episcopus, cum glo. in ver. illi, & ver. ipse, & ibi Doc. de off. vic. in 6. vbi

vbi episcopus tenetur in necessarijs Vicario prouidere, & in c. inter cetera, cum glo. in ver. necessaria, & ibi Doct. extra de offic. ord. quibus suffragatur illa regula, quod nemo cogitur suis stipendijs militare, cap. iam nunc, 28 q. 1. & c. cum ex officijs, ext. de prescrip. Specul. de salar. in princ. & de salario debito officialibus, late Carau. super ritu magnæ curiæ 9. per totum, Senat. Ped. dec. 99. numero 22. & ad terminos nostros, glo. in c. 1. in ver. quantitate, extra ne prælati vices suas, cum qua concordant Innocen. & Hostien. vt refert Card. ibi, in 1. opposi. & idem Card. in clem. statutum, q. 7. ver. in contrarium, vbi Anchar. nu. 3. Imo. nu. 13. de elec. qui licet loquantur de vicario a capitulo constituto, tamen Imo. nume. 27. idē sensit de vicario constituto ab episcopo dum viuebat, cui putat mortuo episcopo salarium pro tempore quo vixit episcopus a capitulo de bonis ecclesiæ vacantis præstandum esse, concordat Archid. in c. charitatem, 12. q. 2. quos refert, & sequitur Pau. Granut. in suo lib. 1. theorem. 12. ver. de iure vero canonico, qui in princ. 4. refert Rotā diuersum iudicasse, nempe salarium non deberi vicario episcopi, nisi duobus extremis probatis, videlicet, Vicarium solitum esse operas suas locare, & episcopum solitum conducere, vt per Put. dec. 6. de off. Vic. & dec. 1. lib. 3. & 44. & 45. lib. 2. & alibi. Sed postmodum supradictā sententiā pro Vicario episcopi acerrime defendit tam argumentis, & rationibus probatissimis in iure civili, quam etiam in iure canonico subdēs per eandem Rotam fuisse contra episcopum decisum in vna Turritana die 20. Maij 1569. in qua fuit resolutum deberi salarium Vicario etiam non conuentum, & ad dictam decisionem contrariam respondit, quod est fundata in auctoritatibus loquentibus in longe diuersis casibus, vt ip-

se sigillatim deducit, & in facto Vicarij episcopi, qui ex extraordinarijs Banchi percipiebat Suta 300. pro quolibet anno, vade nimirum si aliud salarium præferri non conuenit sibi non debebatur

- 7 Ampliar etiam in canonico Vicario eiusdem capituli sede vacante, qui debet habere salarium sicut quilibet extraneus vicarius, & deducere expensas quas domi facturum esset tanquam reputatus præsens, & residens propter ecclesiæ leuitium, Paui. de potest. cap. sede vacante. 2. parte princ. q. 10. nu. 5. Foster. super consti. regni, titu. de sacrosan. eccles. numero 75.
- 8 Declaratur, ut non procedat in vicario prædecessoris, cui episcopus non cogitur soluere salarium, vt tradit Moh. dec. Rotæ manuscrip. 356. Vicario suo cogitur, Gem. dec. 20. lib. 2. si consueuerit, Put. 6. de offic. Vicar.

S V M M A R I V M.

- 1 Altari seruans de altari viuere debet.
- 2 Clerici mendicare non debent.
- 3 Ordinari non possunt, nisi possideant beneficium ad Solutum sufficiens.
- 4 Episcopus debet prouidere necessaria cleuico, quem ordinauit donec assequatur beneficium.
- 5 Declaratur, nu. 5.
- 6 Cap. postula sit, de rescrip. non habet locum in Vicario episcopi.
- 7 Vicarius episcopi non dicitur Vicarius perpetuus.

QVAESTIO LVI.

Sed cum secundum Apostolum, qui Saltari seruit de altari viuere debet. cap. ex his, 12. q. 1. c. ecclesiasticus, 12. q. 2. c. cum secundū, vbi Abb. & alij, extra de præben. c. postulasti,

EXIT

extra de rescrip. Lancellot. in §. 1. Institutu. iur. cano. de præb. cum multis alijs concordantibus congestis per Senat. Ped. dec. 99. nu. 21. Et propterea ne contingat eos qui diuino ministerio ascripti sunt cum ordinis de decore mendicare, statuerit sacrosancta Tridentina synodus in c. 2. ses. 21. in decreto de resor. ne clericus secularis, quamuis idoneus morib. scientia, & ætate promoueatur ad sacros ordines, nisi prius legitime constet eum beneficium ecclesiasticum, quod sibi ad victum honeste sufficiat possidere penas antiquorum canonum super his innouando ex quibus dictis compelluntur episcopi prouidere clericis ordinatis ab ipsis sine titulo necessaria donec ordinati beneficium ecclesiasticum fuerint affecturi. d. c. cum secundum, & d. c. postulasti, & vtrouque Canonice, & traditur in d. c. ex his, 12. q. 1. Lancellot. in d. §. 1. & seq. late aut. Franc. in apost. ad Abb. in dicto cap. postulasti, column. 3.

5 At quoniam episcopus non tenetur prouidere, secundum huiusmodi formam de beneficio illis qui habent vicariam perpetuam in ecclesia vt habetur in d. c. postulasti, vbi Abb. Fel. Dec. & alij in princ.

Quæro modo in proposito, an dispositio d. c. postulasti locum habeat in Vicario episcopi.

6 Respondeo, quod non, quia Vicarius episcopi non est Vicarius perpetuus ecclesiæ, sed est Vicarius temporalis episcopi, & ad eius voluntatem remoueri potest, glo. in clem. & si principalis, in ver. et rationem, ubi Canonice extra de rescrip. Barbat. in cap. quoniam, nume. 37. extra de off. delega. & hanc sententiam firmanat huiusmodi ratione, Abb. & Barbat. in d. cap. postulasti, in primo not. Fel. nume. 1. col. 2. in fine, Dec. nume. 1. in fi. quæ vera etiam comprobatur, quia illud verbum perpetue, positum

in d. c. non conuenit Vicario episcopi, ideo nec illius dispositio debet ei conuenire, l. 4. §. toties, cum similib. ff. de dam. infec.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus debet sibi Vicarium constituere, & negligente episcopo, Archiepiscopus.
- 2 Practica deputandi Vicarium ab Archiepiscopo negligente episcopo illum constituere.

QVAESTIO LVII.

Quid autem si episcopus Vicarium non constituit, ad quem spectabit huiusmodi constitutio?

- 1 Respondeo, quod ad Archiepiscopum, Abb. in c. quoniam, nu. 3. de officio ord. Fel. in c. pastoralis, nu. 8. eod. tit. Ruin. cons. 148. nu. 5. & 6. volu. 4. Probat in c. cum firmus, 9. q. 3. Vbi si episcopus nõ sategerit statuere œconomum in sua ecclesia, Metropolitani illum statuere potest œconomum pro vicario accipiendo, vt in c. in noua, 16. q. 7. Concil. Trid. c. 16. ses. 24. Et ideo practica erit quando episcopus erit negligens in constituendo sibi Vicarium, quod Archiepiscopus statuat illi terminū ad eligendum vicarium, quo elapso ipse Archiepiscopus prouidebit, d. c. cum firmus iuncto dicto cap. in noua, quæ practica docet Abb. in d. cap. quoniam, nu. 3. in fine, Succ. Instit. iur. cano. de vicar. titu. 8. nu. 13. lib. 2. & nume. 39.

S V M M A R I V M.

- 1 Metropolitano negligente Vicarium constituere episcopus antiquior in Metropolitana constituere potest episcopo vero exempto negligente, episcopus prior antiquior deputabit.

QVAE-

QVAESTIO LVIII.

AT quid si ecclesia erit Metro-
litana? aut exempta? Respondeo,
quod episcopus antiquior ex suffra-
ganeis in Metropolitana, & propin-
quior episcopus in exempta Vica-
rium deputabit, Concil. Trid. in c. 16.
sess. 24. in decreto de refor. Cucc. In-
stit. iur. cano. lib. 2. titu. 8. de off. Vic.
nume. 39.

S V M M A R I V M.

- 1 *Capitulum non potest Vicarium consti-
tuere etiam episcopo negligente, vel
absente.*

QVAESTIO LIX.

Porro siue episcopus negligens sit
in eligendo vicarium siue absens
eo refragante capitulum illum con-
stituere non potest, vt respondit Be-
ro. confi. 23. a nu. 4. vsq; ad finem con-
sili, vol. 1.

S V M M A R I V M.

- 1 *Canonici mortuo episcopo non possunt eli-
gere de nouo Vicarium, sed solum ele-
ctum ab episcopo confirmare.*
- 2 *Contraria opinio, quod capitulum sede
vacante possit ac debeat eligere aut
electum confirmare, est verior.*
- 3 *Ampliatur, nu. 3. & 5.*
- 4 *Canonicus electus Vicarius episcopi de-
bet habere salarium sicut quilibet Vi-
carius extraneus.*

QVAESTIO LX.

AN autem sede episcopali vacan-
te capitulum teneatur consti-
tuere vicarium dubium faciebat pri-
ma fronte responsum Beroi, consil.
23. num. 7. vol. 1. vbi concludit, quod

canonici mortuo episcopo non possunt
eligere de nouo Vicarium, sed
solum electum ab episcopo confir-
mare, aut remouere. Sed contrarium
probat glo. 4. in clemen. 2. vbi Card.
de rescript. Specul. lib. 4. titu. ne sede
vacante, nume. 4. Archid. in c. primo,
in fine, de offic. Vic. lib. 6. Io. Andr. &
Domin. in cap. fin. de suppl. neglig.
præla. Fel. in c. eam te, nume. 17. cir-
ca medium, extra de rescript. & in c.
cum olim, num. 9. extra de maior. &
obed. post Abb. in ca. irrefragabili, in
princ. colum. 2. extra de offi. ord. Af-
fici super const. regni, rub. de admi-
nistr. rerum eccles. ad fi. Foller. super
eisdem, tit. de sacrosan. eccles. in cap.
quod incipit, peruenit ad audiētiam
nostram, nume. 75. Pauin. de potest.
capit. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. in
princ. & nume. 2. Rebuff. in prac. be-
nef. tit. de deuolutionibus, num. 62.
Concil. Trident. in cap. 16. sess. 24. in
decreto de reform. Pau. Fusc. trac. de
visit. & reg. eccl. c. 15. nume. 32 lib. 1.
Cucc. Instit. iur. can. de Vic. episc. tit. 8.
nu. 39. lib. 2.

- 3 *Ampliatur, vt etiam Vicarium fac-
cere possit vnum, vel duos ex canoni-
cis eiusdem capituli, Pau. & Cardin.
Floren. in clemen. statutum, de elec.
Pauin. de potesta. capit. sede vacan. 2.
par. princ. q. 10. nu. 4. Subdens, quod
debet habere salarium sicut quilibet
Vicarius extraneus, firmat Foller. d.
tit. de sacrosan. eccl. nu. 75.*
- 5 *Secundo ampliatur, quod si Vica-
rius creatus fuerit negligens poterit
capitulum sede vacante creare visita-
torem. cap. vltimo, de supplen. negli.
præla. in 6. Rebuf. in prac. benef. d. ti.
de deuolut. nu. 62.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Archidiaconus sustinet Vicarij vices se-
de vacante, dum agitur de electione
Vicarij a capitulo.*

QVAE-

QVAESTIO LXI.

Interim autem, quod a capitulo se-
de vacante de Vicarij electione fa-
cienda tractatur archidiaconum su-
stinere vices Vicarij in his in quibus
de iure communi est vicarius, tradit
Foller. in commentar. ad constit. Regni,
peruenit ad audientiam no-
stram, tit. de sacrosan. eccl. nu. 75. post
Abb. in cap. dilecto, nume. 3. extra de
offi. Archid. Subdens ita seruatum,
& factum in vacantia sedis ob mortē
Reuerendissimi Cardinalis Seripani
di Archiepiscopi Salernitani, & fuisse
electos duos Vicarios, videlicet,
Archidiaconum, & unum ex canoni-
cis, licet postea gratiose fuerit per-
missum Archidiaconum exercere iu-
risdictionem, & eo absente, uel im-
pedito alteram.

S V M M A R I V M.

- 1 *Administrato episcopatus succedit in
ordinaria iurisdictione episcopi.*
- 2 *Administrato episcopatus capitulo agi
paratur, & Vicarium constituere
potest.*

QVAESTIO LXII.

Quid dicendum de administra-
tore episcopatus sede vacan-
te, an & is Vicarium consti-
tuere debeat? Et debere ea ratione
suadet, quia administrator episco-
patus succedit in ordinaria iurisdic-
tione episcopi, cap. is cui, de elect.
in 6. Rom. consil. 506 nume. 13. circa
finem, & omnia potest, quæ sunt epi-
scopalis iurisdictionis, dicto cap. is
cui, & a pari procedunt administra-
tor, & capitulum sede uacante, cap.
cum nullus, §. episcopo, de tempor.
ord. in sexto, Roma. dicto consil. 506.
nume. 13. ergo debet administrator
creare Vicarium quemadmodum ca-

pitulum per regulam his cui, ff. de iu-
risd. om. iud. per quam ita in Abbate
respondit Paris. consil. 2. nume. 19. in
quarto.

S V M M A R I V M.

- 1 *Archiepiscopi non possunt iudicare ali-
quid de disponere in diocesi suffra-
ganeorum.*
- 2 *Archiepiscopi, vel eorum officiales mit-
tunt in clericos in diocesi suffra-
ganeorum pro inuendis, vel recognoscen-
dis contractibus dicuntur mittere fal-
cem in messem alienam.*
- 3 *Archiepiscopus non potest constituere Vi-
carios in diocesi suffraganeorum.
Declaratur, nu. 4. 5. 6. & 7.*

QVAESTIO LXIII.

Prohibet etiam canonica institu-
ta, Archiepiscopi ingressum die-
cesium suffraganeorum suorum ne
propria auctoritate iudicent in eis
aliquidve aliud agant teste Innocen-
tio Tertio in cap. Romana, in princ.
ubi glo. in ver. canonica congerit ca-
nones concordantes, de offic. ordin.
in sexto. Vnde secundum Archid. in
cap. Romana, in fi. de foro competē.
in 6. Archiepiscopi, uel eorum officia-
les mittendo clericos in diecesi-
bus suffraganeorum pro incipientis
vel recognoscendis contractibus co-
ram ipsis contra tex. in d. e. Romana,
§. nec clericos. dicuntur mittere fal-
cem in messem alienam.

Ideo quæro, an Archiepiscopus
constituere possit vicarios foraneos
in diocesi suffraganeorum suo-
rum ad faciendum citationes, & inhi-
bitiones in causis appellationum a
dictis suffraganeis ad ipsum Archie-
piscopum deuoluendis compescen-
dumque ecclesiastica censura in ea
parte rebelles? Respondeo, quod nō,
dicto

- 3 dicto c. Romana, ubi Canonistæ, in princ. de offic. ord. & c. ut litigantes, eo. tit. libro sexto, Capic. decisio. 27. nume. 34.
- 4 Declaratur, nisi obstet specialis cõ uerudo ecclesiæ Metropolitanæ, dicto cap. Romana, in princ. & d. ca. ut litigantes.
- 5 Subdeclaratur ubi consuetudo esset præscripta spatio quadraginta annorum, uel per tãtum tempus cuius incitij memoria non extet in contrarium, glo. & Doct. in d. c. Romana, & in d. c. ut litigantes, ubi Archid. in fi. eod. titu.
- 6 Secundo subdeclaratur, ut nõ possint inhibere Vicarijs vigore istius consuetudinis priuilegium fuerit appellatum, d. cap. i. §. i. uerf. a quibus, & ibi Doct. de off. ord. in 6.
- 7 Secundo principaliter declaratur, ut procedant prædicta in causis appellationis deuoluendis, non autem deuolutis, in quibus Archiepiscopus uices suas committere potest in diocesi suffraganeorum suorum, dicto capitu. Romana, & dicto capitu. ut litigantes, eodem titu. & utrobique Canonistæ.

S Y M M A R I V M.

- 1 Testes, & instrumenta parem vim habent.
- 2 Instrumentorum appellatione tenentur testes.
- 3 Argumentum de testibus ad instrumenta ualet.
- 4 Declaratur, nu. 12.
- 4 Scriptura non est de substantia constitutionis, & potest probari per testes.
- 5 Declaratur, nu. 13.
- 5 Officialis quis eo ipso probatur, quod exercet officium domino sciente.
- 6 Mandatum potest probari per testes.
- 7 Declaratur, nu. 12. cum seq.
- 7 Vicariatus episcopi requirit scripturam,

- ram, & nume. sequen.
- Declaratur, nu. 19. 20. 21. 22. 24. 25. 26. usque ad finem.
- 8 Principis mandatum non potest, nisi per scripturam probari.
- 9 Index ordinarius debet scriptura probari, nec non index quilibet, & officialis ecclesiasticus, nu. 10.
- Et ab initio debet ostendere litteras sue potestatis, nu. 11. & 19.
- 14 Episcopi solent facere suis Vicarijs litteras testimoniales.
- 15 Littera episcoporum sigillo munita faciunt fidem, tanquam publicum instrumentum.
- 16 Vicarij episcoporum statim ingressi episcopatum debent publicare litteras testimoniales sicut Praesides Ciuitatum.
- 17 Scriptura priuata sine publica absque solemnitatibus requisitis non probat Vicariatuum.
- 18 Iurisdictio ordinaria publico probari debet instrumento.
- 19 Intellectus l. vnica. C. de manda. Princ.
- 20 Acta coram officiali episcopi ualent quamuis eius potestas non probeatur per litteras patentes, quando a partibus non negatur.
- 21 Cardinalis assertioni est credendum absque litteris testimonialibus.
- Declaratur, nu. 27.
- 22 Cardinalis potestas raro, aut nunquam in dubium reuocatur.
- 23 Cardinales quandoque Vicarij episcoporum extiterunt.
- De iure autem, an esse possint, dubitatur.
- 27 Cardinali non creditur, nec episcopo, nec Vicario in his, quæ requirunt speciale mandatum.
- 28 Iurisdictio Vicarij episcopalis absente episcopo probari debet per scripturam, presente sero per testes.
- 29 Episcopi commissio data uoce eius Vicario super vno articulo potest testibus probari.
- 30 Litterarum Vicariatuum amissarum tenor potest testibus probari.

Decla-

- Declaratur, nu. 31. remissive tamen.
- 32 Vicarij episcopi acti ualent, quando Vicariatus habebatur, & communiter reputabatur.
- Contraria opinio Bellamera conciliatur.
- 33 Collatio beneficij a Vicario facta, & sigillata episcopi sigillo probat Vicariatuum.
- Non tamen in tertij prauudicium.
- 34 Iurisdictio Vicarij episcopi notoria non eget alia probatione.

QVAESTIO LXIII.

- SUCCESSIVE QUÆRO, sequendo ordinem, alias superius præmissum, an Vicarius episcopi solemniter scriptura constituitur probarique debeat, an uero testes iufficiant.
- 1 Et uidebatur prima fronte dicendum scripturam non esse de substantia, quia parem vim habent testes, & instrumenta. l. in exercendis. C. de fi. de instru. cap. cum Ioannes, extra eodem, Zuccard. in l. fin. nume. 129. Menoc. nume. 916. C. de edic. diui Adr. tallen. Immo appellatione instrumentorum ueniunt testes, l. i. ff. de fide instru. c. peruenit, el primo, ext. de test. cog. Bar. & Alciat. in l. notionem §. instrumentorum, ff. de uerbo rum significat. & de vno ad aliud istorum ualet argumentum, ut probatur in d. l. in exercendis, & tradit glo. & Doct. in l. i. C. de vsur. & post alios, Tiraquel. de retract. lig. §. 2. glo. 1. nume. 13. & ideo testes supplere scripturam.
- 4 Secundo adducitur hæc ratio, scriptura non est de substantia constitutionis, & potest probari per testes. c. constitutionis, 25. q. 2. c. i. in fine, primo responsio, de iureiuran. in 6. & c. i. de renunc. eo. lib. 6. clemen. dudum, §. nos etenim, de sepult. Rot. decif. 8. tit. de constit. secundum nouam impressionem, Abb. Felin. Dec. Ripa, &

Alciat. in rub. de confi. q. 5. Ergo scriptura non est de substantia Vicariatuum, sed per testes probari poterit.

Confirmantur præmissa. Nam eo ipso probabitur quis officialis, quod exercet officium domino sciente, quia tunc uidetur eum præponere, ut de Vicario episcopi in specie tradit Pauin. in tract. de potesta. cap. se. de vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 23. p. tex. in l. i. §. magistratus, ff. de exer. ubi firmat hoc Bal. nu. 5. & quod Vicarius non teneret fidem facere de mandato, quia sufficit potentia episcopi. Nec connumeratur vicariatus episcopi inter casus necessario requirentes scripturam enumeratos per glossam in cap. i. in ver. in scriptis, de confi. in 6. ergo testes non uidentur excludi. l. cum Prætor. ff. de iud. potestque mandatum etiam per testes probari, ut per Vant. tract. de nullit. ex inhab. seu def. manda. nu. 70.

7 Sed quod Vicariatus episcopi requirat scripturam, tenent domini de Rot. decif. 5. alias 397. uerf. de secundo, tit. de offic. Vica. in no. & decif. 4. tit. de offic. ord. in antiq. Aegid. decifio. 134. de præsump. Paris. consil. 80. num. 2. in 4. post Bal. in l. aliquando, num. 4. ff. de offic. proconf. Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. episc. nu. 8. & 13. & in tract. nominat. q. 14. num. 71. & in rub. de collat. in præfatio. Paul. Fusc. episcopus Sarnen. tract. de uis. & reg. eccles. capitu. 33. nume. 8. libro primo.

8 Probatum huiusmodi sententia in l. vnica. C. de mand. princ. & in capit. cum in iure, extra de offi. deleg. cum glo. in ver. iniungi. Vbi mandatum principis non potest probari, nisi per scripturam. & licet iste tex. loquatur de delegato Imperatoris, uel Papæ idem tamen dicendum est de Vicario episcopi, secundum Rot. & Rebuff. in locis superius relatis, & Aegid. decif. 110. de off. deleg.

9 Secundo adducitur hæc ratio, Scripturæ

- pturæ auctoritas requiritur ad probandum iudicem ordinarium, secundum Bar. in l. more, vbi Ias. num. 53. ff. de iurisd. om. iud. ergo etiam requiritur ad probandum Vicarium episcopi, qui ordinarius est, vt late scribam infra, lib. 2. q. 55.
- 10 Quib. admodum suffragatur tex. in extrauag. commun. que incipit, in iunctæ, lib. 1. de elect. Vbi quilibet asserens se habere officium, vel foris ecclesiasticum debet illud prius ostendere legitimis documentis per quem tex. sic tradit Vant. de null. sent. titu. de null. sent. ex defec. iurisd. & vide, nume. 15.
- 11 Vbi dicit iudicem ecclesiasticum debere saltem a principio ostendere litteras eius potestatis, post Bal. qui generaliter firmat hoc in quolibet ordinario. l. prohibitum, per illum tex. col. 3. uers. 3. C. de iure fisci. cuius dictum pro notabili refert, & sequitur Ias. in l. more maiorum, colum. 8. uers. item aduerte, ff. de iurisd. om. iud. & per illum tex. hoc dicit idem Bald. in d. l. aliquando, nu. 4. cum alijs cumularis per Vant. in loco superius allegato, nu. 12. cum seq.
- Ad contraria responsio patet ex ratione d. l. vnicę, secundum quam necessario requiritur scriptura in Vicariatu episcopi. Et ideo testes non sufficiunt, nec habent eandem vim, quam scriptura, minusque arguere licet de illa ad testes, vt multis explicat Tiraq. d. tracta. de retract. lig. §. 2. glo. 1. nume. 15. 16. 17. cum alijs pluribus seq. & specialiter, nume. 20. late Menoc. ad quartum remedium ad piscendę, nu. 97. cum seq. ea ratione, quia cum lex scripturam requirat, & testes omittat, testes promissis debent haberi, ut per Tiraq. in d. loco, nu. 15. & 20.
- 13 Proce etiam, quia tunc non esset scriptura necessitate, quando non ageretur de illa probanda, sed tantum de essentia ipsius concessionis, vt dicam infra in prima declaratione, & ita procedit, que supra adducta fuerunt in contrarium, & per Doct. in dicta rub. de consti. vt declarat, Fel. Dec. Bero. & alij recentiores in dicta rub. q. 5. & Port. consil. 25. sub numero 9. Et ideo solent fieri ab episcopis litteræ testimoniales sigillo eorum munitę, quarum formam ponit Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. Arch. & latiore folio formul. instrum. curiæ Romanę, folio 246. vsq; ad 250. secundum partiam impressiorem, & dicam infra suo loco.
- 15 Quæ litteræ episcoporum ita sigillo munitæ faciunt fidem tãquam publicum instrumentum, glo. & Doct. in c. post cessionem, extra de probat. Crauet. consil. 122. nume. 14. volu. 1. Nouel. reg. 80. Port. consil. 25. nu. 22. libro 1.
- 16 Illasque debent publicare Vicarij cum fuerint ingressi episcopatum quemadmodum solent Præfides, & Rectores Ciuitatum, ut inquit, Specul. tit. de lega. §. superest, vers. & propter hoc Apostolica sedis legati, & post alios Vant. tit. de null. ex defec. iurisd. num. 15. & 19. Vnde refert Rebuff. in supra allegato titulo de Vic. epif. nume. 14. statutum fuisse in Senatu Parisiensi, quod nullus vicarius episcopi recipi possit, nisi registrato in actis instrumento Vicariatus.
- 17 Ampliatur, ut non solum requiratur scriptura, verum etiam solennis esse debeat. Nam scriptura priuata, uel publica absque solemnitatibus in ea requisitis non probaret Vicariatum, secundum Paris. dicto consilio 80. nume. 3. & 4. per l. scripturas. C. qui potior. in pig. hab. & ea, que in materia huiusmodi solemnitatũ tradunt Doct. in l. ad non endi. ff. de iur. iur. & in cap. 2. de fide instrum. & ponit Rebuff. d. tit. de Vicar. epif. nume. 13.
- 18 Et quia iurisdicatio ordinaria debet probari per publicum instrumentum secundum Bald. in d. l. prohibi- tum, colum. 4. C. de iure ff. lib. 10. Barto. & Ias. in l. more, nume. 53. ff. de iurisd. om. iud. ergo eodem modo probari debet iurisdicatio Vicarij quib. ordinarius est, ut late scribam, in fra lib. 2. q. 55. vbi uide.
- 19 Declaratur ut procedat ubi agit de probanda ipsa constitutione Vicariatus negata a partibus. Quia tunc scripturę requiritur auctoritas. & ita loquitur d. l. unica. C. de manda. Princip. ut declarant Ioan. Andr. & Archidia. in proem. sexti. decretal. Felin. Dec. Alciat. & Bero. in dicta rub. de consti. quæst. 3. Port. Imol. consil. 26. nume. 9. secus quoad essentiam constitutionis & concessionis Vicariatus remotam a contentione probationis, quia tunc scriptura non est necessaria secundum præallegatos Doct. in d. quæst. 5. Port. d. consil. 26. nume. 9. in terminis, Rota de cis. 47. tit. de offic. Vic. in no. vbi Papaz. & alij secundum nouam impressionem, & de cis. 4. titu. de offic. ordin. in antiq. Rebuff. in trac. nominat. quæst. 14. num. 71. vbi refert quod vidit condemnari ad interessẽ illos Vicarios qui nõ ostendebant instrumentum Vicariatus, & dicit Rot. in præallegata decisione quod ualent acta agitata coram Officiali alicuius episcopi, licet non probetur per litteras patentes eius potestas, dummodo nõ negetur a partibus. quia cum sit ordinarius præsumitur pro fundamento sue iurisdictionis, firmat Nicol. Mill. in reper. in ver. Vicarius siue officialis episcopi Cagnol. in l. velle, num. 14. ff. de regu. iur. late Gabriel. lib. 2. conclus. tit. de procur. conclus. 1. numero 11. Menoc. de præsumpt. lib. 2. præsumpt. 33. nume. 20.
- 21 Secundo declaratur vt nõ habeat locum quando Vicarius episcopi esset Cardinalis S. Romanę ecclesię quia tunc assertioni tanti uiri credendum esset absque litterarum ostensio- ne. c. nobilissimis, cum glo. in ver. cre didimus. 97. dist. Specul. titu. de lega. §. superest, vers. quid si de legati iurisdictione. Dicens quod raro aut nõ quam dubitatur de ipsius potestate
- 22 Salic. in l. exemplo, in fi. C. de proba. & plenius in l. 1. vbi Caltrẽs. C. de mada. princ. late Felin. in cap. cum in iure, num. 13. extra de offi. deleg. Anca. consil. 296. & 298. Roma. consil. 298. post alios quos refert, & sequit Vant. dicto tit. de null. ex defec. iurisd. nu. 17. Cephal. consil. 167. nume. 7. in 20. & hæc est communis opinio, vt testatur Dec. in d. l. 1. nume. 18. C. de manda. Prin. Cephal. dicto num. 7. & ideo non esset opus alia scriptura tamquã Cardinales non dicantur comprehensi in dispositione d. l. unice. Nec videatur ista declaratio cuiquam ridiculosa in Cardinali Vicario episcopi, Nam Cardinales & episcopos Vicarios episcoporum præsupponit Rebuff. in dicta pract. benef. titu. de Vicar. episco. numero 35. 39. & 68. cum sequen. A quo tamen multi dissentiuunt, quos retuli supra. q. 44. vbi declarauit.
- 24 Tertio declaratur, quando Vicarius episcopi esset episcopus qui eadem ratione non comprehenditur in generali dispositione dictæ. l. 1. secundum, Dec. ibi nume. 24. & quamuis postea defendat contrarium, tamen opinio superior esset communis, vt dixi supra in prima declaratione.
- 25 Subdeclarantur præmissę declarationes in his quæ veniunt in generali commissione Vicariatus, secus autem in requirentibus speciale mandatum, vt in capitu. fina. de offic. Vic. in sexto. Quia tunc soli assertioni illorum non esset credendum, Ioan. Andr. & Host. in capitulo primo, de offic. delega. libro sexto. Dec. in d. l. prima, numero decimo octauo, Abb. consil. 94. nu. 2. in 2. Tolos. decif. 463. Vbi in requirentibus speciale mandatum

27 non creditur etiam Cardinali, & per consequens nec episcopo nec Vicario. Papaz. in addit. ad Rotam d. de cis. nu. 1. & 2. in nouis. post Gasp. de Per. in trac. de rescrip. fol. 19. Ioseph. Mascard. in trac. de probat. conclus. 269. nume. 3. & 4. & conclus. 140. nume. 3. vol. 1.

28 Quarto principaliter declaratur quando Vicarius episcopi vellet exercere Iurisdictionem absente episcopo, quia tunc eius Vicariatus non potest per testes probari, secus si episcopo presente; Bal. in d. l. aliquando, nume. 4. ff. de offi. procons. per tex. in d. l. prohibitum, & in d. l. 1. sequitur Barbar. in trac. de Card. leg. a Lat. q. 1. nume. 9.

29 Quinto declaratur supra posita conclusio ut procedat quo ad generalem constitutionem Vicariatus, secus in commissione illi facta ab episcopo viua vocis oraculo, quia tunc eius potestas per testes probari potest, & ideo scriptura non esset tunc necessaria requirenda, Rotam dicta decis. 397. versic. de secundo, in nouis & ibi Papaz. in addit. nu. 11. Paris. dicto consi. 80. nu. 2. Rebus. dicto titulo de Vic. episc. nu. 8. Egidi. decis. 443.

30 Sexto declaratur, nisi littera Vicariatus essent amissa tunc enim tenor illarum restibus probari posset, ut post Doct. in l. s. vbi Zuccard. nu. 156. scribit. Menoc. in 4. remed. adipisc. nu. 918. & de scriptura delegationis deperdita Vant. de nulli. sent. tit. de nulli. sent. ex def. iurisd. num. 28. vers. vel si semel. post alios a se congestos

31 & alias declarationes, quibus testes admittuntur etiam si scriptura esset de substantia, ponunt Doct. in d. l. si & tres in specie Menoc. in dicto 4. remed. adipisc. num. 919. cum sequentibus, prater illas quae colligi possunt ex Dec. in capitu. quoniam contra. C. de probat. & Vant. de nulli. ex def. iurisd. a numero 20. vsque ad 30. & deseruire supradicta conclusioni.

32 Septimo declaratur, nisi probaretur quod communiter habebatur, non imitabatur & reputabatur Vicarius, quia tunc acta per eum valent, Rotam dicta decis. 47. in fi. & ibi Camill. Melill. in addit. nu. 1. per tex. in vulgata l. Barbarius ff. de offi. Prator. Rebus. in trac. nominat. q. 14. nu. 7. Paui. inde potest. cap. sed e vac. 2. par. principi. q. 10. nu. 3. Fel. in c. sicut. col. 18. de res. iud. Cagnol. in l. velle, nu. 14. ff. de reg. iur. Nicol. Mil. in reper. in Vicarius episcopi, Gabr. lib. 2. conclus. tit. de procurat. conclus. 1. nu. 11. Ioseph. Mascard. de probat. conclus. 648. nume. 6. vol. 2. ubi declarat, Bellame. decis. 594 qui aliter sentit, procedere quando probatio Vicariatus suffulta non erat dispositione iuris communis nec notoria.

33 Octavo declaratur, nisi collatio facta per Vicarium esset sigillata episcopi sigillo, tunc enim satis probatus censetur Vicariatus, sed non in praedictis iudiciis, Rebus. in rub. de collationibus. Si teneantur, in ver. aut eorum Vicariis, in concord. Franci.

34 Nono declaratur, nisi iurisdicatio Vicarij esset notoria, quia tunc alia non egeret probatione, Camill. Mel. in add. ad Rot. d. decis. 47. in ver. officiali. Vant. in loco superius citato Mascard. dicta conclus. 648. nume. 6. uolum. 2.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi quae non possit exercere sine mandato speciale.
- 2 Mandatum speciale Vicarij episcopi quale.
- 3 Mandatum ad alienandū dicitur speciale, & si non fuerit in eo expressa causa neque persona.
- 4 Mandatum singulare quod.
- 5 Vicarius episcopi ex generali mandato cum clausula generali, & omnia alia etc.

Et cum expressione aliquot specialium, omnia etiam specialia poterit.

6 Mandatum Vicarij episcopi cum libera, & plena potestate, et omnia alia agendi, quae mandatum speciale requirit, aequiparatur mandato speciali.

7 Declaratur, nisi in 9. 10. cum seq.

8 Mandatum procuratoris cum plena potestate, vel cum libera, habet vim specialis mandati.

11 Imperium, in eum non venit in mandato cum clausula generali, & expressione mixti imperij.

12 Mandatum procuratoris, cum clausula generali maiora expressione non comprehendit.

13 Mandatum generale Vicarij, cum clausula generali exceptis quibusdam specialibus, non includit alios casus exigentes mandatum speciale, & numero 14.

Communis contra, nu. 15.

QVAESTIO LXV.

Sed quoniam Vicarius episcopi multa, quae pertinent ad dignitatem, & iurisdictionem episcopi exercere non potest absque mandato speciali episcopi, ut in c. pen. & si. cum allegatis, ibi per glo. & Canonist. de offic. Vic. in 6. Quae modo in proposito quale esse debeat huiusmodi mandatum speciale.

1 Respondeo speciale mandatum dici, quando episcopus dat potestatem Vicario verbis expressis ad aliquem actum generalitate verborum abstracta. Vt exempligratia ad inquirendum, corrigendum, puniendum, beneficia conferendū absque eo, quod causa, & persona exprimat, ut probant optimi tex. in c. pen. cum glo. in ver. committantur, & in d. cap. fin. cum glo. in ver. commissa, & utrobique Canonistae scribit late Rebus. in praeb. quest. tit. forma Vicar. Archid. a nu. 56. vsque ad 60. post Alex. col. 63.

in princ. vol. 6. & consi. 34. col. 2. in primo, & consi. 7. num. 4. in 2. & post alios concordantes, cum quibus etiam assensit Dec. in lactione, nu. 3. C. de transact. latius Crauet consi. 125. nume. 6. & in terminis nostris Io. Iaco. Melill. in tract. de praeced. Vic. cap. 3. nu. 5. in fi.

3 Quibus suffragatur illa communis conclusio Doc. qui volunt, quod mandatum ad alienandū, dicatur speciale, & si non fuerit in eo expressa causa, neq; persona, cum eo casu singulare, non speciale dicatur. l. procuratorem, ibi si non specialiter distrahendi, ubi etiam glo. C. de procura. Alex. consi. 189. nu. 8. in septimo, motus potissimum ex d. c. pen. & fin. de offic. Vic. lib. 6. firmat Couar. latius scribens, lib. 1. var. resol. c. 6. nume. 2. ex theoria; Bart. in l. filiusfamilias, nu. 10. ff. de donat. & ex alijs adductis concludens, quod non oportet esse mandatum speciale quoad causam, neque quoad personam, post Vant. de nulli. sent. tit. de nulli. ex defec. manda. nu. 96. & alios concordantes subdens, ita communiter teneri ex Alex. d. consi. 189. nu. 8. & tradit Menoc. alios memorans, quam supradictos in tract. de arb. iud. libro 2. casu 315. nu. 26.

5 Ampliatur etiam si episcopus dederit Vicariam generalem, & in mandato expresserit aliquid de istis, quae requirunt speciale mandatum secuta clausula generali, & omnia alia, quae per nos possumus etiam si mandatum exigant speciale, quia tunc omnia etiam specialia poterit, Host. in c. significasti, per illam decretalem, extra de offic. Archid. & per c. sedes, extra de rescrip. & alia iura refert, & sequitur illum glo. in c. 2. in fi. & post eam Gemin. nu. 6. in fi. & alij Canonistae de offic. Vic. in 6. per tex. qui de procuratore loquitur in c. qui ad agendum. S. i. de procur. in 6. Bertac. in trac. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de vic.

epifc.nu.ro. Franc.Marc. qui alios citat. q. Delphin. 1018. nu. 8. Abb. confil. 88. col. 5. nu. 6. uol. 1. Diaz. in prac. crim. cano. c. 3. nu. 7. Bero. confil. 22. nu. 10. 12. & 19. uol. 1. & de mandato procuratoris; late Couar. alios referens, lib. 1. var. resol. c. 6. num. 3. & firmat Chif. decisione Rot. manu fcrip. 200.

6 Extenditur hæc ampliatio, ut procedat etiam adiectis clausulis generalibus similibus, videlicet, cum libera, & plena potestate, & omnia alia agendi, quæ mandatum exigunt speciale, secundum Bal. qui de mandato Vicarij loquitur in l. aliquando, nume. 8. ff. de offic. proconf. & probatur in d. c. qui ad agendum, de procu. in sexto, quem in mandato procuratoris dicit optimum, Couar. alios referens in d. c. 6. nu. 2. in fi. & ante illum, Felin. altius scribens in c. sunt & alij, nu. 2. & 3. extra de rescrip. Bar. & alij, in l. si procurator. C. de procura. & in l. procurator cui libera. ff. eod. Abb. qui de mandato Vicarij loquitur, c. 6. fil. 88. nu. 6. col. 5. vers. si enim dedit, volumine 1. Bero. dicto confil. 22. numero 19.

7 Declaratur supradicta ampliatio, ubi sunt expressi aliqui speciales casus, & deinde secuta fuit clausula generalis, ut supradictum fuit: scilicet si aliquod speciale non fuisset expressum, quia tunc Vicarius generalis non habebit facultatem ex clausula generali agendi ea, quæ requirunt speciale mandatum, ut declarat glo. in dicto c. 2. in ver. committantur, in fine, per tex. in d. c. qui ad agendum de procura in 6. & firmat Marc. dicta quest. 618. nu. 8. & quamuis procuratoris mandatum cum plena potestate, vel cum libera uim specialis mandati habere scribant Doctor. in d. l. si procurator, ubi Alexan. num. 2. Bart. & alij in d. l. procurator cui libera, Abb. in c. fin. num. 78. extra de dilat. Felin. in dicto cap. sunt & alij, nu. 3.

extra de rescript. Couar. alios referens in dicto cap. 6. numero tertio. Quod tamen non transit absque difficultate ex dictis per Alexā. & alios in dicta l. si procurator, & Abb. in dicto cap. fin.

9 Vicarium tamen episcopi ex mandato, cum plena potestate non posse facere exigentia speciale mandatum nisi quibusdam specialibus expressis dicit glo. in dicto cap. 2. in fine, & uidetur esse de mente illorum, quos retuli supra in principio huius quest. & presertim, Marc. dicta quest. 618. nu. 8. cum seq.

10 Secundo declaratur, ut virtute clausula generalis post aliquam specialium enumerationem, Vicarius possit facere ea, quæ sunt eiusdem ponderis, uel similibus, non autem maiora expressis in mandato, Philip. Font. in apostil. ad glo. in dicto capitulo pen. in fine, de offic. Vicar. in sexto, Bald. in dicta l. aliquando, numero 8. & 9.

11 Dicitur, quod in mandato Vicarij Potestatis expresso mixto imperio non veniunt imperium uirtutis & clausula generalis, Franc. Marc. questio. Delphin. 618. numero octauo, post Gemin. in dicto cap. licet ibi citatum, numero sexto, ad fi. Franc. in glo. fin. de offic. Vicar. in sexto, Bero. confil. 22. numero decimo nono, & lumine primo, cuius rei illam adferunt rationem, quia sub generalitate clausula mandati procuratorij non ueniunt maiora, sed similia;

12 vel minora expressis in ipso procuratorio, per tex. formalem in clausula, non potest, de procur. c. sedes, ubi Canoniz. extra de rescriptis; & Legiste in l. sed & si quis questum, ff. si quis cautionibus; Purif. confilio quadragesimo, numero primo, & secundo; in quarto, Crauet. confilio nonagesimo quinto, numero decimo, uolumine primo, & in specie nostra, Rebuff. in practica benefic. titu. forma Vicarij Archid.

Archid. nu. 183. Bertrand. confil. 132. & sequen. vol. 2. secundum veterem impressionem.

13 Tertio declaratur, quod non ueniunt casus speciales, ubi sequuta clausula generali aliqui ex eis forent excepti, ut si episcopus concederet Vicario, quod posset ea, quæ ipse episcopus excepta collatione beneficiorum, seu alia re speciale mandatum exigente,

14 te, quia tunc exceptio ueniens ad regulam diminutionem non debet operari argumentum, & sic includere in illa causa non includibiles, & per consequens requirentes speciale mandatum; Lap. Anchar. in dicto cap. 2. ad fi. & ibi etiam Franc. de offic. Vic. libro sexto, & idem Franc. in ca. qui ad agendum, §. primo, post Anchar. de procur. in sexto, Felin. in cap. quoniam frequenter, in prin. numero 3. extra, ut lite non contest. Aret. confil. 8. in fine, cum alijs relatis per Couar. libro secundo variar. resol. ca. 5. nume. 9. quæ dicit hanc sententiam ueriores, Crot. confil. 136. nume. 28. uolumine 1.

15 Sed contrariam sententiam defendit Dec. in cap. cum dilecta, colum. 2. de confir. uti. & in l. 1. nume. 29. ff. de regulis iuris, post Domin. in d. c. 2. & in d. cap. qui ad agendum, quorum dicta reasumit late Cagnol. in d. l. 1. nume. 37. ubi sequi uideretur opinionem Decij, & de communi facere fidem, & de magis communi, Couar. dicto libro secundo, cap. 5. nume. 9. quorum autoritates, & argumenta missa facio, quia principaliter in alia generalem conclusionem tendunt, incidenter uero ad Vicarij episcopi mandatum.

S V M M A R I V M.

1 Vicario episcopi attestanti de commissione superioris, an sit credendum, & nume. 2.

QVAESTIO LXVI.

1 N Vnquid autem Vicario episcopi attestanti de ordine superioris, & commissione sit credendum? Et si episcopus est in ciuitate credendum illi esse tradit Roma. in l. sciendum, ff. de ver. obl. las. in l. ex quaunque, col. 2. ff. si quis in ius uocan. non ier. Carauit. in pragmat. de filijsfam. §. 2. nume. 4. Foiler. in prac. crimina. canon. 2. par. iud. tit. aut crim. specif. nume. 14.

2 Quod tamen uerum putarem in his, quæ ueniunt ex generali commissione, quibus Vicario episcopi creditur sine litteris, Rot. deci. 47. in nouis, quam refert, & sequitur Ioseph Mascar. in tract. de prob. conclus. 140. nu. 3. & 269. nu. 3. & 4. vol. 1. Verumtamen stari assertioni Vicarij de licentia episcopi ad prouiden. constitudo de Vicariatu ex publica uoce, & fama tradit Crescēt. li. 1. dec. 178. manuscr.

S V M M A R I V M.

- 1 Mandatum speciale requirentia exprimi solent in litteris Vicariatus episcopi.
- 2 Vicarius episcopi, quando dicatur ordinarius, & quando delegatus, & numero 3.
- 4 Iurisdictio Vicarij episcopi maior est, quam iurisdictio delegati.
- 5 Delegatus in quibus differat ab ordinario.
- 6 Vicarius episcopi in casibus in quibus est delegatus non potest prorogare iurisditionem ad similia.

QVAESTIO LXVII.

1 E T quia in litteris Vicariatus episcopalis specialiter committi, & exprimi solent quæcunque exigentia speciale mandatum, ut scribit Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar.

Episco. post numerum 42. & Formul. Rom. fol. 247. de quo dicam infra lib. 2. 9.

- Quæro modo, quæ nam differētia sit inter causas quas Vicarius episcopi cognoscere potest absque speciali mandato, & illas quas non potest cognoscere & terminare, sine speciali, mandato, Respondeo quod Vicarius episcopi in eis quæ de iure communi illi competunt ex generali officio
- 2 Vicariatus dicitur Iudex ordinarius sed in illis quæ requirunt speciale mandatum, dicitur Iudex delegatus Io. And. in add. ad specul. titu. de offi. Vicar. §. 1. Doc. in ca. 2. de off. Vic. in sexto, Maran. de ord. Iud. in 4. parte dist. 5. princ. nume. 16. Fel. in rub. nume. 4. in 3. Limit. Bero. nu. 2. & 26. extra offi. deleg. de Maria. Soz. in c. quæ liter nume. 179. vbi dicit huiusmodi differentiam esse magni effectus, extra de accus. Hier. Gig. confi. 82. numero quinto.
 - 3 Nisi addatur in litteris clausula generalis, post aliquot specialium expressionem Aut si simul & semel cū ordinaria potestate committantur, secundum Lapum in d. c. 2. Ancar. 161. in verbi. primo quæro, Gemin. nume. 9. Fran. in glo. in ver. officialis, Fel. in c. in corrigendis, nume. 1. de off. ord. Bero. confi. 22. nume. 12. & 14. vol. 1.
 - 4 Maior autem est Iurisdictio Vicarij episcopi quam delegati glo. in c. Romana. §. si. in ver. obseruan. de off. ordi. in sexto, Bertach. in trac. de epif. lib. 4. par. 5. nume. 32. & quemadmodum differt ordinarius a delegato, vt traditur in l. more, & ibi per Doc. ff. de Iurisd. om. iud. & latissime Maran. refertens quadraginta in ordine differentias inter delegatum, & ordinarij in au. spec. 4. par. dist. 5. tit. an sit Iud. ord. vel delega. a nume. 23. vsque ad finem, secundum nouam impressionem, Ita etiam debent regulari cause, quas Vicarius tamquam ordinarius gerere potest absque speciali

mandato, ab illis quas cognoscere non potest sine speciali mandato. Vnde ad propositum dixit alias Io. de S. Georg. in c. licet, de off. Vic. in sexto, quod Vicarius episcopi in casibus in quibus habet iurisditionem delegatam, non poterit prorogare Iurisditionem ad similia, quia Iurisdictio delegata est improrogabilis, c. P. & G. de off. deleg. secus in ijs in quibus habet ordinariam, sequitur Gemin. ibi nu. 9. ad finem.

S V M M A R L V M.

- 1 Vicarij episcopalis potestas mensuratur ex forma litterarum Vicariatus.
- 2 Vicariatus episcopi forma saepe in dubium renouatur.
- 3 Ordinis episcopalis quæsumi, non possunt exerceri a Vicario nisi sit episcopus, remissive tamen. Sacerdotalia exercere non potest Vicarius episcopi, nisi sit sacerdos, remissive.

QVAESTIO LXVIII.

Cum autem potestas Vicarij episcopalis mensuratur ex forma Vicariatus, vt inquit Card. in clem. prima, numero 17. & 18. post Laur. ibi, de offic. Vicar. Abb. in capitu. tua nume. 5. extra de offic. Vic. & confi. 88. colum. 5. numero sexto, volum. 1. Dec. confi. 66. numero quarto, Per. Bell. in trac. de re mil. lib. 1. tit. 17. de offi. Vic. numero septimo, ita vt de illa sepius dubitari contingat, teste Rebuff. in pract. benef. tit. de Vicar. episco. numero 42. in fine, & multi etiam processus actiui irriti fiant ex clausularum defectu in instrumento Vicariatus, vt monet Cucc. In sti. iur. cano. de Vic. episco. nume. 72.

Pro-

Propterea formam litterarum Vicariatus in fine huius libri primi ponendam curauim, in qua licet etiam describantur illa, quæ sunt ordinis episcopalis, & fori sacerdotalis, quæ non possunt a Vicario episcopali exerceri, nisi sit episcopus, & sacerdos, vt dicam infra, libro secundo, quæst. 5. & q. 13. nihilominus omitti poterunt in litteris illorum Vicariorum, quæ passim clerici creari solent non episcopi, neque sacerdotes, vel eisdem addi poterit facultas committendi prædicta alicui episcopo, vel sacerdoti, vt scribam infra, libro secundo, dista quæst. 12. & 13. Prout etiam addi poterit facultas Vicario Archiepiscopi consecrandi episcopos suffraganeos, & conuocandi concilium prouinciale, vt dicam infra, libro secundo, q. 5. & seq.

Et cæteræ omnia, quæ pertinent ad dignitatem, & iurisditionem, poterunt in litteris exarari, secundum qualitatem personæ, quæ ad Vicariatum episcopi, vel Archiepiscopi deputatur, & ordinem positum in eisdem litteris, & in singulis quæstionibus, quas gradatim in dicto secundo libro pertractabo.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi residere debet in episcopatu, in quo residet episcopus.
- 2 Vicarius generalis episcopi cognoscitur ex loco episcopalis residentia.

QVAESTIO LXIX.

Successive quæro secundum ordinem alias præmissum, in quo loco debet residere Vicarius episcopi. Respondeo, quod debet residere in episcopatu, in quo residet episcopus, vt inquit Rebuff. in pract. benef. titu. de Vicar. epif. nume. 33. per tex. in l.

nulli iudicum, alias l. fin. C. de offic. Re. Prouinc. Prout etiam, quia Vicarius generalis cognoscitur ex loco episcopali, in quo episcopus commoratur, Barto. l. prima, §. idco, ff. quis, & a quo, Castren. in l. securda, ff. de offic. eius, quos in hoc citat Francif. Marc. quæst. Delphin. 317. nume. 17 parte 1.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi tribunal sibi eligere potest in quocumque loco diocesis, & nu. 2. & 5. Declaratur, nu. 6 7 8 9. & 10.
- 2 Processus Vicarij, & officialis valet, quæuis non sederit in loco ordinario.
- 3 Iudex in omni loco suæ iurisditionis ius reddere potest.
- 4 Episcopus Xantonensis non est obligatus reddere auditorium Xantoni.
- 8 Locus exemptus intra diocesim, quoad iurisditionem per ordinarium exercendam loco extra territorium aequiparatur.
- 9 Vicarius episcopi causam spirituales cognoscere non potest in domo laicorum.

QVAESTIO LXX.

Potest autem Vicarius episcopi eligere sibi tribunal in quocumque loco diocesis, vt est tex. in cap. cum episcopus. ibi per se, vel per alium, & ibi Ioan. And. Archid. Gemin. de offic. ordi. in sexto, Bertach. in trac. de epif. libro quarto, parte 6. titu. de Vicar. epif. nume. 27. Abb. in cap. qua fronte, nume. 2. per illum tex. vbi late Franc. de appell. & tangit hoc Iaf. in l. si. numero secundo, vbi etiam notat Bald. & Alber. ff. de iust. & iure, dum scribunt Vicarios generales discurrere prouinciam, & ideo posse in omni loco ferre sententiam, & in

E 4 specie

specie Vicarij episcopalis, firmat Pa-
uin. in tra&t. de potesta. cap. sede vac.
secunda par. princi. quaestio. decima,
nume. 25.

Dicens ualere processum factum
per Vicarium, & officiales quamuis
non sederint in loco ordinario, &
consuero, post Calder. consi. 2. de of-
fic. Vicar. & Vicarium episcopi posse
exercere iurisdictionem in quacun-
que parte diocesis quoad omnes vbi
que existentes intra fines suae dioce-
sis, tradit Caputaquen. decisio. 306.
numero secundo, parte prima, vbi am-
pliat etiam si Vicarius in uno loco
iurisdictionem exercuisset.

3 Nec enim ad prouinciam suae dioce-
sis angulum restringendus est iu-
dex, sed in omni alio loco suae iurisdic-
tionis ius reddere potest secundum
Archid. in dicto cap. cum episcopus,
probat l. penult. vbi Doct. ff. de iusti.
& iure, & in cap. nouit, ubi Canonis-
ta, extra de offic. legat. Vant. de nul-
lit. sent. tit. de nullit. ex defec. iurisd.
nume. 111. Oldrad. consil. 318. nu. 3.

4 vbi dicit, quod episcopus Xantonen-
sis non est obligatus tenere auditori-
um Xantoni, sed habet largas habe-
nas, ut possit in quacunque parte suae
diocesis sedere pro Tribunali, audi-
re causas spectantes ad forum eccle-
siasticum, capere personas ecclesiasti-
cas, & reliqua facere, quae spectant
ad episcopalem iurisdictionem, firmat
hoc generaliter in quocunque
5 episcopo Bertach. in dicto tracta. de
episc. libro 4. par. 5. titu. de pot. episc.
circa iud. num. 45. Succ. Instit. iur.
cano. de episc. titu. 6. nume. 119. libro
secundo.

6 Declaratur, quando locus est ho-
nestus, & partibus tutus, dicto capit.
nquit, cum not. ibi per Doct. & in d. l.
penal. cum glo. in ver. vbi sit. & ibi
Doct. l. si cum dies. S. arbiter, ad fi. ff.
de recep. ub. & d. cap. qua fronte, vbi
Host. & Innoc.

7 Secundo declaratur, quando lo-

cus eligitur pro iuridico, Doct. in d.
c. cum episcopus, Bertach. d. tract. de
episc. titu. de auct. episc. circa iud. nu-
mero 44.

8 Tertio declaratur, quando locus
est exemptus, d. c. cum episcopus, ubi
glo. in uer. non exempto, & ibi Arch.
& Domin. in 4. notab. Dicens locum
exemptum intra diocesim quoad iu-
risdictionem per ordinarium exer-
cendam loco extra territorium aequi-
parari, & in c. 2. extra de constit. cum
caeteris adductis per Vant. de nullit.
sent. ex defec. iurisd. numero cente-
simooctauo.

9 Quarto declaratur, quando do-
mus esset laicorum, & causa esset spi-
ritualis, Bertach. in tract. de episc. di-
cto titu. de potest. episc. circa iud. nu-
mero 45.

10 Quinto declaratur, quando con-
suetudo extaret in contrarium, glo. in
Auc. de test. S. multa, vers. apud eun-
dem, Vant. de nullit. ex defec. iurisd.
ordin. nume. 111. in fine, forma Vi-
cariatus episcoporum, & Archiepi-
scoporum N. Dei, & Apostolicae se-
dis gratia Archiepiscopus N.

Cum ex Apostoli voce deceat nos
tanquam positos a Spiritu sancto
regere Ecclesiam nostram sanguine
Iesu Christi acquisitam, & pro-
pterea quantum in nobis est curare,
ut cuncta adimpleantur ex omni par-
te, quae pertinent ad primum ordi-
nem hierarchicum, nec non ad di-
gnitatem nostram, & iurisdictionem:
Attendentes necessitatem in qua
semper constituti sumus propter mul-
tiplices occupationes nostras, & cu-
ram animarum, quae nobis subiectae
sunt. Curae etiam nobis fuit munera
nostra alijs impartiri, qui moribus
scientia, & aetate reperti sunt pro-
batissimi. Accirco considerantes pro-
bitatem, aetatem, atque scientiam
Domini N. Iuris vtriusque Docto-
ris. Reuocantes in primis quem-
cunque Vicarium, & officialem no-
strum

strum hactenus per nos constitutum
praefatum N. constituimus, & crea-
mus Vicarium nostrum generalem
in ecclesia Ciuitate, & dioecesi no-
stra tam in temporalibus quam in spi-
ritualibus, dantes, & concedentes ei
dem plenam, & liberam potestatem, &
mandatum speciale ecclesis altaria
oratoria, ac cimiteria aedificata bene-
dicendi, & consecrandi caeteraque lo-
ca, & vasa vestesque diuino cultui de-
purata, & eadem polluta reconcilia-
di episcopos suffraganeos Abbates,
& Abbatissas, ac Moniales benedicé-
di, & consecrandi, Chisma oleum ca-
thecuminorum, & infirmorum con-
ficiendi die Iouis sancta pueros, &
puellas baptizatas confirmandi, cle-
ricos ordinandi, vsusque Pontifica-
lium exercendi, & reliqua conficien-
di, quae ordinis sunt episcopalis, vel
praedictae omnia, & singula commit-
tendi, ut fiant & exercentur per alium
episcopum. Nec non indulgentias
concedendi in casibus a iure permis-
sis, exhibendi sacramenta dioecesa-
nis, ad eum recurrentibus confessio-
nes audiendi, praedicandi publicas, &
solemnes poenitentias iniungendi sy-
nodum dioecesanam celebrandi, Pro-
uinciale concilium conuocandi, di-
missorias siue commendatitias ad or-
dines, & sacramenta concedendi, cle-
ricos iudicandi, causas matrimonia-
les cognoscendi, & decidendi Deci-
mam oblationum in casibus, a iure
expressis nec non synodaticum vel
cathedraticum, quartam funeralium
procuracionem, visitationis subsi-
dium charitativum, & ius census in
casibus, a iure permissis exigendi, &
reliqua faciendi, & exercendi, quae
sunt dignitatis episcopalis. Nec non
subiectionem subditorum nostro-
rum, & reuerentiam ac iuramenta
ab ipsis recipiendi electos, sibi sub-
ditos confirmandi. Nouas parochias
exigendi, erectas collapsas conficé-

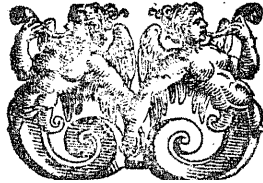
di, in matrices ecclesias transferen-
di, eligendi, praesentandi, praesenta-
tos instituendi, destituendi, benefi-
cia conferendi, pensiones super illis
imponendi, in casibus a iure praemis-
sis, Resignationes illorum recipien-
di, eadem resignata conferendi, in-
uestiendi, alienandi, dispensandi, vo-
ta commutandi, in casibus nobis per-
missis, causas omnes ad forum epi-
scopalem spectantes, & pertinentes
cognoscendi, & decidendi, etiam feu-
dales, visitandi, reformandi, praec-
pta, & edicta faciendi, & constitutio-
nes illasque exequendi, corrigendi,
mutandi, excommunicandi, anathe-
matizandi, absoluedi etiam a casu-
bus quibuscunque nobis reseruatis
suspendendi, interdicens, deponen-
di, delinquentes incarcerandi, tor-
quendi, condemnandi, tam ad tem-
pus, quam ad perpetuos carceres
prout sibi conuenire videbitur,
causasque omnes criminales cog-
noscendi, & decidendi, clericos
degradandi, brachium saeculare in-
uocandi, poenas mitigandi, gratias
faciendi delinquentibus, prout si-
bi videbitur expedire, purgationes
indicendi, pias voluntates exequen-
di, & easdem commutandi. Vnum
vel plures Vicarios loco eius cum ea-
dem, & simili vel minori auctoritate
faciendi, creandi, & substituendi,
& caetera omnia, quae sunt episco-
pali, & Archiepiscopali iurisdictioni,
exercendi, & terminandi. Et
omnia alia, & singula faciendi, &
committendi, etiam si talia essent,
quae mandatum exigerent specia-
le, & maiora, & grauiora expres-
sis, prout ad Vicariatus officium
noscitur quomodolibet pertine-
re, cuius gesta sententias, & man-
data rata, & grata habere promitti-
mus, Mandantes quibuscunque ad
quos spectat, sub pena excommuni-
cationis, quam ex nunc prout ex-
tunc

tunc ferimus in his scriptis, quatenus ipsum N. tanquam vicarium, & officialem nostrum recipiant, suscipiant, & admittant ac eidem in his, quæ ad nos, & iurisdictionem nostram ordinariam qualitercunque, spectant, vel spectare poterunt parentat, fauceant, & assistant ac efficaciter obediant, sicut nobis parere, fa-

uere, assistere, ac efficaciter obedire tenentur. In quorum testimonium has nostras fieri iussimus per Cancellarium, & Notarium nostrum subscriptione nostra ac maioris nostri sigilli impressione roboratas.

Datum Die 2. Nouembris,
M. D. LXXXIX.

Fiuus Libri Primi.

TR A-

TRACTATUS
DE VICARIO EPISCOPI,
OFFICIO EIUS, ET
POTESTATE, ET C.
LIBER SECVNDVS.
AVCTORE IACOBO SBROZZIO
I. V. D. A B V R C E A N O.

S Y M M A R I V M.

- 1 Dignitas Vicarij coruscet radijs episcopi.
- 2 Pastorale munus fuit a Christo institutum.
- 3 Continet in se potestatem ordinis & iurisdictionis.
- 4 Episcopus per consecrationem consequitur ordinem, & per baculum iurisdictionem.
- 5 Episcopus tantum electus licet non consecratus, habet iurisdictionem.
- 6 Episcopi iurisdicchio a summo Pontifice derivat secundum communem, & nume. 7.
- 7 Christus vnum tantum instituit episcopum Petrum, a quo alij deinde instituti fuerunt.
- 8 Episcopi omnis potestas versatur circa tria.
- 9 Merum, & mixtum imperium secundum canones comprehendit omnia iura episcopalia.

10 Episcopi habent merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem secundum canones.

QVÆSTIO I.

Vperiore libro de generib. speciebus, & differentijs Vicariorum episcopaliũ de quib. illorum electionib. qualitatibus, forma

& loco exposuimus. Videamus modo de officio eorũdem, & potestate. Sed quoniam tota dignitas, & auctoritas Vicarij coruscet radijs dignitatis episcopi, sicut Augusta radijs Principis, secundum Card. in clement. 2. nume. 22. de rescript. Abb. in c. quoniam, nume. 11. extra de offic. deleg. in primis habeda est præ oculis tota episco-

Episcoporum dignitas atque potestas, quia per huiusmodi inspectionem facilius auctoritatem & iurisdictionem vicarij percipiemus.

Sciendum est igitur Pastorale munus à Christo institutum, quando Petrum summum Pastorem constituit eum omnimoda pascendi & regendi auctoritate, ex Ioan. 20. duas in simul potestates continere, vnam quæ ordinis est, & confertur episcopo, per consecrationem, & altera quæ est iurisdictionis, per baculum sibi traditum in consecratione, vt ex Pontificali D. Gregorij, & Concilio Aquilgrano sub Ludouico I. Imperatore II. respondit copiose Bursat. in suo consilio 125. edito super ordine episcopatus, & sacerdot. iurisdictione, nume. 32. 33. cum seq. in primo, Couar. 2. par. relest. §. 9. nume. 6. Cucc. Inst. iur. cano. de episc. nume. 14. 15. 16. cum pluribus seq. lib. 2. Gabriel consil. 181. nume. 21. cum seq. volu. 2. Quamuis iurisdictionis potestas cõpetat episcopo etiam nondum consecrato, sed tantum electo, cap. trãmissam, de elect. cum cæteris concordantibus adductis per Bursat. d. consil. 125. nu. 23. & alias diuus Thomas in 2. & 4. sent. dixit contra gentiles totam potestatem iurisdictionis aliorum prælatorum ex lege communi derivare à summo Pontifice, & 2. secundæ q. 39. iurisdictionem dari episcopo iniunctione Põrificis, quæ omnia pro communi opinione adnotantur per Tancred. Card. & Abb. in c. significasti, de elect. & per alios Canonistas & Theologos quos longa acie congerit Bursat. d. consil. 125. nume. 51. subdens eandem sententiam ab obstinatis schismaticis pertinacibusque hæreticis acerrime variis auctoritatibus, & rationibus defendisse eleganter pro more Reuerendissimum Lelium Iordanum episcopum Acernensem in suo tract. de maior. caus. episc. ad Papam defer. c. 9.

10. & per totum, & confirmari per illos qui dicunt Christum vnum tantum instituisse episcopum Petrum, & alios deinde à Petro institutos quos ordinatè recenset Bursat. d. cõsil. 125. nume. 52. & Couar. 2. parte relest. §. 9. siue in reg. peccatum. nume. 6. de regu. iur. in 6. Verum multi quos paulo infra referam pleraque ascribunt episcopi dignitati separatim ab ordine, & à iurisdictione. Alij etiam dicunt multa esse de lege diocesana distincta ab ipsa iurisdictione episcopali tanquam specie à suo genere, & late scribit Cucc. Instit. iur. cano. titu. de episc. atque ita magis confunduntur quam distinguantur loca, & auctoritates quæ pertinent ad potestatem episcopi. Ego inhærendo communi diuisioni Canonistarum concludam totam episcopalem potestatem versari circa tria, nempe circa ordinem, circa dignitatem, & circa iurisdictionem, vt respondit Butr. consil. 19. Abb. in cap. quanto, nume. 2. extra de const. in cap. accedentibus. nu. 2. extra de excess. præl. Fel. in cap. dilectus. nume. 8. extra de offic. ord. in c. auditis. nu. 2. extra de præscr. Henric. Bott. de syno. episc. par. 1. nu. 61. in fi. Francisc. Varg. in tracta. de iurisd. episc. proposi. 4. Quintil. Mandos. in reg. 24. cancell. de male promotis. q. 6. nu. 5. Paul. Fusc. tract. de dign. eccles. lib. 2. de recon. eccle. c. 25. nume. 13. Quæ omnia continentur sub mero & mixto imperio ac iurisdictione secundum canones, quibus muniti sunt episcopi, cap. si quis episcopus. l. q. 8. cum glos. l. c. de persona. l. 1. quest. 1. Specul. de iurisdictione omnium iud. nu. 28. 29. cum seq. Dicit. in cap. cum contingat, extra de foro compet. Bald. & alij in l. Imperium, vbi Ias. nume. 18. ff. de iurisd. omn. iudic. Abb. in cap. quod sedem, nume. 4. 5. 6. 7. & seq. de offic. ordin.

Old.

Old. conf. 316. Duen. reg. 251. in h. Pau. Fusc. tract. de visit. & reg. eccles. lib. 1. rub. de statu episc. nu. c. 25.

Cucc. d. tit. de episc. nu. ...
S. V. M. M. A. R. I. V. M.
I. Quidis episcopatus, qua sint.

QVAESTIO II.

Quæro igitur, secundum ordinem quæ sint ea quæ competant episcopo ratione ordinis, respõdeo episcopo ratione ordinis ecclesias, altaria, calices, oratoria, ac cetera ad edificand. benedicend., consecrand., ceteraque loca, vestes, campanas, mappas, & vasa diuino cultui deputata, & eadem polluta reconciliare Abbates, & Abbatissas, & Moniales benedicere, & consecrare, & si Archiepiscopus est suffraganeus, Christianos, oleum, cathedram, & in firmo die consecrare die Iouis sanctas pueros & puellas baptizatas confirmare, clericos ordinare, pontificalia exercere, & cetera huiusmodi, quæ ordinis sunt episcopalis de quibus text. in c. quamuis 68. distin. cap. perlectis 25. distin. c. quod sicut. §. præterea, cõ gl. in ver. sine pallio, & in c. transmissam, cum glos. in ver. de dotalibus, & vtrouique Abb. extra de elect. c. aqua, cum gl. in ver. iurisdictionis. vbi Abb. nu. 2. ext. de consec. eccle. vel alt. c. inter corporalia ext. de tras. episc. vnde. §. frontis, extra de sacra. vnde. Spec. de iurisd. om. iud. num. 28. Abb. in c. suffraganeis, num. 2. extra de elec. in quanto, nũm. 2. ext. de consec. in c. conquirentes, nu. 2. ext. de off. ord. in c. accedentibus, num. 2. extra de excess. præl. Lancelot. Inst. iur. cano. de immunitate eccle. §. si de elec. §. in. & de sacerdot. in infer. grad. consil. §. in. & de const. eccl. §. consil. autem, cum

glos. in ver. ordinis, Bertach. de episc. lib. 4. par. 2. titu. de potesta. episc. circa spir. numero 39. alias 148. cum sequent. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vica. Archi. numero 32. vique ad 41. Cephal. consilio secundo, numero 18. volumine primo, Ioan. Piccard. consil. 52. nume. 110. in c. consil. Menochi volumine primo, latius Bursat. qui posuit etiam arborem ecclesiasticæ potestatis, consil. 125. numero 36. volumine primo, & in libro Pontifi. quem refert Paulin. in tract. de offi. & pot. cap. sede vacan. parte 1. q. 3. nume. 1. Quintil. Mandos. in reg. cancell. 24. de male promotis, quest. 6. numero 5. Caball. ad const. Aegid. lib. 3. cap. 25. in glos. nume. 8. Reuerendissimus Episcopus Sarnen. tract. de visit. & reg. eccl. c. 33. nume. 1. & 2. & alibi sæpe, Cucc. Inst. iur. cano. de consec. episc. numero 9. 10. cum sequenti. & de episc. numero 21. cum sequentibus.

S. V. M. M. A. R. I. V. M.

I. Episcopo, qua competant ratione dignitatis.

QVAESTIO III.

Successive quæro, quæ sint illa quæ competunt episcopo ratione dignitatis? Respondeo episcopum ratione dignitatis habere vsum mitræ, & Pontificalium, & quandoque ex privilegio vsum pallij, paratum honorem, & reuerentiam, à Principibus Mundi, concedere indulgentias, & sacramenta diocesanis ad eum recurrentibus, audire confessiones, prædicare, publicas, & solemnes iniungere penitentias dispensare in quibusdam diocesanum synodum celebrare, & Archiepiscopi, convocare Concilium

pro-

ordinis inferioris posse conferre sacramentum confirmationis, ordinare ecclesie ministros, & alia facere, quae pertinent ad hunc ordinem hierarchicum, quod latiore folio comprobavit Bursat. in consilio 125. edito super ordine episcopatus, & sacerdotij iurisdictione numero 23. 29. cum sequentibus, volumine primo.

4 Declaratur, quando ea, quae sunt ordinis episcopalis commissa forent Vicario ab episcopo, secus si a summo Pontifice, vel ab episcopo sedis tamen Apostolicę indultu, quia tunc Vicarius possit ea exercere, Abb. in dicto cap. aqua, nume. 7. & in dicto c. quanto, nume. 7. cum sequen. extra de cons. Diuus Thom. in 4. distin. 25. q. art. 1. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Archid. nume. 169. dicens consuluisset cuidam Vicario, quod absente episcopo impetraret a Papa facultatem benedicendi quęcumq; ornamenta ecclesiastica, citra tamę corporalia, calices; & patenas Vestr. in pract. lib. 2. cap. 16. num. 5. firmat Seyfel. in dicta rub. nume. 13. ff. de offic. eius, & ex facto cum de anno 1563. polluta fuisset ecclesia Sanctę Marię de Castro Plani membrum episcopatus Aesini, sanguine cuiusdam Fracisci Nigge de Massatio, qui die Annunciationis gloriosissimę Virginis Marię fuit a quibusdam suis maleuolis interfectus in dicta ecclesia dñ missa celebraretur, Reuerendus Dominus Nicolaus Biluzicus, I. V. D. contereaneus, & auunculus meus tñc Vicarius generalis episcopatus Aesini accessit personaliter ad ecclesiam prædictam mandato Pij Quarti summi Pontificis, & illam reconciliauit, rebenedixit, & omnia, & singula pontificalia in huiusmodi actu fieri, & exerceri solita fecit, & Apostolica auctoritate curauit, cuius anima per infinita seculorum secula quiescat in pace.

6 Ampliatur huiusmodi declaratio etiam si Vicarius cui a summo Pontifice mandantur ea, quae sunt ordinis episcopalis, esset simplex clericus, Abb. in d. c. quāto, nu. 7. & 8. post Innoc. ibi.

7 Intelligitur hæc ampliatio vera, quando Vicarius haberet illum ordinem, & sacramentum, quod alij vult conferre. glo. Innoc. & Abbas in dicto cap. quanto, numero septimo, & octauo, post glo. in cap. peruenit, distin. 95.

8 Secundo prædicta declaratio subdeclaratur, ut Papa mandare possit Vicario ea, quae sunt ordinis episcopalis ex dispositione humana, secus si ex dispositione diuina sunt certo ordini tributa, quia non possunt committi illum ordinem non habenti etiam per Papam. glo. in dicto cap. peruenit, 95. distin. quam pro regula posuit Abb. in dicto cap. aqua, in fine de consecrat. eccles. vel alta. Et ideo Diuus Thom. in dicta 4. distin. c. q. 25. articulo primo, tenet contra Canonistas, quod Papa committere non possit simplici sacerdoti ordines sacros, quem sequitur Syluest. summa in ver. ordo, el tertio, numero septimo, Dicens opinionem Diui Thomę seruari in practica ea ratione, quia Papa, qui habet plenitudinem potestatis committere potest non episcopo, pertinentia ad episcopalem dignitatem, modo illa non habeant immediatam relationem ad verum Corpus Christi, ideoque secundum Thomam poterit sacerdos Apostolica auctoritate conferre ordines minores, & confirmare, nõ autem ordines maiores, qui habent immediatam relationem ad corpus Christi, sed huic rationi respondit Abb. in d. c. quanto, nume. 9. Dicens hanc collationem sacrorum ordinum sacerdoti delegari posse indistincte, & quod licet de sacramento Eucharistię sit dispositum institutione dominica

minica, qui habeant illud ministrare, hoc tamen non est dispositum in collatione ordinum. Nam olim presbyteri in communi regebant ecclesiam, & sacerdotes ordinabant. Unde sicut olim poterant, ita videtur quod Papa possit hoc concedere sacerdoti maxime delegando, cum nihil exerceat delegatus nomine proprio, l. 1. §. qui mandatam, ff. de offic. eius, c. sane, de off. deleg.

10 Secundo principaliter declaratur quando episcopus mandat, quae sunt ordinis episcopalis Vicario simplici, qui non est episcopus, secus si Vicarius esset episcopus, Anchara. in c. fina. columna fina. ad fin. Gemin. numero 8. Franc. columna secunda, versicu. sed queritur primo, de offic. Vic. lib. 6. Bertach. tract. de episc. par. 3. q. 61. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. Arch. numero 35. vbi refert Vicarium, qui episcopus est episcopos consecrare, & numero 36. Abbates Abbatias, & Moniales benedicere, & numero 37. pueros, & puellas confirmare, & num. 40. chrismata conficere, & oleum cathecuminorum, & infirmorum die Iouis sancta, & numero 45. ordines sacros celebrare, & conferre, & num. 168. ecclesias, capellas, & oratoria, ac cimiteria polluta reconciliare, & nume. 170. consecrare ecclesias, de nouo edificandas, & ædificandas, firmat Couar. dicto cap. 20. numero 3. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. numero 119. 20. cum sequent. vbi etiam subdit Vicarium, qui episcopus est, vestes posse benedicere ex mandato speciali. Nam ea quae sunt ordinis episcopalis delegari possunt, c. aqua, de consecrat. eccles. vel alt. Hostien. quem alij sequuntur, in c. quod sedem, de offic. ord. Specul. de iurisd. oma. iud. nume. 28. in fi. Abb. in c. his quae, num. 3. extra de maior. & obed. Bertach. de episc. titu. de vita episc. numero 12. in fine, post glos. in dicto

cap. peruenit, Bursat. consilio 110. numero 12. in primo, latę comprobat Couar. dicto cap. 20. numero tertio, dicens hanc sententiam esse frequentiori calculo receptam. Ideo a fortiori poterunt Vicario committi, 12 cui alia etiam committuntur, quae alijs delegari non possunt, Felyno. in dicto cap. quod sedem, numero 2. ad finem, extra de offic. ord. Couar. dicto cap. 20. numero tertio, Hippo. Riminal. in l. 1. numero 89. post Alexan. in loco ibi citato, ff. de offic. eius.

S Y M M A R I V M.

- 1 Episcopus Vicarius alterius episcopi ex sola generali commissione Vicariatus, non potest exercere ea quae sunt ordinis episcopalis, sed requiritur speciale mandatum.
- 2 Maiora non comprehenduntur in generali mandato vicarij.
- 3 Maiora dicuntur ea quae sunt ordinis episcopalis.

QVAESTIO VI.

V Bi autem Vicarius esset episcopus, aut aliter in casibus supra positis non prohiberetur exercere ea quae sunt ordinis episcopalis, nunquam tamen ex generali tantum commissione Vicariatus posset illa exercere nisi specialiter sibi committerentur, secundum Calder. consilio tertio, de offic. Vic. Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vic. Arch. numero 31. cum pluribus sequent. & numero 171. Bero. consilio 83. nume. 21. volumine primo, Pau. Fulc. tract. visit. & reg. eccl. c. 25. nume. 13. lib. 2. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. num. 119. Nam in generali mandato Vicarij non veniunt illa quae sunt de maiorib. c. pen. & si. vbi Doc. de off. Vic. in 6. c. quod translatio-

tionem, de offi. deleg. Card. in cle. 1. nu. 19. de offi. Vic. Prout sunt de maioribus, ea quæ sunt ordinis episcopalis, & mandatum exigunt speciale, cap. nemo, de consecrat. distinct. 1. scribit Iate Couar. lib. 3. var. resol. c. 20. num. 3.

S V M M A R I V M.

- 1 Pontificalis dignitatis ornamenta, quæ sunt.
- 2 Competunt episcopo ratione dignitatis.
- 3 Episcopus non potest concedere Prælati inferiori vsu Pontificalium. Declaratur, nu. 4. & 5. cum seq. Subdeclaratur, nu. 9.
- 7 Episcopus in aliena diocesi potest exercere Pontificalia de licentia episcopi ordinarij.
- 8 Vicario episcopi multa committi possunt quæ alijs non possunt.
- 9 Pallij Archiepiscopi vsus tanquam personalia alteri concedi non potest.

QVAESTIO VII.

EF quoniam mitra, baculus pastoralis, anulus, compagus, dalmatica, & chirotheca sunt ornamenta, & insignia pontificalis dignitatis, secundum gl. in c. vt apostolicæ, & ibi Doct. de priuil. in sexto, & competunt episcopo ratione suæ dignitatis, dicto cap. vt apostolicæ, & ibi Doctores, Abbas in cap. accedentibus, nume. 2. extra de excess. prælar. cum adductis Iate per Cassan. in catal. de glori. mun. par. 1. conclus. 2. post Durand in Ration. diuin. off. lib. 3. de mitra. Barlat. in cons. 125. in arbore eccles. potest. vol. 1. Cucc. Inst. iur. can. de epis. nu. 377. cum seq.

Quæro in proposito, an episcopus committere possit eius Vicario vsu illorum Pontificalium. Respondeo quod non. Quia solus Pontifex concedere potest inferiori Prælati vsu dictorum ornamentorum, non autem

episcopus, d. c. accedentibus, num. 2. Siluest. in sum. in ver. episcopus, nu. 4. in prin. Et quamuis vsus Pontificalium tanquam dignitatis episcopalis Vicario committi possit ab episcopo vt probatur in dicto cap. accedentibus, vbi Abb. num. 2. & alij post et mæ vsus tamen mitra, & prædictorum Pontificalium, quæ sunt insignia, & ornamenta dignitatis episcopalis, secundum gl. & Doct. in d. c. vt apostolicæ, concedi non potest inferiori ab episcopo nisi per summum Pontificem, secundum Abb. & Siluest. in locis adductis.

6 Declaratur, nisi Vicarius esset episcopus, quia tunc de licentia episcopi exercere posset vsu prædictorum Pontificalium. Nam si episcopus etiã titularis in aliena diocesi potest exercere Pontificalia, de licentia episcopi ordinarij, c. 5. sess. 6. & c. 2. sess. 14. apud Concilium Tridentinum, in decreto de reformat. à fortiori poterit illa exercere Vicarius, qui episcopus est, cui multa possunt committi, quæ alijs non possunt, Fel. in c. quod sedem, num. 2. ad Enem, extra de offic. ord. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. nu. 3. & in terminis firmat Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. nu. 19. li. 2. Subdeclaratur, vt non procedat in vsu pallij Archiepiscopi, quod tãquã personale alteri concedi non potest, c. 2. & c. ex tuar. de auct. & vsu pal. Specul. de iurisd. omn. iud. nume. 28. Abb. in c. quod sedem, num. 4. extra de off. ord. Bertach. tract. de epis. lib. 1. par. 4. nu. 12. in fine.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus benedicit Abbates Abbatissas & moniales, & dat eisdem velum consecrationis.
- 2 Vicarius, qui non est episcopus, non potest benedicere Abbates, Abbatissas, & moniales, nec illis dare velum consecrationis.

Bene-

3. Benedictio, & consecratio virginum est ordinis episcopalis.
4. Nec possunt non habenti illum ordinem delegari.

QVAESTIO VIII.

DIxi etiam supra, quod Episcopus benedicit Abbates, Abbatissas, & dat illis velum consecrationis, c. 1. vbi Abb. & alij, extra de suppl. negl. præl. c. 1. vbi Innoc. Abb. & etiam alij Canonistæ, extra de temp. ord. & idem Abbas in c. quanto, nu. 3. extra de consecrat. gl. in §. confici, in ver. ordinis, Inst. iur. cano. Lancellot. de eccles. constr. Ideo Quæro in proposito, an prædicta perficere possit vicarius episcopi. & posse consulto episcopo, & quando Vicarius esset sacerdos, probat text. in can. 2. & 3. cum gl. 26. q. 8.

2 At contra, nisi Vicarius sit episcopus & habeat ad huiusmodi, speciale mandatum, secundum Rebus. in præb. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 36. & probat gl. in d. §. confici, dicens benedictionem, & consecrationem virginum esse ordinis episcopalis, & non posse delegari non habenti illi ordinem, firmant Inno. & Abb. in d. c. 1. numero primo, & in dicto cap. quanto, nume. 3. Lancellot. in §. fina. Inst. iur. cano. de immu. eccl. & §. fina. de confirm. elect. Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. episc. numero 119. cum sequent.

S V M M A R I V M.

- 1 Confirmationis sacramentum solus episcopus conferre debet omnibus baptizatis.
- 2 Vicarius qui non est episcopus non potest sacramentum confirmationis conferre.
- 3 Episcopus dicitur summus sacerdos.

QVAESTIO IX.

SIcut etiam certum est, quod omnibus baptizatis conferri debet ab episcopis sacramentum confirmationis, præsertim cum attigerit decimum annum, c. vt ieiunij, cum seq. & c. spiritus sanctus, c. de his, cum seq. & vt episcopo, de consecra. dist. 7. c. 1. §. per frontis, extra de sacra. vn. c. quanto, extra de consecrat. c. 1. Trid. in can. 3. sess. 7. de confirm.

Propterea quæro, an huiusmodi sacramentum conferre possit Vicarius episcopi. Et non posse nisi quando Vicarius esset episcopus, & haberet mandatum speciale, probat text. in d. §. per frontis, & in d. c. quanto. Vbi habetur sacramentum confirmationis conferri non posse nisi à summo sacerdote, hoc est episcopo, firmat Lancellot. in §. igitur, Inst. iur. cano. de sacram. christ. & ad terminos huius questionis, Rebus. in præb. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 39. Cucc. Inst. iur. can. de Vic. episc. num. 119. cum seq.

S V M M A R I V M.

- 1 Archiepiscopus intra tres menses, à die confirmationis computandos tenetur consecrare episcopos suffraganeos.
- 2 Vicarius qui non est episcopus suffraganeos sui Archiepiscopi consecrare non potest.
- 3 Vicarius episcopus sine speciali mandato Archiepiscopi, non potest consecrare suffraganeos.
- 4 Consecratio episcoporum est ordinis episcopalis.
- 5 Ordinis episcopalis, quæ sunt committi non possunt Vicario, qui non est episcopus.
- 6 Vicarius episcopus sine speciali mandato episcopi, non potest exercere Pontificalia. Declaratur, nu. 12.
- 7 Reconciliationes ecclesiarum quarumcumq; sunt ordinis episcopalis.

F 2 Be-

- 8 *Benedictio calicis, & patena est ordinis episcopalis.*
 9 *Consecrationes ecclesiarum sunt ordinis episcopalis, item*
Christiatis confectio, & olei cathecuminorum, & infirmorum, &
 10 *Ordinum sacrorum collatio.*
 11 *Menochij locus de arb. iud. lib. 2. casu 222. nu. 9. damnatur.*

QVAESTIO X

- Q**uid etiam dicendum est de consecratione episcoporum suffraganeorum, quos Archiepiscopus consecrare debet infra tres menses a die confirmationis computandos? c. 1. & per totum, dist. 100. c. cum in cunctis. §. cum vero, vbi gl. & Abb. num. 5. extra de elect. c. quod sicut. §. praeterea, vbi Doct. extra eo. & fere per totam dist. 65. capi. 1. & 2. 11. q. 3. Abb. in c. quod sedem, nu. 1. extra de off. ord. & in c. 1. de sacra unct. Lancel. Inst. iur. can. de consecr. in prin. & per totum, Concil. Trid. in cap. 9. sess. 7. in decreto de reform.
- Nunquid ergo huiusmodi consecratio perfici possit ab eiusdem Archiepiscopi Vicario? & Respondeo si mili modo quod non nisi iste Vicarius esset episcopus & mandatum haberet speciale exercendi pontificalia, vt probatur in c. episcopi 80. dist. c. aqua, vbi Abb. nu. 2. extra de consecr. eccles. vel altar. c. quoad sedē, nu. 1. de off. ord. glo. in c. quod sicut. §. praeterea. in vers. sine pallio. vbi Canonistae extra de elect. Lancel. Inst. iur. can. de consecr. §. quod si Metropoli tanus, cum glo. in ver. demandare & in §. confici cum glo. in vers. ordinis Inst. de constr. ecc. Et etiam quia consecratio episcoporum est ordo secundum communem opinionem Canonistarum de qua Abb. in dicto. §. cum vero nume. 2. & ea quae sunt ordinis episcopalis Vicario qui non est episcopus committi non possunt, c. quam

- uis. dist. 68. dicto. c. aqua. vbi Abb. nume. 2. de consecr. ecc. vel alt. in c. quāto, extra de consue. Concil. Trid. can. 3. & 11. sess. 7. & capitu. 4. sess. 23. de sacramento ordinis. & in specie Vicarij episcopalis firmant Ancar. in c. fi. col. 1. ad finem, Gemin. nu. 8. Franc. col. 2. vers. sed quaeritur primo, de off. Vic. in 6. Vbi etiam volunt quod
- 6 Vicarius episcopus debet habere plenum mandatum exercendi pontificalia cum clausula, & ad omnia quae facere possit constituens etiam si mandatum exigant speciale, & quod poterit tunc exercere pontificalia etiam si Archiepiscopus existat in remotis Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 120.
- Et simili etiam modo, nisi Vicarius episcopus sit & habeat speciale mandatum non poterit reconciliare, capellas, oratoria, cimiteria, & quascumque ecclesias pollutas, cum haec sint ordinis episcopalis, d. c. aqua, vbi gl. Abb. & alij extra de consecr. ecc. vel alt. Prout etiam nec benedicere calicem, & patenas, & quaecumque ornamenta ecclesiastica, citra tamen corporalia, Card. in clem. 2. §. si autem, de statu monacho. c. quamais. 68. dist. Pauin. tract. de off. & pot. cap. sede vacan. par. 1. q. 3. numero 1. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. Archi. episc. nu. 168. cum sequen. Nec ecclesias aedificatas, & aedificandas consecrare, dicto cap. aqua, cum glof. in ver. iurisdictionis: vbi Abb. nume. 2. dicto cap. quamuis, 69. dist. Pauin. d. q. 3. nu. 1. Rebuff. in loco praecitato, nu. 178. Et minus conficere chrisma, oleum cathecuminorum, & infirmorum, d. c. quis, & c. vnicuique, extra de sacra unct. Durand. in rationa. diu. off. lib. 1. de vnct. & libro 6. de quinta feria, & in libro pontificali, Pauin. & Rebuff. in locis iam adductis, Burlat. consil. 125. in arbore potestatis ecclesiasticae, lib. 1. Sicut nec etiam ordines sacros conferre

c. si.

- c. si. 15. q. 8. Abb. in c. transmissa, nume. 3. post glof. ibi, in ver. de dotalibus, extra de elect. Lancel. Inst. iur. can. §. si. de confirm. elect. & §. si. de sacer. infer. grad. const. & §. pen. & si. de immun. eccles. Concil. Tridenti. capitu. 4. sess. 23. de sacramento ordi.
- Et ex his vereor, ne decipiatur Menoch. I. C. plurium operum splendore conspicuus atque admirabilis, sic nuncupatus atque laudatus a Io. Bapt. Lupo in commet. l. curabit, primo, §. 6. nu. 118. C. de act. emp. Nam in tract. de arb. iud. lib. 2. casu 222. nu. 9. inquit, quod Vicarius episcopi ordines conferre potest episcopo agente in remotis adducens rex. in c. cum nullus, de tempo. ord. li. 6. qui loquitur de licentia ordinandi praestanda a Vicario, episcopo agente in remotis, de qua licentia dicam, infra q. 41. non autem de collatione ordinis episcopalis, quia huiusmodi collatio est ordinis episcopalis, vt superius dictum fuit. At licentia ordinandi est dignitatis, & ideo potest a Vicario concedi episcopo agente in remotis, vt laetius scribam, infra dicta quaest. 41. vbi vide.
- 12 Declarantur praemissa eisdem illis modis, quibus declarata fuit conclusio posita, q. 5. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 *Rectores ecclesiarum immediate subiecti episcopo, ad eundem recurrere debent pro omnibus sacramentis.*
 2 *Vicarius episcopi, an possit exhibere sacramenta Rectoribus ecclesiarum ad episcopum recurrentibus, & quando.* num. 3.

QVAESTIO XI.

Clerici etiam Praesidentes ecclesiarum parochialibus, Rectores ec-

- clesiarum, qui immediate episcopo subsunt debent ad eundem recurrere pro omnibus sacramentis, secundum Abb. in c. conquerente, col. 2. nu. 3. post Host. ibi relatum, extra de offic. ord. Ideo quaero, an & illa exhibere possit Vicarius episcopi. Censeo pro intellectu responsionis aduertendum, alia esse sacramenta ordinis episcopalis, & alia presbyteralis, vt scribit Abb. in dicto cap. conquerente, col. 2. nu. 3. Vnde sacramenta ordinis episcopalis Vicarius, qui non est episcopus, & non habet mandatum speciale exhibere non poterit, vt late scripsi super, q. 5. 6. cum alijs sequen. sacramenta vero fori penitentialis ita demum poterit exhibere, si sit sacerdos, & mandatum habeat speciale, vt per Abb. post Innocen. in c. cum satis, in princip. & nume. 2. extra de offic. Archid. Concil. Tridenti. cano. 10. sess. 14. de sacramento penitentiae, Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vic. Archi. numero 46. & 171.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus dare potest eius Vicario specialem auctoritatem committendi alicui episcopo ea quae sunt ordinis episcopalis.*
Ampliatu, nu. 2.
Declaratur, nu. 3. cum seq.
Subdeclaratur, nu. 6.
 2 *Vicarius capituli sede vacante potest conuocare episcopum vicinum qui ordines conferat.*
 3 *Vicarius episcopi habens auctoritatem conuocandi episcopum vicinum, vt exerceat ordines episcopales protestari debet, quod per hoc nihil iuris illi episcopo acquiritur.*
 7 *Episcopus non potest aliter conferre ordines sacros clericis, non subditis, quam eorum superiore ex egritudine impedito.*

QVAESTIO XII.

- S**ed an episcopus dare possit eius Vicario specialem auctoritatem committendi alicui episcopo, ea que sunt ordinis episcopalis. Et posse tradit Abb. in c. in his quæ, & in cap. cum olim, extra de maior. & obed. Bertach. de epis. par. 3. quæst. 61. Rebuff. in pract. benef. tit. form. Vica. Arch. num. 35. & 171. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epis. nu. 121.
- 2 Ampliatur, idem in Vicario capituli sede vacante, Pau. de pot. cap. se de vac. par. 1. q. 3. nu. 3. cum seq. Rebuff. in pract. benef. tit. de deuolut. num. 66. vbi inquit quod poterit conuocare episcopum vicinum, qui ordines conferat.
- 3 Declaratur, huiusmodi commissionem fieri debere cum protestatione, quod per hoc nihil iuris illi episcopo acquiratur, vt docet Abb. in d. c. his quæ, nu. 3. Pau. d. q. 3. Rebuff. dicto tit. de deuolut. num. 66. vbi docet cautelam, quod episcopus conuocatus cautionem præstet ex hoc nihil iuris sibi acquirere, nec possessio nem.
- 4 Secundo declaratur, quando episcopus esset impeditus, c. quod sedé, in fi. vbi Alciã. firmat, ext. de off. ord.
- 5 Sed contrarium nempe, quod possint committi pro libito voluntatis tenet Host. & alij, in d. c. quod sedem & hanc sententiam communi, & frequentiori calculo receptam dicit Couar. lib. 3. var. resol. cap. 10. nu. 8.
- 6 Subdeclaratur, vt non procedat in collatione ordinum, quæ aliter fieri non potest per alium episcopum in clericos sibi non subiectos, quam eorum impedito superiore ex egitudine, & illis in examine probatis, Concil. Trid. in cap. 3. sess. 23. In decreto de reformat. & ibi apost. Honorat. Luc. Callien.

S V M M A R I V M :

- 1 Vicarius episcopi, qui non est sacerdos exequi non potest ea que sunt fori penitentialis.
- 2 Vicarius cum speciali mandato episcopi concedere potest facultatem alicui sacerdoti exequendi, ea que sunt fori penitentialis.

QVAESTIO XIII.

ET quoniam sicut Vicarius, qui episcopus non est, exequi non potest ea que sunt ordinis episcopalis, vt superius dictum fuit. Ita nec etiã ea que sunt fori penitentialis nisi sit sacerdos, Abb. post Inn. in c. cum factis, in prin. & nu. 2. extra de off. Arch. per illum tex. & in c. nullus, 16. q. 7. & c. in nouo 28. dist. c. omnis, extra de penit. & remiss. Concil. Trid. can. 10. sess. 14. De sacramento penitentia. Et indies videmus Vicarios episcoporum clericos, prima tonsura tantum initiatos.

Ideo quæro, an Vicarius episcopi concedere possit facultatem alicui sacerdoti exequendi ea que sunt fori penitentialis. Respondeo, quod sic Abb. in c. his quæ, nu. 3. & in c. cum olim, extra de maior. & obed. Bertachi. in tract. de epis. par. 3. q. 61. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 46. & 171. Qui declarant verum esse, quando episcopus illi dedit speciale mandatum, firmat Alberic. in dictionario, in ver. Vic. episc.

S V M M A R I V M.

- 1 Omnis vtriusque sexus Christi fidelis semel in anno peccata confiteri debet proprio sacerdoti.
- 2 Sacerdos proprius quis dicatur.
- 3 Vicarius episcopi, si est sacerdos audiens potest confessiones sicut proprius pastor

vocus, vbi adest mandatum speciale episcopi.

QVAESTIO XIII.

Sed cum omnis vtriusque sexus Christi fidelis postquam ad annos discretionis peruenerit omnia sua solus peccata saltem semel in anno fideliter confiteri debeat proprio sacerdoti, & si peccata confiteri voluerit alieno sacerdoti prius postulare, & obtinere debet licentiam à proprio sacerdote, cum aliter illum non possit absolueri, vel ligare, vt his formalibus verbis mandauit Innocentius, in c. omnis vtriusque sexus, vbi Abb. extra de penit. & remiss. quæ tex. approbavit sacrosancta Tridentina synodus, in cap. 5. in si. sess. 14. de confessione. Ideo quæro in proposito, an etiã Vicarius generalis episcopi dicatur proprius sacerdos ita, quod ad illum recurri possit etiam non petita licentia alterius. hanc quæstionem expresse decidere videtur Abb. in dicto cap. omnis.

- 1 Dicens, quod proprius sacerdos non solum dicitur Presbyter parochialis, verum etiam episcopus legatus in Provincia, & ipse Penitentarius. Item Vicarius generalis episcopi, & Archipresbyter ecclesiæ cathedralis, qui censetur in hoc Vicarius episcopi, allegans tex. cum glos. vbi etiam Archid. & alij, in c. 2. de penit. & remiss. in 6. firmat glos. in § priuata, in ver. proprio sacerdoti, Inst. iur. cano. Lancellot. de penit. & remiss. & Mari. Soc. in d. c. omnis, nu. 30. & Vicarium Generalem Reuerendissimi Pastoris Tridentini, proprium dicit sacerdotem respondit Port. consil. 100. num. 20.
- 2 Declaratur, quando Vicarius haberet ab episcopo huiusmodi potestatem, Archid. in dicto c. 2. in fine, firmat Abb. in Archidiacono Vica-

rio episcopi absentis, in c. ad hæc, nu. 1. post Host. ibi, & Innocent. in c. cum factis, vbi etiam Abb. num. 2. extra de off. Archid.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius generalis episcopi dare potest licentiam subdito eligendi sibi confessore.
- Declaratur, num. 2.

QVAESTIO XV.

Cumque proprius sacerdos sit quoque generalis episcopi Vicarius, vt iam fuit probatum, poterit dare licentiam subdito eligendi sibi confessorem, quæ à proprio sacerdote postulanda, & obtinenda est. cap. omnis vtriusque sexus, vbi Abb. numero 12. post glos. in ver. obtineat, de penit. & remiss. quod tamen damnat idem Abb. in cle. r. nu. 10. de priuileg. dum inquit, quod officialis episcopi non debet se impedire in istis spiritualibus.

2 Declaratur, hoc verum esse vbi Vicarius haberet ab episcopo talem potestatem, Archid. in cap. 2. in fine, de penit. & remiss. in sexto, Alberic. in dictionario. in verfic. etiam episcopi.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, non debet dare licentiam religiosis ministrandi sacramenta clericis, vel laicis aliena parochia, sicut presbyter parochialis.
- 2 Religiosi ministrantes sacramenta clericis, vel laicis aliena parochia, de licentia diocessani, post factum à parona excusantur.
- 3 Sacerdos le licentia parochi, sive ordinarij potest matrimonium solemnizare.

QVAESTIO XVI.

CAETERUM Vicarius episcopi nõ debet dare licentiam Religiosis ministrandi clericis vel laicis alienis parochie sacramentum, extremę vnctiõnis vel eucharistię, vel solẽ izan di matrimonium sicut p̄sbyter parochialis, vt in clementina prima, in princi. de priuileg. scribit glos. in ver. p̄sbyteri, dum dicit quod vbi ecclesia parochialis non vacat consulendum est religiosis vt à licentia episcopi vel Archip̄sbyteri Ciuitatensis se abstineant. Et illos à p̄nis excusari post factum si de auctoritate diocesis illa sacramenta ministrauerit, firmat Abb. in dicta cle. 1. nu. 1. Dicens Vicarium episcopi non debere se impedire in istis spiritualibus, in quibus censetur Vicarius episcopi constitutus Archip̄sbyter Ciuitatensis.

3 Hodie autem sacerdotem de ipsius Parochi seu Ordinarij licentia posse matrimonium solemnizare, statuit sacrosancta Tridentina synodus, in capitu. 1. sess. 24. In decreto de reformatione.

S V M M A R I V M.

- 1 Peccantes publice, sunt palam corripiendi.
 - 2 Vicarius episcopi ex mandato specialibus publicis iniungere potest penitentias.
- Declaratur num. 6.
- 3 Penitentias publicas iniungere est dignitas episcopalis.
 - 4 Sacerdos de mandato episcopi publicas iniungere potest penitentias.
 - 5 Vicarius episcopi maiorem habet iurisdictionem quam delegatus.

QVAESTIO XVII.

Apostolus monet publice peccantes, palam esse corripiendos

1 vt exorditur Concil. Trid. capi. 8. sess. 24. in decreto de reform. Mandans publicam iniungi p̄nitentiam vbi crimen ab aliquo publice commissum fuit & in conspectu multorum, quod etiam ex tertio Carthaginensi Concilio legitur in c. fi. 26. q. 6. & ex Agathensi in c. in capite 60. dist. glos. in c. 1. 26. q. 6. & c. ministrare, eo. titulo. c. 2. vbi Canonistę, extra de maled. scribunt Abb. & alij in c. accidentibus extra de excess. p̄lat. & in c. conquirente, nume. 4. extra de off. ord. Lancellott. in §. 1. cum sequen. Instit. iur. cano. de p̄nit. & remiss. Ideo Quæro, an Vicarius episcopi publicas iniungere possit p̄nitentias ac etiam solennes.

2 Respondeo quod sic, vbi adfit speciale mandatum. Nam publicas iniungere p̄nitentias est dignitas episcopalis. c. accidentibus, vbi Abb. & alij, numero primo, extra de excess. p̄lat. & ea quę sunt dignitatis episcopalis Vicario committi possunt. d. c. accedentibus, in fine, vbi Abb. & alij Felin. in c. his quibus, in principio, extra de off. ord. Archid. in c. placuit per illum tex. de p̄nit. dist. 6. subdens etiam sacerdotem de mandato episcopi publicam posse iniungere p̄nitentiam, ergo multo magis Vicarium qui est vna & eadem persona cum episcopo, vt sepissime dictum fuit, & maiorem habet iurisdictionem quàm delegatus episcopi, glos. in c. Romana §. fin. in ver. obseruare, de off. ord. in sexto, Bertach. de epif. lib. quarto, par. 6. titu. de Vic. epif. numero octauo.

Declaratur vbi Vicarius episcopi esset sacerdos, quia in foro p̄nitentiali nullus habet auctoritatem ligandi & soluendi nisi sit sacerdos, c. omnis, extra de p̄nit. & remiss. capitulo, cum satis, vbi Innocen. numero secundo, Abb. in princi. & numero 2. extra de off. ord. c. nullus, 16. q. 5. c. in nouo, dist. 21. Oldrad. consil. 73. nu. 7.

nume. 7. Abb. in c. accedentibus, in fine, extra de excess. p̄lat. vbi Sapia in apost. in ver. per solum episcopum dicit publicam p̄nitentiam debere imponi ab episcopo, vel eius mandato a sacerdote post Arch. in d. c. placuit, de p̄nit. dist. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Reconciliationes publice ab episcopis sunt penitentibus in crimine grauissimo, & publico.
 - 2 Forma publica reconciliationis penitentium, remissive.
 - 3 Reconciliationes publice penitentium salis episcopis reservantur.
 - 4 Vicarius episcopi ex mandato speciali publice potest reconciliare penitentem.
- Declaratur, quando Vicarius episcopi esset sacerdos, & abesset episcopus, numero 5. & 6.

QVAESTIO XVIII.

Publicę quoque sũt ab episcopis reconciliationes p̄nitentibus, quando crimen grauissimum, & publicum extat, cap. fin. 26. q. 6. cap. ministrare, vbi forma ponitur, eadem q. & cap. in capite, 50. dist. 1.

2 Quæro igitur, an Vicarius episcopi publice reconciliare possit penitentem. Dubium facit, quia publicę reconciliationes p̄nitentium dicuntur solis episcopis seruare, & ideo nõ videntur exerceri posse per non episcopos, Lancell. in §. fin. cum glo. in ver. solis episcopis, Instit. iur. cano. de sacerdo. in infer. grad. const.

3 At speciali mandato episcopi posse Vicarium publice reconciliare probat tex. in c. Aurelius, 26. q. 6. per quę dicit glo. in c. 1. in princ. & in cap. 2. in ver. reconciliare, in fine, eadem q.

quod sacerdos de mandato episcopi publice reconciliare potest, merito etiam Vicarius, qui maior est episcopi delegato, ut dixi in quæstione p̄cedenti.

- 5 Declaratur, vt procedat quando episcopus esset absens, dicto c. Aurelius, 26. q. 6.
- 6 Et quando Vicarius esset sacerdos, d. c. Aurelius, cum glo. in d. c. 1. & 2. in fi. & quę dicta sunt in proxima q. p̄cedenti.

S V M M A R I V M.

- 1 Casus episcopis reservati, quales remissive.
 - 2 Vicarius generalis episcopi non potest absolvere penitentem a casibus episcopo reservatis.
- Declaratur, nu. 5. Subdeklaratur, nu. 6.
- 3 Casus speciales non veniunt in generali commissione.
 - 4 Von communitio est de casibus episcopo reservatis.
 - 6 Absolutio penitentis a peccatis est fori sacerdotalis, non autem iurisdictionis.
 - 7 P̄latus non habet auctoritatem ligandi, & soluendi in foro penitentiali, nisi sit sacerdos.
 - 8 Potest tamen illam committere sacerdoti.
- Declaratur, nu. 9.
- 10 Penitentiarij magistri Doctores, vel licentiatii in Theologia reconciliant, et absolunt penitentes.
- Instituuntur ex decreto Concil. Trid. in ecclesijs cathedralibus.

QVAESTIO XIX.

ET quia plures casus sunt episcopo reservati quos recenset glo. in cap. 2. de p̄nit. & remiss. in 6. & latius traduntur in libro sacerdotali, tit. de casib. episcopo reservatis, Lancel. Instit. iur.

jur. cano. §. illud etiam, de peniten. & remis. Nic. Plot. in tracta. de sacram. in 4. par. c. 7. & c. 6. Cuc. Inst. iur. can. de epis. nu. 231.

Quæro nunc, an Vicarius generalis episcopi possit ab illis absolvere penitentem, & ei penitentiam iniungere. Respondeo, quod nō, Host. in summa de peniten. §. cur confitendum, vers. quid si episcopus, refert, & sequitur Archid. in cap. 2. in fine, de penitent. & remis. in 6. Franc. in c. licet, col. 2. vers. quinto limita, de offi. Vic. lib. 6.

3 Ea ratione, quia casus isti sunt speciales; & nō ueniunt in generali commissione, dicto cap. 2. & ibi Doct. Et ideo non poterit commutare votum tanquam de casibus episcopo reseruat, dicto capitulo secundo, cum glo. & Doct.

5 Declaratur, nisi Vicarius specialem ab episcopo habeat facultatem absoluenti, Rebuff. in pract. benefic. titi. forma Vicar. Archid. nume. 179. post Hostien. in dicto §. cui conferendum, vers. quod si episcopus, glo. in §. de eo, in ver. in generali, Inst. iur. cano. Lancell. de penitent. & remissio. Concil. Trident. cap. 6. sess. 24. in decreto de reforma. & in cap. 7. sess. 13. tit. de casibus refer. Viu. opin. 255. lib. 2. commu. opin. Cucc. Inst. iur. can. de epis. nu. 191.

6 Subdeclaratur, quando Vicarius episcopi esset sacerdos. Nam absolutio penitentis a peccatis est fori sacerdotalis, non autem iurisdictionis Archid. in cap. fin. col. 1. in princip. de penit. & remis. Abb. in c. accidentibus, in si. extra de excess. prelat. Oldra. consil. 73. nume. 7. Felip. in cap. pastoralis, num. 13. circa finem, vers. vnde si sic moritur, extra de offi. ord.

7 Nēc prelatus habet auctoritatem ligandi, & soluendi in foro penitent. nisi sit sacerdos, sed huiusmodi facultatem alteri committere potest sacerdoti, Innocen. in cap. cum satis,

in princ. Abb. nume. 2. extra de offic. Archid. per tex. ipsum, & in cap. nullus, 16. q. 7. cap. in nouo, 2. r. distinc. c. omnis, de penit. & remis. c. 10. sess. 14. apud Concil. Triden. Quamuis Vicarius episcopi specialē debeat habere commissionem, secundum Alber. in Dictio. in ver. Vicarius etiam episcopi.

8 Hodie autem secundum formam decreti Concil. Triden. cap. 8. sess. 24. in decreto de reform. in ecclesijs cathedralibus constituuntur Penitentiarij magistri Doctores, vel licentiarj in Theologia, quorum munus est reconciliare huiusmodi penitentes, & absoluer.

S Y M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi non potest absolueri in foro conscientia subditos, in hæresis crimine.

Q V A E S T I O X X.

Sed an Vicarius episcopi in foro conscientia absolueri possit subditos, sicut potest episcopus in crimine hæresis?

1 Respondeo, quod non, secundum Concil. Triden. in cap. 6. sess. 24. in decreto de reforma. ibi, eis tantum nō eorum Vicarijs sit permillum, Cucc. Inst. iur. cano. de episcop. numero 191.

S Y M M A R I V M.

1 Predicandi officium spectat ad episcopum principaliter. Deinde ad Rectores curam habentes animarum, & nu. 2.
3 Predicare non est minus, quam corpus Christi consecrare.

4 Pre-

4 Predicatio non est iurisdictionis, sed ministerij.
5 Vicarius episcopi ex mandato specialis potest predicare.
6 Laicus sanctæ uiræ, & doctus potest predicare ex delegatione.
7 Episcopi, qui per se predicare non possunt tenentur assumere idoneos ad huiusmodi officium.
8 Delegatus alteri subdelegare non potest officium predicandi.

Q V A E S T I O X X I.

Nunquid etiam Vicarius episcopi habeat auctoritatem predicandi quemadmodum episcopus?

1 Respondeo, quod non. Quia officium predicandi principaliter spectat ad episcopum, vt no. Abb. per illum tex. in cap. inter cætera, nume. 1. extra de off. ord. Fei. in c. excommunicatus, nume. 3. extra de hæret. Concil. Triden. in cap. 2. sess. 5. in decreto de reforma. Deinde ad Rectores habentes curam animarum in eorum ecclesia, clem. dudum, §. verum, & ibi Card. in princ. de sepult. glo. in cle. r. in uer. officia, de reg. Dicens, quod predicare non est minus, quam corpus Christi consecrare, per tex. in c. cum extra, de consecrat. dist. 2. & Card. in dicta clem. Archid. in cap. ad iherimus, 16. q. 1. Ioan. Andr. Abb. & Felip. in dicto c. excommunicatus, nume. 4. & idem Abb. in c. quam sit, extra de iud. & in dicto capit. inter cætera, nume. 1. ubi late Sap. in apost. de offic. ord.

Ea uero, quæ spectant principaliter ad episcopum non ueniunt in generali mandato Vicarij, capit. fin. ubi Doct. de off. Vic. in 6.

4 Presertim cum predicatio non sit iurisdictionis, sed potius ministerij, & ideo prohibeatur per alium exerceri, cap. fin. §. fin. ubi Canonistæ, ext. de off. deleg.

5 Declaratur, nisi Vicarius episcopi habeat speciale mandatum, probatur in ca. sicut, de hæret. & per illum tex. Sap. in apost. ad Abb. in dicto ca. inter cætera, in ver. ad episcopum.
6 Dicens, quod laicus, qui est homo sanctæ uiræ, & doctus potest predicare ex delegatione, melior tex. in dicto capit. inter cætera, ubi episcopi, qui per se non possunt tenentur assumere idoneos, qui suo loco suppleant prædicationes, Fel. in dicto c. excommunicatus, nume. 4. Concil. Triden. dicto cap. 2. sess. 5. Nec aduerfarur tex. in dicto capit. fin. §. fin. quia loquitur de delegato, qui officium prædicationis sibi iniunctum alteri committere non potest. Nos uero de ordinario, cuius officium latius patet, vt in specie prædicationis, declarat glo. in dicto cap. inter cætera, in ver. prædicationis. in fine, de offic. ord. & in cap. si episcopus, in uer. per alium, & ibi Canonistæ, extra eodem titulo.

S Y M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi potest esse delegatus Papa.
2 Habet dignitatem.
3 Vicariatus episcopi dignitas est Ampliatur, nu. 6.
Declaratur, numero 7. 13. 14. cum sequen.
4 Vicarius episcopi dicitur prelatus large loquendo.
5 De medijs magistratibus, & spectabilibus.
6 Coruscet radijs dignitatis episcopi sicut Augusta radijs dignitatis Principis.
7 Dignitas Pontificalis episcopi, non est communicabilis, neque diuisibilis.
8 Vicarius episcopi non dicitur habere dignitatem propriam, nec culmen dignitatis, sicut episcopus.

11 Digni-

- 11 *Dignitas Vicarij est diuersa a dignitate episcopi.*
 12 *Dignitas nunquam moritur, sed perpetua est.*
 14 *Foraneus Vicarius non potest esse delegatus Papae.*
 15 *Vicarius episcopi habet dignitatem compatibilem cum alia, non autem incompatibilem.*
 16 *Dignitas ecclesiastica, siue beneficium curatum Vicarij episcopi non vacat per adeptionem Vicariatus.*
 17 *Vicarius Archidiaconi, vel alterius praelati inferioris ab episcopo non dicitur habere dignitatem.*
At contra, nume. 18.

QVAESTIO XXII.

- Vidimus an, & quando Vicarius episcopi exercere possit ea, quae sunt ordinis episcopalis, & sacerdotalis. Videamus modo Vicarij potestatem in his, quae pertinent ad episcopalem dignitatem. Et in primis an Vicarius episcopi habeat dignitatem. Nam glo. in clemen. 2. in ver. de legatus, inquit, quod vicarius episcopi potest esse delegatus Papae, & ideo quod est constitutus in dignitate, firmanant ibi Anchar. in princ. Zabarel. nume. 22. Imo. nume. 18. de rescript. Abb. nume. 8. & in cap. quoniam, nume. 11. extra de offic. delega. Staphil. de lit. grat. & iust. fol. 58. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Archid. nume. 27. & de Vic. episc. num. 4. & in tract. de pacif. possess. nume. 79. Ant. de Pret. in tract. de iurisd. episc. cap. 6. nume. 51. Nicol. Mil. in reper. in ver. dignitas est esse Vicarium episcopi, post glo. in clemen. auditor, de rescript. dicentem dignitatem esse Vicariatum episcopi, & quod late intelligendo Vicarius dicitur praelatus ratione iurisdictionis, quam habet cum administratione, Pau. Fusc. tract. de visita. & regim. eccles. lib. 1. c. 15. nume. 32.

- & Butr. in cap. decernimus, extra de iud. & idem Ant. de Pret. dicto ca. 6. nume. 50. inquit Vicarium dici spectabile, & de medijs magistratibus, Albertic. in Diction. in ver. Vicarius, quis sit. Pauin. in tract. de offic. & potest. a. capit. sede vacan. 2. par. princip. quaest. 10. num. 16. ver. si autem Vicarius capituli, Seyfel. in l. r. num. 15. ff. de off. eius, Vant. de nullit. tit. late scribit, Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. titu. 8. nume. 7. 8. 9. 10. cum alijs seq. lib. 2.
- 6 Ampliatur idem in Vicario capituli sede vacante, & in Vicario electi in episcopum, & confirmati nondum tamen consecrati, glo. in dicta clem. & si principalis, in ver. episcopi, vbi Abb. nu. 11. & post Zenzel. Anchar. ibi, col. 1. Imo. num. 20. qui tamen tutius dicit tenere contra in Vicario episcopi non consecrati, de mente Anto. ibi relati firmat Card. in 3. columna. 15.
- 7 Declaratur praedicta conclusio, ut vera sit quoad praerogantiam, siue praerogantiam ortam ex iurisdictione, & Tribunali episcopi, vel concistorio secundum, quod ipse est vna, & eadem persona cum episcopo, ut in cap. 2. ubi Archid. de consue. in 6. cap. Romana, de appell. eo. lib. 6. glo. in dicta clemen. 2. ubi Card. num. 22. Imo. nume. 13. & 18. in fine, & numero 19. in fi. Abb. num. 11. Hostien. in summa, de offic. Vicar. num. 2. Faber in §. item, si adhuc. Inst. manda. Capr. reg. 37. nume. 29. Et quoad istam iurisdictionem, coruscant radijs dignitatis episcopi, sicut Augusta radijs dignitatis Principis, secundum Card. & Abb. in locis superius adductis, firmat Rebuff. in tract. de pacif. possess. num. 79. post Bologn. in addit. ad Io. de Anan. consi. 14. Ant. de Pret. in dicta quaest. 6. num. 49. Marc. Mant. enchir. lib. 12. ca. 278. circa medium, Menoc. consil. 51. nume. 75. & post eum Piccar. consi. seq. num. 14. vol. 1. & idem Menoc.

- Menoc. consi. 257. nu. 84. vol. 3. secus quoad dignitatem ecclesiasticam Pontificalem, quae proprie residet in episcopo, quia cum illa non sit comunicabilis nec diuisibilis. c. maioribus, extra de praeb. Cardi. in d. clem. 2. nu. 14. & 22. & Abb. in d. c. quoniam. nu. 11. Nec quoad illam Vicarius faciat idem consistorium cum episcopo. Ideo non dicitur habere dignitatem proprie per se stantem nec culmen dignitatis, sicut episcopus, qui est supra omnes gradus constitutus, secundum Doc. praallegatos, Ioan. de Selua in tract. de benef. par. 1. q. 2. nu. 64. Pauin. de pot. cap. sede vacan. par. 2. q. 10. nu. 16. post Paul. Eleazar. in dicta clem. 2. q. 12. Dec. consi. 664. late comprobat Alciat. in rub. nume. 25. ext. de off. ord. latius Menoc. d. c. 6. fil. 51. nu. 33. vol. 1. post Ant. de Pret. d. c. 6. nu. 51. Gabr. consi. 32. nu. 4. lib. 2. Picard. d. consi. 52. nu. 32. cum seq. & iterum Menoc. d. consi. 257. nu. 7. & 8. volu. 3. Vbi damnat Rebuff. dicto tit. de Vic. episc. dñ. inquit Vicarij episcopi habere dignitatem, & diuersam esse episcopi & Vicarij dignitatem tradit Quint. Mandos. in comen. super reg. Cancel. 24. de male promot. q. 6. nu. 15. si pulchre Ias. sed si hac. §. Pator ait. nu. 6. ff. de in ius voc. Si etenim Vicarius proprie haberet dignitatem per se stante eo mortuo remaneret dignitas vacans cum illa non expiret sed perpetua sit. c. praeperta. 55. dist. c. uenientis, de fil. presb. vbi gl. 12. si & tamen Vicariatus expirat morte Vicarij re. vlt. in glo. si. de procu. & tradunt Card. & Abb. in locis superius citatis quamuis praedicta rationem & similes alias impugnare conentur. Cucc. Insti. iur. cano. de Vicar. titu. 8. nu. 7. 8. 9. 10. cum seq. lib. 2. vbi tutius opinatur Vicariatus episcopalis dignitatem perpetuam continuatamque esse, & in ea dari successorē de legationesque ad successorē in officio manare.

- Secundo declaratur, ut praedat supra praedicta conclusio in Vicario generali seu principali, secus in foraneo, quia iste non habet dignitatem Zenzel. Anc. Imo. & Card. in d. clem. 2. Staffil. de lit. gra. d. fol. 58. Rebuf. d. tit. de vic. episc. nu. 4. Vant. de null. sen. ex def. iurisd. delega. nu. 66. & probatur in d. clem. 2. cū gl. in ver. delegatus, & in ver. foraneo, vbi Vicarius foraneus non potest esse delegatus Papae, quia non habet dignitatem, nec facit idē tribunal & concistorium cum episcopo, nec est vna & eadē persona cū eo, secundum Card. in dicta clemen. 2. & dixi supra lib. 1. q. 23. vbi vide.
- 15 Tertio declaratur, ut vera sit quoad dignitatem compatibilem cum alia, secus quoad incompatibilem quam Vicarius episcopi non habet, Abb. in c. de multa. nu. 23. de praeb. Rebuf. d. titu. de Vic. episc. nu. 7. Cucc. d. tit. de Vicariis. nu. 8. Et ideo per adeptionem Vicariatus non vacat dignitas ecclesiastica seu beneficium curatum ipsius Vicarij, nec econtra vacat Vicariatus quemadmodum vacaret si talis dignitas esset incompatibilis d. c. de multa, vbi Abb. tradit Rebuf. in loco praecitato, Concil. Trid. c. 4. & 5. sess. 7. in decreto de reformat. late Alphons. Caumon. de benef. incom. par. 2. q. 10. nu. 15.
- 17 Quarto declaratur, ut non procedat in Vicario Archidiaconi, vel alterius Praelati inferioris ab episcopo glo. in d. clem. 2. in ver. episcopi, vbi Abb. nume. 5. Cuius tamen contrarium probat Menoc. dicto consi. 257. colum. 3.

S V M M A R I V M.

- 1 *Causa à sede apostolica vel eius legatis non possunt delegari, nisi obtinentibus dignitatem.*
 2 *Vicarius episcopi potest esse delegatus Papae.*

- 3 *Et Vicarius capituli sede vacante.*
 4 *Et Vicarius episcopi electi, & confirmati licet nondum consecratus.*
 5 *Vicarius episcopi collega esse potest episcopi in causa sibi delegata specialiter per Papam.*
 6 *Vicarius episcopi potest esse executor mandatorum, & gratiarum Papae.*
 7 *Vicarij episcoporum auctoritate Apostolica immittere solent in possessione ecclesiarum illos, qui beneficia a Papa impetrarunt.*
 8 *Vicarius foraneus episcopi, aut alterius ab episcopo inferioris non potest esse delegatus Papae.*
Declaratur, nu. 9. cum seq.
 10 *Legatus de latere non potest delegare causas vicario foraneo episcopi etiam ex certa scientia.*
 11 *Canonici ecclesiarum cathedralium, & alij habentes dignitatem possunt esse delegati Papae.*

QVAESTIO XXIII.

- ET cum Bonifacius huius nominis octauus ediderit statutum, vt nullis, nisi dignitate praeditis, aut personatum obtinentibus, seu ecclesiarum cathedralium canonicis causae auctoritate litterarum sedis Apostolicae, vel legatorum eiusdem de cetero committerentur, sicut legitur in cap. statutum, de rescrip. in 6. Consequens erit huiusmodi causas Vicario episcopi delegari posse, clement. & si principalis, ubi Anchar. Cardin. qui, nume. 14. in fi. dicitur communiter seruari, Imo. & Abb. de rescrip. glo. in c. statutum, ubi etiam Canonistae, de rescrip. in 6. Abb. conf. 2. i. volumine 1. Staphil. de lit. grat. & iust. fol. 58. col. 2. Nicol. de Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi, Anton. de Pret. in tract. de iurisd. episc. cap. 6. nume. 5. i. Cucc. Inst. iur. can. tit. 8. de Vicarijs, nu. 7. lib. 2.
- 3 *Quae conclusio ampliatur etiam*

in Vicario capituli sede vacante, glo. in dicta clem. & si principalis, in ver. episcopi, vbi Abb. num. 5. Pauin. trac. de potesta. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 6. & nu. 8. post Canonist. in praallegata clem.

- 4 Secundo ampliatur etiam in Vicario episcopi electi, & confirmati, licet nondum consecrati. cap. transmissam, de elect. glo. & Abb. in dicta clem. & si principalis, in ver. episcopi. Pauin. d. q. 10. nume. 6. de quo tamen dubitat Card. & Imo. ille, nume. 20. iste, nu. 15. in dicta clem. & si principalis, q. 22. nu. 6. vt dixi supra in proxima q. praeced. nu. 6.
- 5 Tertio ampliatur, vt Vicarius possit esse collega sui episcopi in causa sibi specialiter delegata per Papam, c. insinuante, vbi Abb. hoc dicit, in 1. not. extr. de appel.
- 6 Quarto ampliatur, ut non solum possit esse delegatus Papae, verum etiam executor mandatorum, & gratiarum, Rebuff. in pract. benef. tit. forma nouae prouis. officialis episcopi, nume. 1. & 3. Et ideo Vicarij episcoporum solent in possessione auctoritate inducere in possessionem parochialis ecclesiae illos, qui beneficia a Papa impetrarunt, ut per eundem Rebuff. in dicto tit. forma nouae prouis. vers. quarta bullae pars, & in dicto ver. officiali, Io. Iac. Melill. de praeced. Vicar. c. 1. nu. 13. in fi.
- 8 Declaratur, ut procedat in Vicario generali episcopi, non autem in foraneo, vel Vicario Archidiaconi, aut alterius praelati inferioris ab episcopo, dicta clem. & si principalis, vbi glo. Ancharan. Cardin. nume. 14. Imo. nume. 19. qui defendit glof. ab opinione quorundam antiquorum, qui tenebant contrarium in Vicario inferioris habentis ordinariam, Rebuff. in d. ver. officialis, nume. 1. cum seq. Melill. in dicto ver. Vicarius episcopi.
- 9 Subdeclaratur, nisi fieret delegatio

- tio officiali foraneo ex certa scientia Pontificis, glo. in d. clem. & si principalis. in fine, ubi etiam Barbar. & Imo. nu. 7. In legato autem aliud est dicendum, quia ex certa etiam scientia non potest facere delegatum foraneum officialem episcopi, secundum glo. in dicta clementina. & si principalis, in fine, quem sequitur ibi Io. de Imo. & Abb. reprobata sententia Barbar. qui tenet contra glo.
- 11 Secundo subdeclaratur, nisi tales officiales foranei uellent admitti non ratione officialatus siue decanatus, quia praetendunt se canonicos ecclesiae cathedralis, vel similem dignitatem: tunc etenim poterunt esse delegati Papae, Imo. in dicta clem. & si principalis, nu. 33. post glo. ibi in ver. foraneo, in fi.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius representat personam episcopi & auctoritatem.*
 2 *Est superior sicut episcopus.*
Non tamen in omnibus, nu. 12.
 3 *Honorandus est sicut episcopus, & debet in eius loco sedere. contra, numero 8.*
Declaratur, nu. 13. cum seq.
 4 *Locum tenenti Principis debetur eadem praerogativa, qua Principi, & numero 5.*
 6 *Vicarius episcopi non habet idem privilegium, & immunitatem, quam episcopus.*
Declaratur, nume. 13. cum sequen. ad finem.
 7 *Episcopo debetur maior honor, quam eius Vicario.*
 8 *Vicarius non est pater omnium, sicut episcopus.*
 9 *Principi concessum ratione sua dignitatis non extenditur ad eius Vicarium.*
 10 *Episcopus licet Vicarium sibi constituat maiorem tamen sibi retinet potestatem.*

- 11 *Fons scaturiens est maior, quam riuus inde proueniens.*
 12 *Episcopus habet maius imperium, quam Vicarius.*
Vicarius non potest concurrere cum episcopo.
 17 *Luminare minus, per luminare maius superueniens obscuratur.*
 18 *Vicarius episcopi dicitur iudex ecclesiasticus, spe stabilis, & de medijs magistratibus.*

QVAESTIO XXIII.

EX praemissis quoque dubitari contingit, an Vicarius habeat idem priuilegium, seu eandem immunitatem, & praerogatiuam, quam habet Episcopus?

- Nam pro affirmatiua facit, quia vicarius representat personam episcopi, & auctoritatem, & est superior, & sicut episcopus honorandus, cuius locum tenet, & in quo sedere debet, l. prima, C. de offic. Vicar. Archid. in c. Romana, col. 1. in fi. in ner. curiam, de appel. in 6. Franc. Marc. q. 42. i. numero primo. parte prima, Laucellor. Instit. iur. cano. titu. de offic. Vic. §. 1. cap. fin. 93. distinc. quem tex. extollit in proposito, Roman. ling. 362. Abb. conf. 21. num. 3. post Archid. in dicto cap. Romana, Fel. in cap. cum olim, el. 2. nume. 1. extra de off. deleg. cum multis concordantibus adductis per Menoc. conf. 5. i. nume. 16. volumi. 1.
- 4 Vbi Principis locum tenenti eandem inquit debetur praerogatiuam, quae debetur ipsi Principi, & administratori in Regno eundem honorem qui Regi, pulchre Afflict. super const. regni, rub. de iniur. cur. pers. in rog. num. 3. post Bal. in l. 1. §. a praefecti, ff. de legat. 3.
- 6 Sed contrariam partem defendit Franc. Marc. dicta q. 42. i. nume. 4. ex intentione Bar. in l. filius, ff. de legat. vbi Vicarius Receptoris non habet priuile-

uilegium immunitatis, & Bar. sequitur Alexan. in rub. num. 13. ff. de offic. eius, post Bald. in l. sed si hac, §. semper, ff. de in ius vocan. vbi dicit maior rem honorem debere episcopo, quā Vicario, sequitur late Ias. sibi, nu. 6. Felin. in dicto cap. cum olim, el. 2. col. 1. extra de off. delega. late Dec. in c. sane, col. 2. extra eo. Alciat. in rub. num. 25. extra de off. ord. Io. Picar. inter confi. Menoc. §. 2. nume. 116. cum sequen. in primo, & idē Menoc. confi. 257. unne. 89. cum seq. volu. 3. ubi inquit, quod non est pater omnium, nec honoratur sicut episcopus, & aliās dixit Franc. in ca. non putamus, col. 2. in ver. delegatio tamen, de confi. in 6. quod si aliquid conceditur Principi ratione suae dignitatis illud non extenditur ad eius Vicarium.

9 Ad contraria respondetur, quod licet vera sint, nō tamen sequitur necessario, quod Vicarius eandem habeat immunitatem, quam episcopus.

10 cum maiorē episcopus sibi retinuerit potestatem, ut declarat Francisc. Marc. d. q. 421. nume. 4. per text. in c. dudum, de praeben. in 6. vbi Archi. & Ioan. Andr. dicunt, quod fons featuris est maior, quam riuus inde proueniens, late Fel. in d. cap. cum olim, col. 1. nume. 1.

12 Et maius sit imperium episcopi, nec Vicarius possit cum ipso concurrere, nec in omnibus sit superior sicut episcopus, Archid. in dicto cap. Romana, col. 1. in ver. curiam, de app. in 6. Berrach. de episc. lib. 4. par. 6. titu. de Vicario episc. nu. 3. & par. 5. lib. 4. nu. 32. Capra reg. 33. nu. 17. par. 1. Ias. d. §. praetor. nu. 9.

13 Declaratur supradicta conclusio, ut procedat quando Vicarius creatur ab episcopo, non autem si crearetur a superiore per suspensionem, vel per mortem episcopi, quia tunc gaudet eodem priuilegio, ut probatur in l. Vicarius, ff. de leg. & in l. 1. §. hi quibus, ff. de leg. 3. quos citat in propo-

sito, Firmia. in ver. Vicarius, num. 21. & declarat Anchar. in c. licet, in fine, qui de Vicepotestate loquitur constituto per mortem Potestatis. . . . Aret. in rub. nu. 6. & 7. extra de exce. Alex. in rub. ubi contraria sic conciliat, nu. 13. ff. de offic. eius, post Bal. quē citat in proposito in l. aliquando, ff. de off. proconf. Franc. Marc. d. q. 421. nu. 4. & q. 317. nu. 2. & 17. Boer. decif. 151. nu. 4. vbi alios citat, par. 1. Alciat. in dicta rub. nu. 25. extra de off. ord. Io. Picar. inter d. confi. Menoc. §. 2. nume. u6. qui refert ita obseruatum esse in ecclesia Ariminen. & Bononiē. propter episcopi inhabilitatem, & idē Menoc. dicto confi. 257. nu. 89. vol. 3.

14 Secundo declaratur, ut procedat in actibus quos exercet, & non representat episcopum, secus in illis in quibus episcopum representat, quia habet in illis eandem praerogatiuam Fel. in d. c. cum olim, el. 2. col. 1. nu. 1. in fi. ext. de off. deleg.

15 Tertio declaratur, quando episcopus esset praesens, secus si absēs, quia tunc eadem reuerentia, & honor debetur, qui episcopo, vt declarat Ioā. Picar. d. confi. 52. nu. 69. conciliando contrariam sententiam, quam retulit, nu. 19. ex intentione Ant. de Pret. in tracta. de iurisd. episc. qui inscribitur clypeus pastoralis, ca. 6. Vbi irridet illos, qui fatue dicunt Vicarium saltem praesente episcopo honorari non debere ne duo videantur capita. Nam concordari potest, ut non de beator Vicario in praesentia episcopi tantus honor, ac reuerentia sicut 17 episcopo tanquam minori lumini, per luminare maius superueniēs obscurato, vt in simili Foller. super confit. regni. c. honorem, & latius Carauit. ritu 48. num. 5. pulchre Affl. & fu per eisdem cōsti. rub. de prob. exper. Med. in conf. vilitati, nume. quinto. Sic etiam intelligi, & declarari possunt dicta decif. in dicto c. sane, cum ceteris

ceteris superius relatis. Non autem, quod Vicarius non debeat honorari etiam episcopo praesente si non ex alio, saltem quia est iudex ecclesiasticus 18 cus spectabilis, & de medijs magistratibus, cui propterea honor debetur. c. vt debitus honor iudicib. deferatur, vbi Canonista hoc not. ext. de appel. Ant. de Pret. d. tract. de iurisd. episc. 6. nu. 46. post Spec. de iurisd. om. iud. vers. medij sunt.

19 Quarto declaratur, vt non procedat de consuetudine, secundum quā indistincte seruatur, quod Vicarius gaudeat episcopi immunitate, ut testatur Alex. in d. rub. nu. 14. post Cardin. in clem. 1. de off. vic. Fel. in d. cap. cum olim, el. 2. in princ. extra de off. deleg.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi precedere debet Archidiaconum. Ampliatur etiam si consuetudo extiterit in contrarium, nu. 5. Contra, nu. 6. Ampliatur, nu. 7. cum seq. Declaratur, num. 18. cum seq. vsque ad finem. Consuetudo, quod Archidiaconus precedere debeat Vicarium episcopi, est de restabilis, nu. 6.
- 2 Episcopus componere debet controversias precedentia omni appellatione remota.
- 3 Vicarius episcopi facit idem concistorium cum episcopo. Associatur illi in iurisdictione. Repraesentat reuerentiam episcopalem. Gradus medius non datur inter episcopum, & Vicarium. Tribuit personae caput corpus agens, & actio. Episcopi dicuntur esse Vicarij.
- 4 Vicarius est honorandus sicut episcopus in loco, sessione, & in alijs.
- 5 Archidiaconi priuilegium obtinendi pri-

ma sedem post episcopum non habet locum respectu Vicarij.

- 8 Vicarius episcopi precedere debet omnes prelatos episcopo inferiores, & numero 10. Contra, nu. 9.
- 11 Vicarius episcopi precedere debet Canonicum etiam episcopum.
- 12 Vicarius praefertur Archidiacono, etiam episcopo praesente, & nu. 14. Contra, nu. 13.
- 15 Iudici debetur reuerentia tam in assurgendo, quam in saluando.
- 16 Officialis potest punire arbitrariē illū, qui ei non exhibet reuerentiam.
- 17 Vicarius episcopi Canonice stare debet in loco suo, nec precedere antiquiores.
- 21 Archidiaconus Praeposito praefertur, nisi repugnet illi consuetudo.

QVAESTIO XXV.

Magna etiam cōtenio ex dignitate vicariatus in dies oriri solet tam in ecclesijs, quā etiam in processionibus super praecedentia Vicarij episcopalis, & Archidiaconi. Pro qua adeo strenue pugnant hincinde Canonistae, vt negari non possit quin dubia si huiusmodi quaestio, sicut exorditur Io. Picar. in responso edito ad fauorem Archidiaconi Ragusae inter confi. Menoc. volu. 1. Quia alij, vt ipse refert rem propriam egerunt, & alij videntur annuisse precibus eorum, qui ambulantes in vanitate sensus sui, amant primas cathedras in synagogis. in hoc igitur conflictu duo egregia edidit responsa Iacob. Menoch. admirabilis tempestate nostra, I. C. alterum ad fauorem memorati Archidiaconi Ragusae, quod est 51. volumine primo, cui etiam subscripserunt alij celebres. I. I. C. C. & alterum ad fauorem Decani ecclesiae Bellunensis, quod est 257. volumine tertio, quorum omnium

omnium argumenta, rationes & auctoritates prætereo, quia nouissime etiam prodijt in Lucæ specialis tractatus de huiusmodi præcedentia a Io. Iac. Melillo de quo dicam inferius.

1 At Vicarium episcopi esse Archidiaconum præferendum, probat late Abb. ad fauorem Vicarij episcopi Bononien. consil. 21. per totum, volum. 1. quem sequitur Fel. in rub. nu. 10. extra de maior. & obed. l. in l. de quibus, nume. 69. ff. de leg. Boer. in trac. de auc. magni consil. nume. 77. in fine Rebuf. in prac. benef. titu. de Vicar. episc. numero. 7. Cassan. catal. glor. mun. par. 4. confid. 46. post Fel. in c. statum, extra de maior. & obed. Io. de Arnono sing. 28. vbi appellat Archidiaconos qui volunt præcedere Vicarium Generalem episcopi temerarios & arrogantes Staphil. de lit. gra. 2. par. de modo & forma impetr. ver. 2. dubitatur, fol. 58. & in alia impress. 47. quem refert & sequitur A. M. Papaz. in apost. ad Rot. deci. alias 47. tit. de offic. Vic. in no. Card. consil. 33. in hac dubia, & consil. 63. in ecclesia. Domini. in c. ff. de offi. leg. in sexto quos refert & sequitur Pet. And. Gambar. trac. de offic. & potest. leg. a lat. lib. 3. nu. 109. Ant. de Pret. qui fuit Vicarius Archiepiscopi Florentini in trac. de Iurisd. ep. c. 6. nu. 41. post Iacob. Cun. seniore, & alios & in c. 5. in fine. Hæc etiam partem tenet Roc. curt. de consuet. cap. vlt. nu. 110. Henric. Bott. in trac. de Syno. episc. par. 3. nume. 20. Card. Iacobat. trac. de Concil. pag. 67. col. 1. & pro hac parte contra Archidiaconum Lunensis & Sarraensis ecclesie, respondit Bero. consil. 22. per totum, volum. 1. sic etiam ex facto pro Vicario decisum fuisse contra Decanum ecclesie Bellunenensis in qua nec Archidiaconus, nec Archiepiscopus aderat, refert Menoc. dica. consil. 257. nume. 94. Paul. Fusc. trac. de visit. & reg. eccles. c. 2. nume. 19. lib. 1. Cucc. inst. Iur. can. titu. 8. de Vic. episc.

nu. 29. li. 2. & hæc est communis opinio vt testatur Io. Iac. Melill. in suo trac. de Præced. Vicar. c. 1. & c. 4. per totum. Quæ fuit etiam obseruata per dominos de Rota Florentina in fauorem Vicarij contra capitulum coram Reuerendissimo episcopo cum expensa rum restitutione, prout refert Ant. de Pret. d. c. 2. in fine. Nec non hodie contra Archidiaconum & Archipresbiterum in Grammathophilacio Archiepiscopali Iadere litteris publicis relata & in Archiuo episcopali Veglens. & denique in cõstitutionibus, & decreto Prouincialibus Iadere editis aucto. apostolica confirmatis & de mum assistente Reuerendissimo episcopo Veronen. Visitatore apostolico fuit per ipsos Reuerendissimos Patres statutum Generalem episcopi Vicarij Archidiacono ac ceteris dignitatibus & Canonicis esse præferendum & principem locum in ecclesia habere post episcopum & thurificari pacemque ante alios osculari secundum Melill. dicto c. 4. & ab hac sententia non puto recedendum tum quia communis est & ex facto obseruata vt superius dictum fuit per memoratos episcopos ad quos spectata controuersias præcedentis huiusmodi componere omni appellatione remota ex decreto Concil. Trid. c. 14. sess. 25. de regular. & nõ solij auctoritatibus, verum et rationibus cõprobatur Nam Vicarius episcopi facit idem cõcistorium cum episcopo, dicitur illi associari in Iurisd. representare reuerentiam episcopalem, nec datur medius gradus in diocesi inter episcopum & Vicarium tanquam tribunal vnius sit tribunal alterius, persona vnius sit persona alterius, vnum sit eorum caput, vnum corpus, vnum agens & vna actio, & sit tanquam episcopus honorandus in loco, sessione & alijs capit. secundo, cum glo. de consuet. in sexto, capitu. Romana, de app. eo. lib. gloss. in clementina secunda vbi

vbi Doct. de rescrip. cap. in noua, 16. quaest. 7. c. precipimus, ibi sicut illius locum tenens honorabitur. Holtien. in proæm. summa, Gemin. in cap. si contra, num. 7. Franc. in 4. not. de off. deleg. lib. 6. Alber. in Dictionario in ver. Vicarius seu vicem alterius gener. Vicarius sing. 362. Ruin. consil. 148. nu. 1. par. 1. Abbd. consil. 21. nume. 2. & 3. Boer. dicto tract. de auct. magni consil. num. 66. Cassan. de glor. mundi dicta par. 4. confid. 46. Lancello. Inst. iur. cano. de off. Vic. in princ. Anton. de Pret. d. c. 6. num. 44. cum seq. subdens, nu. 46. quod sicut Papa Christum representat, & facit idem tribunal cum Christo, & omnibus post Christum honoratur, ita Vicarius representat episcopum, facit idem tribunal cum episcopo, & omnibus post episcopum honoratur, ita Vicarius representat episcopum, facit idem tribunal cum Christo, & omnibus post Christum honoratur, ita Vicarius representat episcopum, facit idem tribunal cum Christo, & omnibus post episcopum honoratur si magna, (vt ipse inquit) paruis componendo, & latius, capitulo septimo, per totum, vbi unitatem episcopi, & Vicarij comprobatur, cum alijs argumentis pro hac parte relatis, per Bero. d. consil. 22. Menoc. d. consil. 51. & 257. vol. 3. Picar. post dictum consil. 51. nu. 11. cum seq. Melill. d. c. 1. & 5. & Cucc. d. tit. 8. de Vic. episc. num. 29. post Corrad. de off. & potest. Vicar. nume. 14. & alios superius relatos, & nume. 30. vbi egregie confutat argumenta contraria, & stylum Cancellarie, de quo rescripta summi Pontificis directa ad Vicarium, & Archidiaconum, seu Archipresbiterum, vel omnes simul, & coniunctim directa, prius Archidiaconum, & Archipresbiterum compellunt.

5 Ampliatur supradicta conclusio etiam si consuetudo, vel statutum extaret in contrarium, Abb. dicto consilio 21. l. in dicta l. de quibus, nume. 69. Felin. in dicta rub. nume. c. & in dicto cap. statum, Cassan. dicta considerat. 46. Ioan. de Arno. dicto sing. 28. Roc. Curt. dicto tract. de consuetu. cap. vlt. nume. 110. Henric.

Bort. de synodo episc. par. 3. num. 20. Staphil. de lit. grat. & in l. l. c. 8. Rebuf. in prac. benef. titu. de Vicar. episc. nume. 7. Bero. dicto consil. 22. nume. 20. volutaine primo, Melill. d. c. 5. nu. 3.

6 Et quamuis contrariam partem defendit Corn. consil. 193. num. 14. cum seq. volumine secundo, referens in ecclesia Perusina vigere consuetudinem contra Vicarium, quem sequitur Menoc. dicto consil. 51. nume. 52. Picard. dicto consil. 52. nume. 17. referens in Burgundia, & in Ciuitate Eduen. non tantum Archipresbiterum, & digniores, sed etiam omnes canonicos semper Vicarium præcedere, post Cassan. dicta considera. 46. & idem Menoc. dicto consil. 257. nume. 36. cum sequen. qui hanc partem acerrime ruetur, quando consuetudo uiget contra Vicarium post Boer. tract. de ordin. grad. vtr. for. par. 1. numero 12. Vbi dicit, quod stante consuetudine præpositus præfertur Archidiacono etiam electo Vicario episcopi de mente Ioan. And. in capit. penul. de offic. deleg. in sexto, ubi dicit se ita consuluisse in ecclesia Taurinensi, firmat Rim. iun. consil. 151. nume. 14. in secundo, Gemin. inter consil. Purpu. 540. numero primo, secundo, decimo, & sequen. vol. 1. & ex facto Vicarium Illustrissimi Patriarchæ Venetiarum non anteferri Archipresbitero suæ cathedralis: Nec Vicarium episcopi Parauini, nec Perusinum, & Eugubinum præferri Archipresbiteris, & Archidiaconis, refert Menoc. d. consil. 257. nu. 45. 46. 52. cum seq. & 67. Extendens huiusmodi conclusionem, nu. 30 & 78. in Abbate quoad diuina post Abb. in c. ex ore, not. 4. de priuileg. Dec. consil. 61. nume. 1. Bort. de syno. par. 1. nume. 22. & par. 3. nu. 15. Cucc. d. titu. 8. de Vicar. episc. nu. 29.

Tamen præcedens opinio est maiori Doctorum calculo fulcita, & cõmunis,

munis, detestabilisque probatur ista consuetudo tanquam ratione carēs, & ex quadam ambitione, & stultitia inducta, contrariaque primo iuri diuino, secundo ordini naturali, tertio iuri Pontificio, quarto iuri Cesareo, vt probant Abb. Fel. Cassan. Io. de Arno, Staphil. Rebuff. & Melill. in locis superius citatis.

7 Secūdo ampliatur etiam si Archidiaconus haberet priuilegium obtinendi primam sedem post episcopū, Abb. d. conf. 21. num. 5. Declarans illud priuilegium respectu aliorum clericorum non habentium iurisdictionem in Archidiaconum, non autem respectu Vicarij, argu. c. ex ore, vbi idem Abb. de priuileg.

8 Tertio ampliatur, vt nō solum debeat præcedere Archidiaconum, uerum etiam Abbates, Archipresbiteros, Canonicos, & alios Prælatos episcopo inferiores. Nam si prelatio ista non habet locum respectu Vicarij episcopalis, sed respectu clericorum secundum Abb. in d. conf. 21. num. 5. Vicarius est preferendus Abbati eiusdem rationibus quibus Archidiacono, quamuis Abbas immediate post episcopum stare debeat, & alijs prælatiōis citra episcopum præferri. d. c. ex ore, vbi Abb. nu. 3. ext. de priuileg. Dec. confil. 161. cum relatis per Picard. d. confil. 52. & hanc partē secutus fuit Mant. in tract. de Concil. nu. 121. Melill. d. c. 4. per totum, & c. 5. post Ant. de Pret. d. c. 6. nu. 55. Pauin. tracta. de potest. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 17. dicens cōsultum fuisse pro Vicario Paduano contra Canonicos firmat contra Archipresbiterum Diu. decif. Rot. manuscr. 278. Et quamuis

9 Picar. sentiat contrariū in d. conf. 52. nu. 131. post Bott. in trac. de syno. parte 3. nu. 15. & Menoc. d. conf. 257. nu. me. 30. & 78. Tamen præcedens opinio videtur magis uera eiusdem rationibus, quæ contra Archidiaconū superius relatæ sunt. Nā Vicarius om-

nib digressanis præferatur post episcopum vt multis cōprobat Cassa. de glo. m. d. par. 4. confid. 46. & Mel. d. c. 4. C. d. tit. de Vic. epif. nu. 29. 30. cum seq.

11 Quarto ampliatur etiam si Canonicus esset episcopus, quia adhuc Vicarius illi præferri debet, ea ratione, quia ille episcopus non ambulat in processionibus, nec sedet in choro, vt episcopus, sed ut canonicus, Ant. de Pret. d. c. 6. nu. 55.

12 Quinto ampliatur etiam episcopo præfente, Ant. de Pret. d. c. 6. quem sequitur Mel. in d. c. 4. nu. 2. & 5. & alias in choro, & processionibus. præfente est episcopo fuisse decisum Vicariū vniuersis canonicis, & Decano ecclesiæ Bellunenſis, refert Meno. d. cōf. 257. nu. 94. vol. 3. Et quamuis ad fauorem Decani pro quo cōsulebat huiusmodi conclusionem destruere conetur, prout etiam in d. conf. 51. nu. 46. cum seq. & 56. & Picar. d. conf. 52. nu. 69. cum seq. & nu. 94. cum alijs sequen.

14 Tamen dictis illorū respondit Mel. in d. c. 4. nu. 2. & 5. Quibus etiam addo Vicariū episcopi dici superiorē, sicut episcopus & spectabilem, atq; de medijs magistratibus. vt dixi sup. q. 24. hoc eod. lib. nu. 2. atq; ideo etiā præfente episcopo honorandum. c. vt debitus honor iudicibus deferatur, ubi Canonistæ hoc notant, ext. de app. Ant. de Pret. d. trac. de iuris. epif. c. 6. nu. 46. post Spec. de iuris. d. om. iud. vers. medijs sunt. & de reuerētia, quæ iudicibus debetur tam in assurgendo, quam etiā in salutando late Cassan. in caral. de glor. mun. par. 1. confid. 2. in si. pulchre Carauit. ritu. 6. nu. 10. cū seq. Vbi etiam pro-

16 bat arbitrarie puniendos, qui nō exhibent reuerentiā officialibus in assurgendo, & salutando, & præminentiam vicarij locū habere tā episcopo præfente, quā absente cōtra Archidiaconū probat etiam Cucc. d. tit. de vic. epif. nu. 33. cum seq. subdens in eptum esse illum mihi antecellere, in quem ius dicere possū, seu adire, seu abire episcopus

17 Decla-

17 Declaratur, quando Vicarius episcopi esset canonicus, quia tunc sedet in loco suo, Fel. d. rub. nu. 4. in si. ext. de maior. & obed. Boer. tract. de auct. magni consil. num. 66. & de grad. vtr. fo. nu. 20. Cassan. d. 4. par. confid. 45. Menoc. de arb. iud. lib. 2. casu 68. nu. 23. & d. consil. 51. nu. 43. ubi Gaspar Fabia in subscrip. nu. 156. Barba. tract. de præf. Card. nu. 32. in 1. q. Capic. decif. 27. nu. 27. Pauin. de potest. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. ver. an autem vicarius capituli, Rim. sen. conf. 93. nu. 31. Melill. d. c. 6. nu. 8. vbi si Vicarius canonicus incedat in apparatu clericali, cū superpelliceo, & zamparda non præcedat alios antiquiores, firmat Löffred. in paraphr. feud. col. 4. vers. c. nec obstat sextum. Caputaq; decif. 306. nu. 2. par. 1. Diu. in decif. Rotæ manuscr. 278.

18 Secundo declaratur, quando Vicarius episcopi esset presbiter, & in ordine sacerdotali constitutus: tunc nō est preferendus Archidiacono, & Archipresbitero etiam in his, quæ sunt ordinis, & ratione ordinis competunt, vt resp. Bero. confil. 22. nu. 32. & 39. & per totum consilium.

Hæc tamen declaratio mihi videtur periculosa, quia licet Vicarius episcopi, nō sit sacerdos, gerit tamen vicces episcopi, & eadem prerogatiuā, ut scripsi supra, q. 24. Et ideo in his, quæ forum sacerdotale non respiciunt putarem adhuc Vicariū Archidiacono preferendum, cum rationes, & argumenta superius relata contra Archidiaconum militent etiam si Vicarius non sit sacerdos.

19 Subdeclaratur, quādo extaret statum, quod in locum episcopi, Archidiaconus celebret solemnia, quia tunc Archidiaconus in celebratione præfertur Archipresbitero, & Vicario episcopi, Dec. conf. 664. Decian. resp. nu. 20. in 2.

20 Tertio declaratur, vt nō procedat in Vicario capituli sede vacante, quia

illi Archidiaconus est preferendus ex dictis per Io. And. & Domin. in c. si. de off. lega. in 6. Vbi quando ad eam cōsuetudo præpositus præfertur Archidiacono etiam si Archidiaconus gerat episcopi vices sede vacante, sequitur Fel. in rub. nu. 10. ext. de maior. & obed. referens ita consuluisse Io. And. in ecclesia Taurinæ. pro Preposito contra Archidiaconum, cum apost. ibi in ver. præposito, nu. 4. in si. Boer. trac. de auct. magni consil. nu. 66. & 70. & de ord. grad. vtr. fo. nume. 21. Licet aliās remota consuetudine de iure Archidiaconus præferri debeat

21 Preposito, secundum Rot. decif. 451. in si. in no. & Bal. conf. 387. per totū, vol. 1. Boer. trac. de auct. magni consil. nu. 70. Meno. d. conf. 51. nu. 51. vol. 1. quidquid dixerit Pauin. in d. q. 10. nume. 16.

22 Quarto declaratur, ut procedat, quādo Archidiaconus, & Archipresbiter subditi sunt Vicario: secus si ei subditi non sunt, vt si Vicarius Papiensis, & Archidiaconus Cremonensis aliena in diocesi de loco priore cōtendunt, tunc enim præcederet Archidiaconus, non si uterque eidem episcopo subdit. ita scribit Cucc. d. tit. de Vic. epif. tit. 8. nu. 35.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopalis dignitas est supra omnes alias quantumcunque potentes.
 - 2 Imperator subest episcopo
 - 3 Episcopus est constitutus supra omnes gradus.
 - 4 Est caput ciuitatis, & diocesis in spiritalibus.
 - 5 Vicarius episcopi præcedere debet in diocesi, & magistratus seculares, & nō me. 18. cum seq.
- Declaratur, nu. 21. cum seq. & 24. cum seq. & 26. cum seq. & nu. 33.
- 6 Vicarius episcopi præcedere debet in ecclesia quamlibet aliam dignitatem primam post episcopum.

- 7 Iurisdiclio ecclesiastica, vel spiritualis est maior temporalis.
- 8 Iudex animarum est dignior iudice seculari, & nu. 13.
- 9 Iudices, & magistratus laici non clericis sed laicis praeferruntur.
- 10 Laici clericis sunt inferiores.
- 11 Maior tanto quis est, quanto melioribus praest.
- 12 Sacerdotali potestati omnes homines a lege Christi subiecti sunt.
- 14 Sacerdotes sunt Patres, & Magistri Regum, & Principum.
- 15 Angeli Domini exercituum.
- 16 Si vinco vincentem te, vinco te.
- 17 Vicarius episcopi dicitur spectabilis, & de medijs magistratibus.
- 19 Primare potest officijs seculares officiales in concernentibus fidem.
- 22 Aequiparatur legato proconsulis in temporalibus.
- Contra, nu. eod.
- 25 Ecclesia quoad feudalia, quae habet a Domino temporalis, legibus eiusdem feudalibus ligatur.
- 27 Praesides Praevinciarum comparantur Archiepiscopi, & Proconsulibus.
- 28 Gubernator vrbis praefertur Vicario, qui non sit Cardinalis.
- 29 Gubernatores Ciuitatum gerunt vices Patrum.
- 30 Gubernator Perusia est maior Vicario Episcopi.
- 31 Gubernator Beneuentae est maior Vicario Archiepiscopi.
- Contra, nu. 32.

QVAESTIO XXVI.

SED adhuc in ambiguo versamur Sprosequendo Vicarij episcopalis praerogatiuam, an etiam praecedere debeat Iudices, Praetores, Locatentes, Rectores Ciuitatum, Gubernatores, & alios similes Magistratus seculares? Nam si dignitatem episcopalem praec oculis habemus, quae est supra omnes alias quantumcunque po-

2 tentes. c. solite, vbi Canonistae, ext. de maior. & obed. glo. in c. decernimus, de sent. excom. in 6. Io. Hugo tracta. de off. qua praela. 4. par. cap. qualis sit. 2 fac. Imper. probans ex alijs Imperatorem episcopo subesse, Conc. Trident. c. 1. sess. 24. in decreto de reforma. & sess. 25. cap. 17. post c. venerabilis, extra de praeb. Vbi quod episcopus est constitutus supra omnes gradus, & est culmen dignitatis, & primus, & caput in sua dioecesi, Fel. rub. num. 9. circa medium, ext. de maio. & obed. Picar. inter consi. Menoc. 5. nu. 118. Abb. c. quoniam, nu. 2. ext. de off. ordin. Illique primus locus primave sedes est tam in choro, quam in capitulo assignanda, & publicis actibus, ut in dicto c. 1. & c. 17. & late Pau. Fusc. trac. de viti. & reg. eccl. c. 15. nu. 4. li. 1.

3 Vicarius episcopi praecedere debet sicut episcopus supradictos, & alios similes magistratus seculares: Tum, quia Vicarius iste in honore praeferrendus est omnibus dioecesanis, & honorandus sicut episcopus, cuius locum tenet, & specialiter in ecclesia praecedere quamlibet aliam dignitatem primam post episcopum, c. praecipimus, dist. 93. Hoff. in summe proemio, Alberic. in Dictionario, in ver. Vicarius seu vice alterius gerens, Franc. Marc. q. Delphin. 45. & 619. nu. 3. par. 1. Iulius Ant. de Pret. in tracta. de iurisd. episc. c. 6. nu. 46. Cassan. de gloria mundi, par. 4. consider. 46. & 50. & par. 7. consider. 10. Melill. de praeced. Vicar. c. 4. & 5. nume. 3. Tum etiam, quia Vicarius episcopi habet iurisdictionem ecclesiasticam, quae maior est iurisdictione temporalis, dicto cap. solite, vbi Canonistae, & glo. in dicto c. decernimus, & Doct. in c. nouit, extra de iudic. c. cum sit, extra de aet. & qual. pulchre Boer. tra. & de auct. mag. consi. nu. 44. Cephal. consilio 360. nume. 5. vol. 3. vbi quod iudex animarum dignior est iudice seculari, & simpliciter iudicem ecclesiasticum

fiasticum esse maiorem iudice seculari, not. glo. in cap. licet, de excep. in sexto, Lancelot. de attent. 2. par. cap. 20. de Attent. post inhibitionem, in praef. quaestio. nume. 78. Praest enim Vicarius episcopi clericis, & sacerdotibus canonicis, Archidiacono, Archipresbitero, Abbati, & alijs inferioribus praelatis, ut scribit late Anton. de Pret. in dicto tract. de iurisd. episc. qui inscribitur clypeus pastoralis. c. sexto. a nume. 40. usque ad finem, & scripsi late in proxima questione praecedenti. Laici vero iudices, & magistratus non clericis, sed secularibus tantum praeferruntur. capit. in noua, vers. indecorum, 16. quaestio. 7. dicto cap. solite, ubi Doct. de maior. & obedien. & in dicto cap. decernimus. Folter. super constit. regni, titu. de episc. audien. cap. item statuimus, 104. numero primo, cum sequen. pulchre Capic. decis. 27. nu. 23. & 28.

10 Qui clericis sunt inferiores, dicto cap. solite, cap. si quis, dist. 96. dicto cap. cum sit, de aetate, & qualitate.

11 Et quanto quis melioribus praest tanto etiam maior est. S. nos igitur, in Auct. de defen. ciui. Abb. cons. 21. nume. 10. vol. 1. Capic. dicta deci. 27. nume. 23. Menoc. cons. 5. nu. 10. volum. 1.

12 Quinimo si lex Christi homines omnes subiecit sacerdotali potestati, dist. 10. cap. suscipitis, cum adductis per Io. Hug. in dicto tract. de off. qua. praela. par. 5. capit. de laicis erga sacerdotes, & sunt sacerdotes, tantum iudices animarum digniores iudicibus secularibus, dicto cap. cum sit, de aet. & qual. Cephal. dicto consil. 360. nume. 5. vol. 3.

14 Nec non patres, & magistri regum & principum, atque omnium fidelium sic referente Gratiano ex epistola Gregor. ad Herman. Metensem episcopum, & Angeli Domini exercituum, recte Malath. c. & tamen subiecti sunt Vicario episcopi, ut superius

dictum est, fortius erunt illi inferiores seculares magistratus per regulam, si uincō vincentem te, ergo uincam te, de qua text. in cap. auctoritate, extra de concess. praeben. lib. sexto, Abb. de Vicarij praecedentia loquens in dicto consi. 21. & seq. uol. 1. Anton. de Pret. dicto cap. 6. num. 40.

17 Prout etiam, quia Vicarius episcopi dicitur spectabilis, & de medijs magistratibus, Specul. de iurisdic. omn. iud. vers. medij sunt, Anton. de Pret. dicto cap. 6. nume. 46. Pauin. de potest. capit. sede vacan. 2. par. princip. q. 10. num. 16. vers. an autem Vicarius episcopi, Seyfel. in l. 1. nume. 15. ff. de off. eius. Vnde ratione medij ordinis praecedet magistratus ordinis inferioris, secundum regulam Doct. in l. 1. ff. de off. eius, de qua alte, Casian. de gloria mun. par. 7. consid. 1. & per rotam. Ratione autem dignitatis episcopalis, & iurisdictionis spiritualis praecedet sicut episcopus alios seculares magistratus ordinis maioris, ut superius dictum est. Et magis ad terminos nostros, quod Vicarius episcopi praest quibuscunque laicis officialibus in concernentibus fidem ita, ut illos priuare possit officijs, & inhabilitate, dicit Frac. in c. ut officium. §. de nique, in ultimo not. post Gem. ibi, nume. 2. de haeret. in 6. & contra praetores siue Potestates respondit Bal. pro Vicarijs episcoporum, consil. 91. nu. 1. vol. 1.

21 Declaratur supradicta conclusio in his, quae pertinent ad spiritualia, non autem ad temporalia, Abb. in c. conquerente, nume. 2. de off. ordin. Marc. d. q. 147. nume. 4. cum seq. parte prima, Carauil. super ritu 52. nu. 6. In his enim temporalibus vicarius episcopi legato proconsulis aequiparatur, secundum Bello. lib. 3. supput. cap. 10. quem taxat Hip. Rimi. in rub. num. 15. ff. de offic. eius, ea ratione, quia tunc vicarius episcopi cognitus non erat, ideo dicitur de medijs

- dij magiftratibus, & quoad temporalia præcedent eum magiftratus feculares ordinis maioris, vt fuperius dictum fuit.
- 24 Secundo declaratur, vt nõ habeat locum in officialibus deputatis per epifcopum in ea terra, quæ teneretur in feudum per ecclefiam a Regia curia, vel ab alio Domino temporalis, quia tunc fubfunt cuilibet Regio officiali fuperiori, Carauit. fuper ritu 5 2. nu. 6.
- 25 Ratio eft, quia ecclefia quoad bona feudalia, quæ tenent a Rege aliove Domino temporalis, ligatur legibus feudaliibus laicorum, & fubeft Domino temporalis, ca. verum, de foro competen. dicto cap. folita, verfi. quod autem, de maior. & obe. Afflic. in cap. primo, §. item fi clericus, numero 15. & fequen. de capitu. Conra. Capic. d. decis. 27. nu. 28.
- 26 Tertio declaratur, vt non habeat locum in Præfidibus, & Gubernatoribus Prouinciarum, & Ciuitatum ecclefie fubieftarum, qui immediate creantur a fummo Pontifice. Nam ifti Præfides Prouinciarum comparantur Archiepifcopis, & Proconfulibus, & maiores funt omnib. in Prouincijs poft Papam, cap. cum venerabilis, de confuetud. capit. mandata, & vtrobique Canonifte, extra de præfumpt. l. 4. ff. de offic. Præfid. glo. in c. Romana, in ver. canonica, de offic. ordin. in 6. Franc. Marc. quæftio. 617. num. 2. par. 1. & aliàs Gubernatorem
- 28 Vbis, Vicario, qui non fit Cardinalis præferendum fcribit Picar. inter confil. Menoch. 5 2. nume. 54. volu. 1. Magna etenim eft horum magiftratum auctoritas dignitasque, quia fluunt immediate a fummo Pontifice, vt probatur d. cap. cum venerabilis, & d. c. mandata, cap. Abbate fane, de elect. in 6. Corn. confil. 253. volumine 3.
- 29 Geruntque vicès Bapæ, & ideo ficut Papa funt honorandi, Speculi de

leg. §. 1. in princ. Franc. Marc. quæft. Delphin. 36. nume. 4. par. 2. Et in terminis pro Gubernatore Perufiæ, Abb. confil. 25. ad fi. volu. 1. Dicens, quod habet legari potestatem & eft maior Vicario epifcopi, & quolibet alio poft Principem, & Gubernatorem Beneuenti maiorem effe Vicario Archiepifcopi, afferit Quint. Mandos. trac. de inhih. quæftio. 4. nume. 7. & 8. quamuis rem propriam tunc ageret, & dicat nihilominus Vicariũ Archiepifcopi Beneuenti tam inciuilibus, quam in criminalibus caufis folitum effe Præfidi, quem Gubernatorem nuncupant, inhihere.

33 Quarto declaratur, vt non procedat, quando epifcopus effet præfens: Tunc enim feclarem magiftratum Vicario epifcopi præferendum refert Menoc. fuiiffe decifum ab epifcopo Bellunenti, confil. 257. numero 94. volum. 3.

S V M M A R I V M.

- 1 Conferuatores, quando, & a quo deputari folent.
- 2 Forma deputandi conferuatores, quæ remiffiua.
- 3 Conferuatorum facultas in quibusdam fublata per Concil. Trid.
- 4 Vicarius epifcopi conferuator deputari potest, & nu. 9. Contra, nu. 7. cum feq. Ampliat. opinio affirmatiua, nu. 14. Declaratur, nu. 15. & 16.
- 5 Conferuator deputari potest habens dignitatem in ecclefia, & nu. 8.
- 6 Conferuatorum potestas, qualis.
- 10 Dignitas nihil aliud eft niſi quada præeminentia, vel quada prerogatiua in gradu.
- 11 Dignitas ecclefiaftica, nil aliud eft, niſi rerum ecclefiafticarum adminiftratio cum iurifdictione.
- 12 Perfonatus eft fola præeminentia in ecclefia fuae iurifdictione.
- 13 Et dignitas largo modo.
- 14 Vicarius capituli fede vacante conferuator deputari potest.

Q V A E -

Q V A E S T I O XXVII.

ET cum Romanus Pontifex volens eximere aliquos a potestate Iudicis ordinarij & in fuam tutelam & custodiam recipere confueuerit dare illis conferuatores, vt legitur in cap. 1. vbi Doc. & in specie Anchar. in princ. de off. deleg. in 6. & confil. 132. col. 1. & 216. col. 2. ver. 4. Corn. confil. 15. nu. 1. & 2. in 3. Ruin. confil. 3. nu. 1. in 4. Quorum deputandorum formam ponit Quint. Mandos. in praxi in forma sig. prima par. & potestatem in quibusdam caſibus refecauit Concil. Trid. c. 5. & 14. feſ. 7. in decreto de reform. & late de his fcribit Paul. Fufc. trac. de viſit. & reg. eccl. c. 23. per totum, lib. 2. Quæro nunc fequendo ordinem eorum quæ pertinent ad dignitatem Vicariatus, An Vicarius epifcopi deputari poſſit conferuator. Nam partem affirmatiuam tenet glo. in clemen. fecunda, in ver. delegatus de reſcrip. quam fequitur Io. de Lignano, pro vt refert Card. nume. 22. Anchar. col. 2. in princ. Imo. nume. 31. in fine Abb. nume. 17. Io. Picard. confil. 52. nume. 33. inter confil. Menoc. vol. 1. Pauin. de potest. capitu. fede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 6. & remiffiue Nicol. Mil. in reper. in Vicarius epifcopi. ea ratione quia habens dignitatem in ecclefia cathedrali deputari potest conferuator. c. fi. & ibi Doct. de off. deleg. in sexto. fed Vicarius epifcopi habet dignitatem, late fupra q. 22. & eandem habet in ecclefia cathedrali, cum non conſtet quod illa dignitas fit alterius ecclefie quam cathedralis tamquam profuës iure connexitatis ex dignitate epifcopi, arg. c. tranſlato, extra de conſtitu. ergo potest effe conferuator. & quia potestas conferuatorum non eft ordinis Pontificalis, fed fori iudicialis & Iurifdictionis contentioſe, vt per Io. de Lig. quem refert Imo. in d.

clemen. fecunda, numero tregeſimo primo, poſt Anchar. col. 2. de reſcrip. fed iſta competunt Vicario epifcopi vt dicam late infra. q. 55. & 57. ergo etiam potestas conferuatorum.

7 Sed contrariam ſententiam fequuti funt Paul. de Eleazar. poſt Anchar. ind. cle. 2. Card. nume. 22. de reſcri. moti ex tex. in dicto c. fi. de off. deleg. in 6. Vbi deputari non potest conferuator niſi ſit epifcopus vel eius ſuperior vel habeat prælationem ſeu dignitatem in eccleſijs cathedralibus, vel collegiatis. fed Vicarius epifcopi non habet in ecclefia cathedrali illa dignitatē, cuius ratione deputatur conferuator, nempe pontificalem vt ipſi volunt, quia quoad illam non habet idem conciliorum cum epifcopo, vt dixi fupra q. 22. nu. 9. merito nõ potest deputari conferuator.

Non obſtat gloſ. fupra allegata in contrarium, quia dicit in fine, quod eius dictum eget declaratione & ideo non videtur in ea firmare pedem, prout etiam non obſtat eius ratio videlicet quod Vicarius habeat dignitatem in ecclefia cathedrali, quia reſpondit Card. in d. clem. 2. num. 22. Imola, num. 3 1. quod Vicarius habet dignitatem profuētem ex Iurifdictione epifcopi, non autem pontificalem, vt etiam dixi d. q. 22. fed epifcopus potest effe conferuator, in d. c. fi. non ratione iurifdictionis, fed ratione pontificalis dignitatis, vt ipſi dicunt, arg. c. 1. de relig. domib. ergo Vicarius non potest effe conferuator cum non habeat dignitatem pontificalem. Ego tamē fequor opinionē gl. & aliorum qui illi adherent & ſentio quod Vicarius epifcopi poſſit deputari conferuator: & moueor ex tex. in d. c. fi. de off. delega. in ſexto. Vbi certum eft quod habens perſonatum vel dignitatem in ecclefia cathedrali deputari potest conferuator. Quod autem Vica. epifcopi habeat dignitatē in ecclefia cathedrali

probatum tum ex ratione adducta supra per glos. in d. clem. 2. Tum etiam 10 quod ad dignitas nihil aliud est nisi quædam præ eminentia, vel quædam prærogatiua in gradu, secundum glos. in c. quia nonnulli, in ver. dignitates, extra de cler. non residen. Archid. in c. 1. col. 1. de consuetu. in 6. Host. in sum. de præben. nume. 2. Vant. de null. sent. tit. de null. sent. ex defec. iurisd. deleg. num. 70. Et cum Vicarius episcopi habeat in ecclesia cathedrali prærogatiuam, & præ eminentiam, quia ne dum præest Canonicis, verum etiam Archidiacono & alijs inferioribus Prælati, ut scripsi supra q. 25. merito potest deputari conseruator. Quinetiam cum Vicarius episcopi habeat etiam iurisdictionem rerum ecclesiasticarum, c. Romana, vbi Canonistæ, in prin. de app. in 6. c. non putamus, cum glo. in ver. videatur. vbi Arch. Franc. & alij, de consuet. in 6. & latius dicam, infra q. 55. & 57. & administrationem, c. petito, & ibi Doct. extra de procur. c. in noua. ibi qui administrationibus associantur. 16. q. 7. c. causa, cū glos. in ver. habentibus, & ibi Doct. de resti. in integ. Certum etiam est eundem in ecclesiastica dignitate constitutum. Nam dignitas ecclesiastica nihil aliud est nisi rerum ecclesiasticarum administratio, cum iurisdictione, Io. And. Inno. Archid. & alij, in c. 1. num. 2. & 6. de cons. in 6. Abb. in c. de multa, nume. 21. vers. prima conclusio, extra de præben. Vant. de null. sent. ex defec. iurisd. deleg. nume. 70. Port. cons. 165. num. 2. & ideo conseruator dari poterit. Tota difficultas est in respondendo ad rationem adductam per Card. in d. clem. 7. num. 22. quæ poterit facillime confutari, si tex. in d. c. si. p. extraneos, & subauditos intellectus non cauillabitur. Nam cardinalis ratio ea est, quia in Vicario non adest dignitas Pontificalis quemadmodum in epi-

scopo, & quod ratione ipsius Pontificalis dignitatis, quæ in episcopo re sidet, Conseruatoris officium constituitur in ipso. Quod in Vicario cadere non potest, quia caret huiusmodi dignitate, & quoad illam non facit idem concistorium cum episcopo. sed ratio huiusmodi facile potest euitari, quia posito etiam quod conseruator deputetur ratione dignitatis Pontificalis, tamen tex. in dicto c. si. non solum necessario non requirit Pontificalē dignitatē ad deputandū Conseruatorem, sed immo requirit solam dignitatē in ecclesia cathedrali. Immo solum Personatum qui longe inferior est, cum dignitas sit largo modo ut infra dicam & ideo cū Vicarius episcopi habeat dignitatē in ecclesia cathedrali ut superius dixi, illa satis esse videtur ad officium conseruatoris consequendum. Qui- 12 nimo si solus personatus est satis secundum tex. in d. c. si. qui nihil aliud est nisi sola præ eminentia in ecclesia sine iurisdictione, cap. 1. ubi Doct. & in specie Arch. num. 2. de consuet. in 6. Rebus. in prac. benef. tit. benef. secul. quor. num. 8. & est largo modo 13 dignitas, secundum Arch. in d. c. x. col. 1. a fortiori sufficere debet dignitas Vicariatus, quæ continet iurisdictionem, auth. multo magis, de sacrosan. ecc. 14 Ampliatur ut dari possit Conseruator etiam vicarius capituli sede vacante, Pauin. trac. de pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nume. 6. & 16. post Io. de Ligna. in d. clem. & si principalis de rescrip. 15 Declaratur ut habeat locum in Vicario Generali, secus in Vicario tantum in spiritualibus, vel Foraneo, Pauin. dicta. q. 10. numero sexto, in fine. 16 Subdeclaratur nisi adsit certa scientia Principis in litteris expressa, Pauin. d. nu. 6. in fine per not. in c. cum nullus. §. 1. de tempor. ord. in 6.

S V M-

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus committere potest eius Vicario ea quæ sunt dignitatis episcopalis.
- 2 Vicario episcopi multa committi possunt, quæ alijs non possunt.

QVAESTIO XXVIII.

DICTUM fuit alias superius, quod regulariter episcopus non potest committere eius Vicario, ea quæ sunt ordinis episcopalis. Successiuè quæro an illi committere possit ea quæ sunt dignitatis episcopalis. Respondeo quod sic. Nam ea quæ sunt dignitatis episcopalis inferiori etiã episcopo committi possunt, Abb. in c. quanto, num. 2. extra de cons. in c. accedentibus, num. 2. & 3. extra de excess. prælat. Syl. in sum. in ver. episcopus, num. 9. Balb. de præscr. 1. par. 5. par. princ. num. 5. & num. 9. ad finem. & ideo multo magis Vicario committi possunt, cui pleraque committi possunt, quæ alijs non possunt Fel. in c. quod sedem, nume. 2. ver. 3. casus, extra de offi. ord. Hippo. Rimin. in l. 1. num. 89. ff. de off. eius, post alios ibi citatos.

S V M M A R I V M.

- 1 Doctoratus insignia recipi non possunt, sine Imperiali, vel Apostolica auctoritate.
- 2 Episcopi plerumque habent potestatem doctorandi, ex privilegio.
- 3 Archidiaconi Bononiensium privilegium doctorandi.
- 4 Doctorandi privilegium competens episcopo non transit in Vicarium, nisi concedatur.
- 5 Declaratur, nu. 8. & 9.
- 6 Spectacula non veniunt in generali man-

- 5 dato Vicarij, nec privilegia episcopi.
- 6 Doctorandi privilegium competens episcopo non transit in capitulum sede vacante.
- 7 Vicarius episcopi non omnia potest, quæ capitulum.
- 8 Episcopus de iure communi habet potestatem doctorandi, secundum Host. opinionem.
- 10 Vicarius episcopi, tanquam ordinarius creare potest Notarios in sua diocesi.

QVAESTIO XXIX.

LICET autem promoueri quis non possit ad gradum doctoratus sine Imperiali vel Apostolica aucto. secundum Bal. in §. hæc autem tria nume. 4. & 5. in prima const. ff. vet. tria, habent tamen plerique episcopi potestatem doctorandi scholares ex privilegio vel iure aliquo speciali apostolico, secundum glo. in clem. 2. vbi Imo. Cardi. & Abb. numero 16. de magist. Fel. in c. cum olim, numero septimo, extra de maio. & obed. qui dicit hanc esse communem opinionem, & eandem de consuetudine seruari testatur Abb. in cap. ru. 2. num. 3. in fine. de cler. non resid. late Alex. cons. 110. num. 2. vbi apost. in ver. si alios refere, & de privilegio episcopi, & Archidiaconi Bononiensis, in doctorando, Calde. cons. 3. de priu. Pauin. de potest. cap. sede vacan. 1. par. q. 10. num. 17. & de episcopo Vicarij Patauij, Decia. resp. 14. nu. 39. vol. 1. 4 Ideo quæro, in proposito, an istud privilegium transeat in Vicarium. Respondeo, quod non nisi specialiter ei concedatur. Nam ea quæ de iure speciali competunt non veniunt in generali mandato Vicarij, c. si. vbi Doct. de offi. Vic. in 6. Casteri. consil. 348. num. 1. cum seq. in 1. Relan. consil. 75.

confi. 75. nu. 20. in 3. Sicut nec illa quæ ex priuilegio competunt episcopo, Rota decif. 47. in antiq. & decif. 3. de offi. Vic. per Bilig. Pur. decif. 488. nu. 4. li. 2.

- 6 Prout etiam, quia priuilegium doctorandi competens episcopo non transit etiam in capitulum sede episcopali vacante, Card. in c. verum in princ. vbi Abb. nu. 10. extra de foro compet. Domin. in c. 1. extra de maio. & obed. Abb. in c. cum olim, in fi. Fel. nu. 7. extra eodem. Alex. dicto conf. 110. nu. 2. & 3. cum seq. Rebuf. prac. benef. tit. de deuolut. num. 69. Ergo minus transire debet in Vicarium episcopi, qui non omnia potest quæ capitulum, Innoc. in c. eam te, nu. 6. & 7. extra de rescrip. Dec. in c. quoniam Ab. nu. 15. ver. & videmus, extra de offi. deleg. Feder. confi. 30. nu. 3. Pau. de pot. cap. sede vac. par. 1. q. 2. num. 2. & his rationibus atque consimilibus in Vicario capituli sedis episcopalis Pisane, quæ Pastore carebat, respondit Alex. d. confi. 110. per totum, & præsertim, num. 2. cum seq. & nu. 15.

Declaratur, quando episcopus haberet potestatem ex priuilegio, secus si iure communi ordinario, secundum opinionem Host. de qua per gl. in cle. 2. de magist. Tunc enim transiret in Vicarium, sicut in capitulum, vt scribit Pau. in d. tract. par. 1. prin. q. 10. nu. 16. post Abb. in c. cum olim, in vlt. q. extra de maior. & obedien. & in c. verum, extra de foro compet.

- 9 Secundo declaratur, quando episcopus esset absens, quia tunc Vicarius supplere potest episcopi consensum, Archid. in c. Reatina, 63. distin. Ias. in l. cum filius familias, nu. 3. ff. si cer. per. Dec. in c. dilecti 2. nu. 2. extra de app. vbi apost. in ver. propter absentiam, probat late Rebuf. tract. nomen. q. 14. nu. 60.
- 10 Tertio declaratur, vt licet non

possit creare Doctores præterquam ex speciali mandato, poterit tamen creare Notarios tanquam ordinarius in sua diocesi, Host. in c. cum P. de fide instr. & in summa, eod. tit. §. quibus. Cuius sententiam communiter teneri dicit Imo. in c. 1. de fide instr. quem i. refert, & sequitur pro capitulo sede vacante tanquam ordinario, Pau. de offi. & pot. cap. sede vac. q. 10. nu. 12.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi, quando interfunt electioni Archiepiscopi, & Statutis Canonorum.
- 2 Additio principalis eadem dispositio. Declaratur, nu. 8. cum seq.
- 3 Capitulum sede vacante succedit episcopo in iurisdictione, & facultate, interueniendi alicui electioni, de consuetudine. At contra, num. seq.
- 4 Vicarius episcopi, non habet auctoritatem interueniendi electioni & consentiendi statutis, in quibus episcopus interuenit, & consentit de iure speciali, & nu. 7. Declaratur, nu. 13. cum seq. Subdeclaratur, nu. 19. cum seq.
- 5 Specialia, & quæ sunt contra ius commune non veniunt in generali mandato Vicariatus.
- 6 Collatio beneficiorum quamlibet aliam provisionem includit.
- 10 Episcopus, & capitulum non habent tantam communionem in his quæ de iure speciali competunt, sicut in his quæ de iure communi.
- 11 Episcopus, in his, quæ sunt de iure communi dicitur ordinarius, in his autem quæ de iure speciali, delegatus.
- 12 Vicarius, quando non faciat idem tribunal cum episcopo.
- 13 Vicarius potest consensum, & auctoritatem præstare absente episcopo, & num. seq. Declaratur, nu. 19. cum seq.

Epi-

- 14 Episcopi absentia extenditur Vicarij potestati, contra nu. 16.
- 15 Vicarius Cardinalis absentis, habentis indultum præsentialitatis præstat consensum.
- 18 Episcopus quando dicatur præsens.
- 19 Vicarius licet absente episcopo præstet consensum, non tamen præstat consensum. Contra, nu. 20.
- 22 Vicarius absente episcopo consentire potest in casibus tantum comprehensis in generali mandato. At quod etiã in speciale mandatum requiruntibus, nu. 23.
- 24 Intellectus c. vici. §. fi. ne sede vacan. lib. 6. & nu. 17.

QVAESTIO XXX.

Multi sunt etiam Episcopi habentes iurisdictionem, vel facultatem de iure aliquo speciali vel consuetudine, interueniendi, & consentiendi alicui electioni vel statuto, cap. Massana, cum glo. in ver. per laicos, c. sacrosancta, cap. cum ecclesia, extra de elect. Prout de electione Archiepiscopi est text. de elect. Rom. conf. 333. col. pe. & de statutis Canonorum scribit Feder. confi. 264. Fely. in c. ex parte, post numerum 1. col. 3. versan autem, de const.

2 Ideo quæro an huiusmodi facultas seu iurdictio transeat in Vicarium.

Et quidem posset prima vt aiunt fronte dici quod sic, quia sicut ex generali mandato habet Vicarius episcopi ordinariam iurisdictionem vt dicam latius infra q. 55. Ita etiam videtur habere iurisdictionem additam episcopi, cum idem iudicetur de addito quod de principali. reg. accessorium, de reg. iu. in 6. firmat in hac specie Abb. Fel. & alij, in c. cum olim, 10. q. nu. 5. ext. de maior. & ob. & tradit Rom. conf. 345. nu. 17. cum seq. &

hanc partem in capitulo sede episcopali vacante quod succedat episcopo in iurisdictione quæ de consuetudine competit et in facultate interueniendi alicui electioni tenuit Abb. in dicto c. cum olim, num. 5.

- Sed contrarium credo verius esse
- 3 Nam etiam in capitulo sede vacante hanc sententiam veriore dicit Fel. in dicto c. cum olim, num. 5. referens eandem firmari per Abb. sibi contrarium in c. scriptum, de elect. nu. 10. post gl. ibi, Host. & alios, qui dicunt communiter teneri quod in his quæ competunt Prælati ratione consuetudinis, maxime contra ius inductum vel iuris specialis, capitulum sede vacante non succedit, & idem Abb. nu. 9. & seq. post Burr. & Card. in c. verum extra de foro compet. & Domin. in c. 1. ver. 11. de maior. & obed. in 6. ergo etiam in illis Vic. non succederet.
- 4 Quia Vic episcopi habet ordinariam iurisdictionem in his quæ competunt episcopo de iure communi, secus de iure speciali ultra ius commune, quia illa non veniunt in generali mandato, c. licet, vbi Doct. de off. Vic. in 6. Dec. in c. quoniam Abbas, nu. 15. de off. deleg. Fede. conf. 130. circa fi. Rui. conf. 178. in prin. vol. 3. Rolan. confi. 39. nu. 17. in 1. Port. conf. 99. nu. 43. prout etiam, quia sicut Vicarius episcopi non potest conferre beneficia sine speciali mandato; Ita nec eligere in ecclesia, cum sub nomine collationis beneficiorum, quælibet alia provisione includatur, rub. vt ecclesiasticum beneficium sine dim. confer. Rebuf. in pra. benef. ti. forma Vic. Arch. nu. 49. & hæc parte firmat expresse Arch. in c. pe. per illud tex. de elec. in 6. & in cle. 1. de sb. Fede. d. conf. 264. in prin. quæ refert, & sequitur Frã. in c. fi. col. 3. in 2. q. post Io. An. ibi relatum, de off. Vic. in 6. Ro. sing. 700. cum addit. Nic. Pignot. & contra Vicarij epi Vincetini rñdit Io. Bap. Ferre. conf. 327. nu. 2.
- Ad contraria ratio patet ex supradictis

dictis & ex traditis per Fel. in dicto c. cum olim, nu. 5. Vbi dicit quod quia addit non nascitur eadem via, qua principale, tunc non iudicatur idem quod de ipso principali: Pro ut etiam quando est diuersa ratio inter accessorium, & principale, secundum Hippol. si 2g. 17. Ias. in l. si. §. si. nu. 9. ff. de cond. indeb. Dec. in l. si pasenda, nu. 14. C. de pac. Contar. in comment. l. vnica, in l. limi. nu. 43. C. si à momēt. poss. fuer. app. Sicut non nascitur eadem via facultas seu iurisdictione, quæ competit episcopo de consuetudine vel iure aliquo speciali: Cum non sit tanta communio inter episcopum, & capitulum, in his, quæ sunt de consuetudine, vel iure speciali, sicut extat in his, quæ cōpetunt episcopo de iure cōi, vt egregē declarat Abb. in d. c. cum olim, col. antepen. ver. quinto dubitatur, quod alijs similib. comprobatur Fel. ibi, ad finē d. nu. 5. & idē Abb. in c. verum, nu. 9. extra de foro compet. & diuersa ratio est inter iurisdictionem, & facultatem, quæ cōpetit de iure communi, & illam, quæ de iure speciali, cum in prima sit ordinarius, in 2. autē delegatus. Ioan. And. in addi. ad Spec. tit. de offi. Vic. Lap. in c. 2. de offi. Vic. in 6. Fel. in rub. nu. 4. in 3. lim. de offi. deleg. Maran. de ord. iud. d. par. 4. dist. 5. princ. nu. 16. Rursus in his, quæ competūt episcopo iure ordinario, sunt ipse, & Vicarius vnus, & idem: non autē in his quæ competunt episcopo de iure speciali, secundum Abb. in d. c. cum olim, col. antep. ver. quinto dubitat. Declaratur, nisi episcopus esset absens, quia tunc sufficit auctoritas, vel consensus Vicarij, Ias. in l. cum filius familias, nu. 3. ff. si cer. per. vbi inquit se consuluisse, in casu quo requirebatur consensus episcopi qui aberat ab episcopatu per theoricā Arch. d. in c. Reatina ecclesia. 63. dist. Vbi dicit quod si ex consuetudine in electu alicuius Prælati debet interueni

re consensus Regis vel Archiepiscopi aut episcopi, si contingat Regem esse extra Regnum vel episcopum extra episcopatum, sufficit habere cōsensum Vicarij vel locum tenentis post Cōpost. in c. quod sicut. de elec. qui refert ita obtinuisse in causa episcopi Cantuarien. vel Canoniorum Rotens, quam sententiā Archid. sequitur Ant. in d. c. quod sicut, Bal. in c. cum venerabilis, de consuet. Dec. in c. dilecti, el. 2. nu. 2. ext. de app. ea ratione ibi adducta quia propter absentiam episcopi confirmatur Vicarij potestas, c. cum nullus, §. 1. de temp. ord. in 6. late Fel. in c. ex parte, col. 3. post numerum primum, versi. an autem, de const. Ias. in l. in prouinciali. §. si ego, num. 6. ff. de no. ope. nu. Fran. Marc. q. Delph. 619. nu. 1. & 2. par. 1. & late comprobatur Rebuff. tract. de nomin. q. 14. num. 60. Quint. Mando. in comment. de reg. Cancell. reg. 24. de male promotis q. 6. num. 12. Dicens opinionē Archid. esse veriore & communē de mente Sarnē. q. 2. de Impetr. benef. vac. per obitū familiarium Cardinalium, & infert, quod Vicarius Cardinalis absentis habentis indultum presentialitatis præstabit cōsensum, & refert ita fuisse in Rota iudicatum.

16 Sed contra hanc declarationē facit quia absentia episcopi nō ampliat Vicarij facultatē, nisi in casibus à iure expressis secūdum Franc. c. 2. col. 3. circa si. de offi. Vic. in 6. sequitur in hac specie Io. Baptista Ferret. dicto consi. 327. num. 6. Roma. singu. 700. cum apost. Nic. Pign. vbi sequitur Feder. d. consi. 264.

Verumtamen præcedens declaratio sustinetur ex ratione adducta in d. c. cum nullus, §. 1. ibi episcopo agere in remotis, vbi probatur quod potestas Vicarij extenditur propter absentiam Episcopi, quem citat in proposito Rebuff. dicto tract. de nominat. quæst. 14. numero 60. Vbi etiam

etiam probat ad terminos nostros qd
18 episcopus dicitur præfens quando est in Ciuitate vel in continentibus ædificiis.

19 Subdeclaratur, vt non procedat vbi consilium requiritur, quia tunc etiam absente episcopo, Vicarius illud non præstat Fel. in d. c. ex parte, dicta col. 3. vbi ponit differentiā inter consilium & consensum sequitur Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. archi. nu. 95. Verum opinionem

20 Archid. superius relatā indistinctē verā tam in consilio quam consensu, sequitur Fel. in d. c. ex parte, col. 3. in fine. ver. ex quibus sequitur, post Feder. d. consi. 264. Ideo in subdeclaratio ista non videtur recipienda.

21 Secundo subdeclaratur, vt nō procedat in consensu præstando collationi beneficiorum, vt scribā infra quæst. 71.

Tertio subdeclaratur, vt procedat in casibus, qui in generali mandato Vicarij includuntur, quia tunc ratio ne generalis Vicariatus potest episcopo absente consentire, vt declarat Fel. in d. c. ex parte, col. 3. post numerum primum, ver. non obstat dictum c. vnicum, post Feder. d. consi. 264. motus ex dicto c. vnico. §. si. ne sede vac. in 6. Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vic. arch. nu. 96.

23 Hæc tamen restrictio mihi videtur periculosa, & potius destruere opinionem Archidiaconi in d. c. Reatina, & aliorum, qui eandem sequuntur in locis superius relatis. Quia si absente episcopo possit Vicarius consentire in casibus tantum comprehensis in generali mandato, nulla esset differentia inter auctoritatem Vicarij absente episcopo, & eo presente, cum episcopo etiam presente possit Vicarius exercere ea quæ veniunt in generali mandato Vicariatus ex quo in illis habet eandem iurisdictionem & auctoritatem quam episcopus, & omnia possit, sicut epi-

scopus, Cardin. in clemen. 1. q. 17. de scrip. Fel. in dicto c. ex parte, col. 3. post numerum primum, ver. vnde cogitabam. Et ideo si Vicarius nō posset consentire, nisi in istis per absentiam episcopi nulla Vicario daretur facultas, & auctoritas contra omnes supra allegatos in prima declaratione, dum volunt quod vbi ex consuetudine episcopus debet consentire, eo absente Vicarius supplet consensum tanquam episcopi absentia, illius potestas fuerit confirmata secundum Dec. in dicto c. dilecti. el. 2. nume. 2. de appel. per tex. in c. cum nullus. §. 1. de temp. ord. lib. 6. Nec obstat tex. in dicto c. vnico. §. fina. Quia licet exprimat consensum episcopi, nec eo absente dicat quidquam de consensu vicarii. Non tamen sequitur quod sit exclusus consensus Vicarij, vt per allegatos in dicta prima declaratione.

24 Prout etiam Responderetur quod illi tex. in dicto §. fina. loquitur de consilio quod differt à consensu, secundū glo. in dicto §. fina. in ver. cum consilio, vbi Doct. & late Fel. in dicto cap. ex parte, col. 3. post numerum primum, ver. an autem, & dixi etiam supra, & ideo nō est ita de vno ad aliud inferendum, sicut etiam & tertio Responderetur quod ille tex. loquitur de consensu vel consilio ad collationem beneficiorum, in quibus Vicarius nihil agere potest ex generali mandato propter specialem prohibitionē, de qua in c. fin. vbi Dec. de offi. Vic. in 6. Et ita illum text. declarat Fel. in dicto c. ex parte, col. 3. post numerum primum, ver. secundo respondeo. Nec aliter loquitur Fed. d. consi. 264. quem ita Fel. saluat in d. col. 3. ver. & ita saluo Feder.

S V M M A R I V M.

I Dignitatem novam creare pertinet ad Papam.

Cane-

- 2 Canonici, quando possint in eorum eccle-
sia creare dignitatem non nouam,
vt Archidiaconatum, & Archipres-
byteratum.
- 4 Vicarius episcopi sine speciali mandato non
potest interponere auctoritatem in
creatione dignitatis.
Nec ius patronatus creare.
Contra, nu. 3.
Ampliatur, num. 5. cum sequen. vsque
ad finem.
- 5 Vicarius episcopi sine speciali manda-
to, non potest in laicum transferre
ius patronatus.
Etiam episcopo absente à Ciuitate, nu-
mero 6.
At contra, nu. 7. remissive tamen.
- 8 Consensus tacitus episcopi non sufficit
in creatione iuris patronatus.
- 9 Mandatum Vicarij cum expressione
aliquot specialium non sufficit in
creatione iuris patronatus.

QVAESTIO XXXI.

- ET quamuis creare dignitatem
omnino nouam pertineat ad Pa-
pam, c. 1. 2. 2. dist. Abb. in c. cum acces-
sissent, nu. 4. fol. nu. 14. extra de cõst.
Possunt tamen Canonici creare in
sua ecclesia dignitatem non nouam,
prout Archidiaconatum, vel Archi-
presbyteratum, modo auctoritas epi-
scopi interueniat, & dos pro tali di-
gnitate constituatur, d. c. cum acces-
sissent, vbi Canonistæ, & in specie,
Abb. d. nu. 4. Fel. d. nu. 14. cum seq.
Dec. nu. 9. post Host. Domi. Io. And.
& alios ibi relatos, & consuluit Cor-
ne. conf. 193. nu. 19. in secundo.
- 3 Ideo quæro modo, an sufficiat au-
thoritas Vicarij, & an habeat potesta-
tem creandi ius patronatus, à princi-
pio ex causa dotis, cõstructionis, vel
foundationis. Et pro Vicario episco-
pi Vincetini respondit Port. conf.
99. nu. 43. ratione identitatis, quam
Vicarius habet cum episcopo, vt se-

missime alias di. cum fuit

- 4 At quod Vicarius huiusmodi au-
thoritatem non possit interponere
sine mandato speciali probat Domi.
post Io. de Deo, in c. fi. de off. Vic. in
6. Fed. cõf. 264. si Canonici, in prin.
Lap. alleg. vlt. quem refert Fel. in d.
c. cum accessissent, nu. 15. Dec. nu. 9.
& Calder. conf. 3. de off. Vic. & con-
tra Vicarium episcopi Vincentini
respondit Io. Bapt. Ferret. conf. 324.
nu. 4. & latissime, conf. 343. nu. 3.
- 5 Ampliatur, vt nec etiam possit
transferre ius patronatus in laicum
titulo donationis sine consensu epi-
scopi, Io. Bapt. Ferret. d. conf. 327.
nu. 4. & d. conf. 243. nu. 3. 4. 7. 8. cum
alijs seq. & per totum consilium post
Calde. conf. 1. de off. Vic. & conf. 3.
eo. tit. & in Vicario episcopi Bono-
nien. Burlat. conf. 310. nu. 27. & tra-
dit Din. decis. Rot. 147.
- 6 Ampliatur, etiam si episcopus ef-
set absens à Ciuitate, vel diecessi, vt
respondit contra Vicarium episcopi
Vincentini Io. Bapt. Ferret. d. conf.
327. nu. 6. ea ratione, quia absentia
episcopi non ampliatur facultatem Vi-
carij nisi in casibus à iure expressis
post Fran. in c. 2. col. 3. circa finem,
de off. Vic. in 6.
- 7 Sed quod absente episcopo Vica-
rius consensum præstare possit, dixi-
tate supra prox. q. 9. præced. num. 13.
cum seq. vbi vide.
- 8 Tertio ampliatur, vt minus suffi-
ciat tacitus consensus episcopi. Io.
Bapt. Ferret. d. conf. 343. nu. 3. post
Abb. in c. cura, in fine, extra de iure
patro. contra Card. ibi, & nu. seq. &
per totum consilium, & cõf. 345. nu. 5.
- 9 Quarto ampliatur, etiam si Vica-
rius haberet mandatum, cum expres-
sione aliquot specialium secuta clau-
sula generali, Ferret. d. cõf. 327. nu. 7.

S V M M A R I V M :

- 1 Vicarius episcopi sine mandato speciali
nouum

nouum beneficium in ecclesia creare
non potest.

QVAESTIO XXXII.

- 1 M Inus etiam creare potest Vica-
rius episcopi, nouum beneficium
in ecclesia, sicut nec conferre sine spe-
ciali mandato, vt huiusmodi argumen-
to probat Io. Andr. in ca. si. quem re-
fert & sequitur ibi Franc. col. 2. in 2.
q. de off. Vic. in 6. Io. Bap. Ferret. con-
f. 327. nu. 4.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus dispensare potest in quibus-
dam auctoritate ordi. & in quibus-
dam, auctoritate delegata.
- 2 Casus in quibus episcopus dispensare po-
test, remissive.
- 3 Episcopus committere potest Vic. dispensa-
tiones qua competunt episcopo or-
dina. via auctoritate.
Ampliatur, nu. 6.
- 4 Dignitas episcopalis qua sunt vel Iuris-
dictionis, Pralato inferiori committi
possunt.
- 5 Episcopus potest quadam committere Vica-
ria, qua alijs committi non possunt.
- 6 Episcopus non prohibetur delegare nu-
dum ministerium & factum dispen-
sandi Vic. suo.
- 7 Vicarius episcopi cum inhabilis non potest
dispensare.

QVAESTIO XXXIII.

- 1 S Ed quoniam episcopus in pluri-
bus dispensare potest ordinaria au-
thoritate, & in pluribus etiam aucto-
ritate delegata libi per suum num. Pon-
tificem, vt de prima tradunt Doct. in
ca. si clerici §. fi. extra de iud. Aluar.
Pelarg. in lib. 1. de planctu ecc. articu.
250. Vbi ponit 13. casus Specul. in ritu,
de dispensatione. §. nunc de episcopo

rum, a. nume. 1. vsque ad 22. vbi ponit
centum sexaginta tres casus Bertac.
de episc. tit. de auct. & potest. episc. cir-
ca spiritualia. vbi ponit centum & tri-
ginta tres casus. Et de secunda Innoc.
Abb. Fel. & alij in c. fi. extra de off. de
leg. Rot. decis. 8. tit. de off. Vic. in vlti-
mis, Concil. Trid. c. 6. sess. 24. & cap. 5.
sess. 22. in decretis de reform. & latif-
sime de potestate episcopi in dispen-
sando scribit Paul. Borgas. trac. de Ir-
regul. & dispens. 3. par. tit. de disp. epi-
sco. per totum & post alios Cucc. Inst.
iur. can. de episc. nu. 338. cum sequen.
Quæro nunc sequendo ordinem eo-
rum qua pertinent ad episcopalem
dignitatem, an episcopus committe-
re possit Vicario dispensationes in il-
lis casibus quibus iure ordinario di-
spensare potest. & posse committere
probat Calder. conf. 3. de off. Vic.
gl. in c. quæ de causa, in ver. quicquid.
2. q. 4. Card. Alex. in cap. denique, cõ-
lum. 7. verbi. sed iuxta hoc, quarta dist.
Domin. conf. 37. col. 3. Fel. in dicto
c. at si clerici §. fi. nume. 21. extra de
iud. dum volunt quod Vicarius epi-
scopi possit dispensare ex mandato
speciali, firmat Concil. Trid. in c. 6. sess.
24. Et quia si ea quæ sunt dignitatis
episcopalis vel Iurisdictionis possunt
committi Pralato inferiori, Abb. in
c. quanto, nume. 2. extra de conf. in
c. accedentibus, extra de excess. præ-
lat. & in terminis dispensationis, Fel.
in d. c. at si clerici §. fi. num. 11. de iud.
Syl. in sum. in ver. episcopus, nume. 9.
multo magis poterunt Vicario com-
mitti, cui ab episcopo possunt illa
etiam committi, quæ alijs non pos-
sunt, ca. constitutus, extra de concess.
præb. Fel. in c. quod sedem, nume. 2.
verbi. tertio. est casus, extra de offic.
ordina. Hipp. Rim. in l. prima, nume.
89. post Alciat. & Couar. ibi citatos
ff. de off. eius.

6 Ampliatur etiam si nudum mi-
nisterium & factum dispensandi
absque causa cognitione mandaret

quia cum illud episcopo non compe-
tat ex commissione, sed iure proprio
delegare non prohibetur, gl. in c. fin.
in ver. casibus, & ibi Abb. extra de
off. ord. Fel. in d. §. fi. nu. 8. ver. 2. limi-
ta, post Abb. ibi, & alios, extra de of-
fic. deleg. Cum in habili tamen Vica-
rium episcopi dispensare non posse
decisum fuit in Rota, teste Gem. li.
1. decis. manuscr. 26.

S V M M A R I V M.

- 1 Dispensationes commissas nullus preter
legatum sedis apostolica demandare
potest.
Declaratur, nu. 4.
- 2 Servire quis non potest per substitutum
ubi electa est industria persone.
- 3 Episcopus subdelegare potest eius Vi-
cario dispensationes cum causa cog-
nitione.
- 5 Episcopus non potest Vicario subdele-
gare nudum factum dispensandi.
Nec dispensationes sibi committendus.
numero 6.

QVAESTIO XXXIII.

SUCCESSIVE quæro, an episcopus
committere possit Vicario dispen-
sationes sibi mandatas à summo Pô-
tificæ, dubium faciebat rex. in c. fi. §.
fi. extra de off. deleg. vbi nullus præ-
ter legatum sedis apostolicæ cui fue-
rit commissum, dispensare potest,
alij dispensationes demandare, ea ra-
tione, secundum Abb. ibi, nu. 2. post
alios, quia electa videtur industria
personæ, & quando per aliquem est
electa industria personæ, non po-
test quis servire per substitutum, gl.
in l. quisquis, la. 1. C. de epif. & cler.
Alexan. consi. 10. nu. 7. cum sequent.
in quinto. Curt. sen. consi. 62. Craue.
consi. 303. nu. 1. Rui. qui loquitur de
Vicario episcopi, consi. 146. numero
primo, in 4. cum alijs per eum rela-

tis, Pauin. de pot. cap. sede vacan. 2
par. princ. q. 10. num. 36. Menoch. de
arb. iud. lib. 1. q. 68. numero decimo,
& consi. 69. num. 55. qui loquitur de
Vicario episcopi Veronenfis, & Cg
phal. consilio 422. numero 72. cum
sequen. vol. 3.

Sed contrarium tenent Host. In-
noc. & Fel. in d. c. fi. nu. 8. ad fin. Rot.
decis. 8. episcopus constituit, ad fin.
in vlt. tit. de off. Vic. Vbi dispensatio
cū causâ cognitione Vicario potest ab
episcopo committi. ratio est, secundū
Doc. in d. c. fi. §. fi. quia propter causâ
cognitionem annexam episcopus
censetur non nudus minister, nec
alias constat, quod sit electa indu-
stria personæ, & ideo non prohibe-
tur, per Vicarium deferuere, secun-
dum Rot. d. decis. 8. & Ruin. dicto
consi. 148. nu. 1.

Ex quibus declarantur adducta
superius in contrarium, vt locum ha-
beant, quando nudum ministerium
dispensandi, vel nudum factum est
commissum sine causâ cognitione,
& ita declaratur tex. in d. c. fi. §. fin.
per Host. & Innoc. ibi, circa finem,
& per Rot. in decis. superius allega-
ta post Pau. de Eleaz. in cle. iudices,
extra de off. deleg.

Declaratur ista conclusio, vt pro-
cedat, quando episcopo committit-
tur dispensatio requirens causâ cog-
nitionem, vel habens eam illi anne-
xam, secus si nudum ministeriū, vel
nudum factum dispensandi commit-
teretur, quod alias committi non po-
test, d. c. fi. in fi. Rota d. decis. 8. in vlti-
mis, in fi. Host. & Inno. in d. c. fi. &
Fel. nu. 8.

Secundo declaratur, vt procedat
in dispensationibus episcopo com-
missis, non autem in committendis,
quia illas Vic. episcopi committere
non potest, cum non dum sibi com-
petant, Rot. d. decis. 8. nu. 2. cum seq.
Fel. in dicto c. fi. nu. 8. vers. & nota il-
lam decisionem.

SY M-

S V M M A R I V M.

- 1 Dispensatio est iurisdictionis.
- 2 Vicarius episcopi exercere potest ea que
sunt iurisdictionis sine speciali man-
dato.
- 3 Vicarius sine speciali mandato episcopi
dispensare non potest.
- 4 Dispensatio habet instar restitutionis in
integrum.
Restitutio in integrum ex generali man-
dato, non delegatur.
- 5 Specialia non veniunt in generali man-
dato Vicariatus.
Nec illa qua sapiunt liberalitatem.
- 6 Vicarius capituli sede vacante sine spe-
ciali mandato dispensare non potest.
- 7 Vicarius qui palam, & publice facit
dispensationes presumitur habere au-
toritatem.

QVAESTIO XXXV.

Sed an Vicarius generalis episco-
pi ex generali mandato dispen-
sare possit in casibus, in quibus episco-
pus dispensat, an vero requiratur spe-
ciale mandatum. Pro affirmatiua fa-
ciebat, quia dispensatio est iurisdic-
tionis, Dec. in c. ar. si clerici. §. de
adulterijs, nu. 21. post Card. ibi, in 4.
not. de iud. ea vero quæ sunt iurisdic-
tionis, potest Vicarius exercere abs-
que speciali mandato, c. fi. vbi Doct.
de of. Vic. in 6. Feder. consi. 130. cir-
ca finem, sequitur Fel. in c. eam te,
nu. 17. in prin. extra de rescrip. Dec.
in c. quoniam abbas, nu. 15. extra de
off. deleg. Ant. de Pret. in tract. de iu-
risd. episc. 6. nu. 46. Port. Imo. consi.
99. nu. 43. & in Vicario capituli sede
vacante, Rebus. in pract. benef. ut. de
deuolut. nu. 63.

Sed verius est quod Vicarius sine
speciali mandato episcopi dispen-
sare non possit, Calder. consi. 3. ritu. de
off. Vic. post glo. in c. quæ de causa,

in ver. quidquid, 2. q. 4. Card. Alex. in
c. denique, col. 7. vers. sed iuxta hoc,
4. dist. Fel. in dicto c. ar. si clerici. §. fi.
nu. 21. Pau. de Cast. consi. 348. nu.
me. 1. Rebus. sibi parum constans, in
prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu.
44. Pau. Borgas. tract. de irreg. & dis-
pen. pag. 7. c. fi. nu. 22. Cucc. Inst. iur.
can. de Vic. epif. nu. 62. & 111. secun-
dum gl. in d. c. quæ de causa. Dispen-
satio habet instar restitutionis in in-
tegrum. At restitutio in integrum,
non delegatur ex generali mādato.
Illud, si de minor. gl. in l. 1. C. etiam
per procuratorem in integ. restitui.
pet. pos. & est communis opinio, te-
ste Rolan. consi. 35. in princ. vol. 2.
Ergo nec etiam dispensatio. Et quia
in generali mandato Vicariatus epi-
scopi non veniunt specialia, d. c. fi. de
off. Vic. in 6. nec ea quæ sapiunt libe-
ralitatem, Castren. d. consi. 348. Ro-
lan. dicto consi. 75. nu. 20. in 3. ergo
nec dispensatio quæ speciali gratia,
vel liberalitate provenit, c. fina. de
transact. & tradit Castren. dicto con-
silio 348.

Ampliatum etiam in Vicario capi-
tuli sede vacante Pauin. tract. de po-
test. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10.
nume. 17.
Declaratur, quod si Vicarius pa-
lam, & publice faciat dispensationes
presumatur habere auctoritatem re-
spectu dispensandi, Baldus inter de-
cis. Rot. manuscr. alleg. 42. numero
secundo.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius ex speciali mandato ad dispen-
sandum, dispensare non potest in il-
lis casibus specialiter episcopo deman-
datis per summum Pontificem.
Ampliatum, nu. 4.
- 2 Intentio committentis ad episcopum ve-
nitur, & ultra intentionem commit-
tentis actus non valet.

3. *Vicarius non potest cognoscere causam specialiter episcopo delegatam, sine noua episcopi commissione.*
 5. *Iurisdictio qua nondum competit committi non potest.*
 6. *Episcopus, in quibus casibus hodie dispensare, possit ex decreto Concilii Tridentini.*

QVAESTIO XXXV I.

- S**ed quid si Vicarius episcopi habeat speciale mandatum ad dispensandum? An poterit dispensare etiā in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem? Respondeo, quod non, Fel. in c. at si clerici. §. si. nu. 21. extra de iud. post Rot. decis. 9. alias 845. tit. de of. Vic. in antiq. & decis. 3. tit. eodem, in antiquioribus Bisig. alias decis. 9. in antiq. secundum nouam impressionem, Quintil. Mandos. in comment. reg. cancel. reg. 3. referuat. q. 7. nu. 16. par. 1. Cucc. Instit. iur. can. de Vic. nu. 111. Ea ratione, quia committentis intentio ad episcopum refertur, & ultra intentionem non valet actus dispensationis, l. non omnis, ff. si cer. pet. c. cum intentionis, extra de priuileg. Rot. decis. 431. in no. Crauer. conf. 251. no. 4. ver. 2. etiam, & 292. nu. 4. & 312. nu. 3. & 317. in fi. Prout etiam, quia Vicarius non potest cognoscere causam specialiter episcopo delegatam, Rota d. decis. 9. Fel. in d. §. si. nu. 2. Fede. de Sen. conf. 130. in fine, Dec. in c. quoniam Abbas, num. 15. extra de off. deleg. Et ideo cum noua sit episcopi iurisdictio, noua etiam erit opus commissione, secundum praedictos.
4. Ampliatur etiam si mandatum se extēderet ad causas episcopo delegandas, Rot. d. decis. 9. Fel. in c. pastoralis, §. quoniam, num. 1. ver. & adde. de rescri. Ea ratione quia iurisdictio quae nondum competit, committi nō

- potest, Rot. in praallegata decis. nu. 2. & decis. 6. de off. deleg. in nouis. Bisig. decis. 3. de off. Vic. in antiquioribus Rotz. Fel. in d. §. quoniam, nu. 1. ver. adde, & in c. eam te, nu. 17. circa prin. extra de off. deleg. Mandos. d. q. 7. nu. 19. cum seq. iterum Fel. c. fi. nu. 16. extra de const. Vbi quod non poterit habitare spurium aliquem ex dispensatione apostolica nouiter episcopo competente de iure speciali.
6. Hodie autem ex decreto sacri Concilii Tridentini in c. 6. sess. 24. de purari solet ab episcopo specialis Vicarius ad dispensandum in omnibus irregularitatibus, & suspensionibus, ex delicto occulto prouenientibus, excepta ea quae oritur ex homicidio uoluntario, & exceptis alijs deductis ad forum contentiosum, & ad absolueudum gratis in foro conscientiae quoscunq; sibi subditos à quibuscuque casibus etiam sedis apostolicae referuatis, imposita saluari penitentia praeterquam in crimine haereticis, refert Viui. opin. 255. in fi. lib. 2. com. opi.

S Y M M A R I V M.

1. *Dispensatio dicitur iuris relaxatio.*
 2. *Differt à remissione poenae.*
Iudici facilius est remittere poenam quam dispensare.
 3. *Officialis episcopi non potest commutare poenam depositionis, vel priuationis à beneficio in poenam pecuniariam nisi habeat potestatem dispensandi etiam super crimine.*
Declaratur, nu. 13. 14. 15. 16. cum seq.
 4. *Episcopus dispensare non potest super omnibus criminibus, & regulariter dispensare non potest super criminibus maioribus adulterio.*
 5. *Casus in quibus episcopus dispensare non potest, remissime.*
 6. *Episcopus sine causa dispensare non potest.*
 7. *Nec poenam minuere.*
Nec commutare in aliam.

Nec

- Nec recipere compositiones.*
 8. *Casus in quibus episcopus potest commutare poenam, & nu. seq.*
 10. *Dispensandi potestas super crimine non dedit in generali potestate dispensandi concessa.*
Nec etiam comprehendit potestatem commutandi poenas vel faciendi compositiones.
 11. *Regula c. cui licet, de reg. iur. in sexto, declaratur duobus modis, & numero 12.*
 15. *Compositionum praxis, quae fit per officiales remissiva.*

QVAESTIO XXXVII.

- R**ursus quaero, an Vicarius episcopi vigore etiam specialis mandati, ad dispensandum commutare possit poenam corporalem in pecuniariam? Et quod possit, ea ratione comprobari videtur, quia dispensatio dicitur iuris relaxatio, secundum gl. in c. . . §. nisi, 7. q. 1. Dec. in c. de causis, nu. 20. ext. de of. deleg. & ideo continere videtur poenam remissionem. & quamuis inter ista differentia constituantur Doc. cōiter, in d. c. de causis, vbi Dec. nu. 20. tamen secundum eū facilius iudici permittitur remittere poenam quam dispensare. Et ideo sicut Vicarius, ex speciali mandato potest dispensare, ita etiam & fortius poterit remittere poenam, arg. c. cui licet, de reg. iur. in 6.
- Sed contrariam sententiam consulendo probat Castren. in cōf. 348. nu. 1. cum seq. in 1. Dicens officialē episcopum nō posse commutare poenam depositionis, vel priuationis, ad beneficia in poenam pecuniariam nisi habeat potestatem dispensandi etiam super crimine, sequitur Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 153. & 154. post Bertach. de epis. par. 5. lib. 4. tit. de auct. epif. circa iud. nu. 53. & in 6. part. tit. de Vic. epif. nu. 11.

- in fi. Iul. Clar. in prac. crim. §. si. q. 57. vers. dictum est, in fine, Pau. Borgal. tract. de irreg. & dispent. par. 7. c. fin. nu. 22. & 23. Ea ratione, quia episcopus non potest dispensare super omnibus criminibus, Roma. conf. 325. Dec. capit. at si clerici. §. de adulterijs, nu. 10. extra de iud. dum volunt, quod episcopus regulariter super criminibus maioribus adulterio dispensare non potest, & ibi plures casus recensentur, in quibus episcopus dispensare prohibetur. Nec potest episcopus sine causa dispensare, gl. in c. si quis sine excommunicatione, dist. 50. in gl. magna, circa medium. Oldr. conf. 326. col. pe. Roma. dicto conf. 325. Vbi Mandos. in apof. Soc. in c. ad audientiam, colum. pen. extra de homicid. Abb. & Dec. in d. c. at si clerici. §. de adulterijs, nume. 20. Concilii Tridentini. cap. 18. sess. 25. in decreto de reform. Prout nec poenam sine causa minuere, vel in aliam commutare minufque recipere compositiones super omnibus criminibus, ut fuse tradit Castren. dicto conf. 348. nu. 1. post tex. in c. licet, cum glos. & Canonistae, extra de pen. Fel. in cap. qualiter, & quando, el. 2. §. ad corrigendos, nu. 30. cum plurib. sequen. recenset causas poenas mutandi, & tex. in c. irrefragabili. §. si. vbi glos. & Abb. extra de off. ord. c. vt clericorū, §. Pralati vero, & ibi Doc. & praesertim Abb. num. 10. extra de vita & honest. cleric. cum adductis in proposito per Clar. in prac. cri. §. si. q. 85. vers. ulterius quaero, & vers. non omnia, Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 96. nu. decimo, cum sequent. sed tunc cum crimina leuia sunt vel extraordinaria, in quibus est locus poenae arbitrarie, vel quando potest in illis dispensare, vel saltem cessat omnis suspitio auariciae, & mouetur ex causa correctionis, vt quando applicatur poena loco pio, vel aliae causae absunt, de quibus Doctores, in

locis præ citatis, & præsertim Castris. dicto consi. 348. glo. & Abb. in dicto c. licet, & in d. §. Prælati, numero decimo, Feli. in dicto. §. ad corrigendos nume. 33. Et ideo in generali potestatem te dispensandi non comprehenditur potestas dispensandi super crimine, & commutandi pœnam, vel faciendi compositiones, arg. c. pen. & si. de offi. Vic. in 6. & tradit Castrensis, dicto consi. 148. col. 1.

Non obstant contraria superius adducta: Quia responsum fuit extare differentiam inter relaxationem pœnæ seu remissionem & dispensationem, vt tradunt communiter Doct. in dicto cap. de causis, vbi Dec. nume. 20. & ad regulam c. cui licet, dicitur quod non militat in materia dispensationis, quæ si permissa est in vno casu non extenditur ad alium longe minorem, c. si. extra de post. præla. Host. in c. postulat. extra de rescrip. Abb. & alij in d. §. de adulterijs, vbi Dec. nume. 10. versic. successiue, fidem faciens de communi. Pro ut etiam responderi potest regulam d. c. cui licet procedere vbi plus & minus sunt eiusdem speciei: secus, si diuersæ, secundum Dy. in dicto c. cui licet, sed in proposito differunt dispensatio & remissio pœnæ, ergo cessat argumentum.

Declaratur supradicta conclusio vt non procedat in criminibus leuibus & extraordinarijs, in quibus imponitur pœna Iudicis arbitrio: tunc enim Vicarius episcopi facere potest compositiones iuxta facti qualitatem: secus in criminibus grauib. vt in illis in quibus taxata est pœna à iure & in quibus agitur de pœna depositionis ab ordine vel priuationis à beneficio vt probat Castrensis, dicto consi. 348. colum. 1. Bertac. de episc. lib. 4. par. 5. ut de pot. episc. circa Ind. num. 36. in fi. & par. 6. tit. de Vic. episc. nume. 11. in fi. Diaz. prac. cri. cano. c. 3. nume. 6. in fi. Cucc. inst. iur. cano.

16 titu. de Vic. episc. nume. 109. Practicam autem compositionum quæ sūt per officiales super delicto docet Castrensis super ritu magne cur. 276. nume. 3. & 4. vbi probat fieri debere quando constat de delicto per testes vel per confessionem inquisiti & latius super ritu 272. per totum.

Secundo declaratur vt fieri possit dispensatio ante latam sententiam ab episcopo vel eius Vicario, non autem post, Cucc. Inst. iur. cano. de episc. nume. 306. post Canonist. in c. qualiter, vbi Feli. nume. 129. extra de accus. 17 Subdeclaratur nisi in sententia fuerit reseruatium ius mutandæ pœnæ aut concessa restitutio aduersus sententiam aut aliqua iusta causa impellat Iudicem, Cucc. d. titu. de episc. nume. 308.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi sine mandato speciali non potest facere gratiam.
- 2 Sed expedire potest ea quæ sunt iniustitia & necessitatis. Ampliatur nu. 4.
- 3 Vicarius non est ad eundem in his quæ sunt gratia, sed episcopus.
- 5 Nisi in quibusdam ex mandato speciali.

QVAESTIO XXXVIII.

EX quibus etiam inferitur, Vicarium episcopi sine speciali mandato non posse indulgere delinquentibus, & vt vulgo dici solet (teste Osafo. decif. Ped. 101. in fine) gratiam facere, quod etiam magis in specie firmat Rebus. in prac. benef. titu. forma Vica arch. numero 176. & sequen. & ante illum Cardi. in clementi. vnica nume. 19. Abb. numero 18. de offic. Vic. Io. de Selua in trac. de benef. par. 2. q. 14. numero septimo, dicens quod Vicarius episcopi expedire potest ea quæ sunt iniustitia & necessitatis, non autem

autem ea quæ sunt meræ gratiæ, Io. Picard. inter consi. Menoc. §. 2. nu. 75. vol. 1. & in Vicario Imperiali, Felyn. in c. cum te, nu. 14. & 15. extra de re iud. & post Bal. Castren. & Anchar. Senat. Pedemont. d. decif. 101. num. 3. Ea ratione, quia in generali mandato episcopi non veniunt ea quæ sapiunt liberalitatem, & gratiam, sed quæ sapiunt iustitiam, secundum allegatos, supra, & Castren. consi. 348. nu. 1. in 1. Afflic. super const. regni, tit. quæ sint regalia, in ver. penarum, nu. 17. Senat. Ped. d. decif. 101. nu. 6. post alios ibi citatos.

- 3 In his enim, quæ sunt gratiæ episcopus ad eundem est, non autem Vicarius, gl. 1. in c. si episcopus, de pen. & remis. in 6.
- 4 Ampliatur, etiam si episcopus nõ sit in diecesi, Abb. in d. clem. vnica, num. 10. Picard. d. consi. 52. num. 75. post Gu. liel. in præallegata clementina.
- 5 Declaratur, vt Vicarius episcopi possit facere gratiam ex mandato speciali in illis casibus, in quibus episcopo permiffum est dispensare, & remittere pœnam, vt dixi supra, in prox. q. præcedenti, vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius non potest cognoscere de validitate, vel inualiditate dispensationis ab episcopo facta.
- 2 Inferior non potest impedire potestatem superioris.

QVAESTIO XXXIX.

Vbi autem episcopus, aliquem dispensauerit, non posse eius Vicarium cognoscere de huiusmodi dispensationis validitate, vel inualiditate, respondit Purpurat. consi. 381. nu. 4. vol. 1.

- 2 Non potest eam inferior impedire

re potestatem superioris, cle ne Romani, de elec. c. inferior, 31. dist. cum adductis p. Aufre. ad deci. Tolo. 486.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus intra suum episcopatum quales concedere possit indulgentias.
- 2 Inferior ab episcopo indulgentias ex specialis mandato concedere potest.
- 3 Vicarius episcopi, ex mandato speciali indulgentias concedere potest. Ampliatur, nu. 4. Declaratur, nu. 7. & 9.
- 5 Cardinales Diaconi habentes iurisdictionem, quales dare possunt indulgentias.
- 6 Episcopus electus, & confirmatus concedere potest indulgentias, licet non sit consecratus, neque sacerdos.
- 8 Indulgentia quæ sunt de foro penitentię non possunt concedi ab alio quam à sacerdote.
- 9 Vicarius episcopi indulgentias concedere non potest ex solo generali mandato, nisi adsit speciale.
- 10 Indulgentia dicuntur esse de maioribus episcoporum.

QVAESTIO XL.

Indulgentias etiam concedere potest episcopus libere intra suum episcopatum, ita tamen quod non excedant vnum annum, in dedicatione basilicæ etiam si à pluribus episcopis dederetur, & 40 dies in anniversario dedicationis tempore iuxta formam concilij generalis, vt legitur, in c. cum ex co. c. nostro, & vtrouque Canonistæ, extra de pœnis. scribit Nauar. in coment. de Iob. bel. & indulg. num. 3. Ideo sequendo ordinem eorum, quæ pertinent ad episcopi dignitatem.

Quæro an Vicarius episcopi concedere possit hmoi indulgentias,

- & posse cum mandato speciali e ratione probatur, quia concedere indulgentias non est ordinis episcopalis sed dignitatis vel Iurisdictionis: & ideo huiusmodi facultas concedi potest inferiori ab episcopo. c. accedentibus, & ibi Abb. nume. 2. extra de excess. præl. & in capi. cum olim, in fine, extra de maior. & obed. post diuum Tho. ibi relatum, & in c. dilectus in fi. extra de offi. ord. cum cæteris adductis per Pauin. de off. & pot. capi. sede vacan. prima par. princ. Nauar. in cõment. de Iob. & indulg. ca. 31. nume. septimo & octauo, Fran. Marc. q. Delph. vlti. par. 2. Syluest. in summa in ver. Indulgentias, nume. 11. Oldrad. consi. 73. nume. 7. & 8. & in specie
- 3 quod Vicarius episcopi ex speciali mandato indulgentias concedere potest, voluit Card. in d. c. nostro, ad fi. extra de pœnit. & remis. quem refert & sequitur Fel. in sermone de Indulg. in fi. vltimæ col. ver. & scias. & idem Card. in cle. 1. nume. 19. vbi apost. in a de off. Vica. Paul. Borgas. trac. de irreg. par. 3. titu. de Indulg. episc. nume. 2. & par. 7. cap. fi. nume. 23. Turrecrema. a Borgas. nõ citatus in §. ite in Leuitico nume. 42. de pœnit. disti. 1. Nauar. in cõment. de Iob. & Indulg. §. in Leuitico. c. si quis, de pœnit. disti. 1. cap. 31. nume. 7.
- 4 Ampliatur etiam vbi Vicarius episcopi non esset sacerdos: Nam etiam clerici & Diaconi possunt illas tanquam dignitatis episcopalis exercere, Oldrad. dicto consi. 73. numero octauo, dicens, istud esse de mente omnium Doct. Nauar. dicto c. 31. nume. 7. & ante illum Pauin. dicto trac. de pot. cap. sede vac. prima parte primi. q. 4. nume. 4. Dicens Cardinales, Diaconos & sic non sacerdotes, dare has indulgentias, dummodo habeant Iurisdictionem, sequendo Diuum Tho. in quarto sent. disti. 2. quæst. 3. arti. 3.
- 6 Et quia episcopus electus & con-

firmatus licet non sit consecratus neque adhuc sacerdos seu Præbiter potest concedere indulgentias, Diuus Tho. in quarto sent. disti. 23. arti. secundo, Abb. in cap. suffraganeis extra de elect. in dicto c. accedentibus numero quarto, extra de excess. præl. Anchar. in regæa quæ, & i reg. peccatum, in tertia opp. de reg. iur. in 6. cum alijs congestis à Fel. in sermone de indulg. col. fi. versi. & non omitto, & est communis opinio, vt testatur Abb. in dicto c. accedentibus, nume. 4. & Fel. in loco supra allegato, e ratione secundum Abb. & Nauar. in locis supra citatis, quia huiusmodi facultas prouenit ex dispensatione bonorum ecclesiæ & sic ex Iurisdictione: ergo episcopi illas concedere possunt, cum habeant Iurisdictionem, licet non sint consecrati neque sacerdotes. & ideo sic videmus, episcopus licet non sit sacerdos potest concedere indulgentias, eodem modo poterit Vicarius concedere, vt tradit Syluest. in summa in versi. Indulgentia, nu. 29.

- 7 Declaratur, vt procedat in illis indulgentiis generalibus quæ sunt & dignitatis episcopalis & insimul de lege iurisdictionis, secus in specialibus quæ sunt de foro pœnitentiæ & dantur à Præbiteris quibus commissum est secundum varios modos provide re peccatori: Nam istæ non possunt concedi nisi à Præbiteris, vt declarat Archidia. in capien. fina. colum. prima in principio, de pœnit. & remis. in sexto, Abb. in dicto c. accedentibus, in fi. extra de excess. Præl. Oldrad. dicto consi. 73. numero septimo, e ratione secundum Doct. præallegatos, quia huiusmodi speciales indulgentiæ sunt ordinis præbiteralis, cum alius non habeat clauas nisi Præbiter, capitu. multiplex, & capitu. verbum, de pœnitentiæ. disti. 1.
- 9 Secundo declaratur vt Vicarius episcopi concedere possit memoras

ras indulgentias, quando habet speciale mandatum episcopi ita, vt generale mandatum non sufficiat, Turrecrema in d. §. ite in Leuitico, nu. 42. de pœnit. disti. 1. Card. in c. nostro, ad fi. extra de pœnit. & remis. quem refert, & sequitur Felin. in dicto sermone de indulg. in fi. vlt. col. versi. & scias, post Host. in sum. de consecr. eccles. vel alt. Domin. consi. 38. col. 3. Rebuff. in prac. benefic. titu. forma Vic. Archid. nu. 172. Card. S. Six. in §. item in Leuitico. c. si quis, de pœnit. disti. 1. artic. 5. quem refert, & sequitur Nauar. in comment. de Iob. & indulg. cap. 31. nu. 6.

10 E a ratione secundum predictos, quia indulgentiæ sunt de maioribus & ideo requirunt speciale mandatũ, cap. cum ex eo, & cap. nostro, & vtrobique Canonistæ, extra de pœnit. & remis. ca. fi. vbi glo. & Doct. de offic. Vic. in 6.

S Y M M A R I V M.

- 1 Clericus sine litteris commendatijs ordinari non potest.
- 2 Vicarius episcopi concedere potest litteras commendatijs, sine dimissorias ad ordines etiam sacros.
- At contra, nu. 3.
- Ampliatur, nu. 4. cum seq.
- Declaratur, nu. 3. 9. cum sequen. vsque ad finem.
- 5 Vicarius capituli sede vacante maiorem potestatem non habet Vicario episcopi.
- 6 Vicarius Papa litteras commendatijs ad ordines dare non potest.
- At contra, nu. 7.
- Vicarij Apostolici in episcopalibus deputati propter inhabilitatem episcoporum litteras commendatijs concedere possunt.
- 9 Vicarius episcopi habens generale mandatum cum expressione aliquot specialium secuta clausula generali dimissorias concedere potest.

Declaratur, nu. 10. & 12.

At contra, nu. 11.

- 13 Archidiaconus absente episcopo dimissorias concedere non potest.
- 14 Argumentum a potestate Archidiaconi ad potestatem Vicarij episcopi, valet.

QVAESTIO XLI.

Litteræ etiam commendatiæ ad ordines omnes etiam sacros pertinent ad episcopalem dignitatem, vt dixi supra, quæst. 3. Et sine illis clerici ad illos ordines se promoueri facere non possunt, capitu. tuæ fraternitatis, extra de cler. peregr. cap. extraneo, disti. cõtio. 71. cum sequen. & in constitutione Pij Secundi in libro Cancellar. Apostolicæ, de rescrip. de qua Quintil. Mandos. in regu. 24. de male promotis, & per Concil. Trid. cap. 16. sess. 23. in decreto de reformatione.

2 Ideo quæro secundum ordinem, an huiusmodi litteras commendatijs vicarius episcopi concedere possit, & an satisfactum sit constitutioni prædictæ, & regulæ Cancellariæ, super quo partem affirmatiuam tenet Domin. in cap. fin. de offic. Vicar. in sexto, sicut refert Fel. in cap. ex parte, columna 3. versi. vnde cogitabam, extra de constit. Ioan. de Selua in tra. de benef. par. 2. q. 14. nume. 7. Rebuff. in pract. benefic. titu. de litt. dimiss. nu. 6.

3 Sed pro negatiua est tex. in cap. cum nullus, §. inferiores, & ibi gl. in ver. non extendat, & Doct. de tempor. ordin. in sexto, firmat Hostien. Bellame. & Ioan. and. in capitu. tua nobis, in fine, extra de offic. Vicar. Abb. in capitu. significasti, post alios antiquiores, extra de offic. Archid. Pauin. de potestate capituli sede vacante, parte secunda, quæstione decima, columna quarta, nume. 16 & late

late differendo hanc partem comprobatur Mandos. in reg. Cancell. 24. tit. 3. de male promotis, q. 6. nume. 8. in fi. cum seq. Vbi diluit omnia argumenta, quæ ante pro affirmatiua parte præmiserat ea ratione, quia solius episcopi est dare huiusmodi dimissorias, & ad officium Vicarij huiusmodi facultas nõ extenditur, dicto §. in feriõres, & not. Abb. in dicto cap. significasti, in princ. Cucc. Instit. iur. cano. de Vicar. episc. nume. 110. cum adductis per Mandos. d. q. nu. 8. cum sequen.

4 Ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacante, Pavi. in dicta q. 10. colum. 6. num. 16. ea ratione, quia in Vicarium, vel officialem capituli sede vacante non transit maior potestas, quam in Vicarium episcopi, Mandos. dicta quæstione sexta, numero decimo.

6 Secundo ampliatur etiam in Vicario Papæ, teste Pavi. d. q. 10. numero 36.

7 At contrarium defendit Mandos. in dicta quæst. 6. num. 13. vbi dicit in Vicario Papæ in Vrbe hoc esse extra dubium, & idem comprobatur in Vicarijs episcoporum per Papam deputatis propter eorundem episcoporum inhabilitatem, vt Mandos. dicta quæstio. sexta, late deducit, & comprobatur, nu. 13.

8 Declaratur, vt non procedat, quando Vicarius haberet mandatum speciale ab episcopo: tunc enim commendatitias litteras concedere potest. glo. in dicto §. inferiores, in ver. non extendat, & tradunt Hostien. Bellamera, & Abb. in dicto cap. significasti, Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vicar. Arch. num. 47. Rolan. consil. 4. nu. 19. in 1. Mandos. d. quæstio. 6. nume. 10.

9 Secundo declaratur, quando Vicario commissi fuissent aliqui casus speciales cũ generali clausula, quia tunc illas concedere possit ad instar pro-

curatoris, qui vigore huiusmodi clausule subsequenti post casus speciales expressos omnia potest, quæ etiã requirunt speciale mandatum, c. qui ad agendum, & ibi Doct. de procura. in sexto, & in cap. penul. in ver. committatur, de off. Vicar. in sexto, Ioan. And. in dicto cap. tua, in fi. extra eod. Abb. post Hostien. in dicto cap. significasti, & comprobatur late Mandos. dicta quæstio. 6. nume. 14. post alios ibi relatos. Et idem dicendum est, quando de facultate Vicarij constaret ex publica voce, & fama, Crescen. decif. Rot. manuscrip. 179. libro primo.

10 Subdeclaratur, vt procedat, quando episcopus est absens. Nã ipso præsentẽ, qui sic generaliter commisit, nõ debet Vicarius expedire litteras sine eius cõscientia, Hostien. & Abb. in dicto cap. significasti, in 2. not. Rolan. dicto consil. 4. num. 19. post Ioan. And. in dicto cap. cum nullus, §. inferiores, in glo. in ver. remotis, in fi. de temp. ord. in 6. Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. episc. nu. 110.

Hæc tamen subdeclaratio periculosa mihi videtur. Nam episcopo absente Vicarius potest concedere commendatitias absque speciali mandato, vt probatur in dicto §. inferiores, in ver. episcopo autem, & ibi Perus. in 4. notab. Lancellot. Instit. iur. can. §. pari ratione, titu. qui promou. non poss. Franc. Marc. quæst. Delphi. 619. nume. 3. par. 2. Rolan. dicto consil. 4. nume. 19. & comprobatur Mandos. in reg. Cancellar. 241. de male promotis, quæst. 6. nume. 12. post Archid. in ca. Reatina, post medium, distin. 63. cuius dictum asserit communiter receptum. Et si mandatum de quo supra locum haberet tantummodo absente episcopo, redderetur frustratorium, & nihil proderet, nec uim haberet specialis mandati, quemadmodum supra diximus habere ex dicto capit. qui ad agendum, cum not. per Doct. in dicto cap. penul. de off. Vic. in 6.

S V M M A R I V M.

1 Notarius episcopatus pro mercede ordinationis non potest aliquid accipere a clerico.

Declaratur, nu. 2. & 4.

3 Ministri episcopi nihil accipere possunt etiam sponte oblatum pro dimissorijs, aut testimonialibus, nec pro sigillo.

QVAESTIO XLII.

NVnquid autem notarius episcopatus pro mercede ordinationis aliquid accipere possit a clerico ordinato? & non posse probatur tex. in cap. 1. ubi glo. & Canonistæ, extra de ætate, & qualitate, Bertach. de episc. libro 4. par. 8. titu. de causa mater. de grad. nume. 41. secundum magnam impressionem.

2 Quod tamen verum esse dicit ubi notarius esset de publico salariatus.

3 Hodie autem ex decreto Concil. Trident. ministri episcopi nihil pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, nec pro sigillo, nec alia quacumq; de causa etiam sponte oblatu accipere possunt: notarij vero in ijs tantum locis, in quibus non viget laudabilis consuetudo nihil accipiendi pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, decimam tantum unius aurei partem accipere possunt, dummodo eis nullum salarium sit constitutum pro officio exercendo, vt in ca. 1. sess. 21. in decreto de refor.

S V M M A R I V M.

1 Inferior ab episcopo causas matrimoniales cognoscere non potest.

2 Episcopus potest committere eius Vicario causas matrimoniales, & numero 4.

Declaratur, nu. 9. 15. 18. 22. 24. 25.

3 Coi-

in 6. & in dicto cap. significasti. Nam absente episcopo Vicarius has litteras concedere potest absque speciali mandato, vt probatur in d. §. inferiores. Et ideo dum dicit Rolan. d. consil. 4. nume. 19. ex intentione Ioan. Andr. in loco supra citato, quod hodie Vicarij ex mandato expresso episcoporum possunt huiusmodi litteras concedere etiam episcopis præsentibus, nõ videtur requirere aliam episcopi scientiam.

12 Sed tamen responderi potest, non esse usquequaque tutum, quod Vicarius episcopi possit absque speciali mandato dimissorias concedere episcopo absente.

13 Nam Archidiaconus, qui absente episcopo est eius Vicarius ipso iure, cap. 1. ubi glo. & Butr. cap. ad hæc, §. secundum, & §. item epistola, ext. de offic. Arch. non potest huiusmodi litteras concedere absente episcopo secundum glo. in dicto cap. significasti, in ver. litteras, in fi. & ibi Hostien. & Abb. in 2. not. Et ideo tutius esse in litteris Vicariatus exprimere specialem potestatem concedendi litteras dimissorias, admonet Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vicar. Arch. nu. 48. valet enim argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarij episcopi, secundum Marian. Socin. in c. sicut vnire, nume. 45. extra de excess. præla. post Innocen. & Ioan. And. in cap. ad hæc, in ver. ardua, extra de offic. Archid.

15 Vltimo declaratur, nisi iste Vicarius generalis non habes specialem facultatem concedendi licentiam ordinandi siue dimissorias successisset aliquibus prioribus Vicarijs eam habere, & licentias huiusmodi concedere solitis, quia tunc illas concedere posset iusta ductus credulitate, ut late comprobatur Mandos. dicta q. 6. nume. 15.

- 3 *Coenandi in potentia, qualiter probeatur in practica.*
- 5 *Cognitor causarum matrimonialium canonum scientiam habere debet, & in iurisdictionem.*
- 6 *Causae matrimoniales dicuntur esse dignitatis episcopalis.*
- 7 *Episcopus committere potest causas matrimoniales dislunendas, & decidendas Doctoribus non Vicarijs.*
- 8 *Dictio aliarum, denotat similitudinem.*
- 10 *Causa matrimonij est grauis. Declaratur, numero 15. cum sequentibus.*
- 11 *In causis grauibus, & arduis censetur electa industria persona.*
- 12 *Vices suas non potest alteri quis mandare cuius persona est electa industria, & nu. 19.*
- 13 *Curia non solet committere causas matrimoniales, nisi episcopis. At contra, nu. 17.*
- 14 *Stylus curia habetur pro lege.*
- 20 *Forma breuis Papae in delegandis causis episcopis, & illorum Vicarijs.*
- 21 *Actus non extenditur vltra agentis intentionem.*
- 23 *Dictio, nisi, facit exceptionem a casu precedenti.*
- 26 *Habilitatus respectu vnus impedimentum non censetur habititatus respectu alterius.*
- 27 *Episcopus mandare non potest eius Vicario facultatem concedendi licentiam contrahendi matrimonium sine denunciationibus precedentibus. At contra, nu. 28.*
- 29 *Vicarius non censetur exclusus facta mentione de episcopo, sed continetur sub episcopi mentione.*
- 30 *Examen testium causa matrimonialis potest subdelegari etiam per viam nudi articuli.*
- 31 *Articulus causa potest subdelegari, quia vis causa principalis subdelegari non potest, & nu. seq.*

QVAESTIO XLIII.

Sicut etiam pertinent ad episcopalem dignitatem causae matrimoniales, vt superius dictum fuit hoc eodem libro, quaest. 3. Ideo quero, an episcopus illas committere possit eius Vicario. Dubium faciebat, quia cognitio huiusmodi causarum spectat ad episcopalem dignitatem. Adeo, vt nullus inferior ab ipso illas cognoscere possit, cap. accedentibus, cum gl. in ver. dignitatis, & ibi Abb. & alij, extra de excess. praelat. & idem Abb. in cap. 1. nume. 11. extra de consang. & aff. in cap. ex litteris, nume. 1. extra de rest. in integ. Roman. conf. 1289. Concil. Triden. sess. 24. capitu. 20. ver. ad haec in decreto, de reformat. Vbi huiusmodi causae relinquuntur tantum examini episcopi, & iurisdictioni, & non inferiori, cum adductis per Dec. in capit. proposuisti, extra de probat. Pauin. de off. & potest. cap. sede vac. 1. par. princ. q. 10. nu. 6. cum seq. Laur. de Pin. conf. 71. nu. 1. inter conf. matr. vol. 1. Menoc. conf. 17. nu. 7. vol. 1.

Sed contrariam partem tenent Anchar. in ca. litterarum, not. 1. extra de frig. & malef. qui etiam, nu. 5. refert practiam probandi impotentiam coeundi factam per Vicarium episcopi Venetijs, qui virum, quem dicebant impotentem recludi fecit in una camera cum vna meretrice, & diu cum ea degens nihil egit, & idem Anchar. in c. accepisti, nu. 6. post Vinc. extra de frig. & malef. Abb. in c. ex litteris, nu. 4. ext. de cognat. spir. Bertach. de episc. lib. 4. par. 7. q. 20. & Rebuff. in prac. benef. tit. for. Vic. Arch. nu. 155. & huiusmodi causas matrimoniales a Vicarijs episcoporum cognosci refert Ang. de Cast. inter conf. matr. 27. in princ. & consilio trigesimo secundo, in principio, & consilio trigesimo quarto, nu. 3. & 6. Alex. de Neuo, col. 39. in prin. Ang. de Vbal. col. 44.

in princip. & consil. 47. in princip. Io. Bap. de Rosell. conf. 54. num. 2. inter eadem consilia. & in generali mandato Vicariatus comprehendit causas matrimoniales, docet. Cucc. Infit. de episc. nume. 123. tit. 6. lib. 2. post alios ibi citatos. Probatur haec sententia ea ratione: Nam ad cognoscendum causas matrimoniales duo in Iudice requiruntur, videlicet scientia canonis, & quod habeat potestatem seu Iurisdictionem ordinariam, vel delegatam. c. 1. cum glo. in ver. potestatem. extra de consang. & aff. Martin. de Garat. conf. 15. nume. 2. inter conf. matr. volum. 1. & Iac. Leonis. conf. 47. numero 34. inter eadem consil. Sed Vicarius episcopi debet habere canonum scientiam, secundum Concil. Trid. c. 16. sess. 24. in decreto de reform. & late scripsi supra lib. 1. q. 3. 6. & est Iudex ordinarius, vt dicam infra q. 55. merito causas matrimoniales cognoscere potest.

Secundo adducitur haec ratio: Episcopus committere potest Vicario ea quae sunt dignitatis episcopalis, vt dictum fuit supra q. 28. ergo etiam illi committere poterit causas matrimoniales, cum sint dignitatis episcopalis d. c. accedentibus, cum no. ibi per glo. & Doct. extra de excess. praelat.

Sed quod episcopus committere possit causas matrimoniales discutiedas & decidendas Doctoribus etiam qui non sunt eius Vicarij, ex Alex. c. 6. si. 149. vol. 3. firmat Laur. de Pin. conf. 71. nu. 2. inter conf. matr. ergo fortius committere poterit eius Vicario cui etiam committi possunt quae alijs non possunt, secundum Feli. in c. quod sedem, nu. 2. ad finem, extra de off. ordi. Hipp. Riminal. in l. 1. nu. 89. ff. de off. eius post Alciat. & alios ibi relatos.

Non obstant modo adducta superiorum in contrarium: Quia fateor causas matrimoniales pertinere ad episcopalem dignitatem, & quod nullus inferior episcopo possit illas cognoscere, vt supra dictum fuit, sed de alijs est intelligendum quam de Vicarijs vt probatur in d. c. 20. sess. 24. apud concil. Triden. Vbi causae matrimoniales examini tantum episcopi relinquuntur, exclusis tantum Archidiacono & alijs inferioribus Praelatis propter illam dictionem aliorum, in tex. apostitam, quae denotat similitudinem

secundum glo. cum Dec. in l. 3. num. 33. C. de seruis fug. Cephal. conf. 53. nu. 66. vol. 1. & conf. 134. nu. 19. & col. 204. nu. 49. in 2. Port. Imol. conf. 165. nu. 19. Menoc. de recup. poss. remed. 9. q. 33. nu. 256.

Declaratur vt episcopus committere possit Vicario causas illas matrimoniales quae spectant ad episcopum iure ordinario, sicut loquitur tex. in d. c. accedentibus, cum Doct. ibi, & Concil. Trid. in d. c. 20. cum alijs superius adductis. non autem causas sibi delegatas a summo Pont. quae subdelegari non possunt Abb. post Io. And. in c. si pro debilitate, nu. 4. Felin. nu. 4. extra de off. deleg. ea ratione quia causa matrimonij est grauis, glo. in c. mulieris extra de iure iur. Soc. iun. conf. 86. nume. 6. in 2. Crauet. conf. 281. col. 3. ver. si. respondi, Grat. conf. 75. nu. 22. Rub. conf. 73. nu. 2. Paul. Merenda conf. 86. nu. 2. & 3. inter conf. matr. & causae graues subdelegari non possunt, d. c. si pro debilitate, in fi. & ibi Doc. Prout etiam quia cum delegantur causae graues & arduae, censetur electa industria persona. c. is qui de off. delega. in 6. Alex. in l. 1. in prin. Ias. nume. 6. Seiffell. in 3. no. Niger nume. 31. in fine. ff. de off. eius Crauet. conf. 303. colum. 2. versicu. quarto in rebus, Menoc. de arbi. Iud. lib. 1. q. 54. nu. 7. & 11. & li. 2. casu 205. sed quando est electa industria persona, non potest quis mandare alteri vices suas. capi. si. §. is cui. vbi Doc. extra de off. deleg. Alex. conf. 10. lib. primo Crauet. dicto conf. 303. numero primo, Menoc. dicta quaestio. 54. numero 7. & q. 68. nume. decimo: & in specie de

de Vicario episcopi Ruin. consil. 148. nu. 1. in 4. Menoc. consil. 69. nume. 55. in primo, Cephal. consil. 442. nu. 72. cum sequen. in 3. ergo nec etiam poterit subdelegare causas matrimoniales, quæ graues, & arduæ sūt, ex Dec. Crauet. Menoc. & aliis superius citatis. Sicut etiam, & 3. quia Curia nō consuevit committere causas matrimoniales nisi episcopis, vt testatur Abb. in dicto c. si pro debilitate, nume. 4. Dec. in c. proposuisti, in princ. de probat. Grauat. consil. 82. nume. 7. inter consil. matr. Igitur nec delegatus eas poterit subdelegare, præsertim illi, qui episcopus non est. Quia stilus curiæ pro lege habetur, & est obseruandus, Rolan. post alios, consil. 70. nume. 12. volu. 1. Menoc. de recuper. poss. in primo responso cause Finarien. nume. 19. Redoan. de spol. q. 7. nu. 18. & hanc partem quod episcopus Vicario subdelegare non possit causas matrimoniales, consulendo tenet Menoc. consil. 17. per totum volu. 1.

15 Contra tamen hanc declarationem facere videtur dicta Dec. in dicto c. si pro debilitate, nume. 4. Vbi dicit, quod licet causa matrimonialis dicatur grauis: Non tamen est adeo grauis quominus subdelegari possit saltem episcopo, ea ratione, quia nō sufficit causas simpliciter esse graues ad hoc, vt non possint subdelegari, sed ita graues esse debēt, vt sine præsentia delegati terminari nō possint dicto cap. si pro debilitate, sed causæ matrimoniales non sunt, ita graues cum hoc totum resideat in arbitrio iudicis, secundum Dec. ibi nume. 5. post Butr. & alios in dicto cap. fin. §. is autem, de offic. deleg. cum adductis per Grauat. consil. 81. nume. 17. inter consil. matr. Menoc. dicto casu 205. lib. 2. merito poterunt subdelegari. Et ad stylum curiæ, respondit Dec. in dicto c. proposuisti, in princ. quod causa matrimonialis. etiā aliis

17 quam episcopis delegatur, vt patet in dicto cap. proposuisti, & in cap. ex litteris, vbi Abb. in princ. post Butr. extra de resti. in integ. c. litteras, extra de resti. spol. c. 1. extra de confang. & affi. Et videmus in dies de stylo curiæ Romanæ causas matrimoniales delegari nedum episcopis verum etiam illorum Vicarijs.

Non tamen recederem à contraria opinione, tum quia causæ matrimoniales connumerantur inter graues & arduas, vt superius dixi. Et propterea cum sit electa industria personæ, propter istam delegationem non potest episcopus illas Vicario suo subdelegare, vt respondit Ruin. dicto consil. 148. nume. 1. in 4. & latius Menoc. dicto consil. 17. per totum, & dicto consil. 69. nume. 55. Cephal. dicto consil. 422. nume. 72. tum etiam, quia intentio summi Pontificis, qui delegat episcopo, non autem eius Vicario causas istas matrimoniales, limitata videtur ad ipsum episcopum. Quod suadet. Quia si Papa nolisset ad episcopum tantum restringere delegationem, vt quæ mentionem fecisset de eius Vicario etiā in rescripto delegationis, quemadmodum solet in omnibus breuib; sub illa forma, videlicet, Venerabili fratri episcopo N. seu Dilecto filio eius Vicario in spiritualibus generali. de quo stylo meminit Felin. in cap.

20 eam re, nume. 17. circa medium, extra de rescri. Et ideo nulla mentione facta de Vicario in ista delegatione, videtur illum exclusisse ab huiusmodi causæ cognitione, vulg. l. cum Prætor. ff. de iud. nec ultra episcopum cognitio extendi debet, cum ulterius non extendatur voluntas & intentio summi Pontificis. l. non omnis. ff. si cert. pet. c. cum intentionis, extra de priuil. Rota deci. 43 in nouis, Crauet. consil. 251. nume. 4. sed tamen melior est ratio superius adducta propter unitatem episcopi, & Vicarij, qui

qui exclusus nō videtur propter episcopi mentionem, secundum Arch. in capitu. Reatina, 63. distinctio. Felin. in capitulo, si quis contra, numero quinto, versu. sed cave, extra de foro compet.

22 Ampliatur supradicta declaratio, vt fieri non possit huiusmodi causarum subdelegatio etiam cum causa secundum Dec. in dicto cap. si pro debilitate, numero quarto, per illum textum, in ver. nisi, ponderando ista dictionem, nisi, quæ facit exceptionē 23 a casu præcedenti, ut not. in reg. peccatum, de reg. iur. in 6. in l. actione, C. de transact.

Et ideo cum in dicto cap. si pro debilitate, dictū sit quod delegatus potest subdelegare ex causa, & ab isto casu graues causæ excipiuntur, vt exceptio conueniat regulæ, iuxta not. per Doct. in l. prima, ff. de regulis iuris. videtur dicendum, quod causæ ita graues etiam cum causâ subdelegari non possint, & hanc etiam partem tenuit Menoc. dicto consil. 17. nume. 10.

24 Sed contrarium probat tex. in capitulo, statutum, & ibi Doct. in fine, de præben. in sexto. Vbi collatione beneficiorum, & dignitatum in curia vacantium alias exequendā per solum episcopum in defectum summi Pontificis exequi potest Vicarius generalis ex speciali mandato. Ad idem tex. in capitulo, cum nullus, §. inferiores, & §. episcopo autem, de tempor. ordin. in 6.

Vbi Vicarius generalis litteras commendatitias ex causa facere potest, quæ alias a solo episcopo fieri possunt, non autem ab eius Vicario, & text. in capitulo tertio, sessio. 24. apud Concil. Trident. in decreto de reformat.

25 Sed nec etiam recedendum puto ab opinione supra ex Dec. relata, & Menoc. dicto consil. 17. numero decimo, per tex. in dicto cap. si pro debi-

litate. Nec aduersatur tex. in dicto capitulo, statutum, §. inferiores, & in dicto §. episcopo autem, & in dicto capitulo tertio, sessio. 24. Quia licet in ijs casibus possit episcopus concedere Vicario suo collationes beneficiorum, visitationem, & expeditionem litterarum commendatitiarum: Non tamen sequitur, quod Vicarius cognoscere possit, & decidere causas matrimoniales. Nam licet fuerit habitatus respectu impedimēti supra dictorum casuum, nō censetur habitatus respectu alterius impedimēti: not. in capit. cum nuncius, vbi glo. Butr. Abb. & Felin. extra de test. l. si quando, C. de inoffic. testamen. Plot. de in lit. iuran. §. secundo, numero trigesimo quarto.

27 Ampliatur, vt nec etiam episcopus mandare possit eius Vicario facultatem concedendi licentiam contrahendi matrimonium sine denunciationibus præcedentibus, vt in hac specie contra Vicarium Reuerendissimi episcopi Veronen. qui licentiā huiusmodi cōcesserat, consuluit Menoch. dicto consil. 69. nume. 55. Cephal. consil. 422. numero 72. cum sequen. Ea ratione potissimum, quia per Concil. Trident. in capitulo primo, sessio. 24. in decreto de reformat. matr. censetur electa industria personæ episcopi, cuius iudicio ac prudentiæ sancta synodus munus istud reliquit, vt post alios scribit idem Menoc. de arbit. iudic. quæstio. 68. numero vndecimo, cum cæteris adductis supra, numero nono, & decimo, & per supradictos Dominos consulentes, & ideo huiusmodi munus episcopo mandatū non potest Vicario subdelegari, vt etiam dictum fuit superius.

Sed tamen videmus quotidie per Vicarios episcopos remitti ex causa denunciationses istas, quemadmodum per episcopos. Et ratio est, quia sacrum Concil. in dicto cap. primo, sess. 24.

fest. 24. remittit in iudicio et prudentie ordinarij prædictis denunciations. Et ideo cum Vicarius episcopi sit ordinarius secundum veram, & communem Doctorum sententiam, de qua dicam infra quaestione 555. non tantum videtur electa industria personæ episcopi, sed etiam sui Vicarij, qui tanquam ordinarius videtur in dicto decreto comprehensus. Et ubi etiam loqueretur de episcopo, non tamè excluderet eius Vicarium, quia & is sub episcopi mentione continetur secundum Archid. in cap. Reatina, 63. distin. Felin. in cap. si quis contra, numero quinto, vers. sed caue, extra de foro compet. & alias sacrosancta Tridentina synodus volens episcoporum Vicarios in eius decretis excludere ab aliqua facultate, quæ episcopo conceditur, inquit in cap. 6. fest. 24. in decreto de reformat. Eis tantum non eorum Vicarijs sit permissum, & ex facto remissis ex causa denunciationibus per Vicarium episcopi valere adhuc matrimonium comprobat Caualecan. decis. Fiuiza. 29. nume. 18. Dicens ita iudicasse Papiæ vti Vicarius generalis episcopi de anno 1579. & quod eius sententia confirmata fuit.

30 Declaratur, vt non procedat in examine testium, quod potest committi, & subdelegari etiam per uiam nulli articuli. ca. significauit, extra de off. ord. c. 1. in fi. ext. de test. cog. cle. 1. cum glo. in ver. ciuili, de off. delega. Fel. in d. c. si pro debilitate, nume. 4.

31 Et quamuis alias causa alicui committi non possit, potest tamen articulus committi, vt not. Arch. in c. statutam, in ver. causæ, in princ. & ibi etiã glo. in ver. causæ, de refer. in 6. Bar. in l. more, & in l. solet, ff. de iurisd. omn. iud. Alex. consil. 32. nu. 13. in 4.

32 Sed contrarium etiam in hac declaratione sentit Tac. Leonis. cõli. 47. nu. 33. inter consil. matr. diuers. vol. 1. per tex. in dicto cap. 1. de consang. &

affin. in fi. Vbi causæ matrimoniales solummodo committuntur peritis, & tractantur per iudices discretos, qui potestatem habent iudicandi. Et ideo cum isti subdelegati non habeant potestatem iudicandi, ex quo huiusmodi causæ subdelegari non possunt, vt superius dixi, sequitur quod nec etiam tractari.

Verum nec modo etiam est recedendum a sententia Fel. superius relata, & per cõsequens dicendum est quod examen testium possit Vicario committi.

Et ad contraria respondetur, quod locum habent, quando causæ matrimoniales committuntur, non quanto solum examen ipsarum, vel articulus d. c. 1. in fi. de test. cog. cum alijs supradictis.

S V M M A R I V M.

- 1 *Matrimonialis causa debet cognosci per iudicem habentem iurisdictionem, et canonum scientiam.*
- 2 *Vicarius episcopi sine speciali mandato causas matrimoniales cognoscere nõ potest.*
- 3 *Matrimoniales causa equiparantur criminalibus.*
- 4 *Dicuntur graues, & ardua causa.*
- 5 *Ardua non transeunt in Vicarium etiam cum facultate amplissima constitutum.*
- 6 *Matrimonialis causa non potest agitari per procuratorem non habentem speciale mandatum.*
- 7 *Vicarius dicitur procurator episcopi.*
- 8 *Intellectus c. 1. cum glo. in ver. potestatem, extra de consang. & affin.*
- 9 *Matrimonialis causa cognoscitur a dignitate episcopalis.*

QVAESTIO XLIIII.

Sed an vicarius episcopi causas matrimoniales cognoscere ac terminare

possit sine mandato speciali episcopi. Pro affirmatiua respõdendum ea ratione videbatur, quia ad cognoscendum, & iudicandum de causa matrimoniali duo in iudicande exiguntur, nempe sciẽtia canonum, & quod habeat iurisdictionem ordinariam, vel delegatam, c. 1. vbi glo. in ver. potestatem, ext. de consang. & affin. Et hæc duo insunt Vicario episcopi, vt dictum fuit supra in prox. q. preced. nu. 5. Ideo huiusmodi causas terminare poterit, firmat in specie Cucc. Insti. iur. can. de epif. num. 123. lib. 2. post Lambert. de iure patro. lib. 2. 3. par. q. 2. art. 3. & iterum Cucc. de vic. epif. lib. eod. Inst. nu. 105. post Panor. & Prepos. in c. fi. de cogn. spir. Couat. lib. 4. epit. c. 8. §. 12. nu. 1.

2 Sed contrariam partem tenuerit Berrach. tract. de episcopo, lib. 4. parte 6. q. 20. Rebuff. in præf. benef. tit. for. Vicar. Arch. nu. 155.

Pro qua adducitur tex. in c. accedentibus, ext. de excess. præla. Vbi de iure communi cognitio causarum matrimonialium spectat ad episcopum, non autem ad alios inferiores, nisi ex speciali cõfessione, ergo Vicarius tanquam inferior episcopo non poterit illas cognoscere sine mandato speciali. idem probat tex. in cap. 20. fest. 24. apud Concil. Trident. in decreto de reformat.

Secundo dicitur Vicarium episcopi sine speciali mandato causas criminales cognoscere non posse, cap. 2. de off. Vic. lib. 6. Et dicam latius suo loco, ergo nec etiam matrimoniales, quæ criminalibus equiparantur, cap. pen. de testi. in intro. glo. Bar. Castre. & alij in l. 3. §. quacunque. ff. de iureiuran. Bal. in c. ad nostram, col. 1. ext. de probat. Dec. consil. 133. nume. 3. & 699. nu. 10. Cranet. consil. 281. nu. 6. Paul. Meren. consil. 86. nu. 3. Grauat. consil. 82. nu. 2. inter consilia matrim. diuers.

Confirmatur huiusmodi ratio. Nã

causæ matrimoniales dicuntur graues, & arduæ, cum in eis agatur de statu hominis, vt tradunt Dec. & Grat. in consilijs, & locis superius citatis, & post alios Menoc. de arbit. iud. lib. 2. casu 205. nu. 7. Illa vero, quæ ardua sunt non transeunt in Vicarium etiam cum amplissima facultate constitutum, Feder. de Sen. consil. 302. quem refert, & sequitur Picar. consilio 52. nume. 98. inter consil. Menoc. volum. 1.

6 Tertio causa matrimonialis per procuratorem agitari non potest sine mandato speciali, Azo in summa, de proc. glo. in c. qui ad agen. de proc. in 6. Canis inter consilia matrimonialia, 20. nu. 1. vol. 1. ergo nec etiam cognosci poterit per Vicarium, qui dicitur procurator episcopi, c. petitiõ, ubi Doct. extra de procu. Gemi. in c. licet, nu. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de off. Vic. in 6.

8 Nec aduersatur tex. in d. c. 1. supra pro contraria parte citatur, quia illi intelligit Abb. ibi, nu. 10. de episcopo. Nam is de iure communi habet potestatem huiusmodi, vt declarat Abb. in d. loco post Hostien. ea ratione, quia cognitio causarum matrimonialium est dignitatis episcopalis, d. c. accedentibus, extra de excess. prælat. & tradit Dec. in c. proposuisti, nu. me. 1. extra de probat.

A prima tamen sententia maiori numero auctoritatum probata non recedo.

S V M M A R I V M.

- 1 *Mandatum speciale non prodest Vicario episcopi in causis specialiter delegatis episcopo.*
- 2 *Iurisdicctio, & potestas futura non potest committi Vicario per episcopum.*

QVAESTIO XLV.

QVAESTIO XLVI.

AT speciale mandatum Vicarij ad cognoscendum causas matrimoniales non erit sufficiens ad illas cognoscendas quæ episcopo delegate sunt, vt pōst Doct. in clemen. 2. de rescrip. tradit Bertach. tract. de epis. par. 7. lib. 4. q. 4. Felin. in c. at si clerici §. si. nume. 2. r. extra de iud. Feder. de Sen. consi. 130. ad fi. Dec. in capi. quoniam Abbas, nume. 15. extra de offic. deleg. & alias scriptum fuit supra, quæst. 3. 4. quod speciale mandatum Vicarij ad dispensandum non prodest in causis demandatis episcopo per Papam, nec ad causas futuras extendetur, quia potestas vel iurisdictio quæ nondum est, non potest vicario committi per episcopum, Rot. decis. 9. tit. de offi. Vic. in antiq. & decis. 6. de offi. deleg. in no. & decis. 3. de offi. Vic. in antiquioribus Biffig. Fel. in c. Pastoralis §. quoniam, nu. 1. v. r. adde, de rescript. & in c. eam te, nume. 17. circa princi extra de offi. deleg.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi non potest celebrare synodum sine mandato speciali.
- 2 Vicarius Papa non potest attentare reseruatata eiusdem Summi Pontificis sine mandato speciali.
- 3 Synodus Grace interpretatur Latine Concilium & quale.
- 4 Vicarius episcopi non debet plus posse circa subiectos episcopi, quam Vicarius Papa circa subiectos Papa.
- 5 Archiepiscopi synodum prouincialem per se ipsos aut illis impeditis per coepiscopum antiquiorem congregare debent.
- 6 Vicarius episcopi non potest capitulum conuocare.

Rursus connumeratur inter ea quæ competunt episcopo ratione dignitatis etiam celebratio synodi, vt dixi supra q. 3. hoc eodem libro. Ideo quæro an vicarius episcopi possit celebrare synodum, & non posse nisi adsit mandatum speciale, probat glossa in c. tua nos, in ver. vicarij, extra de off. Vic. iuncta glo. in c. quod ad translationem, in ver. referuata. ibi item congregatio, extra de offi. lega. Vbi vicarius Papæ sine speciali mandato non potest attentare reseruata summo Pontifici & per consequens congregationem concilij generalis tanquam inter specialiter reseruata connumeratam. ergo eadem ratione nec vicarius episcopi poterit celebrare synodum sine speciali mandato. Nā Grecè dicitur synodus Latine vero interpretatur concilium, capi. 1. xv. dist. 3 & communiter accipitur pro illa congregatione, quam facit episcopus ex clericis sue diocesis, Abb. in capi. Ofius episcopus in 4. no. extra de elec. & in c. conquerente, in 2. not. extra de offi. ord.

Nec Vicarius episcopi debet plus posse circa subiectos episcopi quam vicarius Papæ, vt docet Abb. in dicto c. tua nos, nu. 5. & hanc partem tenuit Rebuff. in pract. benef. tit. forma vic. Archiep. nu. 151. Henric. Bott. tract. de synodo epis. par. 2. nu. 1. & 2. Cucc. In sti. iur. cano. de vic. epis. nu. 107. Declaratur vt non procedat in congregatione synodi prouincialis, vt in 18. distin. per totum, & ca. quod super, extra de maior. & obed. capit. sicut, de accusat. Abb. in c. conquerente, nu. 2. ad finem extra de off. ord. Concil. Trid. c. 2. sess. 24. in decreto de reformat. Nam Archiepiscopi synodum prouincialem per se ipsos aut illis impeditis per Coepiscopum antiquiorem congregare debent, d. c. 2. sess. 24.

6 Secundo declaratur, ut non procedat in congregatione canonicorum ad quam perficiendam Vicarius episcopi non admittitur, Concil. Trid. cap. 6. sessio. 25. in decreto de reformatione.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi quales accedere debeant ad Concilium Prouinciale.
- 2 Episcopus impeditus mittere potest Vicarium ad Concilium.
- Ampliatum, nu. 3. & 7. Declaratur, nu. 5. 6. & seq.
- 4 Andreas Luscius I. C. Montauiensis, Gubernator Beneuenti laudatur.
- 8 Vicarij septem pro totidem episcopis absentibus impeditis ad vniuersale Concilium, quando transmissi fuerunt.

QVAESTIO XLVII.

ET quoniam episcopi omnes accedere debent ad Concilium prouinciale exceptis ijs quibus esset cum eminenti periculo transfretandum, dist. 17. per totam, cap. episcopus, 15. dist. Concil. Triden. c. 2. sess. 24. in decreto de reformat. Bero. q. famil. 136. nume. 8.

Quæro in proposito, an episcopus infirmitate detentus, aut satis graui necessitate, mittere possit ad Concilium eius Vicarium? & posse probat tex. in d. cap. episcopus. ibi in persona sua legatum mittat suscepturus (salua fidei veritate,) quidquid synodus statuerit. Abb. in c. ego, numero quinto, extra de iureiu. & hanc sententiam defendit Henric. Bott. in tract. de synodo, par. 2. nu. 2. late Bero. d. q. 136. nume. 9. dicens, quod episcopi, qui concilio adesse debent, comparere possunt per procuratores, qui tales esse debent, quod per se, & suo nomine principaliter possint Concilio in-

teresse vocemque dare, per tex. in c. sancta, & ibi scribentes, distin. 1. & Abb. in c. scriptum, col. 2. post gl. extra de elec. ergo etiam per Vicarios, qui dicuntur procuratores episcoporum, capit. petitio, vbi Doct. extra de procur. Domin. in c. licet, nu. 12. Fræc. col. 2. ver. & aduerte, de off. Vic. in 6. & pro hac parte respondit Bursar. consil. 107. nume. 10. volu. 1. referens hoc idem consuetum in pluribus concilij particularibus, quæ in ordine recenseret per totam 3. & 4. colum. post Pet. de Monte, & Famagust. in eorū trac. de concil. ubi etiam ponitur forma mandati, & alios ibi citatos.

3 Ampliatum, vt episcopus mittere possit procuratorem, & Vicarium non tantum ad Concilium prouinciale verum etiam ad vniuersale œcumenicum, ad quod totius orbis episcopi conuocantur, vt consuluit Bursar. dicto consil. 107. d. nume. 8. cum seq. & per totum, post Pet. de Monte, Famagust. & alios ibi citatos.

Et quamuis Cardinalis Iacobus Campegius & Turrecrema. in locis relatis per Bursar. in præalleg. consil. numero 10. ad finem, dicant episcopos quantumuis impeditos non posse per procuratorem etiā coepiscopum interesse concilio, nisi auctoritate Papæ, uel Concilij: tamen sententiam præcedentem comprobat Bursar. multis rationibus, & exemplis per totum fere illud consilium, & maxime, nume. 8. io. & in 4. col. & ultra eum satis commode probatur in d. cap. episcopus, dist. 19.

Sed hanc ampliationem mihi aliàs discutienti restringebat Magnificus Dominus Andreas Luscius Montauiensis. I. C. præstantissimus, dum Beneuenti, nunc autem Ciuitatis Castellii sub Sixto Quinto Pont. Max. Gubernator, vt procederet, ubi constitueretur procurator unus de collegio, & sic coepiscopus, & allegabat Bursar. d. consil. 107. num. 9. vbi dicit credere

partem tutiorem si uni de collegio,
 5 & sic alteri episcopo, vel simili demā
 detur, de mente Rosel. Abb. Alexā.
 Gemin. & Io. Andr. in locis per eum
 adductis, & Bero. d. q. 13 6. Et licet isti
 auctores a Bursa relati non ita loquā
 rur, prout relati sunt: tamen huius-
 modi sententiā comprobāri videtur
 ex tex. per eodē auctores citato in
 c. quia propter, §. illud, vbi Abb. nu. 1.
 de elect. dicit, quod vices debent cō-
 mitteri alteri de collegio per tex. in d.
 §. illud, & in c. pen. eod. tit. lib. 6.

6 Veruntamē cum præstare votum
 in concilio sit actus iurisdictionis, vt
 fatetur Burlat. d. consil. nu. 7. non vi-
 detur eius delegatio prohibita alte-
 ri non episcopo, c. quod sedes, in gl.
 1. c. pastoralis, ext. de off. ord.

Nec video, quod prohibeantur de-
 mandari Vicario non episcopo, nisi
 ea quæ sunt ordinis episcopalis, vt la-
 te scripsi supra q. 5. Non autem, quæ
 sunt iurisdictionis ac dignitatis, vt
 etiam scripsi supra q. 28. Et ideo ab-
 solute credendum verius esse episco-
 7 pum mittere posse ad conciliū vni-
 uersale procuratorem, & Vicarium
 etiam non episcopos, ut volunt Fa-
 magult. & Petr. de Monte relati per
 Burlat. d. num. 8. qui refert in ordine
 plura vniuersalia concilia, in quibus
 8 procuratores non episcopi monachi
 presbiteri ac Vicarij descripti fue-
 runt pro episcopis absentibus impe-
 ditis, & specialiter, nume. 10. refert,
 quod in Concilio Tolerano quarto
 tempore Honorij Papæ anno 622.
 post 62. episcopos, postremo loco se-
 ptem Vicarij subscripti reperti fue-
 runt.

S V M M A R I V M.

- 1 Synodaticum, vel cathedralicum, quali-
 ter, & quando soluitur episcopo.
- 2 Episcopus habet quartam decimarum
 ab ecclesijs decimas percipientibus.
 Et quartam ex martuarijs.

3 Procuratorem ratione visitationis.

4 Subsidium charitativum.

Et quando, & in seq.

6 Vicarius episcopi non potest exigere sine
 mandato speciali quartam decimarum
 mortuorum, synodaticum, & sub-
 sidium charitativum.

7 Vicarius episcopi, agere ac experiri potest
 in iudicio ac si esset procurator episcopi.

QVAESTIO XLVIII.

Dixi etiam supra, quod ratione di-
 dignitatis episcopus habet cēsum
 de prouentib. ecclesiasticis singulis
 annis in signū subiectionis, quod spe-
 1 ciali voce dicitur synodaticū, vel ca-
 thedraticum eo, quod ob honorē ca-
 thedræ perfoluatur nō excedēs duos
 solidos argenteos, vel aureos secundum
 2 ecclesiā, Prout etiam habet quartam
 decimarum ab ecclesijs decimas per-
 cipientib. & quartam ex mortuarijs,
 videlicet, ex his, quæ relinquuntur ec-
 3 clesijs occasione ne funerum. Nec non
 procuratorem ratione visitationis
 exigendam consideratis facultatib.
 ecclesiæ, & subsidium charitativum
 4 ex causa manifesta, & rationabili, qñ
 episcopatus est grauatus onere debi-
 torum, vel est tenuis, & non sufficit
 ad eum idoneē sustentandum, vel qñ
 5 ire vult ad conciliū, ad Papam, vel ad
 Regem pro communib. negotijs, ut
 hæc omnia habentur in c. cum vene-
 rabilis, vbi Abb. ext. de relig. do. c. cō-
 querente, vbi etiam, nu. 3. ext. de off.
 ord. cle. dudum, §. huiusmodi, de sep-
 pul. gl. in c. procuraciones, in ver. visi-
 tationis, de cens. Bal. in l. 1. in fi. C. de
 oper. liber. & in l. si quis ad declinan-
 dam, §. in omnib. col. 3. C. de episc. &
 cler. Oldr. conf. 104. Fel. in c. cum ex
 officij, col. 1. cum alijs seq. ext. de præ-
 scri. 10. Hugo in trac. de off. quat. præ-
 la. tit. de exac. episc. per totū, latē Hen-
 ric. Bott. in trac. de synod. episc. par. 3.
 numero 76. cum sequen. Lancellot.
 Instit.

Instit. iur. cano. de immunit. eccle. &
 de cens. in princip. cum §. sequen. &
 §. vltimus, & de canonica portione,
 §. canonica, & de decim. §. fin. Con-
 cil. Trident. in capitulo 12. & 13. ses-
 sio. 25.

Ideo quæro, an huiusmodi exactio-
 nes fieri possint per Vicarium epi-
 6 scopi? Et non posse, nisi ad sit man-
 datum speciale, vel generale cum li-
 bera, probat tex. in l. procurator, cui
 generaliter, vbi Doct. ff. de procura.
 & in capitu. qui ad agendum, de pro-
 cura. in sexto, Ancharan. consilio sexa-
 gesimo, numero secundo. Dicens Vi-
 cario episcopi commissam esse iuris-
 dictionem, non autem exactiōem
 7 debitorum. Et quia Vicarius episco-
 pi agere, & experiri potest ac si esset
 procurator, Ioan. And. post Hostien.
 in capitu. peritio, de procura. sequi-
 tur Geminia. in capitu. licet, nume-
 ro duodecimo, Franc. columna secū-
 da, versic. in ea. glo. in fine, regulari-
 ter dicens, quod Vicarius episcopi
 potest esse in iudicio, & extra agen-
 do, & defendendo sicut procurator,
 sed procurator predicta exigere non
 potest sine speciali mandato, dicta l.
 procurator, ergo nec Vicarius epi-
 scopi.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus est executor piarum voluntatum.
- 2 Vicarius episcopi piarum voluntates exequi
 non potest sine mandato speciali.
 Et nisi ad sit causa, nu. 6.
- 3 Executor testamentarius non potest face-
 re subexecutorem.
 Declaratur, nu. 4.
- 5 Pia causa fauor iuris subtilitates rescin-
 dit.
- 7 Vicarium episcopi non dicitur habere
 mandatum ad liquidandum fru-
 ctuum.

QVAESTIO XLIX.

Et etiam constitutus episcopus
 1 executor piarum voluntatum, in
 in l. si quis ad declinandam, §. vbi au-
 tem, versic. si enim. C. de episc. & cler.
 scribit late Menoch. ad quartum re-
 medium ad pif. nume. 256. cum seq.
 Cucc. Instit. iur. cano. de episc. nu. 142.
 cum seq.

Quæro igitur, an piarum voluntates
 2 exequi possit eius Vicarius? Et non
 posse, nisi cum speciali mandato, do-
 cet Bal. in l. nulli, num. 8. vbi dicit ita
 feruari in præf. C. de probat. Cuius
 axioma ex eo cōfirmatur. Nam licet
 executor testamentarius facere non
 possit subexecutorem tanquam ele-
 3 sta sit fides eius, & industria suæ per-
 sonæ, vt probatur in d. l. nulli, in ver.
 pro sua conscientia, ubi Bald. hoc fir-
 mat, nu. 4. cum multis concordanti-
 bus adductis per Tiraq. de priuil. pia-
 4 cause, priuil. 3 1. Tamen in legatis ad
 piarum causas potest huiusmodi officij
 delegari, Bal. in c. cum causis, de elec.
 sequitur Tiraq. d. priuil. 3 1. in fi. ea ra-
 5 tione, quia fauor piarum causarum
 rescindit iuris subtilitates, per not.
 in c. cum tibi, de testa. & alia, quæ cō-
 gerit Tiraq. in d. loco.

6 Declaratur, vt episcopus in huius-
 modi exactiōibus committere pos-
 sit vices suas ex causa, Bal. in d. l. nul-
 li, d. nu. 8.

7 Secundo declaratur, vt Vicarius
 episcopi non censeatur habere man-
 datum ad liquidandū fructus, Achil.
 decis. Rot. manuscript. 330.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi executores fideicomis-
 sarios, & laicos compellere potest ex
 officio ad exequendum piarum defuncto-
 rum voluntates.

QVAESTIO L.

Non solum autem Vicarius episcopi pias exequi potest voluntates; Sed etiam compellere executores siue fideicommissarios vltimarum voluntatum, vt illas expleant post susceptum ab illis mandatum, cap. Ioannes, cap. si hæres, cap. tu nobis, & ibi Canonistæ, extra de testa. Pauin. tracta. de potesta. capitu. sede vacan. prima par. princip. quæst. 8 numero quinto, vsque ad finem, & secunda par. princip. q. 7. per totam, & alias Vicarium episcopi posse ex officio suo compellere laicos ad exequendum pias defunctorum voluntates, tradit Gemin. conf. 114. numero quinto.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest prorogare tempus executoribus piarum voluntatum.
- 2 Iurisdictio voluntaria transit in Vicarium episcopi.

QVAESTIO LI.

Nec non etiam potest prorogare tempus executorib. piarum voluntatum etiam si sint iuris, vel constitutionis synodalis, vt respondit Calder. conf. 5. tit. de offi. Vic. Felin. in cap. ex parte, col. 3. post numerum primum, vers. vnde cogitabam, extra de consti. Ea ratione, quia ista prorogatio est iurisdictionis voluntariæ, quæ quidem transit in episcopi Vicarium, vt per Fel. in loco præcitato, & dicam latius infra q.

S V M M A R I V M.

- 1 Ordinarius rationem exigere potest a religiosis etiam exemptis de testamentorum executionibus, & circa illas punire delinquentes.

QVAESTIO LII.

Sicut etiam tanquam ordinarius rationem exigere potest a religiosis etiam exemptis de testamentorum executionibus, quas gesserunt, & delinquentes circa illa punire, vt in clemen. x. ubi glo. & Canonistæ, de testa. quem tex. in cap. sede vacante, & Vicario citat Pauin. de offic. & potesta. cap. sede vacan. 1. par. princip. quæstio. 8. nume. 5. & 2. par. princ. q. 7. nume. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi adire potest hereditatem lucrosam delatum ecclesie cathedrali, quando habet mandatum speciale.
- 2 Vicarius episcopi non potest constituere Oeconomum ecclesie sine mandato speciali.

QVAESTIO LIII.

Et si contingat lucrosam hereditatem ecclesie cathedrali deferri, eandem adire posse Vicarium episcopi probat Pauin. de offic. & potesta. cap. sede vacan. 2. par. princip. q. 8. nume. 27.

Quod ego verum esse existimarem, vbi adesset mandatum speciale.

- 2 Ea ratione, quia Vicarius episcopi œconomum ecclesie constituere non potest, nisi ad sit speciale mādatum, Lap. allegat. 8. vbi apost. Mandof. in ver. œconomum, Felin. in cap. quoniam,

in

in fine, post Butr. ibi relatam, extra de offic. ord.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, quando posuit in aliquo commutare voluntatem testatoris.

QVAESTIO LIIII.

Quin etiam in erectione ecclesie & applicatione bonorum eisdem relictorum, in aliquo posse Vicarium episcopi commutare testatoris voluntatem, decisum fuit in Rota, teste Mohed. decisio. manu scripta. 124.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi non habet ordinariam iurisdictionem, sed delegatam, & nunc me, seq.
- 2 Communis, quod habeat ordinariam. Ampliatur, nu. 31. 32. Declaratur, nu. 33. 34. 35. cum seq. vsque ad finem.
- 2 Episcopus dare non potest iudicem vtdicarium. Declaratur, nu. 26.
- 3 Episcopus Principi inferiori quoad iurisdictionem.
- 4 Delegatus iurisdictionem amittit morte delegantis.
- 5 Iurisdictio Vicarij finitur morte episcopi.
- 6 Vicarius episcopi non potest constituere delegatum ad vniuersitatem constituendam. Declaratur, nu. 25.
- 7 Iurisdictio pars domini dicitur. Declaratur, nu. 28.
- 8 Correctio iuris civilis, & canonici vniuersitatis.
- 10 Iurisdictio a quibus detur, & numero 24.

11 Vicarius episcopi, an fiat cum consensu capituli, & numero 12. 13. cum sequen.

14 Episcopi hodie contra capitula, omnia iura illi competentia vsurparunt de consuetudinibus.

15 Argumentum a potestate Archidiaconi ad Vicarium episcopi valet.

16 Iurisdictio episcopi est ordinaria.

17 Episcopus equiparatur Comiti, vel Baroni, & Duci.

18 Substitutus Comitis, vel Baronis, dicitur ordinarius.

19 Iurisdictio in certo territorio concessa dicitur ordinaria.

20 Diæcesis dicitur territorium episcopi.

21 Vicarius episcopi dicitur territorio præfesse.

22 Potest decretum interponere in alienationibus minorum.

23 Decreti interpositio delegari non potest.

27 Vicarius dicitur associatus episcopo in iurisdictione.

29 Vicarius episcopi incognitus est a iure civili.

30 De Vicarijs episcoporum paucis in locis mentio fit apud Gregorianum.

40 Delegatus differt ab ordinario quadraginta modis, vemi sine relatis.

QVAESTIO LV.

Et quoniam vidimus supra potestatem Vicarij episcopalis in ijs, quæ competunt episcopo ratione ordinis, & dignitatis; Transeamus ad ea, quæ sunt iurisdictionis; Et videamus in primis, an Vicarius episcopi habeat ordinariam iurisdictionem.

- 1 Nam Goffred. in summa, de offic. Vica. nume. 2. dicebat Vicarium episcopi esse delegatum ad vniuersitatem causarum, non autem ordinariū sequitur Alciat. rubri. nume. 24. cum seq. extra de offic. ord. Rimin. sen. in rubr. ff. de off. eius Quorum sententiam probat glo. in capitu. 2. in ver.

I 4 statuum-

- statuuntur, extra ne prelati uices su.
- 2 Vbi dicitur episcopum dare non posse iudicem ordinarium, sed solum Principem, vel legem, quod etiam dixerunt Doct. in l. more, ff. de iurisd. om. iud. Alex. rub. num. 17. & ibi alij, ff. de off. eius. & ideo episcopum excludi Principi inferiorem, vt in specie arguit Spec. lib. 1. par. 1. tit. de off. ord. nume. 5. post glo. in dicto capitulo 2.
- Secundo adducitur hec ratio. Qui habet iurisdictionem ordinariam non amittit eam, si ille moriatur qui ei de iurisdictionem, secus si habet delegatam, cum eam amittat morte delegantis, d. l. more, & ibi Doct. glo. & Doc. in clemen. secunda, de rescript.
- 4 At morte episcopi extinguitur iurisdictione Vicarij, cap. 2. de offic. Vicar. in 6. ergo Vicarij iurisdictione est delegata, non autem ordinaria.
- 6 Tertio dicitur Vicarium episcopi non posse constituere aliquem delegatum ad uniuersitatem causarum, cap. clericos, ubi Hostien. & alij, ext. de offic. Vicar. Sed istud non conuenit ordinario, sed delegato, l. 1. ff. de off. eius, ergo Vicarius episcopi dicitur delegatus, non autem ordinarius.
- Quarto si iurisdictione Vicarij esset ordinaria, sequeretur, quod apud duos eodem tempore esset insoludum, videlicet, apud episcopum, & eius vicarium, cum habeant vnum, & idem tribunal. cap. 2. de consuetu. in sexto.
- 7 Hoc autem esse non potest, cum iurisdictione sit pars dominij, argu. l. si ut certo, §. si duobus, ff. commoda. Ergo necesse est dicere, quod episcopus habeat ordinariam, vicarius vero de delegatam iurisdictionem.
- Vltimo confirmatur. Nam quoties in iure civili vnum est clarum, & de iure pontificio est dubium, debemus stare iuri civili. Cum in dubio non inducatur correctio iuris civilis, & canonici, cap. 1. & 3. de oper. no. num.

Sed certum est de iure civili, quod ordinaria iurisdictione non creatur, nisi a Principe, a lege, vel a consuetudine, d. l. more, ubi Doct. merito vicarius non habet ordinariam, cum habeat ab episcopo iurisdictionem, non autem a Principe, vel a lege, aut a consuetudine, vt superius ex gl. in d. c. 2. extra ne prela. vices suas, dictum est.

9 Sed contrariam sententiam, nempe, quod Vicarius episcopi habeat iurisdictionem ordinariam, tenuerunt glo. in cap. Romana, in ver. generaliter, & ibi Doct. de appell. in 6. in cap. tua, in ver. vicarij, extra de offic. vicar. in c. perlektis, 21. dist. in c. licet, in ver. bo, officialem, vbi Gemin. nu. 6. ad fin. post Ioan. Andr. & alios glossatores, de offic. vicar. in 6. Hostien. in summa, de offic. vicar. nume. 2. in fi. Archid. in cap. 1. in princ. de offic. vicar. in eodem libro sexto, & in cap. non putamus, vbi etiam alij Canonistae, de consuetu. eodem libro sexto, Butr. in cap. tua, num. 8. extra eodem titu. de offic. vicar. & ibi etiam Innoc. & Abb. nume. 3. Hostien. Imo. & Abb. in c. ff. de iudic. v. ret. rub. nume. 7. Instit. de excep. Abb. in cap. quoniam, num. 3. extra ne prela. vices suas, & in c. fin. nume. 2. de fide instr. & in c. fin. nume. 1. de re iud. & in c. si quis contra, nu. 30. cum seq. de foro compet. Fel. in rub. nume. 4. Bero. nume. 12. & 13. cum seq. & nume. 26. extra de offic. deleg. Specul. rub. de offic. ord. num. 2. Bal. in l. aliquando, nume. 2. ff. de off. proconsul. Alexan. in d. rub. num. 17. Inf. numero secundo, Calephat. nume. 48. post alios relatos. ff. de offic. eius, Socin. in l. more, nume. 13. ff. de iurisd. om. iud. Bertach. de episc. libro 4. par. 6. titu. de Vicar. episc. Maran. de ord. iudic. 4. par. dist. 5. princ. nume. 12. Anton. de Pret. tracta. de iurisd. episc. cap. 6. nume. 44. Rom. singul. 58. numero quarto, Franc. Marc. quest. Delphin. 317. numero septimo, parte prima, Bello. libro primo, supput.

supput. capi. 11. nume. 3. Nic. Mill. in repet. in ver. Vic. siue officialis episcopi. Oct. Vestr. lib. 3. prac. c. 3. nu. 2. Fol. ler. in pract. cri. cano. 1. par. moral. nu. 119. Quint. Mandos. in prag. form. 14. in ver. Vicarius, & in rex. cancell. 24. de male promotis, q. 6. nu. 6. Bero. con. fi. 22. nu. 34. vol. 1. Rolan. consil. 75. nu. me. 17. in 3. Couar. de pract. quest. c. 4. nu. 7. & lib. 3. var. resol. c. 20. nume. 4. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicarijs, tit. 8. nu. 15. lib. 2. Gaspar Caball. ad Consti. Egid. lib. 3. c. 17. nu. 1. & hec est communis opinio, vt testatur Pauin. de offic. & potest. cap. sede vac. 1. par. princ. q. 2. numero 2. subdens hanc eandem sententiam esse etiam de iure verissimi mam.

- Pro hac communi ea potissimum ratio adduci solet. Nam ordinaria iurisdictione datur a lege viua, siue mortua, vel a consuetudine siue ab Vniuersitate cui a lege vel canone iudicem creare & facere permittitur, d. c. Romana, & dicto c. tuac. in plebibus. 63. d. §. nos igitur, in Aucl. defens. ciuita. & l. fi. C. de iurisd. om. iud. cum ceteris adductis per Alex. in d. rub. nu. 17. ff. de offic. eius, & latius Bero. in rub. nume. 13. extra de offic. deleg. & consil. 22. nu. 34. vol. 1. At Vicarius Generalis episcopi non fit a solo episcopo, sed cum consensu & auctoritate capituli, & sic ab Vniuersitate quae ex capitulo & episcopo consistit. c. nouit & c. quanto, extra de his quae fiunt a prelat. sine consensu cap. ergo habet ordinariam.
- 12 Nec dicitur quod Vicarius episcopi a solo episcopo fiat, cap. 2. cum glo. extra ne prela. vices suas, & c. 2. de offic. ord. in 6.
- 13 Quia vt inquit Bero. in dicta rub. numero decimotertio, sibi non excluditur capitulum a quo Vicarius de iure fieri dicitur. Vel responderetur secundum Bero. ibi, numero decimoquarto, quod illa iura loquuntur de consuetudine, secundum quam

hodie episcopi aduersus capitula omnia iura quae sibi competebant usurparunt, vt dicitur in capitulo, ea noscitur, extra de his quae fiunt a prelato sine consensu capituli. c. irrefragabili. §. excessus de offic. ord.

Qua consuetudine sic stante hodie episcopus non dat iurisdictionem Vicario, sed consuetudo, cuius auctoritate hodie solus episcopus Vicarium facit: & ideo Vicarius olim a capitulo & episcopo & sic ab Vniuersitate, & hodie a consuetudine habet iurisdictionem, & sic dicitur habere ordinariam. l. & quia ff. de iurisd. om. iud. glo. in dicto capitulo, Romana, de appella. in sexto, & in capitulo, dilecti, extra de officio Archi. cum ceteris superius adductis.

Secundo adducitur textus in capitulo, adhuc, extra de offic. Arch. & in capitulo primo, de offic. Archipr. Vbi Archipræsbiteri & Archidiaconi dicuntur Vicarij episcoporum & habere ordinariam iurisdictionem, ergo etiam vicarius episcopi arguendo ab Archidiacono ad vicarium, iuxta Innocen. & Ioan. Andr. in capitulo adhuc, in versicu. ardua, extra de offic. Archi. quos refert & sequitur Mari. Soc. in c. licet vnire, nu. 45. extra de excess. prelat.

Tertio episcopus & eius Vicarius faciunt vnum & idem Tribunal, vnum & idem concistorium, & habent vnam & eandem personam. capitulo secundo, cum glo. de consuetu. libro sexto, capitulo, Romana, de appella. in sexto. glo. in clementina secunda, de rescript. & dixi saepius. sed iurisdictione episcopi est ordinaria Specula. in rub. de officio ordinarij, parte secunda, numero primo, Cardin. in clementina prima. §. adhuc. numero quarto, extra de statu monacho. Alexan. rub. numero quarto. ff. de iurisd. om. iud. Vanr. de null. ritu. de null. sent. ex defec. iurisd. deleg. nu. 5. ergo

7. ergo etiam est ordinaria Iurisdic-
tio Vicarij.

17 Quarto episcopus equiparatur
Duci, Comiti vel Baroni, Ias. in l. i. nu.
me. . . ff. de off. eius, post Bart. in l. secū-
da, in princ. vbi Alexan. ff. de ver. ob.
Vnde sicut substitutus Comitis vel
18 Baronis dicitur ordinarius secun-
dum Ifern. in consti. in locis demanij
la. i. quem refert & sequitur Maran.
de Ord. Iud. numero decimo. eodem
modo dicitur Ordinarius substitu-
tus episcopi, & sic Vicarij.

Quinto, quando conceditur iurisdic-
tio in certo Territorio dicitur
concedi Iurisdicção ordinaria, Bar. in
19 l. more, vbi Ias. nume. 53. ff. de Iurisd.
di. om. Iud. Abb. in d. c. tua, nume. ter-
tio, in fine, ergo eodem modo quando
episcopus concedit Iurisdicçãoem
suo Vicario in eius diœcesi, quæ dici
20 tur territorium ipsius episcopi. An-
char. in clementina secūda, columna
prima, q. 1. de restr. dicens quod Vica-
21 rius episcopi præest territorio quod
alij non habent Feli. in c. Rodolphus
nu. 8. col. 8. ver. est autem diœcesis, ex-
tra de.

Sexto loco Innocen. in d. c. tua, hoc
adducit argumentum Vicarij po-
test decretum interponere in aliena-
22 tionibus minorum, l. 2. C. de off. eius
qui vicem alt. ger. Rolan. consil. 86.
nume. 23. cum sequen. vol. 1. sed hæc
cum requirant causæ cognitionem
delegare non possunt l. nequidquã.
23 §. 1. vbi Doc. ff. de off. procons. ergo
fiunt auctoritate ordinaria, & si Vica-
rius est Iudex ordinarius, non autem
delegatus.

Septimo, qui habet ordinariam Iu-
risdicçãoem, Iudicem dare potest l.
24 more, vbi Doct. ff. de Iurisd. om. Iud.
sed Vicarij episcopi Iudicem dare
25 potest, vt in c. clericos, de off. Vic. & c.
1. de off. Vic. in 6. & vtroque Cano-
nistæ, & dicam latius infra. q. nu. ergo
habet Iurisdicçãoem ordinariam.
Confirmatur, quia non solum Iudi-

cem dare potest & interponere decre-
tum, vt superius dictum est, sed etiam
curatoris dare ipsis minoribus, c. 2. de
iud. quæ datio curatoris non potest
delegari tanquam requirens causæ
cognitionem. l. nequicquam §. vbi de
cretum. ff. de off. Procons. ergo Vica-
rius est ordinarius, non autem delega-
tus.

Non obstant modo adducta supe-
rius in contrarium; Nam responsio ad
multa patet ex supradictis & speciali-
ter respondendo dicitur quod glos.
in dicto c. 2. vers. statuuntur, non ne-
gat Vicarium episcopi esse ordina-
rium, & licet dicat episcopum non
posse dare ordinarium sed solum
Principem vel legem, tamen lex ipsa
est quæ dat Iurisdicçãoem, Vicario
26 secundum glos. in dicto cap. Romana
in ver. generaliter, de appel. in 6. Host.
in summa de off. Vica. nume. 2. in fi.
Abb. in dicto c. quoniam, in fi. Dicens
quod episcopus proprie non dat Iu-
risdicçãoem Vicario, sed lex ipsa mi-
nisterio & facto episcopi interuenien-
te firmat Vestr. quamuis de prædictis
non faciat mentionem, lib. 13. practi-
c. 3. nu. 2.

Pro ut etiam respondetur quod
episcopus in sua diœcesi est Dux vt
superius dictum est, cuius substitutus
sicut est Ordinarius, vt etiam supra di-
ctum est, Ita etiam esse debet Vica-
rius episcopi sicut etiam Responde-
tur non valere consequentiam Iurisdic-
tio non est mandata à lege non à
Principe neque à consuetudine ergo
est delegata Nam est tertia species
quam habet is cui mandata est Iurisdic-
tio & sic non sequitur non est ordi-
naria, ergo est delegata.

Minus obstat quod habens iurisdic-
çãoem iure proprio non amittat
eam si moriatur & quod Vicarij qui
amittit Iurisdicçãoem morte episco-
pi habeat delegatam, vt superius di-
ctum fuit.

Nam Respondetur quod illa Iurisdic-
tio

dictio quæ transfertur ab episcopo,
in Vicarium, extinguitur non tan-
quam delegata, sed tanquam accessio
27 ria. Cum Vicarij sit episcopo asso-
ciatus in iurisdicçãoe, Archid. in c.
in noua. 16. q. 7. Abb. conf. 2. 1. num. 2.
par. 1. Menoch. consil. 5. 1. num. 2. vol. 1.
Ideo extinguitur morte principalis,
reg. accessorium, de reg. iur. in 6. &
in terminis, Ias. in l. more, nu. 18. ff.
de iurisd. om. iud.

Ad tertium argumentum respon-
detur, prout supra, in septimo funda-
mento, vbi dictum fuit Vicarium
episcopi iudicem dare posse, saltem
ex causa, prout etiam latius dicam,
infra q.

Quartum vero argumentum, de
dominio ad iurisdicçãoem, non va-
28 let ob rationis diuersitatem inter-
vnum, & aliud secundum, Barto. in l.
Pomponius, de re iud. quam diuersi-
tatem rationis probat rex. in l. obser-
uandum. l. 2. ff. de off. proconsil. lega-
tus. l. pen. ff. de off. consil.

Vltimum vero euitatur, negando
quod sit dubium in iure canonico vi-
carium episcopi habere ordinariam;
cum simus in claris, ex supradictis,
prout etiam negatur sententiam cõ-
trariam certam esse de iure ciuili, cõ-
29 Vicarij episcopi sit à iure ciuili in
cognitus, sed à iure canonum intro-
ductus, vt inquit Rim. iun. rub. nu.
159. ff. de off. eius, & alibi scribit,
Card. in cle. 1. num. 19. de off. Vic.
30 quod in volumine Gregoriano pau-
cis in locis, de istis Vicarijs mentio
fit, sed in sexto pluries.

Ampliatum supradicta communis
sententia, vt locum habeat etiam
in Vicario capituli sede vacante, Pa-
uin. de pot. sede vacan. 2. par. prin. q.
10. num. 8. & 9. ea ratione, quia præ-
est Territorio, & habet à lege iurisdic-
çãoem sicut Vicarij episcopi.

Secundo ampliatum, vt Vicarij
32 episcopi habeat ordinariam iurisdic-
çãoem habitu etiam si nunquam

sederet pro tribunali, Nicol. Mill. in re-
pert. in ver. Vicarij siue officialis
episcopi, post Rom. quem citat, con-
silio 377.

33 Declaratur ista communis, vt lo-
cum habeat in Vicario generali epi-
scopi non autem in officiali siue fo-
raneo Vicario vel rurali deputato, in
vna terra diœcesis, vel in certa parte
causarum, gl. in cl. 2. in ver. foraneus,
vbi Anchar. col. 2. Imo. nu. 64. de re-
scrip. Innoc. in c. Romana, in ver. ge-
neraliter, de appel. in 6. Bar. in l. 1. §.
fi. ff. quis, & à quo. Bal. in rub. vbi Fel.
nu. 3. & 4. Bero. nu. 7. 8. & 26. extra de
off. deleg. Alex. in rub. nu. 17. ff. de off.
eius, & consil. 12. nu. 3. in 6. Maran. de
ord. iud. 4. par. dist. 5. princ. nu. 14. Ni-
col. Mill. in reper. in ver. Vicarij fo-
raneus, Didac. Couar. de pract. q. c. 4.
nu. 7. Rolan. consil. 75. nu. 17. in 3. Man-
dos. in reg. cancel. 24. de male pro-
motis, q. 6. nu. 6. Cucc. Inst. iur. cano.
tit. 8. de Vicarijs, nu. 16. lib. 2.

34 Subdeclaratur, vt Vicarij fora-
neus, qui ad vniuersitatem causarum
deputatur, habeat instar ordinarij
Abb. in c. si quis contra, nu. 31. extra
de foro comp. Fel. in d. rub. de off. de
leg. nu. 4. Alex. d. consil. 12. nu. 3. Syl-
ueft. summa, in ver. Vicarij, num. 4.
Mill. in d. reper. in ver. Vicarij siue
officialis episcopi, post Ro. cõf. 378.

Secundo declaratur, vt procedat
in his quæ de iure communi, & gene-
rali conceduntur Vicario episcopi,
35 quia in illis est ordinarius; secus si
vltra aliquid specialiter ei committa-
tur, quia tunc erit delegatus, non au-
tem ordinarius, Io. And. ad Spec. tit.
de off. vic. §. 1. Lap. in c. 2. Ancha. nu.
2. Gem. nu. 9. Fran. in gl. in ver. officia-
lis, post Io. And. ibi relatum, de off.
vic. in 6. Fel. in d. rub. nu. 4. in 3. limi.
Bero. nu. 15. Dicens, quod Vicarij
36 episcopi non est generalis Iudex or-
dinarius totius diœcesis, sed simplex
ordinarius in diœcesi quod certam
speciem causarum, hoc est in leuibus,
non

non in arduis, nisi specialiter ardua committantur, & idem Bero. nu. 26. Maran. in d. 4. par. d. 2. dist. nu. 16. qui ponit exempla de causis criminalibus quas de iure vicarius episcopi exercere non potest absque speciali mandato, c. 2. de off. vic. in 6. & de collatione beneficiorum, c. fi. eo. tit. lib. 6. & de alijs, de quibus Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. fere per totum, vbi omnia fere recensentur quæ Vicarius episcopi expedire non potest absque speciali mandato, & ego dicā infra loco suo, firmat Succ. Inst. iur. cano. tit. 8. de Vicarijs, num. 17. dicens Vicarium generalem ordinariam iurisdictionem non nisi in civilibus, & leuibus criminibus habere, in delictis vero maioribus habere delegatam, & in beneficialibus.

37 Subdeclaratur præcedens declaratio, in his quæ specialiter committuntur separatim non si simul, & semel cum potestate ordinaria committatur, quia tunc in oib. erit ordinarius Io. And. ad Spe. in rub. de off. vic. quæ refert Ancha. in d. c. licet, nu. 2. ver. i. quæro, Gemin. num. 9. Fran. in gl. in ver. officialis, de off. vic. lib. 6. Fcl. in c. in corrigendis, nu. 1. extra de offic. ord. Bero. confi. 22. nume. 12. & 14. volum. 1.

38 Sed diuersam sententiam probauit Lap. in d. c. 2. concludens Vicarium episcopi in causis requirentibus mandatum speciale esse delegatum, siue commissiones dentur coniunctim siue separatim nisi post aliquot specialium expressionem addatur etiā clausula generalis, firmat Ancha. ibi in d. ver. primo quæro, Gem. d. nu. 9. dicens hoc esse de mente Io. And. in loco supra citato, & Franc. in d. gl. in ver. officialis, Bero. d. confi. 22. nu. 12.

39 Ego autem hanc vltimam sententiam veram existimare, vbi episcopus veller Vicarium delegatum habere potestatem in causis requirentibus speciale mandatū. Tunc enim

erit delegatus, nõ autem ordinarius, prout etiam declarare videtur Fran. in d. c. 2. col. 1. in glo. in ver. officialis post Io. And. in loco iam relato, & Gemin. nu. 9. Non autem si specialia ista cum ordinaria potestate committerentur: tunc enim etiam in illis Vicarius ordinarius esset secundum priorem sententiam superius relata.

Quæ omnia maxime attendenda sunt, vt cognoscatur, quando appellari possit à sententia Vicarij in causis in quibus est delegatus ad episcopum delegantem, & quando ad alium superiorem in causis in quibus est ordinarius, vt animaduertit Fran. in loco iam citato post Anchar. & hæc esse magni effectus propter istas, & alias differentias, quæ extant inter ordinarium, & delegatum, quarum quadraginta recenset, Maran. d. 4. par. dist. 5. tit. An sit iudicium ordinarium, vel delegatum, à nu. 23. vq; ad fin. tradit Soc. in c. qualiter, num. 180. extra de accusat.

S V M M A R I V M.

- 1 Merum Imperium non transfertur in Vicarium episcopi absque speciali commissione.
- 2 Meri, & mixti imperij gradus plures dantur secundum ius civile, & canonicum.
- 3 Merum & mixtum Imperium secundum canones omnia iura episcopalia comprehendit.
- 4 Excommunicatio est meri Imperij. Declaratur, nu. 6.
- 5 Vicarius episcopi ex generali commissione modicam habet coercionem.
- 6 Modica coercitio est meri Imperij. Declaratur, ibidem.
- 7 Mixtum Imperium quando non transfertur in Vicarium episcopi nisi cum mandato speciali, & nu. 12.

In.

- 11 Inquisitio criminum, depositio, & degradatio clericorum, consecratio & cetera quæ sunt ordinis episcopalis, sunt meri Imperij.
- 12 Suscipere perpetuo, conferre beneficia & cetera quæ non iungunt animaduersionem, sunt, mixti Imperij.
- 13 Iurisdictionis quæ sunt quando transferuntur in Vicarium episcopi, remissa ue.

QVÆSTIO LVI.

Dictum fuit alias, episcopum habere merum & mixtum Imperium & iurisdictionem. Quæro nunc, an Vicarius episcopi habeat merum & mixtum Imperium, Respondeo, controuerſi iuris esse an in generali commissione veniant quæ sunt meri Imperij, vt late differit Alex. in l. 1. nu. 66. cum pluribus seq. & post alios Hipp. Rim. nu. 67. 20. cum seq. & 115. ff. de off. eius. & in Vicarium episcopi non transferri merum Imperium sine mandato speciali, tradit idem Alex. in d. l. 1. numero 71. & 74. per tex. in cap. 2. de offic. Vica. in sexto. ex quo fit conclusio quod ex generali commissione Vicariatus non transferatur merum Imperium in Vicarium, quam conclusionem probat etiam glof. in capi. quod translationem, in ver. reseruata. circa medium, extra de offic. lega. per tex. in d. l. 1. Vbi ordinarij legentes Bart. in l. 1. §. cum vrbem, nume. 10. ff. de off. pref. Spec. de Inquis. §. 1. nume. 5. Abb. in c. 1. nume. 2. extra de offic. Archi. Bero. in ca. cum omnes, nume. 48. extra de constituto. sed quoniam repertiuntur plures gradus meri & mixti Imperij tam de iure civili quam de iure canonico, vt per Docto. in l. Imperium, vbi Rim. iun. numero 399. cum sequen. Specula. de Iurif. om. Iud. numero vigesimo octauo. vigesimo nono cum sequen. Abb. in d. c. quod sedem.

numero quinto, sexto, septimo, cū sequen. Merum autem Imperium & mixtum, secundum Canones comprehendit omnia iura episcopalia tam ordinis quam dignitatis & iurisdictionis, vt tradit Specul. d. titu. de iurif. di. om. iud. numero 28. 29. cum seq. Abb. in d. c. quod sedem, numero 4. 5. 6. 7. & sequen. Couar. lib. 3. var. resol. capit. 20. numero tertio. & dixi supra hoc eodem libro. q. prima, numero nono.

Nec prohibetur Vicarius exercere pleraque episcopalia iura absque speciali mandato, vt supra dictum fuit & dicam passim locis suis.

4 Ideo declaratur Vicarium episcopi habere illos gradus meri & mixti Imperij ac iurisdictionis quæ in ipsum transeunt ex generali commissione Vicariatus, vt gladium excommunicationis, quæ Vicarius habet absque mandato speciali, vt dicam infra q. 167. cum sequen. & est meri imperij secundum Innocen. in c. transmissam, extra de elect. Hostien. in ca. postulasti extra de offic. ordi. sequitur Abb. in dicto capitu. quod sedem, in fi. qui declarat hoc verum in excommunicatione quæ exercetur officio iudicis nobili, ad publicam vilitatem, non si ad priuatum fauorem in casu quo delegatus vult excommunicare impediendam iurisdictionem quia tunc esset mixti imperij, Menochi. aliorum auctoritate adductus in trac. de arbi. Iud. lib. 2. casu. 438. in fi. cent. 2.

Sicut etiam habet Vicarius episcopi modicā coercionem, prout de Archidiacono qui absente episcopo est eius Vicarius ipso iure, probatur in capitulo primo extra de offic. custo. Abb. in c. ad hæc numero primo, verfi. quarto quæro post Innocen. ibi, extra de offic. Archi. & in capitulo primo in fine, vbi etiam Hostien. eodem titulo & de omnibus Magistratibus est textus in l. magistratibus ff. de iurif.

iurisd. om. iud. §. audient, in Auth. de defensor. Ciuit. Quæ modica coëctio est meri Imperij, Bar. Alex. Iaf. & alij, in d.l. Imperium, nu. 5. vbi late Hippol. Rim. num. 45. r. ff. de iurisd. om. iud. Quam tamen declarat idem Rim. ibi, nu. 255. nisi exerceatur vel
 8 luit accessoria ad mixtum Imperium vel iurisdictionem, quia tunc comprehenditur sub mixto Imperio, vel simplici iurisdictione secundum casuum contingentiam. Pro vt etiam cognoscere potest Vicarius episcopi causas ciuiles beneficiales, sententiam suam exequi, restituere in integrum, præsentatos instituere, & cetera huiusmodi, quæ sunt mixti Imperij, secundum Doct. in d.l. Imperium, Specu. d. tit. de iurisd. om. iud. num. 29. & 30. Abb. in c. si quis contra, nu. 29. in 1. lect. & in 2. num. 34. extra de foro compet. In istis etenim Vicarius episcopi dicitur habere merum, & mixtum Imperium ac iurisdictionem, vt respondit Bal. con. fil. 478. nu. 15. in 4.
 10 Non autem habet eos gradus meri, & mixti Imperij, quæ non transeunt in ipsum sine mandato speciali, nisi adsit mandatũ speciale. Quod probatur, nam inquisitio criminum
 11 depositiones, degradationes clerico rum consecrationes, & ea quæ sunt ordinis episcopalis, meri Imperij sũt Specul. d. tit. de iurisd. om. iud. nu. 28. Abb. in d. c. quod fedẽ, nu. 8. late Bertach. in tract. de episc. lib. 4. tit. de vita episc. num. 15. ad fin. & non possunt exerceri à Vicario sine mandato speciali, vt dixi supra hoc eod. lib. q. 6. Sicut etiam non potest Vicarius episcopi absque speciali mandato
 12 omnia quæ sunt mixti Imperij. Nã suspendere perpetuo, conferre beneficia, & cetera, quæ animaduersionẽ non tangunt, sunt mixti Imperij, secundum Specul. d. tit. de iurisd. om. iud. nu. 29. Abb. in d. c. quod sedem. Et tamen Vicarius episcopi non po-

test perpetuo suspendere nec conferre beneficia absque speciali mandato, ideo illa mixti Imperij tantum transibunt in Vicarium episcopi, quæ non requirunt speciale mandatũ, reliqua vero nõ transferentur nisi cum mandato speciali. Et eodem modo, quæ sunt iurisdictionis, si non exigant speciale mandatũ, vsque transferentur in eundem Vicarium, non autem illa quæ requirunt speciale mandatũ nisi ab episcopo committantur specialiter, vt dicam infra q. proxima seq. nu. 7. cum seq.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius generalis episcopi habet eandem iurisdictionem quam episcopus.
- 2 Tribunal Episcopi & persona, dicitur tribunal, & persona Vicarij.
- 3 Vnitus magna inter episcopum, & eius Vicarium existit quoad iudicium officium, personam, & auctoritatem.
- 4 Vicarius dicitur associatus episcopo in iurisdictione, & superior sicut episcopus.
- 5 Et regulariter omnia potest, quæ episcopus. Ampliatur, nu. 6. Declaratur, nu. 7. Subdeclaratur, nu. 8. Declaratur, nu. 11. Subdeclaratur, nu. 15.
- 9 Ordinaria iurisdictionis natura est cognoscere omnes causas territorij, & illas sub sua potestate completi. Declaratur, nu. 10.
- 12 Vicarius non potest concurrere cum episcopo suo.
- 13 Nec in omnibus est superior sicut episcopus.
- 14 Nec in omnibus datur paritas inter episcopum, & Vicarium.
- 15 Vicarius est regulariter in causis ad eundem.

Epi-

16 Episcopo tam presente quam absente ad eius Vicarium recurri potest.

QVAESTIO LVII.

NON solum autem Vicarius episcopi dicitur hẽre iurisdictionẽ ordinariã vt superius dictum fuit; verum etiã eandem quam habet episcopus, idẽ concistorium, & auditorium, c. Romana vbi Canonistæ, in prin. de app. in 6. c. non putamus, cum glo. in ver. videatur, vbi Arch. nu. 2. Anchar. nu. 2. Gemin. num. 1. & 7. Franc. col. 1. de cons. in 6. c. 1. vbi etiam Canonistæ, de offic. vic. in 6. Bertach. de episc. 6. par. lib. 4. tit. de vic. episc. nu. 3. & par. 5. lib. eod. tit. de pot. episc. circa iud. num. 92. Didac. Couar. de pract. q. c. 4. numero quarto. tribunal enim vnus dicitur tribunal alterius, persona vnus dicitur persona alterius, idem iudex, vnus officium; idem iudicium, & idem effectus auctoritate episcopi, & Vicarij ministerio, dicto c. non putamus, cum glo. & d. c. Romana. gl. in clem. vbi Doct. de rescript. Rota decis. 8. de offi. vic. in vltimis, Ruin. cons. 148. num. 1. 3. & seq. vol. 4. Nicol. Mill. in ver. vicarius episcopi, Capr. conclus. & reg. 33. nu. 17. in 1. Anto. de Præt. tract. de iurisd. episc. qui inscribitur, Clypeus Pastoralis, c. 7. per totum. Vbi latissime cõprobat magnam vnitatem inter episcopum, & eius Vicarium, pulchre Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium, Foller. in prac. cri. can. prima par. moral. nu. 121. Et dicitur
 4 Vicarius associatus episcopo in iurisdictione, c. in noua actione, vbi Archid. 17. q. 6. Abb. cons. 21. nu. 2. par. 1. Menoch. cons. 5. r. num. eod. vol. j. Et superior est sicut episcopus, Archid. in d. c. Romana, ccl. 1. in fi. in ver. curiam, de appel. in 6. & regulariter omnia potest, quæ potest episcopus, l. fi. C. de offi. eius qui vic. alter. ger. Host. Io. And. & Arch. in d. c. fi. de offi. Vic. in 6. glof. in c. tua, in ver. Vicarij, extra eodem, Card. in clem. 1. q. 17. de rescript. Fel. in c. ex parte, col. 3. post nu. 1. vers. vnde cogitabam, extra de const. Rolan. cõf. 86. nu. 33. in primo, & est communis opinio, vt testatur Marant. de ord. iud. 4. par. in 5. dist. princ. num. 20. Quint. Mandos. reg. cancel. 24. de male promot. q. 6. nu. 3. post Corn. cons. 181. num. 39. in 2. Grat. resp. 2. nu. 88. in primo.
 6 Ampliatur etiam si Vicarius non esset creatus ab episcopo, sed ab eius superiore inuito episcopo, quia habet etiam eandem iurisdictionem, cum non minus intelligatur representare ipsum episcopum Ruin. d. cons. 148. nu. 5. Dicens Vicarium in hoc casu magis representare illum cuius nices gerit, per not. per Bar. in l. filius. ff. de legat. latius Picard. inter consi. Menoch. 52. nu. 116. vol. 1. post Alciat. in rub. de offic. ord. num. 25. & alios ibi cumulatos Seyfel. in rub. num. 13. ff. de off. eius.
 7 Declaratur prædicta conclusio quoad illa quæ competunt de iurisdictione ordinaria, quia eadem concessa dicuntur per episcopum eius Vicario generali, non autem, quæ competunt de iurisdictione delegata, Fel. in c. eam te, nu. 17. in prin. extra de rescr. Dec. in c. quoniam Abb. nu. 15. extra de offi. deleg. Feder. de Sen. consi. 130. circa finem, Anto. de Præt. tract. de iurisd. episc. c. 6. nu. 46. Rolan. cons. 39. num. 18. vol. . . Port. cons. 99. nu. 43. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 67. ea ratione, quia episcopus, & Vicarius non sunt vnũ & idem in his quæ competunt episcopo de iure speciali, Abb. in c. cum olim, col. antep. vers. quinto dubitatur, extra de maior. & obed.
 8 Subdeclaratur, vt non comprehendantur etiam in iurisdictione ordi-

scopus, l. fi. C. de offi. eius qui vic. alter. ger. Host. Io. And. & Arch. in d. c. fi. de offi. Vic. in 6. glof. in c. tua, in ver. Vicarij, extra eodem, Card. in clem. 1. q. 17. de rescript. Fel. in c. ex parte, col. 3. post nu. 1. vers. vnde cogitabam, extra de const. Rolan. cõf. 86. nu. 33. in primo, & est communis opinio, vt testatur Marant. de ord. iud. 4. par. in 5. dist. princ. num. 20. Quint. Mandos. reg. cancel. 24. de male promot. q. 6. nu. 3. post Corn. cons. 181. num. 39. in 2. Grat. resp. 2. nu. 88. in primo.
 6 Ampliatur etiam si Vicarius non esset creatus ab episcopo, sed ab eius superiore inuito episcopo, quia habet etiam eandem iurisdictionem, cum non minus intelligatur representare ipsum episcopum Ruin. d. consi. 148. nu. 5. Dicens Vicarium in hoc casu magis representare illum cuius nices gerit, per not. per Bar. in l. filius. ff. de legat. latius Picard. inter consi. Menoch. 52. nu. 116. vol. 1. post Alciat. in rub. de offic. ord. num. 25. & alios ibi cumulatos Seyfel. in rub. num. 13. ff. de off. eius.
 7 Declaratur prædicta conclusio quoad illa quæ competunt de iurisdictione ordinaria, quia eadem concessa dicuntur per episcopum eius Vicario generali, non autem, quæ competunt de iurisdictione delegata, Fel. in c. eam te, nu. 17. in prin. extra de rescr. Dec. in c. quoniam Abb. nu. 15. extra de offi. deleg. Feder. de Sen. consi. 130. circa finem, Anto. de Præt. tract. de iurisd. episc. c. 6. nu. 46. Rolan. cons. 39. num. 18. vol. . . Port. cons. 99. nu. 43. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 67. ea ratione, quia episcopus, & Vicarius non sunt vnũ & idem in his quæ competunt episcopo de iure speciali, Abb. in c. cum olim, col. antep. vers. quinto dubitatur, extra de maior. & obed.
 8 Subdeclaratur, vt non comprehendantur etiam in iurisdictione ordi-

nariã

maria caufe ſpeciales, vt criminales & collationes beneficiorum, quæ Vicarius exercere non poteſt ratione ordinariæ iuriſdictionis ſine mādato ſpeciali, c. 2. & c. ſi. vbi Doct. de off. Vic. in 6. & alia etiam, de quibus Doct. in dicto c. ſi. & nos dicemus locis ſuis.

Nec prædicta refragant ordinariæ iuriſdictioni, cuius natura eſt cognoſcere omnes cauſas territorij, & illas ſub ſua poteſtate complecti, vt multis comprobatur Vant. de null. tit. de null. ſent. ex defec. iuriſd. nu. 32. poſt Spec. de iuriſd. om. iud. in prin. Nam etiam poteſtas ordinaria limitatur, & circunſcribitur ratione cauſarum, vel rerum litigatorum, & temporum, vt ſuſe ſcribit Vanta. d. nu. 33. Et ideo licet ſit ordinaria iuriſdictione vicarij, tamen ex eo non veniunt in illa caufe ſpeciales, quia ad illas ſpecialiter reſtringitur iuriſdictione ordinaria, dicto c. 2. & c. ſi. & ibi Doct. de off. Vic. in 6. & c. ſtatutum de præb. eod. lib. 6.

Secundo declaratur maius eſſe Imperium epiſcopi, quam eius vicarij, maioremque poteſtatem, epiſcopum habere, maius priuilegium ac firmiorem iuriſdictionem Vicario, Gemin. in c. licet, nu. 6. in ſi. de offic. vic. in 6. Bald. & Iaſ. in l. ſed ſi hac. §. ſemper, in ſi. ff. de in ius voc. Fel. in c. cum olim, el. 2. in prin. extra de of. deleg. Dec. in c. fanè, el. 2. col. 3. de of. deleg. Alciat. in rub. nu. 25. extra de off. ord. Io. Picard. inter conſ. Menoch. 52. nu. 118. cum ſeq. vol. 1. Bertrach. de epiſ. lib. 3. par. 6. titu. de Vic. epiſ. nu. 3. & par. 5. nume. 32. Franc. Marc. q. 421. nu. 3. & 4. par. 1. Foller. in prac. cri. cano. dicta 1. par. moral. numero 121.

12 Nec poteſt Vicarius concurrere cum epiſcopo ſuo, Capra reg. 33. nu. 17. par. 1. Nec in omnibus eſt ſuperior, ſicut epiſcopus, Archi. in dicto c. Romana, col. 1. in ver. curiam. de

14 app. in 6. Nec iſta paritas locum habet et in omnibus generaliter, Gemin. conſ. 114. Brugen. en chir. par. aut ſimil. iur. in verſi. indiſi, circa mediū. Quint. Mandof. in reg. Cancell. 24. de male promot. q. 5. nu. 9. & ibi Iaſ. dicto §. Prætor ait, in ſi. Subdeclarat.

15 tur, quod licet maiorem epiſcopus habeat poteſtatem & maius Imperium, Vicarius tamen eſt regulariter ad eundem, vt probatur in c. 3. extra de inſtit. c. 2. de regul. c. 1. de fer. c. 2. de off. Vicar. boer. decif. 347. num. 6. Dicens quod epiſcopo præſente re-

16 curri poteſt in omnibus ad Vicariū ſicut epiſcopo abſente, poſt Io. And. in add. ad Specu. tit. de off. Vic. & Domin. in c. licet, de off. Vic. in 6. Bertrach. de epiſ. lib. 4. par. 5. tit. de poteſt. epiſ. circa iud. num. 92.

17 Tertio declaratur, vt non procedat in Vicario foraneo epiſcopi, glo. in cle. 2. in ver. foraneo, vbi Card. nu. 24. Imola nu. 32. de reſcr. Franc. in c. non putamus, de conſuet. li. 6. Abb. in capitulo, ſi quis contra, numero trigefimo, cum ſequen. extra de foro comp. eten.

S V M M A R I V M.

- 1 Archiepiſcopus eſt ordinarius omnium epiſcoporum ſue prouincie.
- 2 Vicarius archiepiſcopi non habet iuriſdictionem in epiſcopos ſuffraganeos. Declaratur, nu. 3. Subdeclatur, nu. 6. 7. & ſeq.
- 4 Senatores præſente Principe nõ poſſunt condere ſtatuta niſi à Principe confirmantur.
- 5 Luminare maius per luminare minus ſuperueniens obſcuratur.
- 7 Epiſcopi hodie non poſſunt in criminalibus conueniri niſi ob cauſam de poſitionis, & priuationis à ſolo ſummo Pontifice terminandam.

QVAESTIO LVIII.

R Verſus Quæſio, an Vicarius Archiepiſcopi iuriſdictionem habeat in epiſcopos ſuffraganeos? Dubium faciebat. Quia Archiepiſcopus eſt iudex ordinarius omnium epiſcoporum ſue Prouincie & epiſcopi eidem ſubiecti ſunt lege metropolitana, c. pastoralis, vbi hoc no. Abb. nu. 2. de off. ord. ergo eodem modo erit iudex Vicarius qui gerit vices Archiepiſcopi, vt per glo. in c. Romana §. officiales, vt non attentent, de offic. ord. in 6.

2 Sed contrarium decedit tex. in dicto §. officiales autem, & ibi Io. And. & alij Canoniſtæ, propter reuerentiam Pontificalis officij, idem Io. An. in cap. licet, de off. Vica. in ſexto, Abbas in cap. ſi quis contra, in prima lectu. & in l. nu. 29. & nu. 34. extra de foro comp. Bertac. de epiſ. par. 7. li. 4. titu. de Vica. epiſco. q. 10. vbi ampliatur nume. 8. etiam in delegato ſequitur Rebuf. in practi. benef. titu. forma Vica. archie. numero 164. Fran. Marc. q. 483. nume. 2. par. 1. pulchre, Iaſ. l. ſed ſi hac. §. Prætor, in ſi. ff. de in ius voc. Dicens quod Vicarius non exercet iuriſdictionem in perſonas Illuſtres ſicut epiſcopus, poſt Rom. l. ſi vero §. de viro, 4. fall. ff. ſol. ma. & Vicarium Archiepiſcopi nullam exercere iuriſdictionem in epiſcopos ſuffraganeos firmat Cucc. Inſti. iur. can. de vic. epiſco. nu. 123.

3 Declaratur, quando Archiepiſcopus eſſet præſens in prouincia vel circa illam, non autem ſi abſens: tunc enim vicarius Archiepiſcopi habet iuriſdictionem in illos in quos etiam poteſt interditi, ſuſpenſionis vel excommunicationis proferre ſententiam, dicto §. officiales, & ibi Canoniſtæ, Abb. Bertac. Rebuf. & Marc. in locis præcitatis, glo. in §. Archiepiſcopi in verſi. ſuffraganeos, Inſti. iur. cano.

Lancellott. de epiſ. & ſum. Pon. Foller. pract. cri. cano. 1. par. moral. nume. 123. & pro Vicario Archiepiſcopi Aquileienſis reſpondit Picard. inter conſ. Menoc. 52. nume. 187. volum. 1. Cucc. Inſti. iur. cano. de confec. epiſc. numero. 6. lib. 4. vbi declarat, quando epiſcopus ſuffraganeus nondum eſſet confecratus, quia tunc in illum poterit exercere cenſuras etiam Archiepiſcopo præſente, & iterum in titu. de Vic. epiſ. nu. 123. Rebuf. in rep. c. poſtulati. extra, de cler. excom. mi. nu. 341. tomo. 4. Quibus addo optimum ſimile de ſenatoribus, qui præſente Principe non poſſunt condere ſtatuta niſi à Principe confirmantur Bal. in l. humanum, numero ſecundo C. de leg. cum ſimilibus alijs adductis per Aufreſ. ad Tolor. decif. 48. & in Regno, capitulo, honorem, titulo de magiſt. & Inſt. vbi Federicus Imperator edixit, Inſtitutiariis regionum ſilere debere quouſque in eodem loco Magiſter Inſtitutiarij vna cum iudicibus ſuis curiam Regiam tenuerit vt pote minori lumine per luminare maius ſuperueniens obſcuratur qua de re plura ibi ſimilia congeſſit Foller. nume. 3. & 6. & latiore folio Carauit. in cōment. ſuper Rit. magne curiæ Vica. ritu 47. nume. 5. vſque ad finem.

6 Subdeclatur vt procedat in ciuilibus cauſis tantum, de quibus Archiepiſcopi cognoſcunt, vt per Abb. in dicto c. pastoralis, nu. 2.

7 Nō autem in criminalibus, in quibus epiſcopi non poſſunt hodie conueniri, citari aut moneri ſiue ex officio procedatur, ſiue per denunciatio nem vel accusationem, niſi ob cauſam ex qua venirent deponendi aut priuandi, & tunc etiam a ſolo ſummo Pontifice terminandam, capitulo ſecundo, de tranſlat. epiſ. Abb. in d. c. pastoralis, nu. 2. cum quo eſt communis opinio ſecundum Anan. in c. excommunicamus, el. 1. §. volumus, num. 5.

de hæret. Clar. in prac. cri. §. fi. q. 37. Concil. Trident. c. 6. sess. 13. & c. 8. & sess. 24. c. 2. in decreto, de reformat.

Secundo declaratur, valere sententiam Vicarij Archiepiscopi suffraganeos excommunicantis, suspendentis, & interdicentis, Foller. prac. cri. cano. 1. par. moral. nu. 123. post gl. in c. 1. ver. attento, de off. ord. in 6. quæ subdit Vicarium tunc esse puniendum, firmat Bertac. trac. de epis. par. 7. lib. 4. post Canonist. d. §. officiales, Cucc. d. titu. de Vic. epis. nu. 124. qui tamen sub dubio loquitur, & Arch. & Io. Monac. in d. §. officiales, citat in diuersam sententiam.

S V M M A R I V M.

- 1 Archiepiscopus, vel eius vicarius non habet iurisdictionem in vicariis suffraganeorum.
- 2 Archiepiscopi cognoscunt causas civiles suffraganeorum suorum.
- 3 Archiepiscopi, vel eius Vicarij, non possunt punire vicarios, & officiales suffraganeorum suorum, nisi prout punire potest alios subditos episcopis, & num. seq.
- 4 Subditi suffraganeorum episcoporum, non conueniuntur coram Archiepiscopo, nec ab eo puniuntur nisi in quibusdam.
- 5 Vicarius vel officialis episcopi quando aliquid faceret, ut priuatus, non punitur ab Archiepiscopo, secus si peccat vel in ijs qua sunt iurisdictionis.
- 6 Archiepiscopus excommunicare potest Vicarium episcopi suffraganei ex causa.
- 7 Et consuetudine speciali.

QVAESTIO LIX.

Potest etiam in dubium reuocari, an Archiepiscopus, vel eius officialis habeat iurisdictionem in Vi-

carios officiales episcoporum suffraganeorum eadem ratione, quod Archiepiscopus dicatur ordinarius iudex omnium episcoporum suæ provincie illis subditorum lege Metropolitana, ut ex Abb. in c. pastoralis, nu. 2. extra de off. ord. & alijs scriptis fuit, supra proxima q. precedenti, & per consequens etiam eius Vicarius qui facit idem tribunal cum ipso, ut in hac specie considerat Archid. in c. Romana §. nec etiam, vbi Innoc. in fine, de foro compet. lib. 6.

Sed quod non habeat iurisdictionem, in Vicarios, sicut etiam non habet in subditos suffraganeorum probat tex. in d. c. Romana §. nec etiam, & §. fi. vbi Innoc. tradit in fi. & Archid. cum alijs Canonist. de foro compet. lib. 6. gl. in c. 1. in ver. rationalis, vbi etiam Archid. in princ. Gemin. nu. 6. de off. Vic. eo. lib. 6. c. pastoralis, vbi Abb. & alij, extra de offic. ord.

Et ideo non poterit Archiepiscopus in illos ecclesiasticam exercere censuram, eo quia vocati querelanti bus coram eo respondere recusent, d. c. Romana §. fi. & ibi Doct. & in d. cap. 1. vbi Archid. in princ. & Gemin. numero 6.

Nec dicatur quod habeat iurisdictionem in episcopos, quorum idem est cum Vicariis auditorium, tum quia iurisdictione Archiepiscoporum, cessat in episcopos hodie in causis criminalibus. Cum non possint episcopi citari aut moneri sine officio procedatur sine per inquisitionem seu denunciationem, vel accusationem nisi ob causam ob qua venient deponendi, aut priuandi, secundum Concil. Trid. c. 6. sess. 13. & huiusmodi causa, à solo Papa terminantur, c. 2. de translat. epif. Abb. in d. c. pastoralis, num. secundo, & est communis opinio, ut refert Clar. in prac. cri. §. hinc q. 37. vers. vlt. etius quæro Concil. Tridenti. cap. 8. sess. 13.

&

& c. 6. sess. 24. in decreto, de reformat.

Et ideo procederet argumentum tantummodo in civilibus causis episcoporum, de quibus Archiepiscopi cognoscunt, ut per Abb. in d. c. pastoralis, nu. 2. Non autem in criminalibus, ut supra dictum fuit, in q. proxima precedenti. Tum etiam quia verum est illud argumentum vbi peccaret Vicarius in ijs quæ sunt iurisdictionis non si tanquam priuatus aliquid faceret, vel possideret, quia tunc Archiepiscopus non potest illum punire, nisi prout punire potest alios subditos episcopis, ut declarat, glos. in d. c. 1. in ver. rationali, de off. vic. in 6. ex not. in dicto c. pastoralis, de offic. ord. & probare videntur Innoc. & Archid. in dicto c. Romana, §. fin. de foro compet. lib. 6. Et ideo sicut illi subditi non puniuntur, nec conueniuntur coram Archiepiscopo nisi in casibus, de quibus glos. in dicto cap. pastoralis, in ver. exceptis, & ibi Canonistæ, ita nec conueniri nec puniri possunt Vicarij episcoporum. Atque ita secundum prædicta, declaratur conclusio supra firmata, ut vera sit quando Vicarius, vel officialis episcopi, aliquid faceret, vel possideret, ut priuatus, vel si delinqueret, ut priuatus, quia tunc Archiepiscopus non est iudex competens illius nisi in casibus. In quibus est competens aliorum episcopis subditorum: Non autem, quando Vicarius peccaret in ijs quæ sunt iurisdictionis, quia tunc Archiepiscopus potest illum punire, & in eundem ecclesiasticam exercere censuram, d. c. 1. vbi glo. in ver. ex rationali, & ibi Archid. & alij superiores relati.

Secundo declaratur, nisi causa rationalis adsit, quia tunc Archiepiscopus, potest excommunicare Vicarium, vel officialem episcopi suffraganei, tex. in d. c. 1. cum gl. in ver. rationali vbi etiam Canonistæ, &

tradit Archid. in c. 1. in ver. iurisdictione, de off. ord. lib. 6. Causas autem rationabiles excommunicandi Vicarium recenset glos. in dicto c. 1. & ibi Archid. in princ. & in fine, & Gemin. numero 6. in princ. videlicet quando Vicarius impedit causam appellationis delata ad Archiepiscopum, vel si deliquit circa officium commissum si peccaret in ijs quæ sunt iurisdictionis, si vteretur iurisdictione episcopi sui excommunicati, si non seruat sedis apostolicæ priuilegia, & sit criminofus, & incorrigibilis, & idem Archid. in d. c. 1. in princ. de off. ord. in 6. cum alijs superrelatis.

7 Tertio declaratur, nisi specialis adsit consuetudo. d. c. Romana, in prin. vbi Doct. de off. ord. in 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Prauentio locum habet in causis subditorum Prælati episcopo subiectis, inter Vicarium episcopi, & ipsos Prælatos, nisi obstat consuetudo.

QVAESTIO LX.

Videndum de subiectis Prælatorum, qui episcopo subditi sunt: Nunquid Vicarius episcopi habeat in illos iurisdictionem? & habere tam in civilibus, quàm in criminalibus iurisdictionem, ita ut sit locus præuentioni inter Prælatos, & Vicarium episcopi tradit Io. And. in c. tua nobis, col. 2. extra de off. Vic. firmat Abb. in c. cum ab ecclesiarum, num. 9. extra de offic. ord. Vbi declarat nisi aliud iuadeat consuetudo.

S V M M A R I V M.

- 1 Plures Vicarij si fuerint ab episcopo deputati simpliciter, an vnus sine alio

K 2 pro-

- procedere possit separatim diuersa referuntur Doctorum sententia, nume. 1. 2. cum seq.
- 3 Communis quod quilibet possit procedere separatim.
Ampliat, nu. 4.
Contra, nu. 6.
Auctor sequitur communem, num. 12. cum seq.
Ampliat, nu. 16. & 17.
Declaratur, nu. 18. & 20. 21. 22. 23. & sequae ad 34.
- 5 Delegatus ad vniuersitatem causarum equiparatur ordinario.
Contra, nu. 9.
Differt tamen in multis ab ordinario, num. 10.
- 7 Inquisitores heretice prauitatis deputari in aliqua prouincia, vel Ciuitate, vel castro, dicuntur delegati ad vniuersitatem causarum.
Contra, nu. 13.
- 8 Ordinarius habet iurisdictionem iure proprio, delegatus, alieno.
- 11 Argumentum ab equiparatis non procedit nisi quando executio est vniuersalis, & per modum regulae.
- 12 Et si equiparatio in materia de qua agitur.
- 14 Delegatus ad vniuersitatem causarum dicitur, qui est constitutus ad vniuersas causas alicuius loci.
- 15 Delegatus ad certum genus causarum dicitur, qui est constitutus, ad omnes causas puta mutui, vel ad quasdam causas in genere distinctas.
- 19 Vicarij episcoporum sunt iudices ordinarij.
- 31 Delegati ad certum genus causarum sunt simplices delegati.

QVAESTIO LXI.

Quid autem si plures vicarij fuerint ab episcopo constituti simpliciter, secundum ea quae scripsi supra, li. 1. q. 50. An vnusquisque illorum habeat iurisdictionem in soli

dum, & exercitium ita, vt vnus sine alio procedere possit separatim. gl. in c. prudentiam, in ver. teneatur, extra de of. & potest. iud. deleg. tenet quod vnus ex ordinarijs possit altero absente exercere iurisdictionem. Sed Host. relatus ibi per Abb. nume. 10. sentit quod omnes simul debent conuenire nisi lex vel consuetudo seu Princeps, qui dedit iurisdictionem illam in solidum ei dedisset Gemin. in c. si duo, de procur. in 6. refert illum Fran. Marc. q. Delphin. 617. in fi.

2 Sed contrariam sententiam, quod quilibet tanquam in solidum habes exercitium iurisdictionis possit, procedere separatim in specie Vicariorum episcoporum, tenet Bar. in l. r. nu. 7. & Bal. ibi. ff. de off. conf. Ancha. in c. licet, num. 3. Gemi. nu. 13. Fran. col. 2. vers. sed quid si duo sunt constituti, de offi. vic. in 6. Abb. & Felyn. in c. prudentiam, ille, num. 11. iste, num. 1. Imo, nu. 14. extra de off. deleg. Pauin. de pot. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 9. Io. de Selua, in tract. de benef. par. 2. q. 14. num. 11. Rebus. in prac. benef. titu. forma vic. nu. 203. & in tract. nominat. q. 14. numero 62. Fran. Marc. q. Delph. 997. in princ. Vant. de null. sent. ex defect. iurisd. ord. nu. 176. Et generaliter in quibuscunque ordinarijs simpliciter creatis quod habeant iurisdictionem, & exercitium iurisdictionis in solidum, ita quod separatim quilibet sine alio procedere possit firmat gl. in l. vni. in ver. si vni, circa ca. medium, vbi Bar. nume. 1. 2. & 3. Alexan. nume. 7. Ias. num. 4. in fine. ff. de re iud. Ias. in l. duo iudices, numero 12. ff. eod. glof. in cap. vt officium, in prin. in ver. separatim, de heret. in sexto, Abb. Fel. & alij, in dicto capitu. prudentiam, in princip. Tanc. dicto titu. null. sentent. ex def. iurisd. ord. iud. numero 176. Roma. consilio 242. numero primo, Maran. de ord. iud. quarta parte, in 5. dist.

dist. princ. numero 31. Capra, reg. & conclus. 27. nume. 1. vique ad 5. Lancelot. in §. item mandari, Inst. iur. can. no. de iud. Rim. iun. rub. numero 92. ff. de offic. eius, Carauit. qui de Auditoribus loquitur in coment. super Ritibus mag. cur. Vica. Ritu 53. numero 2. & hanc opinionem dicit communio-riorem atque verio-riem Abb. in dicto c. prudentiam, nume. 10. in fine. Rim. in dicta rub. nume. 92. Pro qua adducitur tex. in l. 1. ff. de offi. conf. Vbi ex duobus consulibus separatim quilibet manumittere potest, & in l. Imperator. ff. ad municip. Vbi vnus magistratum qui nominatus est, potest conueniri quemadmodum fidei iutor, & in l. tutores, l. decreto. ff. de administ. tut. l. si. C. de auct. praest. Vbi pluribus tutoribus simpliciter datis quilibet in solidum videtur data potestas, & quamuis supra dictae leges loquantur de iurisdictione voluntaria idem tamen intelligunt de iurisdictione contentiosa, Ias. in d. l. si vni, nume. 4. in fine, Alex. nume. 5. Vant. in dicto titu. de null. ex def. iurisd. ord. nume. 177. & de tutoribus ad Vicarios episcoporum nonnumquam arguuntur Rebus. in practi. benef. titu. de Vic. episc. nume. 26. sexto citatur tex. in l. 1. §. si plures, & ibi late Barto. ff. de exercit. Vbi pluribus institutoribus seu magistris prepositis quilibet potest in solidum conueniri.

Vltimo preter scribentes potest adduci tex. in c. si duo. §. sane, cum glo. in ver. non in solidum, de procur. in sexto. Vbi licet ex procuratoribus constitutis sine adiectione solidi, vnus sine altero admitti non possit tamen in negocijs spiritualibus specialiter obseruatur vt si plures procuratores fuerint non in solidum deputati, praeualeat idoneus ac si in solidum esset electus, ex quo fit quod in spiritualibus procuratoribus constitutis non in solidum ex gratia idem seruatur quod in illis in solidum constitutis, sed Vi-

castus episcopi in spiritualibus dicitur etiam procurator episcopi, in c. petitio vbi Abb. extra de procurat. ergo etiam in ipso locum habebit officio d. §. sane, vt absque adiectione clausulae, in solidum, sit constitutus & consequenter sine alio procedere possit.

Non obstant glo. & Host. superius in contrarium relati. quia praeter iam dicta ex quibus remanent consuetudines tamen saluatur glo. per Abb. in d. c. prudentiam, nume. 11. Vbi causa cepta foret coram vno ex ordinarijs, quia postea non poterit coram alijs promoueri & finiri nisi primo impedito, quod voluit etiam Ias. in d. l. si vni, nume. 5. in fine, Vant. dicto titu. de null. ex def. iurisd. ord. nume. 177. & de Vicario episcopi Barto. in d. l. vnica, nume. 7. ff. de off. conf. quem reasumit Abb. in dicto c. prudentiam, nume. 11. secus si non esset incepta causa, quia tunc quilibet eorum poterit separatim procedere tanquam in solidum singulis iurisdictionis exercitio concessio.

4 Ampliatur primo vt locum habeat etiam in delegatis ab episcopo ad vniuersitatem causarum & consequenter in foraneis Vicarijs episcopi secus dum Abb. in c. si quis contra clericum col. 20. nume. 35. extra de foro comper. Abb. & Felin. in dicto c. causam, el primo, ille nume. 7. iste nume. 8. Natta ad Alexan. consi. 12. nume. 3. in 6.

Nam isti delegati ad vniuersitatem causarum simpliciter constituti habent iurisdictionem & eius exercitium tanquam ordinarij in solidum, ita quod vnus absque alio separatim procedere potest, glo. in d. l. si vni, & ibi Barto. nume. 3. Alex. & Ias. nume. 6. Barto. in repe. d. l. si plures, col. 2. ff. de exerc. Bal. in l. si. C. de auct. praest. Felin. in dicto c. causam, el primo, nume. 8. circa medium, super glo. in ver. vnus, & ibi Dec. nume. 9. Maran. de ord. iud. in 4. par. 5. distin. princ. nume. 31. in fine,

Vant. de null. & def. iurisd. num. 178. Rim. iun. in rub. nu. 96. ff. de off. eius. post Calefar. nu. 33. & hæc est communis opinio, vt testantur Alexan. Ias. Dec. Maran. Vant. & Capr. 2. locis iam relatis.

Adducitur pro hac communi sententia tex. in d. l. 1. §. si plures. ff. de exercit. Vbi pluribus magistris constitutis seu exercitoribus ad vniuersalem administrationem, in dubio quilibet censetur in solidum constitutus, & quilibet potest administrare separatim. Ergo huiusmodi exemplo idem dicendum erit in pluribus delegatis ad vniuersitatem causarum, vt quilibet possit procedere separatim tamquam in solidum constitutus.

Secundo mouentur Doctores hac ratione, scilicet; delegatus ad vniuersitatem causarum equiparatur ordinario, glo. in dicto c. cum causam, in ver. delegatus, extra de appell. in c. statutum. §. in super, in ver. moderatus, de rescrip. Vbi vocat istos Ordinarios glos. vltima in l. a iudice, ubi Ias. nu. 8. vers. 2. fallit. C. de iud. Bald. in l. si vt proponis. l. 1. col. 2. C. quomodo & quando iud. Bar. in l. more col. 2. ff. de iur. om. iud. Abb. in c. cū Bextoldus, col. 1. vers. ego ad hoc alle go, de re iud. Imo. in c. sciscitatus, in fine, de rescri. Fel. in c. causam, el. 1. in glo. in ver. vtrius. nu. 8. extra de off. de leg. Vant. de tit. de null. sent. & de fact. iurisd. nu. 178. & tit. coram quo nullitas, nu. 17. Menoc. de arb. iud. l. 1. q. 67. nu. 3. ergo sicut pluribus ordinariis simpliciter constitutis quilibet procedere potest separatim tamquam in solidum constitutis vt supra dixi, eodem modo delegatus ad vniuersitatem causarum, sed contrariā sententiā in hac ampliatione & quod isti delegati ad vniuersitatem causarum seu foranei Vicarii episcoporum simpliciter constituti habeant singuli exercitium iurisdictionis, pro parte, non in solidum & quod vnus sine

alio non possit procedere separatim tenuerunt Imola in c. 1. de off. deleg. quem refert & sequitur Ias. in dicta l. si vni, nu. 8. Abb. in dicto c. causam, el. 1. nu. 7. Bened. de Vad. in add. ad Fel. in dicto c. causam, super glo. in ver. vnus, in litera, C. dicens opinionem Abb. sibi videri veriore Capra in regu. 27. numero 23. cum sequen.

Mouentur isti ad hoc dicendum primo ex tex. in c. vt officium, iuncta gl. in ver. separatim, de heret. 1. 6. Vbi inquisitores hereticæ prauitatis, qui deputati in aliqua prouincia, vel Ciuitate vel castro dicuntur delegati ad vniuersitatem causarum secundū Abb. in dicto c. causam, nu. 7. Alex. & Ias. in d. l. si vni, iste nu. 8. ille num. 6. Dec. in c. causam, de app. Alc. in rub. nu. 21. de off. ord. Menoch. de arb. iud. lib. 1. q. 54. nu. 41. speciali fauore fidei procedere possunt separatim, ergo regula est, vt debeant simul delegati ad vniuersitatem causarum conuenire arguendo à speciali.

Tertio loco dicunt isti, quod ratio quare vnus ex ordinariis potest à principio tanquam in solidum constitutus procedere separatim, vt dixi supra in principio huius q. non aut vnus ex pluribus delegatis ad vnā causam, d. l. duo, ff. de re iud. d. c. prudentiam, vbi Doct. extra de off. dele. & paulo infra dicam, illa est, quia ordinarius dicitur habere iurisdictionem iure proprio, sed delegati hēnt illam iure alieno, l. 1. §. qui mandatā, vbi Doct. & l. si Pretor, ff. de off. eius, l. more, ff. de iurisd. omn. in. sed ista ratio militat etiam in delegatis ad vniuersitatem causarum, vt ipsi volunt merito eadē adesse debet dispositio, c. translato, extra de const. l. illud, ff. ad leg. Aquil. cum simil.

Non obstat modo, quæ superius pro parte affirmatiua scripta sunt. Et primo non obstat text. in dicta l. prima, §. si plures, quia vt inquit Abb.

Abb. in dicto cap. causam, nume. 7. loquitur de alia materia quam delegatorum, firmat Ias. in d. l. si vni, nu. 8. Nā tex. in dicto §. si plures, loquitur de exercitoribus quorum officium est auctoritate & utilitate priuatum, vt per eundem Abb. in dicto cap. prudentiam, nume. 10. Et ideo de vno ad aliud ita diuersum non est arguendum. l. naturaliter. §. nihil commune. ff. de acquir. poss. l. Papinianus exuli. ff. de minor. Secundo respondit Dec. in dicto cap. causam, nume. 9. quod ille text. loquitur de habentibus potestatem ordinariam, de mente Bart. ibi, & ideo cessat argumentum ad casum nostrum. Minus obstat si dicatur Delegatum ad Vniuersitatem causarum equiparari ordinario, & esse ad instar ordinarii per auctoritates superius adductas, quia contrarium tenent Abb. in cap. relatum, nu. 7. extra de offic. delega. 9. Alexan. in l. more, nume. 26. vbi Dec. nume. 42. ff. de iurisd. omn. iudi. & in dicto c. cum causam, in fine, de app. Ias. in d. l. si vni, num. 8. & seq. ff. de re iud. Vel saltem negari non potest quin delegatus ad vniuersitatem causarum in multis differat ab ordinario, vt quamplurimis exemplis ostēdit Ias. in dicta l. si vni, nume. 8. & 9. & alij Doctores superius relati. Et in specie delegatorum ad vniuersitatem causarum episcopi siue Foraneorum Vicariorum, ponit differentiam Abb. in c. relatum, nu. 8. extra de off. dele. Bart. in l. 1. in fin. ff. quis & a quo per tex. in c. Romana, de app. in 6. c. 2. vbi Archid. de confuet. in 6. Alex. consil. 82. nu. 3. vbi Natt. in apost. ver. 3. volu. 3. & dixi etiam supra. Et ideo non procedit argumentum ab equiparatis, quia exequutio non est vniuersalis, & per modum regulæ, prout requiritur ad hoc, vt dispositum in vno ex equiparatis locum habeat in alio secundum Dec. in c. translato, nu. 3. extra de const. & communiter Doct.

in l. 1. ff. de lega. 1. Tertio ista equiparatio delegati ad vniuersitatem causarum, & ordinarii non reperitur specialiter facta in exercitio iurisdictionis in solidum de quo est questio nostra, sed Doctores, qui supra dixerunt istos delegatos posse separatim procedere tanquam habentes in solidum exercitium iurisdictionis adduxerunt pro ratione argumentum ab equiparatis non specialiter in materia ista, de qua agimus, sed in aliis, vt est vide re supra in locis præallegatis, quo casu non procedit argumentum, quia equiparatio debet esse in materia, 12 de qua agitur, non in alia ad hoc, vt ualeat huiusmodi argumentum, Dec. in d. c. translato, nu. 3. extra de const. Atque ita videmus opinionem communem nullo loco esse munitā quin expugnari possit & confutari. Verū tamen nefas esset ab ipsa recedere propter auctoritatem tantorum Patrum in locis superius relatis.

Et adducta supra in contrariā partem tolli posse videntur hoc modo. Et primo ultra responsiones quas Felin. adfert in d. c. causā, nu. 8. & Dec. nu. 10. ad finem, ad tex. in d. c. ut officium, iuncta glo. in ver. separatim in quo sumunt argumentum a speciali fauore fidei quod inquisitores hereticæ prauitatis tanquam delegati ad vniuersitatem causarum habeant exercitium iurisdictionis in solidum, ita quod vnus sine alio procedere potest. Respondeo præter Doctores negando huiusmodi inquisitores esse delegatos ad vniuersitatem causarum, quia sunt potius delegati ad certum genus causarum non autem ad vniuersitatem, & hoc probatur. Nam delegatus ad Vniuersitatem causarum ille dicitur, qui est constitutus ad vniuersas causas alicuius loci, secundum Bart. in l. prima, in fine. ff. quis & a quo. Alexand. consil. 12. numero 3. in sexto, Ias. in l. a iudice, numero 8. C. de iudic. cum

alijs supra adductis, quæst. 3. lib. primo. Et ista vniuersitas delegati comprehendere potest tanquam vnum totum multa corpora, vt in l. hereditas ff. de verb. sig. l. peculium, la quarta ff. de pecul. l. quod dicitur ff. de impens. in reb. dota. fac. Docto. in rub. ff. sol. matr. & tradit Alexan. in l. prima, numero septimo ff. de offic. eius.

15 Sed delegatus ad certum genus causarum est ille, qui est constitutus ad omnes causas, puta mutui vel ad quasdam causas in genere distinctas secundum Castres. in l. a Iudice nume. 3. vbi Salic. col. 2. in fi. versicu. quæro ad declarationem, C. de iud. Franc. in ca. cum causam col. fi. de appellat. Barto. in l. more, nume. 14. ff. de iurisd. om. iu. Alexan. in l. i. numero 76. & 78. vbi ponit horum delegatorum differentias ff. de off. eius.

Cum igitur inquisitores hereticæ prauitatis & sic causas in genere distinctas, non autem vniuersas causas alias diuersas comprehendentes vt habent illi qui delegati sunt ad vniuersitatem causarum alicuius loci, vt patet ex iuribus superius adductis, merito dicuntur delegati potius ad certum genus causarum quam ad vniuersitatem, & hanc opinionem tenuerunt Gemin. in capi. ne aliquid, & in dicto capitu. per hoc, de hereti. in 6. Caccialup. in l. more q. 19. ff. de iur. om. iud. Et ideo videmus illos accedere ad naturam simplicis delegati quemadmodum delegati ad certum genus.

Vltimo non obstat ratio superius allegata, quod ideo delegatus ad vniuersitatem causarum non possit procedere separatim tanquam non habens in solidum exercitium iurisdictionis, quia iurisdictionem habet iure alieno sicut simplex delegatus non iure proprio sicut ordinarius: Nam responderetur negando istam esse ueram rationem, sed quod ea est, quia delegata vniuersitate causarum

pluribus censetur commissum in solidum exercitium iurisdictionis per iura superius allegata, & hanc responsionem dat Felin. in dicto capitu. causam, numero octauo, ad finem, extra de offi. delega. Atque ita constat ampliationem supradictam remanere in robore suo.

16 Secundo ampliatur vt isti Vicarij habeant iurisdictionem & exercitium iurisdictionis, in solidum tam voluntariam quam contentiosam, vt in ordinarijs tradit glo. in dicta l. si vni, vbi Alex. nume. 5. Ias. nume. 4. & in Vicarijs Vant. de null. titu. de null. sent. ex defec. iurisd. numero 117. & hæc est communis opinio, vt testatur Alexan. & Ias. in locis adductis, quid quid dixerit in contrarium Io. And. in add. ad Specul. titu. de sent. prolat. §. sequitur, versicu. quid si duo, cuius sententiam impugnant Alex. in d. l. si vni, nu. 5.

17 Tertio ampliatur siue sint constituti in spiritualibus, siue in temporalibus, glo. in dicto c. prudentiam, extra de offi. deleg. & est communis opinio teste Capra, dicta reg. 27. nume. quarto, post Ioan. And. & alios in dicto c. prudentiam.

18 Declaratur supradicta conclusio vt procedat quando iurisdicchio siue potestas, concessa fuit vicarijs vt singulis, secus si vt vniuersis ac simul & complexiue, sicut fit cum verba delegationis vel rescripti seu compromissi vel statuti reperiantur directa vniuersitati seu dignitati Vicariorum, seu pluribus tanquam vniuersis, non autem simpliciter, Franc. in dicto c. licet, columna secunda, versu. sed quid si duo, post Anchar. numero decimoterio Gemin. numero decimoterio, Vanti. dicto titu. de null. ex def. iur. ord. numero 175. & 176. in fine. Nam tunc vnus sine alio procedere non potest. sic in pluribus ordinarijs declarat Barto. in dicta l. si vni, numero primo, Alexan. numero septimo, Ias. numero quarto

quarto, Fel. in dicto c. causam, numero octauo, ad finem, Pauin. de pot. capit. fede vac. 2. par. prin. q. 10. numero nono. Vant. dicto titu. de null. ex defec. iurisd. ord. numero 175. & sequen. & Capra d. regu. 27. numero quinto. Et ideo idem dicendum est de Vicarijs episcoporum, tum quia ordinarij sunt capitulo, Romana, vbi Innocen. de appell. in sexto, glo. in c. 2. in uer. ordinariam, & ibi Host. in summa, numero secundo, de offi. Vica. in sexto. Archidi. in capitulo secundo, de consuetu. lib. sexto, Abb. in capitulo, de cernimus, numero 12. de iud. Alexan. in rub. nume. 17. ff. de offi. eius, & est communis opinio vt restantur Docto. in dicta rub. Couar. lib. tertio var. resolu. c. 20. nume. 4.

Tum etiam quia conclusionem supra firmatam in ordinarijs deduximus etiam in specie Vicariorum episcoporum, & Barto. in dicta l. prima numero septimo & ibi Bald. ff. de offi. cons. Abb. & Felin. in dicto c. prudentiam, ille numero 11. iste numero primo, & Vant. in loco præallegato, numero 176. ergo etiam exceptio seu limitatio conclusionis ordinariorum militare debet in ipsis Vicarijs cum eadem ratio vigeat. l. illud. ff. ad l. Aquil. c. tranflato, vbi Dec. nume. 3. extra de cons.

Secundo declaratur nisi vnus ex vicarijs solus cepisset de causa cognoscere, quia tunc coram alio pars non debet prosequi causam, cum sit locus præuentioni. Barto. in dicta l. prima numero septimo, & ibi Bald. ff. de off. consul. Abb. in dicto cap. prudentiam numero 11. Imola numero 14. Anchar. in dicto cap. licet, numero tertio, Gemin. nume. 13. Franc. dicta columna secunda versu. sed quid si duo, post Lupum ibi citatum, Lancellot. insti. iur. cano. titu. de iud. §. porro & idem Franc. in capitulo, cum plures, in tertio nota. de officio delega. in sexto Ioan. de Selua tracta. de benef. parte

secunda, q. 14. numero vndecimo, Franci. Marc. q. Delph. 997. numero primo Rebuf. tract. nominat. quæst. decima quarta, numero 62. Vant. dicto titu. de null. ex def. iurisd. numero 176. & ideo quilibet procedere non potest, probat admodum rex. in dicto capitulo, cum plures, de officio delega. in sexto. Vbi pluribus in solidum delegatis quilibet procedere potest, nisi vnus inchoauerit.

21 Subdeclaratur nisi primus vicarius esset iusta de causa impeditus, quia tunc causa potest coram alio promoveri & si coram illo cæpta sit, Barto. Bal. Abb. Anchar. Gemin. Imola Fran. Rebuff. & alij proxime citati in locis adductis per textu in dicta l. si uni. ff. de re iudica. ubi Ias. numero quinto.

Tertio declaratur nisi ab initio tales Iudices causam aliquam in simul cognoscere cepissent. Quia tunc etiam in solidum deputati debent in simul eandem terminare, non autem separatim, glo. in dicta l. si uni ubi, Barto. in princ. Alex. nume. 17. Ias. nume. 5. glo. in capitu. cum plures, in versu. uno eorum, de officio delega. in sexto Rom. cons. 92. in princ. Vant. dicto titu. de null. ex def. iurisd. Capra dicta reg. 27. numero septimo, Ramin. iun. in dicta rub. numero 94. ff. de officio eius. Et quamuis isti specialiter non loquantur de Vicarijs, cum tamen de ordinarijs faciant mentionem, illi comprehenduntur, ut superius dictum est.

23 Extende huiusmodi declarationem etiam si vnus istorum iurat sibi de causa non liquere.

Nam adhuc alter non potest ferre sententiam, tex. est in dicta l. si uni à contrario sensu, ubi numero 17. Alexan. post Imol. firmat ita in ordinarijs & delegatis ad vniuersitatem causarum.

Subdeclaratur, nisi ferenda esset sententia pro causa fauorabili, puta libe-

libertate, testamento, vel pro reo, quia tunc iurante altero sibi de causa non liquere, potest alter ferre sententiam, Bart. in d. l. si vni, num. 2. Ias. numero quinto, Felin. in dicto cap. prudentiam, numero nono, extra eod. Rim. in dicta rub. nume. 94. ff. de offic. eius.

Secundo subdeclaratur, nisi vnus istorum esset impeditus, quia tunc per alterum poterit sententia expediri, probatur in l. ff. de offic. conf. Vbi vno ex consilibus impedito, alter qui non poterat manumittere non prohibetur propter alterius impedimentum, & in cap. cum plures, de offic. deleg. in sexto. Vbi propter impedimentum vnus ex delegatis infolidum constitutis alter negocium expedire potest, qui alioquin circumscripto impedimento non poterat, ex quo illud inchoauerat, firmat Alexan. in dicta l. si vni, numero 17. Vat. dicto tit. de null. ex defec. iurisd. numero 180. Capra, dicta regu. 27. numero 7.

Idem erit si alter procedere nolle, aut malitiose se occultaret: Quia tunc alter procedere poterit, qui alioquin non poterat secundum text. in dicto cap. cum plures, cum gl. in ver. recusaret, vbi Doct. Lancelor. in dicto § item mandari, & in §. porro, Infti. iur. can. de iud.

Tertio subdeclaratur, vbi esset sententia diffinitiva, vel habens vim diffinitiuam, quia tunc si omnes ceperint simul cognoscere debet infimul omnes iudicare, secus si esset mera interlocutoria, Bar. in dicta l. si vni, numero quarto, Ias. nume. vndecimo. Ea ratione fortasse, quia per meram interlocutoriam non finitur iurisdictionis, nec eius officium, secundum Bar. & Ias. in locis praecitatis. Quemadmodum per diffinitiuam, vel habentem vim diffinitiuam, l. iudex posteaquam. l. quod iussit, cum materia, ff. de re iud. Quando autem per aliquem

actum iurisdictionis iudicium ordinarium, vel delegatorum ad vniuersitatem causarum finitur, tunc ipsi non possunt illam separatim exercere, secundum Abb. in dicto cap. prudentiam, nu. 14.

Quarto subdeclaratur, quod licet omnes debeant infimul eandem causam terminare, tamen si isto casu vnus solus ferret sententiam illa non reputaretur nulla ex defectu potestatis, cum sibi competat infolidum, Rota decisio. 2. nume. 8. ritu. de arbit. in antiq. Vant. de null. ex defec. iurisd. ord. nu. 177. in fi.

Quinto principaliter declaratur supradicta conclusio, vt quilibet istorum Vicariorum procedere possit separatim vt deputatorum infolidum. In actibus quibus iurisdictionis eorum vel officium non finitur secus si per actus eorum iurisdictionis finiretur, quia tunc separatim non possunt illam exercere, Abb. in dicto cap. prudentiam, nume. 14. Barto. in dicta l. si vni, nume. 4. Ias. in fine, Capra dicta regu. 27. num. 8. Vbi dat exemplum in meris interlocutorijs, & diffinitiujs, vt supra dixi in tertia sublimitatione.

Quinto fallit, quando statutum, vel consuetudo diceret, quod omnes concorditer iudicarent, quia tunc vnus sine alio procedere non potest Bal. in dicta l. prima, ff. de offic. conf. Felin. in dicto cap. prudentiam, numero primo.

Sexto fallit supradicta conclusio in Vicarijs foraneis episcopi non tamen delegatis ad vniuersitatem causarum, vt superius diximus, sed ad certos, vel speciales actus, qui dicuntur delegati ad certum genus causarum, & Vicarijs speciales, ut superius dictum fuit libro primo, questio. 13. & 22. Nam credo, quod isti simpliciter constituti non habeant infolidum exercitium iurisdictionis sicut alij vicarij foranei, alijs dicti delegati ad vniuersitatem

vniuersitatem causarum, ea ratione, quia isti Vicarij foranei delegati ad certum genus sunt simplices delegati, & idem videatur de istis delegatis, quod de particularibus, Alexan. in dicta l. prima, nume. 76. & 77. cum seq. ff. de offic. eius, & dictum fuit sup. in hac q. in primo responso ad contraria adducta. Sed delegatis simpliciter datis vnus sine alio procedere non potest, cum non habeant exercitium iurisdictionis infolidum, cap. causam matrimonij, vbi Doct. c. prudentiam, § primo, extra de offic. deleg. vbi Abb. nume. 13. Felin. nume. 8. cap. vno delegatorum, extra eodem Bart. in l. prima, § si plures, ff. de exercit. & in dicta l. si vni, num. 3. Ias. nume. 7. Alciat. nume. 8. Maran. de ord. iud. in 4. par. in 5. distin. princ. nu. 31. Capra, reg. 27. nume. 19. Riminal. in dicta rub. nume. 95. ff. de offic. eius. Ergo eodem modo isti Vicarij foranei, rationem ponit glo. in dicto cap. prudentiam, & ibi Abb. nume. 13. Felin. nume. 8. quia plures delegati ab uno dati super eodem articulo representant personam vnus in vnica iurisdictione, & ideo non possunt separatim procedere. Nisi tamen isti delegati essent cum clausula, vos omnes, vel duo, aut vnus vestrum, quia tunc censetur delegatio cuique facta infolidum, & locus est preoccupatio, cap. cum plures, de offic. deleg. in sexto, cap. prudentiam, in princ. ext. eo. & ibi Doct. & in dicta l. si vni, Maran. in loco praecitato, Capra dicta regu. 27. nume. 20. Idem si adiecta esset clausula, quod si vnus interesse nequeat alter exequatur. Nam constituto, quod collega non possit, aut non sit interesse, alter solus expediet per text. in dicto capit. prudentiam, & ibi Doct. Felin. in capitu. sciscitarus, vers. oportet, de rescript. Rota decisio. 143. & 166. in no. Rom. singul. 13. Capra dicta reg. 27. nume. 25. & est communis opinio, ut testatur Vant. d. ti-

tu. de null. ex defec. iurisd. ordin. numero 180.

Qui subdeclarant non procedere in beneficialibus in quibus etiam non constituto de collegio impedimento, si alius solus procedit, & ex post apparet de alterius impedimento valebit processus.

Reliquas vero declarationes ad hanc fallentiam, & quomodo isti delegati causam infimul terminare debeant, scribunt Doc. in dicta l. si vni, & in dicta rub. de offic. eius, & in dicto cap. causam, & in dicto cap. prudentiam, & per Capram, & Vant. in locis praellegatis, & Carauit. ritu 53.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius principalis episcopi, quis?
- 2 Error communis facit ius.
- 3 Causa delegata Vicario episcopi intelligitur delegata Vicario principali ex pluribus infolidum constitutis.
- 4 Vicarius generalis episcopi praefertur Vicario foraneo.
- 5 Vicarius foraneus dependet a generali sine principali, & illi subditus est. Declaratur, nu. 8.
- 6 Appellatur a sententia Vicarij foranei ad generalem Vicarium.
- 7 Vicarius foraneus non facit idem confessorium cum episcopo, sicut generalis.
- 8 Causatus subest suo causanti.
- 9 Delegatus Principis in causa delegata est maior ordinario.
- 10 Episcopus Duci comparatur, & dicitur Princeps, & nu. 12.
- 11 Episcopus Parmensis Princeps vocatur.
- 12 Vicarij dicuntur Serenissimi. Dux loco Principis est.
- 13 Vicarius vnus generalis alteri eiusdem episcopi non praefertur. Declaratur, nu. 15. 16. 17. cum sequentibus.
- 25 Vicarius foraneus episcopi alteri foraneo non praefertur.

Decla-

Declaratur, nu. seq.

- 15 Vicarius episcopi in spiritualibus præfertur alteri in temporalibus.
 21 Procurator electus a iudice in causis spiritualibus alteri procuratori præfertur.
 27 Foranei Vicarij episcopi delegati dicuntur.
 28 Delegatus nihil representat extra iurisdictionem.

QVAESTIO LXII.

Dubitari etiam solet, quis præferri debeat ex pluribus vicarijs ab episcopo constitutis? Nam Cardin. in clemen. 2. numero quinto, de rescrip. post Zenzel. ibi relatum sensit illum esse principale ex Vicarijs constitutis, extra civitatem in diocesi, ad quem secundum usum communem recursum habetur per maiorem partem, firmat Anchar. col. 1. Imola, nume. 1. ea ratione, quia communis error facit ius. l. Barbarius, ff. de offic. præto. ca. consultationibus, extra de iure patron. Van. de nullit. tit. quib. mod. sent. nul. def. poss. nume. 46. Pauin. de potesta. cap. sede vacan. secunda par. princip. q. 10. nume. 9. in fine.
 3 Vbi dicit, quod causa intelligitur delegata principali licet plures Vicarij sint in solidum constituti. Sed quoniam Card. & alij superius relati loquuntur tantum de vicarijs, extra civitatem constitutis in diocesi, & plures sunt species Vicariorum episcopaliū, vt dixi supra, libro 1. q. 3. Vbi quod alij sunt generales seu principales, & alij sunt foranei. Idcirco plures quoque in proposito sunt considerandi casus.

Primus est, an generalis siue principalis Vicarius præferatur Vicario foraneo. & iste nullam recipit difficultatem, vt probatur in dicta clementina secunda, in principio iuncto ver. in officiali. aut foraneo. Et quia

foraneus Vicarius dependet a generali siue principali, & eidem subditus est, secundum Cardin. ibi, numero vigesimo quarto, & ab eius sententia ad generale appellatur, secundum Archid. in capitulo secundo, in fine, de consuetu. in sexto, Franc. columna penult. in glo. in ver. Auditorium; Cardin. in clem. 2. numero 25. de rescrip. Rota decis. 371. titu. de offic. Vicar. in no. apost. ad Bar. l. prima, §. primo, in ver. & idem auditorium, ff. de appel. & ad Roman. singu. 458. Bal. in cap. dilectis, vbi late Francus, questione secunda, extra de appella. Felin. in cap. si quis contra, nume. 5. vers. sed caue, extra de foro compet. post Marian. ibi citatum, in cap. dilecti, el 3. colum. 12. vers. secundum queritur, an a delegato, & ibi Perus. in d. secunda questione. Nec Vicarius foraneus facit idem concistorium cum episcopo, nec dicitur vna, & eadem persona cum ipso, sicut Vicarius generalis, secundum Card. in dicta clement. 2. nume. 23. & alias superius dictum fuit.

Declaratur iste primus casus, vt non procedat, quando apparet, quod per causas delegatas ab episcopo potestas detracta esset ab ordinaria potestate Vicarij generalis, & concessa foraneo tunc enim generalis vicarius Vicario foraneo non debet præferri in illis causis, vt firmare videtur Cardin. licet obscure, in dicta clement. 2. nume. 24. Quod etiam videtur confirmari posse. Nam ratio, quare suberat foraneus generali ea erat, quia manabat ab ipso generali, & ab eodem erat causatus, tanquam habente eandem personam cum episcopo, vt superius dictum est. Et tanquam causatus suberat causanti, vt voluit Alexan. Ias. & alij in rubrica, in principio, ff. de off. eius. Sed ista ratio cessat, quando episcopus detrahit Vicario generali illam potestatem, quam in foraneum habebat, Abb. in capit.

si quis

si quis contra, numero vigesimo sexto, extra de foro competen. Dec. in cap. vt debitus, numero decimosexto, extra de appell. ergo cessare debet effectus rationis, & sic subiectio foranei. l. adigere, §. quamuis, ff. de iure patro. cap. cum cessante, extra de appellat. & tradit Abb. in dicto capit. si quis contra, numero vigesimo quinto, & vigesimo sexto. Tunc enim non causatur ab ipso Vicario, sed ab episcopo tantum, qui Vicario potestatem detraxit, & ideo non subest in illa causa suo causanti, & per consequens sequitur, quod in illa causa delegata Vicarius foraneus sit maior Vicario generali. Nam sicut delegatus Principis est maior ipso ordinario in causa sibi delegata, vt concludunt Doct. communiter in rubri. ff. de offic. ergo etiam delegatus episcopi, qui Ducibus comparatur, secundum Bal. in l. 5. in principio, ff. de uerborum obligationibus, Ias. in dicta rub. numero. 15. ff. de off. eius, & consequenter Principibus, quia
 12 Dux loco Principis est, Pau. de Cast. consil. 226. volumine secundo, Dec. consil. 191. nume. 1. Immo episcopos vocari Principes scribit Paris. consilio 141. nume. 27. in 4. Pauin. de potest. cap. sede vacan. prælud. 6. numero 15. late Barbat. de præstan. Card. q. 5. parte prima, numero decimotertio, vbi dat exemplum de episcopo Parmen
 13 si, qui vocatur Princeps, & alias episcopos Serenissimos nuncupari scribit idem Barbat. de præstan. Cardin. questione prima, numero vigesimo, per text. in clementi. in plerisque, de electio.

Alter, & secundus est casus, an generalis Vicarius alteri itidem generali præferatur. & in hoc casu concludo alterum alteri non esse præferendum, probatur ista conclusio ex notatis per glo. in dicta clementina secunda, in ver. principalis, de rescriptis.

Vbi si vicarij sunt æque principales censentur uterque delegatus, & in capitulo, quoniam Abb. in ver. substitutum, in finalib. verbis, extra de officio delega. Vbi si sunt plures iudices æqualiter digni, forte dirimitur, quis illorum præferatur, firmat Cardin. in dicta clementina secunda, numero quinto, in fine. Vbi pluribus Vicarijs in diocesi constitutis si non apparet ex coniecturis in causa delegata, de quo delegans intellexerit sentit æquum esse præferendum, sequitur Anchar. columna vigesima prima, Imola, numero nono, & decimo, post Hostien. in summa, de officio leg. §. quibus, vers. quid si impetrauit iudicem, & §. sequen. Pauin. tracta. de potestate capituli, sede vacante, secunda parte princip. questio. 10. nume. 9.

Declaratur hæc conclusio, ut verum sit data paritate Vicariorum. Nam si vnus eorum erit principalis ille erit præferendus secundum glo. in dicta clementina secunda, in uerbo, principalis, vbi Card. numero quinto, in principio, Ancharan. columna prima, Imola, numero decimo octavo, firmat Paul. dicto tractatu de potestate capituli sede vacante, secunda parte princip. questione decima, nume. 9.

Ex quo infertur, quod si vnus sit generalis in spiritualibus alter vero in temporalibus, erit præferendus generalis in spiritualibus, quia principalior est, capitulo, solitæ, extra de maioriore, & obedientia, glo. in capitulo, decernimus, de sententia excommunicationis, in sexto, Doctores in capitulo, nouit, extra de iudicijs, pulchre Boerius in tractatu de auctor. magni consil. numero quadragesimo quarto.

Exte huiusmodi declarationem, vt procedat etiam si ad unum ex istis, vt ad Principalem, recursus haberetur, quia etiam iste esset

esset preferendus secundum Cardi. Ancha. & Imola. in locis superius citatis, Pauli. d. quæstio. nume. 10. & 11. ea ratione quia communis error facit ius, ut superius dixi in prin.

17 Secundo extendit huiusmodi declarationem, ut locum habeat etiam si Vicarij non essent constituti in Ciuitate, sed in sola diocesi, ut superius dixi in princip.

18 Secundo principaliter declaratur data paritate etiam in dignitate, quia si vnus Vicariorum erit dignior, erit quoque preferendus, quia dignior altiori loco sedere debet. cap. episcopus. 93. distinctio. glof. in S. aliam. Institutu. de bonorum. posse. Hostien. in summa post princ. & in cap. quoniam Abbas, in ver. substitutum, in fine, de re iudica.

19 Tertio declaratur ut procedat data etiam paritate in scientia & aptitudine, quia si constabit vnus eorum esse altero magis idoneum, ille preferri debet, Card. in dicta clemen. secunda, numero quinto, post Io. And. in c. quoniam Abbas in glo. secunda, extra de offi. delega. secus si non constabit, quia neuter in dubio est preferendus cæteris paribus, ut per Cardi. in dicto loco.

20 Extende hanc declarationem, ut vera sit etiam si imparis esset dignitatis iste magis idoneus, quia adhuc alteri digniori esset preferendus ea ratione quia magis attendi debet fauor causæ quam dignitas iudicis, Ias. in l. inter pares, per illum tex. numero sexto. ff. de re iudic. & fauor causæ consistit in aptitudine, videlicet quod Iudex sit idoneus scientia & conscientia, quia debet habere duos sales secundum Bal. in l. 2. col. si. uer. scias tamen, C. de sent. ex breui. recit.

21 Quarto declaratur, quando episcopus declarasset quis illorum esset preferendus, Nam is preferatur quem episcopus elegerit, probatur in ca. si duo S. sanè, de procura. in 6. Vbi in causis

spiritualibus procurator electus a Iudice ex duobus preferatur, & magis in terminis Bal. in capt. dilecti, col. si. vbi Franc. q. 15. extra de app. Bertach. de episc. lib. 4. par. 6. titu. de auct. episc. circa vlt. volunt. alien. Vbi si sunt duo Vicarij in solidum constituti per episcopum, qui in causa proferant contrarias sententias, ea præualeat quam episcopus confirmat.

Quinto declaratur, quando pars vnus ex illis in causa impetrasset, quia impetratus erit Iudex, & sic alteri in illa causa erit preferendus, glo. in dicto capit. quoniam Abbas, in ver. substitutum ad finem, Cardi. in dicta clemen. 2. numero quinto, & glo. in capitu. ut debitus, in ver. assignare extra de appell.

Sexto declaratur, quando vtraque pars concorditer in causa vnus ex illis elegerit, quæ præualeat etus electio, glo. in dicto. c. quoniam Abbas in ver. sicu. substitutum, ad finem. Card. in dicta cle. 2. nu. 5.

Septimo declaratur, quando vnus eorum præuenisset, quia inter Vicarios ab episcopo constitutos est locus præuentioni Bar. in l. 1. numero septimo & ibi Bal. ff. de off. consi. Franc. in c. cum plures, in 3. no. de off. deleg. in 6. post Lap. in c. penul. de off. Vica. in 6. Abb. in c. prudentiam, nu. 11. extra de offi. deleg.

Vltimus est casus, an vicarius foraneus sit alteri foraneo preferendus, & in hoc facio eandem conclusionem cum eisdem declarationibus, quas recensuimus in casu præcedenti, quia eodem rationes & auctoritates loquuntur tam de vicarijs generalibus quam

de delegatis, ut est videre in locis præ allegatis per Card. in dicta clementina secunda numero secundo, vbi Imola. numero 9. & 10. cum sequen. post glo. in dicto capitu. quoniam Abbas & in dicto c. ut debitus & per consen-

27 quens de Vicarijs foraneis qui delegati dicuntur, glo. in d. clem. 2. in ver. for-

28 foraneus, vbi Anchara. columna secunda, Imola, numero 34. Innocen. in capit. Romana, in ver. generaliter, de appell. in sexto, Bart. in l. prima, S. si. ff. quis, & a quo. Bal. in rub. vbi Felin. nume. 3. & 4. extra de offic. deleg. Alexan. in rubr. nume. 17. ff. de offic. eius, & consi. 1. 2. num. 3. in sexto, Maran. de ord. iud. 4. par. 5. dist. princip. numero 14. Couar. lib. pract. quæst. cap. 4. num. 7. Rolan. consi. 75. nu. 17. in tertio.

29 Declaratur iste casus de foraneis constitutis in eisdem locis, & causis, alioquin si in diuersis locis, & causis essent constituti, aliud esset dicendum, quia tunc in causis, & loco delegatus est alijs absque dubio preferendus. Tum, quia cum habeant limitatam iurisdictionem, non debent mittere falcem in messem alienam, quia iurisdictione delegata non debet excedere fines delegatos, l. diligenter. ff. manda. cap. cum dilecta, ubi Doct. extra de rescrip. Tum etiam quia delegatus nihil repræsentat extra iurisdictionem, l. si. cum materia, ff. de iurisd. om. iud.

S V M M A R I V M.

Episcopus confirmare potest quamlibet sententiam ex illis contrarijs prolatam per Vicarios.

QVAESTIO LXIII.

EX præmissis quoque decidi potest, quod si Vicarij in solidum ab episcopo constituti contrarias proferant sententias in aliqua causa poterit episcopus quamlibet sententiam ex illis confirmare, Bal. in cap. dilecti, ultimo, columna vltima, in principio. vers. Item si duo sunt Vicarij, &

ibi Franc. quæstio. 15. de appellat. Bertach. de episc. libro 4. par. 5. num. 12. tit. de pot. & auct. episc. circa iud. nume. 44. & 69. in fi. & par. 6. titu. de Vicar. episc. numero duodecimo, Ioan. Iacob. Melill. de præceden. Vica. c. 3. numero 2.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius iurisdictionem exercere potest regulariter episcopo presente.
2 Recurri potest ad Vicarium in omnibus tam presente episcopo, quam absente.
Fallit, nu. 3. 4. cum seq. Declaratur, nu. 6.
6 Vicarij Apostolici deputati in episcopatus omnia possunt, que sui principales.

QVAESTIO LXIII.

AN autem vicarius episcopo presente possit exercere iurisdictionem. Dubitant etiam Canonistæ, & faciunt regulam affirmatiuam, teste Gemin. in cap. licet, nume. 12. de offic. Vicar. in sexto, vbi etiam Franc. columna secunda, ver. in ea. glo. in fine regulariter, Feder. de Sen. consilio 302. numero quarto, ad finem, Franc. Marc. quæst. Delphin. 483. numero secundo, parte prima, Ioan. de Selua in tract. de benefic. par. 2. q. 15. Rebuff. in pract. benefic. titu. forma Vicar. Archid. nume. 187. Boer. decisio. 347. num. 6. Dicens ad Vicarium de omnibus haberi recursum episcopo presente sicut absente, post Ioan. And. in addit. ad Specul. titu. de offic. Vicar. Ioan. Picar. consil. 52. num. 95. & 96. inter consi. Menoch. volumine primo, & alias non filere iurisdictionem ordinariam presente maiore cõ probat

probat late Carait. in comment. super ritu magnę curiæ Vic. 48. nu. 6. & 7. Fallit in reuerentialibus, de quibus late, supra quęst. 58. nume. 4. post

3 Feder. dicto consi. 302. dicto numero quarto, Menoch. consi. 257. numero 73. volumine tertio, Cucc. Instit. iur. cano. de Vicar. episcop. numero 129.

4 Secundo fallit in casibus exceptis in cap. cum nullus, de tempor. ordin. in sexto, Gemin. in dicto capit. licet, num. 12. Franc. columna secunda, super dicta glo. in fi. vers. regulariter, post Bal. in l. humanum. C. de leg. Io. de Selua tract. de benefi. parte secunda, quaestione decimaquinta, numero 17.

5 Tertio fallit in casu cap. eam te, de rescrip. vbi Felin. in §. scriptum fuerat, nume. 16. circa princip. quod si Pontifex Maximus scribit alicui extraneo, quod beneficium cõferat loco, & vice episcopi, & hoc constet, ut si dicatur, tibi vices gerenti. Tunc poterit conferre antequam superueniat collator, non autem eo superueniente.

6 Declarantur supradicta fallentę, ut non habeat locum in Vicariis episcoporum creatis a summo Pontifice propter inhabilitatę ipsorum episcoporum, quia isti propter superioris reuerentię, & auctoritatę omnia possunt, quę sui principales, vt declarat Ioan. Picar. consi. 52. num. 164. inter consil. Menoch. libro primo, de mente Barto. in l. prima, §. hi quibus, ff. de legat. tertio, in l. filius, ff. de legat. & in l. comperimus, in fine, de prox. sacrorum scrip. libro duodecimo, subdens ex facto deputatos esse Vicarios a summo Põtificę in episcopatu Bergamensi, & in episcopatu Ariminensi, & alibi passim Vicarios Apostolicos deputari a summo Pontifice videmus.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius non potest exercere actus voluntaria iurisdictionis sine speciali mandato episcopi, & nu. 2.

Contra, nu. 3.

4 Vicarius potest exercere iurisdictionem voluntariam, extra dioccesim.

QVAESTIO LXVI.

Actus quoque voluntarię iurisdictionis nõ posse exerceri per Vicarium sine mandato speciali episcopi docet Rom. sing. 700. Dicens, quod in actibus voluntarię iurisdictionis Vicarius generalis non succedit per tex. in cap. licet, de offic. Vicar. lib. 6. etiam episcopo existente in remotissimis partibus, sequitur Ferrand. in apost. ad Abb. in rep. capit. si quis contra, num. 35 in fi. ext. de foro compet.

3 Sed ea verior est sententia, quam probabo infra, quaestio. 193. cum seq. Vbi uide, & hanc eandem firmare videtur Felin. in c. ex parte, col. 3. post nume. 1. vers. an autem, extra de consuet. Bal. in margarita, in ver. Vicarius Domin. in cap. fin. de off. Vica. in 6. Et quia si Vicarius episcopi est ordinarius, & exercere potest iurisdictionem ordinariam, ut dixi late supra quaest. 55. a fortiori exercere poterit voluntariam, quę facilior est, cū possit etiam extra dioccesim exerceri. l. 2. ubi Bal. ff. de off. procons. Ias. in l. fi. nume. 7. ff. de iurisdic. om. iud. Menoch. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nume. 16. cum seq. & nu. 19.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi alium Vicarium regulariter constituere non potest. Ampliatur, numero 9. cum seq. & nume. 11. 12. 13. 14.

Declarat

Declaratur nu. 15. 16. 17. 18. 19. 20. cum seq. v. que ad finem.

2 Vicarius dare difficilius est quam delegatum.

3 Vicariorum infinitas est vitanda.

4 Episcopus dicitur elegisse industriam persona sui Vicarij propter causas graues & arduas illi mandatas.

5 Vices suas quis demandare non potest nec seruire per substitutum quando est electa industria persona.

6 Index orus iudicandi & cognoscendi sibi mandatum in alterum req̄rere non potest.

8 Vicarius Proconsuli Aste, comini & prefetto à solo deputabatur Imperatore.

18 Vicario episcopi asserenti causam absentem creditur.

20 Vicarius episcopi non potest delegare laico causas criminales etiam in simul cum clerico.

24 Officialis quando possit deservire per substitutum, remissimè.

QVAESTIO LXVI.

Nunc accedendo ad actus iurisdictionis magis speciales, illud quaero in primis, an vicarius Generalis episcopi possit constituere alium vicarium generalem?

1 Respondeo, regulariter non posse secundum Bal. in l. aliquando, nume. 3. ff. de off. procons. Host. Butr. Abb. & alij in c. clericos, extra de off. vic. Io. And. Archid. & Innoc. in c. 1. Ancha. nume. 2. Gemin. numero 11. de off. vica. lib. 6. Turcrema. in capit. per lectis. §. si sunt, nume. 6. dist. 25. Rota, decis. 4. alias 378. per totam, titu. de off. vica. vbi Papaz. in apost. Card. in clem. 2. nume. 2. nume. 4. de rescrip. & in clemen. vnica, nume. 10. de offic. Vica. Dicens, difficilius esse dare Vicarium quam delegatum, post Anchara. ibi, Soz. in l. more, numero 13. ff. de iurisd. om. iud. Guid. Papa, decis. 374. numero sexto, Nicol. Mil. in reper.

in vers. vicarius episcopi, in add. Pavin. de potest. ca. sede vac. 2. par. principi. q. 10. num. 21. Boer. decis. 52. nu. 4. n. utrer. ad decis. Tolos. 36. Franc. Marc. quaest. Delph. 317. nu. 4. par. 1. Paris. consi. 80. nume. 15. in 4. Vant. de null. ritu. de null. ex defect. Iurisd. ord. num. 25. Gaspar Cabal. ad const. Egid. lib. 3. cap. 17. num. 1. Foller. praet. crim. cano. prima par. moral. nume. 120. Iac. Put. decis. Rot. 268. lib. 1. Gig. consi. 42. nume. 61. Vafq. de controuerf. Illust. c. 31. numero 21. Port. consi. 87. numero 16. Cucc. Instit. iur. cano. de vic. episc. numero 40. post Reoan. de reb. ecc. non alien. R. de aucto. prelat. numero 66. Probat hac sententia tum in dicto. capi. clericos, tum etiam quia infinitas est euitanda vicariorum, secundum Abb. in præ allegato c. Pro ut etiam quia videtur per episcopum electa industria personę ipsius Vicarij propter causas graues & arduas illi mandatas, cap. fi. §. is cui, vbi late Felin. extra de off. delega. Dec. in l. 1. numero 32. vers. cu. sed tamen fundamentum, & ibi Niger. nu. 31. Seyfell. in 3. no. ff. de off. eius. Menoch. de arb. Iud. lib. 1. q. 54. nu. 7. cum sequen. & q. 68. nu. 15. & propter controuerfiarum definitionem, quę hominis ingenium & peritię respiciunt. l. inter artifices, ff. de solut. Menoch. dicta q. 68. nume. 15. & in terminis vicarij episcopalis, Abb. in dicto capitu. clericos, Rebuff. in practi. benef. titu. forma vica. Archi. nume. 73. Et quando est electa industria personę non possunt vices alteri demandari, nec potest quis seruire per substitutum, dicto c. fi. §. is cui, vbi Docto. de off. delega. Alexan. consi. decimo libro primo, Crauet. consi. 303. numero primo, Menoch. dicta q. 54. nume. 7. & 9. 68. nume. 10. & ad terminos nostros Abb. in sapius citato capitulo. clericos, late, Caraita ritu. tertio, num. decimo sexto, cum pluribus sequen.

L Et

- 6 Et quia iudex onus iudicandi, & cognoscendi sibi mandatum in alterum reicere nō potest, l. si cum dies, §. quæ sine, & l. qualem, ff. de arb. Paris de Put. in tract. synd. c. de arbit. eorum, nume. 6. ver. an si iudex, post
- 7 Roman. consi. 238. & tradit Menoc. dicta quæstio. 54. in princip. merito nec Vicarius, qui dicitur index ordinarius, ut scripsi supra, quæst. 55. poterit vices suas sibi ab episcopo mandatas in alterum reicere, & per consequens alterum Vicarium constituere. Vnde ad corroborationem huius conclusionis dicebat Ang. in l. in his. C. de diuers. offic. lib. 12. quod solus
- 8 Imperator dat Vicarium Proconsuli Africæ, Comitibus, & Præfecto, quem citauit in proposito, Pauin. de potesta. capit. sede vacan. 2. par. princ. quæst. 10. nume. 20.
- 9 Ampliatur, ut nec in temporalibus tantum, nec in spiritualibus substituere possit, Pauin. dicto tract. de potest. cap. sede vacan. dicta par. 2. q. 10. nume. 19. Rebuff. in loco supra citato, nume. 75.
- 10 Sed quod Vicarius episcopi alium Vicarium substituere possit ad causas temporales, tenet Vant. dicto tit. de null. sent. ex defect. iurisd. ord. numero 25.
- Cuius sententiæ non possum acquiescere tanquam referenti se ad Rotam decis. 378. & 350. quæ hoc nō dicit in libro meo.
- 11 Secundo ampliatur etiam si mandatum speciale habeat ad substituendum. Nam regulariter ex solo mandato speciali alium Vicarium constituere non poterit, Rota dicta decisio. 373. nume. 2. post Host. in cap. 1. de off. vic. in 6. vbi late hoc disserit Gemin. nume. 11. firmat idem Aufre. ad Tolos. decisionē 36. Put. dicta decisionē 168. numero primo, Mill. in ver. Vicarius episcopi, & est communis opinio, teste Paris. d. consi. 80. numero 15.
- 12 Tertio ampliatur etiam in Vicario generali capituli sede vacante tã in spiritualibus, quam etiam in temporalibus, qui nec solo mandato, & commissione capituli alium vicariū constituere poterit etiam in spiritualibus tantum, Pauin. dicto tracta. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 19. post Goffred. Io. And. Archid. Innocē. & communiter omnes sic relatos in clementi. secunda, de rescrip.
- 13 Quarto ampliatur idem in vicario siue Locumtenente legati, qui alium vicarium creare non potest, Franc. Marc. q. Delphin. i. 17. nu. 16. parte 2. per tex. in dicto cap. clericos, cum ibi not. de off. vic.
- Quinto ampliatur, ut nec etiam dare possit œconomus, nisi ad sit mandatum speciale, Lap. alle. 8. ubi apost.
- 14 Mandos. in ver. œconomus, Felin. cap. quoniam, in fine, post But. ibi relatum, extra de off. ord.
- 15 Primo declaratur, nisi in mandato fuissent verba illa inserta, videlicet, damus potestatem substituendi aliū, quem nos vicarium cum eadem potestate substituimus, Rebuff. in præc. benef. titu. forma vicar. Arch. nu. 77. post Docto. quos citat in cap. primo, de off. Vicar. in sexto, Melill. de præced. vicar. cap. 1. num. 14. Tunc enim ea ratione substituere possit, quia cõsetur vicarius substituendus ab ipso Domino, secundum Doct. superius allegatos, firmat Franc. Marc. d. q. Delph. 317. nume. 2. par. 1. Pauin. in d. tract. de potesta. capit. sede vacan. dicta q. nume. 20.
- Secundo declaratur ubi crearet vicarium ad certos actus, seu ad aliquam speciem actus, quia tunc etiam sine speciali mandato episcopi possit substituere, Innoc. post glo. & Archid. in dicto cap. 1. de off. vic. lib. 6. Pauin. dicta q. 10. nu. 21. & ante illum Bal. in l. aliquando, num. 3. ff. de off. procons. Cucc. d. tit. de vic. epif. nu. 41. Capic. deci-

decisio. 151. Vant. de null. titu. de null. ex defect. iurisd. ord. nu. 25. Et ideo voluit generales vicarios creare posse in eorum diocesis vicarios foraneos, & ita vidi sepe obseruari.

Tertio declaratur, nisi ad sit necessaria causa substitutiendi, vel propter absentiam, aut infirmitatem, uel si ad modicum tempus substituat, vel ad sit consuetudo: tunc enim aliū Vicarium substituere poterit, ubi ad sit mandatum speciale, Butr. in dicto cap. clericos, numero primo, & tertio, ubi dicit substituere posse per modicum, & nō frequenter, Host. in dicto cap. 1. Anchar. nume. 2. Gemin. nume. 6. Franc. col. 1. in glo. in ver. ipse. Dicens ita de consuetudine probata seruari, Card. in clem. vnica, col. antepenult. circa finem, nume. 20. de off. vic. glo. & Doct. in clem. prima, in ver. locorum, de regula. Ioan. And. in capitu. cum ex eo. §. porro, de elect. in 6. Abb. in dicto cap. clericos, Felin. in c. G. perpetuus, nume. 3. de fide instr. Bal. in d. l. aliquando, numero primo, in 2. opp. Rota d. decisio. 4. alias 378. nume. 2. ubi Papaz. in apostil. nume. 4. Mill. in ver. vicarius episcopi, post Rom. consi. 371. sic per Mil. citatum, Guido Papaz, decis. 374. nu. 6. Put. d. decis. 168. nu. 2. lib. 1. Rota decis. manuscript. 170. libro 2. Pauin. de potesta. cap. sede vac. dicta q. 10. nume. 21. Bertran. consi. 117. col. 3. nu. 5. vol. 2. Paris. dicto consi. 80. nume. 15. & seq. Pet. Royz Maur. deci. Lituani ca 4. inserta post decis. Pede. nu. 382. post Ripam in tract. de peste, parte 2. nu. 147. Vasq. de controuers. illustr. cap. 31. nume. 21. Cucc. dicto titu. de vic. nu. 41. cum seq.

18 Extenditur hæc declaratio, vt credendum sit Vicario asserenti causam absentis, Frac. Marc. d. q. 317. per not. per glo. & alios in cap. pastorals, in princ. ff. de off. deleg.

19 Secundo extenditur etiam ad vicarium foraneum episcopi datum in

vna parte diocesis ad causam vniuersitatem, quia subdelegare causam vnã non prohibetur, non tamē subdelegare poterit causam vniuersitatem, glo. in cap. cum causam, in ver. delegatus, in fine, de appell. Bart. in l. prima, ff. quis, & a quo Fel. in c. super quæstionum, §. si vero, num. 17. vers. tertio fallit, extra de off. delega. post Host. & Imolam ibi citatos.

20 Subdeclaratur supradicta tertia declaratio, vt non possit delegare laico causas criminales etiam in simul cū clerico, nec etiam coniugato, & est communis opinio, teste Ripa in cap. decernimus, nume. 5. in fine. extra de iud. & ibidem Dec. nu. 10. Rolan. consi. 4. nume. 4. in primo, Clarus in præc. crim. §. fin. q. 41. ver. quæro nunquid, & vers. seq. & dixi supra, lib. 1. q. 31. vbi uide.

21 Quarto declaratur in his, quæ sūt iurisdictionis contentiose, non autē voluntarie, in quibus Vicarius Vicarium dare potest, Butr. in c. 3. nume. 2. extra de off. Archipresb. Io. a Turrecrema. in c. perlectis, §. hi sunt, nu. 6. distin. 25.

Quinto declaratur ubi Vicarius uellet committere alicui vices suas in modum delegationis, quia tunc causas alteri delegare non prohibetur, glo. Inno. Archid. & alij in d. c. 1. in ver. ipsius, de off. vic. in 6. cum ceteris adductis supra in secunda declaratione, Franc. in c. si delegatus, in ultimo not. de off. deleg. in 6. post Rotam decis. 3. alias 350. eo. tit. de off. vic. in nouis, vbi Papaz. in apost. nu. 6. Soc. in d. l. more, nu. 23. ff. de iurisdic. omn. iud. Bero. in rub. nu. 2. extra de off. deleg.

23 Subdeclaratur, nisi Vicarius esset in illa causa delegatus, quia illã subdelegare non possit, nisi ad esset mandatum speciale, Rot. d. decisio. 4. alias 378. nume. 8. vbi Papaz. post Io. And. in cap. is cui, de off. deleg. lib. 6. Fel. in cap. super quæstionum, §. si vero,

nu.17.vers. tertio fallit, extra de offi. delega. Put. decis. 436. Rota decisio. manuscrip. 139. 2.

- 24 Alias etiam possem adferre declarationes, quibus officialis deferuire potest per substitutum, quas cumulate refert post alios Carau. rit. 3. n. 20. & 21. & ego prætereo ne videar extra cancellos vicarij episcopalis profligare, vos ad loca remittens ubi materia pertractantur.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius substitutus a Vicario habente facultatem substituendi exequi potest commissis Vicario substituendis.
2 Et litteras delegatas Vicario super liquidatione fructuum.

QVAESTIO LXVII.

Vbi autem Vicarius substitutus fuerit a vicario habente facultatem substituendi, poterit etiam exequi qui commissis eidem vicario substituendi, & incæpta per illum perficere, Papaz. in annot. ad Rotam deci. 1. aliàs 47. nu. 3. tit. de off. vic. in no. dicens ita fuisse decisum in causa Cæneten. Canonicatus, & præbendæ coram Domino Vestano, & idem in alia apost. ad Rot. decis. 4. aliàs 378. in fi. eo. tit. & aliàs substitutum in vicariatu a vicario, qui habebat ab episcopo potestatem substituendi posse exequi litteras delegatas vicario super liquidatione fructuum resolutum fuisse in una Seren. Canonicatus, & præbendæ coram domino Reomano die 25. Octobris 1546. testatur Put. decis. Rot. 487. lib. 2. ex Dec. in capitu. quoniam Abbas, tertio notab. de officio deleg. firmat Peregr. decisio. Rotæ manuscrip. 150. libro secundo, &

decisio. 31. Dicens, quod vicarius delegatus ad fructuum liquidationem potest alium substituere nomine episcopi, & substitutus poterit liquidare.

S V M M A R I V M.

- 1 Substitutus sine Locumtenens Vicarij poterit alterum subdelegare ad recipiendum iuramentum, & examens testium.

QVAESTIO LXVIII.

Prout etiam iste vicarius substitutus siue Locumtenens vicarij poterit alterum subdelegare ad recipiendum iuramentum, & examen testium, ubi erit iuste deputatus, Put. decisio. Rotæ 169. numero quinto, in primo libro.

S V M M A R I V M.

- 1 Substitutus sine Locumtenens Vicarij poterit constituere procuratorem.

QVAESTIO LXIX.

Nec non procuratorem constituere, Tolos. decisio. 36. vbi Aufres. in annot.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus confirmat Abbates, & Priores Archiepiscopus episcopos, Patriarchas Archiepiscopos.

2 Vicar.

- 2 Vicarius episcopi non potest confirmare.
Prelatos sine speci. ali. mandato.
At contra nu. 3.
Ampliatu. nu. 6.
Declaratur nu. 7. 8. & 9.
4 Capitulum sede vacante potest confirmare, licet non possit conferre beneficia.
5 Confirmare esse de lege iurisdictionis.

QVAESTIO LXX.

At maiora prosequendo quæ sunt de lege iurisdictionis, quia spectat ad episcopum confirmare Abbates & Priores sibi subiectos non exceptos. Ad Archiepiscopum; Episcopos, Ad Primatum siue Patriarcham, Archiepiscopos c. nullus, el primo. 17. q. 7. c. cum ex iniuncto, in fine, de hære. c. si Abbatem, de elect. lib. 6. c. cum venerabilis, & c. significauerunt de excep. cap. fi. 64. dist. c. cum dilecti extra de elect. c. bong. el t. c. propter, eodem tit. u. & ibi Docto. capi. non debet. §. si autem, & capitu. sequen. 65. dist. capi. si inter. 6. q. 4. cap. placet. c. si Archiepiscopus, vbi Abb. & alij, & cap. 89. vbi etiam Abb. numero primo & sequen. extra de temp. ord. Abb. in ca. 1. in fi. post Host. extra de suppl. neglig. prælat. late scribit Rebuf. in practi. benefici. titu. forma Vica. Archi. nume. 32. & sequen.

Quæro igitur, an Vicarius generalis episcopi, confirmare possit Abbates, Priores & alios non exemptos subditos episcopi, & Vicarius Archiepiscopi episcopos, vicarius vero Primatus siue Patriarchæ Archiepiscopos?
2 Et videntur huiusmodi confirmationes requirere speciale mandatum secundum Doc. in c. fi. de off. Vic. lib. 6. Rebuf. in practi. benef. tit. forma Vic. Archiep. nu. 33. Fran. Marc. q. Delph.

548. numero primo, parte secunda, & de confirmatione cuiusdam electionis canonice facta per Vicarium de mandato episcopi, Calder. consi. primo, quem refert & sequitur, Pauin. tra&. de pot. capituli sede vacante, secunda par. princ. quæstio. 4. in sexto Cucc. Insti. iur. cano. de Vica. episco. nume. 120.

3 Sed quod prædictæ confirmationes non requirant de necessitate mandatum speciale, & perfici possint per Vicarios memoratos, probat glo. in c. fi. in ver. non possunt, vbi Io. And. & Anchar. in vltima q. Gemin. nume. 8. Franc. col. 2. ver. sed quæritur primo de offi. Vica. in 6. Io. de Selua in tra&. de benef. par. 2. q. 14. nu. 7. hanc eandem sententiam sequitur pro Vicario episcopi Andegauensis qui Abbatem electum confirmavit, Fran. Marc. modo sibi contrarius, q. Delph. num. 118. 4. nume. 10. & q. seq. nume. 3. par. 1. & q. 1. 363. vbi loquitur de Vicario episcopi Valentis, qui Præpositum diocesis Ciuitatis confirmavit, firmat Nicol. Mill. in reper. in versicu. Vicarius episcopi, post Federi. tra&. de permuta. quæst. 26.

Mouentur ea ratione, quia aliud est conferre beneficium, de quo text. in dicto c. fi. & aliud est confirmare, & huiusmodi differentiam probat text. sic citatus in c. 1. de insti. lib. 6. c. ex frequentibus extra eodem, & c. cum olim. extra de maio. & obed. Vbi deuoluitur ad capitulum sede vacante potestas confirmandi, licet non deuoluitur potestas conferendi beneficia, eandem differentiam probat Archidia in dicto capitulo fina. dicens, quod confirmatio Prælatorum non est donatio, sed necessitas, non autem liberalitas. Quibus etiam suffragatur hæc ratio mea: Nam confirmare est de lege iurisdictionis, Calder. consi. 200. de elect. quem citauit Gemin. in d. capi. fina. nume. 8. Pauin. de offic. & pot. capitu. sede vacan. 2. parte

pūm q. 2. nume. 2. in ver. confirmare, Feder. de Sen. tract. de permut. q. 26. Nicol. Mill. in reper. in versicu. iurisdictionalis est actus. Lancellott. Insti. iur. cano. de elect. confirmat. §. fina.

Quæ vero sunt de lege iurisdictionis, transeunt in Vicariis episcopi ut scripsi supra hoc eodem libro. q. 57. merito etiam confirmandi potestatem.

6 Ampliatur ut prædictæ confirmationes expediri possint à superiore etiam extra diocesim, Gemin. in d. c. si. nu. 8. ad finem.

7 Declaratur hæc ampliatio ubi confirmatio fieret sine iudicio contradictorio, sed ex sola informatione superioris de electo, secus si in contradictorio: nam tunc fieri non posset extra diocesim, Anchar. in dicto capitulo fina. in fine, Gemin. nume. 8. ad finem, post Io. And. & Archidia. relatos, & Franc. col. 2. versu, & primo quaeritur.

8 Secundo principaliter declaratur ubi Vicarius haberet plenum mandatum cum expressione aliquot specialium, & clausula quod omnia facere possit quæ episcopus siue Archiepiscopus vel Patriarcha etiam si mandatum exigant speciale, Anchar. Gemin. & Franc. in præcitato c. si. in fine glo. in ver. non possunt.

9 Extenditur declaratio etiam si Archiepiscopus extaret in remotis, Anchar. Gemin. & Franc. in locis iam adductis.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi beneficia conferre non potest sine mandato speciali, & qualis sit forma mandati, nu. 2.
Ampliatur nu. 3. 4. cum seq. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. cum seq. 24.
Declaratur nu. 25. 26. 27.
6 Baldi auctoritas est grandis.

12 Beneficium curatum quando curam vacante episcopo dimitti possit.

13 Capitulum sede vacante recipere potest quamlibet resignationem.

18 Conferendi potestas qua comprehendat.

20 Donare qui non potest, ita nec potest donari consentire.

21 Capitulum sine consensu episcopi quando non possit conferre.

22 Vicarius non potest consentire collationi etiam episcopo presente.

At contra, nu. 23.

Autor sequitur negativam, numero eo.

24 Vicarius episcopi non potest constituere pensionem nisi sibi fuerit specialiter concessum.

28 Promissionis verbum est latum.

QVAESTIO LXXI.

Licet autem Vicarius episcopi confirmare possit sicut iam superius scriptum fuit: Non tamen potest conferre beneficia sine speciali mandato c. si. ubi Canoniste, de off. vi. in 6. Bal. in l. aliquando, nume. 8. ff. de off. pro. conf. Rota, decis. 7. alias, 371. num. 1. titu. de offi. Vica. in no. Roma. confi. 330. nu. 5. Vbi Mandos. in apost. Soc. confi. 260. nu. 17. Bertac. de episc. par. 6. nu. 13. lib. 4. Mill. in reper. in ver. vicarius episcopi, Bertrand. confi. 166. nume. 3. in 9. Dec. confi. 128. col. si. versu. 2. nu. 3. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. nume. 7. Rolan. confi. 47. nu. 19. vol. 1. Gaspar Caball. in add. ad const. Egid. lib. 3. c. 17. nu. 2. Formam vero mandati ad beneficia conferendum ponit Io. And. in c. deliberatione. §. prohibemus, de offi. deleg. in 6. ubi glo. recitat cautelam, quam sequitur Franc. Marc. q. 995. numero 4. parte prima Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. nume. 78. lib. 2.

2 Primo ampliatur supradicta conclusio etiam in Vicariis capituli sede

vacante

vacante, Pauin. de potest. cap. sede vacante. 2. par. q. 10. nu. 32. Rebuff. in practi. benefic. tit. forma Vicar. Archid. nume. 62.

4 Secundo ampliatur etiam in Vicariis episcopi Cardinalibus siue ab aliquo siue etiam a Papa constitutis, quia beneficia conferre non possunt, nisi eisdem a Papa data sit potestas, Gemin. in cap. fin. nume. 8. ad finem, Franc. in vlt. notab. & in fine primæ quaestionis, post Bald. in l. aliquando, circa finem, ff. de off. pro. conf. & alios citatos per eum, & Bal. refert Barba. in tract. de Card. leg. à lat. in prælud. nume. 4. ubi dicit esse menti tenendum tanquam mirabile dictum, & magnam esse ampliationem, quia sæpenuero Papa constituit Cardinalem Vicarium, Pauin. in dicto tract. de off. & potest. cap. sede vacante. dicta quaestio. nume. 39. & latius comprobatur Rebuff. in practi. benefic. tit. forma Vicar. Arch. nume. 61. 64. & numero 70.

6 Sed contrariam sententiam tenet Barbat. tract. de Card. leg. à lat. in prælud. nume. 4. Dicens contra Bal. in dicta l. aliquando, quod licet auctoritas tanti Doctoris grandis sit, veritas tamen est in contrarium, & inconvincibiliter probatur hoc modo: Vicarius dicitur etiam legatus. l. Vicarius. ff. de legat. Specul. tit. de off. leg. in principio.

Sed legatus Cardinalis conferre potest beneficia, cap. 1. de off. legat. in sexto, ergo etiam Vicarius episcopi Cardinalis. Et quia collatio beneficiorum competit Cardinali legato magis gratia honoris, & prærogative quam legationis, d. ca. 1. ergo ratione huiusmodi prærogative poterit etiam conferre Vicarius episcopi Cardinalis.

7 Sed opinionem Barbat. credo periculosa, cum velit cum Bal. concurrere in d. l. aliquando, & illam confutari Rebuff. d. tit. for. Vic. Arch. nu. 65.

cum seq. & ad tex. in d. l. Vicarius, respondet, quod loquitur de alio legato, quam de illo habente auctoritatem conferendi beneficia, quorum collatio soli legato de latere cõceditur, d. c. 1. ubi glo. & Doct. & ideo ab uno legato ad alium longe diuersum non est inferendum, vulgatis regulis.

Prout etiam responderetur, quod ille tex. mandat Vicario alieni muneris suscipere legationem, & ideo non erit ibi legatus ante susceptam legationem, sicut nec Cardinalis Vicarius erit legatus quoad beneficiorum collationem ante susceptam legationem, & sit antefusceptam mandatum in collatione beneficiorum requisitum per tex. in d. c. si. de off. Vic. in 6. ergo videtur mandatum requisitum, & posse in contrarium retorqueri tex. in d. l. vicarius.

Minus obstat, quod collatio beneficiorum magis competat legato Cardinali gratia honoris, & prærogative quam legationis. Quia responderetur, quod soli Cardinali non competit collatio beneficiorum, nec etiam quando est vicarius, sine mandato speciali, d. c. si. sed statim, quod est legatus a latere, d. c. 1. de off. leg. in 6. & ideo ubi non erit legatus non poterit conferre beneficia. l. 4. §. toties. ff. de dam. in fec. cum similibus.

9 Tertio ampliatur etiam si vicarius potestatem haberet recipiendi resignationes beneficiorum causa permutationis, vel simpliciter, quia non poterit conferre beneficia resignata absque speciali mandato conferendi, Rot. decis. 5. alias 397. nu. 2. & 3. in no. ubi, ubi etiam sub dubio reliquit, nisi specialis conferendi commissio distincte fieret post factam resignationem, & decis. 1. alias 288. in antiq. ubi dicit istam opinionem communiter teneri in Rota, Cald. confi. 3. firmat Gemin. in c. si. nu. 10. de off. vic. in 6. quamuis 10 arguat in contrarium, prout Rota d. decis. 5. alias 397. ubi apost. Papaz. Io.

- de Selua tract. de benefic. par. 2. q. 14. nu. 9. Staphil. de lit. grat. & iust. sub c. de var. mod. vac. fol. 69. vers. quapropter reventa ista conclusione, Fel. in ca. auditis, col. 6. nume. 13. de præscr. Rom. consi. 330. nu. 5. vbi Mandos. in apost. Rolan. consi. 47. nu. 20 in primo, Franc. Marc. q. Delphin. 86. nu. 2. par. 1. Vinc. Carroc. in repe. reg. cum quid prohibetur, nu. 18. de reg. iur. in 6. tomo 6. Cucc. In sti. iur. can. de vic. episc. num. 83. post Bellame. decif. 94. Mant. consi. 38. post num. 10. & ita, & scio fuisse in Rota iudicatum, teste Io. Pau. in decif. manuscript. Et ideo
- 11 ad cautelam inferi debet in vicariatu, quod episcopus dedit facultatem recipiendi resignationes, & beneficia resignata conferendi, ut docet Rebuf. d. tit. for. Vic. Arch. nu. 106. Quibus alias coram vicario episcopalis iurisdictionis dimitti posse beneficii curatum per eos, qui volunt alia incompatibilia obtinere, dicit Pau. de pot. cap. sede vaci. par. princ. q. 10. nume. 22. per extrauag. lo. 22. execrabilis, §. ceterum, & par. 2. q. 2. nu. 13. & seq. quamlibet resignationem posse recipere capitulum sede vacante, tanquam iurisdictionis voluntaria.
- 13 Quarto ampliatur, ut sine speciali mandato conferendi non possit recipere renunciationes, & expedire permutationes beneficiorum, Calder. consi. 7. de rer. permut. consi. 4. de of. vic. & consi. 3. de renunc. Vbi ampliatur in beneficijs collatiuis, quam in electiuis, & presentatiuis, quia licet in istis confirmet ex mandato generali non potest tamen recipere renunciationem, nec alienationem facere firmat Moh. decif. Rot. 323. Cucc. d. tit. de vic. episc. nu. 82. & hanc sententiam, quod vicarius episcopi non possit expedire permutationes beneficiorum communem dicit Gam. in repet. c. licet, de rerum permut. nu. 101. tomo 5. post hæc scripta visus.
- Quinto ampliatur, vt etiam beneficia deuoluta, quæ per capitulum fe de vacante conferri possunt, non possit conferre vicarius episcopi sine speciali commissione, ut not. Nicol. Mil. in reper. in uerbo, vicarius, post Pet. Moret. in cap. fin. de offic. vic. in sexto.
- Sexto ampliatur, ut nec etiam institui possit sine speciali mandato
- 16 Vicarium perpetuum in ecclesia, La cob. Put. decif. Rotæ 239. in principio libro secundo, dicens ita fuisse resolutum in vna Mediolanen. secunda Martij 1545.
- Septimo ampliatur etiam si vicarius haberet potestatem eligendi, & presentandi cum clausula, & aliam iura faciendi, quia adhuc vicarius non poterit conferre beneficia, Paris. consilio quadragesimo primo, in principio volumine quarto, Rebuff. in dicto titu. forma vicar. Archid. numero 51. & sequen. post Bertrand. consilio 133. columna prima, in secundo, secundum antiquam impressionem Gemin. in capit. cum illis, §. cum autem, de præben. in sexto, per illum textum. Vbi dicitur, quod vnus specialis modus alium non comprehendit, & c. susceptum, de rescri. eodem libro sexto, & nihil maius videtur potestate conferendi per rub. vt benefic. eccles. sine dimi. confer. Nam comprehendit institutionem, presentationem, & quamlibet aliam prouisionem, & Rebuff. in tracta. de collatio. in concord. §. statuimus, in uerbo, conferatur, reprobata opinione Castræ. consilio 261. venerabilis, quaestione secunda, volumine primo, qui tenet contrarium. firmat Cucc. Institutio. iur. cano. de vicar. episcop. numero 74.
- 19 Octauo ampliatur, ut nec etiam vicarius consentire possit collationi absque speciali mandato, Ioan. de Selua tracta. de benefic. parte secunda, quaest. 14. nume. 10. post Feder. consilio 259. Rebuff. in dicto titu. forma Vic.

- Vic. Arch. nu. 90. cum seq. Fel. in c. ex parte, col. 3. post numerum primum, vers. 2. per id quod notat Feder. extra, de const. ea ratione similis quæ non potest donare ita nec donanti consentire. l. creditor. C. de donat. inter uir. & vx. l. cum quis. ff. de reg. iur. Ti-raquel. qui multa similia congerit in tract. dell. conub. in vltima l. glo. 3. Quia qui consentit donanti rem ipsam donare videtur. l. quæ dotis, vbi Bal. colum. 3. ff. fol. mal. si liqueat, vbi Bal. in 20. no. C. de inoff. donat. ergo eodem modo consentiens collationi conferre dicitur, quod Vicarius facere non potest sine speciali mandato, dicto c. si. de off. Vica. lib. 6.
- Et ideo si Canonici conferre tenebantur cum episcopi consensu, Capitulum sine consensu episcopi conferre non poterit. c. vnico. §. si. sine sede, va can. lib. 6. c. si pro te, de rescrip. vbi gl. in ver. assensu. l. si. C. de contrah. emp. plene Mattered. tract. de elect. in 12. q. fol. 75. Cucc. In sti. iur. can. de Vica. nu. 85.
- 22 Extenditur supradicta ampliatio vt nec etiam consentire possit collationi Vicarius etiam episcopo absente, dicto c. vnico. §. si. ne sede vac. in 6. Feder. consi. 264. nu. 1. Bertac. de episcop. lib. 4. par. 6. titu. de Vica. episc. nu. 16. licet hoc sub dubio relinquat Rebuff. dicto titu. forma Vic. Arch. nu. 93. & seq. Fel. in dicto. c. ex parte, colum. 3. post numerum primum, vers. secundo respondeo, Roma. sing. 700. Io. de Selua tracta. de benefic. par. 2. q. 14. nume. 10. Cucc. In sti. iur. can. de vica. episc. nu. 85.
- 23 Sed contrarium probat Archid. in c. Reatina. 63. disti. dicens se ita de facto obtinuisse in Romana curia, nempe quod sufficit consensus Vicarij episcopo absente in electione Prælati, quem etiam refert & sequitur, Rebuff. tracta. nominat. q. 14. num. 60. post Bal. in capitulo, cum venerabilis de consuetu. Nico. Pigno. in apost. ad

Rom. d. sing. 700. post Fel. & alios ibi citatos.

Non tamen recederem ab opinione præcedenti, cum Archid. loquatur de consensu electionis, diuerso a consensu collationis, cum nihil maius videatur potestate conferendi vt supra dictum fuit in fine septimæ ampliationis, & dixi etiam supra hoc eodem li. q. 30. vbi vide.

- 24 Nono ampliatur vt minus possit constituere pensionem nisi hoc sibi fuisset ab episcopo specialiter concessum, Beron. consi. 18. nu. 16. vol. 1.
- 25 Primo declaratur vt non procedat in Vicarijs episcoporum à summo Pontifice constitutis, quia isti possunt conferre beneficia etiam sine mandato episcopi respondit Oldra. consi. 208. nu. 3. per tex. à contrario sensu in c. ecclesie cathedrali, de suppl. neglig. prælat. li. 6. sequitur Rebuff. tract. nominat. q. 9. nu. 27. Quod tamen verum putarem ego vbi ad esset summi Pontificis mandatum, vt dixi supra, in 2. ampliacione, ad quam me refero.
- 26 Extenditur huiusmodi declaratio vt Vicario Apostolico episcopatus dirigi possint nominationes vt debeat nominatis & graduatis prouideri sicut episcopus, Rebuff. tract. nominat. quaestio. octaua, nu. 27. Vbi verum intelligit quando episcopo & eius vicario copulatiue diriguntur.
- 27 Secundo declaratur nisi vicario data esset potestas prouidendi ad beneficia, tunc enim beneficia poterit conferre, Rebuff. dicto titu. forma Vic. arch. nu. 50. & in tract. de collat. in concord. §. præfatique ordinarij, in vers. prouisionem, ea ratione quia verbum prouisionis, est latum, glo. in clem. si. de elect. Cucc. In sti. iur. cano. de Vic. episc. nu. 75. cum seq.

S V M M A R I V M.

1 Mandatum Vicarij ad conferendam beneficium qualiter accipitur.

2 Martia

2. *Mandatum Vicarij ad conferendum beneficia, quando se extendat ad ea qua episcopus conferre potest auctoritate apostolica, vel alia speciali.*

QVAESTIO LXXII.

Illud autem cenſeo aduertendum, quod mandatum Vicarij ad conferendum beneficia procedit in beneficiis ſpectantibus ad collationem ipſius episcopi iure ordinario, non autem ſe extendit ad ea quæ episcopus conferre potest auctoritate apoſtolica, vt in caſu clem. vnicæ, de ſup plen. neglig. prælat. ſcribit Rebuf. in præct. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 98. dicēs in instrumento vicariatus hæc verba eſſe conſcribenda, videlicet, *Damus poteſtatem conferendi beneficia, quæ nos iure ordinario cōferre poſſumus, & etiam omnia alia quæ iure deuoluto auctoritate apoſtolica, vel quauis alia poteſtate, à iure communi, vel ſpeciali nobis cōceſſa. Vel dicitur qualitercunque, vel quomodocunque ſeu quomodo liber ſpectantia, faciunt, in propoſito, quæ ſcripſi ſupra, q. 36. plura congerit in materia collationis beneficiorum deuolutorum ad episcopum Pauin. in tract. de pot. cap. ſede vac. 1. par. prin. q. 2. à num. 1. viſque, ad 11. ſignat Cucc. Inſt. iur. can. de vic. epi. nu. 79. cum ſeq.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi ex ſpeciali mandato conferendi, non poteſt conferre beneficia de nouo creata, niſi exprimat in mandato talis ſingularis facultas.*

QVAESTIO LXXIII.

Rerſus ex mandato ſpeciali conferendi, non poterit Vicarius episcopi cōferre beneficia de nouo creata, niſi in litteris Vicariatus ex primaturtalis ſingularis facultas, cle. ſi. iuncta glo. in ver. tibi, de reſcrip. Rebuf. in præct. benef. tit. forma vic. Archid. num. 124. Dicens ſe vidiffe apponi hanc clauſulam, *damus poteſtatem cōferendi dignitates, & quæcunque beneficia etiam de nouo creanda quæcunque, qualiacunque, & quantacunque.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius habens facultatem conferendi beneficia, quamdiu episcopus abſit conferre non poterit episcopo præſente.*
Declaratur, num. 3.
- 2 *Episcopus præſumitur præſens.*

QVAESTIO LXXIII.

Et ſi Vicario data erit facultas conferendi beneficia, quamdiu episcopum abeſſe contigerit, is nunquam præſente episcopo poterit cōferre, c. ſi delegatus, de offi. deleg. in 6. c. antiqua, de priuileg. Ioan. de Selua tract. de benef. 3. par. q. 14. col. pen. Rebuf. in præct. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 235. & ſeq. ſubdens, quod per eum qui habebit collationem ab huiusmodi Vicario, erit probanda abſentia episcopi tempore dictæ collationis, tum quia eſt ſuæ intentionis fundamentum, tum etiam quia præſumitur præſens episcopus, vt conſuluit Bertrand. conſi. 2. viſo

pro-

proceſſu, col. 4. num. 17. volum. 4. & ponit Cucc. Inſt. iur. cano. de Vic. epi. num. 102. ſed quod valeat collatio, ſi Vicarius ignorauit præſentiam episcopi, docet Rebuf. in rep. c. poſtulasti, extra de cler. excom. min. num. 341. in 4.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi, habens poteſtatem conferendi beneficia affecta graduatis, & nominatis, ſel ſacantia in mōſibus illi præſtitutis non poterit alia conferre.*
Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO LXXV.

Et ſi etiam Vicario data fuerit poteſtas conferendi beneficia affecta graduatis, & nominatis, vel vacantia in menſibus illi præſtitutis non poterit, nec alia, nec aliis conferre, cum non debeat ſines mandati, & Vicariatus excedere, c. cui de non ſacerdotali, de præben. lib. 6. Rebuf. in præct. benef. tit. forma Vic. Arch. nu. 237. Pariſ. conſi. 40. in prin. vol. 4. Cucc. Inſt. iur. can. de Vic. epi. num. 103.

- 2 *Declaratur, niſi dictum ſit, quod conferat clericis beneficiatis, quia ex eo non prohibetur conferre non beneficiatis, Pariſ. d. conſi. 40. nu. 11. ea ratione, quia expreſſio eorum, quæ tacitè inſunt, nihil operatur, l. 3. ff. de leg. 1. l. conditiones. ff. de condi. & demonſtr.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi, ex mandato ſpeciali, non poteſt conferre beneficia vacantia in curia etiam poſt menſem.*
Declaratur, nu. 2. & 3.

QVAESTIO LXXVI.

Et minus ex mandato ſpeciali poterit Vicarius conferre beneficia vacantia in curia etiam poſt menſem niſi ſpecialiter exprimat in mandato, Archid. in c. ſtatutum, in fine, de præben. lib. 6. Franc. Marc. q. Delph. 996. nu. 4. par. 1.

- 2 *Declaratur ante factam collationem, ſecus ſi ſit collatio facta, quia ſuſtineretur, licet non eſſet iſta ſpecialis poteſtas expreſſa, Io. And. in d. c. ſtatutum, vbi etiam Franc. Marc. q. Delph. 996. num. 4.*
- 3 *Secundo declaratur, niſi episcopus eſſet abſens, quia eo præſente, non poteſt per alium conferre, d. c. ſtatutum. ibi, tantummodo per ſe ipſos, cum gl. ibi ad finem.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi non poteſt conferre beneficia reſeruata Papa etiam ſi fuerit deputatus Vicarius à Papa ad conferendum beneficia reſeruata ſiue affecta.*

QVAESTIO LXXVII.

Sicut nec etiam conferre poterit beneficia reſeruata Papæ etiam ſi fuerit alias à Papa deputatus Vicarius ad conferendum beneficia reſeruata ſiue affecta, vt in reg. Cancel. 14. reſeruat, & declarat Mandof. ibi in comment. q. 6. in fi.

S V M M A R I V M.

- 1 *Subvicarius episcopi, non poteſt beneficia conferre.*
Declaratur, num. 2.
- 3 *Certum etiam dicitur per relationem ad aliud.*

QVAE

QVAESTIO LXXVIII.

Nec substitutus à Vicario qui habet generalem potestatem substituendi conferre poterit beneficia, vt respondit Paris. conf. 80. nu. 17. & seq. vbi ampliat etiam si episcopus substituerit Vicario aliquem loco sui, per tex. in c. fin. de offi. Vic. li. 6. & ne maiora transeant in subvicarium, quam in vicarium contra regulas omnes, & contra dicta Bal. in l. ali quando. ff. de offi. proconf.

2. Declaratur nisi subvicarius fuerit substitutus cum potestate conferendi, vel cum simili potestate, quia tunc poterit conferre sicut potest Vicarius ex mandato speciali, Paris. d. conf. 80. num. 17. cum seq. Rebuff. in pract. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 79. & tract. nominat. q. 8. nu. 28. Ea ratione, quia censetur substitutus cum eadem speciali potestate habita relatione ad ipsam, & paria sunt certum exprimere, vel se ad certum referre, l. ait Prator. §. i. ff. de re iud. l. vbi autem, §. qui vero, ff. de verbo. oblig. c. tibi, qui. de rescrip. in 6. Nam
3. certum dicitur etiam per relationem ad aliud. l. certum, vbi Doct. ff. si cert. peratur.

S V M M A R I V M.

1. Episcopus non tenetur stare Vicarij collationi facta contra formam mandati.
2. Vicarius si nulliter conferat beneficia tenetur ad damna, & expensas, & ad conferendum aliud beneficium.

QVAESTIO LXXIX.

Illud vero certi iuris est, quod si Vicarius contulerit contra formam mandati non tenetur episcopus sta-

1. re illi collationi, arg. l. diligenter. ff. manda. c. dilecta, extra de resc. Rebuff. in pract. benef. titu. de Vic. episc. nu. 4. referens ita consuluisse Domi. conf. 114. Et nume. 41. subdit Vicarium teneri illi cui confert ad damna, & expensas, & aliud ei beneficium conferre, per tex. in c. inter cetera, vbi Doct. extra de præben.

S V M M A R I V M.

1. Possidens beneficium 30. annis, dicitur acquisivisse possessionem licet collatio facta sit per Vicarium assertum.

QVAESTIO LXXX.

Crediderim tamen, quando Provisus possideret beneficium 30. annis, tunc fuisse acquisitam possessionem conferendi, licet collatio fieret per assertum vicarium, teste Moh. decis. Rot. 225. in codicibus manuscriptis.

S V M M A R I V M.

1. Vicarius episcopi ex speciali mandato conferendi beneficia, potest etiam conferre dignitates.
2. Beneficiorum appellatione veniunt etiam dignitates.
3. Procurator datus ad acceptandum beneficia poterit etiam acceptare dignitates.

QVAESTIO LXXXI.

Sed an Vicarius generalis episcopi ex mandato speciali conferendi beneficia possit etiam conferre & dignitates. Et posse scribit Gemi. in c. fin. num. 11. Franc. in vlt. not. de offic. Vic. lib. 6. Lap. alleg. 84. nu. 10. vbi

vbi late Mandos. in apost. in ver. a. Rota, decis. 7. alias, 437. & decis. 8. alias 580. eodem titu. in antiq. de offic. Vic. & alibi Abb. in capitu. fina. de concess. præb. Fel. in cap. causam quæ, nume. 14. de resc. Staphil. de litt. grat. & iust. fol. 60. rub. de modo & forma impetr. versu. circa tertium principale, nu. 3. sub cap. dignitatis, quando includatur, in litt. benef. Ioan. de Solua tract. de benef. q. 55. par. 3. Rebuff. in pract. benef. titu. quid sit benef. num. 11. & titu. forma vica. Arch. nume. iii. Franc. Marc. q. 995. nume. 2. & 4. par. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de vicar. episc. nume. 91. ea ratione, quia appellatio ne beneficiorum veniunt etiam dignitates, cum non sit materia ambitiosa. c. tua, de versu. fig. ca. dudum, vbi Ioan. And. de præben. late, Mandos. in apost. ad Lap. dicta alleg. 84. & quia
- 3. procurator datus ad acceptandum beneficia poterit etiam acceptare dignitates, teste Felin. in cap. postulasti colum. 16. de resc. sequitur Rebuff. in loco supra allegato, subdens nihilominus rarius esse exprimere in Vicariatu etiam dignitates.

S V M M A R I V M.

1. Vicarius episcopi ex speciali mandato conferendi potest conferre curata beneficia, officia, capellas, & alia munera ecclesiastica.
2. Procurator constitutus ad acceptandum beneficia, poterit acceptare beneficia curata.

QVAESTIO LXXXII.

Amplius etiam vicarium episcopi conferre posse præbendas ex speciali mandato conferendi beneficia, nec non beneficia curata, officia, capellas & alia ecclesiastica munera siue beneficia, scribunt Felin. in cap. causam quæ, nu. 14. extra de rescrip.

Staphil. de litt. grat. & iust. fol. 60. versu. sicu. vtrum, iuncto præcedenti versu. secus autem. Rebuff. in practi. benef. titu. quod sit beneficium, nume. vnde citat. & forma vic. Arch. nume. ii. 6. & sequen. ucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. nume. 91. Licet enim curata beneficia non veniant in provisione nisi de ipsis mentio fiat. capitulo, cum in illis, de præben. lib. 6. Tamen quia hoc est favorabile, ideo ampliandum capitulo. dudum & c. is cui de præben. lib. 6. Sic etiam procurator constitutus ad acceptandum beneficia poterit etiam acceptare curata, teste Imo. in capitulo, accedens, columna secunda de præben. Staphil. de litt. grat. rubri. de modo & forma impetr. versu. prædicta tamen.

S V M M A R I V M.

1. Vicarius episcopi ex mandato speciali conferendi potest commendare.

QVAESTIO LXXXIII.

Sicut etiam potest Vica. episcopi commendare ex mandato speciali conferendi, Rebuff. in practi. benef. titu. forma Vica. Arch. nume. 119. ea ratione quia plus est conferre quam commendare. c. nemo, de elect. lib. 6. & cui licet quod est plus, non potest quod minus est non licere, reg. cui licet, de regu. iur. in 6. firmat in specie Cucc. Insti. iur. cano. de Vica. episc. nume. 92.
- 2. Declaratur vt non procedat in Vicario speciali dato ad conferendum quia iste non poterit commendare, Gemin. in d. c. nemo, de elect. li. 6. quem sequitur Fel. in c. auditis, nume. 12. extra, de præfer. Rebuff. in loco iam citato, nume. 120. Franc. Marc. q. 904. par. 1.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi habens facultatem conferendi beneficia potest conferre etiam ea qua vacarunt ante datam facultatem.
Non autem ea qua post datam facultatem fuerunt erecta. nu. 3.
- 2 Mandatum Parochianis, non extenditur ad non deuolutas causas tempore constitutionis.

QV AESTIO LXXXIII.

- 1 Fuit etiam resolutum in Rota Vicarium episcopi habentem facultatem conferendi beneficia posse conferre etiam illa, qua vacarunt ante datam facultatem, teste Caput. de c. 368. lib. 1.

Est enim huiusmodi prouisio fauorabilis, & ideo amplianda, vt dixi supra, q. 82.

- 2 Licet alias non soleat mandatum extendi nisi ad deuoluta tempore constitutionis, Bellamer. decis. 470. & 625. quem refert Vant. tracta. de null. titu. de null. sent. ex def. mand. num. 99. Cucc. Inst. iur. cano. de vic. epif. num. 101. vbi Vicarius conferre non potest beneficia erecta, & constituta post mandatum ei factum.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius habens facultatem ab episcopo conferendi omnia beneficia dicitur etiam habere facultatem prouidendi de illis qua episcopus habet in personam suam.
Declaratur, nu. 2.

QV AESTIO LXXXV.

- 1 Rursus facultatem datam Vicario per episcopum conferendi

omnia beneficia, prestare quoque facultatem prouidendi de his qua episcopus habet in personam suam tradit Pur. decis. 94. lib. 1. Dicens, ita fuisse tentum in via Salamantina.

- 2 Quod tamen declarat, quando episcopus illis renunciauerit in manus superioris, non autem Vicarij.

S V M M A R I V M:

- 1 Vicarius episcopi habens potestatem conferendi beneficia, potest etiam conferre in mense alternatiue.
- 2 Paulus Alberus Romanus vtriusque signatura Referendarius Archiepiscopus Ragusia.

QV AESTIO LXXXVI.

Et vterius Vicarium episcopi, habentem potestatem conferendi beneficia posse etiam conferre in

- 1 mense alternatiue, licet de alternatiua nulla mentio fiat in Vicariatu, late comprobatur Pur. decis. 488. lib. 2. dicens ita fuisse resolutum in causa Portugallia, de Galeros, & tradit Than. deci. Rot. 23. & alias hoc idem audiui, Romae comprobatur ab Illustri admodum, & Reuerendissimo Domino Paulo Albero vtriusque signaturae Referendario, nunc Archiepiscopo Ragusia, & Domino meo colendissimo cuius doctrinam assidue duoque in legali philosophia labores, vitaeque ac morum honestatem semper venerabor.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius ex mandato speciali episcopi potest conferre beneficia etiam episcopo praesente.
Declaratur, nu. 3.

Ad

Ad Vicarium recurri potest, in omnibus causis tam praesente episcopo quam absente.

QV AESTIO LXXXVII.

- Nec non etiam ex mandato speciali Vicarius potest conferre beneficia etiam episcopo praesente, Boer. decis. 347. nu. 6. Nam ad illum in omnibus recurri potest episcopo praesente quemadmodum absente, Io. And. in add. ad Specul. rit. de off. Vic. Gemin. c. licet, nu. 12. Franc. col. 2. vers. in ea. glo. in si regulariter, Io. Picard. inter conf. Menoc. 52. nu. 95. & seq. vol. 1.
- 2 Declaratur, nisi vicario data fuerit facultas conferendi beneficia quamdiu episcopus abesse contigerit. Quia praesente episcopo conferre non poterit, vt dixi supra, q. 74.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius ex mandato speciali episcopi dicitur conferre beneficia tanquam delegatus sine commissarius, non tanquam ordinarius.
- 2 Appellatur a collatione beneficij facta a Vicario ad episcopum, non autem ad alium superiorem.

QV AEST. LXXXVIII.

- Vbi autem Vicarius generalis episcopi ex mandato speciali beneficia confert, non dicitur illa conferre tanquam ordinarius, sed tanquam delegatus seu specialis commissarius, Rota decis. 7. alias 371. numero 2. & ibi Papaz. apost. in litera A, tit. de offic. Vic. in no. post Fel. in c. licet, col. 1. de offic. ord. Pauin. de

offic. & potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 31. Paris. conf. 80. nu. 13. in 4. Cucc. Inst. iur. cano. de Vic. epif. nu. 112.

- 2 Et ideo si contingerit appellari a dicta collatione, appellatur ad episcopum, non autem ad alium superiorem Rota, Pauin. & Paris. in locis superius adductis, post Gemin. Franc. & alios, in c. 2. de off. Vic. in 6. col. pen. vers. Item si episcopus, Nicol. Mil. in rept. in versic. Vicarius episcopi, Cucc. d. tit. de Vic. epif. nu. 113.

S V M M A R I V M.

- 1 Collatio beneficij a Canonico facta a Vicario episcopi spectantis ad collationem episcopi, & Capituli, quando valet.

QV AESTIO LXXXIX.

- Legit autem capitulum sine consensu episcopi conferre non potest, vbi canonici reneantur conferre cum episcopi consensu, vt dixi supra, q. 71. nu. 21. tamen quando Vicarius vti canonicus prouideret de beneficio spectante ad collationem episcopi, & Capituli, valeret collatio teste Pur. decis. 15. de praeben.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus non potest committere collationem beneficiorum Vicario non habenti administrationem temporariam.

QV AESTIO XC.

- Illud etiam vidi notari per Doct. episcopum non posse committere be-

Beneficiorum collationem Vicario, qui non habet administrationem temporalium, ut per Nicol. Mill. in reper. in ver. Vicarius episcopi, post Rom. in loco per eundem Mill. citato.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius ex mandato speciali conferendi non potest conferre beneficia episcopo, illum constituenti. Declaratur, nu. 3.
- 2 Conferre beneficia sibi ipsi est prohibitum.
- 4 Vicarij, & Commissarij Apostolici in dies per Papam deputantur in episcopatibus, propter inhabilitatem, & impedimentum episcoporum.

QVAESTIO XCI.

- N**ontamen ex speciali mandato conferendi Vicarius episcopi poterit conferre episcopo, qui illum constituit, secundum Rebuff. in pract. benef. tit. forma Vica. Arch. nu. 82. & 84. & in tract. de nominat. q. 8. num. 28. & rub. de collat. §. praefatiq; ordinarii, in ver. conferre, in concord. Franciae. Cum enim Vicarius conferat beneficia vice episcopi, collato beneficio in episcopum diceretur episcopus sibi ipsi conferre,
- 2 quod est prohibitum, Abb. in c. fina. extra de instit. Felyn. post alios, in c. sane, el. 2. num. 4. extra de offic. delega. Papaz. in apost. ad Rotam decis. 4. alias 378. nu. 7. tit. de offi. Vic. in no. Pauin. de off. & potest. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 5. nu. 9.
 - 3 Declaratur, nisi Vicarius episcopi creatus esset apostolica auctoritate, quia tunc episcopo poterit conferre, Rebuff. d. titu. forma. Vic. Arch. nume. 83. Quod notandum est pro Vicarijs & commissarijs apostolicis,

qui in dies in episcopatibus per Papam deputantur, propter episcoporum inhabilitatem, & impedimentum, de quibus Quint. Mandos. in reg. Cancell. 24. de male promotis, q. 6. num. 13. & idem Rebuff. in tracta. de nominat. q. 8. num. 28. & rub. de collat. §. praefatiq; ordinarii, in ver. conferre, in concord. Franciae. ubi refert, quod Regnicolae hoc non servant, ne episcopi omnia beneficia diocesi sibi retineant.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi non potest sibi ipsi conferre beneficia.
- 2 Substitutus Vicarij conferre potest beneficia Vicaria substituendi habenti substituti potestatem, & nu. 3.
- 4 Substitutus Vicarij capis auctoritatem ab episcopo.

QVAESTIO XCII.

- V**nde ex praemissis nec Vicarius poterit sibi ipsi conferre prohibitus, ex tex. in c. hu. extra de instit. & c. per vestras, extra de iure patrona. cum adductis per Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 5. numero 19.
- 2 Declaratur, ut non procedat in substituto Vicarij, qui conferre potest Vicario substituendi tanquam a Domino substitutus, Rebuff. dicto tit. forma vic. Arch. numero 77. Quod tamen improbat, Pauin. d. q. 5. num. 9. iuribus per eum citatis. Quibus responderi potest ex dictis per Rebuff. tract. de nominat. q. 8. nu. 28. Vbi probat, quod substitutus vicarij habentis potestatem substituendi poterit vicario conferre, quia substitutus non capit auctoritatem a vicario, sed ab episcopo. c. non indifferente,

te, extra de procur. & idem Rebuff. rub. de collat. §. praefatiq; ordinarij, vers. conferre in concord.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus qui dedit Vicario potestatem conferendi beneficia ante Vicarium conferre potest, & nu. 4.
- 2 Papa maiorem sibi retinet potestatem, quam concedat.
- 3 Vicarius censetur revocatus ab episcopo, quo ad collationem beneficij ab episcopo factam.

QVAESTIO XCIII.

- P**orro episcopus qui dedit Vicario potestatem conferendi beneficia, ante eundem Vicarium poterit conferre. text. cum glo. in c. constitutus. extra de concess. praeben. Quia maiorem, sibi retinuit potestatem, quam concesserit, ut in Papa est tex. in c. dudum. de praeben. lib. 6. & de episcopo tradit Gemin. in c. licet nume. 6. in fin. de off. Vic. in 6. Bald. in l. sed si hac §. semper. in fin. ff. de ius vocau. Fel. in cap. cum olim, el. secundo. in princ. extra de offic. deleg. Bertac. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vic. episc. nume. 3. & par. 5. nume. 32. Franc. Marc. quaest. Delph. 421. num. 3. & 4. par. 1. Ioan. Picard. inter conf. Menoc. 52. num. 18. cum seqq. vol. 1. Prout etiam, quia per collationem episcopi censetur Vicarius revocatus, quo ad illam collationem. Cald. conf. 11. rub. de off. Vic. quem sequitur Rebuff. qui hanc partem defendit in pract. benef. titu. forma Vic. arch. nume. 122. Fel. in cap. ex parte decani. nume. 16. in fin. extra de rescript. post Alber. in l. saepe. in fin. ff. de offic. praef. Vbi dicit, quod si episcopus conferat ante eum cui committit vices suas, in conferendo valet collatio episcopi per iudicium sol-

uitur. ff. de iudi. subdens, ita Romae fuisse iudicatum contra Guid. de Suzar. fir. mat. Boer. decis. 347. num. 10. & Ioan. de Selua. tract. de benefic. par. 3. q. 16. in fine.

S V M M A R I V M.

- 1 Collatio beneficij facta ab episcopo praefertur collationi Vicarij, & nu. 2. Ampliatur. nu. 3. 4. Declaratur, nu. 5. 6. & 8.
- 5 Possidentis beneficia melior est conditio, quam prouisi.
- 7 Litterae priuatae episcopi, in quibus committitur collatio beneficiorum vacantium in fauorem certa persona, non valent in prauidendum collationis factae per Vicarium.

QVAESTIO XCIII.

- Q**uid autem si episcopus, & Vicarius conferant eadem die? quae nam collatio praefertur. Et praefertur collationem episcopi, tamquam maiorem collationi Vicarij probat text. in cap. si a fede. de praeben. lib. 6. cap. dudum. eod. titu. Et quia collatio episcopi praecessisse praesumitur, Calder. conf. 2. sub rub. de offic. Vic. Fel. in cap. ex parte decani. nume. 16. in fin. extra de rescript. Ias. in l. 1. nume. 6. ff. solu. mat. firmat Boer. decis. 347. num. 10. post Alber. de Rosar. in l. saepe audiui Caesarem. in fin. ff. de offic. praef. Franc. Marc. quaest. Delph. 1199. num. 2. par. 1. Io. de Selua. tract. de benefic. par. 3. quest. 15. nume. 17. & par. 2. quaest. 15. num. 30. Rebuff. in pract. benefic. titu. de rescript. ad beneficia vac. num. 40. & forma Vic. arch. num. 123. vbi num. 121. extendit etiam si collatio fiat ab episcopo extra diocesim, & in tract. nominat. quaest. 14. num. 64. & plene in tracta. de pacif. possess. limita. 17.
- M Franc.

Franc. Marc. q. 99. nume. 2. par. 1. post Franc. in c. si à sede, Menoc. quamuis de prædictis non faciat mentionem tracta. de Arbi. iud. libro primo, casu 48. numero 17. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. epif. nu. 95.

3 Ampliatur etiam si episcopus contulerit beneficium extra diocesim, eo die quo vicarius intrat, Calder. dicto consilio vndecimo, Casar Lambert. in tracta. de Iurepatro. secundo lib. tertia par. q. art. 3. Couar. lib. tertio var. resol. capitu. 20. numero 8. in fine, Cucc. Insti. iur. cano. de Vica. epif. nume. 97.

4 Ampliatur etiam in capitulo & Vicario eius sede vacante, quia si conferant eadem die collatio capitulo præualebit, Pau. de pot. capitulo sede vacante. secunda par. princ. numero 21. post Calder. dicto consi. 11. titu. de offi. Vica.

5 Declaratur nisi prouisus a vicario possessionem accepisset ante prouisum ab episcopo, quia tunc melior est conditio possidentis, d. cap. si a sede. Rebuf. d. tit. de Rescript. ad benef. vacante. nu. 30. & in titu. forma vicariat. Archiep. nu. 213. Dicens, ita fuisse visum Senatui, Pariensi, & scripsisse in tract. de pacif. possess. nu. 97. versicu. quarto etiam procedit, scribit multa in proposito Ias. in d. l. 1. numero sexto, sequitur March. d. que. Delph. 999. nume. 3. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. epif. nu. 94.

6 Declaratur, vbi æquo iure procederent ambæ collationes, secus si in collatione vicarij adesset dies, & hora, & in illa episcopi dies tantum, ut in simili concursu collationum Patre, & ordinarij differendo concludit Ias. in d. l. 1. nume. 6. in fin. Vbi dicit hanc opinionem esse veriorē & credere ita Romæ fuisse obtentum, ea ratione quia collatio Vicarij. habet tē-

7 Videt etiam si episcopus sit excommunicatus, interdictus

Vicario collatio beneficiorum vacantium in fauorem certę personę non valeant in præiudicium collationis factę per Vicarium virtute potestatis eidem prius datę per episcopum, teste Achil. decif. 216.

8 Tertio declaratur ubi primo prouisus a Vicario non acceptasset, quia ad episcopum potestas reuertitur, c. si compromissarius, de elect. lib. 6. Rebuf. dicto titu. forma Vica. Archiep. nume. 145.

9 Quarto declaratur in duabus institutionibus factis à Vicario & episcopo, quia præfertur præsentatio facta episcopo quando Vicarius non habebat ius instituendi, Card. cle. 1. q. 9. de iure patro. quem refert & sequitur Rolan. consi. 47. nu. 85. lib. 1.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius non potest cognoscere de sinibus collationis facta ab episcopo.

QVAESTIO XCV.

ET cum maior sit collatio episcopi quam Vicarij, ut visum fuit supra: Non poterit de viribus collationis facta ab episcopo idem Vicarius cognoscere, ut respondit Bero. consi. 14. nu. 6. nol. 1. ea ratione quia inferior factum superioris rescindere non potest, c. cum uenissent, extra de insti. c. ut nostrum, extra de appell.

S V M M A R I V M.

Collatio beneficij facta à Vicario episcopi excommunicati, interdicti vel suspens, an teneat.

QVAESTIO XCVI.

Q Videt etiam si episcopus sit excommunicatus, interdictus uel

vel suspensus; an interim Vicarius conferre possit, & valeat eius collatio. Dicam infra lib. 3. q. 17. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Collatio beneficij facta à Vicario episcopi reuocato, an teneat remissive.

QVAESTIO XCVII.

ET quid etiam si Vicarius reuocatus fuerit, an valeat collatio. Dicam infra, lib. 3. quest. 36. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Conferentes indignis subiacent multis penis & quibus remissive.
2 Episcopus, an sit priuatus potestate conferendi si eius vicarius beneficium indigno contulerit, remissive.

QVAESTIO XCVIII.

ET quoniam conferentes indignis, multis pœnis subiacent, quas recenset Rebuf. in pract. benefic. tit. pœnę collat. indig. conferen. per to. Quæro etiam, si vicarius indigno contulerit, an episcopus sit priuatus potestate conferendi. Dicam infra, lib. 3. q. 37. per to. Vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius si beneficium contulerit indigno, an possit digno conferre, remissive.

QVAESTIO XCIX.

SEd quid e conuerso, si vicarius indigno contulerit, an possit digno conferre, dicam infra, lib. 3. questio 38. Vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Idoneus ad beneficia, quis.
2 Collatio beneficij irrita est, nisi fiat dignis personis, & habilibus.
3 Collator quæ pena puniendus si conferat indignis.

QVAESTIO C.

SEd nec illud est in proposito negligendum, quod si in Vicariatu dictum fuerit, ut conferatur idoneis, intelligitur de idoneis, moribus, sciētia, & ætate, c. cum in cunctis, extra de elect. Paris. cons. 40. col. 2. vol. 4. Rebuf. in pract. benefic. tit. forma vica. Arch. nu. 87. Ego autem credo, quod irrita sit collatio beneficiorum præsertim non habentium, curam animarum, & prouisio nisi fiat personis dignis, & habilibus quamuis dictum non fuerit quod vicarius conferat idoneis, iuxta constitutionem Alex. III. in c. quia nonnulli, de cler. non res. c. licet canon. de elect. in 6. Et collator aliter conferens pœna constitutionis concilij venit puniendus, cap. graue nimis, extra de præben. Concil. Trident. cap. 3. sess. 7. in decreto de reform.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi non prohibetur conferre beneficiariis propter illa Verba Vicariatus, Quod conferat idoneus.
2 Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO CI.

- N**ec ex illis verbis appositis in Vicarium, nempe quod conferat idoneis, Vicarius episcopi prohibetur conferre beneficiis, ut consuluit Paris. consi. 40. num. 9. & seq. volum. 4.
- 2 Quod tamen verum non puto vbi fieret collatio beneficiis aliorum beneficiorum curatorum, vel alias incomparabilium, per tex. in c. de multa, vbi Doct. extra de præben. Concil. Trid. c. 4. & seq. sess. 7. in decreto, de reform.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius habens mandatum speciale ab episcopo conferendi beneficia, non poterit, extra diocesim conferre. *Contra, nu. 4. Ampliatur, nu. 7. & 8. Declaratur, nu. 7. 9. & 10.*
- 2 Ordinarius iurisdictionem voluntariam extra territorium exercere non prohibetur.
- 3 Vicarius vel Locumtenens ordinarij inferioris à Principe non potest voluntariam iurisdictionem exercere, extra territorium.
- 5 Intellectus c. statutum, de præben. lib. 6.

QVAESTIO CII.

- S**ed nec ea quaestio contemnenda est, an Vicarius episcopi cui data fuit potestas conferendi beneficia conferre possit extra diocesim, an verò in diocesi tantum, in qua negatiuam partem tenuit Bal. in l. 2. num. 1. ff. de offic. pro conf. quem refert Boer. decis. 30. num. 1. Franc. in c. cum in generali, in vltimo not. de offic. Vic. in 6. Franc. Marc. q. Delph.

117. in fine, par. 2. arg. tex. in c. statum, de præben. in 6. cum concordantibus, adductis supra, d. q. 117. Et quia licet ordinarius voluntariam iurisdictionem possit exercere extra diocesim, & territorium, per gl. & Canonistæ, in c. nouit, extra de offic. lega. Alexan. Castrenf. & alij, in l. ff. de iurisd. om. iud. tamen Vicarius vel Locumtenens ordinarij inferioris à Principe, id non potest, Bar. in l. cunctos populos, C. de sum. Trin. & fide Catho. quem refert, & sequitur Bald. in d. l. 2. numero primo, Fran. in dicto cap. cum in generali, qui inferunt ex eo Vicarium episcopi tanquam Vicarium ordinarij non posse exercere iurisdictionem extra diocesim firmat Franc. Marc. d. q. 117. in fi.

4 Sed affirmatiuam probauerunt, Rota decis. 2. tit. de offic. Vic. in vlt. Bisig. Boer. dicta q. 30. nu. 6. post Geminia. in dicto cap. cum in generali, numero decimo, Rebuf. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. nume. 227. post Ioan. de Selua in tract. de benefi. 3. par. q. 40. & idem Rebuf. tract. nominat. q. 14. nu. 65. Ripa in tract. de peste, fol. 150. vers. sed ego, sic relatus in apostilla ad Rotam dicta decis. 2. Lambert. in tract. de iure patro. art. 6. 2. q. princip. par. 2. lib. 2. fol. 281. Pauin. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 1. numero septimo, Menoc. de arbit. iud. lib. 1. q. 43. numero decimonono, Couar. lib. 3. var. resol. c. 20. num. 8. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. num. 98.

Mouentur, quia Vicarius episcopi est ordinarius, qui exercere potest ea quæ sunt voluntaria iurisdictionis extra territorium, secundum Canonistas, in d. c. nouit. & Legistas, in d. l. fina.

5 Non obstat tex. in d. c. statutum, tum quia loquitur specialiter, de beneficiis in curia vacantibus, & quia recedit factum, & illa verba tex. i. eorum dig-

diocesibus existentibus non prohibent huiusmodi collationem extra diocesim, vt firmat Boer. dicta q. 30. numero 6. Nec aduersatur ea ratio, quod Vicarius Ordinarij non possit exercere actus voluntariae iurisdictionis extra diocesim. Quia Vicarius episcopi ordinarius est, vt scripti supra quaest. 55. vbi vide. Et ideo non solum non prohibetur, sed potest exercere actus voluntariae iurisdictionis extra diocesim, sicut episcopus, vt dixi etiam in dicta quaest.

6 Ampliatur, vt etiam episcopus committere possit Vicario alterius episcopi in alia diocesi, residenti beneficiorum collationem. Rota decis. 7. alias 371. nume. 3. titu. de offic. Vic. in no. vbi num. 4. & 8 firmat Papaz. in Apost. ad Rot. secundum nouam impressionem.

7 Declaratur hæc ampliatio, vbi consensus non solum committentis: sed etiam commissarij, & partium interueniat, Rota dicta decis. 7. & ibi Papaz. in Apost.

8 Secundo ampliatur, vt etiam extra diocesim Vicarius recipere possit insinuationes, nominationes & gradus, cum sint voluntariae iurisdictionis, Boerius dicta quaest. 7. num. 7. post Ioan. de Sel. in tract. de benef. in 2. par. quaest. 14. colum. 2. ante fin. Corfet. in tracta. de potest. reg. 80. Barbat. in c. nouit. nume. 17. cum sequent. de offic. lega.

9 Declaratur, vt nõ procedat in beneficiis vacantibus in curia, Gemin. in d. cap. fin. ad fin. Franc. in d. cap. statutum. colum. 3. vers. in glo. fina. Boer. dicta quaest. 30. num. 6. Rebuff. in prac. benef. titu. forma Vicariat. Arch. num. 129. Couar. lib. 3. var. resol. cap. 20. nume. 9. vers. ceterum, Cucc. dicto tit. de Vic. episc. num. 99.

10 Secundò declaratur, quando episcopus limitauit Vicario potestatem conferendi beneficia diocesis

in Ciuitate & diocesi, quia extra illam potestas conferendi non extenditur, Rebuf. dicto titu. forma Vic. arch. nume. 229. Cucc. d. titu. de Vic. episc. num. 100.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi aliquid recipere prohibentur pro collationibus beneficiorum.
- 2 Senatus Parisiensis decreto permissum est Vicarijs episcoporum aureum tantum recipere pro collationibus beneficiorum.
- 3 Episcopi sine eorum Vicarij prohibentur etiam oblatum sponte recipere pro litteris dimissorijs, aut testimonialibus, vel eorum sigillo.

QVAESTIO CIII.

- 1 **E**T licet episcopis prohibitum sit aliquid recipere pro beneficiorum collationibus. c. i. c. non satis, extra de simon. Rebuf. pract. benef. tit. benef. quot mod. acq. Paul. Fusc. episc. Sarnen. tract. de visit. & reg. eccl. c. 32. num. 8. lib. 1. vbi prohibitum esse dicit, aliquid accipere ex pacto, aut consuetudine pro collationibus beneficiorum, institutionibus, presentationibus, nominationibus, electionibus, aut quouis titulo prouisionis, per decretum Concil. Trid. 14. sess. 14. de reforma. Refert tamen in d. loco Rebuff. decreto senatus permissum esse Vicariis pro collatione beneficij aureum tantum, & non plus recipere, firmat idem Carun. de pub. concu. §. quia vero.
- 2 Porro aliud dicendum in litteris dimissorijs, aut testimonialibus, pro quibus nec pro sigillo, nec aliqua alia causa, aliquid etiam sponte oblatum recipere licet. 1. quaest. 1. quasi per totam, & cap. de ordinationibus Concil. Trid. cap. primo, sess. 2. 1. de reformat.

S V M M A R I V M.

- 1 *Insinuationes nominatorum ad beneficia, quibus sunt.*
- 2 *Vicarius episcopi recipere potest insinuationes nominatorum ad beneficia episcopo absente, vel impedito. Ampliatur, num. 3.*
- 4 *Insinuatio nominatorum ad beneficia, facta Vicario, ligat Episcopum.*
- 5 *Præfens, quis dicatur.*

QVAESTIO CIII.

- C**umque fiant insinuationes nominatorum ad collationem beneficiorum illi ad quos spectat collatio de quibus latiore folio scribit Rebuff. tract. nominat. quæst. 14. per tot. & num. 58. Ideo quæro, an Vicario episcopi, huiusmodi insinuationes fieri possint; & posse vbi episcopus esset absens, vel impeditus, late comprobat Rebuff. d. q. 14. nume. 59. cum sequen. Vbi ampliatur, ut in absentia Vicariorum fieri possint officialibus, vel assessoribus, vel Prioribus claustralibus, aut subprioribus ordinatio, Reg. Ar. 9. Rub. des gradus simples, & ex dictis per glo. & Doct. in clemen. vn. in ver. diœcesanis. de foro compet. & num. 69. comprobatur huiusmodi exhibitio nem Vicario factam ligare Episcopum in tantum; quod si postea episcopus alteri conferat, collatio non valeat, licet dicat se ignorare insinuationem Vicario factam; & subdens, nu. eodem, quod dicitur præfens, qui est in ciuitate, vel in continentibus adificijs, iux. tex. in l. qui in continentibus. ff. de verb. sign. firmat idem Rebuff. Rub. de coll. §. teneantur, in ver. aut eorum Vicarijs in concordan. Franc. & late Ioan. de Selua, Je benef. par. 2. quæst. 14. nu. 4. & num. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 *Mandatum Apostolicum, an vni ex Vicarijs præstare sufficiat, & nu. 2.*

QVAESTIO CV.

- Q**uid autem si plures sunt Vicarii, an vni sufficiat præsentare mandatum Apostolicum, vel insinuare? Et satis esse, vni insinuare, probat Rebuff. in tract. nominationum. quæst. 14. num. 62. & 64. & Rub. de collat. §. teneantur, in verbo, aut eorum Vicarijs in concord. Franc. Et late Ioan. de Selua tract. de benef. par. 2. quæst. 14. num. 11. Vbi declarat verum, quando Vicarij haberent potestatem conferendi in solidum. Hæc vnus potestas ab altero dependeret.

S V M M A R I V M.

- 1 *Mandatum apostolicum Vicario præsentatum, non ligat episcopum absentem, quominus conferre possit beneficium. Contra num. 2. Declaratur. num. 3.*

QVAESTIO CVI.

- I**llud autem controuerti solet in collatione beneficiorum, an sufficiat præsentare mandatum Apostolicum Vicario episcopi, vt ipsius episcopi manus ligentur in collatione beneficij ipso episcopo absente. Nam Compostel. in c. capitulum. in glo. magna. vers. Item quid. de rescript. & Ioan. Andr. in c. si soli. de concess. præb. in 6. tenent non sufficere fieri præsentationem Vicario, & quod si episcopo in remotis agente, fuerit præsentatum mandatum eius Vicario, vel Capitulo, & episcopus hoc ignorans contrulit præbendam primo vacantem, tenet collatio, & si Vicarius haberet speciale mandatum ad conferendum: quia per constitutionem
- Vica-

- Vicarij non aufertur potestas episcopo, quin conferat, quando vult, arg. c. dudum. §. nos igitur, & c. quamuis, il. second. de præben. in 6.
- 2 Sed contrarium probat Ioan. de Selua in tract. de benef. par. 2. quæstio. 2. nume. 4. & 6. Vbi concludit, quod licet episcopus absens contulerit beneficium vacans ignorans insinuationem mandati Apostolici, vel nominationis fuisse factam suo vicario, non valet collatio in præiudicium nominati, quia episcopus, & vicarius sunt vnum & idem, cap. 2. de consuet. in 6. Quam etiam sententiam declarat vbi præsentario fuisset facta vicario, in subsidium, quando non posset haberi copia episcopi, tunc enim ipsum episcopum non ligaret, & ita dicit procedere opinionem Ioan. Andr. in dicto cap. si soli.
 - 3

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus Vicarius alterius episcopi recipiendo insinuationem nominatorum ad beneficia, in dubio intelligitur recipere tanquam episcopus, non tanquam Vicarius.*
- 2 *Insinuatio facta capitulo, cuius canonicus erat Vicarius, quando liget episcopum.*

QVAESTIO CVII.

- S**ed quid si contingat episcopum esse vicarium alterius episcopi, vel Archiepiscopi, & illi fieri insinuationem? Et quidem si non exprimitur, quid sit insinuatio tanquam vicario vtique intelligitur ei facta tanquam episcopo, & non tanquam vicario, vt comprobatur Rebuff. tract. nominat. quæst. 14. num. 66. & num. 68. Idem esse probatur, si fuerit facta insinuatio capitulo, & vnus canonicus erat vicarius episcopi, quia per

- 2 huiusmodi insinuationem capitulo factam non ligatur episcopus, nisi illi canonico intimatum fuerit, tanquam vicario episcopi, & vterius asserit, nume. 69. quod satisfactum sit Regno Franciæ si insinuatio nominationis fiat episcopo, vicario alterius episcopi sub duplici qualitate per litteras duplicatas, cum per illas solas ita certus sit ac si duas haberet duplicatas.

S V M M A R I V M.

- 1 *Insinuans Vicario episcopi nominatos ad beneficia querere debet instrumentum Vicariatus aut probare Vicarium communiter reputari.*

QVAESTIO CVIII.

- P**ro tamen aduertendum, quod his qui insinuat vicario querere debet instrumentum Vicariatus, & si non possit habere instrumentum probandum est, quod ille erat habitus, & nominatus Vicarius, & talis communiter reputatus Rebuff. tract. nominat. q. 14. num. 71. & rub. de colla. §. teneamur, ver. aut eorum Vicarijs, c. ucc. Inft. iur. can. de Vic. episc. numero 114.

S V M M A R I V M.

- 1 *Regula Cancellarij, reseruans beneficia eorum, qui sunt familiares, & Commensales continui Sanctæ Romanæ ecclesiæ Cardinalium, an reseruare censentur beneficium Vicarij Cardinalis constituti in Archiepiscopatu, vel episcopatu.*

QVAESTIO CIX.

- N**unquid autem si vicarius Cardinalis in Archiepiscopatu, vel
- M 4 episcopi-

1 episcopatu constitutus habeat beneficium: Illudque vacare contingat, censeatur reservatum, iuxta reg. Cancell. 3. de reservat. referuante beneficium eorum, qui sunt familiares, & commensales continui Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium. Hanc q. proposuit Quint. Mandos. in reg. 3. cancell. referuat. q. 19. Vbi differendo casum, tandem concludit quod si ille qui fuit Vicarius constitutus erat prius Cardinalis constitutis familiaris, & continuus commensalis, & tunc talis postea vicarius effectus manet commensalis, & ideo eius beneficia vacantia censeantur sub hac regula comprehensa. Aut nunquam fuerat in familiaritate, & continua commensalitate Cardinalis illum vicarium constituentis, & tunc eius beneficia non censeantur sub familiaritatis prætextu, & continue commensalitate referuata, & hanc distinctionem asserit fuisse in Rota seruata.

S V M M A R I V M.

- 1 Administratio spiritualis consensu etiam in presentando aliquem ad beneficium iuris patronatus.
- 2 Vicarius episcopi sine mandato speciali non potest presentare.
- 3 Presentatio patroni dicitur donatio.
- 4 Procurator sine speciali mandato domini non potest donare.
- 5 Vicarius habens facultatem presentandi, non potest se ipsum presentare.

QVAESTIO CX.

1 ET quoniam administratio spiritualis consistit etiam in presentando aliquem ad beneficium iuris patronatus pertinens ad episcopi presentationem, secundum Bal. con-

2 filio 478. nu. 1. vol. . . . Pauin. de potest. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 5. nu. 3. Quæro, an Vicarius episcopi possit presentare, & non posse nisi adsit mandatum speciale, probat Abb. in c. si. nu. 6. vbi Imo. & alij Canonistæ, extra de conce. præben. Prob. in c. 1. de offic. Vic. Rebus. in præc. benefici. de Vicariis Archiep. nu. 71. cum sequen. post Roch. Cur. in tract. iur. par. in verbo honorificum, quæst. 5. Pau. de Cittad. in simili tract. 6. par. q. 41. cum sequen. & in simili etiam tract. Lamber. lib. 2. par. 3. art. 5. primæ q. princ. nu. 2. Potest enim presentatio patroni dici donatio, d. c. fina. vbi notat Abb. nume. 5. Et ideo opus est speciali mandato, c. qui ad agendum, de proc. in 6. gl. ibi & Docto. l. procurator totorum, l. mandato, ff. eo. l. procuratorem. C. eo.

3 Declaratur, vt non possit Vicarius episcopi habens facultatem presentandi se ipsum presentare, c. per nostram, extra de iure patro. Pauin. de offic. & potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 5. in fine, vbi ampliat, quod nec substitutus presentare potest substituentem.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest instituire presentatum, sine speciali mandato, secundum communem, communiorum, & magis communem. At contra, nu. 4. Communis ampliat, numero 17. 19. 20. 21. Declaratur, nu. 22.
- 2 Institutio quid.
- 3 Capitulum sede vacante potest instituire presentatum, nu. 14. Gerit vices episcopi: Non tamen potest conferre beneficia spectantia ad collationem episcopi, nu. 5. Conferre verbum, comprehendit institutionem.

Instit.

- 6 Institutio & destitutio pertinent ad episcopum.
- 7 Vicarius episcopi non potest quem prius re benef. sine speciali mandato.
- 8 Dicitur, quoquomodo, quos casus excludit.
- 9 Taxatus, Nisi, excludit alios casus præter nominatos.
- 10 Rebus. intellectus ad c. ex frequentibus extra de insti. & Abbas. & numero equen.
- 12 Couar. intellectus ad idem.
- 13 Auctoris intellectus ad idem.
- 15 Spirituales facilius dantur quam tolerantur.
- 16 Lex nova supplere per antiqua interpretationem.
- 18 Vicarius episcopi admittendo presentatum non dicitur instituire. Patroni factum, qui presentant clericis Vicario episcopi & rogavit illum vt admittentes & Vicarius respondit. Placet.

QVAESTIO CXI.

1 Hapud Vic & illa subiecti potest qst. An scilicet vicarius generalis episcopi possit instituire presentatum. Nā partem affirmatiuam tenuit glo. in c. ex frequentibus, in verbo officialium extra de institu. glo. in c. si. in verbo non possunt, & ibi Archidia. Domin. Franc. de offi. vic. in 6. Ioan. And. Imo. Abb. & alij in d. c. ex frequentibus, Caiet. in repet. c. fin. col. 13. de elect. in 6. Vbi idem dicit de vicario electi confirmati non dum consecrati, Rot. decis. 43. Nota quod vicarius, in antiq. Roma. sing. 601. Io. de Sel. tract. de benefici. par. 3. quæst. 14. nume. 2. Aufrer. ad Capel. Tolosa. quæ. 148. Bellamer. decis. 93. licet vicar. Staffil. de litteris grat. & iustitu. fol. 69. Bertach. de episcopo, par. 6. lib. 4. titu. de vic. episcopi, nume. 13. Roch. tracta. de iur. patro. in verbo competens, quæstio 31.

& in simili tracta. Lamberr. qui latè istum articulum examinat, par. 3. arti. 5. prima quæst. princ. nume. 2. Boer. decis. 30. numero quarto, Mill. in verbo vicarius episcopi, Lancellotti. in §. dissimiles, Insti. iur. cano. de institut. Bertran. confi. 467. nume. primo, in 4. Rolan. confi. 47. nume. 45. in primo Ioan. Bapt. Ferret. confi. 344. subdens nume. 2. quod vicarius de necessitate tenetur instituire, Couar. lib. 3. var. resolut. c. 20. numero septimo, Gaspar Cabal. in add. ad constitut. Aegidiam. libro 3. c. 17. nume. 2. & hæc est communis opinio, communior, & magis communis, vt attestantur Lamber. Ro. & alij relati per Couar. in loco præcitato, & Rolan. d. confi. 47. nu. 45. Succ. Inst. iur. cano. de Vic. episc. nu. 87. Mouentur omnes ex tex. in d. c. ex frequentibus circa principium, quem singulare ré dicit Aufrer. d. quæst. 148. Vbi summus Pontifex dereferatur quandam præuā cōsuetudinem, quod clerici recipiant ecclesiastica beneficia sine cōsensu episcoporum vel officialium suorum, qui hoc de iure possunt: & sic officiales episcopi de iure possunt transferre ius & conferre titulum ecclesiastici beneficii in clericos. Nihil enim aliud refert ille cōsensum ad beneficia recipienda, nisi quandam translationem iuris & tituli à superiore factam & consequenter institutionem, vt declarant, Docto. ibi, & Abb. in auctoritate, eo. titu. nu. 7. post glo. in c. 1. de reg. iur. in 6. Roma. d. sing. 601. qui dicit casum d. c. ex frequentibus. esse rotundum.

Secundo argumentatur Doct. hoc modo: Capitulum sede vacare potest instituire, c. 1. vbi Doct. de institu. in sexto. sed capitulum sede vacante gerit Vices episcopi, glo. in capi. vnico in secundo notab. de maiorit. & obedient. in 6. Innocen. in c. eam. ubi Dec. numero 7. extra, de rescript. ergo etiam Vicarius episcopi, qui eius vices gerit.

Sed

Sed contrariam sententiam, quod Vicarius generalis episcopi sine mandato speciali non possit instituire, te nuerunt, Card. in clemen. 2. quæst. 8. de iu. Patro. & Imol. ibi circa fin. ver. sicu. sed quid si clericus, quos ita refert in hanc partem Rolan. d. consi. 47. numero 21. & hanc opinionem sequuntur Rebuff. in practi. benefi. de Vica. Archiepi. numero. 126. cum pluribus sequitur, Roch. in tracta. de iure Patro. in ver. competens, prout illum refert Lambert. in simili tracta. lib. 2. par. tertia, art. 5. 1. quæstio. princi. nu. 2.

Mouentur ex tex. in c. fi. de offi. vica. in 6. Vbi vicarius episcopi non potest conferre beneficia sine speciali mandato, ergo nec instituere poterit. quia verbum conferre, comprehendit etiam institutionem, Rub. vt ecclesia sui. benefi. sine diminut. consr. Abb. in c. auctoritate, nu. 8. extra de insti.

Secundo adducebat Rebuf. in loco præallegato hanc rationem: Institutio, & destitutio, tanquam correlatiua pertinent ad episcopum, c. cum ex iniuncto, vbi Abb. nu. 3. extra de Gæret. Abb. in c. conquerere, nu. 2. extra de off. ord. Sed vicarius episcopi non potest quem destituere & priuare benefi. generali. commissione. c. licet, vbi glo. Anchar. Domin. Franc. & alij de off. vic. in 6. c. 1. in ver. episcopos, de Capell. monac. in 6. Ancha. cõl. 60. nu. 1. ergo nec instituere arguendo a correlatiuis secundum reg. l. fi. C. de ind. vid. tollen.

Tertio præter scribentes adduco tex. in c. 13. sess. 14. apud Concil. Trid. in decreto de reform. Vbi Patrono non licet quoquomodo præsentare aliquem ad beneficia sui iuris patronatus, nisi episcopo loci ordinario ad quem institutio ipsius beneficij pertinet, ergo non licebit vicario præsentare & per consequens non poterit vicarius instituere maxime per dictionem illam, quoquomodo, quæ inclu-

dit omnes casus similes, dissimiles æquales, & maiores expressis & indirectos, vt respondit Io. Ceph. consi. 149. nu. 15. & 53. nume. 22. & 76. nu. 16. & 121. nume. 1. lib. 1. Et per illam taxatiuam nisi, quæ alios excludere videtur. l. qui aliena. §. libertos, ff. de negot. c. si duo, de procur. in 6. cum concordantibus citatis per Crauer. consi. 155. nu. 1.

Ad contraria quæ superius allegata sunt, & primo ad tex. in dicto c. ex frequentibus, respondetur quod ibi dicitur secundum Abb. nu. 8. posse clericos institui ab officialibus episcopi, qui hoc de iure possunt & sic ab illis qui habent speciale mandatum, non autem ab alijs ponderando illud relationum qui, quod restringit secundum Bar. in l. omnes populi, ff. de iust. & iu. quasi quod illi episcoporum Vicarij possint instituere, quibus de iure est permillum: & ideo cum non permittatur nisi habentibus mandatum speciale vt dixi supra, non infertur necessario quod illis hoc sit permillum ex generali commissione.

Secundo responderetur ex intentione Rebuff. in loco superius allegato quod ille tex. damnat clericos qui ecclesiastica beneficia recipiunt sine consensu episcopi vel officialium suorum qui de iure possunt, ex quo consensu non infertur necessario auctoritas instituendi, quia potest intelligi de alia prouisione quam institutionis vt de collatione, cū tex. se nõ restringat tantum ad institutionem.

Vel & 3. potest intelligi tex. in d. c. ex frequentibus, de institutione quæ non confert ritulum beneficij, sed habenti iam illum ex intentione Couar. in d. c. 20. nu. 7. vel vicario episcopi dat auctoritatem administrandi curam animarum iuxta tex. in c. 1. de Capell. monac. in 6. Quia vicarius generalis episcopi absque speciali commissione potest habenti beneficium vel eius vicario auctoritatem hanc exercendi curam

animarum impartiri secundum Imol. & alios communiter in d. cap. ex frequentibus, vt refert Couar. in d. c. 20. nu. 7.

Ego autem sequor partem affirmatiuam, quæ est communis communior, & magis communis, vt retuli superius, & satis commode probatur in dicto cap. ex frequentibus, iuncta glo. ibi in ver. officialium. Nec aduersatur intellectus supra relatus in responsio ad partem prædictam: Tum, quia cauilliosus reputatur per Abb. ibi, nume. 8. tum etiam, quia esto, quod subsisteret propter illud relationum, qui, & restringeretur ad officiales episcoporum, qui de iure possunt instituere; Nõ tamen sequitur, quod restringat se tantum ad illos officiales quibus fuerit permillum. Et quod illi tantum instituere possint quibus fuerit mandatum. Namque cum plures sint species Vicariorum episcopaliu, ut scripsi supra, libro primo, quæstio. 3. potest illud relationum, qui, restringere tex. ad officiales episcoporum, qui possunt, hoc est ad generales ad exclusionem foraneorum, quia generales Vicarij episcoporum habent ordinariam iurisdictionem, & idem tribunal, & consistorium cum episcopis, non autem foranei, ut dixi supra, libro primo, quæst. 5. Et ideo, quia instituere clericum in beneficio spectat ad iurisdictionem episcopalem, capit. conquirente, vbi late Abb. nume. 2. extra de offic. ord. post Specul. titu. de iurisd. om. iud. nume. 30. cap. cum ex iniuncto, in fine, vbi Abb. extra de heret. & dicto c. ex frequentibus, vbi Abb. Vicarius generalis episcopi poterit instituere sicut episcopus.

Ad tex. in dicto cap. fin. de off. vic. in 6. respondetur, quod loquitur de collatione beneficiorum, quæ licet quandoque sumatur pro institutione, vt superius dictum fuit; Tamen differt ab institutione secundum gl.

in dicto cap. fin. in ver. non possunt. 14 quod probatur. Nam capitulum sede uacante potest instituere, dicto c. primo, vbi Doct. de instit. in 6. & tamen non potest conferre beneficia spectantia ad collationem episcopi, cap. illa, & ibi Doct. extra ne sede vacante, cap. vnico, §. cum vero, eo. titu. libro 6.

Nec obstat argumentum de destitutione ad institutionem, tanquam correlatiuis. Et quod sicut Vicarius sine speciali mandato destituere nõ potest, eodem modo; nec instituere. Nam istud argumentum non procedit in spiritualibus in quibus nos versamur, quia spiritualia facilius dantur, quam tollantur, cap. inter corporalia, in princ. de translat. pra. Dec. in l. nihil tam naturale, aume. 7. ff. de reg. iur. Et ideo licet Vicarius destituere non possit absque speciali mandato, potest tamen instituere.

Prout etiam non obstat tex. in cap. 13. sess. 14. apud Concil. Triden. in decreto de reforma. Quia licet dicat tex. institutionem fieri non debere, nisi ab episcopo loci ordinario, & quod propter illas dictiones, quoquo modo, & nisi, videantur exclusi similes casus, dissimiles æquales, & maiores expressis ac indirectos, ut superius dictum fuit; Tamen respondetur Vicarios non esse similes, nec æquales, nec maiores episcopis, sed vnum, & idem cum illis, cap. non putamus, cum gl. in ver. videtur, vbi Archid. nume. 2. Anchar. nume. eo. Gem. numero primo, & septimo, Frac. columna prima, de consuetud. in 6. cap. Romana, in princ. de appell. in 6. & dixi sæpius, ideo exclusi non censentur, sed Archidiaconi, Archipresbiteri, Decani, & Præpositi, vt probatur in cap. nullus, 16. q. 7. secundum quem intelligitur tex. in dicto c. 13. vt iura iuribus concordentur, & lex noua suppleatur per interpretationem canonis antiqui, iuxta l. sed, & postea

posteriorés, vbi Bart. ff. de leg. l. non est nouum, cum legibus sequentibus. ff. eod.

- 16 Quod eo magis suadet, quia Concilium Tridentinum volens Vicariū episcopi excludere, vti solet huiusmodi uerbis, episcopis tantū non coram Vicarijs sit permissum, ut in cap. 6. sess. 24. in fine, in decreto de re format. Et quia in dicto cap. 13. prohibetur alijs, quam episcopis instituen di facultas ratione ordinarię iurisdictionis, quę residet in episcopo, quę ratio militat etiam in eius Vicario, qui ordinarius est, vt dixi supra q. 53. Ergo etiam militare debet eadem dispositio iuris. l. illud. ff. ad l. Aquil. l. fin. C. de indic. vid. tollen. cap. translatio, extra de consil. cum ceteris in fortioribus adductis per Crauet. consilio 227. nume. 3. 4. 6. cum seq. & per consequens facultas instituendi non erit Vicario episcopi deneganda.
- 17 Ampliatur prædicta conclusio, ut non solum vicarius episcopi possit instituire præsentatum, sed etiam illū tantum admittere, per tex. in dicto cap. vnico, cum glo. in secundo note sede vacan. lib. 6. vbi Vicarius admittendo præsentatum non dicitur instituire, & recensetur factum curiam patroni, qui præsentauit clericum Vicario episcopi, & rogauit illum, vt admitteret, & Vicarius respondit, placet. & quia notarius inseruit in instrumento, qualiter Vicarius illum admisit, & instituit, ideo propter huiusmodi differentiam potest instrumentū redargui de falso, & quod Vicarius admittendo præsentationem non dicatur præstare consensum, scribit Caldas in decisio. Rot. alleg. 73.
- 19 Secundo ampliatur, ut vicarius possit recipere, & admittere resignationem simplicem in eius manibus factam alicuius beneficii spectantis ad episcopi institutionem, vel collationem tanquam ipsius institutionis

præambulam, vt per similia, late comprobatur in capitulo sede vacante, Pavin. tract. de potesta. cap. sede vacante. secunda par. quæst. 2. nume. 11. cum sequen.

- 20 Tertio ampliatur prædicta conclusio, vt non solum vicarius episcopi præsentatum instituire possit, sed etiam ex officio, vel ad instantiam patris cogere ecclesiasticum patronum post præsentationem ad dandum, & conferendum partem congruam, & sufficientem vicario, cum qua valeat vitam suam, & cetera onera incumbētia supportare, Capell. Tolos. quæstio. 148. & sequen. Dicens ita fuisse obseruatum in dicta Capella, per gl. in cap. fin. de off. vic. in 6. & tex. in clementina prima, de iure patro. sequitur Aufser. in addit. ad dictā q. 148. Rebuff. in pract. benef. ritu. for. vicar. Arch. nu. 163.
- 21 Quarto ampliatur, vt si sit discordia de iure patronatus potest de illa ecclesia tollere reliquias, & ostia claudere, & inhibere ne celebretur in ea, & ibi constituere œconomum, qui conseruet fructus donec de Rectore prouideatur, vt de episcopo legitur in cap. 2. de iure patro. ca. cum vos, extra de off. ord. Bertach. de episc. libro 4. par. 2. titu. de pot. episc. circa spir. num. 150. ad finem tituli. Quod idem in vicario eius est dicendum cū talia sint ipsius institutionis præambula, quę sicut institutio per ipsum expediri possunt, vt superius fuit dictum in tertia ampliacione.
- 22 Declaratur, ut vicarius episcopi se ipsum instituire non possit, sicut nec præsentare, capit. per nostras, de iure patro. cap. fin. extra de instit. Pavin. de potesta. cap. sede vacante. 2. par. princip. quæstione quinta, numero nono.
- Vbi ampliatur etiam in substituto, quod non possit substituentem instituire.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi ad petitionem patroni remouere potest institutum per episcopum, vel alium in ecclesia, & instituire præsentatum ab ipso patrono.
- 2 Contraria sententia est verior. Ampliatur, nu. 7. Declaratur, nu. 8.
- 3 Inferior non potest impedire potestatem superioris.
- 4 Imperium episcopi est maius imperio Vicarij. Iurisdicchio episcopi est firmiter iurisdictione Vicarij.
- 5 Vicarius recipit potestatem ex commissione episcopi.
- 6 Episcopus potest interdicare Vicario ne de aliquo negotio se intromittat.

QVAESTIO CXII.

Sed hic quæro, an Vicarius episcopi cognoscere possit de institutione facta per episcopum. Hanc quæst. excitare videtur Ioan. And. in cap. licet, in Nouella, de off. Vic. in sexto.

1 Dicās, quod Vicarius ad petitionem patroni potest remouere institutum per episcopum, vel alium in ecclesia, & instituire præsentatum ab ipso patrono, & quod fuit ista quæstio Bononiz disputata, vt refert Gemin. ibi, num. 6. Franc. Marc. q. Delphin. 483. numero primo. Ea ratio est, quia proceditur in hoc casu ciuilitate, ex quo petitur declarari præsentatū ius non habere in institutione, ut notat Innocen. in ca. querelam, in princ. post Ioan. And. de elect. Et quia officialis episcopi cognoscit causas matrimonij carnalis, ut supra dictum fuit. quæstio. 43. cum seq. ergo etiam spiritualis, cap. quoniam frequenter, §. porro, extra vt lite non contest. Debetque præsentatus a patrono institui, & per consequens destitui ab episcopo

po institutus, ut arguit Gemin. in d. c. licet. nu. 6.

- 2 Sed contrariam sententiam tenent Lap. in dicto cap. licet, Anchar. numero secundo, Gemin. numero 6. Franc. in 3. col. vers. & aduerte, Cald. consil. 2. titu. de off. Vicar. Bertach. de episc. par. 6. libro 4. quæstio. 29. nu. 19. Rebuff. in pract. benef. rit. forma vic. Archi. nume. 156. Franc. Marc. dicta quæst. 483. par. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de vicar. episc. nume. 89. & 110.
- 3 Ea ratio, quia inferior non potest impedire potestatem superioris, clem. ne Romani, de elect. cap. inferior 2. dist. cum adductis, late per Aufser. ad decis. Tolos. 480. Et licet eadem sit episcopi, & vicarij iurisdictione, ca. non putamus, cum gl. in ver. videtur, vbi Archid. Anchar. Gemin. & Franc. de consuet. lib. 6. & dixi sæpius, maius tamen est episcopi imperium, & firmiter est iurisdictione, quam Vicarij, Bart. in iudicium solutur, numero secundo, ff. de iud. Bertach. de episc. lib. 5. par. 5. titu. de potesta. episc. circa iud. nume. 32. & ex commissione episcopi recipit Vicarius potestatem. cap. fin. de off. Vicar. in 6. Dec. consil. 66. nume. 4. Illique potest episcopus interdicare, ne de aliquo negotio se intromittat, Tolos. decisio. 480. vbi Aufser. in addit.

Ad rationes supra adductas in contrarium, & primo ad illam, quod petendo declarari præsentatum ius non habere ciuilitate agatur. Respondetur, quod non militat in præsentatis ab episcopo institutis, sed in illis, qui fuerunt instituti ab inferiore episcopi, puta a plebano, vt considerat Anchar. in dicto cap. licet, numero secundo, Franc. ibi, colum. 3. in ver. & aduerte, post Gemin. nume. 6. sic declarando opinionem Ioan. And. refert Franc. Marc. dicta quæstio. 483. nume. 6. Nec obstat argumentum de causarum matrimonialium cognitione, cum vicarius illam non habeat absque

absque mandato speciali episcopi, ut dixi supra, q. 44. ubi vide.

- 7 Ampliatur supradicta conclusio, ut vicarius non possit cognoscere de institutione facta ab episcopo etiam si in mandato exprimerentur aliqua exigentia speciale mandatum, secuta clausula generali, Gemin. in dicto cap. licet, numero sexto, Franc. dicta columna tertia, vers. & aduerte, post Lap. ibi citatum, Franc. Marc. dicta quaestione 481. numero primo, in fine.
- 8 Declaratur, nisi constaret de expressa, & speciali commissione episcopi. Tunc enim Vicarius cognoscere posset de huiusmodi institutione, & presentatum a patrono instituere, se cundum Lap. Anchar. Franc. Bertac. & Marc. in locis superius adductis.

S V M M A R I V M.

- 1 Ordinarius exercere potest iurisdictionem solutariam etiam extra provinciam.
- 2 Commissio data ab inferiori a Principe non potest exerceri extra territorium committentis.
- 3 Vicarius episcopi non potest instituere extra diocesim.
- Contra, nu. 4.
- 5 Gabriel de Monte, episcopus Aesinus contulit Canonatum extra diocesim.
- 6 Intellectus cap. statutum, in si. de prae. in 6.
- 7 Insinuatio nominationis, & gradus potest fieri a Vicario etiam extra diocesim.

QVAESTIO CXIII.

Devisatum etiam scio, an Vicarius episcopi instituere possit extra diocesim presentatos in eius

diocesim. Nam licet iurisdictione voluntaria possit exerceri extra provinciam ab ordinario, Ita. in l. fina. nu. 7. ubi etiam alij, ff. de iuris. om. iudic. Doct. in cap. nouit, extra de offic. lega. Bald. in l. 2. nume. 1. ff. de off. procons. Rota decis. 5. de off. vicar. in antiq. Boer. q. 30. Menoc. de arb. iud. libro primo, quaestio. 43. numero 19.

2 Tamé commissio ab inferiore a principe facta nunquam exerceri potest extra territorium committentis, Bar. in l. cunctos populos, C. de summa Trinit. & fide cathol. & in l. fin. ff. de off. praef. urb. Bal. in l. 2. in 2. not. ff. de off. procons. Ex quibus Vicarium episcopi non posse extra diocesim instituere probat idem Bal. ibi, Franc. in cap. in generali, de off. vica. in sexto, cum ceteris adductis per Boer. dicta quaestio. 30. numero secundo, post Abb. in dicto cap. nouit, nume. 5. de off. leg. Roc. de iure patr. in uer. com. petens alicui, q. 24. moti per tex. in capitu. statutum, in fine, de praebens in sexto.

4 Sed contrariam sententiam recte defendit in hac quaestio. Boer. dicta quaestio. 30. nume. 6. post Rotam dicta decis. 5. Gemin. in cap. cum in generali, de off. Vicar. in 6. cum multis alijs concordantibus, de quib. Boer. dicta quaestio. nume. 8. Dicens hanc ultimam partem, & opinionem tanquam ordinarijs fauorabiliorem seruari in supremis curiis. Et ratio huius conclusionis est, quia Vicarius episcopi dicitur ordinarius, ut dixi sup. q. 55. Et ideo potest exercere iurisdictionem voluntariam extra diocesim se cundum ea, quae supra in principio huius quaestiois allegata sunt. Et ita ex facto hoc eodem anno Domini 1584. obseruatum scio per illustrem admodum, & Reuerendissimum Dom. Gabrielem, de Monte episcopum Aesinum, D.M. qui extra diocesim degens in oppido Barbarae contulit Canonatum eius vicario,

&

& huiusmodi collatio tenuit, & per illam praenit Illustrissimum, & Reuerendissimum Cardinalem, tunc agri Piceni legatum de latere.

- Ex quib. cessant allegata supra in contrarium, quae non loquuntur de ordinario, ut declarat Boer. d. q. 30. per totam, respondens ad tex. in dicto cap. statutum, quod est speciale ibi in beneficijs vacantibus in curia. Et quia narratur ibi factum, non tamen prohibetur vicarius conferre beneficia extra diocesim de mente Gemin. in dicto capitulo, cum in generali, de officio vic. in 6.
- 7 Ampliatur, ut Vicarius possit facere extra diocesim insinuationem nominationis, & gradus, Boer. dicta quaestio. 30. nume. 6. post multos alios ibi relatos.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicario episcopi asserenti in institutione de iure patronatus non creditur in praedictum episcopi.

QVAESTIO CXIII.

- 1 Fuit etiam decisum in Rota, quod non credatur Vicario episcopi asserenti in institutione de iure patronatus in praedictum episcopi, ut refert Malcar. de probat. conclus. 956, nume. 28.

S V M M A R I V M.

- 1 Uniones ecclesiarum quales, & quando fiant per episcopos?
- 2 Vicarius episcopi vnire potest beneficia.
- At contra, nisi ad sit mandatum speciale, nu. 3. & 8.

- 3 Vnio est de arduis, & reseruat episcopo.
- 4 Archidiaconus non potest facere unionem beneficiorum.
- 5 Ardua, & reseruat non veniunt in mandato generali.
- 6 Vnire beneficia, est alienare.
- 7 Procurator non potest alienare sine mandato speciali.
- 9 Vnendi facultas non censetur data ex mand. no conferendi beneficia cum clausula generali.
- 10 Clausula generalis secuta post specialia expressa in mandato includit consilia non expressa, non autem meliora.
- 11 Vnire beneficium est quid maius, quam conferre.
- 12 Praelati inferiores episcopo non possunt vnire beneficia.
- 13 Vnio non potest perfici ab episcopo sine consensu capituli.
- 14 Episcopus quando non possit conferre beneficia sine consensu capituli.

QVAESTIO CXV.

Et cum saepe contingat episcopos facere uniones ecclesiarum parochialium, & baptismalium, & aliorum beneficiorum curatorum, vel non curatorum, cum curatis propter earum paupertatem, & euidentem utilitatem, ut per Dec. cons. 233. numero secundo, late Rebus. in pract. benefic. tit. de benefic. vn. nume. 39. cum seq. Zabarel. cons. 47. Lancellot. in §. i. Instit. iur. can. de vnio. eccles. Concil. Trident. cap. 6. se. 1. & c. 9. sess. 14. in decreto de refor.

- 2 Ideo quaero, an Vicarius episcopi vnire possit beneficia? Partem affirmatiuam probat Hieron. Gabr. consilio 200. numero tertio, ea ratione, quia Vicarius generalis episcopi docet omnia, quae episcopus his exceptis, quae inueniuntur prohibita, capit. 2. & 3. de offic. Vic. in 6.

Sed

- 3 Sed quod Vicarius vnire non possit sine mandato speciali episcopi ex eo constat, quod vnio est de reseruatibus & arduis episcopi, nec inferioribus competit. c. sicut vnire, & ibi Abb. nume. 3. Maria. Soc. numero 45. vbi ex alijs inquit Archidiaconum non posse hanc facere vnionem, extra, de excess. praelat. & ita fuisse resolutum in Rota, tradit Mohed. deci. 337. & Put. decif. 1. de offi. Vic.
- 4 Et illa quæ ardua & reseruatæ sunt non neniunt in generali mandato, c. 2. vbi Doct. post glo. extra de offi. lega. Gemin. consi. 38. nume. 10. Abb. in capitu. prudentiam. §. sexta, col. 2. extra de offi. deleg. Paris. consi. 10. nume. 7. in quarto, cum adductis per Rolan. consi. 75. nume. 20. cum sequen. vol. 3. & ideo opus erit speciali, tum
- 6 etiam quia vnire est alienare, capitu. primo, vbi no. Doct. extra ne sede vacan. clemen. vlt. de reb. eccl. non alie. Bal. consi. 1. volumi. primo, Rebus. in practi. benef. reg. de vnio. glo. 11. Vocatis quorum interest, numero secundo, Dec. consi. 175. per totum, sed alienare quis non potest absque mandato speciali. capi. qui ad agendum, vbi Doct. de proc. in 6. l. procurator totorum. l. mandato. ff. eo. l. procuratorem. C. eo. ergo nec etiam vnire, &
- 8 hanc partem tenuit Gemin. consi. 38. nume. 10. Rebus. qui alios citat in dicta practi. benef. titu. de benef. vn. nume. 37. & titu. forma Vic. Arch. nume. 102. Maria. Soc. in dicto capitu. sicut vnire, nume. 45. Paris. consi. 40. nu. 1. cum seq. vol. 4. Cucc. Inst. iur. ca. no. de Vic. epif. nu. 106.
- 9 Ampliatur prædicta conclusio etiam si Vicario data esset specialis potestas conferendi beneficia cum generali clausula, secundum Rebus. & Paris. in locis iam adductis, ea ratione quia
- 10 clausula generalis secuta post specialia expressa in mandato, includit consimilia non expressa, non autem maiora, secundum Archidiaconum in dicto ca-

pitu. qui ad agendum, Soc. consi. 123. ad fi. in 4. Crauer. consi. 95. numero 10. volumine primo. & in his terminis Paris. dicto consi. numero primo & secundo.

- 11 Sed vnire beneficium est quid maius quam conferre, merito &c.
- Quod autem maius sit probat Paris. in loco præallegato, tum quia vnio non potest fieri ab inferioribus præ-
- 12 latis episcopo. c. sicut vnire, vbi Abb. extra, de excess. praelat. & tamen beneficia conferre possunt etiam inferiores prælati, no. in c. c. & plantare, extra de priuilegiis, tum etiam quia vnio per episcopum non potest explicari si
- 13 ne consensu capituli. c. Pastoralis, in fi. extra, de donat. Abb. in dicto c. sicut vnire, nume. 3. At conferre beneficia potest episcopus solus nisi habeat omnia communia cum capitulo
- 14 vel nisi aliud sit de consuetudine, secundum Host in sum. c. i. §. 1. versu. in collationibus ergo beneficiorum, extra de his quæ fiunt a præla. sine consensu. capituli, & in titu. de electio. §. quis possit eligere, ver. quid. extra de præben.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vniones ecclesiarum quando reuocentur & diuidantur.
- 2 Vicarius episcopi reuocare potest vniones & diuidere ecclesias parochiales.
- At contra nisi ad sit mandatum speciale nu. 3. & 9.
- 4 Solemnitas requisita in construendo requiritur etiam in destruendo.
- 5 Episcopus sine consensu capituli non potest reuocare vnionem beneficiorum sicut nec facere.
- 6 Archidiaconus non potest vnire ecclesias nec diuidere sine consensu episcopi.
- 7 Diuisio est species alienationis.
- 8 Vicarius dicitur etiam procurator episcopi.

QVAE-

QVAESTIO CXVI.

Sed quia Vniones ecclesiarum reuocantur & ecclesie parochiales diuiduntur per episcopum causa subsistente. c. ad audientiam, vbi Abb. & alij extra de eccles. edific. Pet. Perus. tract. de vnion. reuoc. nume. 1. & 2. & per totum, late Pauin. de offi. & pot. capitu. sede vacan. 2. par. princi. q. 3. nume. 17. vsque ad finem, Soc. iu. consi. 91. nume. 8. & per totum, parte secunda, Concil. Triden. capitu. 5. 6. 7. sess. 7. & c. 4. sess. 12. in decreto de reform.

Quæro e conuerso, an vicarius episcopi possit reuocare vniones & ecclesias siue parochias diuidere.

- 2 Pro affirmatiua respondisse videtur Gabr. consi. 200. Vbi probat distinctionem & separationem iurium ecclesiarum factam a vicario episcopi Valentini valere, accedente consensu capituli, & pro licentia diuidendi bona ecclesiarum data a Vicario Laude respondit Caphal. consi. 700. nu. 45. & seq. vol. 5.

Sed quod vicarius non possit supradicta perficere sine speciali mandato episcopi, ex eo constat quia eiusdem naturæ debet esse distractus cuius est contractus, l. ab emptione. ff. de pact. multa scribit Gerard. sing. 3.

- 3 & solemnitas quæ requiritur in construendo requiritur in destruendo
- 4 autem. quæ contra. C. de repud. late Ofsac. decif. Ped. 52 numero nono & decimo, cum sequen. Rebus. dicto titu. de vn. reuoc. nume. 24. Vbi episcopus sine consensu Capituli non potest reuocare vnionem, sicut nec facere, per tex. in ca. 2. extra de relig. dom. cle. si de reb. ecc. non alie. sicut nec etiam Archidiaconus potest vnire ecclesias nec diuidere sine consensu episcopi, firmant Inno. & Abb. in c. adhuc, ille numero secundo, iste numero primo, extra de offi. Archid.

& confirmatur, quia diuisio est species alienationis, l. si pupillorum, in prin. ff. de reb. eorum. l. cum solum, ff. de usufr. Bal. in l. 1. C. si aduersus transfact. & in capitu. primo, columna quarta de prob. seu. alien. per Feder. Dec. consi. 88. numero quarto, & in specie Abb. in dicto capitulo, ad audientiam, el primo, numero secundo. Vbi dicit quod diuisio Parochiarum fieri non potest sine causa, quia dicitur alienatio rei ecclesiarum: & ideo sicut procurator alienare non potest sine speciali mandato, c. qui ad agendum vbi Doc. de procur. in sexto, l. procuratorem, C. eo. ita nec vicarius, qui etiam dicitur episcopi procurator. c. petitio, vbi Doc. de procur. Gemin. in c. licet, nume. 12. Franc. columna secunda, versicu. & aduerte de off. vica. in sexto, diuidere poterit ecclesias, & alias Vicarium episcopi sine mandato speciali non posse vigore sui Vicariatus suppressere seu diuidere beneficium, tradit Put. decifio. Rotæ, 53. numero primo, volumine tertio, post Abb. in capitulo, cum accessissent super versicu. & etiam confirmat extra de constituto. Domin. in capitulo finali, secunda colum. de off. Vic. in 6.

S Y M M A R I V M.

- 1 Episcopus quando nouam possit erigere parochiam.
- 2 Vicarius sine speciali mandato episcopi non potest nouam erigere parochiam.
- 3 Nec transferre ecclesias vetustate collapsas in matrices aut alias ecclesias viciniores.
- 4 Ardua exerceri non possunt sine speciali mandato.
- 5 Vicarius episcopi sine speciali mandato non potest suppressere beneficium.

N QVAE-

QVAESTIO CXVII.

Accedit etiam aliquando, episcopus erigere nouam ecclesiam parochialem propter diuini cultus augmentum, si fit difficile parochia nis suam adire parochiam, capitu. ad audientiam, el primo, vbi Abb. numero secundo, extra de eccl. edific. & in capitu. tua nos, numero secundo, extra eod. Rebuf. in pract. benefic. titu. de erec. in curatam, in princip. & per totum, Conci. Trid. cap. 4. sess. 21. in decreto, de refor.

Quæro igitur, an Vicarius episcopi possit huiusmodi parochias erigere? Et non posse sine speciali mandato probat tex. in capit. nemo, cum gl. in ver. ueniat per se, uel per alium de consecratio. distinctione prima. Et quia per erectionem nouarum parochialium antiquæ parochiæ diuiduntur secundum Abb. & alios in locis superius allegatis.

Et ideo quemadmodum Vicarius non potest diuidere ecclesias siue parochias sine speciali mandato episcopi, ut dictum fuit supra in proxima quæstione præcedenti, eodem modo nec illas erigere poterit, sicut nec etiam transferre ecclesias, quæ vetustate collapsæ sunt, & nequeunt propter inopiam iustaurari in matrices, aut alias ecclesias viciniores iuxta formam Concil. Triden. in capitulo septimo, sessione vigesima prima, in decreto de reformatione. Erenim huiusmodi ardua sine speciali mandato episcopi expediri non possunt Innocen. & Abb. in cap. ad hæc, extra de off. Archid. & per Canonist. in ca. sua. de off. Vica. in sexto, & dixi sepe. Et alias Vicarium episcopi sine speciali mandato non posse beneficium suppressere, tradit Put. decisio. 53. libro 3.

S Y M M A R I V M.

- 1 *Prelati quando facere possunt inuesturas, locationes, arrendationes, & annuos census rerum ecclesie, & alienationem.*
- 2 *Vicarius episcopi non potest alienare res ecclesie, nisi ad sit mandatum speciale.*
Declaratur, nu. 7. cum seq.
- 3 *Nec Archidiaconus.*
- 4 *Alienatio rerum ecclesie dicitur esse de arduis.*
- 5 *Vicarius non potest ardua expedire sine speciali mandato episcopi.*
- 6 *Ius auctorizandi est ius mere episcopale.*
- 8 *Alienatio continens meram donationem non potest expediri a Vicario episcopi etiam habente mandatum faciendi quidquid ipse episcopus in persona facere possit.*

QVAESTIO CXVIII.

Funt quoque a prælatis inuestiturae, locationes, arrendationes, annuique census de rebus ecclesiarum tam cathedralium, quam inferiorum. Nec non alienationes ex causa, & cum solemnitatibus requisitis in capitulo primo, de rebus ecclesie non alienandis, in sexto, clementina prima, eodem titulo, capitulo, sine exceptione, duodecima, quæstione secunda, glo. in capitu. transmissam, in verbo, de talibus, vbi Canonista, extra de electio. capitulo primo, vbi gl. Butr. Abb. & alij, extra de integritate restituitio. & iterum Abb. & alij in capitulo, cum Apostolica, numero quinto, & nono, cum sequentibus, extra de his, quæ sunt a præla. sine consensu capitulo, Bald. consilio 478. numero secundo, in quarto, Barbat. consilio sexagesimo, in quarto, Guido Papæ, decis. 594. Menoch.

Menoch. de arbit. iud. libro secundo, casu 172. Rolan. consilio decimo quinto, numero 16. cum sequentibus, in primo.

Ideo quæro, an Vicarius episcopi disponere sic possit, & alienare res ecclesie.

Pro affirmatiua respondit Cephal. ad fauorem Vicarij Laudæ, consilio 700. nume. quadragesimo quinto, & sequen. volumine quinto, ea vulgata ratione, quia vicarius omnia potest, quæ episcopus etiã si sint meriti imperij, iuribus de quibus ibi per eum, & ego dixi sepius.

- 2 *At contra, nisi ad sit mandatum speciale episcopi. dixi supra, quæstione 114. 115. & in proxima quæstione præcedenti, & in specie Abb. consilio octuagesimo octauo, numero sexto, columna quinta, vers. secundo potest se tueri, Staphil. de litt. grat. & iust. numero sexagesimo octauo, & in Archidiacono firmat Abb. post Innocen. numero secundo, extra de officio Archidiacon. Staphil. dicto numero sexagesimo octauo, Menoch. qui de inuestitura loquitur consilio primo, numero 78. uolumine primo, Bero. consilio 83. num. 19. & per totum, volum. 1.*
- 4 *Quibus accedit hæc ratio. Nam alienatio rei ecclesie dicitur esse de arduis, dicto capit. ad hæc, cum glo. in ver. ardua, vbi Innocen. & Abb. & tradit Rebuff. in pract. benefic. tit. de vno. reuoc. num. 24. Et ideo absque speciali mandato fieri non potest secundum Canonist. in præalleg. cap. ad hæc, glo. in cap. 2. in ver. referuata, circa medium, vbi etiam Doct. extra de offic. leg. Ioan. Picar. cons. 52. inter cons. Menoch. nume. 98. uolumine primo, post Feder. de Sen. cons. 1302. Et quia ius auctorizandi est ius mere episcopale, cap. sine exceptione, 12. q. 2. capit. 1. de reb. eccles. non alienan. cap. in venditionib. 17. q. 4. Bero. d. cons. 83. nu. 3.*

Nec ratio Cephal. superius adducta vera est (pace tanti viri.) quia licet regulariter Vicarius omnia possit, quæ potest episcopus, non tamen potest expedire ardua, & illa, quæ requirunt mandatum speciale episcopi, ut superius dictum fuit.

- 7 *Declaratur, nisi Vicarius episcopi habeat mandatum faciendi quidquid ipse episcopus in persona facere potest, ut respondit Abb. d. cons. 88. nume. 6. col. 5. vers. secundo potest se tueri, ex Bar. in l. procurator cui libera, ff. de procur. & in l. creditor, §. Lucius, ff. de man.*
- 8 *Subdeclaratur, ubi alienatio contineret meram donationem, quia tunc Vicarius illum facere non potest ex illo mandato faciendi omnia, quæ potest episcopus, Abb. d. cons. 88. colum. 5. nume. 6.*

S Y M M A R I V M.

- 1 *Episcopus recipit iuramentum fidelitatis, & obedientiæ a vasallis suis beneficiatis.*
- 2 *Iuramenti fidelitatis, et obedientiæ quod episcopus recipit a beneficiatis, forma.*
- 3 *Iuramentum fidelitatis episcopo prestandum a beneficiatis recipi potest per eius Vicarium.*
Declaratur, nu. 7. & 8.
- 4 *Sicut etiam per procuratorem.*
- 5 *Vicarius dicitur etiam episcopi procurator.*
- 6 *Promissio de beneficijs habentibus curam animarum, & de Canonicatibus, & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus qualiter, & quando fieri debeant professionem coram Vicario episcopi.*

QVAESTIO CXIX.

Recipit etiam episcopus iuramentum fidelitatis, & obedientiæ a vasallis

- 1 fallis suis beneficiatis, ca. nullus, vbi Canonista, extra de iureiuran. cuius iuramenti formam ponit Abb. in ca. tua nos, num. 7. extra eo. Concil. Trident. cap. 12. sess. 24. In decreto de reformat. Ideo in proposito quæro, an huiusmodi iuramenti recipere possit episcopi Vicarius? Et quod possit ea ratione probatur, quia receptio istius iuramenti est iurisdictionis episcopalis, glo. in cap. transmissam, in ver. de talibus, vbi Doct. extra de electio. Ea vero, quæ sunt iurisdictionis possunt regulariter exerceri per Vicarium, ut dixi supra, q. 55. & alibi sæpe, tum etiam, quia iuramentum fidelitatis recipi potest per procuratorem, cap. eã te, vbi Canonista, extra de iur. Alexand. in l. qui bona. §. si in alieno, nume. 25. ff. de dam. in ec. ergo etiam recipi potest per Vicarium, qui dicitur episcopi procurator, ca. fin. in ver. idoneis, extra de uoto, c. petitio, ubi Doct. extra de procur. Gemin. in c. licet, num. 12. Franc. col. 2. vers. & aduerte, de offic. Vicar. in sexto.
- Sed hodie secundum formam Concil. Trident. in d. c. 12. sess. 24. Prouisi de quibuscunque beneficijs curam animarum habentibus tenentur a die adeptæ possessionis ad minus intra duos menses in manibus ipsius episcopi, vel eo impedito coram eius Vicario generali seu officiali orthodoxæ fidei publicam facere professionem, & in Romanæ ecclesiæ obedientia se permansuros spondere, ac iurare. Et idem facere tenentur prouisi de canonicatibus, & dignitatibus in ecclesijs cathedralibus non solum coram episcopo, & eius Vicario, sed etiam in capitulo.

- 7 Declaratur, vt non possit Vicarius recipere iuramenta fidelitatis ab illis vassallis, qui aliquod feudum habent episcopale. Prout non potest in uestituras de nouo facere, aut antiquas renouare, nec homagium reci-

pere, sic in capitulo sede uacante firmat Pauin. in tract. de offic. & potestate capituli sede vacante, prima parte princip. quæstione decima, numero decimoquarto, cum sequen. post Ioan. And. Hostien. & Abb. in capit. nihil, in fine, de electione. Et ideo idem dicendum erit in Vicario episcopi, qui strictiorem habet potestatem, quam capitulum, Pauin. in dicto tracta. in prima parte princip. q. 2. nume. 2.

- 8 Subdeclaratur, nisi adfit speciale mandatum, cuius vigore causas feudales cognoscere potest, secundum Cardin. in clementina prima, nu. 19. de offic. Vic.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus Sistare debet annuis vicibus diocesis, & quare?
2 Vicarius episcopi non potest Sistare diocesis absque speciali mandato, & nume. 6.
Declaratur, nu. 8, 9, 10, & 12.
3 Visitatione diocesis est reseruatæ episcopo.
4 Reseruatæ episcopo non veniunt in generali mandato.
5 Vicarius capituli sede vacante non potest Sistare sine speciali concessione.
7 Visitatione competit episcopo iure ordinario.
10 Episcopus quotidianam visitationem non potest alteri, quam Archidiacono demandare.
11 Dictionis tantum, natura qualis.

QVAESTIO CXX.

ET visitat annuis vicibus diocesium, vt exquirat quo vnaquaque basilica in reparatione sui indigeat, & si qua fuerit reperia destituta præcipiat Sacerdo-

et reparationem, clericos discutiatur quomodo teneant ordinem baptismi vel missarum, vel qualiter quæque officia in ecclesia peragant, doceant ignaros, corrigant & reforment, consulantque saluti animarum iuxta formam sacrorum canonum, vt habetur in c. decernimus, c. episcopum, c. placuit. 10. q. 1. & per duos plenissimos tractatus Visitationis, Maria Soc. & Franc. Pauin. quorum sic comminiscitur Fel. in c. cum ex officio. 2. nu. 1. extra de præscript. & scribit iterum Pauin. de offic. & potest. c. sede uac. par. 1. principi. q. 7. per totam, & nouissime Paul. Fusc. episc. Sarmen. Vir. summae religionis & doctrine, in tracta. de visita. & regim. ecclesia. per totum.

Ideo quæro an visitatio diocesis fieri possit per vicarium episcopi. Et non posse nisi adfit speciale mandatum probatur, quia visitatio videtur episcopo reseruatæ, qui regulariter visitare tenetur, dicto c. decernimus, c. si episcopus, vbi Arch. & alij, de offic. ord. in 6. Soc. in dicto tract. Visita. in 4. q. princ. vers. 12. quæro vtrum, Bott. de syno. par. 2. nu. 2. Concil. Trid. c. 3. sess. 24. in decreto de reform. ea vero quæ reseruatæ sunt non veniunt nisi specialiter exprimentur, Abb. in ca. prudentiam §. sexta, col. 2. de offic. de leg. Paris. consi. 10. nume. 7. in 4. cum alijs adductis per Rolan. consi. 75. nume. 20. cum seq. in 3. tunc enim militat regula capi. fina. de offic. Vicar. in sexto.

Quod in generali mandato episcopi non veniunt ea quæ verisimiliter episcopus non esset concessurus, tum etiam quia nec vicarius capituli sede vacante visitare potest absque speciali concessione, vt in specie argumentatur Rebuff. in practi. benefici. titulo forma vica. Archie. numero 300. per glo. & Doct. in clementina prima, in versu. capituli. de hæret. Grmian. à Rebuff. non citatus in capi-

tulo, licet, numero nono, in si. Franc. columna secunda, uersiculo, tertio limita, post Lap. ubi relatum, de offic. vica. in sexto. & hanc partem probare videtur Henric. Bott. in dicto tract. de synodo, par. 2. numero primo. Dicens episcopum demandare posse vicario suo facultatem uisitandi diocesium ea ratione quia Visitatio competit iure ordinario, glo. in dicto c. si episcopus, de offic. ord. in 6. & ideo de legari potest, c. quod sede, extra de offic. ord. Concil. Trid. ca. 3. sess. 24. in decreto de reform. Paul. Fusc. dicto tract. uisita. capitulo secundo, nume. 18. lib. 1. Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. epif. nu. 106.

- 8 Declaratur vbi episcopus fuerit legitime impeditus, d. c. decernimus cum sequen. d. capi. si episcopus, ubi Canonista, dicto capitulo, inter cetera, eodem titulo, Concil. Trid. d. c. 3. sess. 24. in principi. Bott. d. par. secunda nume. 2.

9 Subdeclaratur ut possit facere Vicarius illam visitationem episcopo impedito, quæ spectat ad episcopum & quam episcopus potest cui vult committere dicto, capitulo, decernimus, cum sequen. capitulo, in glo. in ver. annos. Concil. Trid. d. c. 3. ibi per suum Vicarium aut Visitatorem.

Non autem poterit facere uisitationem quotidianam quam Archidiacono facere consuevit, quia hanc uisitationem episcopus alteri quam Archidiacono demandare non potest secundum glo. in dicto capitulo episcopum, in ver. annos, decima quæstione prima, & Archidia. in dicto capitulo, si episcopus, Concil. Trid. in dicto capitulo tertio in ver. Archidiaconi, sess. 24. Vbi Archidiaconi Diaconi & alij inferiores in ijs ecclesijs ubi uisitacionem exercere legitime consueuerant, debent assumpto Notario de consensu episcopi per se ipsos tantum ibidem uisitare: ergo exclusi uidentur uicarij episcoporum

11 ponderando præsertim dictionem illam, tantum, cuius natura est affirmare illud, quod ponit, & excludere, & negare omne aliud, ut in l. r. C. de patria potestate. Blanc. de compro. q. 1. num. 28. & in ver. accedat.

Secundo subintelligitur, nisi episcopo ex Apostolico privilegio visitare per alios sit permittum, iuxta extrava-gans Bened. vas electionis, §. si vero proxime, de cens. exact. glo. & Doc. in dicto cap. si episcopus, de off. ord. in 6.

S V M M A R I V M.

1 Episcopo deleganti Visitationem alteri propter impedimentum est credendum.

Q V A E S T I O C X X I.

Episcopo autem deleganti vicario Visitationem, vel alteri propter impedimentum credendum esse nõ est ambigendum, ut per Alex. & Iaf. post alios antiquiores in l. r. ille, num. 55. iste, nu. 59. Dec. nu. 69. Purpura. 246. Curt. iun. 69. Niger 122. Rimin. iun. 553. post Nact. & alios. ff. de off. eius. Vbi communem esse dicunt deleganti credendum impedimentum, & hanc eandem communem testantur Doc. in c. si pro debilitate, num. 6. ext. de off. deleg. Et quia litteris episcoporum credi tanquam publico instrumento dicit glo. in c. post cessionem, vbi Canonistæ, ext. de probat. & maxime si sunt sigillo autentico munitæ, prout litteræ vicariatus in quibus delegantur visitationes, Crauet. consi. 122. nu. 14. in l. Nouel. regu. 80. R. bus. in concord. Franc. rub. de collat. §. teneantur, in ver. aut eorum Vicarijs.

S V M M A R I V M.

1 Vicario episcopi Visitanti diocesim debent congrue subministrari necessaria, & quæ?
2 Nemo cogitur suis stipendijs militare.

Q V A E S T I O C X X I I.

Certum etiam est, Vicario episcopi visitanti necessaria congrue subministranda, vt equi, vestes, familia, & alia oportuna præter victualia, quæ episcopi sibi ipsis parare solent, quando visitant personaliter, cap. si episcopus, & ibi glo. Io. And. Archid. & alij, c. inter cetera, cum glo. in ver. necessaria, & ibi Doct. de off. ord. in 6. Cui ratio illa satis consonat, quod nemo cogitur suis stipendijs militare, cap. iam nunc, 28. q. 1. c. cum ex officij, extra de præfer. Spec. de salar. in princ. Scriptum est enim Deutero. cap. 25. non alligabis os boui triturati, & ad Corinth. 1. cap. 9. quis militat suis stipendijs? quis plantat vineam, & de fructibus eius non edit? quis pascit gregem, & de lacte gregis non manducat? quasi dicat, nemo. Nec magnus est ab eo metantur temporalia pæ quem spiritualia seminantur, vt ex Apostoli oraculo ad Corinth. 9. inquit summus Pontifex in d. ca. si episcopus, & post illius terga, Lancello. in §. vterius, Instit. iur. can. de cens. cum adductis per Pauin. de potestate capitu. sede vacan. parte prima, quaestione tertia, numero nono, & late Denat. Pedemon. decisione 99. numero 22.

S V M M A R I V M.

1 Episcopus tenetur subministrare Vicario visitanti equos, vestes, familiam, & alia opportuna.

Visi-

1 Visitandi autem expensas victualium.
2 Episcopus ad vitandum scandalum tenetur subministrare Vicario visitanti etiam expensas victualium.
3 Consuetudo, vt omnia gratis fiant, per visitatores observanda est.
4 Sumptus Vicarij visitantis, & famulatus quales? remissus.
5 Visitatores a quibus debeant abstinere, & quæ sint illis permissa? remissus.

re debeant visitatores, quidve illis liceat, & quando, & qualiter visitare debeant, traditur in c. Romana, & per totum tit. & ibi Doct. extra de cens. Siluest. in summa, in ver. visitatio, Domin. de Mus. in formul. Placent. in ver. visitatio ecclesiæ, plene Pauli. Socin. iun. & Pau. Fusc. in tract. de visit. Concil. Trid. cap. 3. sess. 24. Menoc. de arb. iud. lib. 2. ca. fu 424.

S V M M A R I V M.

1 Episcopus tenetur ex delicto Vicarij commisso in visitatione.

Q V A E S T I O C X X I I I.

Sed est aduertendum, quod episcopus tenetur Vicario parare necessaria ad aliud, quam ad victum, videlicet, equos, vestes, familiam, & alia opportuna, visitandi autem tenetur illi subministrare expensas victualium, capit. si episcopus, & ibi glo. in ver. prouideri, & Ioan. And. de offic. ord. lib. 6. c. inter cetera, cum glo. in ver. necessaria, & ibi Doct. extra de off. ord. Arch. in c. Romana, in princ. de consuet. in 6.

2 Declaratur primo, nisi victualia sine scandalo a subditis haberi nõ possent, quia tunc episcopi præter necessaria supra dicta tenentur etiam illi parare victualia, Inno. in d. cap. inter cetera, & Io. And. & Archid. in d. c. si episcopus.

Secundo declaratur, ut non procedat in ijs locis seu prouincijs in quibus consuetudo est, vt nec victualia, nec aliud quidquam a visitatoribus accipiantur, sed omnia gratis fiant, quia tunc huiusmodi consuetudo obseruanda est, Concil. Trid. in c. 3. ver. in ijs vero locis, sess. 24. Et ideo episcopus in omnibus visitanti prouidebit secundum ea, quæ tradunt Archid. & Ioan. And. in dicto capitulo, si episcopus, & Innocent. in dicto capitulo inter cetera.

4 Quando autem sumptus, & famulatus esse debeat, & a quibus abstinere

Q V A E S T I O C X X I I I I.

Vid autem si vicarius delinquat in negotio Visitationis, an episcopus teneatur? & teneantur scribunt Archid. in cap. si episcopus, de offic. ord. libro 6. Butr. Host. & Zabarel. in cap. ad hæc, de officio Archid. Bertach. de episc. parte septima, libro 4 q. 7. Bott. in tract. de syno. episc. 2. par. nu. 3. qui subdit melius esse episcopum personaliter interesse, nisi alias sit commodus ecclesiæ, vel personæ detrimentum. Vide tamen, quæ dicam infra libro tertio, quaestio. 30.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi ex generali commissione Vicariatus causas civiles cognoscere potest.
2 Procurator generalis causas civiles agere potest, si non requirunt mandatum speciale.
3 Causa civiles fori episcopalis, quæ sint, remissus.
4 Vicarius episcopi non potest cognoscere causas feudales absque mandato speciali.
5 Nec capitulum sede vacante.

- 5 Vicarius episcopi strictiorem habet potestatem, quam capitulum sede vacante.
- 6 Vicarius episcopi, an & quando debeat in foro suo attendere statuta, & consuetudines Civitatis.

QVAESTIO CXXV.

VLterius etiam progrediendo in campum episcopalis iurisdictionis: Cum in officialem episcopi per commissionem officij generaliter sibi factam causarum cognitio transferatur, teste Bonifacio Octavo in c. licet, ubi Canonista, de off. Vic. in 6. conclusio fieri potest Vicarium episcopi ex generali commissione vicariatus causas civiles cognoscere posse, d. c. licet, & tradit Card. in clem. 1. nu. 19. de off. Vica. Bal. consi. 478. numero 6. in 4. Aufrer. in addit. ad Tolof. q. 148. Bero. rub. nume. 26. extra de off. ueleg. Spec. de procur. §. ratione igitur sui, col. 7. vers. sed nunquid media, cū adductis per Vant. de nul. ex inhab. seu def. mand. num. 92. ubi generalis procurator potest agere

1 causas civiles non requirentes speciale mandatum, & quāvis dicat Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vica. Archid. nume. 167. solere etiam committi Vicario, vt partes cogere possit ad recognoscendū scripta sua, & chirographos, tamen superuacanea est huiusmodi commissio, cum ex generali commissione habeat Vicarius in civilibus administrationem, quod etiam fatetur idem Rebuff. dum eo loci subdit non esse necessariam specialis concessionis expressionem. Quæ vero sint causæ civiles fori episcopalis, recenset late Cucc. Inst. iur. cano. de episc. titu. 6. nume. 122. cum pluribus sequentibus, vsque ad nu. 200. libro 2.

Declaratur prædicta conclusio, ut non habeat locum in causis feudali-

- 3 bus, quas Vicarius cognoscere non potest absque mandato speciali, ne forte tales procuret uassallos quos dominus mollet habere, Cardin. in clementina prima, numero 19. de offic. Vica. per tex. in cap. verum, extra de foro compet. prout etiam, quia capitulum sede vacante non succedit in iure cognoscendi causas feudales,
- 4 vt post alios scribit Pauin. de off. & pot. c. sede vac. 1. par. princ. q. 7. nu. 3.
- 5 Ergo nec Vicarius episcopi, qui strictiorem potestatem habet, quam capitulum, vt idem Pauin. d. par. 1. q. 2. nu. 1. declarat. Nunquam tamen Vicarius episcopi in foro suo attendere debet statuta, uel consuetudines laicorum super ordine procedendi, nisi essent ab episcopo, uel alia synodali cōstitutione approbata, & tunc solum in prophanis, nõ autem in spiritualibus essent attendendæ, vt multis pro vicario episcopi Lucani respondit Anchar. consi. 18. nume. 2. 3. cum seq. concludens, nume. 7. quod ille Vicarius non astringitur ex forma statutorum committere causas consilio Sapientis.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi cognoscere potest causas beneficiales civiliter motas.
- 2 Non autem criminaliter motas, nisi mandato speciali.
- 3 Nisi Vicarius esset creatus a Papa

QVAESTIO CXXVI.

- 1 CAusas quoque beneficiales cognoscere potest Vicarius episcopi si civiliter motæ sunt, non autem criminaliter, ut quando agitur ad præuationem beneficij: tunc enim specialis requiritur commissio. c. licet, ubi Io. An.

An-

QVAESTIO CXXVIII.

PRout etiam potest arctare illicitum possessorem beneficij, ad exhibendum titulum, c. ordinarii, de off. ord. in 6. & pro Vicario episcopi, respondit Anchara. consi. 60. num. 1.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest mandare executioni sententiam suam.
- Declaratur, nu. 2.
- 3 Delegatus, an sententiam suam exequi possit, remissive.

QVAESTIO CXXIX.

ET in super sententiam suam mandare executioni, secundum Io. And. Abb. & alios, in c. si quis contra in 1. lect. nu. 29. & in 2. nu. 34. Bal. in marg. ver. vicarius, & iterum Abb. post Inno. in c. cum ab ecclesiarum, nu. 3. extra de offic. ord. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. nu. 66. post Conrad. tit. de potest. vic. nu. 3. Rebuff. in pract. tit. eo. nu. 18.

- 2 Declaratur, vt procedat in vicario principali, qui facit idem concistorium cum episcopo, cum in vicario foraneo idem quod in delegato sit dicendum, Abb. in dicto cap. si quis contra, in 1. lectu. numero 29. & in 2. numero 34.
- 3 An autem delegatus suam possit exequi sententiam, tradit gloss. & Docto. in dicto cap. si quis contra, ubi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi non potest recipere resignationes beneficiorum absque speciali mandato.
- Declaratur, nu. 5. & 6. cum seq.

Reff.

- 2 Anchar. nu. 2. Gem. nu. 7. Fran. col. 1. ad fi. de off. Vic. in 6. gloss. & Doct. c. 1. in ver. per episcopos, de capel. moniac. in 6. Ancha consi. 60. num. 1. Bal. consi. 478. nu. 6. in 4. vbi licet vicarius episcopi, non possit ob crimen, quæ priuare à beneficijs, potest tamè declarare possessorem non habere iustum in eo titulum, sequitur Ferrad. ad Abb. rep. c. si quis contra, nu. 3. extra de foro compet. Pauin. tract. de potest. cap. sede vac. 3. par. prin. q. 10. nu. 22. & 23. post Fede. trac. permut. q. 26. Foller. in prac. crimi. can. 1. par. moralium, num. 135. Mill. in ver. Vicarius episcopi, Bero. in rub. nu. 2. & 26. extra de off. deleg. Bursat. consi. 310. nu. 26. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. num. 89.

- 3 Declaratur, nisi Vicarius alias haberet iurisdictionem, vt pro Vicario Patriarchæ à Papa creato respondit Bal. d. consi. 478. col. 3. nu. 14. & seq. Rebuff. in pract. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 152. & nu. 156.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi sequestrare potest possessionem beneficij cum fructuum custodia apud idoneam personam.

QVAESTIO CXXVII.

ET tanquam ordinarius sequestrare potest possessionem beneficij cum fructuum custodia apud idoneam personam, vt in casu clem. 1. de sequestr. poss. & fructuum vbi Canonista, late Vestr. in prac. lib. 7. cap. 2. numero 1. & latius Grauat. ibi in annot.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi arctare potest illicitum possessorem ad titulum exhibendum.

- 2 Resignationes beneficiorum is potest recipere qui potest beneficia destituere.
- 3 Capitulum sede vacante recipere potest beneficiorum resignationes.
- 4 Vicarius episcopi non potest quem destituere, & priuare beneficio sine mandato speciali.
- 6 Beneficia incompatibilia coram vicario episcopi dimitti possunt.
- 7 Vicarius episcopi recipere potest resignationem beneficij ad institutionem episcopi pertinentis.

QVAESTIO CXXX.

AT resignationes beneficiorum vicarius recipere non potest sine mandato speciali episcopi, vt probatur in c. dudum, in principi. in ver. recipiendi auctoritate vestra resignationes, de praeben. lib. 6. Staphil. de lit. grat. & iust. nu. 68. post Cald. consil. 4. in renunciatio, tit. de renuncia. Rebuff. in prac. benef. tit. forma Vic. Arch. num. 106. post Rot. decis. 287. in antiquis, Pauin. de offic. & potest. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. Franc. Marc. q. Delphin. 86. numero secundo, par. 1. Mant. consilio 38. post numerum 10. Et ratio est, quia regulariter is potest recipere resignationes beneficiorum qui potest beneficia destituere, Innocen. & alij, in c. quod in dubijs, extra de renun. Abb. in c. cum olim, colum. antepen. vers. sexto dubitatur, extra de maior. & obedien. vbi huiusmodi argumento firmat capitulum posse recipere resignationes beneficiorum sede vacante, quod latius profertur Pauin. in d. 2. par. princ. q. 2. numero 13. Sed Vicarius episcopi, non potest quem destituere, & priuare beneficio, ex generali commissione, sed requiritur speciale mandatum, glos. & Docto. in cap. 1. ia versic. per episcopos, de capell. monac. in 6. an-

char. consil. 60. numero primo, & dixi supra, q. 125.

5 Declaratur, nisi Vicarius speciale mandatum haberet ad destituendum inuitos, quia tunc vigore huiusmodi mandati poterit recipere beneficiorum resignationes, Pauin. d. q. 10. nume. 32.

6 Secundo declaratur, vt possit coram Vicario episcopi dimitti curatum beneficium per eos, qui volunt alia incompatibilia obtinere, Pauin. de potest. cap. sede vac. 1. par. princ. q. 10. nume. 22. & par. 2. q. 2. nu. 13. cum seq. per extrauag. Ioannis 22. Execrabilis, §. ceterum.

Tertio declaratur, nisi resignatio beneficij fiat ad institutionem episcopi pertinentis: tunc enim quem admodum Vicarius episcopi potest instituere praesentatum a patrono, vt late dixi, supra, q. 110. eodem modo potest recipere resignationem tanquam praambulam institutionis vt per similia probat Pauin. d. par. 2. q. 2. nume. 13.

S V M M A R I V M.

- 1 Iurisdidio vicarij est maior iurisdictione delegati ab episcopo.
- 2 Episcopus potest committere causam Vicario, vt cognoscat eam tanquam delegatus, non tanquam vicarius. Declaratur, nu. 4.
- 3 Episcopus potest sibi auocare causam, & prohibere Vicario ne iudicet, sed non econuerso.
- 4 Episcopus delegando causam vicario suo in fraudem appellationis interponenda ad Metropolitanum, excommunicari potest.

QVAESTIO CXXXI.

Sed ulterius quaero, an episcopus delegare possit causam Vicario suo, vt cognoscat illam tanquam

quam delegatus, non tanquam vicarius. Vtilitas huius quaestionis ea est in practica, quia si cognoscat causam tanquam Vicarius non poterit ab eius sententia appellari ad episcopum, secus si tanquam delegatus vt dicam infra, lib. 3. q. 2. Pro vt etiam quia maiore est iurisdictione vicarij quam delegati ab episcopo, glo. in c. Romana, §. si in ver. obseruande, de offic. ord. in 6. Bertac. de episc. lib. 4. par. 5. nume. 32. & differt in multis a delegato, vt dixi supra libro primo, q. 23. vbi vide.

2 Respondeo igitur episcopum posse se committere causam Vicario vt delegato, non autem tanquam vicario, Abb. in c. dilecti, el 3. nume. 18. post Io. And. ibi super glo. in ver. qui non erat de curia, extra de app. Apost. ad Specul. in titu. de app. §. nunc tractemus, in ver. obuiari, nume. 6. Quod etiam illa ratione confirmatur, quia episcopus potest sibi auocare causam & prohibere Vicario ne iudicet, sed non econuerso, Ioan. And. & Innocen. in c. Romana. de appell. in 6. To. Ios. decis. 485. vbi late, Aufrer. in addit. Abb. in c. si quis contra, in 1. lect. nume. 25. & in 2. nume. 30. extra de foro compe. Franc. in ca. vt nostrum col. 4. vers. 3. quaritur, extra de app. Maran. de ord. iud. 4. par. 16. dist. nume. 60.

4 Declaratur nisi episcopus delegasset vicario in fraudem appellationis interponende ad Metropolitanum, quia tunc episcopus commodum de fraude non solum non debet reportare, sed per superiorem excommunicari potest, Abb. in dicto c. dilecti, nu. 18. post Specul. eo. tit. §. nunc tractemus, nu. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Notarius deputatus ad scribendum omnes sententias episcopi, tenetur

etiam scribere sententiam in causa commissa Vic suo.
Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO CXXXII.

Non est etiam silentio praeterneundum, quod licet Notarius deputatus fuerit ad scribendum omnes sententias episcopi, si tamen episcopus committit vnā causā Vicario suo, illa etiam in causa iste Notarius tenetur scribere sententiam, teste Balin. l. sua. in princ. C. vbi & apud quem, post ad Bar. in l. 1. in fine. ff. quis & a quo. faciunt glo. & Doct. in ca. 1. in ver. per episcopos, de Capell. monac. in 6. Ias. sed si hac §. Praetor ait, in ff. de in ius voc.

2 Declaratur vbi Notarius habet de huiusmodi scriptura salarium, Bald. cum Apost. in locis superius adductis.

S V M M A R I V M.

- 1 Mandatum ad futuras causas potest fieri procuratori.
- 2 Episcopus non potest committere sua Vicario futuras commissiones Papae.

QVAESTIO CXXXIII.

Quaro insuper, an episcopus possit committere Vicario futuras commissiones Papae, quae solent episcopis Indies demandari. Videbatur posse fieri delegationem ad futuras causas, quemadmodum fieri potest mandatum, vt per Innocen. qui ita argumentatur in c. cum olim Abbas, in princ. extra, de off. ord. Alexan. in l. more, vbi Ias. nu. 13. ff. de iurisd. om. iud. Foller. super const. Regni. ciuitatiarij nomen, titu. de offic. iust.

inst. nu. 110. post Fricc. tract. de subfeud. Barto. in secundo libro, 28. auctoritate.

Sed in Vicario episcopi in contrarium est veritas, teste Fel. in cap. eam te, nu. 17. circa prim. extra de rescrip. post Rot. decis. 9. alias 847. de offic. vic. in antiq. & eo. tit. decis. 4. in antiquioribus Bihgneti, & decis. 6. ti. de offi. deleg. secundum novam impressionem, Pauin. de off. & pot. cap. sede var. 2. par. prin. q. 10. nu. 35. Cucc. Infr. iur. can. de Vic. episc. num. 115. iurisdicatio enim quæ nondum competit, committi non potest, vt dixi supra, q. 36.

SYMMARIUM.

1 Vicarius foraneus episcopi, an causas subdelegare possit, remissive.

QVAESTIO CXXXIII.

1 N Vnquid autem vicarius foraneus episcopi causas subdelegare possit, dixi supra hoc eodem libro q. 66. vbi vide.

SYMMARIUM.

- 1 Vicarius episcopi non potest cognoscere causam episcopo delegatam. Ampliatur, nu. 4. & seq. Declaratur, nu. 6. cum seq. & nu. 9.
- 2 Episcopus cognoscit causam sibi delegatam, non vt episcopus sed vt delegatus.
- 3 Episcopus constituendo Vicarium videtur illi solum committere ea qua competunt ratione ordinaria iurisdictionis.
- 4 Causa episcopo delegata non transeunt in capitulum sede vacante.
- 5 Littera, precepta & mandata apostolica directa episcopo non transeunt in eius Vicarium.
- 6 Vicarius episcopi à summo Pontifice constitutus omnes prerogativas episcopi consequitur.

7 Mandatum episcopo factum extenditur ad eius Vicarium creatum à Papa.

QVAESTIO CXXXV.

H Vc etiam necessario pertinet, quod si episcopo fuerit causa delegata, non potest eam Vicarius cognoscere, Doct. in cle. 2. de rescrip. Franc. in c. non putamus, col. 2. vers. delegatio autem, de consuet. lib. 6. Fel. in c. at si clerici, §. si. num. 21. de iud. Dec. in c. quoniam Abb. nu. 15. extra de offic. deleg. Feder. de Sen. conf. 13. o. ad finem, Bertach. in tract. de episc. lib. 4. par. 7. q. 4. & par. 5. tit. de potest. & auct. episc. circa iud. num. 39. Pauin. de offi. & potest. cap. sed vac. 2. par. prin. q. 10. num. 34. post Inno. & alios, in c. eam te, vbi Ripa, nu. 46. & seq. extra de rescrip. Soc. conf. 39. capio primum dubium, col. 6. vers. amplius, dicto volum. 4. Sebast. Sap. in apost. ad Abb. in rep. c. si quis contra, nu. 35. in ver. facit idem concistorium, extra de foro compet. Et ratio est, quia causam delegatam episcopus non cognoscit, vt episcopus, sed tanquam delegatus, Gugl. de Cu. in l. & si Prator. ff. de offic. eius, sic relatus per Dec. in d. c. quoniam Abbas numero 15. post Alexan. in l. & quia ad finem, ff. de iurisd. iud. Et ideo non succedit Vicarius in illa prerogativa, & dignitate, in qua episcopus, quia episcopus constituendo Vicarium generalem, videtur solum ea committere, quæ competunt ratione ordinariæ iurisdictionis, nõ autem ea quæ competunt ratione iurisdictionis delegatæ, secundum Feder. de Sen. dicto consilio 130. Dec. in dicto c. quoniam Abbas, numero 15. Rolan. conf. 39. numero 18. vol. 1. Cucc. Infr. iur. can. de vic. episc. numero 116.

Am-

Ampliatur, idem in capitulo sede vacante, in quod non transeunt causæ episcopo delegatæ, Doct. in c. eam te, vbi Fel. nu. 17. extra de rescrip. in c. cum olim, vbi late Abb. extra de maior. & obed. in c. verum, num. 17. extra de foro compet. Roman. conf. 506. vbi Mandos. num. 14. Dec. conf. 128. col. 1.

Secundo ampliatur idem in mandatis, preceptis, & litteris apostolicis episcopo directis, quæ non transeunt in eius Vicarium, Alexan. in dicta l. & quia, in fine, Fel. in d. c. eam te, §. scriptum fuerat, in fine, & nu. 17. extra de rescrip.

Declaratur, vbi vicarius esset ab episcopo constitutus, secus si à summo Pontifice, quia tunc omnes prerogativas episcopi consequitur. Ideo etiam causas episcopo delegatas poterit cognoscere, vt declarat Alex. in dicta l. & quia, & Dec. in dicto c. quoniam, numero 15. in fine, & probat Bar. in l. filius. ff. de legat. & isto casu mandatum factum episcopo extenditur ad Vicegerentem, Alexan. in l. more, num. 41. ff. de iurisd. om. iud. firmat Rip. quamuis simpliciter loquatur, in dicto c. eam te, num. 46. & ratio est, quia Vicarius à Papa creatus videtur magis representare episcopum, quam eo casu quo creatur ab episcopo, vt respondit Ruin. conf. 148. nu. 5. in 4.

Declaratur, nisi Pontifex altera tunc mandauerit causam episcopo, vel eius vicario, Fel. in d. c. eam te, nu. 17. circa medium, de rescrip. & dixi supra, lib. 1. q.

SYMMARIUM.

- 1 Episcopus non potest cognoscere causam vicario suo delegatam. Contra, nu. 8. Declaratur, nu. 6. 8. 9. 12. 13. & seq.
- 2 Vicarius episcopi delegatus Papa non

cognoscit causam tanquam vicarius sed vt delegatus.

- 3 Delegationis rescriptum non extenditur ultra delegatum.
- 4 Vicarius episcopi delegatus Papa maior est episcopo suo in causa sibi delegata.
- 5 Capitulum sede vacante non potest cognoscere causam vicario delegatam sub nomine officij. Contra, nu. 8.
- 6 Episcopus causam cognoscere potest vicario delegatam sub nomine officij. Contra, nu. 8.
- 7 Vicarius episcopi delegatus Papa dicitur cognoscere causam vice episcopi.
- 9 Littera precepta, & mandata apostolica directa vicario episcopi transeunt etiam in episcopum. Contra, nu. 10. Ampliatur affirmatiua, nu. 11.
- 13 Dominus noviter creatus non conuenitur per rescriptum obtentum contra vicarium nisi lite contestata.
- 14 Inhibicio facta vicario capituli sede vacante non afficit successorem, & Modernum episcopum.

QVAESTIO CXXXVI.

Sed quid econverso, an episcopus cognoscere possit causam eius Vicario delegatam. Et non posse tradunt Doct. in clem. 2. vbi Anchar. col. 1. Card. numero decimo, Imola num. 14. de rescript. Franc. in c. dilecti, el. 2. q. 5. extra de app. & iterum in c. non putamus, col. 2. vers. delegatio autem, de consuet. lib. 6. Dec. in c. quoniam, num. 9. ad finem, extra de offic. deleg. Barbat. in apost. ad Bar. in l. quod Principi, ff. de leg. post Butr. in dicto c. quoniam, Bertach. tract. de episc. lib. 4. par. 7. q. 4. & par. 5. tit. de auct. episc. circa iud. num. 39. secundum vnam impressionem, & 59. secundum alteram. Et ratio est, quia

- 1 tunc Vicarius nõ cognoscit eam tanquam Vicarius nõ cognoscit eam tanquam

Vi-

- Vicarius episcopi, sed tanquam delegatus Papæ, Gugl. de Cu. in l. & si Prætor. ff. de off. eius. quem refert, & sequitur post alios Dec. in d. cap. quoniam, nu. 15. Et ideo ad ipsum nõ est cognitio causæ extendenda. l. nõ omnis, ff. si cer. pet. c. cum intentionis, extra de priuileg. Rota decis. 431. in no. Crauet. consi. 251. in 4. probatur in c. P. & G. extra de rescr. c. 2. eod. tit. lib. 6. Fel. in c. eam te. nume. 17. extra eo. Vbi rescriptum non debet ad alios extendi, neq; ad multos. Et in causa delegata per Papam maior est vicarius episcopo suo, & separatum est auditorium vnius ab auditorio alterius, secundum Doct. in dicta clemen. 2. & in specie Card. numero decimo, Imola, numero 14. cum cæteris superius adductis.
- Ampliatur idem in vicario capituli, sede vacante, Pauli. de pote. cap. sede vacan. 2. par. prin. q. 10. num. 14. post Paul. de Eleaz. in cle. & si principalis, de rescrip.
- Declaratur supradicta conclusio, vt locum habeat quando causa est delegata vicario sub nomine proprio, & dignitatis; secus si nomine dignitatis tantum, quia tunc episcopus illam cognoscere poterit, Bertach. tract. de episc. lib. 4. par. 5. nume. 59. post Specul. in tit. de legat. ver. quid si causa, Innoc. in c. eam te, nu. 5. vbi Abb. num. 14. de rescrip. Barbat. in apost. ad Bar. in d. l. quod principi, in ver. c. ea ratione, quia licet Vicarius sit delegatus Papæ, dicitur tamen cognoscere causam vice episcopi, cum talis dignitas vicariatus ei non competat iure proprio, vt post Bar. in d. l. quod Principi, in fi. & in l. & quia, ff. de iurisd. om. iud. firmat late Dec. in c. quoniam Abbas, num. 9. extra de offic. deleg. & variatur ex iurisdictione, & tribunali episcopi; vt dixi supra hoc eodem libro. q. 22.
- Sed quod etiam episcopus non possit cognoscere causam à Papa de-

legatam Vicario sub nomine officii tenet Card. post Pau. in clem. 2. q. 9. de rescrip. refert illum Ripa in d. c. eam te, numero 46. Imola in d. clem. 2. numero 14. in fine, de mente But. Franc. in cap. statutum, col. . . . ver. sexto aduerte, de rescrip. in 6. & in se. non putamus, colum. 2. ver. delegatio autem, de consuetu. in 6. & in c. dilecti. q. 5. de app. Cucc. Inst. iur. cano. de vic. episc. numero 117. cum sequen. vbi inquit episcopum posse se immiscere in illa causa, quando vicarius fundus est officio suo, aut remouere Vicarium ab officio, vt illum impediat in delegatione. Cum enim separatum sit auditorium delegati Papæ, & episcopi, non debet rescriptum extendi ad alium, quam ad ipsum delegatum, vt superius dixi. Nec Bertach. supra in contrarium relatus firmat in sua sententia pedes sed remittit se ad Doct. in d. clemen. 2. qui tenent contrarium, vt superius dixi.

Secundo declaratur, vt locum habeat in rescripto delegationis, non autem in præceptis, litteris, & mandatis apostolicis, quæ sunt vicario episcopi, quia huiusmodi transeunt in episcopum, Abb. in d. c. eam te, numero 46. & licet Bal. in aliquando, nu. quinto, ff. de offi. proconsul. dicit mandatum factum Vicegerenti non arctare dominum; Receptor tamen videtur præcedens sententia ex numero Doctorum & ea ratione, quia mandata restringi delegata iurisdictione, sed ampliari. cap. sciendum, 8. quæst. prima, & post alios Fel. in dicto cap. eam te, §. scriptum, columna prima, in prin. nu. 16.

Extende huiusmodi declarationem, vt in dubio scriptum videatur vicario, vt vices episcopi gerenti non vt executori, Abb. in dicto c. eam te, in fi. Fel. in d. §. scriptum fuerat, col. 1. in prin. nu. 16.

Secun-

Secundo extenditur etiam si episcopus crearetur post commissionem datam Vicegerenti, Abb. in d. c. eam te, nume. 14. Fel. in dicto §. scriptum, d. col. 1. nume. 16. late Pauli. de off. & potest. c. sede vac. 1. par. prin. q. 10. nume. 20.

Subdeclaratur vt procedat in Mandatis, non autem in iurisdictione delegata, quia per rescriptum contra Vicegerentem non conuenitur dominus nouiter creatus, nisi quando contra gerentem vices esset lis contestata, Innocen. Io. And. But. Imola & Gemin. quos refert Fel. in dicto §. scriptum fuerat, columna 1. circa medium.

Secundo subdeclaratur, vt non procedat in inhibitione facta Vicario seu officiali deputato per capitulum sede vacante, quia talis inhibitio nõ afficit successorem, & modernum episcopum, vt si ille contraherent inhibitioni dicatur attentasse, Rober. Lancellott. trac. de attent. c. 20. lim. 28. nume. 5. dicens ita ultimo loco fuisse resolutum 15. Decembris 1574 in vna Albarazinen. coram R. P. D. ac Fratrem suo Cantutio, Præceptore ac D. M. in Gymnasio Perusino recollende memorie.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vicarius potest esse iudex in causa sui Episcopi.
Contra, nu. 2.
Ampliatur, nu. 5.
Declaratur, nu. 6. & 7.
- 2 Vicarius episcopi dicitur iudex competens ad mittendum in possessionem nomine pauperum episcopi Procuratorem.
- 3 Episcopus executor piarum voluntatum & Pauper ac Proc pauperum.

QVAESTIO CXXXVII.

Quæritur etiam & in dubium reuocatur, an Vicarius possit esse iudex in causa sui episcopi? Partem affirmatiuam tenet Papaz. in apost. ad Rotam, decis. 1. alias, 47. in fi. nume. 5. citans Fel. in c. cum venissent, col. fi. num. 7. ad finem, in ver. & vide Bal. de iudi.

Sed certior videtur sententia negatiua quam sequi videtur Sapia in Apost. ad Abb. in 1. lect. c. si quis contra, nume. 25. in ver. ad eius vicarium extra de foro comp. secundum parum impressionem iuniorum de mente Fel. in dicto c. cum venissent, colum. fi. nume. 7. ad finem, in ver. & vide Bal. in l. si quis, C. de episc. & clerici, qui nume. 6. videtur præsupponere quod non possit, quia idem est Tribunal episcopi & Vicarij, c. 2. de consuetu. in 6. cum glo. in clemen. 2. de rescrip. firmat Caball. in add. ad consi. Aegid. lib. 2. c. 17. numero quinto pulcre Capc. decis. 137. in princip. & nu. 9. Barbat. de præstan. Card. q. 11. nume. 10.

Nec aduersatur Apost. Rot. allegata superius in contrarium, quia fundat se in auctoritate Fel. in dicto c. cum venissent, dicto vers. & vide Bal. in d. l. si quis, nume. 6. Qui tantum dicit vicarium esse iudicem competentem admittendum in possessionem procuratorem episcopi nomine pauperum, quod etiam probauit Gemin. consi. 114. numero 5. Dicens quod vicarius episcopi potest pronuntiare se iudicem competentem in causa coram eo mota per procuratorem episcopi nomine pauperum contra laicum excipientem de incompetencia.

Nam episcopus pius exequitur voluntates & dicitur Procurator pauperum

peruam pater, vt post alios scribit Menocce de adip. posses. rem. quarto numero 256. referens communem esse opinionem, quod ideo possit petere missionem in possessionem nomine pauperum heredum institutorum. si ergo Vicarius cognoscit missionem in possessionem petitam per episcopi, procuratorem nomine pauperum, non erit iudex vicarius in re episcopi sed in re pauperum in effectu, vt declarat Baldus in dicta lege, si quis, dicto numero sexto, pulchre declarat Gemina. dicto, consilio 114. numero quinto & sexto, atque ita declarabitur locus supra relatus in contrarium.

- 5 Ampliatur vt nec etiam possit esse iudex in causa ecclesie sui episcopi eo casu quo nec etiam episcopus esse potest, Capic. decis. 137. in prin. & nu. 9. & alias dicam infra, li. 3. q. 14. quod episcopo suspecto recusato potest etiam Vicarius recusari.
- 6 Declaratur, quod licet Vicarius non possit esse iudex in causa episcopi sui, non tamen prohibeatur coram episcopo testificari in causa pro facto re si necessitas immineret, glo. c. dilecto, in ver. recusastis, in fine, extra de test. Gemin. consi. 114. nu. 6.
- 7 Subdeclartur vbi Vicarius deponeret de exercitio sue iurisdictionis quia tunc erit testis suspectus, vt tenuit Rota, teste Diu. decis. 7. in codicibus manuscriptis.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus non potest in propria causa iudicare.
- 2 Potest tamen esse iudex in causa sui Vicarij. Declaratur, nume. 3. Et nume. 5. Et sequen.
- 3 Episcopus quando dicitur iudicare in

- propria causa.*
- 4 Episcopus non tenetur stare malefactoris a Vicario suo. Vicarius in malefactoris ab eo non gerit vi ces episcopi.
 - 5 Vicarius episcopi quando possit conueniri coram Metropolitanano siue eius vicario.

QVAESTIO CXXXVIII.

AT non minor superest difficultas, nunquid econuerso episcopus possit esse iudex in causa sui vicarij. Cum enim episcopus & vicarius faciant vnum & idem tribunal & Auditorium & eandem habeant iurisdictionem, capitu. Romana, vbi Canonista in prin. de appellat. in 6. ca. non putamus cum glo. in ver. videatur. vbi Archidia. nume. 2. Franc. col. 1. post Anchar. numero secundo, Gemin. nume. 1. & 7. de consuet. lib. 6. cum ceteris adductis supra hoc eodem lib. q. 57.

- 1 Diceretur episcopus iudicare in propria causa & fungi officio iudicis & partis, quod ei prohibitum esse dicit Bal. in l. si quis, numero 6. C. de episco. & cleri. & in l. prima, in fine vbi Salic. C. ne quis in sua causa iudi.
- 2 Sed contrarium probat Specula. in titu. de compet. Iud. adit. §. sequitur, nume. 3. Dicens quod de malefactoris vel quasi commisso in officio ab officiali episcopi, vt puta in sententia & processu agendum est coram episcopo, cuius est officialis, & non coram Archiepiscopo vel eius officiali, sequitur Bal. in add. ad §. si. in ver. officiales. Dicens quod officiales episcopi conueniuntur coram episcopo, Pauli. de potest. cap. sede vac. 2. par. prin. ci. q. 10. nume. 22. Bertac. de episco. li. 4. par. 5. nume. 19. probat Capic. decis. 137. nu. 7. post Franc. in c. 1. col. 2. 3. &

3. & penult. de pen. lib. 6. Aibr. in d. l. 1. C. ne quis in sua causa iud. plura scribit in proposito, Foller. super const. Regni, tit. de magist. iust. cap. Magister iusticiarius, nu. 36. 37. 38. cum alijs seq.

Nec refragantur rationes superius allegatae in contrarium, quia lo cum habent, quando episcopus esset in aliqua culpa delicti commissi ab eius vicario: tunc enim diceretur episcopus in propria causa iudicare, quia ex ea teneretur, Host. in c. ad huc vbi Zabarel. q. 5. Butr. colum. fin. extra de offic. Archid. Rota decis. 6. alias 278. tit. de offic. vic. in no. & decis. 6. eodem tit. in antiq. & decis. 1. in antiquioribus Bisigneti, & vbi que Papaz. in apost. Anchara. Archid. & Gemina. in c. si episcopus, de off. ord. in 6. Fely. in c. cum ordinem, numero sexto, extra de rescrip. & in c. Petrus, numero octavo, extra de homic. cum multis concordantibus, de quibus infra, lib. 3. q. 30. vbi vide.

4 Alias vero factum a vicario, quando male agit non dicitur factum ab episcopo, nec illi actui stare tenetur, Gemin. cons. 114. Castrenf. cons. 348. columna secunda, volumine primo, Dec. consi. 142. nume. 3. & in c. sane, el secundo, columna secunda, de off. deleg. vbi dicit, quod tunc Vicarius non gerit vi ces episcopi, Franc. in apost. ad Abb. in c. eam te, nu. 12. & 13. in littera A, extra de rescrip. Belame. consi. 4. vtrum episcopus, colum. penult. Syl. in §. ab hostibus, Int. de Att. tur. Rebuff. in pract. benef. tit. forma vic. Arch. numero 189. Fel. in dicto c. Petrus, numero vndecimo, extra de homic. Et ideo non dicitur iudicare in propria causa. Vnde Bal. in l. ob seruandum, §. proficisci, numero secundo. ff. de off. pro conf. dicit quod tunc Potestas non potest esse iudex in crimine suae familiae si pro ea teneretur.

5 Declaratur, vbi episcopus requi-

ritus nollet causam cognoscere, quia tunc Vicarius coram Metropolitanano, vel eius Vicario poterit conueniri, Specul. in dicto §. sequitur, numero tertio.

Secundo declaratur eisdem modis quibus infra, lib. 3. q. 57. Vbi traditur an episcopus punire possit Vicarium suum delinquentem, & ibi videri de latius quam hic.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius generalis episcopi potest etiam se intromittere in causa vicarij specialis.
- At contra, nu. 2.
- 3 Episcopus delegando causam alicui videtur illum abdicare vicario suo.

QVAESTIO CXXXIX.

Quid etiam si episcopus faciat Vicarium suum generalem, & vnum speciale, an generalis se intromittere possit in illa causa speciali, & posse late probat Bero, consilio vigesimo secundo, numero 40. volumine primo, ea ratione, quia deputatus videtur accumulative non autem priuatiue, iste vicarius specialis, vt late ibi per eum.

- 2 Sed contrarium tenet Gemin. in c. licet, numero decimotertio, vbi Franc. columna secunda, vers. quid autem si episcopus, de off. vic. lib. 6. post Lapum ibi relatum, & ratio est quia episcopus delegando causam alicui videtur eam abdicare vicario suo, Innoc. in c. Romana, de appell. Franc. in c. dilecti, q. 2. eodem titu. Bertach. de epif. libro quarto, parte prima, numero vigesimo quinto, in fine.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus quando non habeat iurisdictionem

*tionem in loco vicarij specialis sua
diocesis.*

QVAESTIO CXL.

His etiam addi potest, quod si aliquis vicarius specialis in aliquo loco diocesis ex dispositione iuris seu ex consuetudine derogatiue, & non accumulatiue fuerit deputatus, episcopus in illo loco non habebit ordinariam iurisdictionem, nec illam per se aut per alium exercere poterit, vt respondit Bero. consil. 2. 2. nu. 7. vol. 1. post Canonistas, in c. cum episcopus, de off. ord. in 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus quando possit delegare causam Vicario alterius episcopi.
- 2 Episcopus non potest exercere iurisdictionem contentiosam extra diocesim.

QVAESTIO CXL I.

Nec etiam prohibetur episcopus delegare causam Vicario alterius episcopi si ultra consensum committentis adsit quoque consensus commissarii, & partium, Rota de cif. 7. alias 371. vbi Papaz in apof. tit. de off. vic. in no. numero quarto, & 9. & decis. vltima, eod. tit. in antiquioribus Bisigne. secundum nouam impressionem. Quod etiam ea ratione confirmatur, quia alias episcopus non potest exercere iurisdictionem contentiosam extra diocesim, Gomez in c. 2. §. statuto, num. 61. in fine, de const. in 6. & clarius ante illum, Fely. in c. auditis, nu. vn. decimo, extra de præscrip. quos refert, & sequitur Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. num. 20.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus, an cognoscere possit de nullitate sententia sui vicarij, & contra Vicarius de nullitate sententia episcopi, remissiuæ.

QVAESTIO CXL II.

Antem episcopus cognoscere possit de nullitate sententia vicarij, & contra Vicarius de nullitate sententia episcopi, dicam infra, lib. 3. q. 11. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, non potest cognoscere eas criminales sine mandato speciali. Ampliatur, nu. 2. 3. & 4. Declaratur, num. 6. 7. 8. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 18. 19. & qua sine causa criminales fori episcopalis, remissiuæ, nu. 1. in fi.
- 5 Indefinita, quando non æquipollet vniuersali.
- 9 Episcopus vel alius superior, an ex eadem inquisitione vicarij sine nouo processu condemnare debeat inquisitum, remissiuæ.
- 15 Laicus qui deposuit falsum coram iudice sui loci, cui tamen remissa fuit examinatio per vicarium episcopi, potest ab eodem vicario puniri.
- 16 Testis qui deposuit falsum in causa matrimoniali coram episcopo, vel eius vicario, potest etiam puniri per iudicem secularem.
- 17 Practica iudicis ecclesiastici in causis criminalibus, remissiuæ.

QVAESTIO CXL III.

Licet autem in officialem episcopi per generalem commissionem sibi factam causarum cognitio transferatur, potestas tamen inquirendi carri-

corrigeni aut puniendi aliquorum excessus seu aliquos à suis beneficijs vel administrationibus amouendi non transfertur in eundem nisi sibi specialiter hæc committantur, vt formalius verbis iussit Bonifacius huius nominis octauus, in c. licet, de off. Vic. in sexto. ex quo rex. fit conclusio quod Vicarius episcopi non possit cognoscere causas criminales absque mandato speciali, secundum Io. And. Archid. Anchar. Domin. Franc. & alios ibi, Specul. titu. de inquis. §. 1. numero 5. Barto. in l. 1. §. cum vrbem, numero 10. ff. de offic. præfec. vrb. latissime, Marian. Soc. in c. qualiter & quando, nume. 162. extra de accusat. Maran. in aur. Specu. 4. par. titu. an sit iud. ord. vel delega. nume. 16. Bertac. de episc. lib. quarto, par. 6. q. 13. Pan. de off. & potest. capitu. sede vacan. 7. 10. secundæ par. princi. numero 33. Rebuf. in practi. benef. titu. forma Vica. Arch. numero 173. Lancellott. Insti. iur. cano. §. 1. de off. Vica. Clar. in practi. crim. §. fi. q. 40. in fine. vbi etiam Giacar. in addit. Nec aduersatur idem Specu. in d. titu. de Inquis. §. 1. versicu. quid de officialibus, Dicens officiales episcoporum posse cognoscere ordinarie causas criminales per extrauag. dudum, Alexan. 4. de appell. & ita fuisse obtentum, pro vt refert Maria. Soc. in dicto c. qualiter, numero 162. Namque dictam extrauag. dudum, fuisse correctam per tex. in dicto c. licet, comprobatur Io. And. ibi, quem refert Soc. in d. c. qualiter, nume. 173. post alios ibi relatos, quod Vicarius episcopi non potest inquirere ad finem vt puniat.

Et quamuis Hostien. in dicto c. licet, asserat etiam quod ex speciali commissione episcopi Vicarius non possit de crimine accusati cognoscere nec diffinire ea ratione quia, nec episcopus electus & confirmatus po-

test talia facere, vt ipse not. in capitu. lo, ex frequentibus, extra de Institu. & hæc omnia refert Nicola. de Mil. in reper. in versiculo, Vicarius episcopi.

Contrarium tamen seruari refert Lap. in dicto capitulo, licet, & Mill. in d. versicu. Vicarius episcopi vbi rationem Hostien. confutat ex alijs per eundem Mill. relatis. Causas autem criminales & earum species spectantes ad forum episcopi recenset Cyprius Cucc. Inst. iur. cano. de episc. à nume. 78. vsque ad 116. lib. 2. quem vide.

- 2 Ampliatur vt si Vicarius cognoscat causas criminales. sine speciali mandato episcopi, processus sit nullus tanquam iurisdictione deficiente Feder. de Senis consil. 220. numero secundo.
- 3 Secundo ampliatur etiam in vicario capituli sede vacante, Pauli dicta q. 10. nume. 3.
- 4 Tertio ampliatur etiam si episcopus vsus fuerit in commissionibus his verbis videlicet, Committo tibi curam & regimen episcopatus. Nam ex huiusmodi indefinita non poterit Vicarius cognoscere causas criminales, Barto. in dicta l. 1. §. cum vrbem. ff. de off. præfec. vrb. sequitur Anchar. in dicto c. licet, in princ. & Franc. colum. si ad fi. in ver. sed quæritur, ea ratione secundum eosdem, quia indefinita non æquipollet vniuersali, quædo militat par ratio omnium partium: non si diuersa, sicut militat in eis quæ requirunt mandatum speciale, cum non veniant in generali concessione vicariatus, dicto capitu. licet.
- 6 Primo declaratur nisi in generali mandato vicariatus expressa forent similia prædictis, aut maiora, vt si collatio beneficiorum committeretur & simile, Tunc enim posset cognoscere causas criminales, Maria. Soc. in d. c. qualiter, nume. 173. extra de accusat.

Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. episcopo. nu. 71. cum seq.

Secundo declaratur, quando vicarius inquit & cognoscit vt referat 7 episcopo, non autem vt puniat, quia tunc non requiritur specialis commissio Io. Monac. & Lap. in dicto c. licet, quos refert Gemin. nu. 4 qui (licet perplexo) sequitur Lapi sententiam contra Io. And. qui tenet contrarium, eandem sequitur Anchar. nume. 2. Franc. col. 1. in princ. 1. lim. post Rot. decis. 2. alias, 66. vbi Papaz. in Apost. titu. de offi. Vica. in no. Angel. in reperto. in ver. vicarius, Bertac. de episcopo. dicta q. 13. Maria. in dicto c. qualiter, q. 5. art. 14. nu. 173. que refert & sequitur Feli. in c. non potest, colum. 4. nume. 5. extra de re iud. & declarat Diaz in practi. crim. cano. capitulo 4. numero 5. Mill. in dicto versu. vicarius episcopi. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nume. 27. Foller. in practi. crim. cano. prima par. moral. nume. 124. & par. 3. titu. vel absoluantur, nume. 26. Cucc. Insti. iur. cano. d. titu. de Vica. episcopo. nume. 70. quantum sub dubio id relinquat.

Extenditur hæc declaratio, vt non solum possit Vicarius inquirere ad 8 effectum referendi episcopo quando uidet inquisitum esse condemnandum sed etiam potest illum absolueri, quando videret absoluen. absque alia relatione. Marian. in dicto c. qualiter, nu. 171.

An autem episcopus vel alius superior ex eadem inquisitione sine nouo processu condemnare debeat 9 inquisitum, remittit se Maria. ad 20. articulum principalem in dicto c. qualiter, verba. item aduerte. vbi vide.

Tertio declaratur, quando Vicarius velle inquirere vt delinquentes 10 tes se corrigant & emendent si male fecerint, quia tunc non requiritur specialis commissio, Franc. in d. c. licet, col. 1. in prin. limi. 3. post Innoc. &

Io. Andr. in c. ad nostram, el. 2. extra, de iure iur. Anchar. nu. 2. versu. sed in alio casu. vbi dat exemplum quando inquitur contra usurarium vel alium vt poeniteat, firmat Gemin. nume. 4. post Lapum quem refert ibi & sequitur ad finem Marian. in dicto c. qualiter, nu. 162. cum seq.

11 Quarto declaratur, quando Vicarius velle inquirere ad publicam utilitatem, secus si ad priuatam in casibus in quibus inquirere potest, Marianus in dicto capitu. qualiter, nume. 175.

Quinto declaratur, vbi vicarius velle inquirere & punire poena priuationis seu depositionis ab officio vel 12 ab administratione vel alia maiori, secus si poena pecuniaria vel alia simili, arg. a cessante ratione tex. in dicto capitu. fina. de offi. Vic. li. 6. & tradit Marian. in dicto capitu. qualiter, numero 167. Vbi tamen non audeat hoc affirmare propter generalitatem tex. in dicto capitu. fina. in versu. puniendi.

Sexto declaratur, quando vicarius velle inquirere in crimine hæresis 13 quia tunc non requiritur speciale mandatum, Franc. in dicto c. licet, in tertia lim. per tex. in ca. prædentes & in c. vt commissi, de hæret. in sexto Marian. in dicto capitu. qualiter, nume. 173. post Io. And. in dicto capitu. licet.

Septimo declaratur, quando Clericus vel laicus offenderet aures vicarij ne si falsum coram eo deponerent, aut si velle alio modo incideret 14 ter inquirere, non autem principaliter: tunc enim Vicarius posset illum pro motu suo punire arbitrarie, Feder. cons. 302. Paul. de offi. & potest. c. fede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 22. Marian. in dicto c. qualiter, num. 175. quod tamen intelligit in casibus a iure permissis per eundem relatis, nu. 103. cum pluribus seq.

Extenditur hæc declaratio etiam si lai-

laicus falsum dixisset coram iudice sui loci, cur tamen remissa fuit examinatio per Vicarium episcopalem vt in vicario episcopi Aguen. resp. Rolan. cons. 12. a numero 1. vsque ad 12. vol. 2. Vbi etiam subdit vnum aliud, num. 12. cum seq. hic non omit tendum, quod ille testis qui deponit falsum in causa matrimoniali coram episcopo, vel eius vicario possit etiam puniri per iudicem secularem, quod etiam decessum in facti contingencia per consilium Neapolitanum testatur Afflic. decis. 2. 19. sequitur Clar. in prac. crim. §. si. q. 38. versu. quæro nunc. Practicam autem iudicis ecclesiastici ad procedendum in criminalibus, ponit Foller. practi. crim. cano. tit. aut criminibus specificatis, num. 50. cum seq.

Octauo declaratur, vt prædicta vera sint in vicario generali episcopi, 18 non autem foraneo, Zabarelin. cle. 1. q. 17. & 18. de offi. Vic. Mil. in reper. in ver. vicarius episcopi.

Vltimo declaratur, vt non procedat supradicta conclusio in vicario 19 episcopi creato per Papam, nam potest cognoscere causas criminales absque speciali mandato episcopi, Bal. cons. 478. nu. 14. & seq. vol. 4. Rebus. in prac. benef. rit. forma Vic. Arch. nu. 152. & nu. 156.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi dicens in principio inquisitionis, de mandato & ordine superioris, an dicatur procedere, vt ordinarius, an vero sit delegatus, nu. 2.

QVAESTIO CXLIII.

1 Aduertendum etiam censeo, quod si Vicarius episcopi inquireat contra aliquem, & dicat in principio inquisitionis, de mandato, & ordine superioris, videlicet, Ar-

chi episcopi, adhuc dicitur procedere, vt ordinarius, probat gloss. in c. cum aliquibus, de referri. in 6. Foller. practi. crim. cano. 2. par. iud. tit. aut criminibus specificatis, nu. 13. Sed contrarium tenet Lap. in c. licet, de offi. vic. in 6. Innoc. & Host. in c. 1. de offi. Archiepresb. & Archid. in c. 1. de offi. vic. in 6. quos refert Maria. in c. qualiter, & quando, nu. 179. Quod tamen intelligitur, & declaratur, vt dixi supra hoc eodem libro, q. 55. in 2. declaratione, cum sequen. vbi vide melius, quam hic.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi qualiter procedere possit contra canonicos ecclesie cathedralis, & num. 2.

QVAESTIO CXLV.

1 NOn tamen Vicarius episcopi procedere poterit contra Canonicos ecclesie cathedralis, nisi adhibitis duobus de capitulo, iuxta formam Conci. Trid. in c. 6. §. 25. in de reform. tradit Picard. inter cons. Menoch. 52. num. 180. in 1.

2 Declaratur, nisi vicarius ex privilegio, aut constitutionibus, siue consuetudinibus, siue concordijs, seu quocunque alio iure maiorem habeat potestatem, quam dicto decreto Concilii comprehendatur, vt traditur in d. c. 6. in fi.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi non potest punire excessus officialium laicorum illi seruientium.

At contra, nu. 2.

Ampliatur, nu. 3.

Declaratur, nu. 5.

- 4 Vicarius Cardinalis punire potest familiares eidem Cardinali seruites
 6 Officialis minor Sacerdos punire delinquentem subditum maiori officiali tenetur notum facere.
 7 Episcopus maior est Vicario suo.
 8 Casus in quibus quis potest esse iudex suorum familiarium, vixissime.

c. fin. num. 5. per illum tex. de offic. Arch. quod familiares episcopi gaudent privilegio fori. Ita vt si delinquant non possint à iudice laico puniri, sed per iudicem ecclesiasticum. & ita ad fauorem episcopi Brixienfis, qui petijt familiarem suum captum à familia potestatis pulcre respondit Calcan. confi. 72. cui subscripsit Io. de Monse Sperello, dicens ita communiter teneri, firmat Capic. decif. 12. nu. 1. Boss. de foro compet. post numerum 127. & est communis opinio, vt testatur Clar. in pract. crim. §. fin. q. 35. ver. quaro nunquid, cum alijs per eundem relatis. Et ideo Vicarius tanquam iudex ecclesiasticus punire poterit familiares, sibi seruites, vt expresse dicunt Boer. & Marc. in locis iam citatis.

Ampliatur, vt non solum punire possit officiales, & cancellarios aliosque familiares sibi seruites, sed etiam familiares, & seruites episcopo suo, tum propter vnitatem episcopi, & vicarij, de qua supra hoc eodem libro, q. 57. Tum etiam quia familiares Cardinalium puniri posse ab eorum vicarijs, dicit Card. in dicta clemen. ne Romani. quem refert, & sequitur Barbat. d. q. 11. numero decimo, & familiares episcopi per iudicem ecclesiasticum, dicit Clar. dicta q. 35. vers. quaro nunquid, cum ceteris iam adductis. quibus addo Sotrez lib. recep. senten. numero 156. episcopi familiam, vbi testatur de communi.

Crediderim tamen veram esse huiusmodi ampliationem, quando Vicarius notum faceret episcopo voluntatem puniendi illos. Quia secundum Bar. in l. officiales. C. d. off. rect. provinc. per illum tex. quando minor officialis vult punire delinquentem subditum maiori officiali, illi tenetur notum facere, sequitur illum Boer. dicta decif. 9. numero quinto, in fi. & numero 6. Vnde cum maior

fit episcopus Vicario suo, secundum Arch. in c. Romana. col. 1. i. ver. curia. de appel. in 6. Brugen. enchiridion par. aut simil. iur. in ver. iudicium, ad medium, Pet. Bell. tract. de re milit. par. 1. tit. 17. de off. Vic. nu. 2. illi tenetur facere notum. Declarationes autem quæ deseruiunt suprascriptæ conclusio- ni adfert pleno cornu, Barbat. in d. c. cum contingat, nu. 83. vbi vide.

S Y M M A R I V M.

- 1 Familiares episcopi, & Vicarij illisque seruites portare possunt enses, & arma defensiva, vel inuasiva.

QVAESTIO CXLVII.

Non omitto etiam in proposito, quod sicut episcopus familiares & seruites habere potest armatos, qui portare possunt enses & arma defensiva, vel inuasiva, secundum Bal. in l. nam & salutē. §. si. ff. de off. prefec. vig. quem refert & sequitur Menoc. de arb. iud. lib. 2. casu 394. nu. 65. Anfre. de potest. eccl. nu. 18. Rolā. confi. 37. nume. 17. in 4. Sic etiam Vicarius eisdem seruites habere poterit ratione vnitatis personæ & tribunalis, vt sepissime dictum fuit.

S Y M M A R I V M.

- 1 Iudex laicus, an crimen usurarium cognoscere possit, an vero remittere debeat ad iudicem ecclesiasticum, remissivè.
 2 Iudex laicus usuram cognoscere potest, cum questio versatur super facto, non autem super iure, & nu. 4.
 3 Vicarius episcopi inhibere potest iudici seculari ne instrumentum quasi usurarium exequatur, & nu. 5.
 Et reuocare inhibitionem, & reuocatio-

nem inhibitionis in causa usuraria.

- 6 Vicarius episcopi, an possit inhibere iudici laico, ne proceat contra clericum, qui falsum coram eo deposuit.
 7 Iudex ecclesiasticus, an laicum punire possit, qui coram eo falsum depo-
 suit.
 8 Et quando, & qualiter, & in quibus casibus possit iudici seculari inhibere.

QVAESTIO CXLVIII.

Sæpissime etiam queri solet, & in dubium reuocari, An crimen usurarum cognosci possit per iudicem ecclesiasticum, an per laicum, & Senat. Pedemont. post alios differendo hunc articulum ad partes refert infinitas auctoritates hinc inde, & late etiam illum examinat Cucc. Insti. iur. Cano. de episc. tit. 6. à nume. 87. vsque ad 98. quorum omnium argumenta referre esset potius laboriosum quam subtile.

Sed ea ab omnibus distinctio approbatur, iudicem secularem tantum procedere posse, cum questio sit per facto, non super iure versatur, quam distinctionem fecit Bartol. in l. omni. C. de sacrosan. eccl. & in l. Titia. ff. solu. matrimo. sequuntur illam Feder. de Sen. Lap. Alexand. Roma. Campeg. in locis relatis, & probatis per Mandos. ad Lap. alleg. 55. in littera b. hanc etiam consulendo sequutus fuit Rolan. consil. 75. nu. 37. in primo, post Dos. in l. Titia. ff. solu. ma. Dec. & Card. in locis per Rolan. citatis, & late comprobat Cucc. Insti. iur. cano. de episc. tit. 6. num. 88. cum sequē. lib. 2. post alios à se congestos, ita etiam concludere omnes Doctores tam Legistas quam Canonistas, refert Iaf. confi. 153. nu. 3. in 4. post Bald. in l. filium eum dissimimus. ff. de his qui sunt sui, vel alieni iur. qui dicit ita de consuetudine seruari, Clar. in practi. cri-

QVAESTIO CLXVI.

Sed nunquid Vicarius episcopi punire possit officialium & laicorum excessus, qui illi seruiunt, videlicet Cancellarij, vel Notarii Actorum, Nunciorum, executorum & similibus. Dubium faciebat tex. in c. cum contingat, extra de foro compet. ubi clerici non debent conueniri propter excessus coram eo cui seruiunt, per quem tex. partē negatiuam tenet Burr. & Anchor. & latius Barb. num. 14. vbi latissime disputat, an episcopus uel eius officialis possit tam in civili quam in criminali esse iudex illorum qui de sua familia sunt, & Carait. super Ritū magnæ curiæ. Vic. 49. num. 24.

Sed contrariam sententiam defendit Io. And. post Archid. in c. si episcopus, de off. ord. in 6. quos refert & sequitur Boer. decif. 9. nu. 7. post Anfre. in tract. de potest. eccl. super laic. fol. 46. versic. 25. episcopus, Franc. Marc. q. Delphin. 281. in fine, par. 1. Foller. in pract. crim. in secunda edit. vers. fiat relatio Nuncij, & uers. Audiatur excusatores. et super cōst. regni tit. de magist. iustit. cap. magister iustitiarum, num. 33. post Barba. in dicto c. cum contingat. nu. 14. & in tract. de practan. Card. q. 21. nu. 10. post Card. in clem. Romani, de elec. plura cogerit Carait. super dicto Ritū 49. numero decimo, & numero 23. & sibi etiam scribit Abb. in

mi. S. vsura. ver. hoc crimē, & S. fi. q. 37. ver. qro igit, referēs ita praticari cōcludi & obseruari post Soc. Alcia. & alios eo loci cumulatōs hāc ēt magis commūnē refert Turzan. in suis comm. op. 90. in fine, & secundum hanc distinctionem respondit Vulpell. in consi. 70. numero quarto post Marquar. Rip. & alios eo loci relatos dicens huiusmodi distinctionem omnes pro indubitata comprobare, & Serenissimum Principem Vrbinensem, rescripsisse aliās ad preces inquisiti per litteras ad Iudicem directas vt fieret relatio, ex qua decernere posset an cognitio causā foret ad ecclesiasticum Iudicem remittenda, ita etiam pro Vicario episcopi scripsit Franc. in capitulo, cum tenetur, numero vigesimo quarto, de ap. pel. dum ponit vniū exemplum in Vicario episcopi, qui primō inhibuit Iudici seculari ne aliquod instrumentum quasi usurarium exequeretur, subdens vterius quod si pronunciet instrumentum non esse usurarium & reuocet suam inhibitionem & ab hac sententia appelletur poterit idem Vicarius suam reuocationem reuocare & iudici seculari iterum inhibere & mandare vt super sedeat in exequendo, quem refert & sequitur; Robert. Lancellott. in tract. de attent. capitu. 20. lim. 2. numero. 19. & ad Iudicem ecclesiasticum inhibentem seculari fieri huiusmodi causā remissionem, dixit Maria. in capitulo, cum sit generale, numero 22. de foro comp. quem sequitur Clar. in dicta quaest. 37. firmat Cæphal. consi. 402. numero 27. in tertio Dicens, cautius esse causam vsurariam tractari coram iudice ecclesiastico ad auferendam omnem dubitationem, de mente Bal. consi. 17. numero. primo, in fi. vol. Vbi inquit etiā pluries vidisse seruari, & proinde Cæphal. in loco præcitato docet praxim vt possit adiri Vicarius episcopi

& coram eo ostendi testatorem fuisse vsurarium manifestum, qui Vicarius receptis debitis informationibus pronunciat dicitur testatorem fuisse vsurarium manifestum qua pronuncia redditur delictum manifestum, & alias episcopum posse prohibere iudici laico ne exequatur testamentum vsurarij, dixit Bal. in l. hac consultissima, C. de testa. quem refert & sequitur, Bertac. de episco. lib. 4. par. quinta, titu. de potesta. episco. circa. Iud. numero 66. vbi etiam numero 63. cum sequen. scribit an possit inhibere iudici laico ne procedat contra clericum qui falsam coram eo deposuit, de quo etiam Clar. dicto §. fina. versic. sed quare, qui refert plures opiniones communes, & illam seruari dicit in practica, quod secularis index clericum punire non possit neque corporali rei neque pecuniariter, & pro vicario episcopi Aquenf. ita respondit Rolan. consi. 12. numero 26. cum sequentibus, & iterum Clar. in versic. quarto nunc firmat iudicem ecclesiasticum posse laicum punire qui coram eo falsum perhibuit testimonium & locum esse præuentioni inter iudicem secularem & ecclesiasticum Quorum tamen rationem veritatemque & quando index ecclesiasticus sub pretextu quod instrumentum cuius executio coram seculari petitur sit vsurarium, vel pretextu absolutionis perire iuramento, vel quod causa sit ecclesiastica possit inhibere iudici seculari scribunt Ang. Imo. Alex. Rip. & alij, l. 4. §. condemnatum. ff. de re iud. & q. plures casus inhibitionis faciendæ per iudicem ecclesiasticum sub penis & censuris, ponit Mandos. trac. de inhib. q. 10. 11. 12. 13. & 14. quem in specie refert & sequitur Lancellott. de Attenta. post inhibitionē in p̄fat. par. 2. q. 4. nu. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. Vbi et late scribit nō requiri citationem iudicis secularis in huius-

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi debet compescere per censuram ecclesiasticam dominos, & terrarum vniuersitates, ne permittat alienigenas in terris suis conducere domos ad fœnus exercendum, vel conductas habere.
- 2 Et capitulum sede vacante.

QVAESTIO CL.

ET quia quo minor feneratoribus eaderit feneratori commoditas eo magis adimetur fœnus exercendi libertas, dicit summus Pontifex in capitulo primo, de vsuris, in sexto. Vicarius episcopi tanquam loci ordinarius debet per censuram ecclesiasticam compescere dominos, & terrarum vniuersitates ne permittat alienigenas in terris suis conducere domos ad exercendum fœnus, vel conductas habere, vt probatur dicto capitulo primo, in fine, vbi Canonistæ, de vsur. libro 6. Quod in capitulo se de vacante tanquam ordinario, & vi ces gerente episcopi: nec non in illo qui alias iurisdictionem habet in spiritualibus exemplum ponit Paul. de offic. & potesta. cap. sede vacante, quaest. 7. 2. par. princ. num. 3. Propterea idem in Vicario episcopi dicendum est, qui etiam est ordinarius, ut scripsi supra hoc eodem libro, quaestio. 55.

S V M M A R I V M.

- 1 Crimina mixti fori, quæ sint?

QVAESTIO CLI.

- 1 Inter crimina autem mixti fori, in quibus index secularis, & ecclesiasticus

huiusmodi inhibitione, dummodo coram ecclesiastico fuerit pars citata, secundum magis communem, numero 82. licet aliqui contra, num. 83. & alij male seruari citationem dicant, nume. 85. inhibitiones vero iudicis ecclesiastici seruari de stylo. refert idem, nume. 89. & nume. 91. tunc inhibere iudici seculari in certis casibus quando causa est spiritualis, uel spirituali annexa, & dependens, alias factis. Quæ omnia libuit tangere per indicem, cum sint generalia loca iudicis ecclesiastici, non autem specialia vicarij episcopalis, de quo tantum decet habere sermonem.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest recipere cautionem de restitutione vsuris, ab heredibus vsurarij manifesti, & illis parare cautionem quibus est restitutio facienda iuxta formam c. s. quanquam, de vsur. in 6.

QVAESTIO CLXIX.

ILLud etiā certi iuris est, quod vbi vsurarius est manifestus nō potest sepeliri in ecclesiastica sepultura etiā si mandauerit usuras restituere, nisi primo de ipsis vsuris fuerit, prout patentur facultates eius plenarie satisfactæ, vel illis, quibus facienda est restitutio si præsto sint ipsi, aut alij, qui eis possint acquirere, vel eis absentibus episcopo aut eius Vicario, siue Rectori parochiæ cautum sit de restitutione facienda, per quos actio illis quibus est facienda restitutio paratur, vt est text. in cap. quamquam, ubi Canonistæ, super glo. in ver. loci ordinario, de vsuris libro sexto, late scribit Cæphal. consilio 402. in tertio.

Quis praeventionem saepe contem-
dunt, solent passim connumerari cri-
men haeresis, adulterium, incestus,
concubinatus, stuprum, sacrilegium,
sodomia, fortillegium, usura, simonia,
falsum in litteris apostolicis, blasphem-
ia, diuinatio, fornicatio foeminarum
cum clericis, & personis ecclesiasticis,
lenocinium parentum, & domi-
norum filias, & famulas prostituendo,
vt post alios refert Clar. in pract.
crim. §. adulterium. §. fornicatio. §. he-
resis. §. incestus. §. sacrilegium. §. so-
domia. §. stuprum, & q. 18. & 37. in
§. fin. & casus in quibus episcopus po-
test procedere contra laicos recēset
Bertach. tract. de episc. libro 4. par. 2.
tit. de auct. episc. circa spir. a. nume. 5.
vsque ad 18. & Senat. Pedem. q. 103.
latissime Cucc. Insti. iur. can. de episc.
tit. 6. nume. 87. cum sequen. & nume-
ro 100. vbi praedicta crimina mixti fo-
ri recenset, & alia delicta ecclesiasti-
ca specialesque causarum, quae spectant
ad forum episcopalem, quae tantum
satis est hic supremis labijs degustare
ne videar proprios, & speciales limi-
tes Vicariatus excedere.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi in criminibus mixti fo-
ri procedere potest contra laicos per
viam captivae.
At contra, m. 3.
Declaratur, m. 4.
- 2 Episcopus tenere potest officiales arma-
tos pro executione iustitiae.
- 4 Praeatus, qui praescripsit facultatem exe-
quendi contra laicos potest eos capi
facere, & in carcerare.

QVAESTIO CLII.

EX praedictis autem criminib. mix-
ti fori in quibus episcopus proce-

dere potest contra laicos, vt superius
tractatum fuit, dubitatio solet oriri, an
iudex ecclesiasticus in illis possit ca-
pi facere laicos, aut carcerare, vel pu-
niri, an vero tantum procedere pos-
sit contra eos per censuras.

- 1 Nam partem affirmatiuam pro iudice ecclesiastico probat Ioan. Andr. Domin. & Franc. in cap. cum episcopus, de offic. ord. in 6. Rom. sing. 711. Felin. in cap. cum sit generale, nu. 20. extra de foro competen. & in cap. significasti, colum. si. ext. de off. deleg. late Aufser. in clemen. 1. q. 5. de haeret. & in tract. de potestate, eccle. super laic. in princ. per tex. in cap. attendendum, 17. q. 4. ca. contra idolorum, 26. q. 1. quos citat in specie nostra Couar. de pract. quest. cap. 10. nume. 2. & post longam disputationem ita concludit Foller. pract. crim. cano. secunda par. iud. titu. aut crimin. specif. nume. 52. & num. 54. late etiam tractur hanc partē Cuc. Inst. iur. can. de episc. titu. 6. nume. 112. libro 2. dicens pluribus in vrbibus vidisse laicos capi & carcerari a familia pontificia, iudicibus laicis non repugnātib. & alias episcopum tenere posse officiales armatos pro executione iustitiae, respondit Rolan. consi. 37. per totum, volu. 1.

Sed pro contraria parte respondit
3 Oldr. consil. 86. arguendo a speciali crimine haeresis, de quo tex. in capit. excommunicamus, el secundo, ad si. de haeret. cap. vt commissi. eo. titu. in sexto, & in clemen. 1. eo. & in cap. 1. de off. ord. in cap. postulasti, extra de homic. ca. cum C. laicus, de foro com. pet. l. placet. C. de sacrosan. eccles. §. si vero canonicum, in Auc. de mādatis princ. quibus probatur iudicibus ecclesiasticis non aliter esse permissam coercendi potestatem, quam censuris, & eis non sufficientibus, ministerio iudicis secularis, quibus fundamentis conatur hanc sententiam defendere latissime Ioan. Lup. in capit. per

per vestras, §. sed est pulchra dubitatio, de donat. inter vir. & uxo. Ancharan. in dicto cap. cum episcopus, & in reg. ea, quae q. 11. de reg. iur. in 6. qui dicit hanc esse communem sententiam, & idem fatetur Ioan. Andr. in addit. ad Specu. tit. de off. ord. Foller. in pract. crim. cano. fol. 97. nume. 52. & seq. Didac. dicto capit. 10. nume. 2. quem retulit idem Foller. super consi. Regni, tit. de episc. audien. num. 6. & post Menchiac. & alios, Clar. in pract. crim. §. fin. q. 37. ver. vnum tamen, subdens hanc opinionem communē in practica seruari apud ipsum, nec ab illa esse ullo pacto recedendum, & ita ex facto iudicatum per Parlamentum Parisiense, & ad terminos Vicarij episcopalis, quod nō habeat capturam contra laicos in causa matrimoniali, & alijs causis spiritualib. comprobac. latissime Franc. Marc. q. Delphin. 49. per totam, par. 1.

- 4 Quae tamen sententia declaratur, vbi praelatus legitime praescripsisset hanc facultatem exequendi contra laicos, quia tunc eos capi, & carcerari facere posset, Bal. in cap. significasti, de off. deleg. sequitur Lup. in d. §. sed est, nu. 26. quem sequitur Couar. dicto cap. 10. nume. 2. ver. primum. Dicens ita iamditū obtinuisse usum in aliquot Hispaniarum diocēsis, nec unquam abrogatū a Carolo Rege inuictissimo. Hanc etiam opinionem ab vtriusque partis fautoribus receptam refert Clar. dicta q. 37. in fine. Et quoniam in hac quaestione specialis edita fuit consultatio directā Gregorio XIII. fe. re. ab incerto Auctore inter consi. Jac. Beret. 3. per totam, ubi multis folijs differendo articulū ad partes, & referendo hinc inde singulas rationes, & argumenta partem affirmatiuam vti magis communem defendit, & consi. 4. traditur, an liceat episcopo tenere familiam armatam pro executione iustitiae, non putarem esse ab ista magis com-

muni discendum, nec ad alium Auctorem in hac controuersia esse recurrendum.

S V M M A R I V M.

- 1 Tortura debilitat membra.
- 2 Irregularitas periculum imminet cle-
rici torquenti.
- 3 Vicarius episcopi potest inferre torturam
absque periculo irregularitatis, & m. 4. & 7.
Ampliat, m. 11.
- 5 Et mandare laicis ministris, quod tor-
queant clericum, & m. 9.
- 6 Quamuis de iure episcopus, vel eius Vi-
carius faciens clericum torquenti per
laicos sit excommunicatus.
- 8 Tortura clericorum non debet esse san-
guis, sicut laicorum.
- 9 Consuetudo obseruatur, quod laici tor-
queant clericum ad mandatum epi-
scopi, quamuis aliter disponat ius com-
mune, & m. 7.
- 10 Delicta clericorum non debent remanere
impunita.
- 11 Vicarius episcopi cum assistentia iudi-
cis secularis faciens vnum clericum
torquenti propter crimen ex quo postea
fuit ad mortem condemnatus non ef-
ficatur irregularis.

QVAESTIO CLIII.

SED magis in specie prosequendo
Iurisdictionem vicarij episcopalis
in ijs, quae ad criminalia pertinent;
Quaero nunc, an iste iudex reos pos-
sit subijcere tormentis: Dubium ete-
nim faciebat, quia per torturam de-
bilitantur membra. Et debilitatio
probatur tum per ipsam experiētiā
tum etiam auctoritate Abb. in c. accusasti, in fine, cura de accusat. Angel.
de malef. in uer. membrum, nume. 8.
Bal.

Sal. in l. non sunt liberi, in secunda le-
ctura, ff. de statu homi. uum scribunt
tortum non posse statim exercere of-
ficium brachij. Quādo autem mem-
bra debilitantur, tunc periculum est
ne torquens clericus incurrat irre-
gularitatem, Card. in cap. 1. extra ne
cler. vel mona. dicens bonum esse,
quod talis clericus peteret dispensa-
tionem, refert illum Felin. in capitu-
cum illorum, nume. 12. extra de sen-
ten. excom.

3 Sed in contrarium est veritas, ut
testatur glo. in cap. presbyteri, el pri-
mo, 5. q. 6. probat tex. in cap. illi, qui,
5. q. 5. ibi, religiosus tortor. Abb. in c.
vniuersitatis, nume. 5. extra de sent.
excom. ubi Felin. nu. 2. Diaz in pract.
crimin. cano. capitulo 17. numero
15. & ita quotidie practicari viden-
mus.

4 Nec allegata superius in contra-
rium super periculo irregularitatis
vera sunt, quia contrarium tenet gl.
in dicto cap. accusasti, Abb. in cap. cle-
rici, nume. 3. extra ne cler. vel mona.
Felin. in capit. cum illorum, nume. 12.
Nec dissentit ab hac sententia, Card.
in dicto cap. 1. prout etiam declarat
Felin. in præcitato capitulo, cum il-
lorum.

5 Ampliatur, ut Vicarius episcopi
laicis etiam ministris præcipere pos-
sit, quod torqueant clericum: licet
enim de iure episcopus, vel eius Vi-
carius faciēs clericum torquere per
laicos sit ipso iure excommunicatus
ut ex alijs refert Felin. in dicto capit.
vniuersitatis, nume. 2. Dec. in cap. di-
lectis, in princ. extra de appell. Diaz
in dicta pract. crimi. cano. dicto c. 17.
num. 7. Subdens de mente aliorum,
quod si clerici nesciant torquere, tunc
poterit uocari laicus officialis, qui li-
gabit clericum torquendum, & post-
ea clericus torquere poterit, firmat
hanc sententiam Abb. in dicto c. vni-
uersitatis, nume. 6. ca. potissimum ra-
tione, quia tortura clericorum non

debet esse ita seua, sicut laicorum,
sed debet subijci verberibus, non au-
tem debent supponi aculeis, seu fidi-
culis, & in cap. cum in contemplatio-
ne, de reg. iur. in 6. Diaz in loco iam
citato, num. 13. & seq. Viu. opin. com-
mun. in ver. clerici nō possunt, Clar.
in pract. crim. §. fin. quæst. 64. vers. sed
an clericus. Verbera autem non per
laicum, sed clericum debent inferri,
ut dictum fuit superius. Et ideo tor-
tura non est per laicum inferenda,
sed per clericum, secundum commu-
nem sententiam, de qua Ripa, in ca-
pitu. decernimus, nume. 39. extra de
iudic.

9 Tamen in contrarium est commu-
nis obseruātia, secundum Abb. in di-
cto cap. vniuersitatis, nume. 6. & in c.
ut famæ, nume. 8. de senten. excom.
quem refert Diaz pract. crimi. cano.
cap. 117. num. 6. Foller. pract. crimin.
cano. fol. 260. nume. 11. & post alios,
Clar. dicta quæst. 64. ver. sed hic que-
ro. Dicens quotidie vidisse obseruari,
ut mandante episcopo, clerici a iu-
dicibus secularibus torqueantur, &
hanc esse bonam consuetudinem, ne
alias delicta clericorum remaneant
impunita, quidquid dixerit Abb. in
dicto cap. vniuersitatis, & in dicto c.
ut famæ, cuius dicta confutat Alex.
in dicto cap. illi, qui, ut refert Clar. in
d. vers. sed hic quæro.

11 An autem Vicarius episcopi, cum
assistentia iudicis secularis faciens
vnum clericum torquere propter cri-
men, qui postea ad mortem condem-
natus fuit, efficiatur irregularis, ex fa-
cto respondit Cæpol. consil. crim. 78.
per totum, Vicarium non effici ir-
regularem, quem retulit Giacar. apud
ad Clar. §. fin. quæstione quadragesi-
ma, in fine.

S V M M A R I V M.

1 Concilium Toletanum prohibuit ne iudi-
ces ecclesiastici iudicium sanguinis
agitant.

- 2 Irregulares sunt indices & omnis parti-
cipantes in causa sanguinis.
- 3 Vicarius episcopi non potest exercere pœ-
nam verberationis vel fustigationis.
Contra. nu. 4. Declaratur, nume. 5. cum
alijs seq.
- 6 Episcopus qui facit aliquem crudeliter
fustigari per duos menses à missarū
celebratione suspenditur.
- 7 Presbyteri, Abbates & Leuita nullis de-
bent verberibus subiaccere exceptis gra-
uibus, & mortalibus culpis.
- 8 Clericus in casu quo sit verberandus nō
potest verberari per laicum etiam de
mandato episcopi, sed per ministrum
ecclesiæ.

QVÆSTIO CLIII.

- ET cum olim fuerit statutum in
Concilio Toletano ne iudices ec-
clesiastici iudicium sanguinis agita-
rent, ne ve per se facerent membro-
rum truncationes aut iudicarent in-
ferendas sub pœna priuationis ho-
noris, ac loci. his à quibus 23. q. 8c.
in archiepiscopatu, vbi Abb. extra de
rapt. c. clerici, & c. sententiam, & vtro-
bique Canonistæ. ext. ne cler. vel mo-
na. diuus Tho. 4. sent. dist. 5. q. 2. art. 5.
post medium, vbi dicit q. iudex, &
omnes qui participant in causa san-
guinis sunt irregulares propter hoc
quod effusio sanguinis non decet Mi-
nistros Dei, refert illum, Ant. Franc.
in apost. ad Abb. in cap. sicut ante fi-
nem extra eo. Diaz. in pract. crim. ca-
no. cap. 92. Boss. de foro compet. nu.
160. dicens Vicarium episcopi non
condemnatur hæreticum ad mortē,
sed declarare hæreticum esse.
- 2 Quæro etiam in proposito, an Vic-
arius Episcopi possit exercere pœ-
nam verberationis vel fustigatio-
nis, in quibus, ut plurimum solet in-
teruenire aliquis effusio sanguinis.
 - 3 Nam pro negatiua est tex. in d. c. in
archiepiscopatu, cum glo. in ver. fla-

gellis, vbi episcopus potest subditos
flagellis afficere ea moderatione ad-
hibita quod flagella ad sanguinē nō
procedant, glo. in d. c. his à quibus, in
ver. præcipiant, 23. q. 8. & hanc par-
tem videtur probare Abb. in dicto c.
in Archiepiscopatu. nu. 3. & in cap. 1.
nu. 3. extra de calumniat. Sed con-
trariam sententiam tenet Paul. Grillan.
in tract. de relax. carcer. q. 5. quæ
sequitur Diaz in pract. crim. cano. c.
125. nume. 6. Vbi in fine detestatur
illos iudices qui flagellandos induit
lineis vestibus cera intinctis, ut de-
super flagellentur, quasi diligant inu-
tiles correctiones dum scrupulis cō-
sulunt, earationē, quia illa qualis
qualis effusio nō consideratur, cum
non veniat principaliter ex senten-
tia, sed ex post facto, secundum regu-
lam l. si quis nec causam, vbi Doct. ff.
si cert. pet.

Nec aduersatur tex. in dicto c. in
archiepiscopatu, quia ibi non repro-
batur aliquis effusio sanguinis, sed
quod flagella in sanguinis vindictam
videantur transire, vnde prohibetur
vindicta sanguinis non autem ac-
cidentalis effusio.

Declaratur igitur prædicta conclu-
sio, vbi adesset qualis qualis effusio
ex moderata verberatione, secun-
dum Grillan. & Diaz. in locis supe-
rius allegatis, secus si immoderata &
crudelis, firmat etiam Clar. in pract.
crim. §. si. q. 70. ver. est etiam, vbi dicit
quod episcopus, qui facit aliquē cru-
deliter fustigari per duos menses à
missarum celebratione suspenditur
per tex. in cap. præterea, de cler. per-
cuss.

Secundo declaratur in Clericis,
qui verberari possunt pro minoribus
culpis, secus in Presbyteris, Abbati-
bus & Leuitis, qui nullis debent ver-
beribus subiaccere exceptis grauibus
& mortalibus culpis, tex. cum glo. in
c. cum beatus. 45. dist. Præpos. in c. si.
35. dist. Diaz. in d. c. 125. nu. 2.

Tertio

Tertio declaratur, quod in casu quo clericus venit verberandus non possit verberari per laicum etiam de mandato suo, sed per ministrum ecclesie clericum, & pro honestate in ecclesia, cap. vniuersitatis, vbi Abb. in princ. & nume. 5. de sent. excom. Idem Abb. in cap. inter alia, col. 4. de immunit. eccl. & post multos alios, Diaz in dicto capitu. 125. numero 3. & quarto.

S V M M A R I V M.

- 1 *Iudex ecclesiasticus non potest imponere penam exilij.*
Contra, nu. 2.
- 3 *Intellectus cap. cum non ab homine, extra de iud. & cap. 2. extra de cler. excommu.*
- 4 *Episcopus potest regulariter inuocare auxilium brachij secularis.*

QVAESTIO CLV.

Solet etiam dubitari, an Vicarius episcopi possit imponere delinquentibus penam exilij. Nam huiusmodi facultas non videtur concessa iudici ecclesiastico, cap. cum non ab homine, vbi Butr. & late Abb. nu. 14. extra de iud. firmat Felin. ibidem, numero 7. per tex. in capit. 2. in fine, de cler. excommu. & in cap. 1. numero 3. extra de calum. & hanc dicit esse communem opinionem Alciat. in dicto cap. cum non ab homine, nume. 110. Clar. in pract. crim. §. fin. quaestio. 67. in fine.

- 2 Sed contrariam sententiam tenet Abb. in dicto cap. 1. nume. 3. per illum tex. & in d. cap. cum non ab homine, nume. 4. Dec. nume. 13. ad fin. post Barbat. ibi, colum. 6. vers. & dicit hoc Diaz, qui de Vicario episcopi lo-

quitur in pract. crim. cano. cap. 126. in princ. & nume. 3. & 4. & hanc obseruare communis consuetudo dicit Foller. in pract. crim. cano. 3. par. iud. tit. & si confessi, aut conuicti, numero 15. & 16. Clar. dicta quaestione 67. in fine.

Probatur hæc sententia tum in dicto cap. 1. tum etiam in cap. hi, qui. 3. quaestio. 4. cum glo. in ver. in exilio, & in cap. cum beatus, 45. dist. & in cap. synodo, 63. dist. cap. felicitis, de pen. & c. accedens, extra de restit. spol. cum cæteris similibus citatis per Doctores superius allegatos.

- Nec aduerfantur tex. in d. ca. cum non ab homine, & in dicto cap. 2. de cler. excommu. min. quia loquuntur, quando quis traditur curie seculari, quo casu ecclesia solet interdiceri ne moriatur, cap. nouimus, ext. de verborum signific. & isto respectu de exilio loquuntur, ut mortem exilio excludant, non autem, quod iudex ecclesiasticus exilium imponere nequeat, prout etiam sic declarat Dec. in dicto cap. cum non ab homine, nume. 13. Aliter etiam respondet Abb. in dicto cap. 2. numero quarto, quod cum episcopus de facto penam exilij imponere non possit, inuocat auxilium brachij secularis, sicut regulariter potest, vt in capitulo primo, de offic. ordin. & tradit late Couar. libro pract. quaestio. capitulo decimo, Pau. Fufc. tract. de uisitat. & reg. eccl. cap. 32. numero decimotertio, libro secundo.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi non potest reuocare clericum ab exilio.*
- 2 *Princeps solus, & non alius dare potest licentiam reuertendi misso in exilium.*
- 3 *Episcopus, vel eius Vicarius potest dare licen-*

licentiam exili reuertendi ex iusta causa.

Declaratur, nu. 4.

- 5 *Clericus missus de facto in exilium per Vicarium episcopi, potest per eundem reuocari.*

QVAESTIO CLVI.

Quid autem econuerso? an Vicarius episcopi reuocare possit clericum ab exilio, in cuius poenam datus fuit? Videtur enim non posse secundum Præpos. in cap. 1. in primis, per illum tex. 2. quaestione prima, ea ratione secundum eum, quia ex quo legitime est missus in exilium non potest inferior super istis gratia facere, argumen. tex. in cap. cum te, vbi Canonista, extra de sent. & re iudic. facit tex. in l. relegati, in fine, vbi Bart. ff. de pen. notat, quod misso in exilium solus Princeps, & non alius potest dare licentiam reuertendi, la re comprobatur Franc. Marc. quaestio. Delphin. 353. parte secunda, & huiusmodi argumentis in Vicario episcopi firmat hanc partem Diaz in pract. crim. cano. c. 126. in fi. Foller. pract. crim. cano. 3. par. iud. tit. & si confessi aut conuicti sunt, nu. 121. & 122.

- Declaratur, nisi adsit iusta causa reuertendi, quia tunc episcopus, vel eius Vicarius dare potest licentiam reuertendi, Diaz. d. c. 126. in fi. post Bart. in d. l. relegati. quæ autem sit iusta causa reuertendi, residet in arbitrio ipsius iudicis secundum ea, quæ scribit Menoc. de arbit. lib. 2. casu 140. Et secundum huiusmodi arbitrium videmus quotidie episcopos, & eorum vicarios facere gratiam de pœnis exilij quemadmodum de alijs nulla habita differentia.

- 4 Subdeclaratur vbi adesset speciale mandatum episcopi, aut verba in instrumento Vicariatus importancia

speciale mandatum secundum notata de Vicario imperij per Felin. in d. c. cum te, nu. 15. post Bal. in l. 2. numero decimoquarto, C. de pedan. iud. Anchar. consi. 331.

Secundo declaratur, nisi clericus esset de facto missus in exilium per Vicarium, tunc enim posset per eundem iudicem reuocari, Diaz in dicto cap. 126. in fi. post Præpos. in d. cap. in primis, Bal. & Iafin. l. si pacto quo pgnam. C. de pac. scribit late Van. tracta nullit. titu. quid sit nullitas, numero 17.

S V M M A R I V M.

- 1 *Delicta personarum ecclesiasticarum, quæ ob illorum atrocitatem deponuntur, & traduntur curia seculari, quæ sunt, remissive tamen.*
- 2 *Deposito quomplex.*
- 3 *Deposito verbalis, quæ sit.*
- 4 *Deposito actualis sine degradatio clericus, quæ?*
- 5 *Degradandi forma, & modus, qui, remissive, & nu. 11.*
- 6 *Deposito verbalis est ordinis episcopalis.*
Contra, nu. 8.
- 7 *Vicarius generalis episcopi non potest alique quem deponere ab ordinem.*
- 8 *At contra si adsit mandatum speciale.*
Declaratur, nu. 9.
- 10 *Degradatio actualis, & solemnis, qualiter fit.*
- 12 *Degradans clericum, quomodo pronunciare debet, vt degradatus tradatur curia seculari.*
- 13 *Iudex secularis in crimine mere ecclesiastico tenetur stare processu iudicis ecclesiastici, non autem in crimine communis fori.*
- 14 *Crimina communis fori, quæ sunt, remissive.*

QVAESTIO CLVII.

ET quia non nunquam tam gra-
uia delicta à personis ecclesiasti-
cis committuntur vt ob eorum atro-
citate & sacris ordinibus deponan-
tur & curiæ tradantur seculari, c. tuq;
de pen. Specul. in titu. de accus. §. 2.
Abb. in c. cum non ab homine, col.
8. & sequen. & in capitu. at si clericij.
§. de adulterijs, extra de iud. Maran.
de ord. iud. 4 par. 11. distin. titu. de Iu-
dic. secul. vel ecc. nume. 71. Diaz in
practi. crimina. cano. c. 127. nume. 7.
& sequen. & c. 132. & 133. Iul. Clar. in
practi. crimina. §. si. quæst. 36. versicu.
scias etiam, cum seq. Concil. Trid. c.
4. sess. 13.

Quero igitur, an Vicarius Gene-
ralis episcopi possit clericum depone-
re. & pro intellectu huius quæstio-
nis aduertendum, censo duplicem
esse depositionem: Nam alia est ver-
balis & alia actualis. Verbalis est quæ
do episcopus pronunciat sententiam
contra clericum, per quam priuat il-
lum ordinibus clericalibus, & hæc
proprie loquendo appellatur deposti-
tio, licet quandoque à Doctoribus
dicatur degradatio. Actualis vero de-
positio, quæ proprie à Doctoribus
appellatur degradatio, est quando
clericus non modo priuatur per sen-
tentiam, sed etiam personaliter &
actualiter degradatur, exiuit & spo-
liatur ordinibus ecclesiasticis, capit.
degradatio, vbi Doct. de pen. in sexto
Abb. in c. qualiter & quando lo se-
condo, numero decimo, extra, de ac-
cus. Iul. Clar. in practi. cri. q. 74. in prin-
ci. post alios ibi citatos, & in specie
Foller. qui ponit modum & formam
degradandi sacerdotes verbaliter &
realiter, in practi. crimina. cano. ter-
tia par. iud. titu. & si confessi & conui-
cti, nume. 15. & 16. Lancellot. Insti.
iur. cano. in rub. de depof. seu degra-

da. cum glo. & in princi. & §. 1. Con-
cil. Trid. dicto c. 4. sess. 13. Mē noc. de
arb. Iud. lib. secundo, cent. 5. casu 415.
per totum.

Vbi ergo quæritur an verbalis de-
positio fieri possit per vicarium. Du-
bium facit, quia plerique dicunt
hanc esse ordinis episcopalis, vt per
glo. in c. transmissam, in ver. de dotali-
bus, vbi Abb. refert quinque opinio-
nes diuersas Canonist. in c. non po-
test, de reg. iur. in sexto, & in capitu.
2. de pen. in 6. Specul. titu. de accus.
in ver. degradatur, & ea quæ sunt or-
dinis episcopalis perfici non possunt
per vicarium, vt dixi supra hoc eodē
libro quæst. Et vicarium generalem
episcopi non posse al. quem ab ordi-
ne deponere, sed tantum amouere à
beneficio, dicit Franc. in capitu. licet
in glo. prima, in fine, versicu. de iure
tamen, & colum. secunda, versicu. in
ca glo. dicitur non in omnibus, & co-
lum. si. versu. aduerte. Gemin. nume.
7. post Anchar. num. 2. & Lap. de off.
Vica. in 6.

Ita quod si vicario concedat capi-
tulum sede vacante quod omnia pos-
sit excepta collatione beneficiorum
non poterit adhuc deponere cleri-
cos. Pavi. in tract. de off. & potest, ca.
sede vacan. 2. par. prin. q. 10. nume. 18.
post Lapum ibi citatum, eandem cō-
clusionem probat Lancellot. in §. 1.
cum sequen. cum glo. in versu. solus
episcopus, Insti. iur. cano. de depof. &
degradat. Archid. in c. Romana, col. 1.
in si. de appella. in 6. Anchar. rub. de
reg. iur. in sexto, cum adductis per Pa-
uinum d. q. 10. nume. 18. sibi contra-
rium, num. e. 33.

Tamen vicarium ex mandato spe-
ciali episcopi posse etiam deponere
clericum, dicit Bal. in l. aliquando nu-
mero octauo, ff. de offi. procons. & ita
de consuetudine seruari dicit Fran.
in dicto ca. licet, in glo. prima, in fine
Gemin. numero septimo. & pro vica-
rio episcopi Perusini qui volebat de-
ponere

ponere canonicū ob delictum, quod
parrarat, respondit Abb. consilio vi-
gesimo quinto, in fine, volumine pri-
mo, Pavi. dicta quæst. 10. numero 33.
Alberr. in repe. cap. quoniam, q. 7. nu-
mero octauo, de hæret. in sexto, to-
mo 5. post hæc scripta uisus. Et hodie
ex decreto Concilij Tridentini in di-
cto cap. 4. sess. 13. cauetur Vicarium
episcopi ad verbalem depositionem
deuenire posse cum assistentia Abba-
tum, vel aliorum constitutorum in
ecclesiastica dignitate, & tradit glo.
in d. §. 1. in ver. auctoritatem, Insti-
iur. can. de depof.

9 Declaratur, vt procedat in Vica-
rio generali, non autem in vicario fo-
raneo, Pavi. dicta quæstione decima,
nume. 33.

10 Actualis autem, & sollemnis degra-
datio fit per ipsum episcopum secula-
ris hodie seculum, de quib. Con-
cil. Triden. dicto ca. 4. sess. 13. ubi hæc
omnia traduntur post rex. in dicto c.
degradatio, ubi Archid. & tradit Me-
noc. dicta centu. 5. dicto casu 415. nu-
mero 25. Lancellot. dicto §. 1. Insti. de
depof. & degra. Clar. dicta q. 74. versu.
sed quæro.

11 Forma autem verbalis deposti-
onis, & actualis degradationis ponitur
in dicto cap. degradatio, de pœn. in
sexto, & in pontif. libro, fol. 189. &
190. sic referente Claro in d. q. 74. in
princip. ponit eandem Io. Viguer. in
lit. Christi. Theolog. titu. de sacram.
ord. sub cap. de pœn. & censur. eccle-
nume. 157. remissiuè Menoc. dicto ca-
su 415. numero 24. Lancellot. dicto
§. primo.

Facta autem sollemni degradatio-
ne seculari potestate presente degra-
dans pronūciabit, vt secularis iudex
degradatum tanquam clericali priui-
legio exutum recipiat puniendum in
forum suum, vt formalibus uerbis
docet Lancellot. in dicto titu. de de-
pof. §. clericus. subdens ecclesiā tunc
debere intēdere, vt citra periculum

mortis in illum sententiā moderetur,
de quo late Doc. in cap. nouimus, de
verborum signific. Diaz in prac. cri-
min. cano. cap. 133. numero quarto,
Boss. de foro compet. nu. 160.

An autem iudex secularis tenea-
tur stare processui iudicis ecclesiasti-
ci, Clar. in practi. criminal. §. fin. q. 96.
versu. quæro etiam, dicit esse commu-
nem sententiā, quod in crimine me-
re ecclesiastico secularis teneatur
exequi sententiam ecclesiastici abs-
que alia cognitione, secus si crimen
est communis fori, quia tunc non te-
netur stare processui ecclesiastico,
sed de nouo cognoscere debet. Quæ
autem sint crimina fori communis
ponit Clar. in dicta prac. crimin. §. si.
14 quæstione trigesima prima, per to-
tum, & 18. casus in specie recēset
Bertach. de episc. libro quarto, parte
secunda, titu. de potesta. & auc. episc.
circa spir. a numero quinto, vsque ad
18. & tetigi supra hoc eodem libro
quæst. 150. Et quoniam materia ista
non magis pertinet ad Vicarium epi-
scopalem, quam ad inquisitorem, &
alios iudices ecclesiasticos, vt per
Clar. in dicta quæstio 96. versu. quæro.
ideo sat est lectorem aduenisse Jo-
caque designasse, ex quib. ipse quod
in rem suam esse videbitur, possit de-
promere, more Tiraquel. in tracta.
de utroque retrac. in præfat. nu. 42.
in fine.

S V M M A R I V M.

- 1 Indices ecclesiastici, in quibus casibus punire possunt clericos publicatione bonorum.
- 2 Vicarius episcopi sine speciali mandato non potest confiscare bona clericorum.
- 3 Confiscatio bonorum non venit in generali commissione iurisdictionis.
- 4 Vicarius generalis Pape habet ius confiscandi sine mandato speciali.

Pandolphus Malatesta Vicarius summi Pontificis in Ciuitate Fani.

QVAESTIO CLVIII.

QVari etiam solet, & in dubium reuocari, an iudices ecclesiastici ciuilitate leges ciuiles possint punire clericos poena amissionis bonorum, ex no. per But. in ca. quia diuersitatem, extra de concess. prae. quem refert Imo. col. 4. Felin. in cap. irrefragabili, §. ceterum, nume. 11. extra de offic. ordin. scribit late Diaz in pract. crimin. can. cap. 124. ferè per totum. vbi, nume. 6. in fine, cum sequen. dicit hunc articulum egere de claratione pontificia, firmans nihilominus licere iudicibus ecclesiasticis ad legum imitationem punire clericos bonorum publicatione in casib. in quibus laici essent puniendi nulla habita ratione siue mobilia sint siue immobilia, & ita communiter teneri dicit Clar. in pract. crimin. §. fin. quaestione septuagesimo octaua, vers. quero nunc, post Anchar. in cap. vergentis, numero vigesimo primo, ext. de here. & late scribit Boer. dec. 263. per totam.

Ideo quero nunc in specie nostra an Vicarius episcopi possit in praedictis casibus confiscare bona clericorum. Et non posse, nisi ad sit mandatum speciale probatur, tum quia Vicarius ex generali mandato non potest punire, cap. 2. vbi Docto. de offic. Vic. in 6. Tum etiam, quia in generali commissione iurisdictionis non venit ius confiscationis bonorum, secus dum Bal. in l. Imperatores, in ff. de off. praefec. vig. sequitur illum Franc. Marc. q. Delphin. 613. nume. 1. par. 2. post Alex. in l. 1. nu. 75. ff. de off. eius, Rom. cons. 59. num. 2. vbi late Mandos. in annot. in ver. positi, & in ver. reseruata.

Declaratur, vt non procedat in Vicario generali Papae, in quem transit ius confiscandi, absque speciali commissione, vt pro Pandolpho Malatesta Vicario summi Pontificis in Ciuitate Fani respondit Roma. cons. 59. nu. 2. cum seq.

S V M M A R I V M.

1 Ecclesia, quales poenas indicere possit.

QVAESTIO CLIX.

Habet etiam ecclesia alias poenas imponere praeter supradictas.

1 Nam potest facere imprimi characterem in faciem, inducere seruitutem damnare ad triremes, ad perpetuos carceres, ad perpetuum murum, inferre poenam mitrationis, gabiæ, publicationis bonorum, de trudere in arcum monasterium, interdicare assumptionem dignitatis, indicere priuationem dignitatis, mandare, vt mulieri, quæ habuerit duos viros tondeantur vestes, & abscindantur crines, & publicè vituperetur, & alias quoque imponere poenas etiam corporales citra sanguinis vindictam, de quibus Hostien. in summa, titu. de poen. §. quas poenas. Innocen. in cap. qualiter, & quando, lo secundo, numero sexto, cum sequen. de accusat. apost. ad Felin. in capitulo secundo, in ver. poenam, extra de calum. idem Felin. in capit. cum non ab homine, nume. 8. extra de iud. Diaz in pract. crimina. cano. 2 cap. 123. vsque ad fin. Clar. in pract. crimin. §. fin. q. 70. Foller. prac. crim. cano. 2. par. iud. tit. reperi culpabiles citentur, nume. 0. & a uo, cum sequentibus, & tertia parte, titu. & si confessi, numero 56. cum pluribus sequen. Quas poenas satis fuit quasi tangere per indicem vt deat

deat proflire extra cancellos Vicarij episcopalis.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest imponere clericis poenas pecuniarias, & illas cameræ episcopali applicare.
- 2 Diocesanus episcopus habet fiscum. At contra, quod habeat cameram tantum, nume. 3.
- 4 Fiscus quomodo differat a cameræ.

QVAESTIO CLX.

Sicut etiam potest Vicarius episcopi imponere clericis poenas pecuniarias pro delicto, & illas cameræ episcopali applicare tanquam iudex ecclesiasticus, cap. dilectus, extra de off. ord. & cap. si vos, 23. quaestio. 5. & quamuis contrarium disserendo sustineat Paul. Fusc. episcopus Sarnen. tract. de visit. & regim. eccles. cap. 3. 2. libro 1. sub rub. de poenis pecuniarijs: Tamen praecedens opinio affirmatiua est communis, vt testatur Abb. in cap. vt clericorum, num. 10. extra de vita, & honest. cler. Clar. in pract. crimin. §. fi. quaest. 80. vers. in hac autem.

- 1 Nam diocesanus episcopus habet fiscum, glo. in cap. quia diuersitatem, extra de concess. prae. Aufrer. decisio. Tolos. 229. qui de procuratore fiscali loquitur Archiepiscopatus Tholosæ, refert illum Franc. Marc. quaest. Delphin. 339. nume. 12. & post Card. in cap. 2. §. 1. de heret. Felin. capit. excommunicamus, eo. tit. circa principium, & hanc sententiam omnes tenere dicit Foller. pract. crim. cano. 2. par. iud. titu. de nunc. fac. numero 14. & numero 16. quod fiscalis promotor Vicario assistit eiusque curiæ in causis fiscalibus, & in Miscellan. nume. 14. hanc eandem communem, &

veriore dicit Diaz in pract. crimin. cano. cap. 124. & 134. & moribus receptam, & frequentissimo vsu comprobata dicit Couar. libro secundo variarum resolut. cap. 9. numero nono, Clar. dicto §. fin. quaestio. 80. dicto vers. in hac, firmans ex alijs ita seruari de consuetudine cum declaratione tamen de qua per Diaz in dicto cap. 134. in fine, & Couar. dicto cap. 9. nume. 10. Cucc. Instit. iur. cano. de episc. num. 75. dicens de generali consuetudine dari episcopo procuratorem, & aduocatum fiscalem. Hanc eandem generalem consuetudinem late prosequitur Caraut. super ritu 17. nume. 11. vsque ad finem, & illam extendit in quolibet alio habente iurisdictionem quasi episcopalem, post Imo. in dicto cap. quia diuersitatem, numero decimo, in fine, extra de concess. prae. ben.

- 3 Quamuis in puncto iuris disputando sustinere conetur, quod ecclesia vniuersalis habeat fiscum, episcopus autem Cameram tantum, cui poenae applicentur, eam constituens differentiam inter fiscum, & cameram, vt fiscus habeat nonnulla priuilegia hypothecæ praesertim tacita camera vero non, iuribus, & rationibus de quibus ibi per eum, quæ supremis tantum labijs degustasse sat erit, cum non sint propria huius materię loca.

S V M M A R I V M.

- 1 Hæresis in causa qualiter procedatur.
 - 2 Hæresis in causa exprimuntur nomina accusatoris, & testium coram episcopo, vel eo absente coram eius Vicario.
- Ampliat. nu. 4.
Declaratur, nu. 5.
Subdeclaratur, nu. 9.

- 3 *Inquisitor haretica prauitatis de consilio episcopi siue eius Vicarij ad haretici condemnationem procedere debet, & qualiter.*
- 6 *Capitulum sede vacante non succedit in consilio episcopi requisito in aliquo actu.*
- 7 *Est tamen successor episcopi, & maiora potest, quam eius Vicarius.*

QVAESTIO CLXI.

- S**ed quid in causa haretis? Tu scis, quod in ea proceditur simpliciter & de plano, nec dicta testium publicantur ubi periculum imminet graue in publicatione, cap. vt inquisitionis, & cap. fin. c. in fide, cap. accusatores, §. licet, ca. statuta, §. iubemus, de hære. in sexto, & in extrauag. commun. in prima, quæ incipit, ex eo, Lancel. in §. plura, cum gl. in ver. processum, Instit. iur. cano. de hære. sed secreto, quando proceditur coram inquisitore nomina accusatoris, & testiū exprimuntur coram episcopo, vel eo absente coram eius Vicario, & de ipso forum consilio ad condemnationem proceditur, dicto §. iubemus, & cap. vt commissi, §. si priuandi, eo. tit. firmat Couar. lib. 3. variarum resolutio. cap. 20. numero tertio, ad finem, post Alciat. in cap. quod sedem, nume. 77. extra de off. ordin. Bossi. de foro com. peten. nume. 160. dicens, quod inquisitor cum Vicario episcopi non condemnat hæreticum ad mortem, sed declarat hæreticum esse.
- 4 **Q**uæro, an talis expressio nominū accusatoris, & testium fieri possit coram Vicario non habente ad id speciale mandatum, sed generalem tantum commissionem, & posse fieri tradit Archid. in cap. licet, in ver. transferatur, de off. Vicar. in 6. probat Alciat. in dicto cap. quod sedem, numero 77. Couar. dicto cap. 20. nume. 3.

Et in capitulo sede vacante, & eius Vicario, Pauin. tract. de off. & potest. cap. sede vacan. r. par. princ. q. 10. numero 24.

- Declaratur huiusmodi conclusio vt procedat episcopo absente, secus eo presente, glo. in dicto c. statuta, §. iubemus, in ver. absente, & ibi Doct.
- 6 **Q**uibus suffragatur hæc ratio. Nam capitulum sede vacante nõ succedit in consilio requisito per episcopum in aliquo actu secundum Abb. in ca. cum olim, col. pen. vers. nono, extra de maior. & obed. per tex. in cap. vnico, ne sede vac. in 6. & tamen dicitur episcopi successor, & esse maioris potestatis, quam Vicarij episcopi, vt de primo tradit Feder. de Sen. consil. 30. nume. 3. post glo. in cap. vnico, de maior. & obed. in 6. quod pro regula ponit Abb. in cap. cum olim, in primo not. extra de hære. etiam esse communem regulam scribit Roma. consil. 506. num. 13. in fine, vbi etiam Mandosapost. in ver. r. Barfat. consilio 108. nume. 25. in primo. Et de secundo idem Feder. dicto consil. 30. numero 3. quem sequitur Dec. in cap. pite, quoniam Abbas, nume. 15. vers. & videmus, extra de off. deleg. Pauin. dicto tract. de potest. capit. sede vac. par. 1. q. 2. nu. 2.
- 8 **S**ubdeclaratur, nisi fieret expressio ista coram officiali episcopi tantquam coram persona honesta, & iure perita, dicto §. iubemus, cap. statutum, in ver. aliquibus alijs personis, cum glo. in dicto versicu. absente, vbi Doct.
- 9 **S**ecundo subdeclaratur, nisi talis expressio presente episcopo, fieret coram Vicario de conscientia eiusdem episcopi, ut sentire videtur glo. in dicto versicu. absente, faciunt in proposito dicta per Abb. in capitulo, significasti, secundo notabili, extra de officio ordinari. Ioan. Andr. in capitulo, nullus, §. inferiores, in verbo, remotis, in fine, de

de temp. ord. in 6. Rolan. consil. 4. numero 19. in primo.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi, quando dare possit consilium.*
- Inquisitori haretica prauitatis in eodem natione haretici.*

QVAESTIO CLXII.

- D**ixi in proxima quaestione præcedenti, quod inquisitores hareticæ prauitatis debent condemnare hæreticos de consilio episcopi, vel eius Vicarij ipso episcopo absente, & de consilio eorundem punire defensores hæreticorum, & receptatores sub pœnis de quibus in capitulo. vt commissi, §. puniendi, de hære. in sexto.
- M**odo quæro, an Vicarius absque mandato speciali episcopi dare possit huiusmodi consilia inquisitori, & satis esse generalem commissionem tradit Archid. in c. licet, in ver. transferatur, de off. Vic. in 6.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi, an possit requirere magistratus seculares, vt iurent facere obseruari constitutiones contra hareticos.*

QVAESTIO CLXIII.

- R**ursus ex generali commissione habet Vicarius episcopi auctoritatem requirendi Potestates, & Rectores Ciuitatum seu gubernatores,

vel alios superiores seculares quocumque nomine censeantur, vt iurè obseruare, & facere obseruari constitutiones editas contra hæreticos, ca. vt officium, §. si vbi Gemin. & Franc. de hære. in 6. Archid. in cap. licet, in ver. transferantur, de off. Vicar. in sexto.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi compellere potest ecclesiasticam censuram magistratus ad exhibendum sibi statuta facta contra sanctum officium Inquisitionis.*
- 2 *Vicarius episcopi quando priuare possit magistratus eorum officijs, & illos in habitare.*

QVAESTIO CLXIII.

- E**t eandem auctoritatem habet Vicarius episcopi compellendi ecclesiastica censura magistratus ad exhibendum sibi statuta facta ad impediendum, vel retardandum sanctum officium Inquisitionis contra hæreticos, vt reuocent, vel moderent eatenus ne impediatur processus vel aliquatenus retardetur, c. statutum, el 2. de hære. in 6. Arch. in c. licet, in princ. de off. Vic. lib. 6. Dec. in c. consuetudinis, in fi. extra de consuet.
- S**icut etiam priuandi officijs dictos magistratus, & illos inhabilitare si illi obedire recusent in concernentibus fidem, cap. vt officium, §. fin. vbi Gemin. nume. 3. Franc. in vlt. notab. de hære.

S V M M A R I V M:

- 1 *Vicarij Potestatum possunt concedere re ipsa.*

Vicarij episcoporum ex mandato speciali.

2 *Vicarius episcopi, an habeat merum, & mixtum imperium, & iurisdictionem.*

QVAESTIO CLXV.

ET quoniam Vicarij Potestatum, qui habent merum, & mixtū imperium, & iurisdictionem, concedere se possunt repraesalibus, teste Bal. in l. si cum te, §. sed omnino, numero 4. C. ne fil. pro pa. ubi apost. in ver. quis magistratus, sequitur illum Bertach. in tract. de epis. par. 6. libro quarto, titu. de Vicar. episc. nume. 10. putarem hoc idem Vicario episcopali esse permissam ex mandato speciali, quia & is habet merum, & mixtum imperiū, & iurisdictionem, cap. si quis episcopus, vbi glo. prima, l. quæst. 8. & c. de persona, l. i. quæstio. prima, Docto. in capitu. cum contingat, extra de foro competen. Ital. in l. imperium, numero 18 vbi alij. ff. de iurisd. omni iudic. Abb. in c. quod sedem, num. 4. 5. 6. 7. & seq. de off. ord. & dixi supra, hoc eodem lib. q. i. in fi.

S V M M A R I V M.

1 *Vicarius episcopi potest inquisitum absolueri absque mandato speciali, & nume. 4.*

Contra, nu. 2.

Declar. iur. nu. 5.

3 *Condemnare, qui non potest, non potest etiam absolueri.*

6 *Absolutus a crimine non commissio habet exceptionem rei iudicatae, nec amplius contra eum procedi potest.*

7 *Absolutus a crimine non probato potest iterum inquiri, nec illi competit exceptio rei iudicatae.*

QVAESTIO CLXVI.

DICTUM fuit supra, quod Vicarius generalis episcopi non potest punire aliquem sine mandato speciali. Quæro e contra, an absolueri possit inquisitum? Partem in hac quæstio. affirmatiuam tenuerunt Maria. in c. qualiter, lo. 2. q. 5. art. 14. extra de accusat. quem refert, & sequitur Felin. in cap. non potest, col. 4. nume. 5. extra de re iud. Dicens, quod licet Vicarius episcopi ex generali mandato non possit punire: Tamen sicut potest inquirere absque mandato speciali secundum Ioan. Monac. Lap. & Gemin. in cap. licet, num. 4. Anchar. nume. 2. Franc. col. 1. in princ. in prima limit. de off. Vicar. in 6. Rota decis. 2. alias 66. vbi apost. Papaz. titu. de off. Vicar. in no. Diaz in pract. crimin. cano. cap. 4. nu. 5. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. nu. 27. ita potest absolueri inquisitum etiam absque alia relatione ad superiorem, subdēs hoc esse dictum peregrinum, & nunquam obliuiscendum.

Sed contrariam sententiam tenet Ripa in l. qui condemnare, col. 3. nume. . . ff. de re iudic. vbi refert Maria. & Felin. in locis superius citatis, & eorum sententiam impugnat ea ratione, quia Vicarius episcopi prohibetur condemnare criminosos ex defectu potestatis, non autem in fauorem inquisiti, per tex. in cap. licet, de off. Vic. in 6. Vnde sicut Vicarius caret potestate cōdemnandi, ita etiam carere videtur potestate absolueri per regulam l. nemo, qui condemna re, vbi Dec. & Cagno. ff. de regulis iuris, quam multis extollit Menoc. libro primo, de arb. iud. q. 43. nume. 25. non dissentiens, nume. 27. a Ripa in loco superius relato, & impugnans Maria. & Felin. in locis præallegatis ea ratione, quia iurisdictione in capitu. penult.

penult. de offic. Vicar. in 6. est limitata concessa vicario, cum illi cognitio causarum madata fuerit, non autem decisio causarum criminaliū, & ideo ad absolutiōnem non videtur extendenda secundum regulam supradictam, & hanc sententiam defendit late Foller. pract. criminal. cano. 3. par. iud. tit. vel absoluantur, in fine, ea ratione, quia si absolutio illi permitteretur, frustratoria esset relatio faciēda episcopo.

Sed præcedentē affirmatiuam defendit Diaz in pract. crimin. cano. dicto cap. 5. numero quinto, in illis tamen terminis in quibus loquitur de ciso Rotæ 66. super qua Maria. & Felin. fundant eorum intētionem, hoc est, quod sicut Vicario permittitur facere inquisitionem ad effectum remittēdi culpabiles inquisitos ad episcopum, secundum Rotam dicta decis. 66. cum cæteris superius adductis eodem modo poterit absolueri inquisitos ad effectum remittēdi illos ad episcopum si fuerint inuenti culpabiles, & sic intelligendo cessat regula dictæ l. nemo, qui condemnare secundum Diaz in dicto cap. 5. nu. 6. Negatiuam vero declarat esse verā vbi Vicarius absolueret inquisitum a crimine, & secundum eandem declaratur dicta per Ripam, & Menoc. in locis superius adductis, non autem si absolueret inquisitum non a crimine, sed ab inquisitione ad effectum remittēdi illum puniendum ad episcopum si fuerit culpabilis inuentus, sicut fuit dictum supra procedere partem affirmatiuam. Et hanc distinctionem crederem esse recipiendam, quia conciliat vtramque partem, & illā confirmō ratione præter alios, apud me satis concludenti. Nam vbi reus inquisitus absoluitur ab inquisitione ad effectum remittēdi illum ad episcopum secundum primam partem, non videtur absolutus simpliciter, & diffinitiuē, si-

tue quando absoluitur a crimine non commissio, prout loquitur secunda opinio, quia in primo casu non obstat exceptio rei iudicatae quemadmodum in secundo, sed iterum inquiri potest, secus in secundo, ut per Barto. in l. secunda, ff. vi bon. raptor. Boss. tit. de senten. numero 77: Clar. in pract. crimin. §. fin. quæstio. 57. ver sicu. hæc quidem, & versi. sequen. referens veram esse conclusionem, & ab omnibus approbatum, quod quando quis est absolutus a crimine non commissio, competit exceptio rei iudicatae, nec potest amplius contra eum procedi, secus si absolutus esset a crimine non probato, post Foller. in pract. crimin. cano. fol. 302. numero tertio, & ideo non est mirum si vicarius de potestate ordinaria poterit absolueri inquisitum ad allegatum effectum remittēdi illum ad episcopum, puniendum, ut in prima parte, licet prohibeatur punire ipsum, non autem possit absolueri diffinitiuē, ut in secunda.

S V M M A R I V M.

1 *Iuramentum purgationis, quando deferatur.*

2 *Est meri imperij. Nec deferri potest a Vicario sine mandato speciali.*

3 *Vicarius sine speciali mandato non potest exercere merum imperium.*

QVAESTIO CLXVII.

CVmq; in ecclesiasticis curijs frequenter obseruari solcat forma iuramenti purgationis, quando accusator non probauit etiam si reus nihil probauerit, nec adsint iudicia

ad torturam contra ipsum reum, vt per Soc. in la. it. Prator, in princi. ver. fi. circa secundum, de iur. iur. Bertac. de episc. lib. 4. par. 1. titu. de vira episc. nume. 12. in fine, & late traditur in 2. q. 5. per totum, Clar. in practi. crimin. §. fina. q. 53. verficu. solet etiam.

Ideo quaro, an Vicarius episcopi reo deferre possit huiusmodi iuramentum. & non posse sine mandato speciali probatur ea ratione, quia istud iuramentum est meri Imperij

- 2 Specul. titu. de iur. om. Iud. in ver. secundum canones, Bertac. de episc. dicto titu. de Vita episc. nume. 12. in fi. ea vero quæ sunt Imperij meri non possunt expediri per Vicarium
- 3 sine speciali episcopi mandato, capitulo secundo, vbi Doct. de offic. Vica. in 6. & dixi supra hoc eodem libro q. 56.

S V M M A R I V M.

- 1 Gladius excommunicationis est nervus ecclesiastica disciplina.
- 2 Excommunicatio est actus iurisdictionis episcopi.
- 3 Vicarius episcopi & quilibet iudex ecclesiasticus excommunicare potest.
Ampliat. nu. 5. 6. & 7.
Declaratur, nu. 8.
Vicarius Archiepiscopi quando excommunicare possit suffraganeos.
- 4 Iurisdictio sine coercionem, nulla est.
- 5 Vicarius episcopi quando possit excommunicare iudices & Dominum temporalem.
- 6 Iurisdictio Vicarij episcopalis sine facultate excommunicandi esset nulla in effectum.

QVAESTIO CLXVIII.

AT neruus ecclesiasticæ disciplinæ est gladius excommunicationis, c. nemo, 2. q. 1. c. dilecto, de senten. exc. in 6. Concil. Triden. in c. 3. fest. 25.

Vnde quaro in proposito, an Vicarius episcopi possit excommunicare? & quod possit ea ratione probatur: Nam excommunicatio est actus iurisdictionis episcopi, c. cum ab ecclesiasticum, vbi glo. in ver. ecclesiasticæ sententia, & ibi Abb. & alij, extra de off. ord. c. transmissam, vbi glo. & alij in ver. de dotalibus. extra, de elect. glo. in dicto c. nemo, in ver. excommunicet, 2. q. 1. Couar. in cōment. c. alma mater, par. 1. §. 11. in princi. & ob vicem commissam mandatam esse facultatem excommunicandi, voluit glo. in dicto c. ab ecclesiasticum, in dicto ver. ecclesia, in fine, Abb. & Fel. in c. ex litteris, nume. 4. de offi. delega. Immo quod quilibet iudex ecclesiasticus possit excommunicare, etiam si sit delegatus inferioris, a Principe, & ab ipso episcopo, probat tex. in capi. peruenit, 1. r. q. 1. & per illum tex. glo. in dicto capitulo, ex litteris, in ver. si subdelegatus, & ibi Abb. & alij extra, de offi. delega. glo. in dicto c. nemo, in ver. excommunicet. Abb. in dicto c. cū ab ecclesiasticum, nume. 4. & est communis opinio, vt testatur Couar. in d. c. alma mater, dicta par. 1. §. 11. nume. 1. in fi. Nauar. in Manuali Confess. c. 27. numero 5. & in terminis Vicarij episcopi, Bero. in rubri. numero 27. extra, de offi. delega.

Amplius etiam Vicarium Archiepiscopi suspendere, interdicere vel excommunicare posse episcopum suffraganeum nondum consecratum, aut etiam consecratum, Archiepiscopo absentem scribunt Archidia. & Domin. in capitulo primo §. fi.

§. fi. per illum tex. de offic. ord. in 6. Fel. c. eam te, col. 2. circa medium, de rescrip. Cucc. Inst. iur. cano. de consecr. episc. nume. 6. lib. 4. Alioquin vicarius episcopi non diceretur habere iurisdictionem, cum iurisdictione sine coercionem sit nulla. l. 1. vbi Doct. ff. de iurisd. om. Iud. & in c. cum contingat. extra, de foro comper. Abb. Imola, Fel. & alij in dicto c. ex litteris, & gladius excommunicationis dicitur neruus ecclesiasticæ disciplinæ, dicto c. dilecto, cum alijs superius citatis. Quod tamen falsum est, cum vicarius habeat iurisdictionem & quidem ordinariā, vt dixi supra hoc eodem libro, q. 55. ergo etiam non est verum quod Vicarius episcopi non possit excommunicare.

Ampliat. etiam si Vicarius episcopi non esset sacerdos, Abb. post Cald. in c. ab excommunicato, numero 16. extra, de rescrip. Paul. Borgas. tra. de irreg. & dispens. fol. 359. Brun. consi. 97. nu. 10. lib. 2.

Secundo ampliat. etiam in vicario capituli sede vacante, cap. his qui in fi. extra, de maior. & obe. c. vnico, eo. ut. in 6. Rebus. in prac. benef. tit. de deuolut. nu. 63.

Tertio ampliat. vt tanquam ordinarius possit excommunicare iudices & Dominum temporalem, qui ab eo moniti volunt negare sacramentum penitentiae damnatis ad mortem illud perentibus, cle. 1. de penitent. & remiss. quem tex. in capitulo sede vacante & eius vicario, citat Pauin. de offi. & potest. capi. sede vacan. prima par. princi. quæstio. 8. numero quinto.

Declaratur, vicarium episcopi excommunicare posse non quidem principaliter sic puniendo crimina & delicta, quia illa non potest cogno scere c. 2. & ibi Doc. de off. Vica. in 6. sed incidenter & in consequentiam ne sit elusoria sua iurisdictione, quæ sine illa nulla esset in effectum, vt decla-

rat Bero. in rub. numero 27. & 28. extra de offic. delega. per tex. in capitu. præterea, & capitu. ex litteris, extra eodem.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi quando possit excommunicare denunciare Religiosos. & nume. 2.
- 2 Parocus vel alius sacerdos sine regularis sue secularis, qui sponfos alterius parochie sine illorum parochi licentia matrimonio commungere ausus fuerit, suspensus in uero debet arbitrio ordinarij.

QVAESTIO CLXIX.

ET eodem modo vicarius episcopi publice denunciare potest excommunicatos illos Religiosos, qui clericis aut laicis sacramenta extreme unctionis vel eucharistiæ ministrarunt, vel matrimonia solemnizarunt, non habita super his præbiteri parochialis licentia speciali. Vel qui excommunicatos à canone præterquam in casibus à iure expressis, vel per priuilegia sedis apostolicæ cōcessis per statuta provincialia aut synodalia promulgatis absoluerunt à pœna & a culpa quemquam præsum pserint, vt est tex. in cle. 1. in princi. in ver. locorum ordinarij, vbi Abb. nume. 22. de priuileg.

Declaratur vbi vicario constiterit de excommunicatione per citationem excommunicati vel extrajudicialem informationem, Abb. in d. cle. 1. d. nu. 22.

Hodie autem parochi vel alij sacerdotes sine regularis sue secularis qui sponfos alterius Parochiæ sine licentia Parochi illo-

illorum matrimonio coniungere aut benedicere ausi fuerint, etiam si id sibi, ex privilegio, vel immemorabili consuetudine licere contendant, ipso iure tamdiu suspensi maneat quamdiu ab ordinario eius Parochi qui matrimonio interesse debeat, seu à quo benedictio suscipienda erat absoluitur, vt in cap. i. sess. 24. apud Concil. Trident. in decret. de re formatione matrimonij.

S V M M A R I V M.

- 1 Anathema qualiter differat ab excommunicatione, & nu. 10.
- 2 Anathema quid, & nu. 3.
- 4 Anathematis aut separati sunt à fraternitate societate, & à corpore Christi quod est ecclesia.
- 5 Anathema qua solemnitate feratur, & qualiter etiam absolutio, nu. 6.
- 7 Anathema, quando, & quibus imponatur.
- 8 Competit solis episcopis.
- 9 Vicarius episcopi anathematis auctoritate sine mandato speciali.
- 11 Sicut inferior ab episcopo habens episcopalem iurisdictionem, de iure speciali.
- 12 Anathematis solemnitas hodie communiter non seruatur.

QV AESTIO CLXX.

Dubitari etiam potest, an vicarius episcopi sicut abque speciali mandato potest excommunicare, simili etiam modo possit anathematizare. Et videbatur dicendum non posse, quia differt anathema ab excommunicatione, c. p. §. notandum, & c. fi. 3. q. 4. Abb. in c. cum ab ecclesiarum, num. 5. vbi apostilla Antonij Franc. & aliorum, extra de offi. ord.

& in c. cum non ab homine, vbi Dec. num. 13. extra de iud. Est enim anathema mortis aeternae damnatio. c. nemo episcoporum, i. q. 3. Archid. in c. Guilfarius, 23. q. 4. Ant. Franc. ad Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, num. 5. & in rub. de sent. excom. Fel. in c. 2. nu. 7. extra de excep. Dec. in d. c. cum non ab homine, nu. 13. Vbi, quod dicitur anathema, suprema maledictio. Et anathematizati intelligendi sunt non simpliciter à fraternitate societate, vel etiam corpore Christi, quod est ecclesia separati, d. c. fi. 3. q. 4. & probatur in c. certum, 24. q. 3. Et ideo cum maiori solemnitate, quam excommunicatio fertur ab episcopo circumstantibus sibi duodecim sacerdotibus, & candelis accensis, quae post publicationem sententiae projiciuntur, & pedibus conculcantur, & interdum candelae exinguuntur, & proiciuntur tres lapides in signum maledictionis aeternae Dathan, & Abiron, & plus soluitur in hoc de sigillo propter aggravationem excommunicationis, c. deberit, i. q. 3. c. Engeltrudam, 3. q. 4. Fel. in rub. numero 3. extra de sent. excom. Specul. tit. de sent. §. vt autem, nu. 29. Franc. Marc. q. Delph. 85. nu. 2. par. 2. Iatius Couar. in comment. c. alma mater, par. 1. §. 8. nu. 6. & 7. cum seq. vsque ad finem, Pau. Borgas. tract. de irreg. & dispensat. 6. q. 8. & seq. Prout etiã cum maiori solemnitate fertur absolutio anathematis, vt legitur in c. cum aliquis, dicta 11. q. 3. Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, nu. 5. Nec debet anathema imponi nisi pro mortali crimine & illis, qui aliter corrigi non possunt, c. nemo episcoporum, i. q. 3. Apostilla, ad Fel. in c. 2. nu. 7. extra de excep. & aduersus proteritum, & maximum in rebellionem contumacem, Couar. in d. c. alma. §. 8. Et competit solis episcopis, quamuis excommunicatio competat etiam Praelatis inferioribus, Dec. in d. c. cum non ab ho.

homine, num. 13. de iud. gl. in princ. in ver. anathema, Inst. Lancelot. de sent. excom. Couar. d. §. num. 6. circa prin. Et ideo licet Vicarius episcopi excommunicari possit abque mandato speciali, non tamen videtur posse anathematizare tanquam maior sit ex praedictis, quam excommunicare, arg. c. licet, de off. vic. in 6.

Verior tamen videtur mihi contraria sententia, quod si vicarius episcopi abque speciali mandato possit anathematizare. Nam certum est, quod anathema est in effectu excommunicatio, nec differt ab excommunicatione quoad vinculum, sed quoad solemnitate, secundum Abb. Dec. & alios Canonistas, in d. c. cum non ab homine, nu. 13. & in dicto c. cum ab ecclesiarum, num. 5. & idem Abb. in rep. c. si quis contra, num. 52. extra de foro compet. Lancelot. in fi. princ. Inst. iur. can. de sent. excom. Franc. Marc. d. q. 855. in prin. par. 2. Couar. d. §. 8. in princ. & in fi. & nu. 6. in prin. Pau. Borgas. d. tract. de irreg. par. 6. fol. mihi 324. Et cum excommunicatio sit actus iurisdictionis. c. eum ab ecclesiarum, vbi gl. in ver. ecclesiastica sententia, & ibi Abb. & alij, in ver. de dotalibus, extra de elect. gl. in c. nemo, in ver. excommunicet, 2. q. 1. Couar. in comment. disti c. alma mater, par. 1. §. 11. in prin. Dicendum est, quod etiam vicarius episcopi possit anathematizare, ex dictis per Abb. in d. c. si quis contra, num. 51. & seq. col. pen. quem refert, & sequitur Fely. in d. c. 2. nu. 7. ad finem, extra de excep. Dum scribunt, quod anathema competit etiam inferiori episcopo habenti episcopalem iurisdictionem iure speciali à fortiori ita que competere debet vicario, qui non solum habet episcopalem iurisdictionem, sed est vna, & eadem persona cum ipso, & facit idem tribunal, & auditorium, vt saepissime dictum fuit.

Ad contraria responsio patet ex supradictis, quia non est differentia quoad vinculum inter anathema, & excommunicationem, sed quoad solemniam, quae hodie communiter non seruari testatur Abb. in rep. d. cap. si quis, numero 52.

S V M M A R I V M.

- 1 Monitoria contra delinquentes res alienas aut scientes delinere non aliter, quam ab episcopo conceduntur.
- 2 Regulariter autem tam ab episcopo, quam ab eius vicario.

QV AESTIO CLXXI.

Fuit etiam in Concilio Tridentino, sess. 25. c. 8. constitutum ne Monitoriae generales contra delinquentes res alienas aut scientes esse detentas ab alijs vt nisi restituant vel reuelent detentores intra certum tempus sint excommunicati, ab alio quam ab episcopo concederentur.

At regulam, quod tam episcopus quam eius Vicarius illas decernere possit, ponit Syl. nupt. lib. 3. versic. monitoriae, nume. 28. post Doct. in l. in ciude, C. de furt. glo. Cardi. Lanfranc. & alij in clemen. dispendiosam in versicu. praemoniti, de iud. & alios cumulos. quod ea ratione confirmatur quia Vicarius episcopi excommunicare potest vt scripsi supra hoc eodem libro, q. 167. Nec per inclusio nem episcopi excluditur eius Vicarius, qui facit idem Tribunal cum ipso, vt saepius dixi, & alias Conci. Trident. excludens Vicarium in c. 6. sess. 24. loquitur taxatiue, & expresse, dicens quod episcopis tantum, non eorum vicariis sit permissum.

S V M M A R I V M.

- 1 *Excommunicatus remitti debet ad sui excommunicatorem absolvendus.*
 2 *Condemnare qui potest, potest etiam ab soluere.*
Declaratur, num. 6.
 3 *Vicarius episcopi potest absolueri illum quem excommunicauit.*
Ampliat, nu. 4. cum seq.
Declaratur, nu. 9. cum seq.
 5 *Index quilibet ecclesiasticus etiam non sacerdos nec subdiaconus potest excommunicare etiam extra diocesim, & nu. 7. 8. & 12.*
Contr. nu. 11.
Declaratur, nu. 9. cum seq. & nu. 13. cum alijs seq.
 9 *Absoluens a culpa debet esse sacerdos.*
 10 *Sacerdos qui non est, potestatem non habet ligandi, & soluendi, in foro penitentia.*
 11 *Vicarius episcopi, qui non est sacerdos sancte, & honeste faceret si committeret sacerdoti absolutionem excommunicationis, & nu. 13.*
 14 *Vicarius episcopi, non potest sine specialis commissione absolueri excommunicatum, quando tantum esset illi commissa sententia excommunicationis.*
 15 *Vicarius episcopi, quando ex solo mandato ad excommunicandum non possit absolueri excommunicatum, & nu. 16.*

QVAESTIO CLXXII.

SUCCESSIVE quæro an vicarius episcopi possit absolueri sicut excommunicare. Et posse, ea ratione probatur. Quia excommunicatus ad excommunicatorem suum remitti debet absoluedus, scdm regulam c. pastoralis §. præterea, vbi Fel. nu. 9. post Abb. & alios, extra de offi. ord. Inno. in c. prudentiam, num. 14. Fel. num. 19.

extra de offi. deleg. & ille qui potest condemnare, potest etiam absolueri, l. 3. vbi Doct. ff. de re iud. & c. uertibilia sunt absolueri, & condemnare, nam qui potest vnum, potest etiã aliud, Ripa in d. l. 3. & post Ardi. & Card. in c. inferior, 21. dist. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. num. 3. & seq. subdens, ex tex. in c. verbum, de pœnit. dist. 1. potestatem datam ad ligandum esse quoque commissam ad soluendum, quod placuit Innoc. in d. c. prudentiam, num. 14. extra de offi. deleg. & hanc opinionem tenuit Anto. de Butr. in c. tua, de offi. vic. quem refert apofilla ad Abb. in c. nuper, in ver. excommunicatus, circa medium extra de sent. excom. & de Vicario episcopi, Card. in cle. 1. nu. 19. de offi. vic. scribit late in proposito Couar. in comment. c. Alma. par. 1. §. 1. numero 10.

4 Ampliat idem in Vicario capituli sede vacante, c. his qui, extra de maio. & obed. c. vnico, eod. tit. lib. 6. Rebuff. in pract. benefic. tit. de deuolut. nu. 63.

Secundo ampliat, ut absolutio expediri possit à vicario etiam extra diocesim, quia absolutio est voluntariæ iurisdictionis, quæ extra prouinciam potest exerceri. l. 2. vbi Bal. de off. proconf. Ias. in l. si. vbi etiã alij. ff. de iurisd. om. iud. Rota dccif. 5. de of. vic. in antiq. Boer. q. 30. Menoc. de arb. iud. lib. 1. q. 43. num. 16. & 19. Vbi etiam adfert quamplures declarationes ad regulam dictam l. 3. ff. de re iud. q. deseruire videntur huic q.

Tertio ampliat, etiã si vicarius episcopi non sit sacerdos, Abbas post Cald. in c. ab excommunicato, nu. 16. extra de rescrip. & in c. transmissam, nu. 2. post Host. extra de elec. Io. Viguer. Inst. Christ. Theolog. tit. de sacram. ord. c. de his qui excommunicare possunt, nu. 100. Pau. Borgal. tract. de irregular. & dispens. fol. 359. num. quarto. Et ratio est, quia

ex-

excommunicatio est actus iurisdictionis & à quolibet iudice eccl.astico exerceri potest, etiam non sacerdote, vel diacono, nec subdiacono, ut late differendo scribit Couar. in c. m. d. c. alma. par. 1. §. 1. num. 10. de sentent. excom. Brun. conti. 97. num. 10. lib. 2.

Declaratur hæc ampliatio, ut procedat respectu pœnit. non autem respectu culpe. Absoluens debet esse sacerdos, Abb. in dicto. c. ab excommunicato; num. 16. extra de rescrip. per tex. in cap. omnis. de pœnit. & remiss. & in c. in nouo. 21. dist. Nec aliquis in foro pœnitentiæ habet auctoritatem legandi & soluendi, nisi sit sacerdos, dicto c. omnis, extra de pœnit. & remiss. c. cum satis, vbi Innoc. nu. 2. Abb. in prin. & num. 2. extra de offi. ord. & idem Abb. in c. accedentibus. in fi. extra de excess. prælat. vbi Sap. in apof. in ver. per solum episcopum Olar. consi. 73. num. 7. Et ideo vbi Vicarius non est sacerdos sancte & honeste faceret committere absolutionem sacerdoti, qui absoluat à

pena & à culpa, secundum Abb. in dicto cap. ab excommunicato, nu. 16. de mente, Host. ibi, & more Saluatoris nostri, qui non curauit aliquem pro parte, sed in totum, quem adducit in proposito Abb. in loco præallegato, firmat Spec. in titu. de sent. §. vt autem. num. 36. Silu. est. in summa, in ver. Absolutio. 1. no. 3. ver. quintus. Henric. Bott. tract. de syno. par. 3. art. 5. num. 12. Dicens hanc opinionem esse tutiorem, ut refert Couar. in c. m. d. c. alma. dicto §. 1. nu. 10.

Quamuis disputando conetur multis argumentis contrarium sustinere ex intentione, & Ioan. Andr. & Henric. in cap. à nobis. colum. 3. de sent. excom. vbi etiam Card. opp. 2. & Florent. 3. par. tit. 24. c. 77. in prin. Concludens omnino absolutionem ab excommunicatione posse ministrari ab habente iurisdictionem, etiam si is,

nec presbyter, nec diaconus sit, nec subdiaconus. Sed præcedentem declarationem, videtur quoque approbare Nanar. in Manual. confess. cap. 27. nu. 41. de mente diui. Thomæ in 4. dist. 18. sum. Anton. 3. par. dist. 24. cap. 77. & Tabien. in ver. absolutio. Dicens à sola excommunicatione posse excommunicatorem absolueri, et non sacerdotem quoad forum conscientie sola prima tonsura initiatū, Non autem absolueri posse quoad forum pœnitentiæ, vbi absolutio coniungitur cum peccatorum absolutione, commodius tamen videri committere absolutionem Presbytero, à quo ut absoluat excommunicatus coram Notario, & testibus, curare debet, ut cum oportuerit possit probare absolutionem.

Secundo declaratur supradicta conclusio, nisi Vicario esset tantum excommunicationis sententia delegata, quia tunc si excommunicatus non poterit absolueri, nisi hoc in commissione dicatur, Borgal. tract. de irreg. & dispens. par. 6. titu. de absolut. à maiori excom. nu. 29. post Goffred. in simili tract. citatum.

Tertio declaratur, quando Vicarius haberet mandatū episcopi ad excommunicandum, tunc enim si in contumaciam excommunicauit absolueri poterit, nisi esset commissæ causa cum terminis præfixione ad expediendum, & terminus esset elapsus, Paul. Borgal. dicto tract. de irregular. & dispens. par. 6. tit. de absolutione à maiori excom. nu. 29. Aliàs. n. extra huiusmodi terminū Vicarius episcopi, sine speciali mandato absolueri non poterit excommunicatum, ut probat Borgal. dicta par. 6. num. 29. per tex. in c. si homo. 27. q. 1. & in c. in litteris, extra de offi. deleg.

S V M M A R I V M.

- 1 *Excommunicatus qualiter, & quantum*

do in absolute excommunicationis debeat prestare cautionem iuratoriā de pavendo mandatis.

- 2 Absolutio ab excommunicatione forma qualis.

QVAESTIO CLXXIII.

- 1 **P**orro in absolute excommunicati cautio iuratoria de parendo mandatis ecclesie recipienda est. c. super eo. cum alijs seq. vbi Abb. & alij, extra de sent. excom. & iterum Abb. in c. ad hæc, num. 3. extra de appella. Et exhibenda est realis satisfactio per excommunicatum antequam absolatur si offensa fuerit manifesta. Si vero dubia sufficiet cautio cum pignore, vel fideiussore. c. ex parte, el primo, de verb. sig. c. venerabilibus. §. 1. de sent. excom. in 6. Doc. in c. qua fronte. de appella. late Couar. in comment. c. alma mater. par. 1. §. xi. nu. 10. de sent. excom. in 6. Dicens idem esse respondendum in excommunicato propter contumaciam. Nam si contumacia est manifesta non potest absolui nisi præmissa reali satisfactione expensarum, & præstita sufficienti cautione de stando in iudicio, sed si contumacia non est manifesta absolutio fit præstita tantum sufficienti cautione. d. c. venerabilibus. §. 1. d. c. qua fronte, & ibi glos. quam communiter sequuntur ibi Doct. vt refert Couar. d. §. ii. numero 11. ad medium, vbi declaratur, quando satisfactio potest exhiberi. Et demum in absolute dicitur, Psalmus & oratio iuxta formam ca. à nobis, de sent. excom. de qua Couar. in loco iam citato, in ver. tertium.

SYMMARIUM.

- 1 Excommunicatus remitti debet ad excommunicatorem absolvendus.

- 2 Absolvere nemo potest, qui non potest condemnare, & nu. 3.

Declaratur, nu. 17.

- 4 Excommunicatus ab episcopo, non potest absolui nisi à Metropolitanano vel Papa.

- 5 Princeps incipiendo causam cognoscere videtur eandem sibi aduocasse.

- 6 Episcopus potest sibi aduocare causam et prohibere Vicario ne se intromittat.

- 7 Vicarij iurisdictio suspensa dicitur in causa per episcopum aduocata.

- 8 Episcopus committendo causam in specie, derogat vicario iurisditionem.

- 9 Condemnandi potestate sublata dicitur sublata potestas absoluedi.

Declaratur, num. 17. & 18.

- 10 Subdelegatus absolueret potest excommunicatum per delegatam.

- 11 Suffraganei possunt absolueret excommunicatos à Concilijs provincialib.

- 12 Inferior quando absolueret potest excommunicatum in statutis episcopi, remissive tamen, nu. 20.

- 13 Archidiaconus absolueret potest excommunicatum ab episcopo.

- 14 Penitentarius absolueret potest excommunicatum etiam in casibus episcopo reserualis.

- 15 Vicarius episcopi potest absolueret excommunicatum ab episcopo.

Declaratur, num. 18. cum seq. & per totam questionem.

- 16 Intellectus, c. pastoralis. §. Præterea, extra de diff. ord.

QVAESTIO CLXXIII.

- 1 **Q**uid autem si episcopus aliquem excommunicauerit, an iste excommunicatus absolui possit à Vicario. & videbatur dicendum non posse. Quia regula est, quod ab excommunicatione lata ab homine alius homo non absoluit, sed excommunicatus ad suum remittitur excommunicatorem,

eam quam regulam sumit Feli. ex c. Pastoralis, vbi idem, nume. 9. post Abb. extra, de offi. ord. & idem Abb. in c. si quis contra, in prima lectu. nu. me. 25. & in secunda, nume. 30 extra, de foro compet. Innocen. post glo. in capitulo, prudentiam, numero 14. Feli. nume. 19. Abb. in §. si vero, in si nu. 10. extra, de offi. deleg.

- 2 Et quia sicut is qui condemnare potest absolueret potest, sic nemo absolueret potest qui condemnare non potest. I. nemo qui condemnare, vbi Dec. & Cagnol. ff. de reg. iur. & hanc regulam multis extollit Menoc. de arb. Iud. lib. 1. q. 43. nume. 25. cum sequen. Couar. in comment. c. alma mater, par. 1. §. 11. numero decimo, de sent. excom. lib. 7. & idem cum Vicarius non excommunicauerit, sed episcopus, non videtur quod Vicarius absolueret potest sed episcopus, cum ad episcopum pertineat absoluedi potestas, ad quem etiam potestas ligandi pertinet, Innocen. in dicto c. prudentiam, nume. 14. extra de offi. deleg. scribit late Couar. d. §. 11. nume. 10. Et sicut positio vno ponitur & aliud ex prædictis, ita vno sublato tollitur & aliud, Menoc. d. q. 43. in fine, & magis in puncto probat tex. in c. primo 26. q. 6. Vbi excommunicatus ab episcopo non potest absolui ab alio quàm Metropolitanano vel Papa.

- 3 Pro ut etiam & tertio, quia episcopus cognoscendo causam excommunicationis, videtur illam causam sibi aduocasse, vt de Principe incipiente causam cognoscere scribit Innoc. in c. cum M. Ferrariensis, vbi Dec. nume. 36. in secunda conclusione, extra de const. & iterum, consi. 137. Calder. consi. 7. titu. de præben. & est communis opinio, vt testatur Ripa in dicto c. cum M. nume. 197. Grauat. in annot. ad Vestr. lib. 3. prac. c. 9. nume. 18. Et idem est dicendum in episcopo, qui etiam auocare potest sibi causam & Vicario interdiceret ac de

aliquo negotio se intromittat, Tholos. decis. 480. vbi Aufser. in addit. & post Innocen. in c. Romana de offi. ord. lib. 6. Abb. in c. si quis contra, in prima lectu. nume. 25. & in secunda nume. 30. extra, de foro compet. Et causa per episcopum aduocata dicitur quoque suspensa iurisdictioni Vicarij quo ad illam causam & gesta per eum sunt nulla, Tholo. dicta decis. 480. & ibi Aufser. in addit. col. 1. faciunt no. per Abb. in dicto c. si quis contra, in prima lectu. nume. 25. & in rep. nume. 30. Vbi tenet quod episcopus vni committendo causam in specie derogare videtur iurisdictioni Vicarij, si ergo eius iurisdictioni est suspensa & gesta tunc per eum sunt nulla, causa executionis per episcopum auocata, videtur quoque suspensa potestas absoluedi, quia eandem natione sublata censetur etiam sublata absolutio, Anchar. in cle. 1. de heret. Docto. in rub. de acq. poss. vbi Soc. nume. 24. de communi fidei facit, quos cum alijs retulit Menoc. dicta q. 43. nume. 29. ad finem & sequutus est nume. 32. in fine: Vbi nulla potest ratio considerari cur potius condemnandi facultas interdiceretur quam absoluedi.

Sed contrariam sententiam puto veriore, & quod Vicarius possit absolueret excommunicatum ab episcopo, pro cuius conclusionis fundamentum præsupponendum est quod Vicarius habet idem concistorium cum episcopo, idem tribunal & eandem personam, vt late sæpissime scripsi & in specie supra, q. 57. Nec non habet cognitionem causarum & iurisdictionem ordinariam, c. licet, vbi Canonistæ, de offi. Vic. in 6. Card. in cle. 1. nu. 19. de offi. Vic. Abb. in c. si quis contra, nu. 25. in 1. lectu. & in 2. nu. 30. de foro compet. & dixi supra, q. 55. & potestatem absoluedi excommunicatos vt supra dixi, q. 171. Ideo videtur quod possit etiam absolueret ex-

communicatum ab episcopo, cum etiam subdelegatus absoluerit possit
 10 excommunicatum per delegatum secundum Feli. in c. pastoralis, numero 11. extra, de off. ord. post Domin. & Lap. in c. cum plures, de off. delega. in 6. Nauar. in Manua. confesso. c. 27. nume. 5. Et suffraganei absolue
 11 re possunt à sententijs latis per Concilia prouincialia, Archid. in summa 18. dist. in finalibus verbis, & ibi Gemin. & Prapof. quos refert, & sequitur, Duen. regu. 252. circa medium. vbi facit regulam quòd inferior possit absolueri excommunicatum in
 12 statutis episcopi nisi reseruauerit sibi absolutionem, post Io. And. Imol. & Abb. in c. graue, in fi. de praben. de quo late Henric. Bott. de syno. episcopi. arti. 5. conclus. vnica, per totam. Nec non etiam Archidiaconum posse absolueri excommunicatum ab
 13 episcopo firmant Innocen. & Abb. in capitulo primo, in fine, versicu. 14 quæro extra, de off. arch. Et quòd etiã Pœnitentiarius absolueri possit excommunicatum ab excommunicatione reseruata etiam episcopo, dicit Abb. in c. his, qui, nume. 3. ad finem, extra, de maio. & obed. Lancellotti in §. episcopali, Insti. iur. cano. de sent. excommu. ergo etiam Vicarius episcopi absolueri poterit, cum idem tribunal & Auditorium faciat cum episcopo vt superius dictum fuit.
 15 Nec aduersatur quòd excommunicatus, ad solum excommunicatorẽ remitti debeat absoluerendus, dicto c. pastoralis, §. præterea, superius adducto in conuerarium: Quoniam respondetur, tex. in dicto §. præterea & Canonistæ ibi, loqui de excommunicatis à delegato, qui absolui nõ
 16 possunt ab alio Iudice vel ordinario vel delegato, de quo late Menoc. de arb. iud. libro primo, q. 43. nume. 22. nos autem de Vicario episcopi qui non diuersus, sed est idem iudex qui episcopus, vt superius relatum fuit

& tradit pulchre, Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium & gesta per eum dicuntur gesta per episcopum, glo. in c. 1. in ver. episcopos de capel. monac. in 6.

Minus & 2. obstat quòd q. non potuit condemnare non possit etiam absolueri per regulam Inemo, qui condemnare. ff. de regu. iur. & quòd absolui non possit nisi ab excommunicatore, & sic ab episcopo secundum ea quæ superius dicta sunt quia respõdetur quòd huiusmodi regula non
 17 habet locum, vbi habenti potestatem absolueri & coudemnandi fuit potestas, condemnandi sublata, quia non propterea censetur sublata potestas absolueri secundum gl. in clemantina prima, in ver. contra eos, vbi Canonistæ, de hæret. quorum sententiam communem esse dicit Ripa in dicta l. 3. nume. 11. ff. de re iud. cum cæteris adductis per Menoc. dicta q. 43. nume. 29. vbi nume. 31. declarat veram huiusmodi communem, quando ratio sublata potestatis in condemnando non militat in absolueri, sicut non videtur militare in Vicario episcopi, quia habet idem Auditorium & Iudicium, quod episcopus, vt superius relatum est.

Vltimo non obstat quòd episcopus causam sibi aduocata videatur per cognitionem excommunicationis, & quòd aduocata causa, suspensa videatur iurisdictione Vicarij, secundum superius dicta: Nam respondetur quòd licet sit suspensa potestas excommunicandi, non tamen suspensa videtur potestas absolueri, vt etiam superius dictum fuit in præcedenti responsione: & quia videtur per episcopum derogatum causa quòd ad speciem excommunicationis per illius aduocationem, non autem quòd ad speciem absolutionis vt arg. capituli, cum studuisti, & not. ibi & in capitulo, cum M. Ferrariensis extra de constitu. & c. ad petitionem
 de

de accusat. tradit Abb. in c. si quis contra, nu. 25. in 1. lect. & in 2. nu. 30. extra de foro comp.

Ego tamen crederem q. quando
 18 episcopus esset in diocesi, vel in loco propinquo, tunc absolueri esset excõdicatus ab ipso episcopo, secum ea quæ dicit Abb. in d. c. si quis contra, in prima lectura, nu. 25. & nu. 30. in secunda, vbi in illa quæstione, an à delegato episcopi recusati, vel non recusati, appellari possit ad eius Vicarium, distinctionis federe sentit non esse appellandum ad eum præsentem episcopo, siue existente in diocesi vel loco vicino, in quo etiam dicitur præsens, secundum Abb. in loco præallegato, per tex. in c. si contra vnum, de off. dele. in 6.

Et hæc distinctio confirmari posse videtur ex iis quæ scripti supra in ea q. 58. 2° Vicarius Archiepiscopi habeat iurisdictionem in episcopos suffraganeos, vbi in præsentia episcopi non potest illos excommunicare, ergo etiam ipso episcopo præsentem non poterit Vicarius absolueri excommunicatum ab episcopo, secundum regulam d. l. nemo qui condemnare. Et quia in reuerentialibus Vicarius præsentem episcopo non exercet iurisdictionem, Feder. de Sen. cõfi. 302. nu. 4. cum alijs concordantibus adductis supra dicta quæst.

Hæc tamen distinctio non esset facienda, vbi adesset speciale mandatum episcopi ad absolueri excommunicatum. Nam Vicarius potest ex speciali mandato absolueri etiam à casibus episcopo reseruatis, gl. in c. 1. in principi. 26. q. 6. Rebus. in pract. benef. tit. forma Vic. arch. nu. 179. post Host. in sum. §. cui conferendũ, ver. quod si episcopus, de pœnitent. & remiss. gl. in §. de eo. in ver. in generali. Inst. iur. cano. Lancellotti de pœni. & remiss. Concil. Trid. cap. 6. sess. 24. in decreto de reform. & in c. 7. sess. 13. tit. de casuum referu. Et alios casus

20 in quibus inferior absolueri potest vel non à censuris episcopi ponit Henric. Bott. in tract. de syno. art. 5. conclus. vnica, à numero 1. vsque ad finem ad quæ locum lectorem remitto, cum propria non sint quæstionis nostræ.

S V M M A R I V M.

- 1 Legatus generalis non potest se impedire in causa specialiter commissa per Papam.
- 2 Excommunicatus à delegato Papa non potest absolui nisi per Papam, etiam defuncto delegato.
- 3 Episcopus delegando causam alicui in specie videtur derogare iurisdictioni Vicarij quoad illam speciem.
- 4 Et prohibere potest Vicario ne iudicet in causa.
- 5 Ligandi potestatem habet, qui habet potestatem absolueri.
- 6 Excommunicationem latam ab homine quis remittat.
- 7 Vicarius episcopi absolueri potest excommunicatum à delegato ipsius episcopi.
Declaratur, nu. 14.
- 8 Si unco vincentem te, multo magis vincote.
- 9 Appellari potest à delegato episcopi ad eius Vicarium.
Declaratur, nu. 15.
- 10 Delegatus unius episcopi potest absolueri excommunicatos ab alijs delegatis episcopi.
- 11 Vicarius episcopi maiora potest quàm delegatus.
- 12 Procurator generalis, an prohibere possit speciali negotium sibi commissum.
- 13 Legatus non facit idem tribunal cum Papa, sicut episcopus cum Vicario.
- 16 Vicarius non habet in omnibus idem concilium cum episcopo.

QVAESTIO CLXXV.

Quid in excommunicato à delegato episcopi, an & is absolui possit à Vicario? Et nõ potest probat tex. in c. studuisti. de offic. lega. Vbi legatus generalis nõ potest impedire in causa specialiter commissa per Papam, immo quantum ad illam causam delegatus censetur maior legatus; & in c. pastoralis. §. prater ea, extra de offic. ord. Vbi excoicatus per delegatum eo etiam defuncto, per alium quam per Romanum Pontificem non potest absolui.

Terto, quia episcopus delegando causam alicui in specie, derogare videtur iurisdictioni Vicarij, quoad illam speciem, vt arg. tex. in c. cum M. & no. ibi, extra de consil. & d. c. studuisti, & de accus. c. petitionem. firmanant Abb. in c. si quis contra, nu. 25. in prima lect. & 2. nu. 30. extra de foro compe. Cum episcopus possit expresse prohibere Vicario vel officiali suo, ne iudicet in causa, Inno. in c. Romana, de offic. ordi. in 6. vt refert Abb. in loco præallegato, Tolos. q. 480. vbi Anfre. in addi. ergo in excoicommunicacione lata à delegato episcopi videtur Vicario interdicta absolutio.

Quarto, quia ad illud spectat potestas absoluendi ad quem pertinuit potestas ligandi. cap. inferior. 2. r. dist. 5. Innoc. in c. prudentiam. nu. 14. extra de offic. deleg. ergo ad Vicarium episcopi non pertinet potestas absoluendi, cum non pertinuerit potestas ligandi, iuxta regulam. l. nemo qui condempnare. ff. de regu. iur. & dixi supra in præcedenti quæst. & iuxta regulam, quod excoicommunicacionem latam ab homine nemo possit remittere, nisi ille qui excoicommunicauit vel superior. c. Pastoralis. §. prater ea. vbi late Felin. extra de offic. ordina. Abb. in c. prudentiam. §. si vero, in fi.

de offic. delega.

In contrarium faciunt ea quæ superius adducta sunt in quæstione præcedente pro parte affirmatiua, quæ fortius militare videntur contra delegatum si militat contra episcopum delegantem per regulam tex. capit. auctoritate, extra de concessio. præben. in 6. de qua Abb. in c. si. 21. & seq. volu. 1. Anto. de Præ. in tracta. de iurisd. episc. c. 6. nume. 40. Secundo facit dictum Archid. in c. 2. in fine. de consil. in 6. Vbi à deputato episcopi appellari potest ad eius Vicarium tanquam ad vnum, & idem concistorium, quem refert & sequitur Franc. ibi, colum. penult. in glos. in ver. Auditorium. Card. in clem. 2. nume. 25. de referi. Rota decis. 371. titu. de offi. Vic. in no. Apost. ad Bar. in l. 1. §. 1. in ver. & idem auditoriũ. ff. de appel. & ad Roma. sing. §. 58. Bal. in c. dilecti. el. 3. vbi late Franc. in 2. q. extra de app. Felin. in c. si quis contra, nu. 5. ver. sed caue, extra de foro compe. post Maria. ibi relatum, ergo excoicommunicatus à delegato episcopi potest absolui à Vicario.

Tertio adducitur Inno. in d. c. prudentiam, nu. 14. in prin. super ver. de legatis. vbi dicit, quod delegatus vnius episcopi potest absoluere excoicommunicatos ab alijs delegatis ab episcopo, ergo à fortiõri potest absoluere Vicarius, qui facit idem concistorium cum episcopo. c. 2. de consuetu. in sexto, clem. & si principalis, de rescrip. & utrobique Canonistæ, & maiora potest quam delegatus, Felin. in cap. quod sedem, nume. 2. ad fin. extra de offic. ordina. Bald. in l. aliquando, nu. 7. ff. de offic. procon. Doct. in rub. ff. de offi. eius.

Quarto probat tex. in l. si hominem. ff. manda. vbi generalis procurator potest ex causa prohibere speciali, ne attenter negocium sibi commissum, quem tex. in simili de appellatione à delegato episcopi

scopi ad Vicarium citat Abb. in d. cap. si quis contra, in prima lectura, nu. 2. & in secunda, nume. 30. de foro compe.

Ad tex. in dicto ca. studuisti, & in dicto c. pastoralis, §. prater ea, qui fuerunt superius adducti in contrarium pro parte negatiua: Respondetur quod legatus & Papa non constituunt idem tribunal, sicut episcopus & Vicarius, vnde merito in appellatione interposita ad Papam, legatus se intromittere non potest, & hanc responsonem dedit Abb. in locis superius citatis.

Tertium argumentum quod videtur derogata iurisdictioni Vicarij in illa specie, non obstat quoad speciem absolutiois diuersam ab excoicommunicacione, vt in dicto simili declarat Abb. in locis præallegatis & dixi supra, in q. proxima præcedenti, in secunda & vltima responsone ad contraria.

Sicut non obstat regula l. nemo qui condemnare, cum superius adductis pro concordanti: quia responsum fuit itidem in dicta præcedenti q. in secundo fundamento ad contraria.

Putarem ego seruandam esse eandem distinctionem adductam in eadem præcedenti quæstione in fine ex adductis per Abb. in d. cap. si quis contra, nume. 25. in prima lectura & in secunda, nu. 30. Vbi in eadem quæstione, an à delegato episcopi appellari possit ad Vicarium, distinguendo concludit quod si episcopus est præsens vel in diocesi vel in loco propinquo, tunc appellari debet ad ipsum, per tex. in cap. si contra vnum. de offi. deleg. in 6. quando autem est absens, ad Vicarium, arg. d. l. si hominem, & eorum quæ notat Io. And. in d. c. si contra.

Nec habet Vicarius idem concistorium cum episcopo in omnibus sed in ijs quæ competunt ratione iurisdictionis ordinariæ, vt per Doct. in c. licet, de offi. Vica. in 6. cum adductis supra, q. 57. hoc eodem libro.

risdictionis ordinariæ, vt per Doct. in c. licet, de offi. Vica. in 6. cum adductis supra, q. 57. hoc eodem libro.

S V M M A R I V M.

1 Mandatum Papa ad absoluendum excoicommunicatum ab episcopo vel eius Vicario non extenditur ad absoluendum excoicommunicatum per delegatum episcopi.

QVAEST. CLXXVI.

Vidi etiam notari quod si summus Pontifex mandet cuiquam vt absoluat excoicommunicatum ab episcopo vel eius Vicario, non extenditur ad absoluendum excoicommunicatum per delegatum episcopi, vt cõsulendo respondit Calder. consil. 11. de sent. excomm. quem refert & sequitur, Franc. Paul. in tract. de offi. & potest. ca. c. sede vacan. 2. par. prin. q. 6. in fine.

S V M M A R I V M.

1 Episcopus potest sibi auertere causam vicarij & eidem cognitionem illius interdiceret.
2 Habet maius imperium quam Vicarius & firmiorem iurisdictionem.
3 Vicario competit iurisdictione nomine episcopi.
Vicarius absoluere potest excoicommunicatum ab episcopo suo.
4 Excoicommunicatus à delegato episcopi non potest ab episcopo absolui.
Declaratur, nu. 7.
Episcopus non potest cognoscere causam eius Vicario delegatam.
Ampliat, nu. 6.
Declaratur, nu. 7.

QVAEST. CLXXVII.

At e conuerso episcopum absoluere posse excoicommunicatum

- ab eius Vicario, ea ratione probatur quia episcopus potest auocare sibi causam Vicarij & eidem interdicere ne se intromittat in illa causa, Tholos. q. 480. vbi Aufser. in add. & post Inno. in c. Romana, de offi. ord. in 6. Abb. in cap. si quis contra, num. 25. in prima lectu. & in 2. nu. 30. extra, de foro compet. & maius est Imperium episcopi quam Vicarij, maiusque privilegium & firmitior iurisdicção, Gemin. in c. licet, nu. 6. in fine, de offi. Vica. in 6. Bal. in l. sed si hac. §. semper, in ff. de in ius voc. Feli. in c. cū olim, el. 2. in princ. extra, de offi. delega. Picard. inter confi. Menoc. §. 2. nume. 118. cum sequen. volumine 1. Bertac. in trac. de epif. li. 4. par. 6. titu. de Vica. epif. nu. 3. & par. 5. nu. 3. 2. eo. lib. Fran. Marc. q. Delph. 42. l. nu. 3. & seq. par. 1. & ideo si Vicarius poterit absolueri a fortiori poterit absolueri episcopus qui Vicarium constituit, & cuius nomine competit Vicario iurisdicendi potestas, Barto. in l. quod Principi, in fine, ff. de leg. 2. vbi Barbat. in add. firmat, Abb. in c. quoniam, nu. 1. & Dec. nu. 9. extra, de off. deleg. & in terminis, glo. per illum tex. in §. episcopalis, in ver. hominis, Inst. Lancellott. de sent. excommu.
- 4 Declaratur vt non procedat, quando Vicarius censuram fulminasset in aliqua causa sibi delegata, quia tūc excommunicatus a delegata non poterit absolui ab episcopo, c. pastoralis, §. pratererea, vbi Abb. & Fel. nu. 9. de off. deleg. & in c. prudentiam, eo. titu. & dixi supra, q.
- 5 Nec potest episcopus cognoscere causam Vicario suo delegatam, Anchar. in cle. 2. col. 1. Imo. nu. 14. Zabar. rel. nu. 10. de rescrip. Bertac. de epif. lib. 4. par. 7. q. 4. & par. 5. titu. de auc. epif. circa iud. nu. 39. secundum paruum impressionem, & nu. 59. secundum magnam, Franc. in c. dilecti, l. 2. q. 5. de appella. Dec. in c. quoniam, nu. 9. ad fi. extra, de off. deleg.

- 6 Quod etiam extendi posse videtur, vbi causa esset delegata Vicario sub nomine dignitatis & eo nomine censuram fulminasset ex his quæ supra scripsi, q. 135. vbi vide & clara.

S V M M A R I V M.

- 1 Excommunicatus à Vicario episcopi suffraganei absolui potest ab Archiepiscopo vel eius Vicario. Ampliatur, nu. 2. Declaratur, §. 4. §. 6. cum seq.
- 2 Excommunicatus iuste debet remitti ad soluendum ad suum excommunicato rem. & nu. 8.
- 3 Et ad cautelam etiam in dubio.
- 4 Nisi excommunicator requisitus malitiose denegasset absolutiōem excommunicato.
- 5 Archiepiscopus vel eius Vicarius non potest per viam querelæ adiri ab excommunicato per suffraganeum. Declaratur, nu. 10.
- 6 Archiepiscopus & eius Vicarius nō sunt iudices subditorum suffraganeorum nisi in casu appellatiōis.
- 7 Excommunicatus ab episcopo suffraganeo, quibus casibus adire possit Archiepiscopus per viam querelæ. & nu. 10.
- 8 Excommunicatus nulliter per suffraganeum, absolui potest ab Archiepiscopo recepta idonea cautione ad cautelam.
- 9 Non tamen de necessitate.
- 10 Contumax excommunicatus non potest absolui nisi prestita cautione, vbi tamen probetur contumax, non autem si presumatur.

QVAEST. CLXXVIII.

Sicut etiam certum est excommunicatum à Vicario episcopi suffraganei absolui posse ab Archiepiscopo vel eius vicario ad quæ puocatur, c. venerabilibus, §. 1. & seq. & ibi Cano-

Canonista, de sent. excom. in 6. & in c. ad reprimendum, vbi Host. Io. Andr. & Abb. extra, de offi. ord. & idem Abb. post Calder. in c. ab excommunicato, nu. 12. extra, de rescrip. & in c. per tuas, vbi gl. in ver. in Sardicen. concilio, & Abb. nu. 6. & seq. extra, de sent. excomm.

- 2 Ampliatur etiam si lata fuerit excommunicatio post appellatiōem, quia constituto quod ex tali causa fuerit ad Archiepiscopum prouocatum, ad cautelam relaxanda est excommunicatio recepta cautione de pascenda mandatis, d. c. venerabilibus. §. sed si. vbi Ioan. Andr. & d. c. per tuas, vbi Abb. nu. 6.
- 3 Declaratur nisi certum sit sententiam excommunicatiōis esse iustā, quia tunc remitti debet ad excommunicatorem, d. c. venerabilibus. §. sane, vbi Io. Andr. & Abb. in præcitato c. per tuas, nu. 6. Honestius tamen esset in dubio remittere absolutiōem suffraganeo, probat tex. in d. §. sanè, ver. quod si dubitetur, etiam firmat Abb. in eodem c. per tuas, nu. 6. & 10. Lancellott. in §. vbi vero, Insti. iur. cano. de sent. excom.
- 4 Subdeclaratur nisi excommunicator requisitus malitiose denegasset absolutiōem excommunicato, d. §. sanè, cum gl. in ver. exhibens, & rex. in d. c. per tuas, & in c. cum contingat, & in c. prudentiam & vtrouique Canonista, de offi. deleg. Lancellott. in d. §. vbi vero.

- 5 Secundo declaratur vbi excommunicatus à suffraganeo vel eius Vicario prouocasset ad Archiepiscopum: secus si eundem adiuisset per viam querelæ Nam regulariter querelam huiusmodi non debet Archiepiscopus vel eius Vicarius audire, quia non sunt iudices nisi in casu appellatiōis, c. pastoralis, extra, de offi. ord. d. c. per tuas, & ibi Abb. & alij Canonista, & ideo remitti debet excommunicatus ad excommunicatorem ab

soluendus, d. c. ad reprimendam, & d. c. venerabilibus, in prin. Abb. in d. c. ab excommunicato, nu. 17. & in d. c. ad reprimendum, nu. 3.

- 9 Subdeclaratur nisi excommunicatio esset euidenter nulla vel iniusta, vel quando periculum esset in mora vt declarat Oldrad. confi. 93. refert illum Apost. ad Abb. & in d. c. ab excommunicato, nu. 14. sub littera g. Vel quando aliquis subditus episcopi suffraganei fuit excommunicatus ad instantiam partis, & petit corā Archiepiscopo puniri suffraganeum de excommunicatiōis iniustitia, iuxta terminos c. sacro, & ibi Abb. & alij extra, de sent. excommu. vbi iniuste excommunicato prouisum est per refectionem damnorum & interesse ac expensarum, vel quando subditus suffraganei fuit excommunicatus ex officio iudicis, non ad partis instantiam. Nam in omnibus casibus prædictis potest excommunicatus adire Archiepiscopum vel eius officialē per viam querelæ: & tunc absolui debet excommunicatus ante causæ cognitionem, recepta prius ab eo idonea cautione, de stando iuri & parendo mandatis, d. c. venerabilibus, in prin. & §. porro, vbi gl. & Io. Andr. iuncto c. cū desideres, vbi Abb. de sent. exc. & idem Abb. in d. c. ad reprimendam, & in d. c. ab excommunicato, & in d. c. per tuas, num. 8. cum seq. post glo. in ver. in Sardicen. in d. §. vbi vero, Insti. iur. cano. Lancellott. de senten. excommuni.

- 10 Intellige vt ad cautelam excommunicatus nulliter absolui debeat, de necessitate autem auditur excommunicatus nulliter non petita absolutiōe, Abb. in sæpius citato c. per tuas, nu. 3. & 9.

- 11 Tertio principaliter declaratur in contumace probato, qui absolui non potest, nisi prestita cautione de stando iuri & solutis expensis, dicto §. porro versiculo, secus

autem Inno. in c. prudentiam, col. fi. de off. deleg. secus in cōtumace præsumpto, dicto vers. secus autē. & scribit Couar. in Coment. c. alma mater par. 1. §. 1. 1. vbi Lancellot. declarat, in §. manifestum, Inst. iur. car. de sent. excommunic.

S V M M A R I V M.

- 1 Dispensatio à canone solis episcopis est permessa.
- 2 Vicarius sine speciali mandato episcopi non potest absolueri excommunicatum excommunicatione canonis. Declaratur, num. 3.
- 3 Excommunicatum maiori excommunicatione episcopo reservata solus episcopus absolutus minor aut sacerdos. Ampliatur, num. 4.
- 5 Excommunicatus excommunicatione canonis non potest ab episcopo absolui, vbi conditor canonis reservauit sibi absolutionem. Ampliatur, & declaratur octo modis remissive tamen.
- 6 Excommunicatus excommunicatione iuris vel canonis ab ordinario exemptus, debet absolui per Papam. Papa solus, episcopus est exemptorum.
- 7 Excommunicatus ab homine à solo excommunicante debet absolui.
- 8 Nisi excommunicatio lata sit per generalis, hominem, vel iudicis sententiam.

QVAESTIO CLXXIX.

Quidquid autem de excommunicatis ab episcopo, siue eius Vicario aut delegato dictum fuerit superius, de excommunicatis excommunicatione iuris, vel canonis aliud est dicendum, quia vicarius episcopi non poterit absolueri huiusmodi excommunicatos, sine mandato speciali. Nam dispensatio à canone videtur permessa solis episcopis, Inno. in c. fi. in fi. de post. præl. & in c. 1. de eo qui sur. or. u. fusc. Fel. in c. pastoralis, §. præ-

terea, num. 10. de off. ord. vbi scribit quod vbiq; canon relinquit absolutionē ab excommunicatione inferioribus intelligitur de solis episcopis. Et quod solus episcopus, non autem vicarius sine speciali mandato absoluat, probauit gl. in c. 2. in ver. futantur, vbi Archi. de pœnit. & remiss. in 6. Abb. in c. nuper, nu. 6. Fely. nu. 1. col. 2. de sen. exc. Specu. titu. de sent. §. vt autem nu. 42. in fine. Burr. in c. sua, de off. vic. vt refert apost. ad Abb. in d. c. nuper in ver. excommunicatio, circa medium, Concil. Trid. c. 6. sess. 24. in decreto de reseruat.

Declaratur, vt procedat in excōmunicato excommunicatione maiori episcopo reservata, in qua solus episcopus absoluit, vt declarat Abb. & Fel. in d. c. nuper. ille, num. 6. iste nu. 1. col. 2. vbi volunt quod si maior esset excommunicatio, solus episcopus absoluit, si verò minor, sacerdos, scribit late Couar. in comment. d. c. alma mater. par. 1. §. 12. nu. 6. & hanc esse communem opinionē, testatur Nouar. in Manua. confessor. cap. 27. nu. 39. Ampliatur supradicta declaratio etiam si excommunicatio lata fuerit per constitutionem siue statutum episcopi, siue Prælati ecclesiastici, Abb. in dicto c. nuper, num. 5. Io. And. Imola & Abb. in c. graue, in fi. de præb. Fel. in d. c. pastoralis §. præterea, nu. 9. vers. fallit primo, de off. ord. vbi æquiparat excommunicatū constitutione inferiorum excommunicato canonis Papæ.

Subdeclaratur, nisi conditor canonis, vel episcopus reseruasset sibi absolutionem, d. c. nuper, vbi Abb. & alij superius citati, Duē. reg. 252. referens vnam ampliationē & octo limitationes, quæ in ordine videri possunt apud Henric. Bott. trac. de syno. episc. art. 5. in vnica cōclusionē, quam ibi facit, & Couar. in d. capitu. alma, par. 1. §. 12. numero quarto. dicens, hanc esse communem opinionem.

Secun-

QVAESTIO CLXXX.

Secundo principaliter, declaratur in excōmunicato expro ab ordinario, quia non potest absolui à Vicario episcopi et si absoluit reservata non sit a cōdicatore canonis, Feder. cons. 14. sequitur Domin. in c. non solum, de regu. iur. in 6. Fel. in d. §. præterea. nu. 10. vers. limita hanc primam fallentiam. Nam huiusmodi absolutio pertinet ad Papam, qui solus cōsecratur episcopus exemptorum, secundum Fel. loco iam citato, & probatur in cle. vnica, de supplen. negli. præla. tradit Rebus. tit. de vnion. reuoc. nu. 22.

Tertio declaratur in excommunicatione hominis à qua solus excōmunicans absoluit etiam si sibi non reseruauerit absolutionem, Felin. in 7 sepius allegato. §. præterea. nu. 9. per illum tex. post Abb. & alios ibi, & dixi supra q. 171. & 173. licet non videatur pertinere ad hanc q. Subdeclaratur, nisi excommunicatio lata sit per hominis, & iudicis sententiam, quæ generalis sit, vt post Imo. in d. c. graue, Host. & alios in c. excommunicamus, el primo, de hæret. firmat Couar. d. §. 12. nu. 4. vers. 2. ubi respondit ad ea quæ ibi ex aduerso in hac declaratione afferuntur.

S V M M A R I V M.

- 1 Absolutio à canone, si quis suadente diabolo in quibus casibus competat episcopo, remissive tamen.
- 2 Vicarius episcopi absolueri potest ex mandato speciali excommunicatum pro violenta manuum iniectioe in illis casibus quibus competit episcopo absolutio.
- 3 Vicario episcopi aliqua committi possunt, qua alijs non possunt.
- 4 Vicarius Papa non potest absolueri à violenta manuum iniectioe subditos, vel aliunde venientes absque mandato speciali.
- 5 Sacerdos an & quando absolueri possit excommunicatum à can. si quis suadente diabolo.

Minime etiam illum absolueri poterit Vicarius episcopi, qui pro violenta manuum iniectioe incidit in canonem, si quis suadente diabolo, in illis etiam certis casibus, quibus ex officio competit episcopo absolutio præstita satisfactione, vt in c. de cetero, de sent. excō. & in c. in his quibus, & vtroque Canonistæ, de off. ord. & in c. ea noscitur, vbi Abb. extra de sent. excō. Nisi tamen addit mandatum speciale episcopi, vt probatur in d. c. fin. vbi Abb. in principi. & Fel. post Imo. & Burr. in c. ab excōmunicato, extra de rescrip. glof. in dicto c. de cetero, in ver. licet, vbi Canonistæ, Lancellot. in §. his autem. Inst. iur. cano. de sent. excom. vbi volunt huiusmodi absolutionem excōmunicationis alijs posse committi, & dicam in proxima sequenti quæst. si ergo alijs committi potest, fortius mandari poterit Vicario, cui aliqua committi possunt, quæ alijs non possunt, Bald. in l. aliquando, nu. 7. ff. de offi. procon. Fel. in c. quod fedem. nu. 2. ad finem, extra de off. ordi. & ad terminos nostros quod episcopus cōmittere possit Vicario absolutionem excommunicationis, voluit Spec. tit. de senten. §. ut autem. nu. 42. in fi.

Ampliatur, vt nec etiam Vicarius Papæ possit absolueri subditos, vel aliunde venientes à violenta manu iniectioe, siue mandato speciali Io. And. in c. tua, extra de off. vica. quæ refert & sequitur Pauin. tract. de offic. & potest. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 35.

Declaratur in casibus necessitatis in quibus cū sacerdos inferior absolueri possit a violenta manuum iniectioe recepta cautione iuratoria visitandi in propria persona ecclesiam Romanā cessante impedimento, & sciendi apostolicū mandatum: c. si quis suadente. 17. q. 4. & cap. quod de

his, & c. quamuis, de sent. excomm. & c. ea noscitur, & vtroque Abb. & d. c. de cetero, eo. titu. & ibi glo. & Innoc. & in d. c. fi. Feli. in d. §. præterea, nume. 12. fortius poterit absolvi Vicarius episcopi, secundum superius dicta.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest committere alteri absolutionem ab excommunicatione.
- 2 Absolutio ab excommunicatione est delegabilis.
- 3 Excommunicatio est meri Imperij, quoadque etiam mixti & delegari potest.
- 4 Absolventi potestas par est cum potestate ligandi.

QVAESTIO CLXXXI.

Hic etiam spectat Vicarium episcopi committere posse alicui absolutionem ab excommunicatione, ut probant Imola, post Butr. in c. ab excommunicato, de rescrip. Abb.

- 1 & Feli. in c. his quibus, ille nu. 1. per illum, tex. iste, in princi. extra, de off. ord. Dum scribunt absolutionem ab excommunicatione esse delegabile per ordinarium, & per consequens per Vicarium episcopi, qui ordinarius est, ut dixi supra q. 55. & in specie, Abb. in c. ab excommunicato, nume. 19. post Host. ibi, de rescrip. & dixi supra, q. 174. & quemadmodum delegari potest excommunicatio secundum Abb. in d. c. his quibus, & in cap. pastoralis, §. præterea, nu. 2. extra, de off. ord. quæ meri imperij est, quando exercetur officio iudicis ad utilitatem publicam, vel mixti quando exercetur ad favorem priuatum, Abb. in c. quoad sedem, in fi. de off. ord. Menoc. de arb. iud. lib. 2. casu 438. in fi. cent. 5. & ideo delegabilis secundum cano-

nes, Inno. in c. transmissam, in fine, extra de elect. Abb. in d. §. præterea, nu. 2. c. in Archiepiscopatu, vbi Canonistæ, de rapt. & dixi, supra, q. sic econverso delegari poterit absolvi cuius potestas par est cum potestate ligandi, c. verbum, de pœnitent. dist. 1. & in hoc puncto vtitur hoc argumento Abb. in d. c. his quibus, nu. 3.

S V M M A R I V M.

- 1 Censura appellatione non solum sententia excommunicatio, verum etiam suspensio & interdictum.
- 2 Censura est neruus ecclesiastica disciplina.
- 3 Iudex ecclesiasticus suspendere potest & interdiceret, quemadmodum excommunicare.
- 4 Iurisdictio ecclesiastica sine coactione esse non potest.
- 5 Suspendio perpetua vel diuturna dicitur esse de arduis.
- 6 Ferri non potest per episcopum sine capitulo.
- 7 Capitulum sede vacante suspendere potest & interdiceret.

QVAESTIO CLXXXII.

Prosequendo censuras Forti episcopi queritur, an Vicarius episcopi suspendere possit & interdiceret, & posse e ratione probatur quia appellatione censuræ non solum venit excommunicatio, verum etiam suspensio & interdictum, c. querenti, vbi Abb. extra de ver. sig. c. is cui, de sent. exc. in 6. Abb. in c. cū ab ecclesiariū n. 2. i. fi. extra, de off. ord. c. pastoralis, §. præterea, nu. 10. ver. hanc primam fallentiam, extra eo. Oldra. conf. 86. in fi. Bal. cōfi. 478. nu. 7. & seq. in 4. Couar. in comment. c. alma mater, par. 2. nu. 7. de sen. excom. Nauar. in manua. confess. c. 27. nu. 164. Concil. Trid. c. 3. sess. 25. in decreto, de reform. Sed censura est neruus ecclesiasticæ disciplinæ, ut no. Abb. in c. cū inter-

extra

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi relaxare potest interdictum & absolueret a suspensione.
 - 2 Qui potest suspendere, potest etiam absolueret.
 - 3 Censura, appellatione continetur suspensio, interdictum & excommunicatio.
 - 4 Suspendio & ecclesia interdicta remittuntur ad suspendentem & interdicentem absolueret.
 - 5 Suspendio in contumaciam absolui debet præstito iuramento de parendo mandatis ecclesiæ.
- extra de consuet. & per illam indices ecclesiastici exercent iurisdictionem, c. licet, vbi Archid. & alij, de iure iur. lib. 6. c. ex litteris, in fi. vbi Canonistæ, de off. deleg. Innocen. & Abb. in dicto c. cum ab ecclesiarum, ille num. 7. iste nume. 4. de off. ord. Concil. Triden. d. c. 3. sess. 25. ergo iudex ecclesiasticus potest suspendere & interdiceret, & hanc partem firmat in iudice ecclesiastico, Abb. in d. c. cum ab ecclesiarum, nu. 4. post Innocen. in fi. & in Vicario episcopi Rebut. prac. benef. titu. forma Vica. Archiep. nu. 174. Couar. d. c. alma, d. §. 2. nu. 7. Nauar. in d. c. 27. nu. 159. & 168. quam puto veram esse, ne aliàs Vicarius episcopi habeat iurisdictionem sine coactione ecclesiastica, contra tex. in d. c. ex litteris, in fi. & in l. fi. vbi Doc. ff. de off. eius. firmat in Archidiacono glo. & Abb. in d. c. i. extra de archid. & licet secundum Rebut. in loco præallegato soleat exprimi in Vicariis ad maiorem cautelam, commissio suspendendi & interdiciendi: putarem tamen fore exprimentam in casibus in quibus ageretur de perpetua suspensione vel multum diuturna, quam Vicarius episcopi ferre non posset sine mandato specialia: nam suspensio perpetua vel diuturna dicitur esse de arduis secundum Innocen. & Abb. in c. ad hæc, nume. 1. in princi. & in versu. quæro, de off. Archie. ita ut dicant episcopum eam ferre non posse sine capitulo, faciunt congesta per Feli. in d. §. præterea, nu. 10. versu. habet igitur locum ista ampliatio.
- Ampliatum etiam in Vicario capituli sede vacante. c. his, qui in fi. extra de maio. & obed. c. vnico, eo. titu. lib. 6. Rebut. in practi. benef. titu. de deuolut. nume. 63. formam vero interdicti ponit Foller. pract. cri. cano. 2. par. iud. fol. 158.

QVAESTIO CLXXXIII.

Et quemadmodum Vicarius episcopi suspendere potest, ut supra dictum fuit in proxima q. præcedente ita etiam potest absolueret ut scrip- si supra, q. 171. & comprobatur Nauar. Manua. confello. c. 27. nu. 168. & 159. & 161. Nam suspensio, interdictum & excommunicatio continentur sub vno vocabulo censuræ, c. querenti, vbi Abb. de ver. sig. & in cap. cum ab ecclesiarum, nu. 2. in fine, per illum tex. de off. ord. Oldra. conf. 86. in fine, Lancellott. in §. 1. Instit. iur. cano. de eccles. censu. & illa regula quod excommunicatus remittitur absolueret ad suum excommunicatorem, extenditur quoque ad suspensionem & interdictum, dicto capitulo, cum ab ecclesiarum, vbi Abb. Card. in clemencia prima, q. 4. versu. quis. & ibi Imol. columna quarta, & in c. graue, colum. 5. de præben. Feli. in capitulo, pastoralis. §. præterea, num. 9. versu. amplia regulam. extra, de officio ordina. & si fuerit lata suspensio in contumaciam, tunc huiusmodi absolutio fit recepto iuramento de parendo mandatis ecclesie.

nu. 1. ecclesie, c. venerabili, vbi Abb. Feli. post alios, de sent. excom. Quæ forma extenditur etiam ad absolutionem ab interdico, secundum Abbat. in c. ad hæc. ultimo, nu. 3. extra de appella.

SYMMARIUM.

- 1 Vicarius episcopi ex mandato speciali absolueret potest suspensum à suspensione iuris vel canonis.
Declaratur, nu. 4.
Subdeklaratur, nu. 5.
- 2 Absolutio à suspensione iuris conceditur episcopo in casibus in quibus potest dispensare.
- 3 Mandatum generale Vicarij non comprehendit specialia, nec illa quæ ex gratia proueniunt.
- 4 Episcopus quando possit absolueret à suspensione iuris.
- 5 Vicarius specialiter deputatus ab episcopo potest absolueret à suspensione non deducta ad forum contentiosum & à casibus etiam apostolica sedi referuatis.

QVAESTIO CLXXXIII.

AT suspensum, à suspensione iuris vel canonis Vicarius episcopi absolueret non poterit sine mandato speciali: Sicut enim Vicarius dispensare potest ex mandato speciali vt dixi, supra, q. 35. eodem modo absolueret poterit à suspensione iuris vel canonis: Nam absolutio à suspensione iuris conceditur episcopo in casibus in quibus dispensare potest vt declarat Feli. in c. pastoralis. §. præterea, nu. 9. in ampliacione primæ fallentia, in fi. extra, de off. ord. Abb. in c. tam litteris, nu. 3. vers. primo casu

extra, de rest. & in generali mandato Vicarij non veniunt specialia, nec illa quæ ex liberalitate vel gratia proueniunt, sed opus est mandato speciali, Card. in clem. 1. de off. Vic. Castreñ. cons. 148. nume. 1. Rolan. cons. 75. nu. 20. in 3. & probatur in c. 6. sess. 24. apud Concil. Trid. in decreto de reform. Vbi Vicarius specialiter deputatus potest absolueret in foro conscientia à suspensionibus proueniens à delicto occulto & sedi ap. referuatis.

Declaratur vt absolueret potest à suspensione iuris in ijs casibus quibus episcopo est permittum, vt quando esset lata suspensio in contumaciam, vel etiam ad tempus non determinatum & in casibus non referuatis a conditore canonis, & super quibus episcopus dispensare potest, vt declarat Abb. in dicto c. tam litteris, 3. vbi Aret. & Feli. & idem Feli. in dicto §. præterea, num. 9. in fi. de off. deleg. & in c. nuper, nu. 2. col. 2. in fi. de sent. exc. post glo. in c. cupientes, §. ceterum, vers. suspensos, de elec. in 6. & in cle. 1. §. penult. in ver. excommunicationis, de hæret. quem dicit communiter, approbari Abb. in dicto c. tam litteris, nu. 3. licet ab ea dissentiat, sic etiam illum declarat Nauar. in Manua. confesso. c. 29. nume. 162. Couar. in 2. par. Epito. c. 6. nume. 15. & quod Vicegerens episcopi absolueret potest à suspensione in contumaciam lata & non in poenam delicti, absolute sine termino & referuacione, siue iure communi siue iure particulari confirmata per Papam, dicit Nauar. in dicto Manua. confesso. capitu. 27. nume. 162. arg. capitu. nuper, de senten. exc. & capitu. litteris, de consi. post Innoc. quem dicit communiter receptum in c. 2. de solut.

Subdeklaratur nisi suspensio proueniat à delicto occulto & non deducto ad forum contentiosum, quia

tunc

eunc Vicarius episcopi specialiter deputatus absolueret potest à suspensione etiam in casibus sedi Apostolicæ referuatis, Concil. Triden. dicto capitu. 6. sess. 24. In decreto de reformatione.

SYMMARIUM.

- 1 Interdicta ab homine & à iure. Sel canone proferuntur.
- 2 Vicarius ex speciali mandato episcopi potest relaxare interdicta.
Declaratur, nu. 4.
- 3 Interdicti pena minor est suspensionis ab officio.

QVAESTIO CLXXXV.

ET quoniam interdicta non solum ab homine proferuntur, verum etiam à iure vel canone, vt in c. clericis. §. nos igitur, in fine, de imunit. eccl. in 6. c. fi. in fi. de pæn. eo. titu. c. quanquam de consuetu. in 6. glo. in c. alma mater, in glo. in ver. à iure, de sent. excommu. in sexto, Lancellott. Instita. iur. cano. de eccl. interd. in princi. Poterit Vicarius ex mandato speciali episcopi illa relaxare nam suspensio & interdictum sub censura vocabulo continetur & in casibus in quibus Vicarius absolueret potest à suspensione poterit quoque relaxare interdictum, vt scripsi supra, quæstio.

3 Pœna enim interdicti minor est suspensionis ab officio, vt scribit Diaz in prac. crimi. cano. c. 21. in princi. Et ideo cum Vicarius episcopi ex mandato speciali absolueret potest à suspensione iuris, vt supra dixi in proxima, q. præced. poterit quoque relaxare interdictum, reg. cui licet, de reg. iur. in 6.

Declaratur vt possit relaxare inter

dictum in illis casibus episcopo permittis, nec referuatis à conditore canonis vt dixi in q. præcedenti, & probatur in c. clericis, §. nos igitur, in fi. ibi, à supradictis autem excommunicationis & interdicti sententis nullus absolui valeat, de immu. eccl. in 6. Couar. in comment. c. alma mater, par. 2. §. 2. nu. 5. de sent. exc. in 6. post gl. & Doct. in c. ad hæc, nu. 3. de appella.

SYMMARIUM.

- 1 Vicarius episcopi ex speciali mandato ad absoluendum non potest absolueret suspensum in illis casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, remisitue.

QVAESTIO CLXXXVI.

AN autem ex mandato speciali ad absoluendum possit Vicarius episcopi absolueret suspensum illis etiam casibus specialiter episcopo demandatis per summum Pontificem, dixi supra, quæstio. 35. & quæst. 183.

SYMMARIUM.

- 1 Episcopus potest ex causa absolueret à iuramento & qua.
- 2 Absolutio à iuramento dicitur quadam dispensatio.
- 3 Est iurisdictio.
- 4 Spectat ad iudicem ecclesiasticum.
- 5 Ad Capitulum sede vacante.
- 6 Ad Vicarium episcopi.
Amplatur, nu. 7.
Declaratur, nume. 8. 9. & seq.
- 7 Absolutio à iuramento conceditur parte etiam

etiam non citata.

11 *Periuro concedi non potest per Vicarium episcopi.*

12 *Concessa nulliter per Vicarium episcopi potest à indice seculari cognosci.*

QVAESTIO CLXXXVII.

SCio etiam episcopum posse ex causa absolueri à iuramento, ut per Canonist. in c. 1. vbi Abb. nume. 7. Felin. nume. 15. extra de iureiur. Virg. Boccac. qui huiusmodi causas recenset in comment. ad consil. Pice. glo. 2. nu. 34. & 35.

Ideo dubitari potest, an etiam absolueri possit Vicarius. Dubium enim faciebat, quia absolutio à iuramento videretur esse quædam dispensatio, cum sit relaxatio iuris communis, ne refert Felin. in dicto capit. 1. nume. 19. Sed Vicarius episcopi non potest dispensare absque speciali mandato, ut scripsi supra, quæst. 35. ergo nec etiam absolueri à iuramento vel relaxare.

Sed verius esse arbitror Vicarium episcopi absolueri posse à iuramento, vel relaxare absque mandato speciali. Quia negari non potest quin ista absolutio, vel relaxatio sit iurisdictionalis. Ioan. And. in addi. ad Specul. tit. de lega. §. nunc. de episcoporum, uer. sed nunquid legatus sequitur Felin. in dicto capit. 1. nume. 20. Et illa quæ sunt iurisdictionis transeunt in Vicarium absque mandato speciali, ut late scripsi supra quæst. 57. Prout etiam, quia in relaxatione, siue absolute à iuramento iudex competens est iudex ecclesiasticus, Innoc. in cap. de iureiur. de iureiur. sequitur Abb. in c. peruenit. num. 3. eod. titu. post Specu. de lega. §. nunc ostendendum, uer. 24. & seq. ergo etiam Vicarius episcopi, tanquam iudex ecclesiasticus, & hanc partem in capitulo sede uacante, tanquam ge-

renti uices episcopi probat Felin. dicto cap. 1. nume. 20. ubi respondit ad obiectum superius formatum, & in Vicario episcopi, Paul. Castren. c. 6. §. 2. 16. colum. pen. & in Vicario episcopi Rhagini, Alexan. consil. 222. nu. 4. in 2. & in Vicario episcopi Alexandriæ, Rolan. consil. 34. uolumi. 1. ita etiam fuit decisum per Tolos. q. 230. ubi Aufre. post Hest. c. tua, de offic. Vic. & hanc partem pro Vicario episcopi sequitur Virg. Boccac. c. men. ad consil. Pice. glo. 2. nu. 53.

Ampliatur hæc sententia, etiam parte non citata, Oldra. consil. 120. Anchar. 18. Dec. c. qua fronte, extra de app. Alciat. c. cum contingat. nume. 125. de iureiur. Gomef. trac. Breu. nume. 46. & hanc sententiam seruari apud Gallos, dicit Gugl. cap. Raynurtius, uer. duas habens filias, consil. ult. de testa. Rupella, lib. 1. forens. Insti. c. 30. hanc etiam magis praxi conuenire dicit apostil. ad Alexand. dicto consil. 222. litera b. pluribus ab eis citatis rationibus, Couar. lib. 1. var. resol. c. 4. nu. 5. ita etiam de facto seruari dicit Butr. c. debitorum, extra de iureiur. quem sequitur Ant. de Prato inter consil. Alexand. 49. uolu. 4. Anchar. sibi contrarius, consil. 57. col. pen. Afflic. decis. 220. colum. 4. Rui. consil. 170. nume. 30. in 3. Crauet. consil. 70. nu. 7. & hæc est communis opinio, & communis curiarum obseruantia, ut testantur Afflic. & Ruyn. superius relati, Rolan. consil. 13. nu. 38. in primo, Virg. Boccac. dicta glo. 2. nu. 53. ita etiam de facto tolerari, fuisseq; in sacro consilio determinatum scribit Vrsil. ad Afflic. dicta decis. 220. nume. 14.

Et quamuis contrariam sententiam sequutus fuerit consulendo, Anchar. consil. 190. Rui. consil. 26. in 4. sibi contrarii, Feder. consil. 300. & post Imo. & Card. dicto cap. de iureiur. Cald. consil. 1. de fer. Guid. Papæ decis.

decis. 140. Alex. dicto consil. 222. col. 3. & hanc tutiorem dicit Fel. c. 1. de iureiur. & communem, Ias. l. nec quid §. 5. vbi decretum, colum. 9. ff. de offi. Proconsil. Loffred. consil. 12. Grat. consil. 23. in 2. & magis communem, Vrsill. dicta decis. 220. post Io. Bapt. Ferret. consil. 149. lib. primo, & post alios Caphal. consil. 5. 1. nu. 23. in 1. & 653. nu. 34. in 5. Menoc. consil. 24. num. 11. in primo.

8 Tamen prior sententia sedere distinctiois declaratur, ut locum habeat quando absolutio siue relaxatio à iuramento petita esset ad effectum agendi & ad personam habitandam ut non obstante iuramento detegere possit fraudem contractus: Altera vero quando ad tollendam obligationem contractus uel probationem cause, Virg. Boccac. dicta glo. 2. nu. 47. dicens hanc distinctionem sibi valde placere & seruari per Auditores, quibus S. D. N. Papa committit absolutioem à iuramento si & prout de iure fuerit relaxandum, firmat Rolan. & Conar. locis superius citatis.

Secundo principaliter declaratur quando episcopus commisset Vicario omnimodam iurisdictionem in omnibus causis & factis vel aliquod spirituale enumerasset in litteris Vicarius, Tholos. d. q. 230.

10 Subdeclaratur ubi spiritualia enumerata essent maiora vel paria iuramenti absoluteioni. Nam illa spiritualia enumerata ad maiora non traherentur, Aufre. d. decis. Tholo. 230. & dixi supra, lib. 1. q.

11 Tertio principaliter declaratur, nisi petens absoluteionem esset etiam effectus periurus, quia Vicarius episcopi absoluteionem à periurio concedere non potest, Fel. c. 1. var. 7. quæro etiã. extra, de iureiur. Rui. consil. 66. col. 2. in 4. Rolan. d. consil. 34. nu. 4. in 1. & hoc esse clarum dicit Bocca. super consil. Pice. d. glo. 2. nu. 40. in fine.

An autem iudex secularis cogno-

scere possit de nullitate absoluteionis à iuramento, dubium faciebat quia tractare videbatur de materia spirituali, quæ laicis non conuenit, c. per venerabilem, extra qui fil. sint leg. sed posse cognoscere respondit Anchar. consil. 382. & ita fuisse pluries decisum in sacro, Concilio Neapolitano, testatur Afflic. dicta decis. 220. nu. 9. & iudicatum ab Amplissimo Senatu Montis ferrati, refert Rolan. d. consil. 34. nume. 11. post Veronen. Soc. Marf. Paris. & alios ibi citatos, & comprobauit hanc sententiam rationibus & auctoritatibus, Vrsill. ad Afflic. d. decis. 220. nu. 9.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi facere potest edita constitutiones & statuta distringentia totam diocesim.
- 2 Et capitulum sede uacante.
- 3 Vicarius episcopi non potest statuere super ijs quæ competunt episcopo de iure speciali.
- Declaratur, nu. 7.
- 4 Magistratus possunt condere statuta super ijs quæ pertinent ad propriam iurisdictionem.
- 5 Capitulum sede uacante, super quibus statuere possit. & nu. seq.
- 6 In quibus dicitur episcopi successor.

QVAESTIO CLXXXVIII.

Rursus prosequendo ea quæ pertinent ad regimen Diocesis & fori episcopalis, quæro nunc, an Vicarius episcopi facere possit constitutiones, statuta & edita distringentia totam Diocesim.

2 Et posse ea ratione probatur, quia omnia prædicta pendunt à iurisdictione, Abb. c. c. olim, col. pe. vers. 7. dubitatio. extra, de maio. & ob. Bar.

Alex.

Alex. Ias. & alij, l. omnes, nume. 10. verlicu. quarto est aduertendum, extra de consti. Roma. consi. 220. Pat. un. trac. de pot. ca. sede vacan. prima par. princi. q. 6. numero primo, & per totam. sed Vicarius episcopi habet iurisdictionem ordinariam, vt scripsi supra, hoc eo. libro. q. ergo facere potest statuta, edicta & constitutiones pro ut in capitulo sede vacante argumentantur, Abb. d. c. cum olim, colum. pe. versu. septimo dubitatur, & Feli. post alios, d. c. cum omnes, nume. 10.

Declaratur supradicta conclusio vt procedat quoad ea quæ competunt Vicario ratione ordinariæ iurisdictionis, secus quoad ea quæ illi vel episcopo competunt de iure speciali, quia in his Vicarius episcopi statueret non potest ex dictis per Bar. Ias. & alios, in d. l. omnes populi, in dicta prima q. principali. Alex. in l. i. col. 3. in fine. ff. de iurisd. om. iud. Bal. in l. nulli. C. de sent. Feli. in d. c. cum omnes, dicto nume. 10. dicto versu. quarto est aduertendum. Vbi volunt quod magistratus possunt condere statuta super his quæ pertinent ad propriam iurisdictionem, latius Feli. in d. c. cum omnes, nume. 10. versu. licet. dicens, quod licet capitulum se de vacante statuere possit tanquam successor in illis, quæ competunt episcopo ratione iurisdictionis secundum Feder. consi. 16. & alios relatos post Abb. in d. c. cum olim, col. pe. versu. 7. dubitatur, tamen statuere non potest super his quæ competunt episcopo de iure speciali, quia in illis non dicitur, episcopi successor, post Card. ibi relatam, qui dicit se alias ita consuluisse, consi. 38. firmant Innocen. & Abb. in c. cum consuetudinis. extra, de consuetu. dum dicunt quod capitulum potest sine consensu episcopi statuere super rebus pertinentibus ad capitulum, puta qualiter de beat. capitulum congregari, & quali-

ter diuidantur distributiones quodammodo, vel diuidatur mensa grossa, secus autem circa iura ipsius vel statum ecclesie, vel in negocijs magnis & arduis vel in referuatis Pape, & ideo in istis erit opus mandato speciali episcopi, c. si vbi Canonista, de offi. Vic. in 6. & dixi supra, q. 57. faciunt scripta per Feli. in d. c. cum omnes, in fi. post Abb. in c. edoceri, nu. 4. extra, de rescrip. & in d. c. cum consuetudinibus, nume. 4.

S V M M A R I V M.

- 1 Parum est iura condere, nisi condites illa tueatur.
- 2 Vicarius episcopi absque speciali mandato exequi non potest mandata, precepta, & pœnas edictorum.

Q V A E S T. CLXXXIX.

ET quoniam parum esset iura condere, nisi eadem quisque conditor tueatur, l. 2. §. post originem. ff. de orig. iur. c. vbi periculum, §. præterea, de elect. lib. 6. poterit Vicarius exequi mandata præcepta & pœnas edictorum ex mandato speciali episcopi secundum Rebuff. in practi. benefic. titu. forma Vica. Archi. nume. 175. licet enim Vicarius habeat cognitionem causarum, ca. 2. vbi Doct. de offi. Vica. in 6. tamen sine mandato speciali non potest corrigere, neque inquirere, neque punire, d. capitulo 2. & ibi Doct. & dixi supra, quaestio. 141.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus inuocare potest auxilium brachij secularis.

- 2 Brachij secularis inuocandi praxis, & forma, remissa.
- 3 Brachiumulare præstandum est Vicario episcopi.
- 4 Vicarius episcopi potest mandare Potestati vt faciat retineri eum qui est in carceribus suis, nec enim relaxet sine ipsius Vicarij licentia.
- 5 Iudex ecclesiasticus potest compellere sub pœna excommunicationis seculari ad præstandum sibi auxilium.
- 6 Brachiumulare iuste peti debet & in subsidium.
- 7 Iudex ecclesiasticus non debet incipere à cauda, sed à capite.
- 8 Brachiumulare non debet concedi in criminæ seculari vel mixto, nisi sibi fiat fides de processu.
- 9 Iudex secularis in rebus ecclesiasticis tenetur sequi mandatum iudicis ecclesiastici, nec aliud querere.
- 10 Potestas exequi debet sententiam episcopi vel eius Vicarij.
- 11 Iudex ecclesiasticus à quo non debet inuocare brachiumulare pendente appellatione.

Q V A E S T I O C X C.

I Nuocatur etiam episcopus auxilium brachij secularis ratione suæ iurisdictionis, c. si vbi Canonista, extra, de offi. ord. late Couar. lib. prac. q. ca. 10. Foller. super const. regni, titu. de nouo Feder. cond. comp. c. post mundi machinam, vbi docet practicam & formam inuocandi, nume. 90. 91. 92. 93. & 101. & in practi. crimi. cano. 2. par. Iud. titu. non compar. contuma. rep. fol. 160. Paul. Fusc. tract. visita. & regim. eccles. c. 34. nu. 13. lib. 2. ideo & eodem modo poterit huiusmodi auxilium inuocare Vicarius, nam iudici ecclesiastico brachiumulare est præstandum, c. princeps, c. administratores, 24. q. 5. Menoc. de arb. Iud. lib. 2. cent. 5. casu 45. 2. post Car-

di. Alber. Abb. & alios eo loci cumulat. Rolan. consi. 37. lib. 1. Grauat. in annot. ad Vestr. libro octauo, nume. 8. & sequen. & in Vicario episcopi, Fran. Marc. q. Delphin. 147. par. 1. & ante illum Bald. consi. 91. vol. 5. Vbi consuluit, Vicarium episcopi posse mandare potestati vt faciat retineri eum qui est in carceribus suis, nec relaxet sine licentia ipsius Vicarij.

Ampliatur vt iudex ecclesiasticus ne dum innocare sed etiam compellere possit seculari ad præstandum sibi auxilium sub pœna excommunicationis nam potestas ecclesiastica dicitur maior temporali, c. solite, extra, de maior. & obed. & secularis potestas dependet ab ecclesia, glo. & Doct. in c. nouit. extra, de iudic. cum adductis per Franc. Marc. dicta decisi. 147. in princi. ex quibus hanc sententiam comprobare videtur, quam dicit esse communem, Alciat. in c. perniciosam, nume. 123. de offi. ord. sequitur Grauat. in annot. ad Vestr. dicto c. octauo, nume. 40. Couar. de practi. quaest. capitu. 10. nume. 2. per rex. in capitu. 2. extra de maledic. qui sus suffragatur tex. in capi. 5. sess. 24. in decreto de regular. apud Concil. Triden.

Declaratur vbi brachij secularis auxilium iuste petitur & in subsidium, cap. 1. ad finem, de statu monac. in 6. Doct. in capitulo, cum non ab homine, de iudi. & in ca. significasti, de off. delega. Feder. de Sen. consi. 251. col. fi. Vbi dicit quod licet possit inuocare brachiumulare, tamen debet inuocari cum necesse est & iuris ordine seruato, hoc est quando alia iuris remedia deficiunt, quia non debet iudex ecclesiasticus incipere à cauda, sed à capite, cum iura loquentia de brachio seculari dicant, si opus est vel necesse est vel in subsidium, vt in c. 1. vbi Abb. Feli. & Alcia. de offi. ord. c. dilecto, de sent. exc. in 6. c. potestula.

huilasti. extra, de homic. c. 2. de male
di. c. Princeps, 23. q. 5. c. quoniam, de
offi. ord. Afflic. decif. 210. Couar. de
prac. q. c. 10. nume. 1. Rolan. alios cum
mulans, confi 37. nume. 5. & seq. refe
rens, Doct. ita communiter tenere,
quorum sententiam sequitur Gra
uat. in d. c. 8. nume. 40. post cumula
tos, & confirmatur ex tex. in d. cap.
7. in fi. ibi, si opus fuerit, fess. 25. &
alias vbi iudex secularis inuocatur
præcedente sententia nulla non de
bet concedi brachium, nisi iuste in
uocetur, & summam examinare
debet, secundum Feder. de Sen. d.
confi. 251. Rolan. d. confi. 37. nume.
7. post alios à si congestos, Alcia. in c.
1. nume. 129. de offi. ord. Vbi quod in
crimine seculari vel mixto non tene
tur iudex secularis prestare auxilium
episcopo nisi sibi fiat fides de proces
su dicens hanc esse communem opi
nionem, Iul. Clar. in prac. cri. §. fi. q.
96. ver. quero etiam, in fine.

Secundo declaratur vbi ageretur
de re communis fori, non autem me
re ecclesiastica, At si de ea & iudex
ecclesiasticus sibi auxilium impartiri
petat, tunc iudex secularis tenetur
exequi mandatum, nec aliud que
re secundum Canonistas, à quibus le
gista dissentiant sequentes Bar. in l.
magistratibus, nu. 4. ff. de iurisd. om.
iud. adeo quod vnaqueque pars testa
tur communem esse sententiam se
cundum Ias. in d. l. magistratibus, nu
me. 10. Imo. in d. c. 1. Aiciat. numero
100. de offi. ord. Grauat. in d. c. 8. nu
me. 41. & post Bero. si manc. & alios,
communem contra Bar. dicit Clar.
in practi. crimina. §. fi. q. 96. versicu.
quero etiam, & eandem vidisse ser
uari & in specie quod Potestas de
beat exequi sententiam episcopi vel
eius Vicarij, dixit Bal. d. confi. 91. nu.
1. vol. 5.

Extenditur hæc declaratio vt nec
etiam iudex ecclesiasticus teneatur
inuocare auxilium brachij secularis

ad capiendum clericos sibi subditos
quoniam fuerit sibi visum, nisi co ca
su quo eius potestas minime suffice
ret, c. cum episcopus, vbi Canonista,
de offi. ord. in 6. & omnium commu
nem, dicit Couar. de pract. q. d. c. 10.
numero tertio, versiculo, quarto non
est præmittendum Vbi ampliat
etiam in ijs locis, in quibus tempora
lis iurisdicção non pertinet ad episco
pum, reprobata opinione cuiusdam
Auctoris in consuetu. Paris. titu. 1. §.
41. nu. 66. hanc etiam communem re
fert Clar. in d. §. fi. q. 37. versu. vnum ta
men, in fine.

Tertio declaratur, vbi esset appel
latum, quia appellatione pendente
I ecclesiasticus a quo non debet inuo
care brachium seculari, Alber. in l.
episcopale, vbi Castres in fine. C. de
episco. obedientia, Oldra. confi. 84.
Dec. in c. significasti, nu. 4. ad fi. extra
de offi. deleg.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus vel eius Vicarius tenere potest
officiales armatos pro executione iustit
iæ, & nu. seq.
- 3 Vicarius episcopi deputare potest Can
cellarios, Notarios, nec non nuncios
executores.
- 4 Officiales episcopi arma deferre non pro
hibentur.

QVÆSTIO CXCI.

Sed quoniam Magistratus seculari
res non sunt faciles ad conceden
dum familiam in auxilium curie epi
scopalis, solent plerique episcopi &
eorum vicarij tenere officiales arma
tos pro executione iustitiæ sequen
tes opinionem Bal. in l. nam salutē,
§. fina. ff. de offi. præf. vig. de qua post
alios scribit Paul. Fufc. tract. de visir.
& re-

& regim. eccles. c. 32. nu. 13. in 2. ea ra
tione, quia episcopus & eius Vica
rius sunt officiales communis, sequi
tur Abb. in c. significasti, vbi Dec. nu.
5. late differit comprobando hanc
sententiam tanquam veriore contra
Abb. & alios diuersum tenentes
extra, de offi. delega. firmat Diaz. in
pract. crimi. cano. c. 114. nu. 2. Barbat.
3 de Card. leg. à lat. q. 5. nume. 18. & vi
carium episcopi deputare Cancellarios
Notarios, nec non nuncios &
executores, testatur Gemin. in ca. 1.
nume. 5. de off. Vic. in 6. Nec prohibi
tum esse officialibus episcopi defer
re arma, dicit Bal. in d. l. nam & salu
tem, §. vltimo, ff. de offic. præfec. vig.
Menoch. de arb. iud. lib. 2. cent. 4. ca
su 394. nu. 64.

S V M M A R I V M.

- 1 Laici non possunt regulariter capere cle
ricos sine mandato prælati cui sub
sunt.
- 2 Laicus captiens clericum sine mandato
sui prælati est excommunicatus.
- 3 Captus reperius clericus remitti debet ad
iudicem ecclesiasticum.
- 4 Iudex ecclesiasticus non tenetur stare
processui factu per secularem.
- 5 Laicus asserens se habere litteras aposto
licas brachij secularis, vel aliud Apo
stolicum mandatum, tenetur exhibere.
- 6 Nuncio se dicit Apostolica absque litteris
non creditur.
- 7 Executori non creditur nisi ostendat
copiam suæ potestatis.
- 8 Exactores publici non possunt aliter in
choare exactiones nisi ostendant com
missionem iudicis prouinciali.
- 9 Legati de latere gubernatores ecclesia
stici non possunt procedere contra cle
ricos episcopo irrequisito.
- 10 Episcopus vel eius Vicarius habita noti
tia clericis detenti à seculari debet il
-

lum repetere, alias punitur. & nu.
me. 11.

12 Episcopo repetenti à iudice seculari cle
ricum suum, creditur si scribit illum
esse clericum.

13 Episcopus ad conseruationem suæ iuris
dictionis potest sui gladio spirituali &
materiali.

QVÆSTIO CXCI.

ET cum sæpe contingat Magistra
tus seculares vigore litterarum
expeditarum super auxilio brachij
secularis per aliquem iudicem Apo
stolicum executionis, de quibus Ve
str. lib. 8. practi. c. fi. nu. 20. vel prætex
tu alicuius Apostolici mandati iube
re capi clericos alias ue personas ec
clesiasticas, & captas carceribus man
cipari.

Quæro igitur, an priusquam deue
niatur ad huiusmodi capturas & car
cerationes requiri debeat episcopus
vel eius Vicarius, vel vni eorum de
beant ostendi litteræ brachij se
cularis siue mandatum Apostoli
cum?

Respondeo, certi iuris esse quod
laici non possunt regulariter capere
clericos & illos trahere ad iudicium
nisi ad sit mandatum prælatorum,
quorum iurisdictioni illi clerici sunt
subiecti, formalis est tex. in c. vt fa
mg. vbi Canonista, extra, de sent. ex
com. c. cum non ab homine extra, de
iudic. c. si iudex laicus, de sent. exc. in
sexto, vtrouique Canonista, scribit
Diaz in practi. crimina. cano. capitu.
14. numero secundo, latius Iul. Clar.
in practi. crimina. §. fina. q. 36. in prin
cipi. Menoc. de arbi. iud. libro secundo.
cent. secunda, casu 180. numero 17.
Bos. titu. de capt. numero 37. Alio
quin laicus est excommunicatus, ca
pitulo tertio, in fine, in versiculo, ex
perit, de senten. excom. probat rex
2

in dicto cap. vt fama, & glo. in dicto cap. cum non ab homine, firmat Bos. dicto titu. de capt. nume. 35. Sed captus repertus clericus ad ecclesiasticum iudicem remitti debet, ut consiluit Ias. consi. 121. in primo dubio. libro quinto, & ita seruari dicit Afflic. in tertia rub. super const. regni post nume. 19. sequitur Clar. d. quaestione 36. versic. regulariter, & q. 38. versic. item intelligenda, referens ita sentire omnes, quae quidem remissio fieri debet absque dedecore, & ignominia, ut per Clar. dicta q. 36. versic. quero quomodo, post Carau. super ritu 235. nu. 7.

4 Nec iudex ecclesiasticus tenetur stare processui facto per secularem tanquam iudicem incompetentem secundum communem sententiam Doctorum, de qua fides facit Dec. in capit. atq. clerici, de iudic. Craue. consi. 42. nume. 1. Viu. libro 1. commun. opin. in ver. iudex, Clar. d. q. 36. in fine.

Et ideo vbi laicus asserit se habere litteras Apostolicas brachij secularis, vel aliud Apostolicum mandatum, siue potestatem, tenetur ostendere, vel litteris probare, nec illi aliter creditur. l. vnica, vbi Dec. nu. 15. C. de manda. princ. capit. cum in iure peritus, vbi Innocen. numero quarto, Felin. numero tertio, extra de offic. deleg. melior rex. in extrauagan. comm. quod incipit, iniuncta, de electio. scribit Bart. in dicta l. vnica, quae sequitur Dec. in primo nota. dicens non credi etiam nuncijs Apostolicae sedis, vel Principis absque litteris probat rex. in l. prohibitum, vbi hoc firmat Bart. numero primo, C. de iure fisci, libro decimo, Guido Papae, quaestione 322. & magis in terminis Felin. in dicto capitulo, cum in iure, numero tertio, post Rot. decisione decima quinta, titu. de dolo, & contumacia, Feder. consilio 251. sequitur Dec. in dicta l. vnica, numero octa-

uo, qui omnes dicunt, quod etiam executor tenetur ostendere copiam suae potestatis, alias ei non creditur, & melior omnium est rex. in §. eos, in Aucten. de collatio. Vbi publici exactores non possunt aliter inchoare exactiones, nisi offendant commissionem iudici prouinciali, & post omnes Concil. Trident. capitulo vigesimo, sessio. 24. in decreto de reforma. Vbi mandat legatis etiam de latere nuncijs, gubernatoribus ecclesiasticis, vel alijs, ne vigore quarumcunque facultatum turbent episcoporum iurisdictionem, nec procedant contra clericos, nisi episcopo prius requisito, eoq. negligente, alias processus est nullus, & ordinatio, & tenetur parti ad interesset, littera enim & commissiones debent innotescere illis, quorum interest, secundum Bart. in dicta l. prohibitum, post rex. in dicto §. eos. Et per consequens ostendi debent episcopo, vel eius Vicario, quorum munus extat itatim, quod eis innotescit, clericum sibi sub-

ditum a iudice seculari detineri, illud repetere, cap. dilectis, ubi Dec. numero secundo, post alios, extra de appellatio. capit. si iudex laicus, cum glo. de senten. excommunicat. in sexto, Clar. in §. fin. super pract. crimina. dicta quaestione trigesima sexta, versic. regulariter, in fi. & expressius Abb. in dicto cap. dilectis, numero quarto. Dicens quod iudex ecclesiasticus potest repetere clericum suum ab alio iniuste detentum, quia sua interest ne uioletur eius iurisdictione, ut possit subditus sibi, & ecclesiae suae debita seruitia impendere alias posset iudex ecclesiasticus tanquam negligens ab administratione deponi, & forte etiam criminaliter puniri, ut in facti contingentia consiluit Caspaneus, consilio trigesimo octauo, quem refert, & sequitur Clar. dicto versicu. regulariter, in fine. Et quod episcopus possit repetere clericum sibi

sibi subditum ab alio detentum, probat rex. in capit. dilectis, & ibi Doct. extra de appellatio. dicto capitulo, si iudex laicus, & ibi glo. de senten. excommunicatio. in sexto. Imo etiam inuitum repetere posse scribit Foller. pract. crimina. cano. secunda parte iud. tit. reperi culpab. numero trigesimo secundo, post Bal. l. prima, ff. de rei vendicatio. Bartol. l. praecipit, C. de cano. statut. libro decimo, subdens, numero trigesimo tertio, quod episcopo repetenti clericum suum a iudice laico creditur si scribat illum esse clericum, & per litteras suas faciat fidem de clericatu, non autem si litteras missiuas, & testimoniales miserit, post Bal. l. si quis per calumniā, C. de episcopis, & clericis. Et alias ad conseruationem episcopalis iurisdictionis posse Vicarium episcopi uti etiam gladio materiali, ac spirituali probatur in capitu. dilecto, de senten. excommunicatio. in sexto, scribit late Innocen. in cap. venerabilis, col. 2. nume. 3. cum seq. Abb. nu. eod. extra de cens.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi, an possit facere gratiam delinquentibus, remissive tamen.

QVAEST. CXCII.

1 AN autem Vicarius episcopi indulgere possit delinquentibus, & gratiam facere. dixi supra hoc eodem libro, quaestio. trigesima octaua. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi, an possit exercere actus voluntariae iurisdictionis, remissive.

QVAESTIO CXCIII.

1 SED aggrediendo voluntariam iurisdictionem Vicarij episcopalis? illud quero in primis, an vicarius exercere possit actus uoluntariae iurisdictionis absque mandato sui episcopi. dixi supra hoc eodem libro, q. 38. vbi uide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi sine mandato speciali non potest interponere auctoritatem in actibus voluntariae iurisdictionis, & nu. 2.

Contra, nu. 3.

Declaratur, nu. 10. cum seq.

3 Vicarius generalis Imperatoris potest praestare consensum in alienationibus feudorum, quae dependent ab imperio.

4 Vicarius episcopi dare potest curatorem minoribus, ad exercendas lites spirituales, & nu. 6.

5 Interponere decretum in alienatione rerum minoris, & emancipationibus liberorum.

7 Vicarij Praesidum, an possint decreta interponere.

8 Decreti interpositio est de lege iurisdictionis.

9 Nec potest aliter delegari.

10 Vicarius episcopi in quibus casibus non possit decretum interponere.

QVAEST. CXCIII.

AT magis in specie quero, an vicarius episcopi possit interponere

nere decretū, vel auctoritatem ab-
 3 que mandato speciali episcopi. Nam
 partem negatiuam tenuit Goffred.
 in summa, titu. de offic. vicar. Calder.
 consilio primo, rubri. eiusdem tituli,
 Rebuff. pract. benefic. titu. forma vic.
 Archid. numero 104. & 184. post
 Doc. in cap. illud, de iure patro. hanc
 etiam partem tenet Roma. sing. 693.
 in fine, post Feder. de Sen. consil. 258.
 vbi firmat quod consensus episcopi
 requisitus ad ualiditatem testamen-
 ti facti per capitulum non potest pre-
 2 stari per generale Vicarium. ean-
 dem etiam sententiam comprobat
 Tolos. decisio. 97. Concludens, quod
 in alienationibus rerum ecclesie si-
 ue transactionibus non sufficit epi-
 scopi auctoritas, & minus Vicarij. Et
 quod vicarius non possit interponere
 decretum sine mandato speciali
 respondit Bal. consil. 475. numero se-
 cundo, volumine primo, Socin. con-
 silio 91. colum. 2. numero nono, vo-
 lumine quarto, Barbat. consilio 40.
 colum. 3. numero tertio, versi. segus
 si non esset exemptus, volumine pri-
 mo, Cucc. Instit. iur. cano. de vicar.
 episc. numero 105. & in exemplatio-
 ne instrumenti, Hostien. in cap. fina.
 de fide instrument. quem refert, &
 sequitur sub dubio tamen, Decian.
 resp. 24. numero 44. volum. 1. Rimin.
 iun. consil. 233. volumine tertio, que
 refert, & sequitur Caualea. decisio-
 ne 45. numero 40. de inuestitura rei
 ecclesiastica, & subdens hanc senten-
 tiam non placere Vicarijs episcoporum.
 3 Sed affirmatiuam probat Ifern. in
 cap. imperialem, in princ. col. 8. versi.
 sed an vicarius, de prohib. feud. alie.
 Vbi inquit, quod Vicarius generalis
 Imperatoris potest prestare consen-
 sum in alienationibus feudorum, que
 dependent ab imperio, refert, & se-
 quitur Rolan. consil. 88. num. 33. cum
 seq. vol. 1. & de Vicario episcopi, Io.
 And. in c. licet, in notu. de off. vicar.

in 6. post Hostien. & Innoc. in c. tua,
 ext. eo. Bal. in Marg. in ver. vicarius,
 Nicol. Mil. in rept. in ver. vicarius
 episcopi, Aufre. ad Tolos. d. q. 97. post
 glo. in c. 2. in ver. officialem, de offic.
 Vic. in 6. quos refert Redoan. tracta.
 de reb. eccles. non alien. rub. de auct.
 prelat. in alien. interp. Port. consil. 99.
 nu. 43. Gabr. consil. 200. per totum, &
 specialiter, nu. 2. 3. cum seq. vbi dicit
 Vicarium episcopi Valentie posse
 prestare consensum dismembratio-
 ni iurium ecclesie, sicut Archiepiscopus,
 Archid. in c. fin. de iudic. in 6. di-
 cens officialem episcopi dare posse
 4 curatorem minoribus 14. ad exercen-
 das lites spirituales, Belin. in c. ex par-
 te, colum. 3. post numerum primum,
 versi. an autem, de const. Corn. con-
 sil. 81. nu. 39. in 2. post Feder. de Sen.
 consil. incipiente, concessio facta, Pa-
 uii. de off. & potest. c. a. sed de vac. l. para.
 princ. q. 2. nu. 17.

5 Vbi quod vicarius episcopi potest
 decretum interponere in alienatio-
 ne rerum minoris, in emancipationibus
 liberorum, & dare curatorem ad
 6 litem pupillis, Guid. Pancirol. consil.
 128. in princ. loquens de vicario Re-
 uerendissimi episcopi Parme, qui de-
 cretum interposuit in quadam con-
 uentione Archiepiscopi, & canoni-
 corum S. Mariæ Castriniani.

Et hæc sententia verior videtur,
 & probari lege & ratione, lege pro-
 batur per tex. in l. suggerente, cum
 glo. in ver. vicarios. C. de offic. eius,
 qui vicem alter. obr. Vbi vicarij Præ-
 sidum seu Rectorum habent aucto-
 7 ritatem dandi tutores, & curatores
 petentibus, & interponendi decre-
 tum ad alienandum res minorum,
 & similia personarum, & ad eman-
 cipationes. legibus celebrandas.

Ratione autem probatur, quia vi-
 carius regulariter omnia potest, quæ
 is, cuius vices gerit, Doc. in capitula
 finali. de officio Vicarij, in sex-
 to, & ideo poterit auctoritatem
 inter-

interponere sicut episcopus. Tum
 etiam, quia interponere auctori-
 tatem in alienationibus rerum eccle-
 siæ est iurisdictionis, secundum Fe-
 8 der. consil. 30. quem sequitur Abb.
 in cap. cum olim, col. 4. vers. tertio du-
 bitatur, extra de maior. & obediens.
 & ea, quæ sunt iurisdictionis tran-
 seunt in vicarium generalem episco-
 pi, vt scripsi late supra q. in prima de
 claratione. Sicut etiam, quia huius-
 9 modi decretum tanquam requirens
 causæ cognitionem delegari non po-
 test. l. nec quicquam. §. vbi decretum,
 & ibi Doct. ff. de off. proconsul. Propte-
 rea dicendum est, quod illud Vica-
 rius interponat auctoritate ordina-
 ria, non autem delegata, & omnium
 melius probat tex. in dicto capit. fin.
 vbi etiam Archid. de iudic. in sexto.
 Vbi officialis episcopi dare potest
 curatorem minoribus 14. ad lites spi-
 rituales exercendas.

10 Declaratur supradicta conclusio,
 vt non procedat in actibus, in quib.
 consensus, vel auctoritas compete-
 ret episcopo de consuetudine, vt in
 electione Archiepiscopi, uel in do-
 ctoratu alicuius, in quibus Vicarius
 sine mandato speciali episcopi non
 potest auctoritatem interponere, ut
 dixi supra hoc eodem libro, questio.
 Nec non in collationibus beneficio-
 rum in quibus Vicarius non potest
 consentire sine mandato speciali, ut
 etiam scripsi supra, questio. 29. & 30.
 Et in permutationibus beneficiorum,
 quorum permutandorum auctori-
 tatem non potest dare Vicarius, nisi
 expressè fuerit illi concessa facultas,
 capit. questum, extra de rerum per-
 mutat. Calder. consilio septimo, de
 rerum permutat. & consilio quarto,
 de offic. Vicar. & consilio tertio, de
 renunciat. Imo, in capitu. exhibita,
 numero trigesimoquinto, extra de
 rerum permutatio. Rebuff. in pract.
 benefic. titu. forma Vicar. Archiepisc.
 numero 104. Pauin. de offic. & pote-

state capituli sede vacante, secunda
 parte princip. questione decima, nu-
 mero trigesimo secundo, Feder. de
 rerum permutat. questione, vigesima
 sexta, Ioan. Bapt. Ferret. consil. 343.
 numero decimoquinto, post Bella-
 mer. decisio. Rot. 94. Vicarius episco-
 pi vbi ampliat etiam si ab episcopo
 habeat potestatem recipiendi bene-
 ficio-um resignationes, & eorum in-
 stituciones. Gam. repet. cap. licet, nu-
 mero 101. de rerum permut. tomo 5.
 vbi de communi. Es in alienationi-
 bus rerum ecclesiarum in quibus vo-
 la auctoritas episcopi non sufficit, vt
 per Tolos. dicta questione nonage-
 sima septima, Guido Papæ. questio-
 ne 149. & 594. & alibi sæpius scribit
 Barbat. consilio sexagesimo, in quar-
 to, Crauet. 152. numero octauo, Re-
 doan. tract. de reb. eccles. non alie-
 nandis, rubri. de auct. prelat. nume-
 ro sexagesimo. Vbi etiam in casibus,
 quibus episcopus interponere po-
 test auctoritatem, Vicarius non po-
 test, quia iura expresse nominant epi-
 scopum, cuius industria est electa
 post Tolos. decisione 97. cum glo. ibi.
 11 Et generaliter declaratur, vt non
 possit Vicarius episcopi legem dice-
 re, vel auctoritatem suam interpone-
 re in his, que ad suam instructionem
 non pertinent, Io. Bapt. Ferret. con-
 sil. 327. numero tertio, post Canoni-
 stas in ca. fin. de offic. Vicar. in sexto.
 Dec. in capit. cum accessissent, col. 6.
 numero nono, extra de consuetu. ubi
 subdeclarat, nisi adsit mandatum epi-
 scopi speciale.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi, an possit interponere
 auctoritatem in creatione dignitatis,
 que sit per canonicos in ecclesia catho-
 dra? remissimè.

QVAESTIO CXCV.

Sed an Vicarius episcopi interponere possit auctoritatem in creatione dignitatis, quæ fit per Canonicos in ecclesia cathedrali, scripti supra hoc eodem libro, quæstio. 31. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, an decretum interponere possit in doctoratu scholastici, remissive.

QVAESTIO CXCVI.

Quid in doctoratu scholastici, an etiam Vicarius possit interponere auctoritatem episcopi, dixi supra hoc eodem libro, q. 29. vbi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi an transferre possit ius patronatus in laicum, vel approbare similem donationem sine consensu episcopi.

QVAESTIO CXCVII.

An etiam transferre possit ius patronatus in laicum vel similem donationem iuris patronatus approbare sine episcopi consensu? Et non posse in terminis contra Vicarium episcopi Vicentini, respondit late, Io. Bapt. Ferret. consi. 327. & cõ. fi. 343. Vbi ampliatur non sufficere tacitum consensum episcopi, & consi. 345. post Calder. consi. 1. de offi. Vic.

Bursat. consi. 310. nume. 27. Cucc. Insti. iur. can. de Vica. episcopi. nume. 84. Hiero. à monte, var. quæstio. iur. q. 21. nu. 6. cum seq. vbi hoc late comprobatur, & dixi etiam supra, q. 31.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, an auctoritatem interponere possit adificationi Monasterij, & illi Abbatissam præficere, & nume. 2.

QVAESTIO CXCVIII.

Nunquid etiam interponere possit auctoritatem adificationi Monasterij per testatorem relicti & illi Abbatissam præficere, & si corrupta sit dispensare cum illa? & non posse sine speciali mandato episcopi respondit Calder. consi. 3. de offi. Vica. & dixi supra, q. 31.

- 2 Quamuis contrarium consulendo prober, Bero. consi. 21. nu. 29. in 2. de quo vide quæ scripti supra dicta q. 31.

S V M M A R I V M.

- 1 Capitulum & ecclesia inferiores quibus casibus statuere non possunt absque consensu episcopi.
2 Consensus episcopi requisitus in statuto capituli & ecclesie inferioris non potest per Vicarium suppleri.
Contra, nu. 3.
Communis, nu. 4.
Declaratur, nu. 4. & 6.
3 Absentia episcopi Vicarij potestas confirmatur.
4 Canonico numero, an taxari possit à Vicario episcopi.

QVAE-

QVAESTIO CXCVIX.

Et cum plures sint casus in quibus capitulum & ecclesia inferiores, statuere non possunt sine consensu episcopi, quos recenset Innoc. Abb. & alij, in c. cum consuetudinis extra, de consuet. & in c. cum omnes vbi late Feli. numero septimo & sequen. Dec. in 2. lectu. nu. 3. extra, de consi. Abb. post Innoc. in c. requisivisti, in not. 8. de test. & in capitulo cum accessissent vbi etiam late Feli. nu. 15. cum seq. & Dec. nu. 9. extra, de consi.

Quæro igitur, an in casibus istis, in quibus requiritur consensus episcopi sufficiat consensus Vicarij. Pariter negotium tenuit Feder. consi. 264. si canonici, sequitur Romasing. 693. ex longævum, sine Feli. dicto capitulo, cum omnes, numero 9. ad finem, Dec. nu. 3. in 2. lect. per tex. in c. si. de off. Vic. in 6.

Sed affirmatiuam probavit Dec. d. e. cum omnes, nu. 3. dicens sibi videri quoddam huiusmodi consensus præstari possit per vicarium, quia similis esse videtur institutioni spectanti ad episcopum, quæ per Vicarium expediri potest, cap. ex frequentibus, vbi Abb. & alij, extra, de instit. & scripti late supra hoc eodem libro, q. 110. Nec aduersatur, tex. in dicto c. finalis, cum loquatur de collatione beneficij, quæ principaliter pertinet ad episcopum.

Prima tamen sententia quæ communis est reterta declaratur, vt non procedat episcopo absente, quia tunc in illis casibus consentire potest Vicarius, Archid. in capitulo, Reatina, 63. distin. in fine Dec. d. capitu. cum omnes, secunda lect. numero tertio & c. dilecti, lo secundo, vbi Apost. in ver. propter absentiam, extra, de appella. Ias. in l. cum filius familias, col. 1. nu. 3. ff. si cer. peta. ca. ratione

5 quia propter absentiam episcopi, cõfirmatur Vicarij potestas, c. nullus, §. 1. de temp. ordin. lib. 6. late Feli. c. ex parte, col. 3. post numerum primum, versu. an autem, extra, de consi. Ias. in prouinciali, §. si ego, nu. 6. ff. de op. no. nunc. Fran. Marc. q. Delph. 699. nu. 1. & 2. par. 1. Rebus. tract. nominat. q. 14. nu. 60.

Secundo declaratur, nisi Vicarius haberet speciale mandatum episcopi, d. c. si vbi Canonista, Feder. dicto consi. 264. Fel. in dicto c. cum omnes nu. 9. post Domin. c. 2. de offi. Vica. in 6. & Io. de Deo, in suis q. vbi dicit quod in taxatione numeri Canonico- rum non sufficit auctoritas Vicarij non habentis mandatum speciale Lap. in vitima alleg. firmat, idem Fel. c. cum accessissent, nu. 15. Dec. nu. 9. extra, de consi. Io. Bapt. Ferret. consi. 327. nu. 2. post decisionem quæ reperitur inter consilia Calder. 1. de off. Vica.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopi quandoque sunt loco Abbatum.
2 Monachus sine licentia Abbatis non potest ire ad studium.
3 Vicarius episcopi quando dare possit licentiam Monacho eundem ab studium in locis in quibus episcopus est loco Abbatis.

QVAESTIO CC.

Contingit etiam aliquando episcopos esse loco Abbatum in ecclesijs quoad Monachos ei subditos vt de episcopo in ecclesia Cathanien si testatur Abb. consi. 88. numero 5. volumine primo, not. in ca. causam quæ. de iud.

Quæro igitur in proposito, an huiusmodi Monachis, qui aliàs sine licentia Abb. ad studium proficisci non possunt, secundum tex. in c. 2. ne cleric. vel mona. lib. 6. Vicarius episcopi possit licentiam impartiri. Abb. dicto confi. 88. nu. 5. & 6. respondit nõ posse ex sola generali commissione Vicarij, nisi episcopo existente in remotis per tex. cap. cum nullus, de temp. ord. in 6. Pauin. tract. de offi. & pot. cap. sede vac. 2. par. prin. quæst. 8. nume. 25.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi, an dare possit licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationibus per sacrum Concilium Tridentinum iudicio ordinarij remissis, & nu. 3.
- 2 Episcopi mentio non excludit Vicarium.

QVÆSTIO CCI.

ET cum sacrosancta Tridætina Synodus prudentiæ ac iudicio ordinarij reliquerit, in c. 1. sess. 24. de reforma. matr. An denunciationes, quæ debent matrimonium præcedere ex causa omitti possint.

- Quæro, an Vicarius episcopi dare possit licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationibus. Et non posse responderunt ex facto Clarissimi II. CC. Iacob Menoc. confi. 69. nu. 5. cū seq. in prin. c. Cephal. confi. 422. nu. 72. cum seq. in 3. quos refert Claud. Bertaz. ad confi. Barr. Bertaz. 283. sub litera d. Moti ea potissimum ratione, quia Concilium Tridentinum in d. c. 1. mandans episcopo munus illud remittendi denunciationes ex causa, videtur elegisse industriã personæ episcopi, qui propterea non potest

alteri mandare vices suas, c. h. s. pen. de offic. deleg. cum alijs auctoritatibus adductis per suprascriptos Dominos Consulentes, quorum auctoritas, & si patens sit toto orbe terrarum, tamen non videtur usqueaque vera, quia maior eorum propositio, quod Concilium Tridentinum munus illud remittendi denunciationes remittat iudicio, & prudentiæ episcopi tantum, non videtur convenire verbis tex. in dicto cap. 1. qui cum formaliter illud iudicio ordinarij, ac prudentiæ remittat, quamvis episcopum, qui ordinarius est includat, non tamen excludit eius Vicarium, cum & is etiam habeat ordinariam iurisdictionem, secundum veram communem & receptam Doctorum sententiam quam late supra per tractauimus, hoc eodem libro, q. 43. igitur cessant rationes, & auctoritates tantorum patrum. Et per consequens verius esse videtur quod Vicarius episcopi tanquam ordinarius possit ex causa dare licentiam contrahendi matrimonium non præcedentibus denunciationibus. Quod ex eo etiam confirmatur. Nam Concilium Tridentinum aliàs volens excludere Vicarium à potestate cõcessa episcopo loquitur taxatiue, & Vicarium expresse excludit, vt in c. 6. sess. 24. ibi, nõ eorum Vicarijs sit permissum in decreto de reforma. Si enim sic expresse non excluderetur Vicarius, potius videretur inclusus sub nomine episcopi Arch. in c. Reatina. 63. dist. quem sequitur Fel. c. si quis contra, nu. 5. ver. sed caue, extra de foro comp. post glo. in c. pen. de capel. monac. in 6. Vbi volunt quoddam facta mentione de episcopo subintelligatur, vel Vicario, & quoddam verbum episcopus, Vicarium nõ excludat, & ex facto remittere ex causa Vicarij huiusmodi denunciationes, & nihilominus valere matrimonium cõprobatur Cauca. decis. Finuza. 29. nu. 17. cum seq.

tequen. dicens ita iudicasse Papię, dñi effect Vicarius generalis Reuerendissimi episcopi de anno 1579. & quoddam eius sententia confirmata fuit refert illum & sequitur Clau. ad Bertazola d. confi. 283. in fi. subdens, Caphal. & Menoc. non satis proprie fidere consultationi, vt in calce consiliorum in nuunt. dixi etiam, supra. q. 43. hoc eodem libro.

S V M M A R I V M.

Licentiam dare electo in prelatum ecclesie aliterius diocesis, vel volenti se transferre ad aliam diocesim est iurisdictionis.

QVÆSTIO CCII.

Quæro etiam prosequendo actus voluntarię iurisdictionis, an Vicarius episcopi dare possit licentiã electo in prelatum ecclesie aliterius diocesis vel volenti se transferre ad aliam diocesim. & posse ea ratione probatur quia hoc est iurisdictionis, c. si religiosus vbi Canonistæ de elect. in 6. & per illum, tex. Abb. c. cum olim, col. 3. vers. sed dubitatur extra de maior. & obed. & illa quæ sunt iurisdictionis transeunt in Vicarium generalem episcopi vt supra scripti libro hoc eodem, quæstio. 57.

S V M M A R I V M.

- 1 Clericus non potest prorogare iurisdictionem aliterius iudicis absque consensu episcopi proprij.
 - 2 Vicarius episcopi non potest dare licentiam clerico prorogandi iurisdictionem.
- Declaratur, nu. 3. remissive.
Subdeclaratur, nu. 4.

- 4 Clericus etiam episcopo consentiente non potest prorogare iurisdictionem iudicis secularis.
- 5 Episcopus quando prohibere possit iudici laico ne procedat in causa clerici.
- 6 Secularis iudex an possit punire clericum qui coram eo falsum deposuit.

QVÆSTIO CCIII.

- ET quoniam summus Pontifex prohibuit clericis consentire in iudicem non suum absque licentia proprij episcopi, in c. significasti, vbi Canonistæ, extra, de foro comp. et in capitu. Romana, in prin. eo. titu. lib. 6.
- 2 Quæro, an huiusmodi licentiã possit Vicarius impartiri. & non posse testatur Pauin. de off. & potest. ca. sede vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 12.
 - 3 Declaratur eisdem modis quibus supra hoc eodem libro, q. 30. & seq. Subdeclaratur, vbi index in quem consentire vult clericus esset ecclesiasticus: Nam si secularis, runc illius iurisdictionem prorogare non potest etiam episcopo consentiente, d. cap. significasti, vbi Canonistæ. vnde alias episcopum prohibere posse iudici laico ne procedat in causa clerici litigantis coram ipso laico & clericum repetere scripsit Bertach. tract. de epif. lib. 4. par. 7. tit. de auct. epif. circa iud. nu. 66. & non posse iudicem secularem punire clericum etiam de licentia episcopi ob falsum coram eo depositum, respondit pro vicario episcopi Aquen. Rolan. confi. 12. nu. 26. cum seq. in 2.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi suffraganei an consentire possit quod Metropolitanus cognoscat de negotio principali omisso articulo appellationis interposita ad ipsius Metropolitanum.

Iacobi Sbrozzii

QVAESTIO CCIII.

His etiam simile est Vicarium episcopi suffraganei sine speciali mandato non posse consentire Metropolitanus cognoscat de negotio principali omisso articulo appellationis ab eodem Vicario ad Metropolitanum interposita, vt contra Vicarium episcopi Concordien. respondit Ferret. consi. 307. nume. 1. in 2. Vbi asserit communem conclusionem Doct. in c. Romana, in princ. de foro compet. in 6. & num. 3. ad finem ampliat, etiam si vicarius suffraganei pure detulisset appellationi.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopi expulsus à diocesis suis procedere possunt contra expulsores in locis aliarum diocesium obiecti vel petita licentia ab episcopo diocesano.*
- 2 *Vicarius episcopi sine mandato speciali non potest dare licentiam episcopis expulsis à suis diocesis, exercendi iurisdictionem in sua diocesi.*
Declaratur, nu. 3.

QVAESTIO CCV.

Clemens etiam huius nominis quintus concessit olim in Concilio Viennensi episcopis expulsis ab eorum diocesis facultatem procedendi contra expulsores, consiliarios & fautores & inter eorum subditos ius dicere in locis aliarum diocesium obiecta licentia ab episcopo diocesano vel saltem petita, vt in clementina vnica, vbi Io. And. Abb. & alij, de foro compet.

- 1 *Ideo quaero in proposito an vicarius episcopi diocesani dare possit licen-*

tiam episcopis expulsis exercendi suam iurisdictionem, vel satis sit si ab eo petatur.

Et non posse nisi habeat mandatum speciale, tradit glo. in d. clem. 1. in ver. diocesani, arg. tex. in c. cum nullus, in secundo responso, de tempor. ord. in 6. & ca. 2. & 3. de off. vica. eo. tit. u. & eandem sequitur Rebuff. in practi. benef. tit. forma vic. Arch. nume. 178. & Abb. in dicta clem. vnica, numero 10. Pauli. de potest. capituli sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 28.

- 3 *Declaratur vbi episcopus diocesanus esset in diocesi vel circa illam, secus si multum distaret, quia tunc à vicario obtineri potest. glo. & Abb. in d. cle. vnica, nu. 18.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Religionem professurus poterat disporre de rebus suis inter vivos donando sub conditione si fuerit professus religionem.*
- 2 *Religiosus non potest renunciare aut obligare se cum iuramento etiam in favorem pia causa nisi de licentia episcopi intra duos menses proximos ante professionem.*
- 3 *Vicarius episcopi dare potest licentiam religionem professuro, renunciandi bonis & se obligandi.*

QVAESTIO CCVI.

Religionem professurus poterat de rebus suis disporre inter vivos donando sub conditione si religionem fuerit professus, Durant. de arte testan. ritu. 3. de hered. in ff. caute. 9. per glo. in S. illud, in Auc. de monac. & Bar. auc. si qua mulier, C. de sacros. ecc. Roma. consi. 237.

Sed quia hodie nulla renunciatio aut

- 2 *aut obligatio etiam iurata etiam in favorem pia causa tenet nisi de licentia episcopi intra duos menses proximos ante professionem, secundum Concil. Trid. c. 16. sess. 25. de regular.*

- 3 *Ideo quaero, an huiusmodi licentiam possit Vicarius impartiri, & posse probatur in dicto capi. 16. ibi, siue eius Vicarij.*

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius absente episcopo vel impedito sine ab episcopo specialiter deputatus explorare debet voluntatem virginis solentis suscipere habitum regularem vel postea emittere professionem, an sit coacta vel seducta.*

QVAESTIO CCVII.

Non est omittendum in proposito quod Vicarius absente episcopo vel impedito, siue ab episcopo specialiter deputatus explorare debet voluntatem uirginis solentis suscipere habitum regularem vel postea emittere professionem, an coacta, an seducta sit, an sciat quid agat iuxta formam Concil. Trid. c. 17. sess. 25. de regular.

S V M M A R I V M.

- 1 *Canonicus regularis Monachus clericus que tonsuratus ante annos legitimos sine consensu parentum creatus potest à parentibus reuocari vbi ad Papam reclamauerit intra annum aut ad episcopum vel eius Vicarium.*

QVAESTIO CCVIII.

Si autem quis ante annos legitime tonsuratus est vel Monachus vel Canonicus fiat regularis sine consensu parentum suorum potest à partibus reuocari, vbi ad Papam aut ad episcopum vel ad eius Vicarium reclamauerit intra annum, post annum vero in clericali remanere debere dicit tex. in capitu. si quis autem, vbi Abb. & alij Canonistae, extra, de regular.

S V M M A R I V M.

- 1 *Ingressus & accessus ad Moniales, an de licentia episcopi dari possit & qualiter.*
- 2 *Vicarius dicitur superior, sicut episcopus.*
- 3 *Episcopi nomen non excludit Vicarium.*

QVAESTIO CCIX.

At Bonifacius huius nominis octauus prohibuit etiam honestis ingressum & accessum ad moniales nisi ad sit rationabilis causa & illius ad quem pertinuerit specialis licentia, vt legitur in c. 1. de statu reg. in 6. cuius constitutionem innouauit sacrosanta Tridentina synodus in c. 5. sess. 25. Volens quod nemini liceat ingredi intra septa monasterij cuiuscunque generis aut conditionis vel gratis fuerit sine episcopi vel superioris licentia in scriptis obtenta sub excommunicationis poena ipso facto incurrenda & quod huiusmodi licentiam dare tantum possit episcopus vel superior in casibus necessarijs, quos recenset glo. in d. ca. 1.

in

in princi. in versic. causa. vbi Doct. de statu regular. in 6.

- Igitur quæro in proposito, an huiusmodi licentiam dare possit Vicarius episcopi, & posse ex eo probatur quia Vicarius episcopi dicitur superior sicut episcopus secundum Archid. in c. Romana, col. 2. in versicu. ab Archidiacono, de appell. in sexto. nec illud verbum episcopus, excludit eius Vicarium Feli. in cap. si quis contra, nume. 5. extra, de foro compet. & probatur in c. 16. sess. 25. apud Concil. Trid. in decreto, de regul. dicam infra, lib. 3. q. 6.

S V M M A R I V M.

- 1 Licentia concessa ab Episcopo sive eius Vicario intrandi cum plaustro in Monasterio Monialium, intelligitur de prima vice tantum.

QVAESTIO CCX.

II

- Porrò licentia concessa ab episcopo sive eius Vicario intrandi cum plaustro in Monasterio Monialium intelligitur de prima vice tantum Alber. de Rosa, secunda par. stat. q. 182. incipiente, quod per dominum fratrem Vbertum, circa si. quem refert & sequitur, Iaso. l. diuortio. §. quod in anno, nume. 14. in add. ff. folu. mati.

S V M M A R I V M.

- 1 Beneficia inferiora ecclesiastica, quibus conferantur.
2 Ignorantia mater cunctorum errorum vitanda a sacerdotibus.
3 Sacerdotes scire debent sacras scripturas & Canones.
4 Christus Virtus & sapientia Dei est.

5 Episcopus Calinen. fuit amovius ab executione Pontificalis officij & administratione ecclesie, quia nesciebat Donatum.

6 Episcopi vel eorum Vicarij tenentur singulis annis in synodo diocesana sex ad minus eligere examinatores.

7 Vicarius qualiter & quando possit examinare clericos descriptos ad exam. & nu. 8. & 9. & que ad 11.

11 Et an conferre teneatur nominalis ab episcopo si cognoverit illos inhabiles, & nu. 12.

QVAESTIO CCXI.

- ET quoniam beneficia inferiora ecclesiastica præsertim habentia curam animarum conferri debent personis qui ætate, scientia, ac moribus cõmendantur iuxta constitutionem Alexandri iij. in Concilio Lateranensi, ut legitur in ca. cum in cunctis. §. inferiora. extra, de elect. quam reassumpsit Gregorius decimus in Concilio generali Lugdunensi, ut legitur in capitulo, licet canon, de electio. in 6. & innouavit sacrosanta Tridentina synodus in capitulo tertio, sess. septima, in decreto de reforma: Vnde ad evitandam ignorantiam matrem cunctorum errorum, maxime in sacerdotibus Dei, qui docendi officium in populo Dei susceperunt ex Concilio Toletano ex diuo Augustino & alijs sacre pagine consultius tenentur habere scientiam sacrarum scripturarum & canonum, ne scripturarum ignari Christum quoque, qui virtus Dei est & sapientia ignorent, ut legitur, in capitulo 1. 2. 3. 4. 5. 6. 8. 10. & per totam distinctionem decimã octauam. Vnde Dominus: quia scientiam repulisti & ego te repellam, c. nisi. extra, de renunc. scribit in proposito multa Faber in proæ. Institu. Iacob. Benius, tract.

tract. de priuileg. Iuricons. priuileg. 24. nume. 4. latissime Decian resp. 14. num. 29. cum sequen. volum. 1. & alias Honorium huius nominis Pontificem tertium amouisse Episcopum Calinen. ab executione Pontificalis officij, & administratione ecclesie, quia nesciebat Donatum, refert tex. in c. si. extra. de atate, & qual. Rebus. prac. benefic. de cler. & quomodo creentur, nu. 25.

- 6 Episcopi, vel eorum Vicarij tenentur singulis annis, in synodo diocesana sex ad minus eligere examinatores, quorum tres ab episcopo electi debent cum ipso examinatore clericos vocatos ad examen per edictum publicum seu ab episcopo vel idoneos nominatos ad regendam ecclesiam parochiale vacantem, ut habetur in c. 18. seu. 24. apud Concil. Trid. in decreto, de reforma. post tex. in c. si. vbi Canonista, de elect. in 6. Ideo in proposito quæro, an Vicarius episcopi possit examinare vna cum cæteris examinatorebus descriptos sive uocatos ad prædictam ecclesiam. & post se vbi episcopus est impeditus dicitur in dicto c. 18.

Ampliatur, ut Vicarius possit etiã accedere quibus votis magis videbitur si examinatores pares aut singulares fuerint, d. c. 18.

Secundo ampliatur, ut Vicarius possit etiam examinare personas tã regulares, quam sæculares etiam ad nutum amouibiles deputadas ad curam animarum in monasterijs seu domibus Vicariorum, quibus imminet cura animarum personarum secularium, Concil. Trid. d. c. 11. sess. 25. de regular. & monial.

Declaratur hæc ampliatio, ut non habeat locum in monasterio Cluniaensi, cum suis limitibus, nec non in iis monasterijs seu locis, in quibus Abbates generales aut capita ordinum sedem ordinariam principalem

habent, & in alijs monasterijs seu domibus, in quibus Abbates aut alij regularium superiores iurisdictionem episcopalem, & temporalem in parochos, & parochianos exercet, d. c. 11. ad finem.

- Declaratur principaliter, nisi episcopus vicarios aliquos nominauerit, ut illis Vicarius conferret, quia tunc imputabitur episcopo, & Vicarius illos non examinabit, Rebus. in prac. benefic. tit. forma Vic. Archiep. num. 75. & seq. arg. tex. in c. si episcopus, de praben. in 6.
12 Subdeclaratur, quod si Vicarius eos cognoscit inhabiles, non debet illis prouidere, sed monere episcopum, cuius vices gerit, Rebus. d. tit. forma Vic. Arch. nu. 86.

S V M M A R I V M.

- 1 Coadiutores, & vicarij ecclesiarum impetius rectoribus deputantur.
2 Vicarius episcopi sine mandato speciali, an deputare possit coadiutores seu vicarios perpetuos, & nu. 6.
3 Legatus de latere gerit vices Papa.
4 Non tamen potest dare coadiutores episcopi, sine mandato speciali.
5 Coadiutoris episcopalis datus est de re servatis Papa.

QVAESTIO CCXII.

INde sacrosanta Tridentina synodus audiens illiteratos, & imperitos parochialium Rectores sacris minus aptos esse officijs, & alijs propter eorum vitæ turpitudinem, potius destruere, quam edificare statuit, in c. 6. sess. 21. in decreto, de reforma. quod episcopi etiam tanquam sedis apostolicæ delegati eisdem illiteratis, & imperitis si alias honeste vitæ sint Coadiutores aut vicarios pro tpe deputare possint cum cõgrua fructu pro sufficenti victu assignatione vel

vel aliter eis providere, quod quidem antiqui etiam canones probaverunt ob alios tam Rectorum, quam etiam inferiorum Prælatorum defectus, ut est videre in 7. q. 1. & q. 2. & 33. distin. per totam 3. q. 9. indicas, & 17. q. 2. c. Gonsalvus. c. de rectoribus & c. si ubi Abb. & Canonista, extra de Cler. agror. & de Abbatibus, & alijs Prælati, Franc. Pavin. de offic. & potest. cap. sede vacan. in secunda par. princip. Quæro igitur in proposito, an huiusmodi Coadiutores, vel Vicarios deputare possit Vicarius episcopi. Et non posse sine mandato speciali, ea ratione probatur, nam ex generali commissione Vicarius episcopi non possit quem destituere, & priuare beneficio. c. licet, vbi glo. Anchara. Domin. Franc. & alij, de offic. Vic. in 6. c. 1. in ver. episcopos, de capell. monac. in sexto, Anchar. consilio 60. numero 1. Sicut nec reuocare vniones ecclesiarum, ut scripsi supra, q. 115. hoc eodem libro, & quia legatus de latere qui gerit vices Papæ, ut legitur, in cap. 1. & in c. quod translationem, extra de offic. lega. non potest dare Coadiutores episcopi nisi habeat à Papa specialem potestatem, dicto ca. quod translationem, glof. in c. vnico, in primo not. de cler. agror. lib. 6. Ita nec Vicarius episcopi poterit dare Coadiutores Prælati inferioribus, vel Rectoribus sine speciali mandato episcopi. Et sicut datio Coadiutoris episcopalis, videtur esse de maioribus Papæ referuatis, dicto c. 1. vbi glof. in primo not. & dicto c. quod translationem, vbi etiam glof. & Canonista, cum adductis per Bero. q. famil. 136. num. 4. Ita datio coadiutoris presbyteralis videtur esse de referuatis episcopo, & per consequens, non comprehensa in generali commissione Vicariatus nisi specialiter fuerit commissa, cap. 2. vbi Docto. post glof. ex-

tra, de offic. lega. Abb. in c. prudentiam. §. sexta, colum. secunda, de off. delegati. Parisi. consilio decimo, numero 7. in 4. cum adductis per Roman. consilii 78. numero 20. cum seq. in 3. & in terminis Iac. Put. de off. Rota 239. in prin. lib. 2. dicens ita fuisse resolutum in vna Mediolanen. 2. Martij. 1545.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius Episcopi, an possit conferre beneficia dignitates, commendare, presentare, instruere, & cetera beneficia curia expedire, remissimè.

QVAESTIO CCXIII.

AN autem Vicarius episcopi conferre possit beneficia dignitates, commendare, presentare, instruere, & similia cetera, quæ ad beneficiorum collationem pertinent, peragere, scripsi late supra, q. 71. vbi que ad quæst. 114. hoc eodem libro, vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi dare potest licentiam celebrandi in domo, & sacra ministeria conficiendi.

QVAESTIO CCXIII.

RESUS prosequendo reliqua, quæ videntur respicere voluntariam iurisdictionem, non diffiteor Vicarium episcopi dare posse licentiam celebrandi in domo, & sacra ministeria.

ministeria conficiendi, ut per Calig. in Marg. Fisc. fol. 41. vers. 82. casus Rota decif. 86. alias 580. tit. de rescr. in antiq. Clar. in prac. cri. §. si. q. 79. vers. domus priuatorum.

centiam subito eligendi sibi confessorem.

QVAESTIO CCXV.

POSTremo, an Vicarius episcopi dare possit licentiam subito eligendi sibi confessorem, dixi supra hoc eodem libro, quæstio. 15. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi, an dare possit li-

Finis Libri Secundi.

TRACTATUS

DE VICARIO EPISCOPI

OFFICIO EIVS, ET

POTESTATE, ET C.

LIBER TERTIVS,

AVCTORE IACOBO SBROZZIO

I. V. D. AB VRCEANO.

S V M M A R I V M.

- 1 Appellatur a sententia Vicarij episcopi ad Archiepiscopum, vel ad illum ad quem ab episcopo appellaretur, vel ad Papam.
- 2 Consuetudo, quod a sententia Vicarij episcopi non appellatur ad Archiepiscopum, vel ad superiorem ad quem ab episcopo appellatur, non debet attendi.
- 3 Appellatio ab interlocutoria Vicarij episcopi, vel a quocunque gravamine reparabili per diffinitivam non debet attendi.
- 4 Metropolitanus non potest cognoscere de negotio principali, omisso articulo appellationis, etiam cum consensu Vicarij suffraganei.
Ampliat, & declaratur, numero 5.

QVAESTIO I.

VM sit expositū superiore lib. de officio, & potestate Vicarij episcopalis tā in his, q̄ respiciūt ordinē & dignitatē episcopi, quā etiā iurisdictionem. Sequitur, vt de modis illis videamus, quibus officium, & potestas Vicarij cesset, & finiat. Quod cum per nullitatem, appellationem, recusationem, renocationē, & mortem episcopi, & Vicarij contingat: Ideo de singulis dispiciamus. Et in primis videamus quali, er cesset iurisdictione Vicarij per appellationem, & nullitatem, & successiue ad quem appellari possit a sententia lata per Vicarium episcopum?

Nam quod appellari possit ad Archie-

- 1 Appellari non potest a Vicario generali constituto tantum in Ciuitate ad episcopum.
- 2 Appellari non potest ab officialibus inferiorum prelatorum ad ipsos prelatos. Declaratur, nu. 7.
- 3 Appellatio a quocunque vices gerente non datur ad illum, cuius vices gerit. Declaratur, nu. 9.
- 4 Processus in causa appellationis interposita a Vicario ad episcopū est nullus. Ampliatur, nu. 12. Declaratur, nu. 13.
- 5 Consuetudo quod a Vicario appelletur ad episcopum, non est attendenda.
- 6 Appellari potest a Vicario foraneo, vel delegato episcopi ad episcopum.
- 7 Vicarius episcopi renouare potest suam interlocutoriam. Ampliatur, nu. 17. Declaratur, nu. 18. cum seq.
- 8 Appellatio ab interlocutoria Vicarij episcopi, vel ab alio gravamine reparabili in diffinitiva non datur.
- 9 Appellari potest a Vicario ad episcopū in causa sibi delegata per eundem episcopum. Declaratur, nu. 23.
- 10 Appellari potest a collatione beneficij facta per Vicarium, ad episcopum.
- 11 Vicarius non confert beneficia nisi Vicarius episcopi, sed ianquam Commissarius.
- 12 Episcopus delegando causam Vicario, malitiosē in fraudem appellationis interponenda ad Metropolitanum, potest excommunicari per ipsum superiorem.
- 13 Nullitas sententia Vicarij proponi potest coram episcopo.

- 1 Appellari non potest a sententia Vicarij ad episcopum. Ampliatur, nu. 5. 6. 8. 10. 11. 12. 14. Declaratur, num. 15. 16. 17. 18. 20. cum seq. vsque ad finem.
- 2 Appellatio quid sit, nu. 14.
- 3 Appellari non potest ab eodem ad se ipsum.
- 4 Distinctio personarum debet esse inter iudicem a quo, & iudicem ad quem.

QVAESTIO II.

SUCCESSIUE quæro, an a sententia Vicarij episcopalis appellari possit ad suum episcopum, aut ad Archiepiscopum, vel Primatem, siue Patriarchā, si Archiepiscopi, vel Primatis est vicarius? Et nō posse probat tex. in c. Romana, in princ. ubi Doct. de app. in 6.

S c. non

et non putamus, vbi etiam Arch. Anchar. Franc. post Gem. de consuet. libro 6. c. si contra, in fi. de off. dele. eo. lib. Doct. in clem. & si principalis, de resc. Lancel. in §. fi. cum glo. in ver. Vicarium generalem, Inst. iur. cano. de off. Vic. Abb. in c. si quis, in 1. lect. nu. 26. & in 2. nu. 31. ext. de foro cōpet. & in c. cum terra, nume. 1. ext. de elect. Bar. in l. 1. in fi. ff. quis, & a quo. Tolos. q. 479. Berrach. de episc. lib. 4. par. 6. tit. de Vicario episc. nu. 17. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officialis, Bero. rub. nu. 24. ext. de appella. Senat. Pedemont. decis. 131. nu. 17. Massuer. ad pract. Papien. in for. libel. act. real. in ver. Vicarius, in fi. & vers. seq.

Et ratio est, quia appellatio est de minori iudice ad maiorem prouocatio, d. c. 2. Et si appellaretur ad episcopum, Archiepiscopum, Patriarcham, siue Primatem a sententia Vicarij, vtique daretur appellatio ab eis dem ad se ipsos, d. cap. Romana, & d. c. 2. cum notarijs vtrobique per Doc. & sic nulla esset distinctio personarum inter iudicem a quo, & iudicem ad quem, vt animaduertit Dec. in c. dilecti, el 3. nu. 4. in glo. ibi, idem credo, extra de appel. Prout etiam quia si daretur appellatio a vicario ad episcopum, qui illum creauit posset episcopus alteri committere vices suas in illa causa, & sic nunquam perueniret ad Metropolitanum, vt declarat Arch. in d. c. 2. in vers. item si ab officiali. contra ea, quæ dicta sunt in proxima q. præced.

Primo ampliatur etiam non dari appellationem ad episcopum a sententia vicarij generalis constituti in ciuitate tantum, Calder. consil. 2. de appel. quem refert apost. ad Gemin. in d. c. non putamus, nu. 3. in fi. sub littera. c. de consuet. lib. 6.

Secundo ampliatur etiam non dari appellationem ab officialibus inferiorum prelatorum ad prelatos, quo

rum sunt vicarij, nec etiã ad Metropolitanum, sed ad episcopum, d. c. Romana, §. ab Archidiaconis, vbi Arch. col. 2. in ver. officialibus, de app. in 6. gl. in c. dilecti, el 3. in ver. post huiusmodi, circa medium, vbi etiam Doc. ext. de app. Quia idem est auditorij istorum officialium cum ipsis inferioribus prelatibus, secundum Docto. supra allegatos, & ideo militat ratio d. c. 2. de consuet. in 6. & d. c. Romana, de appel. eo. tit. cū alijs superius adductis.

Declaratur, nisi consuetudo extaret, quod ab istis prelatibus, vel eorum officialibus appellari posset ad Archiepiscopum omisso medio, d. §. ab Archidiaconis, vbi Doc. & glo. in c. dilecti, in ver. post huiusmodi circa medium, vbi Dec. num. 3. in ver. 2. fallit, Franc. in d. c. non putamus, col. pen. in ver. sexto not. Lancel. Inst. iur. cano. de off. Vic. §. fi.

Tertio ampliatur idē in quolibet iudice gerente vices alterius generaliter, l. 1. & 2. C. de off. eius, qui vic. alt. ger. Bart. l. præcipimus, C. de app. Dec. in c. dilecti, el 3. col. 1. ad fi. nu. 4. ext. de appel. Arch. in d. c. Romana, in princ. & in vicario cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 14.

Declaratur hæc ampliatio, ut procedat in illis vicarijs, qui ab ordinarijs electi sunt, nõ autem a principe ad quem, ab eius vicario potest appellari, Dec. in d. ca. dilecti, in fi. post Franc. in d. c. non putamus, colum. 2. vers. aduerte tamen ad consuet. in 6. vbi declarat, verum esse in principibus, qui superiorē nõ recognoscunt. Nam ad illos appellatur ab eorum vicarijs propter defectum superioritatis, cum princeps non habeat superiorē.

Quarto ampliatur siue appellatur in iudicio siue extra, Rot. deci. 7. alias 371. nume. 2. situ. de offic. Vic. in nouis, secundum nouam impressionem, Nicell. de concon. glof. numero 83.

Quinto

Quinto ampliatur, vt appellatio interposita a sententia vicarij ad episcopum, & commissio causæ, & processus inde factus sit nullus, Gemin. d. c. non putamus, nu. 3. de consuetu. lib. 6. post Io. And. Franc. col. fin. qui melius aperitos Lapi, & Dominici subobsure loquentium, Spec. tit. de appel. §. nunc tractemus, vers. quid si de facto.

Extenditur hæc ampliatio etiam si partes litigarent coram delegato episcopi in causa appellationis, Specul. d. §. nunc tractemus, Firman. in ver. iurisdictione, nu. 130.

Declaratur prædicta ampliatio, quando appellatio interponeretur a sententia valida, quæ non posset rescindi, nisi remedio appellationis, tunc enim appellatio, & processus est nullus, secus si sententia est nulla, quia tunc retractari posset ab ipso officiali, & episcopo Gemin. in d. ca. non putamus, nu. 3. post Lap. ibi relatum, Franc. d. col. fin. fi.

Sexto ampliatur etiam si consuetudo quantocunque tempore seruata extaret, quod appellandum esset ad ipsum, d. c. 2. & ibi late Franc. de consuetu. in 6. Abb. in c. cum terra, nu. 1. ext. de elec. & in c. dilecti, el 3. nu. 16. Dec. nu. 4. ext. de app. Rolā. conf. 75. nu. 17. in 3. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium, & ratio est, quia de substantia appellationis est, quod ad maiorem iudicem interponatur secundum Doct. d. c. non putamus, & alios præallegatos, & comprobatur Bero. in rubr. nu. 24. extra de appel. consutus argumenta, quæ contra glo. in d. c. 2. disputando per eundem adducuntur.

Declaratur supradicta conclusio, vt procedat in appellationibus interpositis a vicario generali, secus a vicario foraneo, vel a delegato episcopi etiam ad vniuersitatem causarum quia tunc ad episcopum appellari posset. cap. super questionum, de off. de-

leg. d. c. dilecti, el 3. vbi Abb. num. 18. & iterum Abb. in capitu. relatum, de off. deleg. post glo. in clement. 2. in ver. foraneos, vbi Card. & alij, de rescrip. Ioan. And. Inno. Arch. Anchar. Gemin. & alij, in d. ca. non putamus, vbi Franc. col. 2. in glo. in ver. officiali, dicit a collatione beneficij, vel ab aliquo articulo specialiter commissio vicario semper appellari ad episcopum, Innoc. Archid. & alij in dicto c. Romana, de appel. in 6. Franc. in cap. licet, col. 2. vers. item si episcopus, de off. Vicar. in 6. Abb. in ca. si quis contra, in prima lectu. nume. 26. 30. cum seq. de foro compe. glo. in §. fi. in ver. Vicarium, Inst. iur. cano. Lancel. de off. vicar. & in dicto cap. 2. in ver. officialis, vbi Doct. de consuet. Bart. in l. 1. in fine, vbi late apost. ff. quis, & a quo. Calder. consilio secundo, Paui. de off. & potesta. cap. sede vac. 2. par. principa. q. 10. nume. 14. Rolan. consilio 85. numero vndecimo, & de cimoseptimo, in fine, in tertio, Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officiali. Massuer. ad pract. Papien. in for. libel. act. real. in ver. Vicarius, in fine, & ver. seq. Moh. decis. Rot. 133. hom. 27. lib. 1. in codicibus manuscriptis.

Declaratur, nisi pars peteret retractationem alicuius grauaminis, quia tunc posset vicarius suam interlocutoriam reuocare etiam post appellationem, & ab ea potest ad episcopum appellari, Gemin. in dicto c. non putamus, nume. 3. ad finem, post Lapum ibi relatum, Franc. col. 2. in vlt. not. quod Gemin. extendit in legato episcopi, Papaz. in apostil. ad Rot. decisione tertia, alias 350. de off. vicar. in no. Put. decisione 15. de appellat. & Lap. in dicto cap. declarat quando retractatio petitur per viam iustitiae, nam per viam attentati debet appellatio iustificari apud iudicem ad quem, quæ cum sit nulla, ut dixi in principio questionis iustifi-

carum non potest. Quod tamen licet Gemin. ibi conetur affirmare declarando Lapum: hodie tamen cessare videtur huiusmodi difficultas, quia ab interlocutorijs ordinarijs non datur appellatio, nisi eo casu quo gravamen reparari non potest in diffinitiva, Franc. in dicto cap. 2. Papaz. in apost. ad Rot. decis. 3. alias 330. de off. Vic. in no. Concil. Trident. cap. 1. sess. 13. & c. 20. sess. 24. in decreto de reformat.

Secundo declaratur, ut non procedat, quando episcopus delegasset unam causam vicario suo, quia tunc in dicta causa ad episcopum appellabitur ex quo Vicarius eam non cognovit, ut Vicarius, sed tanquam delegatus Ioan. And. in dicto cap. dilecti, el 3. in glo. in ver. qui non erat de curia, & ibi Abb. nume. 18. apost. ad Specu. in ritu. de appellat. dicto §. nunc tractemus, nume. 6. in ver. obuiari, Cardin. in clemen. 2. q. 8. de rescript. Fel. in 6. insinuante, numero primo, de offide lega. Bertach. de episc. par. 6. lib. 4. ritu. de Vicar. episc. nume. 17. post Rotam decis. 371. in no. Franc. in dicto cap. dilecti, questio. 3. Gemin. in cap. licet, numero nono, in fine, de offic. Vicar. in 6. Et idem dicendum est de beneficii collatione a Vicario facta, 11. a qua si appelletur appellabitur ad episcopum, quia non contulit, ut Vicarius, sed ut specialis commissarius, 22. Nicol. Mil. reper. verif. Vicarius episcopi, Cucc. Insti. iur. cano. de Vicar. episc. nu. 126.

23. Subdeklaratur, nisi episcopus delegasset Vicario causam malitiosè in fraudem appellationis interponendæ ad Metropolitanum, tunc enim episcopus non debet de fraude eodem modo reportare, sed excommunicari posset per ipsum superiorem, Abb. in dicto cap. dilecti, numero decimo octavo, post Specul. de appell. dicto §. nunc tractemus, verif. sed secundum præmissa, numero sexto, Ber-

tach. de episc. par. 6. lib. 4. dicto tit. de vicar. episc. num. . . . qui dicit fraudem huiusmodi probari per coniecturas, Gemin. dicto cap. non putamus, nume. 31. in fi. Franc. colum. 2. verif. sed limita, de consu. stud. libro sexto.

Tertio declaratur, ut quamvis appellari non possit ad episcopum, pro test tamen ad eundem dicitur nullitate, Cardin. in dicta clemen. 2. numero octavo, de rescri. Franc. post alios in dicto cap. 2. in fine, de consu. in sexto, Van. de nullit. titu. coram quo null. nume. 20. in fi. Cucc. Insti. iur. cano. de vic. episc. nu. 126.

S V M M A R I V M.

1. Causa appellationum Apostolica auctoritate committenda quibus committi debent.

QVAEST. III.

Causas autem appellationum auctoritate Apostolica committendas, Metropolitanis seu illius Vicario generalis committi, voluit Concil. Trident. c. 2. sess. 13. in decreto de reformatio. Quod tamen declarat, nisi Metropolitanus esset aliqua causa suspectus, vel dilet ultra duas diæces legales, quia tunc uni ex vicinioribus episcopis seu illorum vicarijs non inferioribus iudicibus committuntur, d. cap. 2.

S V M M A R I V M.

1. Privilegium episcopi, quod a sententia sua non appelletur non transit in Vicarium.

2. Appel-

S V M M A R I V M.

2. Appellatio prohibita a sententia Potestatis ex forma statuti, non intelligitur prohibita a sententia sui Vicarij.

QVAESTIO III.

AT privilegium competens episcopo, quod ab eius sententia non appelletur, non transit in Vicarium secundum Bar. Bal. & Castren. in la proconsulibus, nu. 2. per illum tex. & ibi apost. in ver. sui Vicarij, C. de appell. sequitur Bertach. de episc. par. 6. lib. 4. tit. de Vic. episc. nu. 8. in fine. Vbi ampliatur idem si ex forma statuti a sententia Potestatis appellatio sit prohibita, quia tunc non intelligitur prohibita a sententia sui vicarij, post Franc. in c. dilecti, el 3. q. 6. & 7. de appell. Cap. al. consi. 615. nu. 103. in 5. Iaf. a prædictis non citatus. l. sed si hac. §. fin. col. fin. ff. de in ius voc. Roman. sing. 76. & ibi Nic. Pig. in apost. Cucc. Insti. iur. cano. lib. 2. tit. 8. de Vicar. episc. nu. 38.

S V M M A R I V M.

1. Vicarius Patriarchæ, Archiepiscopi, vel episcopi cognoscere potest causas appellationum, quas devoluit ad ipsos.

QVAESTIO V.

POSSE tamen vicarium Patriarchæ Archiepiscopi, vel episcopi cognoscere causas appellationum, quas devolunt ad ipsos, probat tex. in c. dilecti, el 3. vbi etiam hoc not. Abb. nu. 1. Franc. 2. q. & Dec. ext. de appell. firmat Bertach. de episc. par. 6. lib. 5. tit. de Vic. episc. nu. 17. Foller. pract. crim. cano. 1. par. moral. nume. 123. & post alios Cucc. Insti. iur. cano. de Vic. episc. nume. 125.

1. Appellari non potest a delegato episcopi ad Vicarium.

Contra, nu. 11. cum seq.

Declaratur, nu. 20. cum seq.

Ampliatur, nu. 26.

Subdeklaratur, nu. 27. & 28.

2. Officialis foraneus non dependet a principali.

Contra, nu. 15.

3. Legatus generalis Papa non potest se impedire in causa specialiter delegata per Papam.

4. Excommunicatus a delegato non potest absolvi, nisi a summo Pontifice.

5. Episcopus alteri delegando causam dicitur auferre iurisdictionem Vicario. Vicarius tamen ordinarius remanet, numero 18.

6. Episcopus inhibere potest Vicario ne iudicet in certa causa.

7. Et revocare Vicarium ad libitum.

8. Argumentum ab equiparatis, quando valeat, & nu. 19.

9. Appellare, & revocare equiparantur, et nu. seq.

12. Episcopi mentio Vicarium includit, & nume. 14.

13. Episcopi factum, dicitur factum Vicarij.

15. Vicarius foraneus subditus est Vicario generali.

16. Officialis Archiepiscopi cognoscit causam appellationis interpositam ad Archiepiscopum.

17. Legatus non facit idem tribunal cum Papa sicut Vicarius cum episcopo.

23. Episcopo absente ampliatur potestas Vicarij.

24. Vicarius, quando non habeat eandem iurisdictionem quam episcopus.

QVAESTIO VI.

MAIOR est dubitatio, numquid a delegato episcopi appellari possit ad eius Vicarij, an vero omisso medio Vicarij debeat appellari ad episcopum?

Nam Abb. differendo ad partes hanc quæstionem, in c. dilecti, el 3. nume. 3. extra, de appella. & in cap. si quis contra, in prima lect. nu. 25. & in 2. nu. 30. extra, de foro comp. reside videtur in negatiua sententia, nisi quando episcopus est absens, sequitur Dec. ibi, nume. 3. Hanc etiam partem tenet Gemin. in c. licet, nu. 10. Franc. col. 2. versi. quarto limita, post Lapū ibi relatum, & notatur in d. c. 2. de consuetu. in 6. Cardi, in cle. 2. nu. 24. cum seq. de rescrip. Dicens, post 2. Laud. quod officialis foraneus non dependet à Principali. firmat eandem sententiam Roma. sing. 464. tu habes titulum, sequitur Maria. in c. dilecti, in 2. col. versi. 2. quæritur an à delegato, Guido Papæ, q. 272. Casfan. catal. de glor. mundi, par. 7. in xx. consider. ver. ex his, refert Hier. Gig. consi. 82. nu. 4.

Pro qua sententia primo adducitur tex. in c. studuisti, extra, de offic. deleg. Vbi de causa specialiter commissa delegato per Papam legatus generalis se impedire non potest, quia quoad illam causam delegatus censetur maior ipso legato vbi ibi, & in c. pastoralis, §. præterea, de offic. ordi. Vbi excommunicatus per delegatum etiam eo defuncto per alium quam per Romanum Pontificem ab solui non potest, ergo idem dicendum videtur de Vicario episcopi. Nam episcopus alteri delegando videtur auferre in illa causa iurisdictionem Vicario, dicto cap. studuisti, & arg. c. cum M. cum not. ibi, de consi. & in c. ad petitionem, extra de accusa. quia episcopus inhibere potest Vicario ne in certa causa iudicet, per l. iudicium soluitur. ff. de iud. c. v. nostrum, vbi Doc. extra, de appella. cum adductis per Innocen. & alios, in c. Romana. de appella. in sexto. Tholof. decif. 480. Maran. de ord. iud. par. 4. distin. 16. numero 58. & sequen. Quinimo potest illum ad libitum reuocare,

7 not. in clem. secunda, in ver. per electionem, vbi Doc. de rescrip. & in clem. si. de procur. Bal. l. solent, numero sexto, ff. de offic. proconf. Barbat. in c. postulasti, in primo not. in fine, de rescrip. & in c. quoniam Abbas, nume. 37. Abb. nume. 2. extra, de off. deleg. Rebuf. in pract. benef. tit. forma vic. Arch. nu. 192.

Secundo argumentabatur Roma. dicto sing. 458. eb equiparatis, iuxta 8 tex. in l. si quis seruo. ff. de furt. late Dec. in c. translato, in prima lect. extra, de consi. Hercule. de non offend. c. 24. nume. 17. Nam appellare & recusare, equiparantur. c. super eo, de appella. Castrenf. consi. 122. circa finem, vol. 2. secundum impressionem Papiensem, Alex. consi. 89. columna secunda. versi. quinto probatur, vol. 1. Senat. Pedemont. decif. 84. nume. 12. Bursat. consi. 21. nume. 21. volum. 1. Sed si delegatus allegetur suspectus illa causa agitari debet coram episcopo, c. si contra unum, de off. deleg. in sexto Lancelot. in §. recusationis, in fi. Insti. iur. can. de iudic. ergo eodem modo causa appellationis.

Partem tamen affirmatiuam superiori contrariam defendunt Archid. in ca. 2. in fine, quem refert & sequitur Franc. sibi contrarius, col. pen. in glo. in ver. Auditorium, de consuetu. in 6. Cardina. in cle. 2. nume. 25. de rescrip. Rota, decif. 3. alias, 350. licet, & decif. 7. alias, 371. de offi. Vica. in no. vbi etiam Apost. & Apost. ad Bar. in l. 1. §. 1. in ver. & idem auditorium, ff. de appella. & Apost. ad Roma. dicto sing. 464. Bal. in capitu. dilectis, vbi late Franc. in secunda q. extra, de appella. Fel. in c. si quis contra, nume. 5. versiculo, sed caue. extra, de foro comp. Maria. in ca. dilecti, el tertio, colum. 12. versiculo, secundo quæritur an à delegato, & ibi Perus. in dicta q. 2. Cucc. Institi. iur. cano. de Vica. episc. nu. 114.

Mouentur isti ea ratione, quia episcopi

episcopi & Vicarii idem est concistorii capitu. Romana, de appell. in sexto c. 2. de consuetu. eo. lib. 6. & vtrouque Doct. & in eundem Vicarium transfertur causæ cognitio, dicto ca. Romana, & capitu. licet, de offi. Vic. eo. lib. 6. Vnde licet sublata videatur potestas respectu instantiæ principalis, non tamen sublata videtur respectu instantiæ appellationis, quia talem potestatem non transtulit in alium nec specificè sibi retinuit, pro quibus facit dictum Archid. in cap. Reatina, 63. dist. Vbi facta mentione de episcopo subintelligitur vel Vicario, 12 quam sequitur Fel. in dicto c. si quis contra, nume. 5. versi. sed caue. allegans glo. in c. penultimo, de capell. monac. & Bal. in l. fina. C. vbi & apud quem. Vbi factum à Vicario dicitur 13 factum ab episcopo, & secundum Bal. in cap. dilectis, in 3. col. extra, de appella. profectio appellationis interpositæ coram episcopo fieri potest coram Vicario. Nam verbum episcopus, non excludit Vicarium, Fel. in dicto c. si quis contra, dicto num. 5. per 14 not. ibi, in tex. & glo. cum concord. qui volunt quod ille tex. loquens, de episcopo non negat posse fieri executionem à representante eum. & ideo sicut appellatio potest interponi ad episcopum, eodem modo ad eius Vicarium. & alias dixit Innoc. in d. capitu. Romana. in princ. quod à subditis episcopi appellari potest ad Vicarium, ergo etiam à Vicario foraneo qui subditus est. & hoc argumento vitur Card. in dicta cle. 2. nume. 25.

Secundo adducitur tex. in dicto c. dilecti, el 3. extra, de appella. Vbi officialis Archiepiscopi cognoscit causam appellationis interpositæ ad Archiepiscopum, firmat Abb. ibi, numero primo & tertio, & Dec. in primo not. & in capi. dilectis, eo. titu. & dixi supra, q. 2.

Nam Archiepiscopus cognoscere

videtur illas causas ministerio Vicarij sui, cuius iurisdictione non est separata à iurisdictione Archiepiscopi, cuius est pars, vt refert Abb. in dicto ca. dilectis, numero tertio. ergo eodem modo cognoscere debet causam appellationis interpositæ à delegato episcopi.

Nec aduersatur tex. in dicto c. studuisti, pro parte negatiua superius citatus vna cum dicto capi. pastoralis, §. præterea, quia respondit Abb. in dicto c. si quis contra, in prima lect. nume. 25. & in 2. nume. 30. quod legatus non facit idem tribunal cum Papa, sicut Vicarius cum episcopo, ideo mirum non est si de appellatione interposita ad Papam non potest se intromittere legatus. & licet episcopus delegando alteri causam videatur quo ad illam speciem derogare iurisdictioni sui Vicarij secundum ea que supra dicta sunt, tamen Vicarius remanet iudex ordinarius habes idem 17 Auditorium & tribunal cum episcopo, secundum Rotam, decif. 3. alias, 350. titu. de offi. Vica. in nouis. & ideo sicut appellari potest ad episcopum ita videtur posse appellari ad eius vicarium, secundum ea quæ superius dicta sunt.

Pro ut non obstat argumentum à recusatione delegati ad eius appellationem. Nam respondit Fel. in dicto capitu. si quis contra, numero quinto versicu. ad c. si contra, quod recusatio & appellatio in materia ista nõ equiparantur. Nec verum est quod appellatio & recusatio per omnia equiparentur secundum glo. in §. si. in versi. 19 ad episcopum, in fine, Institi. iur. cano. Lancelot. de offi. Vica. per tex. in c. super eo, el secundo, extra de appella. & in capitulo secundo, de consuetu. in sexto, ideo cessat argumentum ab equiparatis, Barto. las. & alij in l. 1. ff. de leg. 1. cum adductis per Dec. in capitulo translato, prima lectu. numero tertio, extra, de consti-

tu. late Eurarde. in loco ab æquiparatis.

In hac quæstione putarem non esse recedendum à negatiua parte, quæ communis est, teste Guid. Papa, dicta quæstio. 272. Cassan. dicta consider. 20. par. 7. cum declaratione tamen, vt procedat quando episcopus præsens esset, non si absens, vt per Abbat. in dicto cap. si quis contra, in prima lectu. nume. 25. & in secunda, nu. 2130. & in dicto ca. dilecti, el 3. nu. 3. & cum eadem pertrāsīt Fel. sibi parum constans, in c. 1. nume. 49. circa mediū, extra de consi. per tex. in l. si hominem. ff. manda. & in c. si contra, de offi. delega. in sexto, Dec. in dicto ca. dilecti, nume. 2. Io. de Selua, tract. de benef. par. 2. q. 14 nume. 2. quidquid scripserit Apost. ad Roma. dicto sing. 464. dicens quod siue præsentis siue absente episcopo sit in arbitrio appellantis appellare ad Vicarium siue ad episcopum.

Quam sanè declarationem ego cōfirmo ea ratione quia propter reuentiam episcopi delegantis ipso præsentis cessare debet iurisdictio Vicarij in causa specialiter per episcopum delegata, vt alias in simili scripsi supra, lib. 2. q. 58. & absente episcopo vicarij potestas ampliatur, c. cum nullus, de tempor. ord. in 6. Ias. in l. cum filius familias, nu. 3. ff. si cer. pet. Dec. in dicto capit. dilecti, nume. 2. & hac distinctione retenta non obstant rationes adductæ superius in contrarium: & primo non obstat quod Vicarius habeat idem concistorium cum episcopo, & quod in eundem causarum cognitio transferatur.

Quia in causa per episcopum delegata Vicarius non habet idem tribunal cum episcopo: Nam delegatus episcopi maior est Vicario in illa causa, Roma. dicto sing. 458. Apost. ad Barto. in dicta l. prima §. 1. ff. quis & à quo, Cassan. in dicto Catal. de glor. mundi, dicta considera. 20. post

alios superius relatos. Nec vicarius semper habet eandem iurisdictionem quam episcopus & idem tribunal, vt patet in capitulo, licet, cum not. ibi per Dec. de offi. Vic. in sexto, & in capitulo, Romana, columna prima, ad finem, de appella. eo. lib. 6. post glo. in c. si contra, in ver. appellari, de offi. deleg. in 6.

Sicut etiam non obstat tex. in dicto capitulo, dilecti, & in dicto capitulo, dilectus, quia loquuntur de appellationibus interpositis iure ordinario ad Metropolitanum, quas Vicarius eius cognoscere debet tanquam habens idem tribunal cum eo, vt considerat Abb. in dicto capitulo, dilecti, numero primo. Nos vero de speciali appellatione loquimur interposita à delegato episcopi, & sic differente ab ordinaria appellatione, ideo non videtur de vna ad alteram inferendum vulgatis locis.

Ampliatur hæc declaratio vt procedat etiam si episcopus esset recusatus, quia eo absente non autem præsentis adhuc appellare potest ad eius vicarium à delegato ipsius episcopi recusati, non vt causam discuteat, sed vt alteri discuteendam & finiendam committat, Abb. in dicto capitulo, si quis contra, in prima lectu. nume. 25. & in secunda, numero 30. & 31. Fran. in dicto capitulo secundo, col. pe. ver. in glo. in Auditorium, de consuetu. lib. 6.

Subdeclaratur, vt procedat inconsulto episcopo, secus eo consulto, quia tunc siue sit absens siue præsens Vicarius, causam huiusmodi appellationis cognoscere possit, Dec. in dicto capitulo, dilecti, numero secundo.

Secundo intelligitur procedere in vicario generali, nō aut in vicario foraneo qui non potest huiusmodi causas appellationis cognoscere, sicut Vicarius generalis, Dec. in d. cap. dilecti, in princip.

SYM-

SYMMARIUM.

SYMMARIUM.

- 1 Appellari potest à delegato Vicarij episcopi ad ipsum Vicarium.
- 2 Appellantis in potestate est, an appellare velit à delegato Vicarij episcopi ad ipsum vicarium, an vero ad episcopum.

- 1 Vicarius episcopi debet infra triginta dies gratis exhibere acta appellantis.
- 2 Notarius vero copiam exhibere recepta competentis mercede.

QVAESTIO IX.

Vbi autem à vicario episcopi fuerit appellatum, debet ipse infra triginta dies acta gratis exhibere appellanti, c. 3. sess. 13. apud Concil. Trident. in decreto de reformatione.

- 2 Quod tamen in notario locum non habet, cum teneatur exhibere copiam intra mensem recepta congrua mercede, Concil. Trident. c. 20. ver. porro, sess. 24. in decreto de reformat.

SYMMARIUM.

- 1 Sententia vero delegati per episcopi Vicarium, appellari posse ad ipsum Vicarium respondit Abb. in c. super quæstionum, num. 9. circa finem, de offi. dele. post Arch. & Io. An. in c. 2. de consuet. in 6. Roma. decis. 3. alias 350. & decis. 7. alias 371. de offi. Vic. in no. Fel. in c. si quis contra, nu. 5. ver. sed causæ, extra de foro comp. Bertrac. de epif. par. 6. lib. 4. tit. de Vic. epif. nu. 17. Itavt sit in potestate appellantis, quem maluerit eligere, secundum Arch. Io. An. & Rotam in locis iam adductis.

- 1 Episcopus cognoscere potest de nullitate sententia vicarij sui, & econtra.
- 2 Et reuocare interlocutoriam eiusdem eo casu quo posset ipse vicarius.
- 3 Nec non admissionem appellationis eo casu quo posset idem vicarius, & econtra.

SYMMARIUM.

- 1 Appellari potest à sententia inferioris Prælati ad vicarium episcopi diocesani.

QVAESTIO X.

licet autem à vicario non possit ad episcopum appellari, vt dictū fuit superius: Potest tamen cognoscere de nullitate sententiæ sui Vicarij, & econtra, secundum Card. in clem. 2. num. 8. de rescrip. Gemin. in c. non putamus, num. 3. Franc. col. si. ad fin. de consuet. lib. 6. dicens, in vlti. not. quod episcopus potest reuocare sententiam interlocutoriam sui vicarij, & in cap. dilecti, vltimo, q. 11.

QVAESTIO VIII.

- 1 Prout etiam appellari potest à sententia inferioris Prælati ad Vicarium episcopi diocesani, secundum Ioan. And. c. 2. de consuet. in 6. quem refert, & sequitur Melill. in opusc. de Præced. Vic. c. 3. nu. 11.

q. 11. post Bal. de app. Vant. de null. sent. tit. coram quo null. in fi. nu. 20. Cucc. Inst. iur. can. de Vica. episc. numero 126.

Ampliat, vt cognoscere possit de iniquitate, & reuocare interlocutoriam Vicarij eo casu quo Vicarius posset & non aliter, Bal. & Fran. in d. c. dilecti, in 12. q. post glos. in c. 2. de consuet. in 6. Bertach. tract. de episc. lib. 4. par. 5. tit. de pot. episc. circa iud. num. 44. secundum paruam impressionem, & 69. secundum magnam, & par. 6. tit. de Vic. episc. nu. 18. in fine.

Nec non reuocare admissionem appellationis factam per Vicarium eo casu quo ipse posset, & e contra, Fran. in d. c. dilecti, 13. q. & remissive in d. c. non putamus, colum. pen. ver. quid autem, si Vicarius episcopi, Bertach. in loco præallegato.

SUMMARYM.

1 Nullitas sententia Vicarij, coram ipso Vicario proponi potest.

QVAESTIO XI.

1 **R**efus coram ipso Vicario episcopi, nullitate sententia suae proponi posse, dixit Domin. in d. c. non putamus, num. 3. Franc. col. fin. in fine, & in ultimo not. post Lapum, & Specul. ibi relatum, de consuetu. libro 6. Cucc. Inst. iur. cano. & Vic. episc. num. 126.

SUMMARYM.

1 *Supplicari potest à sententia officialis ad suffraganeum.*
At contra, nu. 4.
Ampliat, nu. 9.

- Declaratur, nu. 10. cum seq.
- 2 *Supplicatio differt ab appellatione.*
Declaratur, nu. 6. cum seq.
- 3 *Vicarius non habet idem concistorium cum episcopo, quoad supplicationem.*
- 4 *Archidiaconi auctoritas in sexto decretalium praeualet omnibus alijs.*
- 7 *Princeps solus admittit supplicationem propriam & strictam.*
- 8 *Victus re iudicata, non potest coram iudice supplicare, sed coram Principe.*
- 11 *Episcopus quando possit restituere in integrum aduersus sententiam sui Vicarij.*

QVAESTIO XII.

Successiue quaeritur & in dubium reuocatur, an prohibita appellatione à Vicario ad episcopum, censeatur quoq; prohibita supplicatio.

1 Innoc. in c. Romana, num. 1. de appell. in 6. tenet, quod à sententia officialis supplicari possit ad suffraganeum, sed non e conuerso, idem præbat, Ioan. And. in d. cap. Romana. vbi Arch. colum. 1. Laud. & Steph. relati per Card. in cle. 2. num. 8. de rescrip. cum adductis per Tolos. decis. 479. vbi Aufrer. in addit. Pauin. tract. de pot. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. num. 14. remiss. Franc. Marc. q. Delphin. 322. num. 8. par. 1. Et ratio est, quia supplicatio differt ab appellatione, Abb. in c. ex litteris, post Inn. extra d. restit. in integ. Silua. consil. 63. num. 2. late Contar. comment. l. vnica, in 8. q. nu. 5. & seq. C. si à moment. poss. fuer. app. Lancellot. de attempta. 2. par. cap. 19. pendente recur. su, nu. 25. Maran. de ord. iud. par. 6. ti. & quandoque appellatur, nume. 12. Rebuff. qui duodecim alias tradit differentias vltra prædictas, tract. de suppl. seu error. prop. q. 10. in præfat. Nec

3 Nee habet Vicarius idem concistorium cum episcopo quoad supplicationem, Franc. cap. non putamus, colum. pen. in ver. in ea glo. ibi suspicionis, de consuet. lib. 6. post Io. And. in capit. Romana. in princ. de appel. lib. 6.

4 Sed quod à sententia Vicarij ad episcopum supplicari non possit, tenuerunt Holtien. & Archid. in dicto cap. Romana. colum. 1. Io. And. post Zenzel. dicta clemen. 2. vbi Card. nume. 8. tangit Franc. dicto capit. 2. colum. penult. in glo. in ver. suspicionis post Gemin. numero 2. & post alios Tolos. q. 439. & Aufrer. in additio. & hæc est communis opin. ut testatur Aufrer. in dicto loco.

Moti ea ratione, quia si à sententia Vicarij supplicari posset ad episcopum, fieret fraus prohibita appellationi contra mentem dicti cap. Romana, & dicti cap. 2. de consuet. in 6. Quod est absurdum, quia cum quid una via prohibetur, ad illud, alia via non debet admitti. cap. cum quid, de regul. iur. in 6. cap. tuz, extra de procuratorib.

5 Pro ut etiam, quia si esset permessa supplicatio à concistorio Vicarij ad episcopum, Concistorium episcopi non esset idem cum Vicario suo, sed diuersum, contra tex. in dicto c. 2. & in dicto ca. Romana, & gl. & Doct. in clemen. 2. de rescrip. Et ideo est dicendum quod sicut prohibetur appellari, eodem modo sit prohibitum supplicare, & hanc partem credo veriore[m] tum ex prædictis rationibus, tum etiam propter auctoritatem Archidiaconi, in dicto cap. Romana, quæ in libro sexto, debet præualere omnibus alijs, teste Felin. in c. 1. col. 5. ad finem, extra de consuet. quem refert & sequitur Ferrat. caut. 19. in fine.

Nec obstat quod supplicatio differat ab appellatione, secundum ea quæ superius fuerunt adducta in cō-

trarium. Quia huiusmodi differentia procedit in casibus expressis, in alijs uero à pari procedunt appellatione, & supplicatio Imola. consil. 146. colum. 4. in fine. Roland. qui alios cumulat, consil. 94. numero. 9. & seq. vol. 1.

6 Prout etiam responderetur, quod locum habet huiusmodi differentia, vbi ageretur de supplicatione quæ fit coram Principe aduersus iudicis sententiam per viam gratia, quæ nõ videtur prohibita, licet sit prohibita appellatio, Contar. in dicta quaest. 8. nume. 15. post Tolos. dicta q. 479. Aufrer. ibi & alios cumulatos, secus in supplicatione de qua agimus, quæ non fit Principi, sed episcopo habenti eandem iurisdictionem regulariter quam habet Vicarius, vt dixi supra, lib. 2. q. Et ideo prohibita appellatione à tribunali Vicarij ad episcopum, erit quoque eadem ratione prohibita appellatio, quod etiã comprobatur ex dictis per Castrensem in l. fina. C. de edic. diui Hadr. tollē, quem refert & sequitur Contar. in dicta q. 8. nume. 14. ver. contrariam, & nume. 15. cum seq. Vbi dicit quod sicut victus re iudicata nõ potest appellare, eodem modo nec potest supplicare aduersus eandem coram eodem iudice, secus si coram Principe Imo. consil. 145. ver. & ideo Ripa in c. 1. nu. 3. de rescrip. Marfil. not. 647. Ruin. consil. 157. nume. 19. circa fin. post Ias. in auth. quæ supplicatio. nume. 6. de prec. impera. offer. Roland. consil. 38. nu. 16. in 2. Decjan. respons. fo. 147. nu. 9. in primo.

7 Ampliat supradicta conclusio, ut locum habeat etiam in Vicario capituli sede vacante, Pauin. trac. de offi. & potest. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10 nu. 14. post Zenzel. in dicta cle. & si principalis. de rescrip. & Ioan. And. in c. Romana. de appel. in 6.

8 Declaratur, vt locum habeat, vbi agit de stricta supplicatione, secundum

eundem Tolof. d. q. 479. ea ratione, quia frustra queritur, an possit ad episcopum supplicari, cum solus Princeps possit illam admittere, quod etiam firmat Aufrer. ad dictam q. Tolof. & dictum fuit superius. Non autem ubi agit de supplicatione largae sumpta, prout concernit commodum restitutionis minoris, vel maioris, ex causa; quia tunc sicut Vicarius potest restituere in integrum, ut dicam infra, q. proxima sequenti, à fortiori adiri poterit episcopus, ut restituat contra sententiam sui officialis sicut concludit Tolof. d. q. 479. sic de clarando opinionem Innocentij, & aliorum superius relata, firmat Bertach. tract. de epif. lib. 4. par. 5. titu. de au. & potest. epif. circa iud. nu. 43. post Franc. in c. dilecti, q. 9. extra de app. Card. in dicta clem. 2. num. 8. Bertach. dicto libro 4. par. 6. titu. de Vic. epif. num. 18. Cucc. Inst. iur. cano. de epif. nu. 308.

S Y M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi potest, in integrum restituere.
Ampliatur, nu. 2. 3. 4. 5. 6.
Declaratur, nu. 7. 8. cum seq.
- 2 Ordinarius habens administrationem potest concedere restitutionem in integrum.
- 3 Et delegatus ad vniuersitatem causarum.
- 4 Vicarius episcopi concedere potest restitutionem in integrum, tam maiori, quam minori ex causa.
- 5 Et tam aduersus sententiam suam, quam aduersus sententiam episcopi.
At contra, nu. 11.
- 6 Episcopus restituere potest in integrum contra sententiam sui vicarij.
- 7 Restitutio in integrum ex causa concedi debet.

- 8 Vicarius episcopi non potest restituere in integrum aduersus rem iudicatam.
- 9 Sed aduersus sententiam, qua non transit in rem iudicatam, sententia lata in contumaciam illius, qui ex forma statuti habetur pro confesso, & conuictio nunquam transit in rem iudicatam.
- 10 Princeps solus restituit in integrum aduersus rem iudicatam, restitutio in integrum tractari debet coram superiore iudicantis.
- 12 Vicarius foraneus non potest concedere restitutionem in integrum.
Declaratur, nu. 13.

QVAESTIO XIII.

- 1 Sed an Vicarius episcopi in integrum possit restituere. Et posse dicit Card. in clem. 2. num. 8. de restri. Franc. in c. dilecti, q. 9. de appell. Bertach. de epif. lib. 4. par. 5. q. 27. nu. 67. tit. de au. & potest. epif. circa iud. Abb. in c. ex litteris, num. 11. ad finem, & in c. seq. num. 2. extra de restit. in integ. probat tex. in l. in causæ, la 2. §. nunc videndum, vbi Bart. cum l. seq. ff. de minor. & in l. fi. vbi glos. & Doct. C. vbi & apud quem, in integ. rest. c. causa, cum glos. in ver. habentibus. vbi Doct. extra de rest. in integ. Vbi ordinarij, qui habent iurisdictionem cum administratione possunt concedere restitutionem in integrum, sed Vicarius episcopi habet iurisdictionem, & quidem ordinariam cum administratione, ut dixi supra, lib. 2. q. 55. & probatur in cap. petitio, & ibi Doct. extra de procur. c. in noua, ibi qui administrationibus associantur pontificibus, 16. q. 7. c. causa, cum gl. in ver. habentibus, & ibi Doct. extra de rest. in integ. Foller. prac. crim. cano. 3. par. iud. num. 124. tit. & si confessi aut conuicti merito poterit
in

in integrum restituere, firmat Berò. in c. ex litteris, nu. 27. extra de restit. in integ. post Inno. & Ioan. And. in c. Romana, de appell. in 6. quos refert, & sequitur Sfort. Odd. tract. de rest. in integ. par. 1. q. 33. art. 2. num. 157. reprobara Host. sententia, & Archi. in dicto cap. Romana, qui aliter fenserunt, Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. epif. num. 128.

- 3 Ampliatur, ut locum habeat tam in Vicario generali, quam etiam foraneo, qui est delegatus ad vniuersitatem causarum, Abb. in c. causa, nu. 7. ver. ex hoc infertur, extra de restit. in integ. Probatur in dicto c. causa. vbi delegatus ab ordinario habente administrationem, potest restitutionem in integrum concedere, merito etiam vicarius foraneus poterit illam concedere, qui dicitur delegatus ab episcopo, ut scripsi supra, lib. 1. q. 33.

Secundo ampliatur tam in restitutione in integrum, quæ conceditur minori, quam in ea quæ conceditur maiori ex causa, secundum Abb. in d. c. ex litteris, nu. 11. in fi.

- 4 Tertio ampliatur, ut concedere possit restitutionem in integrum, tam aduersus sententiam suam, quam aduersus sententiam episcopi, Card. Franc. & Bertach. in locis superius adductis, Rebus. in pract. benef. titu. forma Vic. Arch. nume. 155. Maran. de ord. iud. par. 6. titu. & quandoque appell. num. 382. post Inno. c. dilecti, de priuileg. Conrad. in templo iud. lib. 2. c. 6. §. 2. numero decimo, quos refert, & sequitur in proposito, Sfort. Odd. tract. de restit. in integ. par. 1. q. 33. numero 156. art. 22.

Quarto ampliatur, ut etiam adiri possit episcopus, ut restituar contra sententiam sui vicarij, Abb. in d. c. ex litteris, num. 11. Franc. d. c. dilecti, q. 9. vbi etiam Fel. de appell. post Innoc. in c. Romana, de appell. in 6. Bertach. de epif. par. 5. lib. 4. titu. de potest. epif.

circa iud. num. 67. Odd. dicto tracta. de rest. in integ. par. 1. q. 33. art. 22. numero 155. Foller. prac. crim. cano. 3. par. iud. titu. & si confessi aut conuicti, num. 164. post Io. And. in c. Romana, primo resp. de appell. cuius sententiam sequitur Panorm. in d. c. ex litteris, de rest. in integ. Io. Faber. in au. & quæ supplicatio. C. de precibus Imper. offer. & est communis, & obseruata sententia, secundum Aufrer. decif. Tolof. q. 49. quos refert, & sequitur Foller. d. num. 164. Subdens, quod officiales in sententiis dicere solent. condemnatum salua Domini voluntate, & Rebus. trac. de supplic. seu erro. proprio. to. i. nu. 6. fo. 504.

- 7 Declaratur, ut restitutio in integrum aduersus suam sententiam concedatur à Vicario, ex causa, secundum Abb. in d. c. ex litteris, num. 11. in fine, & probatur, in l. 3. & ibi glos. & Bar. ff. de rest. in integ. & in causa, la prima. §. causa autem, ff. de minor. d. c. ex litteris, extra eodem.

Secundo declaratur, ut non procedat, quando eius sententia transiuerit in rem iudicatam: tunc. n. restitutio non possit à vicario concedi. Nā iudex restituere potest aduersus sententiam in casibus, in quibus uō transit in rem iudicatam, ut quando lata esset in contumaciam illius, qui ex forma statuti habetur pro confesso, & conuictio, quæ nunquam fit in rem iudicatam, ut resp. Natta consilio 444. numero quinto, & sexto, post Areti. Anan. Felyn. & alios, Capha. consilio 241. numero septuagesimo septimo, in secundo. Et eo casu sat est restituere iudicem in integrum absque Principe, ut post Felyn. in c. lator, numero octauo, de re iudic. resp. Natta dicto consilio 444. in fine. Secus quando sententia transit in rem iudicatam; tunc enim restitutio non est, nisi à Principe concedenda, secundum præallegatos, & tradunt Imo. Franc.

& Dec. in c. tua, extra de appell. Af-
fli & super const. reg. tit. quæ sint reg-
alia, in prin. nu. 99. Rolan. consi. 38.
& 43. in prin. libro secundo, Contar.
comment. l. vnica, q. 8. nu. 28. & seq.
C. si à moment. pos. fu. app.

Tertio declaratur, vt procedat
11 quoad restitutionem in integrum
aduersus sententiam suam tantum,
secus contra sententiam episcopi cõ-
tra quam restituere nõ potest, Abb.
in d. c. cum ex litteris, num. 3. extra
de rest. in integ. Et ratio est quia res-
titutio in integrum contra senten-
tiam tractari debet coram superiore
ipsius iudicantis, l. i. C. vbi & apud
quem rest. in integ. 8cc. l. aduersus.
C. si aduersus rem iud. cum adductis
per Abb. in c. causa, nu. 7. extra de res-
tit. in integ. sed ista declaratio non
esset recipienda per ea quæ scripta
fuerunt supra, in 3. ampliatione, vbi
vide.

Quarto declaratur, vt procedat
in Vicario generali episcopi, secus
12 autem in foraneo Iacob. de Sancto
Georg. in l. aduersus, num. 5. C. si ad-
uers. rem iud. post Abb. in cap. pen.
num. 7. extra de rest. in integ. Odd.
d. q. 33. art. 22. nu. 159.

13 Hæc tamen declaratio minus vi-
detur recipienda ex dictis supra, in
prima ampliatione, & per eundem
Abb. in d. c. pen. num. 7. qui expresse
concludit, Vicarium foraneum epi-
scopi, tanquam delegatum ad vni-
uersitatem causarum posse in inte-
grum restituere.

S Y M M A R I V M.

1 Vicarius ex suspicionis episcopi non po-
test suspectus recusari, & num. seq.
At contra, nu. 4.
Ampliasur, nu. 7.
Declaratur, num. 8.
Ampliasur declaratio, nu. 10.

Declaratur, nu. 11.

Subdeklaratur, nu. 12. cum seq.

3 Auditorium Vicarij, quando sit diuer-
sum ab auditorio episcopi, & num. 8.
& sequen.

5 Suspectus quando est superior, sunt quo-
que suspecti eius officiales.

6 Intellectus l. vnica. C. si quacunq; præd.
digni.

7 Vicarius præsumitur magis obediens epi-
scopo in iurisdictione episcopali, quàm
sit in delegata.

10 Vicarius capituli sede vacante non fa-
cit idem concistorium cum capitulo,
in causa sibi delegata.

11 Vicarius episcopi creatus à Papa, vel
ab alio superiore non potest suspectus
recusari, licet recusatus sit epi-
scopus.

Declaratur, nu. 12. cum seq.

15 Signatura Stylus non sunt Vicarios al-
legari suspectos, sed illis dare adiun-
ctos.

QVAESTIO XIII.

Vltius quero, an vicarius epi-
scopi possit recusari suspectus

1 si iuste recusari possit eius episco-
pus. Partem negatiuam probauit Bald.
in l. vnica, num. 4. per illum tex. C. si
quacunq; præd. dig. Vbi si ordina-
rij iurisdictione declinata fuerit eo,
quia tentauerit per ambitum con-
trahere nuptias cum subiecta con-
traformam d. l. Vicario eius compe-
tunt omnia, vel ciuilia, vel crimina-
lia negocia ea ratione, secundum
Bal. quia suspitio afficit personam, &
non iurisdictionem, & ideo licet tri-
bunal episcopi sit idem quod vicarij
2 quia tamen diuersæ sunt personæ,
recusato episcopo non erit recusa-
tus vicarius, & Bald. sequitur Dec. in
c. i. num. 17. extra de iud. Barba. trac.
de præstan. Car. legat. à lat. c. 3. nu. 12.

&

& iterum Bal. in auc. clericus. C. de
episco. & cler. Angel. in l. aduersus, in
fine. C. si aduers. rem iud. quos refert
Redoan. tracta. de reb. eccles. non
alien. c. 3. nume. 29. cum sequen. &
alias dicit Staphil. de lit. gra. fol. 136.
quem refert Papaz. ad Rot. decis. 1.
alias, 47. titu. de offi. Vica. in no. quod
3 de stylo signaturæ non possunt vica-
rij recusari, sed illis dantur adiuncti.
Et alibi dicitur quod Auditorium
episcopi non est idem quod vicarij
quo ad recusationem, Archidia. in ca-
pitulo, non putamus, in fine. Franc.
columna penulti. de consuetu. lib. 6.
Sed partem affirmatiuam tenuit Sa-
li. d. l. vnica, vbi etiam Soc. Ia. l. aper-
tissimi, nu. 9. ad finem. C. de iud. In
nocen. Imola, Abb. & Fel. c. in sinuan-
te, in prin. extra, de offi. deleg. Franc.
dicto c. non putamus, col. pen. in ver.
in ea glo. vbi suspitionis, de consuet.
in sexto, post Gemin. ibi, nu. 8. & ite-
rum Franc. in ca. si contra. in fine, de
offi. delega. in sexto, & in c. dilectus,
col. 10. de appella. & in c. postremo,
col. 7. in verbi. 12. causæ, eo. titu. Ripa
in d. c. l. nu. 44. extra, de iudi. Capic.
decis. 137. nu. 9. Rebus. in pract. benefi-
titu. for. Vica. Arch. nu. 190. Bertac.
de epif. lib. 4. par. 5. nu. 69. & par. 6. ti-
tu. de Vica. epif. num. 12. Caballin. ad
consti. Egid. c. 17. nu. 5. lib. Redoan.
de reb. eccles. non alien. d. c. 3. nu. 29.
Bertrand. consi. 184. nu. 2. in 3. Ant.
Burg. in repet. c. ceterum, de rescr. nu-
me. 128. como 2. post hæc scripta vi-
sus. Vbi ampliat interponendam esse
appellationem à non admissione re-
cusationis, & generaliter quod vbi su-
5 perior est suspectus sunt quoque sus-
pecti eius officiales, respondit Brun.
consi. 31. nu. 9. Menoc. in resp. causæ.
Finarien. nu. 90. cum seq. Bui. fat. consi.
21. numero 19. vbi de communi
Lancellor. tract. de attent. 2. par. c. 6.
nume. 38.

Mouetur isti per tex. in d. c. infi-
nuante, extra, de offi. delega. vbi dicitur

tur quod episcopus & eius vicarius
recusantur suspecti ex familiaritate
cuiusdam Rectoris cum ipso episco-
po, quem indicem in causa impetra-
uerat, quia cum ille Rector esset per
episcopum admissus in suam familia-
rem post causam sibi commissam erat
per consequens familiaris vicarij se-
cundum Abbatis intellectum, quem
deducit ibi nu. 3. & ideo recusato epi-
scopo ex causa dictæ familiarita-
tatis fuit quoque recusatus Vica-
rius.

Secundo adducitur tex. in c. visis,
16. q. 2. in illis verbis, humani moris
est illum vereri, cuius iudicio & vol-
untate nunc erigitur, nunc depri-
mitur, quasi quod vicarius debeat
episcopum suum timere à quo fuit
creatus, & potest ad libitum reuoca-
ri. glo. in cle. fi. de procur. & in cle. &
si principalis, in ver. per electionem,
vbi Card. nu. 10. Anchar. col. 2. Abb.
nu. 9. de rescrip. Bal. l. solent, numero
sexto ff. de offi. procons. Franc. c. vt no-
strum, de appella. Abb. in capitu. quõ-
niam Abbas, nume. 2. de offi. delega.
& ob huiusmodi metum suspectus sit
trahi posse in episcopi suspecti sen-
tentiam, vt animaduertit Ripa dicto
capitulo primo, numero 44. extra, de
iudi.

Tertio adducitur hæc ratio, Vica-
rius habet idem tribunal cum episco-
po, capitulo, Romana, de appella. in
6. capi. 2. de consuetu. eo. libro sexto,
Bar. & alij, l. præcipimus, in fine, C. de
appella. & dixi sæpe, ideo sicut episco-
pus recusatur suspectus pari ratione
recusari potest Vicarius qui habet
idem tribunal cum ipso.

Ad tex. in dicta l. vnica, superius
adductum in contrarium, responde-
tur quod loquitur de suspitione orta
6 ex inhabilitatione iudicis in pœnam
illius delicti, non autem de suspitio-
ne orta in his quæ pertinent ad offi-
cium episcopi, & ideo non est mirum
si in casu dictæ l. vnica vicarius non
reddi-

redditur suspectus, quia ordinarius incidit in pœnam dictæ legis ob suū delictum, propter quod Imperator committit vicario vniuersa negocia ciuilia etiam criminalia, ita vt tunc vicarius videatur à Principe ad illa negocia constitutus: Non sic vbi episcopus redditur suspectus non propter inhabilitatem personæ, sed ob causam aliquam, quæ solet reddere iudicem suspectum, quia tunc verisimile est ipsum trahi in episcopi sententiã vt Ripa dicto c. 1. nume. 44. declarat. Vel etiam & secundo respondetur quod vicarius ordinarij in dicta. l. unica, non habet idem tribunal cum ipso: Nam de iure ciuili appellatur à vicario ad ordinarium suum superio rem. l. à proconsulibus, vbi Bal. C. de appellati. refert illum Dec. quamuis aliud sentiat in capitulo dilecti, el 3. numero quarto, ad finem, extra eo. Salic. dicta l. vnica, quem refert & sequitur Feli. dicto capitulo, insinuante, numero primo, secus autem de iure canonico, secundum quod ex identitate tribunalis non potest appellari à vicario ad episcopum suum, dicto capitulo secundo, de consuetu. in sexto, capitulo, Romana, de appella. eo. libro. & ideo non est de vicario dictæ l. vnica, ad episcopi vicarium longe diuersum arguendum, vulgatis regulis.

7 Hæc conclusio sic probata ampliatu procedere non solum quando causa episcopo & vicario in simul de legatur, sed etiam quando vicarius procedit tãquam vicarius secundum Abb. in dicto capitulo, insinuante, vbi dicit forriorem esse recusationem in vicario non delegato, quia vicarius præsumitur magis affectus & magis obediens ipsi episcopo in iurisdictione episcopali sibi per episcopum delegata, quam in iurisdictione delegata vtrique eorum per superiorem, sequitur Roma. consi. 58. quem refert Apost. ad Abb. in dicto c. insinuante

in versicu. affectus.

8 Declaratur, nisi causa esset commissa vicario per episcopum non tanquam vicario, sed tanquam delegato Card. in cle. 2. q. 8. de rescrip. Feli. d. c. insinuante, numero primo referens Cardinalem ita consuluisse. ea ratione, quia tunc vicarius tanquam delegatus non habet idem tribunal cum episcopo, cum à Vicario sic delegato ad episcopum appelletur, Io. Andr. c. dilecti, el 3. in glo. in versu. quod non erat de curia, extra de appe. vbi Abb. nume. 18. Apost. ad Specul. de appel. §. nunc tractemus, nume. 6. versicu. obuiari, quod non esset si haberet idem tribunal, c. 2. de consuetu. in 6. c. Romana, de appella. eodem libro sexto, glo. & Doct. in d. clem. 2. de rescrip. & cum diuersum sit tribunal, nimirum si Vicarius non potest recusari suspectus quamuis recusatus fuerit episcopus.

10 Ampliatur hæc declaratio etiam in Vicario capituli sede vacante, qui in causa sibi delegata non facit idem concistorium cum ipso capitulo Pavin. tract. de potest. capi. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 14.

Secundo declaratur principaliter vt non habeat locum in Vicario episcopi electo seu confirmato per Papam vel alium superiorem, quia tunc episcopo recusato non erit Vicarius recusatus, Fel. in d. c. insinuante, nu. 1. in fine, probat tex. in d. l. vnica. C. si quacunque præd. dig vbi Salice. hoc firmat, Bertac. de episc. libro 4. par. 6. titu. de Vic. episc. vbi ita saluat Bal. in loco supra citato in contrarium, sequitur Barbat. tracta. de Cardi. leg. à lat. q. 3. numero 12. Ripa d. c. 1. nume. 44. de iud.

12 Subdeklaratur, nisi eadem causa suspicionis esset in vtroque; tunc enim recusatio episcopi includit recusationem sui Vicarij, Bertac. dicto titulo de Vica. episc. num. 12. post Franc. in dicto capitu. dilecti, 14. q. extra, de

de app. Barb. d. tract. de Card. à lat. q. 3. num. 12.

Secundo subdeklaratur, vt nõ procedat in causa specialiter delegata vicario per Papam, quia tunc militat ratio, ne episcopus trahat vicariū in suam sententiam, Ripa in d. c. 1. num. 44. de iudic.

Sed contrariam tenet Card. in d. 14 clem. 2. q. 8. de rescrip. quem sequitur Fel. in d. c. insinuante, nu. 1. quorum sententiam credo verio rem ex ijs, quæ superius scripta sunt in prima declaratione.

Tertio principaliter declaratur, vt non procedat de stylo signaturæ, 15 secundo quem Vicarij non allegantur suspecti, sed dantur illis adiuti, Staphi. de lit. grat. secundo vnã impressione, fol. 185. & secundū aliã 136. relatus per Papaz ad Rot. decis. 1. alias 47. in fi. tit. de offic. vic. in no. plura scribit in proposito Capic. decis. 137. nu. 3. & 10.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus suspectus recusari potest, recusato suspecto eius Vicario, & nu. 5. Contra, nu. 3. Declaratur, nu. 5.
- 2 Assessor suspectus recusari potest, iudice cui assidet recusato.
- 4 Assessor ob iudicis imperitiã communiter recipi solet.

QVAESTIO XV.

Sed quid econuerso, An Vicario recusato suspecto possit etiam episcopus recusari. Partē affirmatiuam in Vicario ordinarij sequitur est Saly. l. vnica. C. si quacunque præd. dig. Dec. c. 1. nu. 17. extra de offi. deleg. & de Vicario episcopi Rebuf. in prac. benef. tit. de vic. Arch. nu. 219. Cucc. Inst. iur. can. eo. tit. num. 152. Et ra-

tio est, quia episcopus, & Vicarius habent vnum, & idem tribunal. c. 2. de consuet. lib. 6. c. Romana, de appella. eo. libro, & dictum fuit alias. Et ideo recusato Vicario episcopi, potest et recusari ipse episcopus, prout similiter ratione recusato assessore, iudicem quocunque recusari posse, dixit Abb. in d. c. rnu. 14. quem refert, & sequitur Dec. ibi, nu. 17.

Sed contrariam sententiam tenet Bal. in d. l. vnica, in fi. Ang. l. aduersus in fi. C. si aduersum iud. Taf. l. aperitissimi, nu. 9. in fine. C. de iud. Franc. in c. dilecti, q. 14. extra de appella. & in c. si contra, vbi est notabilis tex. col. 2. in fi. de offi. deleg. in 6. Bertac. tract. de episc. par. 6. lib. 4. tit. de Vica. episc. num. 12. Bero. in c. 1. num. 128. extra de iud.

Nec aduersantur adducta superioris in contrarium, cum loquantur de Vicario non episcopali. Nec valeat argumentum ab assessore iudicis suspecti ad Vicarium episcopi, cui assessor ob iudicis imperitiã communiter recipiatur Abb. in d. c. 1. nu. 14. per totum tit. de off. assess. Et ideo verisimile sit quod iudex imperitus sit suspectus, ne sequatur assessoris suspecti opinionem: at in episcopo nõ potest cadere huiusmodi suspitio, cū causa suspicionis vicarij sit coram ipso episcopo probanda, vt dicam infra, q. proxima seq.

Declaratur, nisi vicarius allegaretur suspectus ex causa concernente ipsum episcopum, vt si esset oriundus de terra aduersarij, quia tunc et episcopus erit suspectus, Gem. in d. c. si contra, nu. 10. Fran. col. 2. ver. in ea gl. in fine, post Oldr. consi. 268. & dicta infra q. seq.

S V M M A R I V M.

- 1 Recusationis Vicarij causa probari debet coram episcopo.

- Ampliatum, nu. 2. cum seq.*
 5 *Vicarius episcopi cognoscit de suspicionem alterius vicarij, vel auditoris episcopi absente episcopo.*
 6 *Arbitri cognoscunt de suspicionem Vicarij episcopi, existente episcopo in remotis.*
Declaratur, nu. 7.
 8 *Vicarij suspitio de consuetudine, debet per episcopum committi alicui confidenti.*

QVAESTIO XVI.

Quæro insuper, an suspecto recusato Vicario episcopi causa recusatio nis sit probanda coram Metropolitano, vel alio superiore, sicut causa appellationis, an vero coram episcopo, vel coram arbitris.
 1 Et probandam esse coram episcopo monet tex. in c. si contra, vbi Ancha. in 4. & 5. not. Archid. col. 2. in si. ver. cum autem, Gem. nu. 7. & 8. Franc. in 4. not. de off. de leg. in 6. Host. in c. legitima, de app. in 6. iterum Gemin. c. non putamus, nu. 7. de consuet. in 6. gl. in §. si. in ver. ad episcopum, Inst. iur. can. Lancel. de off. Vic. Ang. post Pet. de Suza. l. præcipimus. C. de app. Bal. l. 1. in si. C. si quacunq; præd. dig. Henric. Ferrand. ad Abb. c. si quis contra, nu. 35. extra de foro comp. secundum parvam impressionem, Iaf. l. apertissimi, col. 3. C. de iud. Redoan. tract. de reb. ecclie. non alien. q. 22. c. 3. nu. 27. & nu. 30. Bero. in c. 1. num. 128. extra de iud.

Et ratio est, quia recusatio Vicarij concernit eius personam, & cohæret eius personæ, nec quo ad illam facit idem tribunal cum episcopo, ideo non prohibetur episcopus cognoscere causam recusationis sui vicarij, sicut prohibetur cognoscere causam appellationis, Ancha. d. 4. not. Card. clem. 2. nu. 28. de rescrip.

Ampliatum idem in recusatione

2 delegati ab ipso episcopo, vel eius auditoris, quia probari debet coram episcopo delegante, vel auditorem deputante, d. c. si contra, vbi Archid. in si. ver. cum autem, & Gem. Anchar. & Franc. Lancelot. in §. recusationis, in si. Inst. iur. can. de iudi. Roma. sing. 458.

Declaratur hæc ampliatio, nisi episcopi delegatus allegaretur suspectus ex causa cõcernente ipsum episcopum, vt si esset oriundus de terra aduersarii, quia tunc episcopus, de causa recusationis non cognoscet, Gem. d. c. si contra, nu. 10. Fran. col. 2. ver. in ea. gl. in si. post Old. conf. 268.

Secundo ampliatur, siue præfens sit episcopus siue etiam absens, Archid. d. c. si contra, in d. ver. cum autem, dicens causam recusationis esse proponendam coram delegato recusato, & significandum, quod dult ire ad episcopum, & quod tunc recusatus procedere nõ potest, alias datur appellatio, sequitur Imo. vt refert Gemin. d. nu. 7. & videtur hoc idem probare Host. & Inn. c. cum speciali, de appe. in 6. sicut refert Fran. in d. c. si contra, in 4. no. qui licet citet Hof. & Inn. in diuersam sententiam, dicta tñ illorũ refert similia dictis Archidiacono, prout etiam refert Gem. d. nu. 7. probat tex. in d. §. recusationis, cum glo. in ver. recuset, & no. in d. c. legitima, in ver. per iudicem, vbi glo. & Doct.

Declaratur, vbi episcopus esset intra diocesim, vel prope absens, secus si in remotis, quia si delegatus eius vel auditor erit suspectus allegatus, tunc Vicarius eius cognoscet de huiusmodi suspicionem, Io. And. d. c. si contra, sequitur illum Ancha. no. 4. Gemin. num. 7. Fran. in eod. not. post Lapum ibi citatũ, qui dicit quod si episcopus haberet plures officiales in solidum, & esset ipse in remotis, vnus officialis cognoscet de recusatione alterius, idem Franc. in c. dilecti, quæst. 2. de appell. Bertach. tracta. de

de episc. par. 6. lib. 4. titu. de vica. episc. nu. 17. post Abb. d. c. si contra, Prosper Pafet. conf. 43. nume. 9. & ratio est quia tribunal vicarij dicitur tribu-
 6 nal episcopi, potestque vicarius episcopo absente quod illo præfente non potest, vt scribunt Gemi. & Frã. in locis superius citatis: si vero erit allegatus suspectus Vicarius, tunc de recusatione illius cognoscent arbitri sicut cognoscerent de recusatione episcopi, cum in diocesi non sit alius iudex qui cognoscat, Gemin. dicto c. si contra, nume. 7. Anchar. & Franc. in 4. not. in fine. Et quamuis Papaz in annot. ad Rotam, decif. 1. alias, 47. de off. Vic. in nouis dicat, in fine Apost. quod quando allegatur Vicarius suspectus, non debent eligi arbitri, tamen citat in & proposito, Fel. ca. super quætionum. §. quem vero, & in c. insinuante, de off. deleg. qui in lib. meo hoc non dicit. posset tamen saluari Apostilla, quando presens esset episcopus vel non multum absens, quia tunc ad episcopum recurritur secundum prædicta.
 7 Subdeclaratur, nisi adit alter vicarius in solidum, quia ad illum pertinet huiusmodi cognitio, Lap. Gemin. & Franc. in locis superius citatis.
 Secundo declaratur, vt non procedat de consuetudine, secundum quam episcopus committit causas recusationis alicui confidenti, Io. And. 8 d. c. si contra, quem sequitur Gemin. numero octauo, dicens hoc facere debere quando episcopus est suspectus, pro quo facit suprascripta prima declaratio ad primam Ampliationem, plura scribit Capic. decif. 137. nu. 10. Villalob. in suis cõ. op. vbi Io. Fich. in Apost. in ver. episcopus vt suspectus.

S V M M A R I V M.

8 *Episcopo excommunicato Vicarij potestas suspenditur.*

- 2 *Collatio facta ab excommunicato vel ab eius Vicario non valet.*
 3 *Conferens beneficium tempore excommunicationis efficitur irregularis.*
Ampliatum, nu. 4.
Declaratur, nu. 5. 6. cum seq.
 6 *Collatio beneficij ab excommunicato occulto vel tolerato facta tenet. Et sequitur.*
At contra, nu. 8.
Auctor sequitur affirmatiuam, nume. 9.
 10 *Delegati iurisdictio non est suspensa excommunicato delegante.*
 11 *Vicarij capituli sede vacante non est suspensa iurisdictio excommunicato capitulo.*

QVAEST. XVII.

Sed quid si episcopus fuerit excommunicatus aut suspensus, an sit suspensa Vicarij potestas, & suspensam esse probat tex. in c. r. vbi glo. in ver. ipse officialis, in fine, & Franc. in vt. not. post Anchar. nu. 2. de off. Vic. in sexto, cle. si. vbi glo. in ver. contestata, Imola, & Card. de procur. Anchar. cle. 2. col. 1. in fine, Card. nu. 9. de rescrip. Abb. in c. licet, nu. 8. extra, de off. deleg. Fel. in c. insinuante, num. 1. circa finem, extra eodem, Bal. in d. c. licet, nu. 9. dicens quod excommunicatio inficit auditorium episcopi & Vicarij Io. de Selua, tracta. de benefi. par. 2. q. 14. nu. 6. & par. 6. titu. de Vic. episc. nu. 3. Cucc. Insti. iur. cano. de Vica. episc. nu. 134. Paris. conf. 89. nu. 6. vol. 4. Et ideo si episcopus vel eius vicarius conferat interim non valebit
 2 collatio, immo collator efficitur irregularis, teste Aret. c. cum non ab homine, col. pe. de iud. Franc. Marc. q. Delphin. 1233. per totam & seq. q. in principi. par. 1. Paris. conf. 89. vol. 4. Rebus. pract. benefi. titu. for. Vica. Arch. nu. 217. & seq.

T 2 Amplia-

4 Ampliatur ide[m] si episcopus est
suspensus vel interdictus, Rebus. in
repet. c. postulasti, not. 2. de cler. exc.
ministr. pro ur idem refert in practi.
benefi. titu. forma vic. Archiep. num.
217. probat Paris. dicto consi. 89. nu.
10. in fine, Bertac. tracta. de epis. li-
bro 4. par. 5. nume. 69. & dicta par. 6.
nume. 3. & quando persona episcopi
est inhabilis, non valere collationem
vicarijs ex defectu personæ episcopi
tradit Caldas, alleg. 56. nu. 2.

5 Declaratur, quando vicarius esset
ab ipso episcopo excommunicato
creatus, d. c. 1. in fine. ibi si iurisdic-
tionem tantum recipiunt ab eodem, &
ibi Doct. de off. Vica. in 6. Fel. d. c. in-
finuante, nu. 1. in fine.

Secundo declaratur, nisi excom-
municatus sit à superiore toleratus
6 Paris. dicto consi. 89. in fine, & alias
quod collatio beneficij ab excom-
municato tolerato vel occulto va-
7 leat, placuit Innocen. capitulo si iu-
re, in glo. sua, in ver. circa temporalis,
de sen. exc. Abb. c. veritatis, nu. 42. in
fine, de sent. excommu. Fel. c. ad pro-
bandum, nu. 6. vbi dicit ita fuisse iudi-
catum in Rota, tempore suo, extra de
re iud. Franc. Marc. dicta q. 969. nu-
me. 5. & 13.

8 Sed diuersum sensisse videtur Re-
bus. d. titu. forma Vica. Arch. nu. 218.
dicens, vicarium non posse conferre
episcopo excommunicato suspensio
vel interdicto etiam si vicarius & epi-
scopus ignorent excommunicationem
per gl. & Doct. in c. pe. de cler. excom-
mu. ministr. abb. & alij c. pastoralis,
§. verum, de app. & quia in his que ge-
runtur ratione priuati officij non est
differentia inter occultum & publi-
cum excommunicatum, secus in his
que gratia publici officij geruntur,
glo. & Doct. d. c. ad probandum, Re-
bus. in concord. Franc. tit. de excom-
non vitan.

Sed præcedens opinio subsistere
videtur, quia dignitas exercet colla-

tionem, non autem persona, & digni-
9 tas non est excommunicata, Inno. c.
si vero, de sent. excom. sequitur illi
Abb. in d. c. ad proban. nu. 15. extra de
re iud. & melius in d. c. veritatis, nu.
43. Fel. in præcitato c. ad proban. nu-
me. 7. & hanc partem late probat Pa-
ris. consi. 89. num. 23. & seq. vol. 4. Pro-
ur etiam quia etiam collatio benefi-
cij fieri dicitur ratione publici officij
Franc. Marc. d. q. 969. nu. 7. & nu. 10. &
ideo cessat ratio superius adducta in
contrarium.

Tertio declaratur, vt non habeat
locum in delegato excommunicati
cuius iurisdic-tio non est suspensa ex
10 communicato delegante, Anchar. d.
cle. 2. col. 1. in fine, post Paul. & Card.
nu. 9. ea ratione quia vicarius in cau-
sa sibi delegata non facit idem Conci-
liorum cum episcopo, Bertac. tract.
de epis. titu. de vic. epis. nu. 3.

Extenditur hæc declaratio vt locum
habeat etiam in vicario capituli sede
vac. Pauin. de pot. cap. sede vac. 2. par.
11 prin. q. 10. nu. 14. post Paul. & Card. in
cle. & si principalis, nu. de rescript.

S V M M A R I V M.

1 Subuicarius non dicitur excommuni-
catus, licet sit excommunicatus Vi-
carius.

Ampliatur, nu. 2.
Declaratur, numero 3. 4. 5. 6. 7. cum
sequen.

8 Intellectus, capitulum. 1. de off. Vica. libro
sexto.

9 Excommunicatus delegatus non potest
subdelegare.

10 Subuicarius excommunicato Vicario non
potest perficere causas captas ante ex-
communicationem Vicarij.

11 Delegatus potest perficere causas cap-
tas ante excommunicationem dele-
gantis.

12 Delegati iurisdic-tio non expirat per ex-
communicationem delegantis.

Declaratur, nu. 13. cum seq.

QVAESTIO XVIII.

ET quid si tantum fuerit Vicarius
episcopi excommunicatus: Nun-
quid etiam sit excommunicatus eius
Subuicarius? & non esse probatur in
ca. 1. & ibi Innocen. Archid. Anchar.
1 Gemin. & Franc. de offi. Vica. lib. 6.
Pauin. de potest. cap. sede vac. 2. par.
princi q. 10. nu. 2. Rota, decis. 4. alias
378. nume. 2. titu. de offi. vica. in nou.
Bero. c. quoniam Abbas, nu. 10. extra
de off. ord. Cucc. Inst. iur. cano. de vi-
carijs, tit. 8. nu. 11. lib. 2.

2 Ampliatur siue subuicarius datus sit
ab episcopo, siue ab eius vicario, glo.
in d. c. 1. in ver. ipsius, vbi Archid. &
Innocen.

3 Declaratur, nisi subuicarius parti-
cipet cum vicario excommunicato
in crimine damnato quia tunc est ex-
communicatus sicut vicarius, d. ca. 1.
vbi Io. And. in ver. qui. ita Innocen. &
Archid. in ver. excommunicationis,
per tex. in c. si concubinae. extra, de
sent. excom. & ideo dicunt in ver. offi-
cium, quod si officialis episcopi esset
excommunicatus, quia exercet offi-
cialitatem, tunc ille qui in eodem offi-
cio sibi deseruit, siue stando iuri eo-
ram eo, siue recipiendo commissio-
nem causarum ab eo, excommunica-
tus est, quia dicitur illi participare in
crimine damnato, firmat Gemin. d. c.
1. nu. 4. & 6. ad finem, & Franc. qui ex
prædictis notat quod excommuni-
catus non potest esse vicarius episcopi.

4 Subdeclaratur, vt non præcedat quæ sub-
uicarius reciperet commissionem
causarum vel vicariam ab episcopo,
quia tunc non esset excommunica-
tus, Innoc. in d. c. 1. in ver. officium. &
Archid. in ver. excommunicationis
maioris, Franc. in vlt. no. post Innoc.
in c. tua. extra, eo. Pauin. tracta. de po-
test. capitu. sede vacan. par. 2. princ. q.
10. nume. 20.

Secundo principaliter declaratur
vbi excommunicatio esset lata pro-
pter delictum proprium ipsius offi-
5 cialis, & sic propter delictum perso-
næ, secus si onus erat reale & inhæ-
bat officio: tunc enim etiam subuica-
rius est excommunicatus, Franc. d. c.
1. in 2. not.

Tertio declaratur, quod licet sub-
uicarius non sit excōcatus non tamen valent
gesta ab eodem post excōcacionem
vicarij vel officialis, d. c. 1. cum glo. in
6 prin. & ibi Inno. Fran. & alij, Rota d.
decis. 4. alias, 378. nu. 2. firmat Pauin.
de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 10.
nu. 20. in fine.

7 Extenditur hæc declaratio etiam
in causis commissis subuicario ante
excommunicationem, Innoc. d. c. Ro-
mana, in prin. de off. Vica. & quam-
uis hoc iuris esse videatur controuer-
si ex eis que scribit glo. & Archi. qui
hunc passum alius deseruit in eodem
c. col. 1. & 2. ubi etiam Seniores in di-
uersum allegat, quibus suffragatur
tex. in c. licet, vbi etiam Abb. num. 8.
extra, de off. delega. & tandem resi-
det in sententia Hostiensis ibi rela-
ti, qui videtur sentire quod non va-
leant gesta subuicarij si vicarius fue-
rit excommunicatus re integra, hoc
est antequam citatio præcedat excō-
municationem, secus re non integrâ
ex rationibus late per eundem Ar-
chid. relatis, qui subdit credere sen-
tentiam Hostiens. veriolem, quam
etiam sequuntur Fran. post Io. An. vt
refert Gemin. in d. c. 1. nu. 6. in ver. in
eadem glo. ibi. is cui, & Anchar. nu-
mero secundo, tamen sententia In-
nocen. supra firmata defensari posse
videtur ea ratione, quia officialis or-
dinarij non potest exercere iurisdic-
tionem suam post eiusdem excom-
municationem, cuius officialis est, si-
cut non potest post mortem, vt pro-
bat idem Innocen. in loco præcitato.
Et sicut Vicarius episcopi non potest
mortuo episcopo causas eo viuente

ceptas perficere, Specu. de offic. ord. §. 1. & ibi Bal. in addi. ver. quid de Auditoribus, & ner. Auditores afit, & clarius in tit. de iudice ordinario, & de Auditoribus in ver. not. q. Vicarius, Archid. in d. c. 1. in fi. de offic. Vic. in 6. Bal. aliquando. num. 7. ff. de offic. procon. Rebuff. in pract. benef. titu. forma Vic. arch. nu. 162. Franc. Marc. q. Delphin. 120. nume. 1. Ideo nec etiam subuicarius poterit causas captas ante excommunicationem Vicarii perficere post eiusdem excommunicationem. Et quia si volumus intelligere tex. in d. c. 1. de subuicario tanquam delegato ad causas, non autem de Vicario, iuxta intellectū Archid. ibi in ver. gerat, & Innoc. in fi. vbi etiam Gemin. nu. 6. ad fin. tunc re integra ex eo potissimum non renegeta delegati post excommunicationem delegantis, quia excommunicatus, nec est potest subdelegare causas. 23. q. 1. c. audiimus. cap. ad probandum, extra de re iud. post gl. in d. c. 1. in prin. Gemin. in dicto c. 1. nu. 6. in glo. in ver. is cui, circa princ. per illum tex. in fi. vbi etiam Franc. quæ ratio non cadit in sententia, Innoc. relata superius, merito verior eadem esse videtur.

Ego tamen crederem sententiam Innoc. superius relata verā esse eo casu, quo esset substitutus Vicarius officiali, secundum intellectum glos. in d. c. 1. in ver. ipsius, & in ver. recipiunt, & Innoc. in fi non autem si delegatus. Nam primo casu quemadmodum mortuo episcopo Vicarius non potest causas captas eo viuente perficere, eo quia vnum eorum est tribunal & consistorium, vt volunt Docti superius relati. Ita nec subuicarius poterit Vicario excommunicato causas captas, ante eius excommunicationem postea perficere per superius dicta.

At secus vbi substitutus non esset Vicarius, sed delegatus ad causas

speciales. Tunc enim re non intergra, quia causa captæ sunt ante delegationem perfici possunt a delegato, dicto cap. licet, cum cæteris adductis per Archid. in dicto cap. primo. Et ita sententiam eius & Hostien. aliorumque quos retuli supra intelligerem, quod etiam videtur esse de mente Anchar. in dicto cap. 1. nume. 2. & Gemin. num. 6. ad medium. Et hoc idem videtur posse probari ex sententia eiusdem Innoc. qui in dicto cap. licet, de offic. delegantis non expirare iurisdictionem delegati, cui etiam accedere videtur Ioan. And. ibi, vt refert Abb. in eodem loco, nume. 8. faciens eandem distinctionem. Itaque ne videatur sibi contrarius, Innoc. supra relatus, intelligenda est eius sententia in dicto cap. 1. de substituto Vicario, non autem delegato, sicut loquitur in d. c. licet.

Secundo etiam confirmatur. Quia licet episcopo suspecto possit quoque suspectus recusari eius Vicarius, vt scripsi supra, quæstio. 14. tamen Vicarius in causa sibi delegata ab episcopo non potest recusari, etiam episcopo ipso recusato. Quia hoc casu non habet idem tribunal cum episcopo, ut in primo, sicut dixi dicta quæstio. 15. Et ideo ratione huiusmodi diuersitatis mirum non est si subuicarius non potest cognoscere causas captas ante excommunicationem, sicut potest delegatus.

Et quoniam Gemin. in dicto cap. a dicto nume. 6. super glos. in ver. is cui, sequi videatur Butrij sententia, & concludere quod etiam re integra non expiret subdelegati potestas, nisi quando purus subdelegatur articulus in facto consistens, non si iurisdictione subdelegatur, vbi excommunicatio superuenit post delegationem. Tamen non recedo ab opinione Hostien. quam sequuntur

QV AESTIO XX.

Quid etiam si Vicarius Archiepiscopi excommunicet episcopum suffraganeum; an ista excommunicatio teneat? Videbatur non tenere, quia Vicario prohibita est huiusmodi censura in episcopum, c. Romana. §. officiales autem, & ibi Canonist. de off. Vica. in 6. & scripti supra, lib. 2. q. 58. & factum contra legis prohibitionem non tenet per regulam l. non dubium. C. de leg. cum concordantibus adductis per Vant. de nullit. sent. tit. de null. sent. ex defec. iurisd. ord. numero 122. & in terminis huius q. glo. in c. 1. §. officialē, vers. non attentent, de offic. ord. in sexto, & hanc partem tenet Archid. in dicto c. Romana. §. officiales, super glos. in dicto ver. non attentent, Bertach. de episc. lib. 4. par. 6. titu. de Vic. episc. numero octauo, in fine, vbi refert ex eadem glos. Vicarium tunc esse puniendum, ea ratione quia deficit Vicario potestas excommunicandi, per tex. in dicto §. officialē. vnde excommunicationis sententia lata videtur a iudice non habente potestatem, quæ nulla est, l. 1. & per totum. C. si à non compe. iud. Nec potest dici ab illo iudicatum qui iudicandi potestatem non habet. l. 1. §. si. ff. ad Tertul. Vant. de nullit. sent. ex defec. iurisd. ord. in prin. & in terminis Syluest. in summa, in vers. excommunicatio. 2. in princip. Cucc. Inst. iur. cano. de Vica. episc. numero 124. quamvis sub dubio hoc relinquat.

Sed quod valeat huiusmodi excommunicatio, sensisse visū fuit gl. dicto ver. non attentēt, quam sequuntur ibi Hostiē. & Ioan. Monac. vt refert Archidia. & Ioan. Andr. pro ratione, quia speciale est in sententia excommunicationis, vt liget etiam iniuste

T 4 lata,

tur Anchar. Archid. & Franc. superior relati.

Subdeclaratur, vt procedat quantum do subuicarius esset à vicario creatus, non autem ab episcopo, d. c. 1. in fi. cum gl. in ver. tantum, & ibi Doct. Fel. c. in finante, nu. 1. in fine, extra de offi. deleg.

S V M M A R I V M.

1 Excommunicato Vicario, non erit excommunicatus illius successor.

QV AESTIO XIX.

1 Porro excommunicato Vicario episcopi, non esse illius successoris excommunicatum, tradit Abb. in c. quoniam, nume. 8. circa princip. Bero. num. 101. extra de offic. deleg. per not. in c. 1. de offi. Vic. in 6. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicariis, tit. 8. num. 12. lib. 2.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius Archiepiscopi non potest excommunicare episcopum suffraganeum nec valet excommunicatio.

At contra, quod valeat excommunicatio, num. 4.

2 Vicarius Archiepiscopi excommunicans suffraganeum punitur.

4 Excommunicatio nulliter lata, vel iniuste ligat, & simulcum iniicit, & nume. 5.

6 Sententia lata ex falsa causa nulla est.

7 Excommunicator iniustus tenetur rescire damna, & expensas excommunicato.

8 Et punitur.

lata, II. q. 3. c. 1. & 2. c. sacro, de sent. excom. c. si episcopus. §. si ergo. & §. cum autem, & cap. quibus episcopi eodem titu.

Nec aduersari videntur contrarium ob allegatam excommunicatio nis specialitatem, tum etiam, quia etiam sententia excommunicatio nis nulla tenet, & vinculum inijcit, prout videmus, quando est lata ex falsa causa, si tamen idem sit iudicium de iniusto & nullo, dicto c. sacro, cum adductis per Dec. confi. 214. num. 5. Quæ tamen alias nulla est etiam à Principe lata, cle. pastoralis, vbi Canonista, de rescri. l. qui testamento, vbi Legista. ff. de excusat. tut. cum multis adductis per Vant. de nullit. ex defec. proces. numero 128. cum sequen. in fine. Pro ut etiam quia iniuste excommunicato prouisum est per refectionem damnorum, interese ac expensarum, dicto c. sacro, vbi Abb. & alii, & tradit Fast. ad Rot. cau. 4. dub. 14. & ipse iniustus excommunicator punitur, vt traditur in d. c. sacro, firmat Melil. de preced. Vic. cap. 12. num. 11.

S V M M A R I V M.

1 *Suspensio episcopi habentis privilegium doctorandi, an Vicarium officiat, remissive.*

QVAESTIO XXI.

NVnquid autem suspensio episcopo, qui habet privilegium doctorandi, sit quoque suspensus eius Vicarius ab huiusmodi collatione sibi specialiter demandata. Vide quæ dixi supra, q. 17.

S V M M A R I V M.

1 *Suspensio officialis à collatione doctoratus, non afficit Archidiaconum quæ dedit officialitatem facultatem, & minus episcopum.*
Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO XXII.

AT econuerso Vicario suspensio non esse suspensum episcopum, qui dedit illi facultatem licentiam, vel doctorandi, tradit gloss. in clemen. fina. in fine, de magistr. Vbi officiali Archidiaconi suspensio à collatione doctoratus, quia non seruat formam dictæ clemen. non est suspensus Archidiaconus, firmat Abd. cle. si. in fine.
2 Declaratur, nisi episcopus ratum haberet, gloss. & Abb. in locis superius adductis.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopus potest alterum eligere Vicarium, quando electus est excommunicatus.*

QVAESTIO XXIII.

QVin etiam si Vicarius excommunicatur, posse episcopum alterum eligere, respondit Berro. confi. 23. num. 4. volum. 1.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopus intrusus qui, remissive tamen.*
2 *Vicarij gesta non tenent, quando Episcopus est intrusus.*

QVAE-

QVAESTIO XXXIII.

NONnunquam etiam creatur vicarius ab episcopo intruso secundum ea quæ de episcopo intruso, scribit Bertac. tract. de episc. par. 4. lib. 4. titu. de potest. episc. in temporal. nu. me. 104.
2 Ideo quæro, an gesta Vicarij episcopi intrusi de iure teneant & non tenere respondit Paulus Castrenf. confi. 99. incipiente, circa primum quæsitum, in primo dubio, nume. 1. vol. 2.

S V M M A R I V M.

1 *Vicarij gesta non tenent, vbi de eius mandatis non constat.*
Declaratur, numero 2. remissive tamen.

QVAESTIO XXXV.

Vidimus alias Vicariatum episcopi scriptura esse probandum: Quæro nunc an gesta Vicarij teneant si non constat de eius mandato, & non tenere, dicit Anch. capitulo, licet, numero secundo, versiculo, quæro Vicarius. Gemin. numero 15. de offi. Vica. libro sexto, Bal. capitulo primo. §. fina. in fine titu. ne inter domi. & Vassall. lis de inuest. or. Bertac. de episc. par. 6. lib. 4. titu. de vica. episc. nume. 6.
2 Declaratur eisdem modis, quibus lib. 1. q. 46. vbi vide.

S V M M A R I V M.

1 *Episcopus non potest ratificare senten-*

tiam latam ab eius Vicario non habente mandatum speciale, in casibus illud exigentibus.

2 *Vicarius nomine aliquid facere non est facere nomine constituentis.*
3 *Episcopus ratificare potest gesta eius nomine per Vicarium.*

QVAESTIO XXXVI.

Sed an episcopus ratificare possit sententiam latam ab eius Vicario sine mandato speciali in casibus requiruntibus mandatum speciale. & quod non possit, tradit Anchar. capi. licet, nume. 2. vers. quæro Vicarius Gemin. nume. 15. Franc. col. 2. in fine in glo. in ver. speciali mandato, de offi. vica. libro 6. & ratio est quia non est locus ratihabitionis, vt ex nunc nec vt ex tunc in ijs quibus consideratur initium, vt in sententia & electione, secus in casibus in quibus non attenditur initium, quia tunc ratificare potest episcopus gesta per vicarium saltem prout ex tunc, post Io. And. reg. non firmatur, de reg. iur. in sexto, & quia secundum Gemin. in loco præallegato, facere nomine vicariatus non est facere nomine constituentis nisi in his quæ veniunt ex generali mandato & vicariatus, & ideo rata haberi non possunt specialia tanquam non gesta nomine constituentis, iuxta regulam, ratum, de reg. iur. in sexto, plura scribit in proposito Alexan. confi. 32. numero tertio & quarto, volumine primo, Abb. confi. 88. columna quinta, numero sexto, volumine primo. Vbi licet gesta per vicarium nomine episcopi in eius commodum ratificare per episcopum scientem & tacentem nedum expresse approbantem.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus confirmans suam causam de gestis & administratis per suum Vicarium videtur cetera reprobare & e contra vnam reprobans videtur alia confirmare.*
Declaratur, nu. 2.

QVAESTIO XXVII.

Sed quid si episcopus confirmet suam causam de gestis & administratis per suum Vicarium, an videatur cetera reprobare & e contra si vnam reprobat, an videatur cetera confirmare & reprobare respectiue que confirmare, tradit Bal. in l. tribu nus. §. cum aliquis, in tertio no. de testa. tut. Fel. c. cum venerabilis, nume. 47. extra, de except.

- 2 Declaratur, vbi episcopus ad huius modi actum deuenerit omnibus discussis, secus si leuato velo aliquid ap probasset, Bal. & Fel. in locis superioris citatis post Sicul. in capitulo, pro debilitate. extra, de officio delegati.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus tenetur defendere sententiam sui officialis.*
Declaratur, numero 2. remissive tamen.

QVAESTIO XXVIII.

- 1 *Episcopus tenetur defendere sententiam sui officialis dicit Specula. de compere. iud. adi. §. sequitur, nu. 3.*
2 Quod tamen recipit declaratio-

nem iuxta ea quae dicam infra duabus qq. proximè sequentibus.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus non potest contravenire gestis per suum Vicarium.*
2 *Vicarij factum dicitur factum ab episcopo.*
3 *Episcopus tenetur stare bene gestis per suum Vicarium, non autem male.*
4 *Potest retractare compositionem factam a Vicario in penis, in quibus dispensatio non poterat.*
5 *Non tenetur de imperiis sui Vicarij.*
Declaratur, nu. 6. & 8.
6 *Culpa officialis Dominò nocere non debet.*
7 *Superior non tenetur de excessibus officialis reputati integri.*
8 *Episcopus nouiter creatus non conuenitur ex gestis per Vicarium.*

QVAESTIO XXIX.

ET non diffiteor gesta per Vicarium adeo obligare episcopum ut illis non possit contravenire, secundum Paul. Castr. consil. 348. col. 3. vol. primo, Dec. consil. 142. nu. 3. Rebuff. pract. benef. titu. de Vica. episc. nu. 40. & ratio est, quia factum a vicario dicitur factum ab episcopo & vñ est illorum tribunal & concistorium, c. 2. cum glo. de consuetu. in sexto, & in c. 1. de capellis monac. in sexto Io. de Selua tract. de benef. par. 2. q. 14. nu. 7. Bertac. de episc. lib. 4. par. 8. titu. de auct. episc. circa iud. num. 44. Cucc. Insti. iur. cano. titu. 8. de vica. episc. nu. 21. & seq. post Domina. consil. 114.

- 3 Declaratur, quando vicarius bene agit, secus si male, quia tunc episcopus non tenetur stare illi actui, Gemin. consil. 114. Castr. d. consil. 348. col. 2. Vbi episcopus retractare potest

test compositionem factam a Vicario in penis in quibus dispensare nõ poterat, sequitur Bertach. de episc. parte quinta. libro 4. titu. de auct. & potest. episc. circa iud. numero trigesimo sexto, & iterum Castr. l. creditor, §. Lucius, ff. manda. Dec. capit. fanè, el secundo, columna secunda, extra de off. deleg. & d. consil. 142. nu. 3. Syl. in §. ab hostibus, in uer. postliminij, Instit. de Art. tut. Ant. Franc. ad Abb. c. eam te, num. 12. & 13. in ver. a. extra de rescrip. Rebuff. pract. benef. titu. de vica. episc. nume. 41. & forma Vicar. Archid. num. 139. cum sequen. Paul. Borgas. tracta. de irreg. & disp. par. 7. cap. fin. nume. 23. Cucc. dicto titu. de Vic. episc. nume. 22. Brun. consil. 89. nu. 14. cum seq.

- 5 Nec tenetur episcopus de imperia sui Vicarij, quia creando ipsum dedit operam rei licitæ, & consuetæ, Bal. rub. numero decimotertio, C. de pena iud. qui male iud. Salicet. l. fina. C. eo. refert, & sequitur illos Alexã. l. secunda, numero decimo, ff. quod quisque iur. Bertach. tract. de episc. libro quarto, parte sextæ, titu. de Vicar. episc. numero quinquagesimo primo, post Castr. dicto consilio 348. columna secunda. Nam culpa officialis Domino nocere non debet, l. prima, §. si procurator. ff. si quis ius dic. non obtempe. dicta l. creditor, §. Lucius, ubi Castr. ff. manda. & iterum Castr. dicto consilio 348. columna secunda, Brun. consil. 89. numero 14. cum seq.

Subdeclaratur, quando episcopus in aliqua culpa non posset deprehendi, ut quando cõmuni opinione omnium bonum elegit officialem, sed fuit in officio corruptus episcopo ignorante; tunc enim episcopus non tenetur, Rebuff. dicto tit. forma vic. Archid. numero 139. post Bellamer. consilio quarto, vtrum episcopus, columna penul. Syl. in dicto §. ab hostibus, in dicto ver. postliminij, Bal. rub.

de pena iud. qui male iud. Et in proposito Felin. in cap. Petrus, numero vndecimo, extra de homic. Vbi quando depuratus a superiori ad certum officium esset persona valde integra, superior non teneretur de excessibus istius officialis, Gondisla. Villadieg. tracta. de leg. 2. par. quaestione tertia, numero nono, Bertach. de episc. tit. de vica. episc. numero quinto, dicens quod dicitur in culpa Potestas, qui conducit imperitum allefforem post Bal. supra citatum, Cucc. Instit. iur. cano. de vica. episc. numero 130. post Castr. consilio 117. libro primo, Bi sign. titu. de vica. decisionè octaua, numero primo, Redoan. de rebus eccles. non alienandis, & alios ibi relatos.

- 8 Secundo declaratur in episcopo nouiter creato, qui non conuenitur ex gestis per Vicarium, Ioan. Andr. Innocen. Butr. & Gemin. in cap. eam te, vbi Felin. in §. scriptum fuerat, numero decimosexto, extra de rescriptis.

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus, quãdo teneatur ex delicto sui Vicarij, & nume. 4. 8. 9. cum sequentibus.*
2 *Et ad restitutionem damnorum datorum.*
3 *Imputatur illi, qui videntur opera malorũ hominum.*
4 *Dominus non tenetur ex delicto sui officialis extra officium commissio, & numero 10.*
5 *Potestas non tenetur de gestis per officiales extra officium, nisi ad exhibendum illos.*
Declaratur, nu. 7.
6 *Episcopus promittens soluere omnem cõdemnationem non liberatur exhibendo officialem suum.*
9 *Episcopus ex pacto, vel statuto teneri potest*

rest pro Vicario.

- 10 Dominus, quando teneatur ex delicto sui officialis, remissive.
 4 Vicarius episcopi, quando teneatur de imperitia sui assessoris.

QVAESTIO XXX.

Præmissis consequens est, quod si episcopus fuerit in aliqua culpa ex delicto sui vicarij teneatur, ut post ea, quæ in quæstione proxima scripta sunt, tradit Hostien. capit. ad hæc, ubi Zabara, quæstione quinta, Butr. col. fi. extra de off. Archid. Rota decisio. 6. aliàs 278. titu. de off. vicar. in nouis, & decis. 6. eo. titu. in antiq. & decis. 1. Bisign. in antiquioribus, & utrobique Papaz in apost. Anchara. Gemin. Archid. in capit. si episcopus, de off. ord. in sexto, Felin. cap. cum ordinem, numero sexto, extra de rescrip. & cap. Petrus, numero octauo, extra de homin. Ioan. de Selua, tract. de benefic. parte secunda, quæstione decima-quarta, numero sexto, Pauin. de potesta. capit. sede vacan. secunda parte princip. quæstio. 10. nume. 22. & 23. Henric. Bor. tract. de syno. par. 2. numero tertio, Carau. comment. super ritu magnæ curiæ, ritu 49. nume. 18. Cucc. Institut. iur. cano. de vicar. epif. nume. 130.

2 Ampliatur, ut etiam teneatur ad restitutionem damnorum datorum per suum officialem, Rota decisio. 6. aliàs 432. titu. de off. vicar. in antiq. & decisio. 1. eo. titu. per Bisignetum, Rebuf. pract. benefic. titu. forma Vicar. Archid. nume. 188. illi enim imputatur, qui utitur opera malorum hominum, l. ex maleficijs, in fi. ff. de act. & qui malum elegit officialem, §. fin. In sti. pro soc. §. eos, in fine, Auc. ut iud. sine quoquo sus. coll. 2. cum similib. alijs adductis per Rot. & Rebuf. in locis præcitatis, firmat Innocent. in dicto cap. ad hæc, extra de off. Arch.

Bertach. de epif. libro 4. par. 6. tit. de vic. epif. nume. 5. post Bal. in marg. in ver. episcopus, nu. 9.

Ampliatur, ut simili modo vicarius episcopi teneatur de imperitia sui assessoris, quædo vicarius esset iurisperitus, aliter nõ tenetur, ut resp. Brun. consil. 89. numero 19. cum sequen.

Declaratur, quando vicarius, vel officialis delinquit in eadem materia in qua utebatur opera episcopi, Fel. d. c. si quando, nu. 2. extra de rescrip. & in d. c. Petrus, nu. 10. cum seq. Vbi late comprobatur, quod dominus non tenetur de delicto officialis extra officium commisso, & ponit plures alias declarationes, firmat Bertach. trac. de epif. lib. 4. par. 6. d. titu. de vic. episco. num. 6. Vbi quod Potestas non tenetur de gestis extra officium suum per suos officiales, nisi ad exhibendum eos, si potest, vel nisi mandauerit, vel nisi ratum habuerit, post Bal. rub. C. de pœna iud. qui male iud. & in l. obseruare, §. proficisci, ff. de off. proconsul. Bart. l. 1. §. familiaris, ff. de publi. Cæphal. qui alios cumulat, consil. 362. numero 28. in 3. Pauin. de potesta. cap. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nu. 23.
 8 Vbi declarat verum, nisi episcopus promiserit soluere omnem condemnationem, quia tunc non liberatur exhibendo, late Carauit. dicto ritu, numero vigesimo, post alios cumulat.

Secundo declaratur, quando adferret statutum, uel aliud pactum, quod prælatus teneatur pro officiali, quia tunc tenetur ex vicarij delicto, Pauin. dicta quæstione decima, Carauita dicto ritu 49. numero vigesimo.

Alias declarationes ad regulam, quod dominus teneatur ex delicto officialis, ponit Fel. in d. cap. Petrus, numero vndecimo, cum sequen. ubi vide.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarij, qui delinquit in officio, gesta valent antequam ab officio remoueantur.

QVAESTIO XXXI.

Gesta autem Vicarij episcopalis, qui delinquit in officio, valere antequam ab officio remoueatur, dicit Pauin. de offic. & potesta. capituli sede vacan. quæstio. 10. nume. 24. per not. in l. iubemus, §. sanè, & ibi Bald. C. de sacros. eccles.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus Vicarium potest reuocare ad libitum.
 Ampliatur, numero 2. 3. 4. 5. cum sequentibus.
 Declaratur, nume. 8. 11. 12. 14. 15. 16. cum seq.
 6 Procurator reuocari potest etiam, quod dominus iurauerit illum non reuocare.
 8 Episcopus, qui iurauit non reuocare Vicarium, debet petere abolutionem a iuramento, si intendit illum reuocare.
 9 Episcopus, qui iurauit non reuocare Vicarium, an sit periturus reuocando illum non petita abolutione a iuramento.
 10 Dominus, qui ex aliqua iusta causa procuratorem reuocauit, quem non reuocare promisit sub iuramento, an sit periturus.
 11 Episcopus nõ potest reuocare Vicarium a Papa confirmatum.
 Declaratur, nu. 12.
 13 Correpiscoporum usus sublatus.
 15 Vicarij reuocati gesta, an valeant, & nume. 16.

QVAESTIO XXXII.

Sequendo ordinem alias præmissum: Quarto, an vicarius episcopi possit ad libitum reuocari. Et posse inquit glo. in clemen. fin. de procur. & in clemen. & si principalis, in ver.

per electionem, ubi Card. nume. 10. Anchar. col. 2. Abb. nu. 9. de rescript. Host. in sum. de off. vic. §. & quib. ver. sed nunquid, Barb. c. postulasti, no. 1. in fi. de rescr. & in ca. quoniam Abb. nu. 37. Abb. nu. 2. de off. ord. post Io. And. c. pen. de off. vic. Franc. c. vt nostrum, de app. Bal. l. solent, nu. 6. ff. de off. proconsul. Cald. consil. 2. tit. de offic. vic. Rebuf. pract. benefic. tit. for. vic. Archid. nu. 192. Bertrand. consil. 72. nu. 1. in 10. Bero. c. prudentiam, nu. 110. extra de off. dele. & cõf. 22. nu. 34. vol. 1. Solutur. n. iudicium verante eo, qui iusserat iudicare. l. iudicium soluitur, ff. de iud.

Ampliatur, ut reuocari possit etiã sine cõsensu capituli, Frac. c. 1. col. 2. vers. sed quæritur, de off. vic. in 6. post Host. & alios ibi dicẽs ita seruari de consuetudine in omnib. Ioã. And. c. tua, de off. vic. quem refert, & sequitur Pauin. de pot. c. sede vac. 2. par. princip. q. 10. nu. 18. Boer. decis. 347. nu. 1. Aufrer. ad Tolos. q. 480. Abb. c. si quis contra, nu. 25. in 1. & 2. l. c. nu. 30. extra de foro compe.

Secundo ampliatur etiam in quolibet vicario cuiuscumque superioris, Gem. c. 1. de off. vic. in 6. Bertach. de epif. lib. 4. par. 6. tit. de vica. epif. nu. 9. post Bal. l. solent. §. sicuti, ff. de off. proconsul. Franc. d. cap. ut nostrum, ext. de app. Bertran. consil. 72. nu. 1. in 10.

Tertio ampliatur, ut remoueri possit ab officio etiam, quando illi esset causa delegata nomine officij, nõ tamen nomine proprio, Anchar. cle. 2. col. 1. in fi. Card. nu. 11. Imo. nu. 14. de rescrip.

Quarto ampliatur etiam si episcopus iurasset non reuocare vicarium, But. d. c. tua, ubi Io. An. & Abb. nu. 5. in fi. de off. vica. Zacar. & Ant. Franc. ad Abb. c. quoniam Abbas, nu. 10. de off. ord. Pau. de Cast. consil. 361. nu. 4. vol. 1. Alex. c. 6. fi. 18. nu. 8. in 2. Rebuf. d. tit. forma vicar. Arch. nu. 193. Boer. alios cumulat, d. q. 347. numero 1. Cucc.

Cucc. Insti. iur. cano. de vicar. episc. nume. 137. Alphon. Carmonen. trac. de benefic. incomp. par. 2. cap. 10. numero tertio, Gabr. libro 2. de iure iu. conclus. 1. num. 14. Bertac. de epis. libro 4. par. 6. titu. de Vicar. episc. nu. 9. Quibus accedit glo. in c. fin. de procur. in 6. dicens procuratorem reuocari posse etiam si dominus iurauerit illum non reuocare, quod tamen late differit Felin. in cap. ex parte de cani, num. 12. extra de rescrip. & glos. sequitur Alexan. dicto consil. 18. col. fin. libro 2. Dec. consil. 475. Boer. qui alios congerit, deci. 207. par. 2. ubi refert communem esse opinionem, quod procurator constitutus cum iuramento ad resignandum beneficium ex causa permutationis potest non obstante iuramento reuocari, sequitur Grauat. in annot. ad Vestr. lib. 5. prac. c. 13. nu. 15.

Extenditur ampliatio etiam ad Vicarium constitutum a capitulo sede vacante, qui reuocari potest etiam si fuerit interpositum iuramentum, Io. And. dicto cap. tua, Archid. capit. 1. in fine, & ibi Hostien. de off. vicar. in 6. sequitur Ant. Franc. ad Abb. in d. ca. quoniam, nume. 10. Pauin. dicto trac. de potest. cap. sede vacan. 2. par. q. 10. nume. 1.

Declaratur, quando absolutio a iuramento per dominum reuocantem fuerit petita, ne aliis incidat in periurium, glo. quæ de domino periuro loquitur reuocante procuratorem in dicta clemen. fin. de procur. lib. 6. Caffren. consil. 381. venerabilis, 3 q. volumine primo, Alexã. dicto consil. 18. nume. 8. Felin. dicto cap. ex parte de cani, nume. 12.

Et de episcopo reuocante vicariũ, Rebuf. pra. & benefic. titu. forma vicar. Archiepisc. nume. 193. Cucc. d. titu. de vicar. episc. nume. 138. Gabr. dicta conclusio. 1. nume. 14. libro secundo, de iure iuran.

Et quamuis sine labe periurij re-

uocari posse vicarium dixerit Ioan. Andr. in dicto cap. tua, quem retulit Ant. Franc. ad Abb. in dicto cap. quoniam, firmat Alexan. dicto consil. 18. nume. 8. post Butr. dicto cap. penult. de off. vicar. Pauin. dicta questio. 10. vers. sed nunquid. vbi tamen reuocatio fieret cum causa, ut quia Vicarius male gereret officium vendendo iustitiam, vel similia faciendo, tunc episcopus, qui iurauit, reuocando illum, non esset periurus, Abb. dicto cap. tua, in fi. vbi etiam Zacar. in apost. & post Butr. ibi tradit Alex. dicto consil. 18. num. 8. Pauin. dicta questione decima, versicu. sed nunquid, nume. 7.

Sicut etiam non est periurus dominus, qui ex aliqua iusta causa reuocauit procuratorem, quem non reuocare promisit sub iuramento, Gemin. & Franc. dicto cap. fin. de procu. in sexto, & ante illos Feder. col. 107. in fine, quos retulit, & sequutus est Boer. qui alios cumulat, d. q. 207. numero 3.

Secundo principaliter declaratur supradicta conclusio, quando vicarius episcopi esset a Papa confirmatus, quia tunc episcopus non posset illum reuocare, Bal. dicta l. solent, numero sexto, qui loquitur de Vicario a superiore suscepto, ff. de off. proc. col. Rebuf. dicto titu. forma vicar. Arch. nume. 194. Cucc. Insti. iur. can. de vic. episc. nu. 139.

Subdeclaratur, ubi summus Pontifex confirmasset vicarium episcopi ad vitam, nõ obstante quacunque reuocatione, secus si confirmasset vicarium simpliciter. Namque illa confirmatio debet intelligi sine præiudicio episcopi, & quatenus eius voluntas durauerit, Rebuf. dicto titu. forma Vicar. Arch. num. 197. per tex. in capitu. super eo, extra de off. deleg. Cucc. dicto titu. de vicar. episc. numero 139.

Prout etiam reuocari non potest, quando

quãdo vicarius factus esset per viam conuentionis a Papa approbata, ut olim fiebat in correpiscopis, secundum Rebuf. loco præcitato, nu. 200. quorum correpiscoporum usum sublatum esse scribit Lancellot. Insti. iur. cano. de correpisc. usu sublato.

Tertio declaratur, ut non habeat locum in vicario episcopi dato a lege, prout est Archidiaconus, qui reuocari non potest tanquam habens vicariatum inherentem personæ, Rebuf. dicto tit. forma vicar. Archiepisc. numero 199. post Abb. & alios in capitulo primo, in fine, extra de officio Archid.

Quarto declaratur quoad acta facta per vicarium, quæ valent non obstante reuocatione, Bal. dicta l. solent, §. sicut, Rebuf. loco proxime citato, Bertach. de episc. libro 4. par. 6. tit. de vicar. episc. nume. 9 post Innoc. cap. intimasti, de appellat. Franc. capitu. 1. columna secunda, versu. acta tamen, de off. vicar. in sexto, Bertrand. consilio septuagesimo secundo, numero primo, in 10.

Subdeclaratur, vbi reuocatio facta esset vicario ignorante, quia tunc gesta per illum valent, non autem ipso sciente reuocationem, Roman. lingu. 58. & 616. Ias. more, numero de cimo, ff. de iurisd. om. iud. Dec. cap. si duobus, numero duodecimo, ext. de appel. & consilio 295. nu. 5 ubi Grauat. in additio. refert, & sequitur Robert. Lancellot. tract. de attent. par. 2. cap. 10. nume. 23. & seq. dicens Decij consilium aliàs fuisse canonizatum in vna Nonaburgen. coram Simone, afferentes ita repertum fuisse adnotatum per Tarquin. de S. Cruce ad Franc. in dicto capitu. ut nostrum, extra de appellat. Rebuf. dicta prac. benefic. titu. de simon. in refig. numero quarto, & seq. post Calde. consil. 4. & alios a se congestos, Iac. Put. deci. fo. 470. nu. 1. lib. 2.

S V M M A R I U M.

1 Vicarius episcopi per constitutionem secundi censetur tacite reuocatus. Et damnum est subdiuis habere plures Vicarios.

Contra, nu. 2.

Declaratur, numero 3. 4. 5. 7. 9. 11. 12. 13. 14.

2 Legatus primus non censetur reuocatus per secundum.

Tutor datus in testamento nõ reuocatus per dationem alterius in codicillis.

4 Vicarij gesta post notificationem illi factam de creatione secundi, non tenent.

Declaratur, nu. 5.

6 Episcopo depositio expirat ipso facto Vicarij potestas.

7 Vicarij gesta non tenent, quando sciunt secundi Vicarij creationem, & numero 8.

Contra, nu. 9.

Declaratur, nu. 11.

10 Vicario qualiter sit notificanda creatio secundi.

11 Vicarij gesta post eius reuocationem sciente, & patiente episcopo, valent.

12 Vicarius Generalis episcopi non censetur reuocatus per constitutionem secundi specialis, vel ad certas causas deputati.

13 Clausula circa reuocationem, operatur vbi primus Vicarius non censetur reuocatus per constitutionem secundi.

14 Vicarius nõ censetur reuocatus per constitutionem alterius, vbi constitutio est nulla.

QVAEST. XXXIII.

Sicut etiam quæro, an vicarius episcopi tacite censetur reuocatus per constitutionem secundi. Diuerse sunt Doctorum in hac questione sententiæ.

Nam

Nam Ioan. And. cap. tua, de offic. Vicar. tenuit, quod censeatur reuocatus, quem sequitur Gemin. cap. licet, numero decimo quarto, post Lap. & Franc. columna secunda, vers. vltimo limita, de offic. Vicar. in sexto, Barbar. apostil. ad Abb. cap. volentes, vbi etiam Abb. in 3. not. extra de officio lega. Dicens damnum esse subditis habere plures Vicarios, Alexand. & Taf. rub. ff. de offic. eius, ubi Hippol. Rim. num. 100. Bertach. tract. de epif. libro quarto, parte sexta, titu. de Vicar. epif. nume. 15. Pauin. de potestate capituli sede vacan. 2. par. princip. q. 10. numero decimo, Ioan. de Selua tracta. de benef. parte secunda, q. 14. numero secundo, quos retulit Boer. q. 347. numero quarto, Franc. Marc. quaest. Delphin. 1100. nume. 10. parte prima, sibi tamen contrarius, in fine quaestio. Nicol. de Mil. in reper. in ver. Vicarius episcopi, Cucc. Instit. iur. cano. de vicar. epif. nume. 143. vbi declarat, quando episcopus unum vicarium duntaxat habere consueverit, post Gemin. & alios in cap. licet, de off. vic. in 6.

Mouentur ex l. si quis cum procuratorio, in fi. cum l. sequen. vbi Ange. Bal. & alij concludunt, quod procurator reuocatus censeatur per constitutionem secundi, & tex. cap. non in iuste, vbi Canonista, extra de procu. Rota decis. 170. & 174. in antiquis, & multis alijs comprobatur Boer. alios congerens dicta q. 347. nume. 2. & 3. Pet. And. Gambar. tract. de off. & potesta. leg. a lat. lib. 9. nu. 14.

Sed contrariam partem probauit glo. magna, cap. in Galliarum, 23. q. 5. quam secutus est Alberic. dicta l. si quis cum procuratorio, §. fin. versic. quid in legatis sedis Apostolicæ, Martin. de Laude, tract. de leg. §. 10. Cardin. d. c. tua, q. 5. de off. vicar. sequitur Barb. c. volentes, col. 2. cum seq. vers. nota hic tex. Panor. nu. 3. ext. de off. leg. Rom. sing. 57. in fi. Boer. d. q. 347.

nu. 5. in fi. Rebuf. pract. benef. tit. for. vic. Arch. nu. 204. & seq. Zacar. apost. ad Abb. d. cap. volentes, post Guil. de Cu. in d. l. si quis cum procuratorio, §. vnus Pet. And. Gam. d. tract. de potesta. leg. a lat. lib. 9. nu. 13. & hanc sententiam ueriores, & communiores testantur Ioan. de Selua, d. q. 14. nu. 2. Boer. d. q. 347. num. 7. & ibi referens communiter apponi solere clausulam expressæ reuocationis primi in creatione nouorum vicariorum, & ita obseruari vidi in litteris vicariatus, sequitur Vant. de nullit. tit. de null. ex def. manda. num. 165. Massuer. ad Papien. prac. for. libel. actio. real. in ver. Vicarius. hanc etiam sententiam uti communem esse tenendam scribit late Alphon. Carmonen tracta. de benef. in comp. par. 2. capitulo decimo, nume. 9.

Et hæc sententia probatur tam per glo. in d. c. in Galliarum, dum voluit, quod legatum primum non censetur reuocatum per secundum, & ideo nec etiam vicarium, qui habet ordinariam iurisdictionem, ut dixi supra, q. 55. lib. 2.

Tum etiam, quia tutor datus in testamento non reuocatur per dationem alterius in codicillis. l. 2. C. de testa. tut. ideo nec etiam vicarius episcopi per constitutionem secundi, alia etiam argumenta refert Ioan. de Selua, d. q. 14. & Alphon. d. c. 10. nu. 7. cum seq. quæ missa facio.

Nec aduersantur, quæ superius dicta sūt de procuratore reuocato per constitutionem secundi, quia respondit Abb. d. cap. volentes, & Boer. d. q. 347. nu. 5. quod plures procuratores se impediunt per concursum, quia quandoque vnus affirmat, quod alter negat, per not. in c. p. de elec. libro 6. Et ideo ius præsumit, quod dominus dando secundum censetur reuocare primum. Secus in pluribus ordinarijs, cum habeant potestatem in solidum, & plures deputari soleant

in

in eodẽ officio, ut facilius possit Reipublice consuli. l. unica, ff. de off. con. su. ubi Bar. Bal. & alij citati per Boer. d. q. 347. nu. 5. & dixi sup. lib. 1. q. 50. & comprobatur Ioan. de Selua, d. q. 14. nume. 2.

Declaratur, nisi expresse, vel tacite ex verbis secundæ constitutionis appareret primum vicarium esse reuocatum, probatur in ca. si quem, de procu. in 6. per quem sic declarat Rebuf. d. tit. for. Vi c. Arch. nu. 205.

Secundo declaratur, nisi facta fuerit intimatio, uel notificatio primo Vicario de constitutione secundi, quæ tunc censetur primum reuocatus, & non tenent gesta per illum post notificationem sicut valent ante, Bal. d. l. solent, §. sicut, per illum tex. ff. de off. procons. post Innoc. c. intimasti, ext. de app. Bertach. de epif. lib. 4. par. 6. q. 2. i. titu. de vic. epif. nu. 15. vbi allegat præceptorem suum Io. de Prat. d. l. si quis cum procuratorio. §. si. ita concludere, & sic fuisse de facto Paduæ determinatum in q. tunc occurrente per tex. l. si forte, ff. de off. præf. Rom. sing. 57. quem cum alijs retulit Boer. d. q. 347. nu. 12. Dec. cons. 395. col. 2. Rebuf. loco præcitato, nu. 206. 210. & 214. Et quamuis contrarium teneant Doct. superius adducti pro affirmatiua quos retulit Boer. dicta quaestio. 347. nume. 8. cum sequen. Tamen præcedens opinio videtur magis æqua, atque realis, vt inquit Boer. nu. 13. iuribus, & autoritatibus. per eum adductis, quibus addo Franc. Marc. q. Delphin. 1100. num. 10. post Bar. l. 2. §. fin. in fi. ff. sol. mat.

Subdeclaratur, nisi primum Vicarius amicus fuisse culpa sua, tunc enim gesta per eum etiam non facta notificatione secundi non valebunt, Rom. sing. 58. Bertach. tract. de epif. par. 6. lib. 4. tit. de vic. epif. nu. 15. per tex. c. 1. §. adijciatur, de concessio. præben. in 6.

Sed hanc subdeclarationem impu

gnat Rebuff. d. titu. forma Vic. Arch. nu. 208. & 209. ea ratione, quia quando gesta a vicario sustententur si non tendunt in præiudicium tertij, per regulam l. Barbarius, vbi Docto. ff. de off. Prætor. c. ad proban. de re iud. ca. si. in fi. extra de accusa. Fel. cap. ceterum, nume. 24. ext. de rescrip. firmat Cuc. Inst. iur. can. de vic. epif. nu. 149. Et ad tex. in d. §. adijciatur, respondetur, quod loquitur de graui delicto depositionis, ex quo crimine prælati depositus etiam ignorans non potest contrahere vti prælati. Et ideo non videtur ex illo tex. generaliter posse inferri, quod qualicunq; culpa vicarius remoueat, gesta per illum non teneant etiam non facta notificatione.

Et hæc sententia Rebuf. verior videtur, & probabilior, ponderando tex. d. §. adijciatur, qui loquitur de nullitate contractus initi a Prælato deposito uti prælati ea ratione, quia ibi episcopus depositus est redditus inhabilis, & priuatus per sententiam quæ facit crimen notorium in tantum, quod potest alterius prælati fieri electio per clericos ad quos spectat, ex dictis per Innocen. c. qualiter & quando, el. 2. §. licet, num. 1. Abb. & Felin. nu. 51. & ceteri Canonista, extra de accusatio. Et ideo mirum non est si in tam graui culpa depositionis gesta Vicarij non tenent etiam non facta notificatione de constitutione alterius, quia ipso facto expirat eius potestas, quod clarius firmat Franc. Marc. q. 1120. nu. 8. par. 1.

Vbi dicit, quod deposito episcopo expirat ipso facto vicarij potestas, Quod non est dicendum in qualibet alia culpa, per regulam d. l. Barbarius, cum alijs superius adductis.

Tertio declaratur, quando primum vicarius habet scientiam secundæ constitutionis, tunc, n. dicitur reuocatus præben. in 6.

7

& non valent gesta per eum, dicta l. si forte, ubi glo. & alij, ff. de off. præf. d.

V per

per quem dicebat Roma. sing. 57. in fine, quod per aduentum successoris intelligitur primus praeses reuocatus, & quod valent eius gesta si ignorat reuocationem, & sing. 58. inquit amotionem iudicis ligare manus eius quando scit, eam sequitur Fel. c. caeterum, nume. 11. de resc. Vbi dicit sufficere qualiscunque notitia

8 post Calder. confi. 4. rub. de offi. Vicar. siue per procuratorem, siue per nuncium, aut amicum absque eo quod mandatum siue reuocatio ostendatur; & hac partem tenuisse Senat. Burdegalen. refert Boer. dicta de cif. 347. nume. 15. post glo. in clemen. causam. §. intimatio, de elect. & in c. cupientes, in prin. in ver. notitiam, de elect. vbi Gemin. §. 1. col. pen. facit illam singularem Fran. Marc. d. q. 100. nume. 10. Bertac. de epis. par. 7. libro 4. q. 21.

9 Sed hanc partem reprobatur Boer. dicta q. 347. numero 14. vsque ad 18. concludens non sufficere qualemcunque notitiam de creatione secundi notarij vel reuocatione primi aliunde habita quam per expressam notificationem, & illum sequitur Rebuf. dicto titu. forma vic. Arch. nume. 21. dicens notificationem esse per episcopum vel procuratorem vel nuncium eius faciendam vel per episcopum secretarium, de mente eiusdem Boerij in loco praecitato, numero 17. Vbi etiam subdit esse faciendam per secundum Vicarium habentem intimandi aut intimari faciendi, a quibus non recedo eo casu quo secundus vicarius esset tantum constitutus, non autem quando primus esset reuocatus, tum ex argumentis & auctoritatibus copiose adductis per Boer. dicta q. 347. nume. 14. & seq. tum etiam quia solet quoque scienti fieri denunciatio ad alium effectum quam ad certiorandum aliquem, secundum Barto. l. 2. §. fina. ff. solu. matr. Prout etiam, quia stante communi senten-

tia relata superius, quod Vicarius non censeatur reuocatus per constitutionem secundi: Non video quomodo scientia huius secundi constituti possit eius reuocationem causare: Nec tex. d. l. si forte, superius adductus in contrarium probat assumptum, quia cum loquatur de successore praesupponit iam esse reuocatum praecessorem, secundum Bal. l. 2. 4 oppos. C. de liber. praeter. vbi dicit quod quis succedit in ius alterius per priuationem, non autem praesupponit simpliciter esse constitutum secundum officialem, sicut nos praesupponimus, & ideo non est ex eo arguendum quod per scientiam de secundo censeatur reuocatus primus, quia possibile est secundum officialem & Vicarium esse constitutum, & tamen primum non esse reuocatum, vt dixi supra libro primo, & hoc stante cessat dictum Calder. superius allegatum, quia declaratur quando secundum rescriptum non haberet tacitam conditionem primi reuocati, vt tunc sufficiat qualis qualis notitia non autem in casu nostro, in quo secunda constitutio habet tacitam conditionem primae constitutionis, scilicet an velit episcopus reuocare primum, & ideo non sufficit qualis qualis notitia, vt refert d. q. 347. nume. 16. quem sequitur Cucc. Instit. iur. cano. de Vic. epis. nu. 147. cum seq. dicens quod Vicarius praesumitur in dubio suam reuocationem ignorasse, non facta ei intimatio-

11 Subdeclaratur, nisi gesta post reuocationem primi essent sciente & patiente episcopo, quia tunc valent & videtur instaurata Vicarij potestas, Boer. d. q. 347. in fine, quem sequitur Cucc. d. tit. de Vic. epis. nu. 150. reprobata contraria sententia Rebuf. quem saluat quando interuallum iudicis arbitrio declarandum intercessisset a die reuocationis.

Quarto

Quarto declaratur, vt locum habeat, quando secundus Vicarius esset constitutus generalis, nō si ad certas causas, vel actus: nam tūc primus non censeatur reuocatus, Bertach. de epis. par. 6. lib. 4. tit. de vic. epis. nu. 151. in fi. post Rot. decif. 299.

Subdeclaratur, nisi primus etiam esset foraneus, quia per alterum foraneum creatum diceretur reuocatus, Cucc. d. tit. de vic. epis. nu. 140.

Quinto declaratur, quando secundus Vicarius esset constitutus citra reuocationem primi, quia tunc non censeatur reuocatus, Castren. l. si quis procuratorio, §. si ff. de procur. Bertachin. d. tit. de vic. epis. nu. 25.

Sexto declaratur, quando secunda constitutio Vicarij esset nulla: Nam & tunc primus non censeatur reuocatus, Bertach. d. tit. de vic. epis. nume. 15. in fi.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius non censeatur reuocatus per episcopi praesentiam.
- 2 Nisi absentia episcopi fuisset causa finalis Vicariatus.
- 3 Vicarius deputatus donec aliter conualuerit, reuocatus censeatur ipso reconualecente.
- 4 Vicarius nunquam reuocatur ex praesentia episcopi, quando episcopus solitus esset Vicarios habere in praesentia.

QVAESTIO XXXIII.

Licet autem adueniente Principe cesset magistratus, c. uolentes, de priuileg. lib. 6. c. antiqua, ext. de priuileg. c. si quem, de procu. eo. lib. 6. Non tamen censebitur vicarius reuocatus per episcopi praesentiam, Io. de Selua tract. de benef. par. 2. q. 14. num. 2. post Io. And. ad Specu. de off. Vic. Rebuff. prac. benef. tit. for. Vic. Arch. nu. 222. Picar. inter confi. Menoch. §. 2. nu. 73.

vol. 1. & dixi supra, lib. 2. q. Cucc. Inst. iur. cano. de Vicar. epis. nu. 156.

Declaratur, quando Vicarius esset constitutus ex causa absentiae episcopi, tūc enim per eius praesentiam reuocatus censeatur, probatur in c. si delegatus, de off. deleg. lib. 6. & in d. cap. si quem sub ea forma, de procu. in 6. Vant. de null. sent. tit. de inhab. ex defec. manda. nu. 175. Io. de Selua tracta. de benef. par. 2. q. 14. nu. 2. & 3. dicens vicariatum finiri episcopo reuerso, si absentia episcopi fuerit causa finalis Vicariatus.

3 Prout etiam, quando datus esset Vicarius donec alius conualuerit, Aegid. concl. 135. si episcopus, Vant. de null. ex def. manda. nu. 175.

4 Subdeclaratur, nisi episcopus solitus esset vicarium habere in eius praesentia, Io. de Sel. d. q. 15. nu. 17.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius episcopi ignorans reuocationem sui Vicariatus, & creationem sui successoris debet habere salarium.

QVAESTIO XXXV.

Quandiu autem Vicarius episcopi ignorat reuocationem sui Vicariatus, & successoris creationem, consequi debere salarium scribit Rebuff. prac. de nomin. questione decimaquarta, nume. 71. post Roman. l. diem functo, ff. de off. assessor.

S V M M A R I V M.

- 1 Collatio beneficiorum facta per Vicarium episcopi reuocatum non tenet regulam.

2. *Etiā si reuocatio non esset intimata Vicario.*
At contra, quando non est facta intimatio, nu. 6.
10. *Ampliatuſ idem in instruatiōe nominationis ad collationem beneficij.*
3. *Legati gesta non valent, quando fuit reuocatus a Papa, licet ignoretur reuocatio.*
At contra, etiā si fuerit reuocatus in publico concistorio, nu. 7.
11. *Collatio beneficij facta a Vicario episcopi reuocato tenet, si sciente, & patiente episcopo, etiā facta reuocationis notificatione.*
4. *Matrimonium contractum per procuratorem reuocatum, non tenet etiā si reuocatio ignoretur, & nu. 5.*
8. *Resignatio facta in manibus Vicarij reuocati per mortem episcopi ante notificationem, obuius, valet.*
9. *Vicarius episcopi mortui in longinquis beneficia conferre potest non data scientia mortis.*
12. *Collationis nulliter facta ratificatio non tenet, nisi de nouo conferatur.*

QVAEST. XXXVI.

CAeterum collatio beneficiorum facta per Vicarium episcopi, qui reuocatus est, non tenet regulariter secundum Bald. l. solent, §. sicut, ff. de off. proconsul. Calder. consi. 4. rub. de off. Vic. Rom. singu. 57. post Canonistas, c. 1. de off. Vic. in 6. Franc. c. fin. in si. vers. quid autem, de proc. eo. lib. 6. vbi citat Zab. clem. 1. in 5. oppos. de renunciat. Alber. l. si pater, per illum tex. ff. de manum. vind. late Boer. q. 347. per totam, Rebuff. pract. benef. tit. for. Vic. Arch. nu. 2 10.

Ampliatuſ, etiā si reuocatio non esset vicario intimata, Boer. d. q. 347. nu. 10. cum seq. post Franc. Calder. & Card. in locis superius citatis ex c. si tibi absentis, de preb. lib. 6 & c. dudis, §. nos igitur, eo. titu. & d. l. si pater, ff.

de manum. vind. Vbi inquit Alber. quod si Papa mittit legatum ad aliquas partes, deinde illum reuocauerit non tenent gesta per. eundem etiam si reuocatio ignoretur. Et ratio est, quia sicut matrimonium contractum per procuratorem reuocatum non tenet, etiam si reuocatio ignoretur, l. si penituit, ff. de diuor. fin. §. fin. de procur. libro sexto, Feli. cap. ex parte decani, nu. 10. de rescri. post glo. magnam; in fine, in cap. nec illud, vbi Archid. 30. q. 9. Ita spirituale matrimonium contractum per procuratorem reuocatum non tenet, quamuis non fuerit reuocatio intimata, vt firmiter Lap. Anchor. Franc. & alij, dicto cap. fin. de proc. in 6. Fel. dicto cap. ex parte decani, nume. 11. de rescrip. Pau. de Cast. consi. 361. volumine primo, Crauer. qui plura similia congerit, consi. 76. nume. 3. Io. de Selua, tract. de benef. par. 2. q. 14. nu. 13. cum seq.

Sed, quod valeat collatio facta per primum Vicarium reuocatum non facta intimatione reuocationis, aut reuocationis secundi, tenet Bal. l. solent, §. sicut, ff. de off. proconsul. Bertac. tract. de epis. par. 1. lib. 4. q. 2 1. post Io. de Pratis præceptorem suum, in l. si quis cum procuratorio, §. si. ff. de procur. referentem sic fuisse de facto Padua determinatum in questione tunc occurrenti, Roman. singu. 57. dicens hanc questionem fuisse Romæ inter dominos Cardinales disputatam, & determinatam, quem refert, & sequitur Boer. dicta decis. 347. nume. 12. & 13. Dicens hanc sententiam esse magis equam, & realem, & referens, ita tenere Doctores, qui sunt in ea sententia, quod Vicarius non censetur reuocatus per constitutionem secundi, firmiter Rebuff. dicto titu. forma Vicar. Arch. numero 210. cum sequen. & titu. de simon. in resign. nume. 4. & sequen. vbi alios citat, & tracta. nominat. quæstio. 14. numero 71.

per

per tex. l. si forte. ff. de off. Præs. quæ citauit in proposito, Roma. d. sing. 57. & sing. 566. vna cum concordantibus adductis per Boer. dicta decis. 347. nume. 13. subdens quod alias esset decipere & fraudare impetrantes ac nominatos & graduatos, qui a Vicarijs clam, & secrete forte reuocatis & ignorantibus reuocationem obtinissent collationem. & quia tenet gesta per legatum a Papa reuocatum in publico concistorio ante reuocationis notitiam, Calder. consi. 4. de off. lega. Feli. c. cæterum, nu. 11. circa prin. extra de rescrip. subdens quod in dubio præsumitur reuocatio incongrua, & Calder. sequitur Alber. l. Barbarius, col. penul. ff. de offi. Prætor. & Boer. post alios quos allegat, dicta decis. 347. numero decimo, cum sequen. Vbi respondet singulis quæ supra in contrarium scripta sunt, & Crauer. consi. 76. nume. 30. hanc etiam partem multis confirmat Dec. consi. 295. numero quinto, vbi Graua. in Apost. citat pro concordanti Ias. l. more, nu. me. 10. ff. de iurisd. om. iud. Dec. c. si duobus, nume. 12. extra, de appella. Lancellot. tract. de arteta. 2. par. c. 10. nume. 23. dicens, consilium Decij alias fuisse canonizatum per Dominos de Rota in vna Nonaburgen. coram Simoneta, afferentes ita reperit fuisse adnotatum per Tarquinde Sancta. Cruce ad Fran. c. vt nostrum extra, de appella. & quod ita fuit tentum in vna Lucen. Canonicatus coram A. Augustino sub die 26. Ianuarij 1546. & est decisio reccoll. Put. 3. collatio Vicarij, sub rub. de off. deleg. & Vicar. Rebuff. in rep. c. postulatist, extra de cler. excom. min. nu. 341. tomo 4. post hæc scripta visus, & alias valere resignationem factam in manibus Vicarij reuocati per mortem episcopi ante notitiam obitus, decisum fuit in Rota, teste Moh. decis. 215. Aug. 293. libro tertio, Put. decis. 3. de off. Vica.

Pro ut quod Vicarius episcopi cõferre possit beneficia mortuo episcopo in longinquis, non data scientia mortis, tenet Chif. decis. 139. & eandem partem ampliatam etiam in insinuatione nominationis ad beneficij collationem quæ a reuocato vicario episcopi facta est ipso reuocationem ignorante, late extendit Rebuff. tract. nominat. q. 14. numero 70. cum sequen.

11. Declaratur, nisi collatio facta esset post reuocationem Vicario intimatam, sciente & patiente episcopo, quæ tunc valebit tanquam renouata sit potestas, Boer. dicta q. 347. in fine, refert Rebuff. dicto titu. forma vica. Arch. nu. 213. & a Boer. dissentiens ea ratione, quia conferendi potestas tacite non datur nisi expresse constituatur, c. si. de off. Vica. in sexto. quod verum credo, quia ratificatio collationis nulliter factæ non tenet nisi quatenus de nouo conferatur, Guido Pa. 2. par. consi. 189. Rebuff. titu. forma vic. Arch. numero 11. post Doct. in capitulo, ratihibitionem, de regu. iur. in sexto.

S V M M A R I V M.

1. *Pœna indignè conferentium qua, remissa.*
3. *Episcopus cuius Vicarius indigno contulit beneficium, an sit priuatus potestate conferendi. & nu. 4.*
2. *Dolus Vicarij imputari non debet episcopo, qui non est in culpa.*

QVAESTIO XXXVII.

ET quoniam conferentes indignis subiacent multis pœnis, quas recenset Rebuff. pract. benef. titu. pœna colla. indig. confer. per totum.

Si vicarius contulerit beneficium in digno, non esse episcopum conferendi potestate priuatum, ex eo deducitur, quia dolus vicarij non debet imputari episcopo, qui non est in culpa: Et ideo ad ipsum episcopum reuersa est potestas. l. i. §. si procurator. ff. si quis iudic. non obtemper. l. creditor. §. Lucius, ubi Castren. ff. manda. ca. si compromissarius, de elec. lib. 6. Domin. consi. 114. Dec. consi. 142. nume. 3. Et cum episcopus non peccauerit, puniri non debet. l. sancimus, C. de pen. l. si quis in suo. C. de inoff. testa. ex quibus hanc conclusionem formauit Rebus. prac. benef. tit. for. Vica. Arch. nu. 140. Vbi declarat, nisi episcopus habuerit ratam collationem, vel dederit vicario potestatem conferendi indigno, quibus casibus episcopus esset conferendi potestate priuatus, per tex. in d. c. si compromissarius, & ita debet intelligi dictum eiusdem Rebus. tract. nomin. q. 14. numero sexagesimo tertio, qui diuersum sentire videtur.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius, qui contulit beneficium indigno, non potest illud conferre digno. Ampliatur, nu. 3. & 4.
- 2 Beneficiorum collatio concessa vicario, intelligitur de prima vice;

QVAESTIO XXXVIII.

Vbi autem vicarius contulerit beneficium indigno, digno amplius illud non poterit conferre tanquam functus officio suo, c. si compromissarius, de elec. in 6. Sicut iudex, qui sententiam protulit, quam reuocare non potest. l. iudex, ff. de re iud. cap. in litteris, extra de officio delega.

Prout etiam, quia potestas conferendi data illi per episcopum intelligitur de prima vocatione, argu. l. boves, §. hoc sermone, ff. de ver. sig. cap. non potest, in fi. de praeben. lib. 6. quibus, & similib. alijs probat hanc conclusionem, Rebus. pract. benef. titu. forma vicar. Archi. nume. 146. cum sequen.

Et in delegatis inferiorum a Papa comprobatur eandem sententiam, Cephal. consi. 359. nume. 66. in 3. quamuis aliter sentiat in ordinarijs, & delegatis Papae, vt patet in dicto consi. edito ad fauorem Illustrissimi, & Reuerendissimi Dom. Cardinalis Estensis, qui denuo collationem beneficii facere volebat, quando prima collatio erat nulla.

Ampliatur, vt facta collatione inhabili per Vicarium potestas non de uoluatur ad episcopum, sed ad Archiepiscopum, secundum Rebus. tracta. nomin. q. 14. num. 63. Quia de se queri debet, qui talem elegit. Quod verum non putarem, nisi episcopus esset in culpa, iuxta ea, quae scripti supra, q. 30. & propius proxima quaest. praecedenti.

S V M M A R I V M.

- 1 Episcopus causam pendente coram eius Vicario potest ad se auocare. Et quilibet inferior, nu. 3. Ampliatur, nu. 4. & seq. Declaratur, nu. 6.
- 2 Episcopus cuius per se audire non prohibetur, licet habeat Vicarium.
- 3 Episcopus non potest auocare ad se causam pendente coram Archidiacono, vel alio inferiore ordinario.

QVAESTIO XXXIX.

Uterius quero, an episcopus possit causam coram eius Vicario pendente ad se auocare, & prohibere illi ne iudicet in ea causa.

Et

Et posse scribit Gemin. capit. licet, num. 1. r. de off. vic. in 6. dicens, quod Vicarius non potest postea se intromittere, quia quantum ad illam causam habetur pro reuocato, post Lapsum ibi relatum sequitur Franc. col. 2. vers. secundo limita, Calder. consilio 2. tit. de off. vic. Abb. c. si quis contra, in prima lec. nu. 25. & in 2. nu. 30. extra de foro compet. post Io. Andr. c. Romana, in princ. in uer. idem, & ibi Innoc. & Archid. in fi. r. col. de appel. in 6. Bertach. de epis. lib. 4. par. 8. tit. de Vic. epis. nu. 19. & par. 5. tit. de auct. episc. circa iud. nume. 61. Tolos. q. 480. ubi etiam Aufrer. in annotat. post Gemin. d. c. Romana, & Abb. ca. vt nostrum, nu. 2. Franc. not. 3. Dec. in princ. extra de appel. Felin. c. quoniam, in fine, extra de officio ordin. 2. Dicens episcopum habentem Vicarium non prohiberi causas per se auocare, Maran. de ord. iud. par. 4. dist. 16. Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officialis, circa mediū, Gaspar Caballi. in addit. ad constitu. Aegid. lib. 3. cap. 17. nu. 4. post Rip. c. cum M. nume. 195. extra de constit. Couar. lib. pract. q. c. 9. Rebus. de nominat. in praefat. nu. 39. Bertran. consi. 9. num. 10. in 8. Berro. consi. 22. nume. 34. vol. 1. Cucc. Institu. iur. cano. de epis. nu. 189.

Moti ea ratione, quia si episcopus potest ex toto reuocare vicarium ad libitum, vt scripsi supra, q. 3. ita etiam ex parte prohibendo illi ne iudicet in causa. l. quae de toto. ff. de rei vendica. c. pastoralis §. item cum totum, extra de off. deleg. Prout etiam, quia quilibet inferior auocando ad se causam coram Vicario suo pendente videtur eius iurisdictionem suspendere quoad illam causam, Abb. dicto cap. ut nostrum, nume. 3. ubi etiam Dec. & alij, & not. in ca. fi. de off. ord. libro 6.

Ampliatur, ut non solum prohibere possit Vicario ne procedat in cau-

sa, uerum etiam delegato sui eiusdem Vicarij, Bertach. de epis. lib. 4. par. 5. titu. de pot. & auct. episc. circa iud. nume. 52. post Bar. l. iudicium soluitur, ff. de iudic.

Secundo ampliatur, ut gesta Vicarij in illa causa post auocationem, vel prohibitionem ab episcopo factam non valeant, Tolos. d. q. 480. ubi etiam Aufrer. & Dec. dicto ca. ut nostrum, in princ. & ibi Franc. not. 3. in ver. ultimo.

Declaratur, ut non possit auocare ad se causam vertentem coram alio inferiore ordinario, ut Archidiacono, vel Abbate, Bertach. dicto tracta. de epis. lib. 4. par. 5. tit. de auct. episc. circa iud. nu. 41. post Archid. c. de persona, r. q. 1. Io. de Imo. c. pastoralis, extra de off. ord. Frac. c. ut nostrum, not. 3. & versu. ultimo, extra de appellat.

S V M M A R I V M.

- 1 Vicarius non potest prohibere episcopo ne iudicet in causa pendente coram ipso episcopo.
- 2 Nec quidquam ordinare aduersus facta episcopi, nisi habeat speciale mandatum.

QVAESTIO XL.

Conuerso autem Vicarium prohibere non posse episcopo ne iudicet in causa coram ipso episcopo pendente, tradit Io. Andr. c. Romana, in princ. ver. idem, de appel. in 6. firmat Brugen. enchir. par. aut simil. iur. in ver. iudicium officialis, circa mediū, & alias Vicarium sine speciali mandato episcopi, nihil posse aduersus episcopi facta ordinare, respondit Bertrand. consi. . . . vol. . . .

S V M M A R I V M.

- 1 *Episcopus venire potest contra compositionem factam cum Vicario de pena depositionis in pecuniariam. Ampliatur, nu. 5.*
- 2 *Baro, an possit renocare compositionem sui officialis, remissive.*
- 3 *Pœna depositionis non potest commutari in pecuniariam, nisi ab habente potestatem dispensandi super crimine.*
- 4 *Episcopus sine causa dispensans super pœna depositionis peccat.*

QVAESTIO XLI.

SEd an episcopus venire possit contra compositionem factam cum vicario suo de pœna depositionis pro crimine in pecuniariam transmutata. Et quod possit, respondit Paul. de Cast. consil. 348. col. i. vol. i. Dicens, quod non obstante compositione facta per vicarium, potest episcopus de nouo inquirere, & conuictum deponere, Bertac. de epif. lib. 4. par. 5. titu. de auct. epif. circa iud. nu. 53. & par. 6. tit. de vic. epif. nu. 11. in fi. Rebut. practi. benef. tit. for. Vic. Arch. num. 153. & 154. Clar. prac. crim. §. fin. q. 57. ver. sic. dictum est, in fine & de Barone, qui vult reuocare compositionem sui officialis, Caruit. ritu 273. nume. 6. Et ratio est, quia pœna depositionis non potest transmutari in pecuniariam, nisi per eum, qui habebat potestatem dispensandi de crimine, cap. licet, & ibi glo. de pœn. sequitur Bertach. dicto titu. de pot. epif. circa iud. num. 53. vbi ampliatur peccare episcopum sine causa dispensantem super pœna depositionis transmutando illam in pecuniariam, Mil. in repert. ver. vicarius episcopi. Ampliatur etiam si vicarius haberet mandatum speciale ad dispensandum, vt dixi supra, libro secundo, quaestio. 37.

S V M M A R I V M.

- 1 *Ecclesia cathedralis vacat per renunciationem, sicut per mortem. Ecclesia cathedralis, quomodo vacare dicatur, & nu. 3. cum seq.*
- 2 *Renunciatione episcopatus expirat Vicarij potestas. Vicarij gesta post resignationem episcopatus, quando valeant.*
- 3 *Mors ciuilis, quando equiparetur naturali.*
- 4 *Vicarij potestas, quibus modis expirat.*
- 5 *Episcopo translato, an valeant gesta Vicarij. Declaratur, nu. 6.*
- 7 *Vicarius episcopi non habet iurisdictionem coherentem territorio.*
- 8 *Vicarij capituli sede vacante potestas expirat per ademptionem possessionis episcopatus noui praelati.*
- 9 *Episcopus nouus si Vicarium veterem idoneum reperit, debet illum confirmare.*
- 10 *Permutatione episcopatus non expirat Vicarij potestas. Declaratur, nu. 1.*

QVAESTIO XLII.

Dicitur etiam ecclesia cathedralis vacare per renunciationem, quemadmodum per mortem episcopi, c. i. de renunc. lib. 6. glo. in c. si cui nulla, in ver. moritur, de præb. eo. lib. & in c. si episcopus, in ver. mortem, de rescr. eo. lib. 6. Franc. Marc. q. 1120. nu. 2. post Canonist. in c. 2. de præb. eo. lib. 6. Ideo quaero, an per renunciationem episcopatus expiret vicarij potestas? Et expirare scribit Franc. Marc. dicta quaest. 1120. numero primo, Rebut. pract. benef. titu. forma Vicar. Arch. numero 219. scribit alia in proposito, Vant. de null. sent. tit. de null. sent.

EX

ex def. mand. nu. 168. & 171. Peregr. de cis. Rot. 158. libro 2. vbi tradit gesta Vicarij post ecclesie resignationem valere, ante tamen notitiam resignationis. & an possit alium loco sui substituere si habet facultatem substitutæ di in casu absentia.

3 Nam paria sunt vacare ecclesia per renunciationem & per mortem, secundum Canonistas, c. 2. de præb. in 6. & mors ciuilis in hoc casu equiparatur naturali, glo. c. si propter tua debita, in ver. vacabit, de rescrip. lib. 6. & capitu. si episcopus, in ver. sed capitulum, de suppl. neglig. praelat. in 6. ideo sicut morte episcopi naturali vacat ecclesia & expirat Vicarij potestas, vt superius dictum fuit & dicam in q. seq. ita etiam per renunciationem, & sic per mortem ciuilem, secundum suprascripta, & firmat Cucc. Inst. iur. can. de vic. epif. nu. 153.

4 Ampliatur siue ecclesia vacet per renunciationem siue per depositionem episcopi, per cessionem, translationem, relegationem, ingressum religionis, vel quocunque alio modo, de quo glo. dicto capitulo, si propter, in ver. vacabit, & dicto capi. si episcopus de suppl. neglig. praelat. lib. 6. & ibi glo. super ver. mortem, & tradit Franc. dicta q. 1120. nu. 3. & nu. 8. post Card. cle. fina. q. 14. de procur. Calder. consi. vltimo, titu. de sent. & re iud. Vant. dicto titu. de null. ex def. manda. numero 168. & 171. & 175. Namque, cum principalis constituens desinat esse dominus vel quasi illius rei, cuius contemplatione constituerat Vicarium, cessante causa praesumitur cessare voluntas & dissolui mandatum, ex quo videtur à principio adiecta vel saltem tacita inesse cõditio, quod in eodem statu maneat, cum quis, in prin. ff. de sol. l. si cum Cornelius, vbi Bar. eo. ti. cum adductis, per Crauet. consilio 95. columna secunda, versiculo, principaliter. & Vant. in loco praecitato.

Secundo ampliatur, etiam si episcopus esset ignorans translationem episcopatus, Calder. dicto consi. vlt. titu. de sent. & re iud. dicens non valere gesta per Vicarium post translationem episcopi etiam ignorantis, sequitur Fran. Marc. d. q. 1120. n. 4. & sequen. & nu. 11. ea ratione, quia abdãcata erat potestas episcopi, c. quia in cunctis, §. adiciebatur, de concess. præb. libro 6. Franc. capitu. ceterum, de rescr.

6 Declaratur hæc ampliatio, quando summus Pontifex episcopi translationem admisset, Franc. Marc. dicta q. 1120. nume. 4. & seq. post Calder. dicto consi. vlti.

7 Tertio ampliatur, vt expiret Vicarij potestas etiam ante aduentum successoris, Franc. Marc. d. q. 1120. nu. 8. quia Vicarius non habet iurisdictionem coherentem territorio principaliter, sed accessorie, & ideo non obstat tex. l. meminisse. ff. de officio Proconsul. & l. si forte. ff. de officio Praef. qui loquuntur de ordinario habente iurisdictionem principaliter coherentem territorio, non autem accessorie, sicut habet Vicarius cuius potestas ideo ipso facto expirat, l. quod Principi, & l. si Augustæ. ff. de leg. 2. Franc. Marc. dicta q. 1120. post Bar. Alex. & Ias. l. more, & l. & quia. ff. de iurisd. om. iud.

8 Quarto ampliatur etiam in Vicario capituli sede vacante, cuius etiam potestas cessabit cessante capituli potestate per ademptionem possessionis episcopatus noui praelati, Franc. Paul. de pot. cap. sede vac. par. 2. q. 10. col. 6. ver. adde et q. potestas, nu. 19. dicens ita seruari de consuetudine, nisi officialis per nouum episcopum confirmetur, quod plerumque fit quoniam idoneus ex inquisitione reperitur, sequitur illi Rebut. d. ti. for. vic. Arch. nu. 220. & 221.

10 Declaratur supraposita principalis conclusio, vbi episcopatus esset cum alio permutatus, tunc enim non reuocatur.

uocatur ipso iure potestas Vicarij, sed nouus episcopus poterit illum reuocare, Cald. consi. 4. de rescrip. Rebus. d. tit. for. vic. Arch. num. 2. 25. Vbi etiam subdit valere interim gesta vicarij, nisi nouus episcopus alium constituerit, & ipsi Vicario alterius episcopi constitutionem notificauerit, qua de re scripsi supra, q. 33. & post Soc. consi. 27. lib. 3. comprobatur Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. num. 155.

Hæc ramentum declaratio videtur periculosa, quia ecclesia vacat etiam permutatione, gl. dicto c. si propter. in ver. vacabit, de rescrip. in 6. Et ideo videtur expirare potestas Vicarij vacante ecclesia, per ea quæ superius scripta sunt.

S V M M A R I V M.

1 Vicarij translati de officio ad aliud, gestis valent.

QVAESTIO XLIII.

1 Ceterum si vicarius fuerit translatus de officio ad aliud, gesta eiusdem translati valere respondit Calder. consi. 10. tit. de re iud. quem refert Pauin. de pot. cap. sede vac. 2. par. prin. q. 10. nu. 15. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. nu. 153.

S V M M A R I V M.

1 Morte episcopi, vel vicarij potestas vicarij expirat.

QVAESTIO XLIII.

1 Morte autem episcopi sicut vicarij expirare eius potestatem

1 probatur tex. c. si gratiose, de rescrip. lib. 6. c. illa, & c. si ne sede vacante. c. cum olim, extra de maior. & obed. melior est tex. clemen. fin. cum glos. in ver. contestata, de procur. Host. c. quonia de offi. deleg. Io. And. Butr. num. 9. & alij, c. tua, extra de off. Vic. Archid. c. Romana, in fine, Gemi. num. 6. de off. vic. in 6. Ancha. Gemin. & Franc. c. 2. eod. tit. & libro. Imola, clemen. 2. num. 12. & 35. de rescrip. Bal. l. aliquando, nu. 3. extra de offi. Procons. Franc. Marc. q. Delph. 1120. num. 1. Calder. consi. 2. de offi. Vic. Cardin. Zabar. consi. 70. num. 2. Pauin. de offic. & pot. cap. sede vacante. 2. par. prin. q. 10. col. 4. nu. 12. Rebus. prac. benef. tit. for. vic. arch. num. 216. Gabriel. Roma. quamuis, de prædictis non faciat mentionem, tit. de procur. conclus. 3. nu. 10. Couar. de pract. q. c. 3. nu. 4.

S V M M A R I V M.

1 Mortuo episcopo vicarius non potest expedire causas captas illo Sinenie. Contra, nu. 3.
2 Iurisdiclio iudicis durat post mortem constituentis re non integra.
4 Auditores Rota habent ordinariam cognitionem causarum solummodo viuentis Papa.
5 Capitulum mortuo episcopo succedit in iurisdictione etiam quoad vicarij constitutionem.

QVAESTIO XLV.

1 Causas autem episcopo viuentis expediri per vicarium ea ratione, quia res definit esse integra per quemcunque actum & exercitium iurisdictionis, tradit Alex. l. more, num. 32. ff. de iuris. om. iud. post gl. c. cum plures,

res, in ver. inchoante, de offic. deleg. in 6. Et re non integra, iurisdiclio iudicis durat post mortem constituentis, l. & quia, vbi Bar. Ale. & ceteri, ff. de iuris. om. iud. Alex. d. l. more, nu. 29. & quoad causas captas, glo. dicto c. 2. in ver. declaramus, Franc. c. 2. in vlt. not. de consuet. libro 6. dicens, quod vicarius potest finire causam captam per episcopum, & econtra.

Sed contrariam partem, quod scilicet Vicarius causas captas viuo episcopo, non possit illo mortuo perficere, tenuit Specul. de offic. ord. §. 1. vers. quid de auditoribus, & clarius tit. de iud. ord. & de auditoribus, in ver. nota quod vicarius, Archid. c. 1. in fine, de offic. vic. in 6. Bal. ad Spec. tit. de off. ord. §. 1. ver. auditores autem, quem refert, & sequitur Rebus. prac. benef. tit. for. Vic. arch. nu. 162. post Bertac. trac. de episc. lib. 4. paa. 7. q. 6. nu. 4. iterum, Bal. l. aliquando, nu. 7. ff. de offi. Procons. Franc. Marc. q. Delphin. 1120. num. 1. par. 2. Bero. c. quoniam Abbas, num. 100. extra de offi. deleg. Gabr. lib. 2. tit. de procur. conclus. 3. num. 10. post glos. clemen. fin. vers. facit decretal. & ibi Card. col. 5. ver. ad id quod oppono, & Imo. col. fin. vers. demum, glo. de procur. Conrad. tit. de offi. Vic. nu. 7. Cucc. Inst. iur. can. de vic. episc. nu. 123. Mouentur ex not. per Specul. d. tit. de offic. ord. §. 1. ver. auditores autem, vbi auditores Rotæ, qui vice Papæ viuentis causas audiunt, eo mortuo illas etiam captas in eius vita audire non possunt ea ratione, quia solum viuentis Papa habent ordinariam cognitionem, quod etiam sensit Vestr. in prac. lib. 2. c. 17. num. 2. Prout etiam quia mortuo episcopo expirare Vicarij potestatem, & iurisdictionem satis dixi in proxima præcedenti, quæst. 44.

Nec aduerfantur, quæ supra in contrarium scripta sunt, quia non loquitur de Vicario episcopi, qui morte

episcopi statim dicitur reuocatus, vt dixi in dicta præced. q. nec Franc. aliter sensit, dicto c. 2. nisi de causa capta per illum qui viuuit non si mortuus est. Et quemadmodum iurisdiclio episcopi morte eius expirat & illicapitulum succedit etiam quoad vicarij constitutionem, vt per Fel. c. eate, nu. 9. extra de maio. & obed. iterum Abb. c. irrefragabili, num. 9. circa prin. extra de off. ord. Fel. c. pastoralis, num. 8. extra de offi. ord. Dec. c. quoniam Abbas, nu. 15. extra de offi. deleg. Concil. Trid. c. 16. sess. 24. Ita etiam expirat iurisdiclio sui vicarij qui idem tribunal, auditorium, personam, & officium habet cum episcopo, vt dixi supra, lib. 2. q. 57.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius episcopi, cui fuit commissa causa sub expresso nomine proprio, potest ad hoc in ea procedere, quamuis designatus esse Vicarius. Ampliatum, nu. 2. Declaratum, nu. 3. & 4.

QVAESTIO XLVI.

1 Non tamen vicarius episcopi, cui causa commissa est sub expresso nomine proprio, desinens esse vicarius prohibetur in illa causa procedere, secundum glo. clemen. 2. in ver. principalis, de rescrip. sequitur Card. ibi, nu. 7. Imola, num. 11. & 13. Franc. c. statutum, col. 1. post gl. ibi, ver. 3. aduerte, & ver. quarto, aduerte, Gemi. numero 8. de rescrip. in 6. Barbat. ad Bar. l. quod principi. ff. de leg. 1. Abb. c. quoniam, num. 10. Fel. num. 7. post Imo. ibi, col. 8. de offi. deleg. Pauin. de potest. cap. sede vacante. par. 2. q. 10. nu. 13. in fine.

Ampliatur idem in legato de late
re, qui adhuc potest in causa proce-
dere etiam si desinat esse legatus,
quando tamen causa fuit sibi com-
missa sub nomine proprio, Franc. d.
c. statutum, colum. 2. vers. 3. aduerte,
post Imo. d. c. quoniam, col. 8. Specu.
de legat. §. superest, vers. sed pone.

Declaratur, quando Vicarius capif-
set de causa cognoscere, glo. d. clem.
2. dicto vers. principalis, quam se-
quuntur ibi Doct. & declarat Franc.
d. c. statutum, dicta col. 2. vers. tertio
aduerte, post Imo. d. c. quoniam.

Secundo declaratur, nisi Vicarius
contraxisset inhabilitatem, per qua
fieret incapax iurisdictionis ecclesie,
Pavin. dicta q. 10. num. 3. plura scri-
bit Archid. dicto c. statutum, num. 3.
Gem. num. 8. Bal. l. generaliter, nu. 9.
C. de epis. & cler.

S V M M A R I V M.

1 Vicarius finito officio non potest proce-
dere in causa sibi commissa ratione
officij.

Ampliatur, nu. 2. & 3.

Declaratur, nu. 4.

Subdeclaratur, nu. 5. & 6.

QVAESTIO XLVII.

Sicut etiam non poterit vicarius
finito officio procedere in illa
causa, qua illi commissa fuerit non
sub nomine proprio, sed sub nomi-
ne dignitatis, glo. clem. 2. vers. princi-
palis, vbi Card. nu. 7. Imola, num. 11.
& 13. de rescrip. Abb. c. quoniam, nu-
mero 10. cum seq. Fel. nu. 7. post Imo.
col. 8. de off. deleg. Barbat. ad Barto. l.
quod principi. ff. de leg. 2. Franc. c. sta-
tutum, col. 2. vers. 4. aduerte, de re-
scri. in 6. Rolan. consi. 39. nu. 16. vol. 1.

Ampliatur idem in legato de late-
re, Gem. d. c. statutum, uum. 8. Franc.
colum. 2. vers. quarto aduerte, post
Archid. col. 2. num. 3.

Secundo ampliatur, etiam si vica-
rius cepisset iam de causa cognosce-
re, Franc. dicto vers. quarto aduerte,
per gl. in d. cle. 2.

Declaratur, vt non procedat in ca-
nonico ecclesie cathedralis, & alio
praelato, quia si desinit esse canoni-
cus, vel Praelatus, non desinit esse Iu-
dex, Imola dicta clem. 2. num. 11. late
Fran. d. c. statutum, col. 2. in prin. post
Bal. d. l. generaliter, nu. 9. C. de epis.
& cle. Fel. dicto c. quoniam, nume. 5.
Paul. de Cast. cons. 288. ad primum
respon. nu. 3. vol. 1.

Subdeclaratur, quando remotus
fuisse à Praelatura, vel canonicatu
propter delictum, quia tunc desinit
esse iudex, non tamen si remotus, vel
sensusus esset ab administratione,
Fran. & Bal. in locis præcitatis.

Secundo subdeclaratur, vbi cepif-
set canonicus de causa cognoscere,
secus si res esset integra, quia tunc
desineret esse iudex, Franc. d. loco.

S V M M A R I V M.

1 Regula Cancellaria de triennali posses-
sore non prodest vicario episcopi de-
finito.

Declaratur, nu. 3.

2 Vicarius episcopi iudicatur, sicut vica-
rius perpetuus.

3 Vicarius episcopi representat episcopum,
licet confirmatus à Papa.

QVAESTIO XLVIII.

Nec decretum de pacifico posses-
sore editum in regula Cancel-
laria. 33. & in regno Francie, vt late
cri-

QVAESTIO XLIX.

scribit Rebus. tract. de pacif. poss. ne
possit molestari tam in possessorio
quam in petitorio quicumque posse-
derit beneficium ecclesiasticum tri-
enio, poterit inuare Vicarium episco-
pi destitutum, secundum eundem
Rebus. dicto tracta. numero 79. licet
enim habeat iste Vicarius dignita-
tem & possit iudicari de eo sicut de
perpetuo, vt idem tradit loco præci-
tato, post Fel. c. G. perpetuus, nume. 2.
extra, de fide instr. Dec. cap. postula-
sti, nume. 1. ad fin. extra, de rescri. &
scripti supra lib. 1. q. 4. tamen digni-
tas Vicariatus manat potius ab epi-
scopo cuius vices gerit, vt deducit Re-
bus. dicto tracta. nume. 79. & scripti
supra, libro primo, quaestio. quarta.
quod tamen declarat, nisi Vicarius ef-
fer à Papa confirmatus, numero 80.
quantiis impugnet postea declaratio-
nem ibidem non enim minus repræ-
sentat episcopum Vicarius confirma-
tus à Papa, Ruinus consil. 148. nu-
me. 5. Picar. inter consi. Menoc. 52. nu-
mero 116. uol. 1. & dixi supra, lib. 2.
quaestio. 57.

S V M M A R I V M.

1 Succesor in Vicariatu succedit in cogni-
tione causa delegata Vicario sub no-
mine dignitatis.

Contra, nu. 3.

Declaratur, nu. 9. cum seq.

2 Legatum factum vicario sub nomine di-
gnitatis transit in successorem.

4 Dignitas Vicariatus episcopalis Vica-
rio non competit iure proprio.

5 Legatum factum Principi, transit in
successorem.

Legatum factum Auguste, non transit
in succedentem.

6 Princeps habet dignitatem iure proprio.

9 Augusta conuiscat radijs dignitatis
Principis.

8 Dignitas nunquam moritur.

Sed an causæ delegatio facta Vica-
rio episcopi sub nomine dignitatis
transeat in successorem, Paul. aper-
iens os glo. in cle. 2. de rescrip. tenet
quod successor in Vicariatu succedat
in cognitione causæ delegatæ Præ-
cessori, & eundem sequitur ibi Card.
Anchar. col. 1. ad finem, quamuis ob-
scure, Prob. A post. ad Io. Monac. c. ne
mo, nu. 23. & seq. de elect. Abb. c. quo-
niam, nu. 10. cum seq. Barbat. nu. 45.
& 46. late Bero. differens articulum,
nu. 100. cum seq. extra, de offi. delega.
Pauli. de potest. capit. sede vac. 2. par.
princi. q. 10. nu. 13. dicens communi-
ter teneri glos. dictæ cle. 2. & illi stan-
dum esse propter eius auctoritatem,
Bertac. tract. de epis. lib. 4. par. 5. nu-
me. 39. & par. 6. titu. de Vica. epis. nu-
me. 14. vbi probat quod vicarius epi-
scopi succedit in legato facto suo præ-
cessori sub nomine dignitatis. hanc
eandem sententiam obseruari à com-
muni practica in Vicario episcopi,
quia eius tribunal est perpetuum, tra-
dit Pet. And. Gamb. de offi. & potest.
leg. à lat. lib. 8. nu. 9. Cucc. Inst. iur. ca-
no. rub. de Vica. nu. 12. & seq. lib. 2. re-
ferens ita fuisse in Romana curia iu-
dicatum, teste etiam Put. decif. 486.
lib. 2. Capra, concl. 37. nu. 32. & latissi-
me omniū pro hac parte, resp. Hier.
Gabr. post hæc scripta visus, consi. 32.
nu. 7. 8. cum seq. vsque ad finem, lib. 2.
qui nu. 6. & 25. testatur hanc senten-
tiam esse veriore & æquiore, cu-
ius fundamenta nituntur ea ratione
quia præsupponitur quod Vicarius
habeat iure proprio iurisdictionem,
& quod commissio causæ arsenatur fa-
cta intuitu tribunalis, non aut perso-
næ iuribus de quibus per eum.
Sed quod ista delegatio non tran-
seat in successorem, tenet Barto. d.
l. quod Principi, in fine. & in l. more-
vbi Fulgos. nume. 25. Iaf. 65. Dec. 54.
Cac.

Caccialup. 35. Roma. 8. Curt. 102. ff. de iurisd. om. iud. Franc. c. statutum, col. 2. ver. quinto aduerte, post Gemin. ibi, num. 8. de rescrip. lib. 6. Imo la clem. 2. num. 1. cum seq. de rescrip. Card. sibi contrarius, in d. c. quoniã Abb. Imola, num. 19. Dec. numero nono, & latissime comprobatur Bero. num. 100. referens hanc esse communem opinionem Legistarum, & Canonistarum, firmat Lap. alleg. 89. Sebast. Medic. tracta. morsomnia sol. concl. 3. i. nu. 33. ver. delegatio, & conclus. 1. i. nu. 304. car. 133. Crot. conf. 102. num. 14. vol. 1. Guid. Pancir. qui de Vicario Prætoris loquitur, conf. 127. col. 1. & 2. hanc etiam esse magis communem Legistarum, & Canonistarum, & fuisse Romæ servatam testatur Gigas, conf. 48. Caualea. decis. Seuitz. 40. nu. 22. dicens hanc esse receptiorem, & obseruatam, & secundum eam Papiæ iudicatum, ita etiã fuisse resolutum in Rota testatur Achil. decis. 33. 1. & Caput. 397. Mantica post hæc scripta visus, de coniec. ult. vol. lib. 3. tit. 17. num. 3. Quæ quidem sententia ea potissimum ratione probatur, quia talis dignitas Vicarij, sub cuius nomine fuit sibi causa commissa, non competit eidem iure proprio, vt declarat Bar. d. l. quod principi, in fi. & in d. l. more, num. 19. & dixi supra, q. præced. Quando autem dignitas non competit iure proprio, sed alieno, tunc commissio non transit in successorem, vt probatur in legato facto Principi, quod transit in successorem, secus in legato facto Augustæ, d. l. quod Principi. & ratio est, quia Princeps habet dignitatem iure proprio, sed Augusta coruscatur radiis dignitatis Principis, Abb. & alij, d. c. quoniam, & magis in terminis, Bar. d. l. quod Principi.

Prout etiam quia, vt inquit Bero. d. c. quoniam, num. 100. cum seq. si dignitas vicariatus haberet successorem, & vacaret per mortem, prout ne-

cesse est dicere si tenere volumus, quod delegatio trãseat ad successorem & consequenter morte non extinguatur, sed vacet, sequeretur, q. à voluntate, & nutu episcopi non pendet facere Vicarium. Quinimo illum facere, & creare teneretur, alioquin lapsa termino legitimo potestas deuolueretur ad Papam, iux. tex. c. 1. & per totum, de suppl. negl. præla. Item sequeretur, quod Vicarius reuocari nõ posset ad libitum episcopi, quia solo nutu quis potest priuari dignitate, & officio suo, nisi per Papam, vt no. c. fin. 9. q. 3. sed ad solum nutum episcopi, & ad eius voluntatem spectat facere, & creare vel nõ creare Vicarium, adeo quod si ipse nunquam vellet potest hoc facere, c. 1. & 2. de off. vic. in 6. no. in c. per lectis, 25. dist. cle. 2. de rescrip. Ergo dignitas vicariatus nõ est perpetua, sed dicitur de nouo assumi, & in ea non succeditur. Hæc tamen ratio ita subtilizata per Bero. videtur periculosa, quia licet episcopus possit ad libitum reuocare vicarium, tenetur tamen & cogi potest illum sibi de nouo constituere, vt scripsi supra, li. 1. q. 46. Nec dignitas vicariatus reputatur temporalis, sed perpetua, vt dixi in q. proximi præcedenti, & in hac specie comprobatur Gabr. d. conf. 32. nu. 19. & 21. cum seq. Et ideo inhærendum est rationi præcedenti, cui non aduersatur responsio Card. d. c. quoniam, prout illi refert Abb. ibi, nu. 11. Dicens esse differentiam inter Augustam & Vicarium episcopi. Nam Augusta participat de dignitate mariti passiuè, quia ipsa nihil agit, sed Vicarius participat de auctoritate episcopi actiuè, quoniã habet ordinariam iurisdictionem, vt late scripsi supra, lib. 2. q. 55. Quia replicatur pro communi sententia, quod ratio quare commissio causæ transit in successorem est, quia dignitas ipsa nunquam moritur, c. si gratiose, de rescrip. in 6. Dec. & alij, dicto cap. quoniam. sed ista ratio cessat in digni-

principi, in fine. ff. de leg. 2. Mant. en chir. li. 12. c. 278. circa finem, Menoc. conf. 257. num. 91. vol. 3.

S V M M A R I V M.

1 Episcopus cognoscere potest causam delegatam eius Vicario finito officio Vicariatus.

Contræ, nu. 2.

QVAESTIO LI.

1 Licet autem successor in Vicariatu non possit expedire causas delegatas præcessori sub nomine dignitatis, non tamen prohibetur episcopus illas cognoscere, secundum Gemin. c. statutum, de rescrip. lib. 6. Inno. c. eam te, num. 5. ubi Abb. num. 14. de rescrip. Barbat. ad Bar. l. quod principi, uer. c. ff. de leg. 2. Bertac. tract. de episc. lib. 4. par. 5. nu. 59.

2 Sed contrariam sententiam tenent Pau. & Card. cle. 2. q. 9. de rescrip. ubi Imo. nu. 14. in fine, post Fran. & alios, c. statutum, de rescrip. lib. 6. Cum enim separatum sit auditorium delegati Papæ, & episcopi non debet commissio causæ extendi ad alium quam ad ipsum delegatum, ut scripsi supra lib. 2. q. 135. Vbi uide,

dignitate Vicarii, quæ expirat morte, & reuocatione, ut late scripsi supra, hoc eodem libro, q. 32. & 44. ergo cessare debet conclusio illa, quod commissio causæ transit in successorem.

Ad tex. uero in d. c. 1. de off. vic. in 6. respondeo trib. modis, vt per Bero. d. c. quoniam, num. 101. quem videas.

Ego in hac perdifficili quæstione crederem recurrendum esse ad coniecturas quibus percipi possit, an Papa delegando causam vicario episcopi rationem habuerit tribunalis, tunc enim successor in officio poterit cognoscere, secus si rationem habuerit personæ, quia tunc cognoscere non poterit, vt declarant, Butr. d. c. quoniam, num. 20. & 25. Abb. nu. 11. cum concordantibus adductis per Gabr. d. conf. 32. nu. 1. & 2. Quibus cessantibus in conflictu tantorum patrum nunquam recederem in iudicando à supradicta magis communi.

Quæ tamen declaratur, ubi Vicarius esset constitutus ab ipso episcopo: secus si à superiore, ut post Legistas in d. l. & quia, & Canonist. in d. c. quoniam resp. Rolan. conf. 39. nu. 17. uol. 1.

S V M M A R I V M.

1 Legatum factum vicario episcopi, an debeatur successori.

QVAESTIO L.

1 Hinc etiam alia quæstio uenit decidenda, ex qua etiam plures similes terminari possunt, quod si testator aliquid leget Vicario episcopi & is Vicarius decedat uiuo testatore, legatum propterea successoribus non debetur, secundum Barto. l. quod

S V M M A R I V M.

1 Sindicari debet vicarius episcopi sicut alij officiales finito officio.

2 Consuetudo seruanda est in materia sindicatus contra Vicarium episcopi.

Declaratur, nu. 3.

QVAESTIO LII.

Vterius quero, an Vicarius episcopi finito officio debeat sindicari, quemadmodum alij officiales & iudices Ciuitatum. Et sindicari debere probat rubrica, vt omnes iud. tam ciuil. quam crim. cum nigro ibi in ver. vicarius, scribit Paris de Put. tract. de sindica. in princ. late Carauit. super ritu magna cur. 2. 65. per totum. Quicumque enim suscipit alienam administrationem, tenetur regulariter reddere rationem, iuxta illud euangelium, Redde rationem villicationis tuæ, c. qualiter, & quando, lo secundo, extra de accusa. Soc. conf. 413. quod citat in proposito, Rolan. conf. 49. num. 2. vol. 1. Et specialiter, quod vicarius iurisdictionis episcopalis teneatur reddere rationem officij, & iurisdictionis, tradit Pauin. tract. de offi. & pote. cap. sede vacan. 2. par. prin. q. 8. Conci. Trid. c. 16. sess. 24. in decreto de reform. Sed quoniam quælibet prouincia & ciuitas habet suas consuetudines in materia sindicatus, propterea non esset ab illis recedendum, Clar. prac. cri. §. fi. q. 35. ver. fuit aliquando, quod verum putarem vbi ab episcopo, vel alio superiore ecclesiastico essent cõfirmate, vt respondit Ancha. conf. 19. num. 2. 3. cum seq.

S V M M A R I V M.

- 1 *Causa committi non debet extra ciuitatem vel diocesim, quando reus, & actor sunt eiusdem diocesis.*
- 2 *Vicarius episcopi vigore rescripti Papalis, extra diocesim conueniri potest. Contra, nu. 3.*

QVAESTIO LIII.

ET quoniam Bonifacius, huius nominis octauus, inter ceteras cõstitutiones quas edidit circa iudices ab Apostolica sede deputandos, fanciuit, quod vbi actor, & reus fuerint eiusdem ciuitatis seu diocesis causa committi non debeat extra ipsam ciuitatem, vel diocesim, nisi ab episcopo contra aliquem de sua diocesi, vel ab aliquo contra eum, aut contra eius capitulum sit actio dirigenda, quo casu potest etiam extra ciuitatem, & diocesim contra episcopum aut contra capitulum committi, non tamen ultra vnam dictam à fine suæ diocesis, vt legitur, c. statutum. §. cõ vero, vbi glo. Ioan. And. & alij, de rescr. in 6. qui alios etiam casus referunt, in quibus licet committere causam extra diocesim. Quæro nunc, an dispositio, dicti §. cum vero, exten datur ad vicarium episcopi. Pone enim, quod aliquis de ipso vicario conuenitur asserens se iniuste excommunicatum, vel vicarium iniuste iudicasse aut per sordes, aut per gratiam, an poterit vicarius trahi ad iudicium in loco vicino suæ diocesis. Et posse senrit Bertach. tracta. de epis. par. 6. lib. 4. tit. de vic. epis. nu. 18. dicens, quod Vicarius episcopi vigore rescripti Papalis potest conueniri extra diocesim in loco vicino, post Io. And. & alios, d. §. si vero.

Sed contrarium probant Doctores, d. §. cum vero, vbi late Archid. col. 9. ver. sed cum ista littera, adducit tex. in d. §. cum vero. ibi contra prædictos, quasi dicat non contra alios. Et sic quod non potest committi causa contra vicarium extra diocesim, arguendo ab inclusione episcopi, & capituli, ad vicarii exclusionem. Et quamuis idem cõcistorium sit episcopi, & vicarii, c. 2. cum glo. & Doct.

Doct. de consue. lib. 6. & dixi sepius, & propterea sicut contra episcopum causa committi debet extra diocesim non ultra dietam eodem modo contra vicarium, vbi tamen vicarius conueniretur ex delicto, vel episcopus, non videtur militare argumentum ab identitate Concistorij, vt declarat Archid. loco præallegato, ea ratione, quia contra conuentum ex delictis dirigitur actio in personam, nõ autem in concistorium. Er quia si Vicarius esset officio ob delictum cessaret etiam identitas concistorij, & absolum esset nimis trahere illum extra suam diocesim contra formam dicti §. cum vero, & c. nonnulli, de rescr. & c. olim, de excep. & vtrobiq; Doct. & c. neminem, 3. q. 6. c. fin. vbi Abb. & alij, de iud. prout sic declarat Archid. d. §. cum vero.

S V M M A R I V M.

- 1 *Prælatus committentes vices suas sub annuo censu, puniuntur.*
- 2 *Vicarius qui dedit pecuniam episcopo, vt illum faceret vicarium, priua vt debet officio vicariatus. Ampliatur, nu. 4.*
- 3 *Vicarius recipere debet salarium de Camera episcopi, nec proprijs stipendijs militare.*

QVAESTIO LIIII.

Placuit etiam Alexandro tertio, in concilio Lateranensi, & in Turonensi punire prælatos, vices suas sub annuo censu committentes, vt in c. 1. & c. 2. ubi Doct. extra ne prælati vic. suas, Lancelot. §. demum, Inst. iur. cano. de simon. Quæro igitur in proposito, qua pœna puniri debeat Vicarius, qui dedit pecuniam episcopo, ut illum faceret Vicarium. Respondeo, quod puniri debet officio Vicariatus. d. c. 1. & 2. utrobique

Abb. qui optime factum dicitur, ea ratione, quia Vicarius debet recipere salarium de Camera episcopi nec proprijs stipendijs militare, gl. d. c. 1. uer. quantitatem, & c. 3. uer. statuatur, c. si episcopus, cum gl. in uer. ipse, & ibi Doct. de offi. ord. in 6. scripta etiam supra libro primo, q. 55. Non autem episcopus à Vicario, ne ex huiusmodi labe simoniæ Vicarii, ut alij quid lucrentur præter sortem inducantur per fas, & nefas ad extorquendum pœnas, in ere vbi in corpore luendy forent, & facere modicas culpas grauiores, in subuersione iudiciorum, & dispendium subditorum, & grauamen.

Ampliat, etiam si episcopo fuerit data pecunia, vt faceret vicarium in temporalibus, Abb. c. 2. num. 2. & in c. consulere, extra de simon. glof. d. §. demum, in uer. vices suas, Inst. Lancelot. de simon.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi differendo pœnam de linquentibus per gratiam vel dissimulationem, puniuntur.*

QVAESTIO LV.

Quid autem si episcopus differat delinquentibus per gratiam, uel dissimulationem pœnas legibus impositas, an puniatur. Et puniri dicit Pauin. de offi. & pote. cap. sede uac. 2. par. prin. q. 10. nu. 24. per text. in l. 1. de deser. lib. 12. & Bald. l. presbyteri, la 1. nume. 12. C. de epis. & cleri.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi pro debitis aliorum Vicariorum non tenetur.*

QVAESTIO LVI.

Sed pro debitis aliorum Vicariorū nequaquā teneri Vicarium episcopi probat rub. cum nigro, C. ut nullus pro debito al. gra. & C. vt nul. Vica. pro aliorum vica. deb. ten. lib. 11. & in specie nostra, Pau. de potest. capitu. sede vacan. 2. par. princ. q. 10. nume. 24.

S V M M A R I V M.

- 1 *Potestas punire potest suos officiales quos elegit, delinquentes in officio.*
- 2 *Episcopus punire potest Vicarium delinquentem.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 7. cum seq.
- 3 *Vicarius episcopi peccans in iis qua sunt iurisdictionis, non punitur ab Archiepiscopo.*
Contra, nu. 3.
Declaratur, nu. 10.
- 4 *Nec dicitur subditus episcopo quo ad iurisdictionem.*
- 5 *Episcopus tenetur de delicto sui Vicarij in officio.*
Declaratur, nu. 10.
- 6 *Et exhibere Vicarium delinquentem.*
- 7 *Baro non potest punire suos officiales.*
- 8 *Vicarius episcopi male agens vt priuatus non dicitur gerere vices episcopi, sed ibi subditus est. & nu. 9.*
- 11 *Episcopus non potest in propria causa iudicare.*
- 12 *Vicarius capituli sede vacante punitur ab episcopo nouo.*
- 13 *Vicarius episcopi non potest conueniri durante officio.*
- 14 *Episcopus potest esse index subuicarij.*

QVAESTIO LVII.

Sed nunquid episcopus punire possit eius Vicarium delinquentem.

Dubium faciebant dicta Bar. & Alex. in Apost. l. absentem. §. si quos. ff. de i. pen. Vbi Rector siue Potestas punire potest eius officiales delinquentes in officio, non si extra officium in alium delinquentem, Bal. l. 1. §. familiar. ff. de publ. iud. Paris de Pnt. tracta. de find. §. Potestas, lo 4. ver. iudici, fol. 40. vbi declarat verum in officialibus quos sibi elegit, Afflic. super constitutu. regni incipiente, iustitiarij per prouincias, no. 7. quos refert & sequitur Caraita ritu 49. nu. 10. Boer. q. 9. numero quarto cum sequen. par. 1. hanc etiam partem probat Specula. de compet. iud. adit. §. sequitur, num. 3. dicens quod de maleficio vel quasi officialis episcopi commisso in officio, vt puta in sententia vel processu agendum est coram episcopo cuius est officialis, non autem coram Archiepiscopo, nisi episcopus requisitus nollet causam cognoscere, sequitur Bal. ibi in addit. Pau. de off. & potest. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 22. post Cardi. rub. q. 11. de rescrip.

2 Sed verius est quod episcopus non possit eius Vicarium punire. & ratio est quia vbi Vicarius peccat in iis quae sunt iurisdictionis vel circa officium, punitur ab Archiepiscopo secundum glo. c. 1. in ver. rationabili, de off. Vic. in sexto, Innoc. & Archid. c. Romana, §. si de foro compet. lib. 6. & quo ad iurisdictionem & illa quae ratione officij potest exercere, non dicitur subditus episcopo neque minor illo, Bero. consi. 22. nu. 13. vol. 1. Pro ut etiam quia episcopus non potest esse index in causa sui Vicarij vt dixi supra, lib. 2. q. 137. ergo nec illum punire potest ex defectu iurisdictionis, toto titulo, si a non compet. iud. ne alias dicatur iudicare in propria causa, vt dixi in dicta q. 137. sicut etiam quia episcopus tenetur de delicto sui vicarij vel officialis delinquentis in officio, Rota, decisi. sexta alias 278. in no. de off. vica. & decisi. sexta

sexta, in antiq. & in antiquioribus de cif. 1. per. Biffig. & vtrouique Papaz. in Apost. Archid. Anchar. & Gemin. c. si episcopus, de off. ord. in sexto, Fellic. Petrus, nume. octauo, extra. de homic. & c. cum ordinem, nu. 6. extra de rescrip.

5 Nec non etiam & quia episcopus tenetur exhibere vicarium vel officialem delinquentem, Pau. de off. & potest. capit. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nume. 23. Vnde cum non conueniat sibi ipsi illos exhibere, ne sit iudex & pars, merito illum punire non poterit. & hac ratione & alijs superioribus deductis, Barones non posse punire suos officiales late deserendo concludit Caraita ritu 49. numero 21. cum seq. & nu. 18. 19. cum seq. post Boer. dicta decisi. 9. per totam, parte prima.

8 Declaratur, quando vicarius delinqueret circa iurisdictionem, secus si tanquam priuatus, tunc enim dicitur episcopo subditus sicut alij, glo. c. 1. ver. ex rationabili, de off. vicar. in 6. & ibi Archid. & alij, iterum Archid. cap. Romana. §. nec etiam, & Innocen. ca. si. de foro compet. libro sexto, facit quod scribit Dec. c. sanè, col. 2. extra, de off. delega. Vbi si Vicarius episcopi male agit tanquam priuatus, non dicitur gerere vices episcopi, secus si tanquam iudex. ita declarando Castrensi consi. 17. col. si. Brun. consi. 89. nume. 14. & ideo sicut episcopus potest subditos delinquentes punire, ita videtur posse punire vicarium si delinquat tanquam priuatus.

10 Sed contra hanc declarationem facit dictum Specula. de compet. iud. adit. §. sequitur, nume. 3. Vbi quod de maleficio vel quasi officialis episcopi commisso in officio, vt puta in sententia vel processu, agendum est coram episcopo cuius est officialis, non coram Archiepiscopo vel eius officiali, nisi episcopus requisitus nolit causam cognoscere, cuius dicta sequitur Bal. ibi

in addit. §. si. vers. officiales. Pau. d. q. 10. nu. 22. in fine, post Card. rub. de rescrip. q. 1. Feder. consi. 110. & dixi supra, lib. 2. q. 59. Ego tamen crederem hanc sententiam speculatoris esse veram in illis casibus in quibus episcopus non esset in aliqua culpa & in quibus non teneretur ex facto vicarij, vt dixi, d. q. & supra hoc eo. libro 11 q. 29. & 30. Alioquin si et episcopus in istis iudicaret fungeret officio partis & in propria causa iudicaret contra Bal. obseruandum, §. proficisci, nu. 1. ff. de off. pro consi. & contra ea quae superioribus dicta sunt.

Secundo declaratur vt non habeat locum in vicario capituli sede vacante, qui si in officio delinquit, ab episcopo puniri potest promotus ad illud episcopatum, Concil. Triden. cap. 16. sess. 24. in decreto de reformat. Vbi ampliatur, etiam si vicarius absolutio nem a cap. impetrasset.

Tertio declaratur, vt non possit conueniri durante Vicariatu, sed officio finito probatur l. nec Magistratibus 13 ff. de iniur. per quem sic dicit Pau. trac. de pot. c. sede vac. d. q. 10. nu. 23.

Quarto declaratur, vt non procedat in subuicario, cuius episcopus iudex est Gemin. capitulo primo, per illum tex. numero 2. de off. vica. libro sexto.

S V M M A R I V M.

- 1 *Vicarius episcopi & sursum sibi iura episcopalia non debet amplius admitti ad officium Vicariatus.*

QVAESTIO LVIII.

Illud etiam non omitto, quod si Vicarius usurparet sibi iura episcopalia contra formam Vicariatus, existimarem non debere amplius admitti ad executionem officij Vicariatus

ne dum in eodē episcopatu, sed nec etiam in alio, ex not. c. illud, ybi glo. & Canonistæ, & in specie Soci. nu. 2. ext. de excess. præla.

S V M M A R I V M.

- 1 Commissio impetrata contra canonicos, & capitulum, non comprehendit episcopum, neque Vicarium.
- 2 Episcopus, & Vicarius non sunt canonici, neque capitulum.

QVAESTIO LIX.

SI autem aliqua commissio fuerit impetrata contra canonicos, & capitulum, in qua nulla mentio fiat de episcopo, nec de vicario, non comprehendit episcopum, neque vicarium, tanquam non sint, neque canonici, neque capitulum, & minus pars capituli, scribunt Card. cle. vt in. §. illi vero, de ætate, & qual. ver. decimo quæro, in fi. & Caputaq. decisio. 153. par. 1. nu. 3.

S V M M A R I V M.

- 3 Episcopus agere potest pro iniuria illata eius Vicario, Ampliatur, nu. 3. Declaratur, nu. 8. cum seq.
- 4 Ecclesia agere potest pro iniuria clerico illata.
- 4 Rebello facta in personam Vicarij imperialis perinde est, ac si facta esset in personam Imperatoris.
- 5 Vicarium Cæsaris offendens incidit in crimen læsæ maiestatis, sicut Cæsarem offendens.
- 6 Iniuria facta Regi officiali spectat ad ipsum Regem.
- 7 Vicarium, vel nuncium episcopi offendens, offendit episcopum, Declaratur, nu. 8. & nu. 11.
- 9 Consiliarium principis occidens non in contemptum dignitatis, sed ratione

odij priuati non incidit in crimen læsæ maiestatis.

Contra, nu. 10.

- 12 Iniuria, quando facta dicatur ratione officij, vel odij priuati.

QVAESTIO LX.

SIcut autem episcopus potest vicarium delinquentem in alium, vt priuatum, punire si culpa careat ipse episcopus, vt fuit superius demonstratum. Ita etiam agere potest pro iniuria illata eidem Vicario, uel subdito, Bar. l. fi. §. fin. vbi etiam apost. ff. de iniur. Bald. marg. in ver. clericus, Bertac. trac. de episc. lib. 4. par. 3. nu. 15. & 18. post Innoc. & alios, c. dilectus, extra de app. Io. And. c. ad Apostolicæ, de re iud. lib. 6. remissiuè, Pauli. de potest. cap. sede vac. 2. par. princip. q. 1. nu. 24. post Card. cle. 1. de reliq. & vner. sancti. Et alias ecclesiam agere posse pro iniuria illata clerico, tradit Abb. c. cum contingat, ext. de senten. excom. Fol. prac. crim. cano. par. 2. tit. accus. porre ct. nu. 55. cum seq.

- Ampliatur, vt conspirantes clerici
- 3 in Vicarium episcopi, vel illi contumelias inferentes teneantur eadem pena qua conspirantes in ipsum episcopum, ut probat Bar. extrauag. contra rebel. in ver. rebellando, nume. 4. Franc. Marc. q. Delph. 618. in fi. par. 2. vbi rebellio facta in personam Vicarij imperialis, perinde est, ac si esset facta in personam Imperatoris, & incurritur crimen læsæ maiestatis. Et ita incidere in penam læsæ maiestatis, qui offendit vicarium Cæsaris, sicut ille, qui Cæsarem, respondit Menoc. consi. 99. nu. 49. in 1. post Gig. de crim. læsæ maiest. lib. 1. q. 6. Et quod iniuria facta officiali Regio spectet ad ipsum Regem, scribit late, Afflic. super const. regni, rub. de iniur. perso. cur. irrog. in cõsti. incip. obseruet, nu. 2. Et expresse, quod offendens vicarium,

carium, vel nuncium episcopi, ipsum episcopum offendere videatur, dicit Bal. l. sed si hac. §. semper, in fi. ff. de ius voc. firmat Pauli. de pot. cap. sede vac. 2. par. princ. q. 10. nu. 34. Mandos. comment. regu. Cancell. 24. de male promotis. q. 6. nu. 4.

Declaratur hæc ampliatio, quando conspirasset quis in Vicarium episcopi, vel illi fecisset iniuriam ratione officij, non si propter factum ipsius Vicarij, ut quia illum male tractauit, & ratione odij priuati non autem in contumeliam, neque in contemptum dignitatis, sed vt priuatum, Bar. l. 1. §. fi. ff. de iniur. & l. hostes, col. fi. ff. de captiuis, sequitur Rolan. consil. 48. nu. 9. in 2. vbi etiam, nu. 10. refert ex Ilern. ritu. quæ sint regal. uer. committen. crimen, Carrer. pract. crimin. §. homicidium, nu. 109. Gigas, d. tract. de crim. læsæ maiest. quæstio. 4. libro 1.

Quod occidēs consiliarium Principis ratione odij priuati, & non in contemptum dignitatis, non incidit in crimen læsæ maiestatis, & num. 8. quod est differentia inter iniuriam

illa tam famulo, vel ciuitati in odium ipsius, ab illa, quæ heret in contumeliam episcopi, Clar. §. læsæ maiestatis, vers. quæro etiam, licet ipse solus in 10 distincte teneat, quod offendens consiliarium Principis, Principem offendere dicatur, & ideo incidat in crimen læsæ maiestatis, pulchre Menoc. consi. 107. nu. 23. in 2.

11 Et magis in terminis, quod episcopus agere non possit pro iniuria illata Vicario, nisi fuerit facta in contumeliam ipsius episcopi, tradit Berrachin, d. trac. de episc. lib. 4. par. 3. tit. de potest. & auct. episc. in tempor. circa personas, nu. 15. post Bar. d. l. 1. §. fi. ff. de iniur.

Tunc autem facta videtur iniuria 12 ratione officij, non autem ratione odij priuati, quando est in executione ipsius officij, Rolan. alios referēs, d. consi. 48. nu. 12. latius, consi. 1. nume. 32. in 3. Menoc. dicto consil. 99. nu. 19. in 1.

Et hæc pro absolutione operis factis esse putauit ad laudem Dei Opt. Max. & gloriosæ Diuæ Virginis Mariæ Genitricis.

F I N I S.

